

Βρυξέλλες, 17.2.2023
COM(2023) 87 final

ANNEX 1

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της

πρότασης απόφασης του Συμβουλίου

σχετικά με τη σύναψη της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Νέας Ζηλανδίας

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, στο εξής «Ένωση»,

και

η Νέα Ζηλανδία,

στο εξής καλούμενες μεμονωμένα «Μέρος» και από κοινού «Μέρη»,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη μακροχρόνια και ισχυρή εταιρική τους σχέση, η οποία βασίζεται στις κοινές αρχές και αξίες που αντικατοπτρίζονται στη συμφωνία εταιρικής σχέσης για τις σχέσεις και τη συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Νέας Ζηλανδίας, αφετέρου, που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 5 Οκτωβρίου 2016, και στις σημαντικές οικονομικές, εμπορικές και επενδυτικές σχέσεις τους·

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΕΣ να ενισχύσουν τις οικονομικές τους σχέσεις και να επεκτείνουν τις διμερείς εμπορικές συναλλαγές και τις επενδύσεις·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία της συνολικής συνεργασίας για την αντιμετώπιση ζητημάτων κοινού ενδιαφέροντος·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία της διαφάνειας στο διεθνές εμπόριο και στις επενδύσεις προς όφελος όλων των ενδιαφερόμενων μερών·

ΕΠΙΔΙΩΚΟΝΤΑΣ τη δημιουργία σταθερού και προβλέψιμου περιβάλλοντος με σαφείς και αμοιβαία επωφελείς κανόνες που θα διέπουν το εμπόριο και τις επενδύσεις μεταξύ των Μερών, καθώς και τη μείωση ή την εξάλειψη των σχετικών εμποδίων·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η Συνθήκη του Γουαϊτάνγκι / te Tiriti o Waitangi αποτελεί θεμελιώδες έγγραφο συνταγματικής σημασίας για τη Νέα Ζηλανδία·

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να βελτιώσουν το βιοτικό επίπεδο, να προωθήσουν τη συμπεριληπτική οικονομική ανάπτυξη και τη σταθερότητα, να δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες απασχόλησης και να βελτιώσουν τη γενική ευημερία και, για τον σκοπό αυτόν, επαναβεβαιώνοντας τη δέσμευσή τους να προωθήσουν την ελευθέρωση του εμπορίου και των επενδύσεων·

ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ότι η παρούσα συμφωνία θα δημιουργήσει μια διευρυμένη και ασφαλή αγορά εμπορευμάτων και υπηρεσιών, αυξάνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεών τους στις παγκόσμιες αγορές·

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΕΣ να ενισχύσουν τις οικονομικές, εμπορικές και επενδυτικές σχέσεις τους σύμφωνα με τον στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης, ως προς τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές του διαστάσεις, και να προωθήσουν το εμπόριο και τις επενδύσεις κατά τρόπο που να συνάδει με τους στόχους για υψηλά επίπεδα προστασίας του περιβάλλοντος και της εργασίας και με τα σχετικά διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα και συμφωνίες στις οποίες είναι συμβαλλόμενα μέρη·

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΕΣ να βελτιώσουν την ευημερία των καταναλωτών μέσω πολιτικών που θα εξασφαλίζουν υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, επιλογών των καταναλωτών και οικονομικής ευημερίας·

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ το δικαίωμα των Μερών να θεσπίζουν ρυθμίσεις στο έδαφός τους ώστε να επιτυγχάνουν θεμιτούς στόχους πολιτικής, όπως η προστασία της ζωής ή της υγείας του ανθρώπου, των ζώων ή των φυτών· οι κοινωνικές υπηρεσίες· η δημόσια εκπαίδευση· η ασφάλεια· το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής αλλαγής· τα χρηστά ήθη· η κοινωνική προστασία ή η προστασία των καταναλωτών· η καλή μεταχείριση των ζώων· η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων· η προώθηση και η προστασία της πολιτιστικής πολυμορφίας· και, στην περίπτωση της Νέας Ζηλανδίας, η προώθηση ή η προστασία των δικαιωμάτων, των συμφερόντων, των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων των Māori·

ΔΕΣΜΕΥΟΜΕΝΕΣ να επικοινωνούν με όλα τα οικεία ενδιαφερόμενα μέρη από την κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων του ιδιωτικού τομέα, των συνδικαλιστικών οργανώσεων και άλλων μη κυβερνητικών οργανώσεων·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία της προώθησης της χωρίς αποκλεισμούς συμμετοχής στο διεθνές εμπόριο και της αντιμετώπισης των εμποδίων και άλλων προκλήσεων ενώπιον των οποίων βρίσκονται τα εγγώρια ενδιαφερόμενα μέρη όσον αφορά την πρόσβαση στο διεθνές εμπόριο και στις οικονομικές ευκαιρίες, μεταξύ άλλων και στο ψηφιακό εμπόριο·

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΕΣ να διαχειριστούν τις ιδιαίτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όσον αφορά τη συμβολή τους στην ανάπτυξη του εμπορίου και των άμεσων ξένων επενδύσεων·

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία του διεθνούς εμπορίου για τη διευκόλυνση και την προώθηση της ευημερίας των Māori, καθώς και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι Māori, συμπεριλαμβανομένων των wāhine Māori, όσον αφορά την πρόσβαση στις εμπορικές και επενδυτικές ευκαιρίες που απορρέουν από το διεθνές εμπόριο, συμπεριλαμβανομένων των ευκαιριών και των οφελών που δημιουργεί η παρούσα συμφωνία·

ΕΠΙΔΙΩΚΟΝΤΑΣ την προαγωγή της ισότητας των φύλων και της οικονομικής ενδυνάμωσης των γυναικών μέσω της προώθησης της σημασίας των συμπεριληπτικών ως προς το φύλο πολιτικών και πρακτικών στις οικονομικές δραστηριότητες, μεταξύ άλλων και στο διεθνές εμπόριο, σε μια προσπάθεια εξάλειψης όλων των μορφών έμφυλων διακρίσεων·

ΕΠΙΝΑΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ τη δέσμευσή τους στον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών που υπογράφηκε στο Σαν Φρανσίσκο στις 26 Ιουνίου 1945 και έχοντας υπόψη τις αρχές οι οποίες διατυπώνονται στην Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου που εκδόθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 10 Δεκεμβρίου 1948·

ΜΕ ΒΑΣΗ τα αντίστοιχα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει της συμφωνίας για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, που συνάφθηκε στο Μαρακές στις 15 Απριλίου 1994, και άλλων πολυμερών και διμερών πράξεων συνεργασίας στις οποίες έχουν προσχωρήσει αμφότερα τα Μέρη,
ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΡΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 1.1

Στόχοι της παρούσας συμφωνίας

Οι στόχοι της παρούσας συμφωνίας είναι η ελευθέρωση και η διευκόλυνση του εμπορίου και των επενδύσεων, καθώς και η προώθηση στενότερων οικονομικών σχέσεων μεταξύ των Μερών.

ΑΡΘΡΟ 1.2

Γενικοί ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «γεωργικό αγαθό»: προϊόν που απαριθμείται στο παράρτημα 1 της συμφωνίας για τη γεωργία·
- β) «CCMAA»: η συμφωνία μεταξύ της Ένωσης και της Νέας Ζηλανδίας για τη συνεργασία και την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε τελωνειακά θέματα, η οποία υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 3 Ιουλίου 2017·

- γ) «τελωνειακή αρχή»:
- i) για τη Νέα Ζηλανδία, η τελωνειακή υπηρεσία Νέας Ζηλανδίας· και
  - ii) για την Ένωση, οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που είναι αρμόδιες για τελωνειακά ζητήματα ή, κατά περίπτωση, οι τελωνειακές διοικήσεις και οποιεσδήποτε άλλες αρχές που είναι εξουσιοδοτημένες στα κράτη μέλη για την εφαρμογή και την επιβολή της τελωνειακής νομοθεσίας·
- δ) «δασμός»: δασμός ή επιβάρυνση οποιουδήποτε είδους που επιβάλλεται κατά την εισαγωγή ενός εμπορεύματος ή σε σχέση με αυτήν, αλλά χωρίς να περιλαμβάνονται τυχόν:
- i) επιβαρύνσεις ισοδύναμες με εσωτερικό φόρο, οι οποίες επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο III:2 της GATT 1994·
  - ii) δασμοί αντιντάμπινγκ ή αντισταθμιστικοί δασμοί που εφαρμόζονται σύμφωνα με την GATT 1994, τη συμφωνία αντιντάμπινγκ και τη συμφωνία για τις επιδοτήσεις και τα αντισταθμιστικά μέτρα· και
  - iii) τέλη ή άλλες επιβαρύνσεις που επιβάλλονται στις εισαγωγές που περιορίζονται ως προς το ποσό στο κατά προσέγγιση κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών ή σε σχέση με τις εισαγωγές αυτές·
- ε) «CPC»: η προσωρινή κεντρική ταξινόμηση προϊόντων (στατιστικά δελτία, σειρά Μ, αριθ. 77, Υπηρεσία Διεθνών Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων, Στατιστική Υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών, Νέα Υόρκη, 1991)·

- στ) «ημέρα»: η ημερολογιακή ημέρα·
- ζ) «επιχείρηση»: νομικό πρόσωπο ή υποκατάστημα ή γραφείο αντιπροσωπείας νομικού προσώπου·
- η) «ΕΕ» ή «Ένωση»: η Ευρωπαϊκή Ένωση·
- θ) «υφιστάμενος»: εάν δεν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας·
- ι) «εμπόρευμα ενός Μέρους»: εγχώριο προϊόν όπως νοείται στην GATT 1994, συμπεριλαμβανομένων των εμπορευμάτων καταγωγής του εν λόγω Μέρους·
- ια) «εναρμονισμένο σύστημα» ή «ΕΣ»: το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων όλων των νομικών επεξηγηματικών σημειώσεων και τροποποιήσεων αυτού που έχουν αναπτυχθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων·
- ιβ) «κλάση»: τα πρώτα τέσσερα ψηφία του αριθμού δασμολογικής κατάταξης στο πλαίσιο του εναρμονισμένου συστήματος·
- ιγ) «ΔΟΕ»: η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας·
- ιδ) «νομικό πρόσωπο»: κάθε νομική οντότητα που έχει δεόντως συσταθεί ή με άλλο τρόπο οργανωθεί βάσει του δικαίου ενός Μέρους, κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, ιδιωτικής ή κρατικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών, των οικονομικών συνασπισμών μεγάλων επιχειρήσεων, των προσωπικών εταιρειών, των κοινών επιχειρήσεων, των ατομικών επιχειρήσεων ή των ενώσεων·

- ιε) «μέτρο»: κάθε μέτρο που λαμβάνεται από ένα Μέρος υπό μορφή νόμου, κανονισμού, κανόνα, διαδικασίας, απόφασης, διοικητικής πράξης ή υπό οποιαδήποτε άλλη μορφή¹.
- ιστ) «μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος»: κάθε μέτρο που θεσπίζεται ή διατηρείται από²:
- i) κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές διοικήσεις ή αρχές· και
  - ii) μη κυβερνητικούς φορείς κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάζονται από κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές διοικήσεις ή αρχές·
- ιζ) «κράτος μέλος»: κράτος μέλος της Ένωσης·
- ιη) «φυσικό πρόσωπο Μέρους»:
- i) για την Ένωση, υπήκοος ενός από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το δίκαιό του³· και
  - ii) για τη Νέα Ζηλανδία, υπήκοος της Νέας Ζηλανδίας, σύμφωνα με το δίκαιό της⁴.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι ο όρος «μέτρο» περιλαμβάνει τον όρο «παράλειψη».

² Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι ο όρος «μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος» περιλαμβάνει μέτρα τα οποία θεσπίζονται ή διατηρούνται με εντολή, καθοδήγηση ή έλεγχο της συμπεριφοράς άλλων φορέων.

³ Ο όρος «φυσικό πρόσωπο» περιλαμβάνει επίσης πρόσωπα που διαμένουν μόνιμα στη Δημοκρατία της Λετονίας και τα οποία δεν είναι πολίτες της Δημοκρατίας της Λετονίας ή άλλου κράτους, αλλά δικαιούνται διαβατήριο μη πολίτη, βάσει της νομοθεσίας της Δημοκρατίας της Λετονίας.

⁴ Η Ένωση επιβεβαιώνει τις υποχρεώσεις που υπέχει έναντι των μόνιμων κατοίκων της Νέας Ζηλανδίας στο πλαίσιο της GATS. Για τον σκοπό αυτόν, ο όρος «φυσικό πρόσωπο Μέρους» περιλαμβάνει επίσης τα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής στη Νέα Ζηλανδία και δεν είναι υπήκοοι της Νέας Ζηλανδίας, στον βαθμό που τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα καλύπτονται από τις δεσμεύσεις της Ένωσης στο πλαίσιο της GATS.

- ιθ) «ΟΟΣΑ»: ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης·
- κ) «καταγόμενο» ή «καταγωγής»: προϊόν που πληροί τις προϋποθέσεις να χαρακτηριστεί ως καταγόμενο σύμφωνα με τους κανόνες καταγωγής που προβλέπονται στο κεφάλαιο 3 (Κανόνες καταγωγής και διαδικασίες καταγωγής)·
- κα) «καταγόμενο εμπόρευμα» ή «εμπόρευμα καταγωγής ενός Μέρους»: εμπόρευμα που πληροί τις προϋποθέσεις να χαρακτηριστεί ως καταγόμενο σύμφωνα με τους κανόνες καταγωγής που προβλέπονται στο κεφάλαιο 3 (Κανόνες καταγωγής και διαδικασίες καταγωγής)·
- κβ) «πρόσωπο»: φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο·
- κγ) «προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση»: ο συντελεστής τελωνειακού δασμού που εφαρμόζεται σε καταγόμενο εμπόρευμα σύμφωνα με τους πίνακες κατάργησης δασμών στο παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών)·
- κδ) «υγειονομική συμφωνία»: η συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Νέας Ζηλανδίας περί υγειονομικών μέτρων που εφαρμόζονται στο εμπόριο ζώντων ζώων και ζωικών προϊόντων, η οποία υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 17 Δεκεμβρίου 1996¹·
- κε) «υγειονομικό ή φυτοϋγειονομικό μέτρο»: κάθε μέτρο που αναφέρεται στο παράρτημα Α παράγραφος 1 της συμφωνίας για την εφαρμογή μέτρων υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας (συμφωνία ΥΦΠ)·
- κστ) «ΕΤΔ»: ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα·

---

¹ ΕΕ L 57 της 26.2.1997, σ. 5.

- κζ) «πάροχος υπηρεσιών»: πρόσωπο που παρέχει ή επιθυμεί να παράσχει μια υπηρεσία·
- κη) «ΜΜΕ»: μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις·
- κθ) «έδαφος»: όσον αφορά κάθε Μέρος, η περιοχή στην οποία εφαρμόζεται η παρούσα συμφωνία δυνάμει του άρθρου 1.4 (Εδαφική εφαρμογή)·
- λ) «ΣΛΕΕ»: η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- λα) «συμφωνία του Παρισιού»: η συμφωνία του Παρισιού στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή που υπογράφηκε στο Παρίσι στις 12 Δεκεμβρίου 2015·
- λβ) «συμφωνία εταιρικής σχέσης»: συμφωνία εταιρικής σχέσης για τις σχέσεις και τη συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Νέας Ζηλανδίας, αφετέρου, η οποία υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 5 Οκτωβρίου 2016·
- λγ) «τρίτη χώρα»: χώρα ή έδαφος εκτός του πεδίου εδαφικής εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας· και
- λδ) «ΠΟΕ»: ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου.

ΑΡΘΡΟ 1.3

Συμφωνίες ΠΟΕ

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «συμφωνία για τη γεωργία»: η συμφωνία για τη γεωργία, η οποία περιέχεται στο παράρτημα 1Α της συμφωνίας ΠΟΕ·
- β) «συμφωνία για τα μέτρα διασφάλισης»: η συμφωνία για τα μέτρα διασφάλισης, η οποία περιέχεται στο παράρτημα 1Α της συμφωνίας ΠΟΕ·
- γ) «συμφωνία αντιντάμπινγκ»: η συμφωνία για την εφαρμογή του άρθρου VI της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994, η οποία περιέχεται στο παράρτημα 1Α της συμφωνίας ΠΟΕ·
- δ) «συμφωνία για τη δασμολογητέα αξία»: η συμφωνία για την εφαρμογή του άρθρου VII της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994, η οποία περιέχεται στο παράρτημα 1Α της συμφωνίας ΠΟΕ·
- ε) «DSU»: το μνημόνιο συμφωνίας σχετικά με τους κανόνες και τις διαδικασίες που διέπουν την επίλυση των διαφορών, το οποίο περιέχεται στο παράρτημα 2 της συμφωνίας ΠΟΕ·
- στ) «GATS»: η Γενική Συμφωνία για τις Συναλλαγές στον Τομέα των Υπηρεσιών, η οποία περιέχεται στο παράρτημα 1Β της συμφωνίας ΠΟΕ·

- ζ) «GATT 1994»: η Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου του 1994, η οποία περιέχεται στο παράρτημα 1Α της συμφωνίας ΠΟΕ·
- η) «ΣΔΣ»: η συμφωνία περί δημοσίων συμβάσεων, όπως τροποποιήθηκε με το πρωτόκολλο για την τροποποίηση της συμφωνίας περί δημοσίων συμβάσεων, που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 30 Μαρτίου 2012·
- θ) «συμφωνία για την έκδοση αδειών εισαγωγής»: η συμφωνία για τις διαδικασίες έκδοσης αδειών εισαγωγής, η οποία περιέχεται στο παράρτημα 1Α της συμφωνίας ΠΟΕ·
- ι) «συμφωνία ΕΑΜ»: η συμφωνία για τις επιδοτήσεις και τα αντισταθμιστικά μέτρα, η οποία περιέχεται στο παράρτημα 1Α της συμφωνίας ΠΟΕ·
- ια) «συμφωνία ΥΦΠ»: η συμφωνία για την εφαρμογή μέτρων υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας, η οποία περιέχεται στο παράρτημα 1Α της συμφωνίας ΠΟΕ·
- ιβ) «συμφωνία ΤΕΕ»: η συμφωνία για τα τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο, η οποία περιέχεται στο παράρτημα 1Α της συμφωνίας ΠΟΕ·
- ιγ) «συμφωνία TRIPS»: η συμφωνία για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου, η οποία περιέχεται στο παράρτημα 1Γ της συμφωνίας ΠΟΕ· και
- ιδ) «συμφωνία ΠΟΕ»: η συμφωνία για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου που συνάφθηκε στο Μαρακές στις 15 Απριλίου 1994.

ΑΡΘΡΟ 1.4

Εδαφική εφαρμογή

1. Η παρούσα συμφωνία εφαρμόζεται:
  - α) στα εδάφη στα οποία ισχύουν η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και η ΣΛΕΕ και υπό τους όρους που προβλέπονται στις εν λόγω Συνθήκες· και
  - β) στο έδαφος της Νέας Ζηλανδίας και στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, στον θαλάσσιο βυθό και στο υπέδαφος επί των οποίων η Νέα Ζηλανδία ασκεί κυριαρχικά δικαιώματα όσον αφορά τους φυσικούς πόρους σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, αλλά δεν περιλαμβάνει το Tokelau.
2. Όσον αφορά τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας σχετικά με τη δασμολογική μεταχείριση των εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων καταγωγής και των διαδικασιών καταγωγής, η παρούσα συμφωνία εφαρμόζονται επίσης στις περιοχές του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ οι οποίες δεν καλύπτονται από την παράγραφο 1 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου.
3. Οι αναφορές στον όρο «έδαφος» στην παρούσα συμφωνία νοούνται με την έννοια των παραγράφων 1 και 2, εκτός εάν ρητώς προβλέπεται διαφορετικά.

---

¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1).

ΑΡΘΡΟ 1.5

Σχέση με άλλες διεθνείς συμφωνίες

1. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, η παρούσα συμφωνία δεν υπερισχύει των υφιστάμενων διεθνών συμφωνιών μεταξύ των κρατών μελών της Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή της Ένωσης, αφενός, και της Νέας Ζηλανδίας, αφετέρου, ούτε τις καταργεί.
2. Η παρούσα συμφωνία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των συνολικών διμερών σχέσεων που διέπονται από τη συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνιστά τμήμα του κοινού θεσμικού πλαισίου.
3. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τα μεταξύ τους δικαιώματα και υποχρεώσεις δυνάμει της συμφωνίας ΠΟΕ. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν επιβάλλει σε οποιοδήποτε Μέρος να ενεργεί κατά τρόπο ασύμβατο με τις υποχρεώσεις του βάσει της συμφωνίας ΠΟΕ.
4. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ της παρούσας συμφωνίας και οποιασδήποτε διεθνούς συμφωνίας, πλην της συμφωνίας ΠΟΕ στην οποία αμφότερα τα Μέρη αποτελούν συμβαλλόμενο μέρος, τα Μέρη διαβουλεύονται μεταξύ τους αμελλητί με σκοπό την εξεύρεση αμοιβαία ικανοποιητικής λύσης.
5. Όταν στην παρούσα συμφωνία αναφέρονται ή ενσωματώνονται διεθνείς συμφωνίες, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, νοείται ότι περιλαμβάνονται οι τροποποιήσεις τους ή διάδοχες συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ και για τα δύο Μέρη κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας ή μετά από αυτή, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά.

6. Εάν προκύψει ζήτημα υλοποίησης ή εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας ως απόρροια τυχόν τροποποιήσεων ή διαδοχων συμφωνιών όπως αναφέρονται στην παράγραφο 5, τα Μέρη μπορούν, κατόπιν αιτήματος ενός εξ αυτών, να διαβουλευτούν μεταξύ τους με σκοπό την εξεύρεση αμοιβαία ικανοποιητικής λύσης στο συγκεκριμένο ζήτημα, εφόσον χρειάζεται.

ΑΡΘΡΟ 1.6

Εγκαθίδρυση ζώνης ελεύθερων συναλλαγών

Τα Μέρη εγκαθιδρύουν ζώνη ελεύθερων συναλλαγών σύμφωνα με το άρθρο XXIV της GATT 1994 και το άρθρο V της GATS.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΘΝΙΚΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

ΑΡΘΡΟ 2.1

Στόχος

Τα μέρη ελευθερώνουν σταδιακά και αμοιβαία τις εμπορευματικές συναλλαγές σύμφωνα με την παρούσα συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 2.2

Πεδίο εφαρμογής

Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται στις εμπορευματικές συναλλαγές ενός Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 2.3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «δελτίο ΑΤΑ»: το έγγραφο που εκδίδεται σύμφωνα με το παράρτημα της τελωνειακής σύμβασης σχετικά με το δελτίο ΑΤΑ για την προσωρινή εισδοχή των εμπορευμάτων, που συνάφθηκε στις Βρυξέλλες στις 6 Δεκεμβρίου 1961·
- β) «προξενικές διατυπώσεις»: η διαδικασία για τη λήψη από πρόξενο του Μέρους εισαγωγής στο έδαφος του Μέρους εξαγωγής, ή στο έδαφος τρίτης χώρας, προξενικού τιμολογίου ή προξενικής θεώρησης για εμπορικό τιμολόγιο, πιστοποιητικό καταγωγής, δηλωτικό, δήλωση εξαγωγής του φορτωτή ή οποιοδήποτε άλλο τελωνειακό έγγραφο που συνδέεται με την εισαγωγή του εμπορεύματος·
- γ) «διαδικασία έκδοσης αδειών εξαγωγής»: διοικητική διαδικασία, βάσει της οποίας απαιτείται η υποβολή αίτησης ή άλλων εγγράφων, εκτός από τα έγγραφα που απαιτούνται γενικά για τους σκοπούς του εκτελωνισμού, στην αρμόδια διοικητική αρχή ή αρχές ως προϋπόθεση για την εξαγωγή από το έδαφος του Μέρους εξαγωγής·

- δ) «διαδικασία έκδοσης αδειών εισαγωγής»: διοικητική διαδικασία, βάσει της οποίας απαιτείται η υποβολή αίτησης ή άλλων εγγράφων, εκτός από τα έγγραφα που απαιτούνται γενικά για τους σκοπούς του εκτελωνισμού, στην αρμόδια διοικητική αρχή ή αρχές ως προϋπόθεση για την εισαγωγή από το έδαφος του Μέρους εισαγωγής·
- ε) «ανακατασκευασμένο εμπόρευμα»: εμπόρευμα που κατατάσσεται στα κεφάλαια 84 έως 90 ή στην κλάση 94.02 του εναρμονισμένου συστήματος, το οποίο:
- i) αποτελείται εξολοκλήρου ή εν μέρει από μέρη προερχόμενα από μεταχειρισμένα εμπορεύματα·
  - ii) έχει παρόμοιες επιδόσεις και συνθήκες λειτουργίας σε σύγκριση με ισοδύναμα εμπορεύματα, όταν είναι καινούργια· και
  - iii) του απονέμεται η ίδια εγγύηση με αυτή που ισχύει για ισοδύναμα εμπορεύματα, όταν είναι καινούργια·
- στ) «επισκευή» ή «τροποποίηση»: κάθε εργασία τελειοποίησης που πραγματοποιείται σε εμπόρευμα, ανεξάρτητα από την τυχόν αύξηση της αξίας του, για την επανόρθωση λειτουργικών ελαττωμάτων ή υλικών φθορών, και η οποία συνεπάγεται την επαναφορά του εμπορεύματος στην αρχική του λειτουργία, ή για τη διασφάλιση της συμμόρφωσής του με τις τεχνικές απαιτήσεις όσον αφορά τη χρήση του, χωρίς την οποία το εμπόρευμα δεν θα μπορούσε πλέον να χρησιμοποιηθεί κανονικά για τους σκοπούς για τους οποίους προορίζεται· η επισκευή ή τροποποίηση εμπορεύματος περιλαμβάνει την αποκατάσταση και τη συντήρησή του, αλλά δεν περιλαμβάνει εργασία ή διαδικασία η οποία:
- i) καταστρέφει τα βασικά χαρακτηριστικά ενός εμπορεύματος ή δημιουργεί νέο ή διαφορετικό από εμπορική άποψη εμπόρευμα·

- ii) μετατρέπει ημιτελές εμπόρευμα σε τελικό· ή
  - iii) χρησιμοποιείται για να μεταβάλει με ουσιαστικό τρόπο τη λειτουργία ενός εμπορεύματος· και
- ζ) «κατηγορία σταδιακής κατάργησης»: το χρονοδιάγραμμα κατάργησης των δασμών που κυμαίνεται από μηδέν έως επτά έτη, μετά το οποίο ένα εμπόρευμα απαλλάσσεται από δασμούς, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών).

ΑΡΘΡΟ 2.4

Εθνική μεταχείριση όσον αφορά την εσωτερική φορολογία και ρυθμίσεις

Κάθε Μέρος παρέχει εθνική μεταχείριση στα εμπορεύματα του άλλου Μέρους σύμφωνα με το άρθρο III της GATT 1994, συμπεριλαμβανομένων των ερμηνευτικών σημειώσεων και των συμπληρωματικών διατάξεων του εν λόγω άρθρου. Προς τον σκοπό αυτόν, το άρθρο III της GATT 1994 καθώς και οι ερμηνευτικές σημειώσεις και οι συμπληρωματικές διατάξεις του ενσωματώνονται στην παρούσα συμφωνία και καθίστανται μέρος της, τηρουμένων των αναλογιών.

ΑΡΘΡΟ 2.5

Κατάργηση δασμών

1. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, κάθε Μέρος μειώνει ή καταργεί τους δασμούς του σε εμπορεύματα καταγωγής του άλλου Μέρους σύμφωνα με το παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών).

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ο βασικός δασμολογικός συντελεστής είναι ο βασικός συντελεστής που καθορίζεται για κάθε εμπόρευμα στο παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών).
3. Εάν ένα Μέρος μειώσει τον εφαρμοζόμενο δασμολογικό συντελεστή του μάλλον ευνοούμενου κράτους, ο εν λόγω δασμολογικός συντελεστής εφαρμόζεται στα εμπορεύματα καταγωγής του άλλου Μέρους για όσο διάστημα είναι χαμηλότερος από τον δασμολογικό συντελεστή που καθορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών).
4. Δύο έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, τα Μέρη, κατόπιν αιτήματος ενός Μέρους, διαβουλεύονται μεταξύ τους για να εξετάσουν το ενδεχόμενο επίσπευσης της μείωσης ή της κατάργησης των δασμών που καθορίζονται στο παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών). Η επιτροπή εμπορίου μπορεί να εκδώσει απόφαση για την τροποποίηση του παραρτήματος 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών) ώστε να επισπευσθεί η μείωση ή η κατάργηση των δασμών.
5. Ένα Μέρος μπορεί ανά πάσα στιγμή να επισπεύσει αυτόνομα την κατάργηση των δασμών που καθορίζονται στο παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών) για εμπορεύματα καταγωγής του άλλου Μέρους. Το εν λόγω Μέρος ενημερώνει το άλλο Μέρος το συντομότερο δυνατό πριν από την έναρξη ισχύος του νέου δασμολογικού συντελεστή.
6. Εάν ένα Μέρος επισπεύσει αυτόνομα την κατάργηση των δασμών σύμφωνα με την παράγραφο 5, το εν λόγω Μέρος μπορεί να αυξήσει τον δασμό στο επίπεδο που ορίζεται στο παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών) για το αντίστοιχο έτος που έπεται οποιασδήποτε αυτόνομης μείωσης.

ΑΡΘΡΟ 2.6

Ρήτρα διατήρησης της ισχύουσας κατάστασης

Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, κανένα Μέρος δεν αυξάνει οποιονδήποτε δασμό καθορίζεται ως βασικός συντελεστής στο παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών) ούτε επιβάλλει νέο δασμό σε εμπορεύματα καταγωγής του άλλου Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 2.7

Εξαγωγικοί δασμοί, φόροι ή άλλες επιβαρύνσεις

1. Κανένα Μέρος δεν θεσπίζει ή διατηρεί:
  - α) δασμούς, φόρους ή άλλες επιβαρύνσεις οποιουδήποτε είδους που επιβάλλονται στην εξαγωγή εμπορεύματος στο άλλο Μέρος ή σε σχέση με αυτή ή
  - β) εσωτερικούς φόρους ή άλλες επιβαρύνσεις σε εμπορεύματα που εξάγονται στο άλλο Μέρος, πέραν εκείνων που θα επιβάλλονταν σε ομοειδή εμπορεύματα που προορίζονται για εσωτερική πώληση.
2. Καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν εμποδίζει ένα Μέρος να επιβάλλει κατά την εξαγωγή εμπορεύματος τέλος ή επιβάρυνση που επιτρέπεται βάσει του άρθρου 2.8 (Τέλη και διατυπώσεις).

ΑΡΘΡΟ 2.8

Τέλη και διατυπώσεις

1. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει, σύμφωνα με το άρθρο VIII:1 της GATT 1994 συμπεριλαμβανομένων των ερμηνευτικών σημειώσεων και των συμπληρωματικών διατάξεών του, ότι κάθε είδους τέλη και άλλες επιβαρύνσεις οποιασδήποτε φύσης που επιβάλλονται από ένα Μέρος στην εισαγωγή ή την εξαγωγή εμπορευμάτων ή σε σχέση με αυτή περιορίζονται ως προς το ποσό στο κατά προσέγγιση κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών και δεν συνιστούν έμμεση προστασία των εγχώριων προϊόντων ή επιβάρυνση των εισαγωγών ή των εξαγωγών για φορολογικούς σκοπούς.
2. Κανένα Μέρος δεν επιβάλλει κατ' αξία τα τέλη και τις άλλες επιβαρύνσεις οποιασδήποτε φύσης που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
3. Κάθε Μέρος δημοσιεύει αμελλητί όλα τα τέλη και τις άλλες επιβαρύνσεις οποιασδήποτε φύσης που επιβάλλει σε σχέση με την εισαγωγή ή την εξαγωγή εμπορευμάτων, κατά τρόπο που να παρέχει τη δυνατότητα σε κυβερνήσεις, εμπόρους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη να λάβουν γνώση αυτών.
4. Κανένα Μέρος δεν απαιτεί προξενικές διατυπώσεις, συμπεριλαμβανομένων διατυπώσεων που αφορούν τέλη και άλλες επιβαρύνσεις οποιασδήποτε φύσης, σε σχέση με την εισαγωγή οποιουδήποτε εμπορεύματος από το άλλο Μέρος.
5. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, τα τέλη ή άλλες επιβαρύνσεις οποιασδήποτε φύσης δεν περιλαμβάνουν εξαγωγικούς φόρους, δασμούς, επιβαρύνσεις ισοδύναμες με εσωτερικό φόρο ή άλλες εσωτερικές επιβαρύνσεις, οι οποίες επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο III:2 της GATT 1994, ή δασμούς αντιντάμπινγκ ή αντισταθμιστικούς δασμούς.

ΑΡΘΡΟ 2.9

Επισκευασμένα ή τροποποιημένα εμπορεύματα

1. Κανένα Μέρος δεν επιβάλλει δασμούς σε εμπορεύματα, ανεξάρτητα από την καταγωγή τους, τα οποία εισέρχονται εκ νέου στο έδαφος του Μέρους αφού έχουν προσωρινά εξαχθεί από το έδαφος του στο έδαφος του άλλου Μέρους για επισκευή ή τροποποίηση, ανεξάρτητα από το αν η εν λόγω επισκευή ή τροποποίηση θα μπορούσε να έχει πραγματοποιηθεί στο έδαφος του Μέρους από το οποίο εξήχθη το εμπόρευμα για επισκευή ή τροποποίηση.
2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται ως προς εμπορεύματα που εισάγονται με εγγύηση, σε ζώνες ελεύθερων συναλλαγών ή σε παρόμοια κατάσταση, και τα οποία εξάγονται στη συνέχεια για επισκευή ή τροποποίηση και δεν επανεισάγονται με εγγύηση, σε ζώνες ελεύθερων συναλλαγών ή σε παρόμοια κατάσταση.
3. Κανένα Μέρος δεν εφαρμόζει δασμούς σε εμπορεύματα, ανεξάρτητα από την καταγωγή τους, τα οποία εισάγονται προσωρινά από το έδαφος του άλλου Μέρους με σκοπό την επισκευή ή την τροποποίηση.

ΑΡΘΡΟ 2.10

Ανακατασκευασμένα εμπορεύματα

1. Κανένα Μέρος δεν επιφυλάσσει στα ανακατασκευασμένα εμπορεύματα του άλλου Μέρους μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από τη μεταχείριση που επιφυλάσσει σε ισοδύναμα νέα εμπορεύματα.

2. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι το άρθρο 2.11 (Περιορισμοί εισαγωγών και εξαγωγών) εφαρμόζεται στις απαγορεύσεις εισαγωγής ή εξαγωγής ή στους περιορισμούς εισαγωγής ή εξαγωγής ανακατασκευασμένων εμπορευμάτων. Εάν ένα Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί απαγορεύσεις εισαγωγής ή εξαγωγής ή περιορισμούς εισαγωγής ή εξαγωγής μεταχειρισμένων προϊόντων, δεν εφαρμόζει τα εν λόγω μέτρα σε ανακατασκευασμένα εμπορεύματα.

3. Ένα Μέρος μπορεί να απαιτήσει τα ανακατασκευασμένα εμπορεύματα να φέρουν σχετική ένδειξη για διανομή ή πώληση στο έδαφός του και να πληρούν όλες τις εφαρμοστέες τεχνικές προδιαγραφές που ισχύουν για ισοδύναμα νέα εμπορεύματα.

ΑΡΘΡΟ 2.11

Περιορισμοί εισαγωγών και εξαγωγών

1. Κανένα Μέρος δεν θεσπίζει ούτε διατηρεί οποιαδήποτε απαγόρευση ή περιορισμό επί της εισαγωγής οποιουδήποτε εμπορεύματος του άλλου Μέρους, καθώς και επί της εξαγωγής ή πώλησης με σκοπό την εξαγωγή οποιουδήποτε εμπορεύματος το οποίο προορίζεται για το έδαφος του άλλου Μέρους, παρά μόνο σύμφωνα με το άρθρο XI της GATT 1994, συμπεριλαμβανομένων των ερμηνευτικών σημειώσεων και των συμπληρωματικών διατάξεων του εν λόγω άρθρου. Προς τον σκοπό αυτόν, το άρθρο XI της GATT 1994 καθώς και οι ερμηνευτικές σημειώσεις και οι συμπληρωματικές διατάξεις του ενσωματώνονται στην παρούσα συμφωνία και καθίστανται μέρος της, τηρουμένων των αναλογιών.

2. Κανένα Μέρος δεν θεσπίζει ή διατηρεί:
  - α) απαιτήσεις ως προς τις τιμές κατά την εξαγωγή και την εισαγωγή¹, πέραν εκείνων που επιτρέπονται κατά την εκτέλεση υποχρεώσεων και διαταγών επιβολής αντισταθμιστικών δασμών και δασμών αντιντάμπινγκ· ή
  - β) διαδικασίες έκδοσης αδειών εισαγωγής που υπόκεινται στην προϋπόθεση εκπλήρωσης απαιτήσεων επιδόσεων.

ΑΡΘΡΟ 2.12

Σήμα καταγωγής

1. Εάν η Νέα Ζηλανδία απαιτεί σήμα καταγωγής κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων από την Ένωση, αποδέχεται το σήμα καταγωγής «Made in the EU» υπό όρους που δεν είναι λιγότερο ευνοϊκοί από εκείνους που εφαρμόζονται στα σήματα καταγωγής κράτους μέλους.
2. Για τους σκοπούς του σήματος καταγωγής «Made in the EU», η Νέα Ζηλανδία αντιμετωπίζει την Ένωση ως ενιαίο έδαφος.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι η παρούσα διάταξη δεν έχει ως στόχο να αποτρέψει ένα Μέρος από το να βασίζεται στην τιμή των εισαγωγών προκειμένου να καθορίσει τον εφαρμοστέο δασμολογικό συντελεστή σύμφωνα με την παρούσα συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 2.13

Διαδικασίες έκδοσης αδειών εισαγωγής

1. Κάθε Μέρος θεσπίζει και διαχειρίζεται οποιεσδήποτε διαδικασίες έκδοσης αδειών εισαγωγής σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως 3 της συμφωνίας για την έκδοση αδειών εισαγωγής. Προς τον σκοπό αυτόν, τα άρθρα 1 έως 3 της συμφωνίας για την έκδοση αδειών εισαγωγής ενσωματώνονται στην παρούσα συμφωνία και καθίστανται μέρος της, τηρουμένων των αναλογιών.
2. Ένα Μέρος που θεσπίζει νέα διαδικασία έκδοσης αδειών εισαγωγής ή τροποποιεί υφιστάμενη διαδικασία έκδοσης αδειών εισαγωγής κοινοποιεί στο άλλο Μέρος την εν λόγω θέσπιση ή τροποποίηση χωρίς καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο εντός 60 ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της σχετικής διαδικασίας. Η κοινοποίηση περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προσδιορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 της συμφωνίας για την έκδοση αδειών εισαγωγής. Ένα Μέρος θεωρείται ότι συμμορφώνεται με την υποχρέωση αυτή εάν κοινοποιήσει νέα διαδικασία έκδοσης αδειών εισαγωγής ή τροποποίηση υφιστάμενης διαδικασίας έκδοσης αδειών εισαγωγής στην επιτροπή του ΠΟΕ για την έκδοση αδειών εισαγωγής σύμφωνα με το άρθρο 4 της συμφωνίας για την έκδοση αδειών εισαγωγής, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που προσδιορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 της εν λόγω συμφωνίας.
3. Κατόπιν αιτήματος ενός Μέρους, το άλλο Μέρος παρέχει αμέσως κάθε συναφή πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που προσδιορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 της συμφωνίας για την έκδοση αδειών εισαγωγής, σχετικά με κάθε διαδικασία έκδοσης αδειών εισαγωγής την οποία σκοπεύει να θεσπίσει ή την οποία διατηρεί, καθώς και σχετικά με κάθε τροποποίηση υφιστάμενης διαδικασίας έκδοσης αδειών εισαγωγής.

4. Εάν ένα Μέρος απορρίψει αίτηση για την έκδοση άδειας εισαγωγής σχετικά με εμπόρευμα του άλλου Μέρους, παρέχει στον αιτούντα, κατόπιν αιτήματος και εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την παραλαβή του αιτήματος, γραπτή εξήγηση για τον λόγο της απόρριψης.

ΑΡΘΡΟ 2.14

Διαδικασίες έκδοσης αδειών εξαγωγής

1. Κάθε Μέρος δημοσιεύει κάθε νέα διαδικασία έκδοσης αδειών εξαγωγής, ή κάθε τροποποίηση υφιστάμενης διαδικασίας έκδοσης αδειών εξαγωγής, κατά τρόπο που να παρέχει τη δυνατότητα σε κυβερνήσεις, εμπόρους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη να λάβουν γνώση αυτών. Η δημοσίευση αυτή πραγματοποιείται, όποτε είναι εφικτό, 45 ημέρες πριν από την έναρξη ισχύος της νέας διαδικασίας έκδοσης αδειών εξαγωγής ή της τροποποίησης υφιστάμενης διαδικασίας έκδοσης αδειών εξαγωγής και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος της νέας διαδικασίας έκδοσης αδειών εξαγωγής ή της τροποποίησης.

2. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι η δημοσίευση των διαδικασιών έκδοσης αδειών εξαγωγής περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) τα κείμενα των διαδικασιών του για την έκδοση αδειών εξαγωγής ή τυχόν τροποποιήσεων αυτών των διαδικασιών από το εν λόγω Μέρος·
- β) τα εμπόρευμα που υπόκεινται στην κάθε διαδικασία έκδοσης άδειας εξαγωγής·

- γ) για κάθε διαδικασία έκδοσης άδειας εξαγωγής, περιγραφή της διαδικασίας υποβολής αίτησης για άδεια και τυχόν κριτηρίων που πρέπει να πληροί ο αιτών για να μπορεί να υποβάλει αίτηση για άδεια, όπως κατοχή άδειας δραστηριότητας, δημιουργία ή διατήρηση επένδυσης ή λειτουργία μέσω συγκεκριμένης μορφής εγκατάστασης στο έδαφος ενός Μέρους·
- δ) το σημείο ή τα σημεία επαφής από τα οποία οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να λάβουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις προϋποθέσεις απόκτησης άδειας εξαγωγής·
- ε) τη διοικητική αρχή ή αρχές στις οποίες πρέπει να υποβάλλεται η αίτηση για άδεια ή άλλη σχετική τεκμηρίωση·
- στ) περιγραφή τυχόν μέτρου ή μέτρων που εφαρμόζονται μέσω της διαδικασίας έκδοσης αδειών εξαγωγής·
- ζ) την περίοδο κατά την οποία θα είναι ανοιχτή κάθε διαδικασία έκδοσης άδειας εξαγωγής, εκτός εάν η διαδικασία έκδοσης άδειας εξαγωγής παραμείνει ανοιχτή έως ότου ανακληθεί ή αναθεωρηθεί, οδηγώντας σε νέα έκδοση·
- η) εάν το Μέρος προτίθεται να χρησιμοποιήσει διαδικασία έκδοσης αδειών εξαγωγής για τον καθορισμό εξαγωγικής ποσόστωσης, τη συνολική ποσότητα και, όπου αυτό είναι δυνατόν, την αξία της ποσόστωσης, καθώς και τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης της ποσόστωσης· και
- θ) τυχόν απαλλαγές ή εξαιρέσεις που αντικαθιστούν την απαίτηση απόκτησης άδειας εξαγωγής, τον τρόπο υποβολής αίτησης ή χρήσης αυτών των απαλλαγών ή εξαιρέσεων και τα κριτήρια χορήγησής τους.

3. Εντός 30 ημερών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, κάθε Μέρος κοινοποιεί στο άλλο Μέρος τις οικείες υφιστάμενες διαδικασίες έκδοσης αδειών εξαγωγής. Ένα Μέρος που θεσπίζει νέες διαδικασίες έκδοσης αδειών εξαγωγής ή τροποποιεί υφιστάμενες διαδικασίες έκδοσης αδειών κοινοποιεί στο άλλο Μέρος την εν λόγω θέσπιση ή τροποποίηση εντός 60 ημερών από τη δημοσίευση κάθε νέας διαδικασίας έκδοσης αδειών εξαγωγής ή κάθε τροποποίησης υφιστάμενης διαδικασίας έκδοσης αδειών. Η κοινοποίηση περιλαμβάνει αναφορά στην πηγή ή στις πηγές όπου δημοσιεύονται οι πληροφορίες που απαιτούνται στην παράγραφο 2 και, κατά περίπτωση, τη διεύθυνση του σχετικού κρατικού ιστοτόπου ή ιστοτόπων.

4. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν απαιτεί από ένα Μέρος να χορηγεί άδεια εξαγωγής ούτε εμποδίζει ένα Μέρος από την εφαρμογή των υποχρεώσεων που υπέχει βάσει των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και βάσει πολυμερών καθεστώτων μη διάδοσης και ρυθμίσεων ελέγχου των εξαγωγών, συμπεριλαμβανομένων των εξής:

- α) Διακανονισμός του Wassenaar σχετικά με τους ελέγχους των εξαγωγών των συμβατικών όπλων και των αγαθών και τεχνολογιών διπλής χρήσης, που συνάφθηκε στη Χάγη στις 19 Δεκεμβρίου 1995·
- β) Σύμβαση για την απαγόρευση της ανάπτυξης, παραγωγής, αποθήκευσης και χρήσης χημικών όπλων και για την καταστροφή τους, η οποία συνάφθηκε στο Παρίσι στις 13 Ιανουαρίου 1993·
- γ) Σύμβαση για την απαγόρευση της ανάπτυξης, παραγωγής και αποθήκευσης βακτηριολογικών (βιολογικών) και τοξινικών όπλων και για την καταστροφή τους, που συνάφθηκε στο Λονδίνο, στη Μόσχα και στην Ουάσιγκτον στις 10 Απριλίου 1972·
- δ) Συνθήκη για τη μη διάδοση των πυρηνικών όπλων που συνάφθηκε στο Λονδίνο, στη Μόσχα και στην Ουάσιγκτον την 1η Ιουλίου 1968· και

- ε) Ομάδα της Αυστραλίας, Ομάδα Πυρηνικών Προμηθευτών και καθεστώς ελέγχου της τεχνολογίας πυραύλων.

ΑΡΘΡΟ 2.15

Χρησιμοποίηση προτιμήσεων

1. Για τους σκοπούς της παρακολούθησης της λειτουργίας της παρούσας συμφωνίας και του υπολογισμού των ποσοστών χρησιμοποίησης προτιμήσεων, τα Μέρη ανταλλάσσουν, σε ετήσια βάση, πλήρη στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις εισαγωγές για περίοδο που αρχίζει ένα έτος μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας έως και 10 έτη μετά την ολοκλήρωση της κατάργησης των δασμών για όλα τα εμπορεύματα σύμφωνα με το παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών). Εκτός εάν η επιτροπή εμπορίου αποφασίσει διαφορετικά, η εν λόγω περίοδος παρατείνεται αυτόματα για μία πενταετία, και ακολούθως η επιτροπή εμπορίου μπορεί να αποφασίσει να την παρατείνει περαιτέρω.
2. Η ανταλλαγή στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις εισαγωγές καλύπτει τα δεδομένα που αφορούν το πλέον πρόσφατο διαθέσιμο έτος, συμπεριλαμβανομένων της αξίας και, κατά περίπτωση, του όγκου, στο επίπεδο δασμολογικής κλάσης για τις εισαγωγές εμπορευμάτων από το άλλο Μέρος οι οποίες υπόκεινται σε προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση βάσει της παρούσας συμφωνίας και για τις εισαγωγές των εμπορευμάτων οι οποίες υπόκειντο σε μη προτιμησιακή μεταχείριση, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των διαφόρων καθεστώτων που χρησιμοποιούν τα Μέρη κατά την εισαγωγή. Τα εν λόγω στατιστικά στοιχεία καθώς και τα ποσοστά χρησιμοποίησης προτιμήσεων μπορούν να υποβάλλονται στην επιτροπή εμπορίου για ανταλλαγή απόψεων.

ΑΡΘΡΟ 2.16

Προσωρινή εισαγωγή

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, με τον όρο «προσωρινή εισαγωγή» νοείται το τελωνειακό καθεστώς στο πλαίσιο του οποίου ορισμένα εμπορεύματα, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορικών μέσων, μπορούν να εισαχθούν στο έδαφος ενός Μέρους με υπό όρους απαλλαγή από την καταβολή εισαγωγικών δασμών και φόρων και χωρίς την εφαρμογή απαγορεύσεων ή περιορισμών οικονομικού χαρακτήρα κατά την εισαγωγή, υπό την προϋπόθεση ότι τα εμπορεύματα εισάγονται για συγκεκριμένο σκοπό και προορίζονται για επανεξαγωγή εντός καθορισμένης περιόδου χωρίς να έχουν υποστεί καμία μεταβολή εκτός από τη συνήθη μείωση της αξίας τους λόγω της χρήσης των εν λόγω εμπορευμάτων.

2. Κάθε Μέρος εγκρίνει την προσωρινή εισαγωγή, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και τις διαδικασίες του, για τα ακόλουθα εμπορεύματα, ανεξάρτητα από την καταγωγή τους:
  - α) επαγγελματικό εξοπλισμό, συμπεριλαμβανομένων του εξοπλισμού για τον Τύπο ή την τηλεόραση, του λογισμικού και του ραδιοτηλεοπτικού και κινηματογραφικού εξοπλισμού, που είναι απαραίτητος για την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας ή του επαγγέλματος προσώπου που μεταβαίνει στο έδαφος του άλλου Μέρους για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου·

  - β) εμπορεύματα, συμπεριλαμβανομένων των μεμονωμένων τεμαχίων τους, των βοηθητικών συσκευών και των εξαρτημάτων τους, που προορίζονται για παρουσίαση ή χρήση σε εκθέσεις, εμπορικές εκθέσεις, συνέδρια ή παρόμοιες εκδηλώσεις·

γ) εμπορικά δείγματα και διαφημιστικές ταινίες και ηχογραφήσεις (ηχογραφημένα οπτικά μέσα ή ακουστικό υλικό, που συνίστανται κυρίως σε εικόνες ή ήχους που παρουσιάζουν τη φύση ή τη λειτουργία των εμπορευμάτων ή των υπηρεσιών που προσφέρονται προς πώληση ή μίσθωση από πρόσωπο που είναι εγκατεστημένο ή διαμένει στο έδαφος ενός Μέρους, υπό τον όρο ότι τα υλικά αυτά είναι κατάλληλα για παρουσίαση σε δυνητικούς πελάτες, αλλά όχι για μετάδοση στο ευρύ κοινό)· και

δ) εμπορεύματα που εισάγονται για αθλητικούς σκοπούς, συμπεριλαμβανομένων διαγωνισμών, επιδείξεων, προπονήσεων, αγώνων ή παρόμοιων εκδηλώσεων.

3. Για την προσωρινή εισαγωγή των εμπορευμάτων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και ανεξαρτήτως της καταγωγής τους, κάθε Μέρος αποδέχεται δελτία ΑΤΑ τα οποία έχουν εκδοθεί στο άλλο Μέρος, φέρουν θεώρηση και καλύπτονται από εγγύηση οργανισμού ο οποίος ανήκει σε διεθνή εγγυοδοτικό όμιλο, έχουν πιστοποιηθεί από τις αρμόδιες αρχές και ισχύουν στο έδαφος του Μέρους εισαγωγής.

4. Κάθε Μέρος καθορίζει την προθεσμία εντός της οποίας τα εμπορεύματα είναι δυνατό να παραμείνουν υπό το καθεστώς προσωρινής εισαγωγής. Η αρχική προθεσμία μπορεί να παραταθεί αυτόνομα από ένα Μέρος.

5. Κάθε Μέρος μπορεί να απαιτεί τα εμπορεύματα που υπόκεινται σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής σύμφωνα με την παράγραφο 1:

α) να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ή υπό την προσωπική εποπτεία υπηκόου ή κατοίκου του άλλου Μέρους κατά την άσκηση επιχειρηματικής, επαγγελματικής ή αθλητικής δραστηριότητας από τον εν λόγω υπήκοο ή κάτοικο·

β) να μην πωλούνται, μισθώνονται, διατίθενται ή μεταβιβάζονται κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στο έδαφος του·

- γ) να συνοδεύονται από εγγύηση που συνάδει με τις υποχρεώσεις του Μέρους εισαγωγής βάσει των σχετικών διεθνών τελωνειακών συμβάσεων στις οποίες έχει προσχωρήσει·
- δ) να φέρουν σχετική ένδειξη κατά την εισαγωγή και την εξαγωγή·
- ε) να εξάγονται κατά ή πριν από την αναχώρηση του υπηκόου ή κατοίκου που αναφέρεται στο στοιχείο α) ή εντός περιόδου που σχετίζεται με τον σκοπό της προσωρινής εισαγωγής την οποία μπορεί να καθορίσει το Μέρος, ή εντός ενός έτους, εκτός εάν παραταθεί·
- στ) να εισάγονται σε ποσότητα που δεν υπερβαίνει την ποσότητα που είναι εύλογη για τη χρήση για την οποία προορίζεται· ή
- ζ) να μπορούν να εισαχθούν άλλως κατά τα λοιπά στο έδαφος του Μέρους σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

6. Εάν δεν πληρούται οποιαδήποτε προϋπόθεση που μπορεί να επιβάλει ένα Μέρος βάσει της παραγράφου 5, το Μέρος μπορεί να επιβάλει τον δασμό και οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση που κανονικά θα οφειλόταν για το εμπόρευμα, καθώς και τυχόν άλλες επιβαρύνσεις ή κυρώσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία του.

7. Κάθε Μέρος επιτρέπει την επανεξαγωγή εμπορεύματος που έχει εισαχθεί προσωρινά βάσει του παρόντος άρθρου μέσω εγκεκριμένου τελωνειακού σημείου αναχώρησης διαφορετικού από εκείνο μέσω του οποίου εισήχθη.

8. Ένα Μέρος απαλλάσσει τον εισαγωγέα ή άλλο πρόσωπο υπεύθυνο για εμπόρευμα που έχει εισαχθεί βάσει του παρόντος άρθρου από την ευθύνη για τη μη εξαγωγή προσωρινά εισαχθέντος εμπορεύματος, εφόσον προσκομίσει στο Μέρος εισαγωγής ικανοποιητική απόδειξη ότι το εμπόρευμα έχει καταστραφεί ή έχει υποστεί ανεπανόρθωτη απώλεια, σύμφωνα με την τελωνειακή νομοθεσία του εν λόγω Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 2.17

Αδασμολόγητη είσοδος εμπορικών δειγμάτων αμελητέας αξίας και έντυπου διαφημιστικού υλικού

1. Κάθε Μέρος επιτρέπει, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του καθώς και τις διαδικασίες του, την αδασμολόγητη είσοδο εμπορικών δειγμάτων αμελητέας αξίας και έντυπου διαφημιστικού υλικού που εισάγονται από το άλλο Μέρος, ανεξάρτητα από την καταγωγή τους.
2. Ένα Μέρος μπορεί να ορίσει τα εμπορικά δείγματα αμελητέας αξίας ως εξής:
  - α) δείγματα των οποίων η αξία, μεμονωμένα ή στο σύνολο των αποστελλόμενων εμπορευμάτων, δεν υπερβαίνει το ποσό που ορίζεται στη νομοθεσία ενός Μέρους· ή
  - β) δείγματα που φέρουν σήμανση, έχουν σχιστεί, διατρηθεί ή έχουν υποστεί άλλη επεξεργασία που τα έχει καταστήσει ακατάλληλα προς πώληση ή χρήση, παρά μόνο ως εμπορικά δείγματα.
3. Το έντυπο διαφημιστικό υλικό ορίζεται ως εμπορεύματα που κατατάσσονται στο κεφάλαιο 49 του ΕΣ, συμπεριλαμβανομένων των φυλλαδίων κάθε είδους, εμπορικών καταλόγων, επετηρίδων που δημοσιεύονται από εμπορικές ενώσεις, υλικού τουριστικής προβολής και αφισών, που χρησιμοποιούνται για την προώθηση, τη δημοσιοποίηση ή τη διαφήμιση εμπορεύματος ή υπηρεσίας, προορίζονται κυρίως για τη διαφήμιση εμπορεύματος ή υπηρεσίας και παρέχονται δωρεάν.

ΑΡΘΡΟ 2.18

Ειδικά μέτρα σχετικά με τη διαχείριση της προτιμησιακής μεταχείρισης

1. Τα Μέρη συνεργάζονται για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την καταπολέμηση παραβιάσεων της τελωνειακής νομοθεσίας οι οποίες σχετίζονται με την προτιμησιακή μεταχείριση που χορηγείται δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου σύμφωνα με το κεφάλαιο 3 (Κανόνες καταγωγής και διαδικασίες καταγωγής) και τους τίτλους I, III, IV και V της CCMAA.
2. Ένα Μέρος μπορεί να αναστείλει προσωρινά τη σχετική προτιμησιακή μεταχείριση εμπορευμάτων σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στις παραγράφους 3 έως 5, εάν:
  - α) έχει διαπιστώσει, βάσει αντικειμενικών, πειστικών και επαληθεύσιμων πληροφοριών, ότι έχουν διαπραχθεί συστηματικές και τομεακές παραβιάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας οι οποίες σχετίζονται με την προτιμησιακή μεταχείριση που χορηγείται δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου και έχουν ως αποτέλεσμα σημαντική απώλεια εσόδων για το εν λόγω Μέρος· και
  - β) το άλλο Μέρος αρνείται επανειλημμένα και αδικαιολόγητα να συνεργαστεί ή δεν συνεργάζεται με άλλον τρόπο σε σχέση με τις παραβιάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας που αναφέρονται στο στοιχείο α).
3. Το Μέρος το οποίο προέβη στη διαπίστωση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) την κοινοποιεί χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην επιτροπή εμπορίου και προβαίνει σε διαβουλεύσεις με το άλλο Μέρος στο πλαίσιο της επιτροπής εμπορίου με σκοπό την επίτευξη αμοιβαία αποδεκτής λύσης.

4. Εάν τα Μέρη δεν συμφωνήσουν σε αποδεκτή λύση εντός τριών μηνών μετά την ημερομηνία κοινοποίησης όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3, το Μέρος το οποίο προέβη στη διαπίστωση μπορεί να αποφασίσει να αναστείλει προσωρινά τη σχετική προτιμησιακή μεταχείριση των οικείων εμπορευμάτων. Η προσωρινή αναστολή εφαρμόζεται μόνο στους εμπόρους τους οποίους προσδιόρισαν αμφότερα τα Μέρη, κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3, και ως προς τους οποίους συμφώνησαν ότι εμπλέκονται σε παραβιάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας. Η εν λόγω προσωρινή αναστολή κοινοποιείται στην επιτροπή εμπορίου χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

5. Εάν ένα Μέρος προβεί στη διαπίστωση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) και, εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 4, διαπιστώσει ότι η προσωρινή αναστολή που αναφέρεται στην παράγραφο 4 δεν αντιμετώπισε αποτελεσματικά τις παραβιάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας οι οποίες σχετίζονται με την προτιμησιακή μεταχείριση που χορηγείται δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου, το Μέρος μπορεί να αποφασίσει να αναστείλει προσωρινά τη σχετική προτιμησιακή μεταχείριση των οικείων εμπορευμάτων. Το Μέρος μπορεί επίσης να αποφασίσει να αναστείλει προσωρινά τη σχετική προτιμησιακή μεταχείριση των οικείων εμπορευμάτων, εάν, κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3, τα Μέρη δεν μπόρεσαν να εντοπίσουν και να συμφωνήσουν σχετικά με τους εμπόρους που εμπλέκονται στις παραβιάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας. Η εν λόγω προσωρινή αναστολή κοινοποιείται στην επιτροπή εμπορίου χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

6. Οι προσωρινές αναστολές που αναφέρονται στο παρόν άρθρο ισχύουν μόνο για το χρονικό διάστημα που είναι αναγκαίο για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων του οικείου Μέρους και, σε κάθε περίπτωση, δεν ισχύουν για διάστημα μεγαλύτερο των έξι μηνών. Εάν οι συνθήκες που οδήγησαν στην αρχική προσωρινή αναστολή εξακολουθούν να υφίστανται κατά τη λήξη της εξάμηνης περιόδου, το οικείο Μέρος μπορεί να ανανεώσει την προσωρινή αναστολή, αφού ενημερώσει το άλλο Μέρος. Όλες οι αναστολές αποτελούν αντικείμενο περιοδικών διαβουλεύσεων στο πλαίσιο της επιτροπής εμπορίου.

7. Κάθε Μέρος δημοσιεύει, σύμφωνα με τις εσωτερικές διαδικασίες του, ανακοινώσεις προς τους εισαγωγείς σχετικά με κάθε απόφαση που αφορά την προσωρινή αναστολή που αναφέρεται στο παρόν άρθρο.

8. Παρά την παράγραφο 5, εάν ένας εισαγωγέας είναι σε θέση να πείσει την τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής ότι τα οικεία εμπορεύματα συμμορφώνονται πλήρως με το τελωνειακό δίκαιο του Μέρους εισαγωγής, τις απαιτήσεις της παρούσας συμφωνίας και κάθε άλλον όρο που αφορά την προσωρινή αναστολή την οποία θεσπίζει το Μέρος εισαγωγής σύμφωνα με το δίκαιό του, το Μέρος εισαγωγής επιτρέπει στον εισαγωγέα να υποβάλει αίτηση για προτιμησιακή μεταχείριση και να ανακτήσει τυχόν δασμούς που καταβλήθηκαν καθ' υπέρβαση των εφαρμοστέων προτιμησιακών δασμών κατά την εισαγωγή των οικείων εμπορευμάτων.

ΑΡΘΡΟ 2.19

Επιτροπή εμπορευματικών συναλλαγών

1. Το παρόν άρθρο συμπληρώνει και διευκρινίζει περαιτέρω το άρθρο 24.4 (Ειδικές επιτροπές).
2. Οι αρμοδιότητες της επιτροπής εμπορευματικών συναλλαγών περιλαμβάνουν, σε σχέση με το παρόν κεφάλαιο, τα εξής:
  - α) προώθηση των εμπορευματικών συναλλαγών μεταξύ των Μερών, μεταξύ άλλων μέσω διαβουλεύσεων για την επίσπευση της κατάργησης των δασμών στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας·
  - β) άμεση αντιμετώπιση των εμποδίων στις εμπορευματικές συναλλαγές μεταξύ των Μερών·

- γ) με την επιφύλαξη του κεφαλαίου 26 (Επίλυση διαφορών), διαβουλεύσεις και προσπάθειες για την επίλυση τυχόν ζητημάτων που σχετίζονται με το παρόν κεφάλαιο, συμπεριλαμβανομένων διαφορών που ενδέχεται να προκύψουν μεταξύ των Μερών σε θέματα που αφορούν την κατάταξη εμπορευμάτων στο εναρμονισμένο σύστημα και το παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών) ή την τροποποίηση της δομής των κωδικών του εναρμονισμένου συστήματος ή των αντίστοιχων ονοματολογιών κάθε Μέρους, ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν τροποποιούνται οι υποχρεώσεις κάθε Μέρους σύμφωνα με το παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών)·
- δ) παρακολούθηση των ποσοστών χρησιμοποίησης προτιμήσεων και των στατιστικών, τα στοιχεία των οποίων μπορούν να υποβάλλονται από την επιτροπή εμπορευματικών συναλλαγών στην επιτροπή εμπορίου για ανταλλαγή απόψεων· και
- ε) συνεργασία με οποιαδήποτε ειδική επιτροπή ή άλλο επικουρικό όργανο που έχει συσταθεί ή έχει εξουσιοδοτηθεί να ενεργεί βάσει της παρούσας συμφωνίας για θέματα που ενδέχεται να αφορούν την εν λόγω ειδική επιτροπή ή όργανο, κατά περίπτωση.

ΑΡΘΡΟ 2.20

Σημεία επαφής

Εντός 90 ημερών μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, κάθε Μέρος ορίζει σημείο επαφής υπεύθυνο για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ των Μερών σε θέματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο και κοινοποιεί στο άλλο Μέρος τα στοιχεία επικοινωνίας του σημείου επαφής. Κάθε Μέρος ενημερώνει αμέσως το άλλο Μέρος σε περίπτωση μεταβολής των εν λόγω στοιχείων επικοινωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ

ΤΜΗΜΑ Α

ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ

ΑΡΘΡΟ 3.1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «αποστολή»: προϊόντα που είτε αποστέλλονται ταυτόχρονα από αποστολέα σε παραλήπτη ή καλύπτονται από ένα μόνο έγγραφο μεταφοράς το οποίο καλύπτει τη μεταφορά τους από τον αποστολέα στον παραλήπτη ή, όταν δεν υπάρχει τέτοιο έγγραφο, από ένα μόνο τιμολόγιο·
- β) «εξαγωγέας»: πρόσωπο που εδρεύει σε ένα Μέρος, το οποίο, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο δίκαιο του εν λόγω Μέρους, εξάγει ή παράγει το καταγόμενο προϊόν και εκδίδει βεβαίωση καταγωγής·
- γ) «εισαγωγέας»: το πρόσωπο που εισάγει το καταγόμενο προϊόν και ζητεί προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση για το εν λόγω προϊόν·

- δ) «ύλη»: κάθε ουσία που χρησιμοποιείται στην παραγωγή ενός προϊόντος, συμπεριλαμβανομένου κάθε συστατικού, πρώτης ύλης, κατασκευαστικού στοιχείου ή εξαρτήματος·
- ε) «μη καταγόμενη ύλη»: η ύλη που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί καταγόμενη δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων των υλών των οποίων δεν μπορεί να προσδιοριστεί ο χαρακτήρας καταγωγής·
- στ) «προϊόν»: το αποτέλεσμα της παραγωγής, ακόμη και αν προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως ύλη για την παραγωγή άλλου προϊόντος· και
- ζ) «παραγωγή»: κάθε μορφή επεξεργασίας ή μεταποίησης, συμπεριλαμβανομένης της συναρμολόγησης.

ΑΡΘΡΟ 3.2

Γενικές απαιτήσεις για καταγόμενα προϊόντα

1. Για τους σκοπούς της εφαρμογής προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης από ένα Μέρος σε εμπόρευμα καταγωγής του άλλου Μέρους σύμφωνα με την παρούσα συμφωνία, υπό την προϋπόθεση ότι ένα προϊόν πληροί όλες τις άλλες εφαρμοστέες απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου, θεωρείται προϊόν καταγωγής του άλλου Μέρους εάν:
  - α) έχει παραχθεί εξ ολοκλήρου στο εν λόγω Μέρος κατά την έννοια του άρθρου 3.4 (Εξ ολοκλήρου παραγόμενα προϊόντα)·
  - β) παράγεται στο εν λόγω Μέρος αποκλειστικά από καταγόμενες ύλες· ή

γ) παράγεται στο εν λόγω Μέρος και περιέχει μη καταγόμενες ύλες, υπό την προϋπόθεση ότι το προϊόν ικανοποιεί τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα 3-B (Ειδικοί κανόνες καταγωγής ανά προϊόν).

2. Εάν ένα προϊόν έχει λάβει χαρακτήρα καταγόμενου, οι μη καταγόμενες ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή του προϊόντος αυτού δεν θεωρούνται μη καταγόμενες ύλες, όταν το προϊόν ενσωματώνεται ως ύλη σε άλλο προϊόν.

3. Η απόκτηση του χαρακτήρα καταγωγής πληρούται ανελλιπώς στη Νέα Ζηλανδία ή στην Ένωση.

ΑΡΘΡΟ 3.3

Σώρευση καταγωγής

1. Ένα προϊόν καταγωγής ενός Μέρους θεωρείται καταγόμενο από το άλλο Μέρος όταν το εν λόγω προϊόν χρησιμοποιείται ως ύλη για την παραγωγή άλλου προϊόντος στο εν λόγω άλλο Μέρος.

2. Η παραγωγή που πραγματοποιείται σε ένα Μέρος επί μη καταγόμενης ύλης μπορεί να λαμβάνεται υπόψη για να προσδιορίζεται αν ένα προϊόν είναι καταγωγής του άλλου Μέρους.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται εάν η παραγωγή που πραγματοποιείται στο άλλο Μέρος δεν εκτείνεται πέραν της μίας ή περισσότερων από τις εργασίες που αναφέρονται στο άρθρο 3.6 (Ανεπαρκής επεξεργασία ή μεταποίηση).

4. Για να συμπληρώσει ο εξαγωγέας τη βεβαίωση καταγωγής που αναφέρεται στο άρθρο 3.16 (Αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση) παράγραφος 2 στοιχείο α) για μη καταγόμενη ύλη που αναφέρεται στην παράγραφο 2, ο εξαγωγέας λαμβάνει από τον προμηθευτή του δήλωση προμηθευτή, όπως προβλέπεται στο παράρτημα 3-Δ (Δήλωση προμηθευτή) που αναφέρεται στο άρθρο 3.3 (Σώρευση καταγωγής) παράγραφος 4, ή ισοδύναμο έγγραφο που περιέχει τις ίδιες πληροφορίες που περιγράφουν τις οικείες μη καταγόμενες ύλες με επαρκείς λεπτομέρειες ώστε να είναι δυνατή η ταυτοποίησή τους.

ΑΡΘΡΟ 3.4

Εξ ολοκλήρου παραγόμενα προϊόντα

1. Τα ακόλουθα θεωρούνται εξ ολοκλήρου παραγόμενα σε ένα Μέρος:
  - α) ορυκτή ή φυσική ουσία που εξορύσσεται ή λαμβάνεται από το έδαφος ή τον θαλάσσιο πυθμένα ενός Μέρους·
  - β) φυτό ή λαχανικό που καλλιεργείται ή συλλέγεται σε ένα Μέρος·
  - γ) ζωντανό ζώο που γεννιέται και εκτρέφεται σε ένα Μέρος·
  - δ) προϊόν που προέρχεται από ζωντανό ζώο το οποίο εκτρέφεται σε ένα Μέρος·
  - ε) προϊόν που λαμβάνεται με τη σφαγή ζώου το οποίο έχει γεννηθεί και εκτραφεί σε ένα Μέρος·

- στ) προϊόν που θηρεύεται ή αλιεύεται σε ένα Μέρος, αλλά όχι πέραν των εξωτερικών ορίων των χωρικών υδάτων του Μέρους·
- ζ) προϊόν που προέρχεται από υδατοκαλλιέργεια σε ένα Μέρος, εάν η γέννηση ή η εκτροφή των υδρόβιων οργανισμών, στους οποίους περιλαμβάνονται ψάρια, μαλάκια, μαλακόστρακα, άλλα ασπόνδυλα υδρόβια και υδρόβια φυτά, πραγματοποιείται από γόνους όπως αυγά, σπέρματα, γόνους, ιχθύδια ή προνύμφες, με παρέμβαση στις διαδικασίες εκτροφής ή ανάπτυξης για τη βελτίωση της παραγωγής, όπως η συστηματική δημιουργία αποθεμάτων, η παροχή τροφής ή η προστασία από αρπακτικά ζώα·
- η) προϊόν θαλάσσιας αλιείας και άλλα προϊόντα που έχουν αλιευθεί σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο από πλοίο Μέρους εκτός των χωρικών υδάτων·
- θ) προϊόν που έχει παραχθεί επί του πλοίου-εργοστασίου ενός Μέρους αποκλειστικά από προϊόν που εμπίπτει στο στοιχείο η)·
- ι) προϊόν που λαμβάνεται ή αλιεύεται από Μέρος ή πρόσωπο Μέρους από τον θαλάσσιο βυθό ή το υπέδαφος πέραν των χωρικών υδάτων, με την προϋπόθεση ότι το εν λόγω Μέρος ή το πρόσωπο του εν λόγω Μέρους έχει το δικαίωμα χρησιμοποίησης αυτού του θαλάσσιου βυθού ή υπεδάφους σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο·
- ια) απορρίμματα ή υπολείμματα προερχόμενα από μεταποιητικές εργασίες που πραγματοποιούνται σε ένα Μέρος·
- ιβ) χρησιμοποιημένο προϊόν που συλλέγεται σε Μέρος και είναι κατάλληλο μόνο για την ανάκτηση πρώτων υλών, συμπεριλαμβανομένων των εν λόγω πρώτων υλών· και
- ιγ) προϊόν που παράγεται σε ένα Μέρος αποκλειστικά από τα προϊόντα που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως ιβ).

2. Ως «πλοίο Μέρους» και «πλοίο-εργοστάσιο Μέρους» στην παράγραφο 1 στοιχείο η) και στοιχείο θ) νοούνται πλοίο ή πλοίο-εργοστάσιο τα οποία:

α) είναι νηολογημένα σε κράτος μέλος ή στη Νέα Ζηλανδία·

β) φέρουν σημαία κράτους μέλους ή της Νέας Ζηλανδίας· και

γ) πληρούν έναν από τους εξής όρους:

i) ανήκουν τουλάχιστον κατά 50 % στην κυριότητα υπηκόων ενός κράτους μέλους ή της Νέας Ζηλανδίας· ή

ii) ανήκουν σε ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα το καθένα από τα οποία:

A) έχει την έδρα και την κύρια εγκατάστασή του σε κράτος μέλος ή στη Νέα Ζηλανδία· και

B) ανήκει τουλάχιστον κατά 50 % στην κυριότητα δημόσιων φορέων ή προσώπων ενός κράτους μέλους ή της Νέας Ζηλανδίας.

ΑΡΘΡΟ 3.5

Όρια ανοχής

1. Εάν οι μη καταγόμενες ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ενός προϊόντος δεν πληρούν τις απαιτήσεις του παραρτήματος 3-B (Ειδικοί κανόνες καταγωγής ανά προϊόν), το προϊόν θεωρείται καταγωγής ενός Μέρους, με την προϋπόθεση ότι:
  - α) για όλα τα προϊόντα, εκτός από τα προϊόντα που κατατάσσονται στα κεφάλαια 50 έως 63 του ΕΣ, η αξία των εν λόγω μη καταγόμενων υλών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή των προϊόντων αυτών δεν υπερβαίνει το 10 % της τιμής εκ του εργοστασίου του προϊόντος·
  - β) για προϊόν που κατατάσσεται στα κεφάλαια 50 έως 63 του ΕΣ, ισχύουν τα όρια ανοχής που καθορίζονται στις σημειώσεις 7 και 8 του παραρτήματος 3-A (Εισαγωγικές σημειώσεις για τους ειδικούς κανόνες καταγωγής ανά προϊόν).
2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται εάν η αξία ή το βάρος των μη καταγόμενων υλών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ενός προϊόντος υπερβαίνει τα ποσοστά της μέγιστης αξίας ή του μέγιστου βάρους μη καταγόμενων υλών όπως ορίζονται στις απαιτήσεις του παραρτήματος 3-B (Ειδικοί κανόνες καταγωγής ανά προϊόν).
3. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στα προϊόντα που είναι εξ ολοκλήρου παραγόμενα σε Μέρος κατά την έννοια του άρθρου 3.4 (Εξ ολοκλήρου παραγόμενα προϊόντα). Αν από το παράρτημα 3-B (Ειδικοί κανόνες καταγωγής ανά προϊόν) απαιτείται τα υλικά που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ενός προϊόντος να είναι εξ ολοκλήρου παραγόμενα, εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1 και 2.

ΑΡΘΡΟ 3.6

Ανεπαρκής επεξεργασία ή μεταποίηση

1. Παρά το άρθρο 3.2 (Γενικές απαιτήσεις για καταγόμενα προϊόντα) παράγραφος 1 στοιχείο γ), ένα προϊόν δεν θεωρείται καταγόμενο από ένα Μέρος, εάν κατά την παραγωγή του προϊόντος στο εν λόγω Μέρος πραγματοποιούνται μόνο μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες εργασίες σε μη καταγόμενες ύλες:

- α) εργασίες διατήρησης, όπως ξήρανση, κατάψυξη, φύλαξη σε άλμη και άλλες παρόμοιες εργασίες, όταν αποσκοπούν αποκλειστικά στο να εξασφαλιστεί ότι τα προϊόντα παραμένουν σε καλή κατάσταση κατά τη μεταφορά και την αποθήκευση¹.
- β) διαιρέσεις ή συνενώσεις δεμάτων.
- γ) πλύσιμο ή καθάρισμα, αφαίρεση σκόνης, οξειδίων, ελαίων, χρωμάτων ή άλλων επικαλύψεων.
- δ) σιδέρωμα ή πρεσάρισμα υφασμάτων και ειδών κλωστοϋφαντουργίας.
- ε) απλές εργασίες βαφής και στίλβωσης.
- στ) αποφλοιώση και μερική ή ολική άλεση ρυζιού· γυάλισμα και λείανση δημητριακών και ρυζιού.

---

¹ Στο πλαίσιο του στοιχείου α), εργασίες συντήρησης, όπως ψύξη, κατάψυξη ή αερισμός, θεωρούνται ανεπαρκείς, ενώ εργασίες όπως διατήρηση σε ξίδι, αποξήρανση ή κάπνισμα οι οποίες αποσκοπούν να προσδώσουν ειδικά ή διαφορετικά χαρακτηριστικά σε ένα προϊόν δεν θεωρούνται ανεπαρκείς.

- ζ) εργασίες για την προσθήκη χρωστικών ή αρωματικών ουσιών σε ζάχαρη ή για την παρασκευή κύβων ζάχαρης, μερική ή ολική άλεση ζάχαρης σε στερεά μορφή·
- η) αφαίρεση του φλοιού, των πυρήνων και του κελύφους φρούτων, καρπών και λαχανικών·
- θ) ακόνισμα, απλή λείανση ή απλός τεμαχισμός·
- ι) κοσκίνισμα, διαλογή, ταξινόμηση, κατάταξη, διαβάθμιση, συνδυασμός, συμπεριλαμβανομένης της σύνθεσης συνδυασμού ειδών·
- ια) απλή τοποθέτηση σε φιάλες, κονσέρβες, φιαλίδια, σάκους, θήκες, κουτιά, στερέωση σε σανίδες ή πλάκες και κάθε άλλη απλή εργασία συσκευασίας·
- ιβ) επίθεση ή εκτύπωση σημάτων, ετικετών, λογοτύπων και άλλων παρόμοιων διακριτικών σημείων στα προϊόντα ή τη συσκευασία τους·
- ιγ) απλή ανάμειξη προϊόντων, έστω και διαφορετικού είδους· ανάμειξη της ζάχαρης με οποιαδήποτε άλλη ύλη·
- ιδ) απλή προσθήκη νερού ή αραιώση με νερό ή άλλη ουσία που δεν μεταβάλλει ουσιαστικά τα χαρακτηριστικά του προϊόντος ή αφυδάτωση ή μετουσίωση προϊόντων·
- ιε) απλή συνένωση μερών ειδών για την κατασκευή πλήρους προϊόντος ή αποσυναρμολόγηση προϊόντων στα μέρη τους· ή

ιστ) σφαγή ζώων.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, οι εργασίες θεωρούνται απλές εάν για την εκτέλεσή τους δεν απαιτούνται ούτε ειδικές δεξιότητες και ούτε μηχανές, συσκευές ή εργαλεία που κατασκευάζονται ή εγκαθίστανται ειδικά για τις εργασίες αυτές.

ΑΡΘΡΟ 3.7

Μονάδα χαρακτηρισμού

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, η μονάδα χαρακτηρισμού είναι το συγκεκριμένο προϊόν το οποίο θεωρείται η βασική μονάδα κατάταξης του προϊόντος στο ΕΣ.
2. Εάν μια αποστολή αποτελείται από ορισμένα πανομοιότυπα προϊόντα που κατατάσσονται στην ίδια κλάση του ΕΣ, κάθε μεμονωμένο προϊόν λαμβάνεται υπόψη χωριστά κατά την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου.

ΑΡΘΡΟ 3.8

Υλικά συσκευασίας και εμπορευματοκιβώτια μεταφοράς

Υλικά συσκευασίας και εμπορευματοκιβώτια μεταφοράς που χρησιμοποιούνται για την προστασία του προϊόντος κατά τη μεταφορά δεν λαμβάνονται υπόψη για να καθοριστεί ο χαρακτήρας καταγωγής του προϊόντος.

ΑΡΘΡΟ 3.9

Υλικά συσκευασίας και εμπορευματοκιβώτια για πωλήσεις λιανικής

1. Υλικά συσκευασίας και εμπορευματοκιβώτια στα οποία συσκευάζεται το προϊόν για λιανική πώληση, εάν κατατάσσονται μαζί με το προϊόν, δεν λαμβάνονται υπόψη για να καθοριστεί αν οι μη καταγόμενες ύλες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή του προϊόντος έχουν υποστεί την εφαρμοστέα αλλαγή δασμολογικής κατάταξης ή ειδική εργασία κατασκευής ή μεταποίησης, όπως ορίζεται στο παράρτημα 3-B (Ειδικοί κανόνες καταγωγής ανά προϊόν) ή αν το προϊόν είναι εξ ολοκλήρου παραγόμενο.
2. Όταν ένα προϊόν υπόκειται σε απαίτηση σχετικά με την αξία, όπως ορίζεται στο παράρτημα 3-B (Ειδικοί κανόνες καταγωγής ανά προϊόν), η αξία των υλικών συσκευασίας και των εμπορευματοκιβωτίων στα οποία συσκευάζεται το προϊόν για λιανική πώληση, εάν κατατάσσονται μαζί με το προϊόν, λαμβάνεται υπόψη ως καταγόμενων ή μη καταγόμενων, κατά περίπτωση, στον υπολογισμό για την εφαρμογή στο προϊόν της απαίτησης σχετικά με την αξία.

ΑΡΘΡΟ 3.10

Εξαρτήματα, ανταλλακτικά και εργαλεία

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, εξαρτήματα, ανταλλακτικά, εργαλεία και οδηγίες ή άλλο ενημερωτικό υλικό καλύπτονται εάν:
  - α) κατατάσσονται, παραδίδονται και τιμολογούνται από κοινού με το προϊόν και

β) οι τύποι, οι ποσότητες και η αξία τους είναι συνήθεις για το οικείο προϊόν.

2. Προκειμένου να καθοριστεί αν ένα προϊόν:

α) είναι εξ ολοκλήρου παραγόμενο ή πληροί διαδικασία παραγωγής ή απαίτηση αλλαγής δασμολογικής κατάταξης, όπως ορίζεται στο παράρτημα 3-B (Ειδικοί κανόνες καταγωγής ανά προϊόν), δεν λαμβάνονται υπόψη τα εξαρτήματα, ανταλλακτικά, εργαλεία και οδηγίες ή άλλο ενημερωτικό υλικό του εν λόγω προϊόντος· και

β) πληροί την απαίτηση σχετικά με την αξία, όπως ορίζεται στο παράρτημα 3-B (Ειδικοί κανόνες καταγωγής ανά προϊόν), η αξία των εξαρτημάτων, ανταλλακτικών, εργαλείων και οδηγιών ή άλλου ενημερωτικού υλικού του εν λόγω προϊόντος λαμβάνεται υπόψη ως καταγόμενων ή μη καταγόμενων υλών, κατά περίπτωση, στον υπολογισμό για την εφαρμογή στο προϊόν της απαίτησης σχετικά με την αξία.

ΑΡΘΡΟ 3.11

Συνδυασμοί εμπορευμάτων

Κατά την έννοια του γενικού κανόνα 3 στοιχεία β) και γ) για την ερμηνεία του ΕΣ, οι συνδυασμοί εμπορευμάτων θεωρούνται καταγόμενοι από ένα Μέρος, εάν όλα τα συστατικά μέρη τους έχουν χαρακτήρα καταγωγής. Όταν ένας συνδυασμός εμπορευμάτων αποτελείται από καταγόμενα και μη καταγόμενα συστατικά μέρη, ο συνδυασμός θεωρείται στο σύνολό του καταγόμενος από ένα Μέρος, εάν η αξία των μη καταγόμενων συστατικών μερών δεν υπερβαίνει το 15 % της τιμής εκ του εργοστασίου του συνδυασμού εμπορευμάτων.

ΑΡΘΡΟ 3.12

Ουδέτερα στοιχεία

Για να προσδιοριστεί αν ένα προϊόν είναι καταγόμενο από ένα Μέρος δεν είναι αναγκαίο να καθορίζεται ο χαρακτήρας καταγωγής των ακόλουθων ουδέτερων στοιχείων:

- α) της ενέργειας και των καυσίμων·
- β) των μηχανημάτων και του εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων που χρησιμοποιούνται για τη συντήρησή τους·
- γ) μηχανημάτων, εργαλείων, βαφών και μητρών·
- δ) ανταλλακτικών και υλικών που χρησιμοποιούνται για τη συντήρηση εξοπλισμού και κτιρίων·
- ε) λιπαντικών, γράσων, σύνθετων υλικών και άλλων υλικών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ή στη λειτουργία εξοπλισμού και κτιρίων·
- στ) γαντιών, γυαλιών, υποδημάτων, ενδυμάτων, εξοπλισμού ασφαλείας και προμηθειών·
- ζ) εξοπλισμού, συσκευών και προμηθειών που χρησιμοποιούνται για τη διεξαγωγή δοκιμών ή την επιθεώρηση του προϊόντος·
- η) καταλυτών και διαλυτών· και

- θ) κάθε άλλου υλικού που δεν ενσωματώνεται στο προϊόν ούτε προορίζεται προς ενσωμάτωση στην τελική σύνθεση του προϊόντος.

ΑΡΘΡΟ 3.13

Λογιστικός διαχωρισμός ανταλλάξιμων υλών και προϊόντων

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «ανταλλάξιμες ύλες» ή «ανταλλάξιμα προϊόντα» νοούνται οι ύλες ή τα προϊόντα του ίδιου είδους και της ίδιας εμπορικής ποιότητας, με τα ίδια τεχνικά και φυσικά χαρακτηριστικά, μεταξύ των οποίων δεν μπορεί να γίνει διάκριση για λόγους καταγωγής.
2. Καταγόμενες και μη καταγόμενες ανταλλάξιμες ύλες ή ανταλλάξιμα προϊόντα τηρούνται χωριστά κατά την αποθήκευση, ώστε να διατηρούν τον χαρακτηρισμό τους ως καταγόμενες ή μη καταγόμενες.
3. Παρά την παράγραφο 2, καταγόμενες και μη καταγόμενες ανταλλάξιμες ύλες μπορούν να χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ενός προϊόντος χωρίς να τηρούνται χωριστά κατά την αποθήκευση, εάν χρησιμοποιείται μέθοδος λογιστικού διαχωρισμού.
4. Παρά την παράγραφο 2, καταγόμενα και μη καταγόμενα ανταλλάξιμα προϊόντα τα οποία κατατάσσονται στα κεφάλαια 10, 15, 27, 28, 29, κλάσεις 32.01 έως 32.07 ή κλάσεις 39.01 έως 39.14 του ΕΣ μπορούν να αποθηκεύονται σε ένα Μέρος πριν από την εξαγωγή στο άλλο Μέρος χωρίς να τηρούνται χωριστά, εάν χρησιμοποιείται μέθοδος λογιστικού διαχωρισμού.

5. Η μέθοδος λογιστικού διαχωρισμού που αναφέρεται στις παραγράφους 3 και 4 εφαρμόζεται σύμφωνα με τη μέθοδο διαχείρισης αποθεμάτων στο πλαίσιο αρχών λογιστικής που είναι γενικά αποδεκτές στο Μέρος στο οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος.

6. Η μέθοδος λογιστικού διαχωρισμού είναι κάθε μέθοδος που εξασφαλίζει ότι, ανά πάσα στιγμή, δεν αποκτούν χαρακτήρα καταγωγής περισσότερα προϊόντα από όσα θα αποκτούσαν χαρακτήρα καταγωγής εάν τα προϊόντα τηρούνταν χωριστά.

ΑΡΘΡΟ 3.14

Επανεισαγόμενα προϊόντα

Εάν ένα προϊόν καταγωγής ενός Μέρους, το οποίο έχει εξαχθεί από το εν λόγω Μέρος σε τρίτη χώρα, επανεισαχθεί στο εν λόγω Μέρος, θεωρείται μη καταγόμενο προϊόν, εκτός εάν το προϊόν που έχει επανεισαχθεί:

- α) είναι το ίδιο με εκείνο που είχε εξαχθεί· και
- β) δεν έχει υποβληθεί σε εργασίες, εκτός αυτών που είναι αναγκαίες για να διατηρηθεί σε καλή κατάσταση, ενώ βρισκόταν στην τρίτη χώρα στην οποία εξήχθη ή κατά την εξαγωγή του.

ΑΡΘΡΟ 3.15

Μη τροποποίηση

1. Ένα καταγόμενο προϊόν που έχει δηλωθεί για εγχώρια χρήση στο Μέρος εισαγωγής, μετά την εξαγωγή και πριν δηλωθεί για εγχώρια χρήση, δεν τροποποιείται, μετατρέπεται με οποιονδήποτε τρόπο ούτε υποβάλλεται σε εργασίες εκτός από εκείνες που είναι αναγκαίες για να διατηρηθεί σε καλή κατάσταση ή σε εργασίες εκτός από την προσθήκη ή την επίθεση σημάτων, ετικετών, σφραγίδων ή οποιασδήποτε τεκμηρίωσης για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με ειδικές απαιτήσεις του Μέρους εισαγωγής.
2. Η αποθήκευση ή η έκθεση καταγόμενου προϊόντος μπορεί να πραγματοποιείται σε τρίτη χώρα, εάν το εν λόγω καταγόμενο προϊόν δεν έχει εκτελωνιστεί για εγχώρια χρήση στην εν λόγω τρίτη χώρα.
3. Με την επιφύλαξη του τμήματος Β (Διαδικασίες καταγωγής), ο διαχωρισμός των αποστολών μπορεί να πραγματοποιείται σε τρίτη χώρα εάν οι αποστολές δεν έχουν εκτελωνιστεί για εγχώρια χρήση στην εν λόγω τρίτη χώρα.
4. Σε περίπτωση αμφιβολίας όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3, η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής μπορεί να απαιτήσει από τον εισαγωγέα να αποδείξει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις αυτές, με τη χρήση οποιουδήποτε μέσου, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων των συμβάσεων μεταφοράς, όπως φορτωτικές, πραγματικά ή απτά αποδεικτικά στοιχεία που βασίζονται στη σήμανση ή την αρίθμηση συσκευασιών ή κάθε αποδεικτικό στοιχείο που συνδέεται με το προϊόν καθαυτό.

ΤΜΗΜΑ Β

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ

ΑΡΘΡΟ 3.16

Αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση

1. Το Μέρος εισαγωγής χορηγεί προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση σε προϊόν καταγωγής του άλλου Μέρους κατά την έννοια του παρόντος κεφαλαίου ύστερα από αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση του εισαγωγέα. Ο εισαγωγέας είναι υπεύθυνος για την ορθότητα της αίτησης προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης και για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου.
2. Η αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση βασίζεται είτε:
  - α) σε βεβαίωση καταγωγής ότι το προϊόν είναι καταγόμενο, την οποία συντάσσει ο εξαγωγέας· ή
  - β) σε γνώση του εισαγωγέα ότι το προϊόν είναι καταγόμενο.
3. Η αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση και η βάση της όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχεία α) και β) περιλαμβάνονται στην τελωνειακή διασάφηση εισαγωγής σύμφωνα με το δίκαιο του Μέρους εισαγωγής.

4. Ο εισαγωγέας που υποβάλλει αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση βάσει βεβαίωσης καταγωγής που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) τηρεί τη βεβαίωση καταγωγής και, εφόσον του ζητηθεί από την τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής, παρέχει αντίγραφο της στην εν λόγω τελωνειακή αρχή.

ΑΡΘΡΟ 3.17

Αίτηση προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης μετά την εισαγωγή

1. Εάν ο εισαγωγέας δεν υπέβαλε αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση κατά την εισαγωγή και το προϊόν πληρούσε τις προϋποθέσεις για χορήγηση προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης κατά την εισαγωγή, το Μέρος εισαγωγής χορηγεί προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση και επιστρέφει ή διαγράφει κάθε καθ' υπέρβαση δασμό που καταβλήθηκε.
2. Το Μέρος εισαγωγής μπορεί να απαιτήσει από τον εισαγωγέα ως προϋπόθεση για τη χορήγηση προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης σύμφωνα με την παράγραφο 1 να υποβάλει αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση και να παράσχει τη βάση για την αίτηση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3.16 (Αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση) παράγραφος 2. Η εν λόγω αίτηση υποβάλλεται το αργότερο εντός τριετίας μετά την ημερομηνία εισαγωγής ή εντός μεγαλύτερου χρονικού διαστήματος εάν καθορίζεται από το δίκαιο του Μέρους εισαγωγής.

Βεβαίωση καταγωγής

1. Η βεβαίωση καταγωγής συντάσσεται από τον εξαγωγέα ενός προϊόντος βάσει στοιχείων που αποδεικνύουν ότι το προϊόν είναι καταγόμενο, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, πληροφοριών σχετικά με τον χαρακτήρα καταγωγής των υλών που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή του εν λόγω προϊόντος. Ο εξαγωγέας είναι υπεύθυνος για την ορθότητα της βεβαίωσης καταγωγής και των παρεχόμενων στοιχείων.
2. Η βεβαίωση καταγωγής συντάσσεται σε μία από τις γλωσσικές εκδόσεις που περιλαμβάνονται στο παράρτημα 3-Γ (Κείμενο της βεβαίωσης καταγωγής) στο τιμολόγιο ή σε κάθε άλλο έγγραφο που περιγράφει το καταγόμενο προϊόν επαρκώς αναλυτικά ώστε να είναι δυνατή η ταυτοποίησή του¹. Το Μέρος εισαγωγής δεν απαιτεί από τον εισαγωγέα την υποβολή μετάφρασης της βεβαίωσης καταγωγής.
3. Η βεβαίωση καταγωγής έχει ισχύ ενός έτους από την ημερομηνία σύνταξής της.
4. Η βεβαίωση καταγωγής μπορεί να ισχύει:
  - α) για μία αποστολή ενός ή περισσότερων προϊόντων που εισάγονται σε ένα Μέρος: ή

---

¹ Για λόγους μεγαλύτερης σαφήνειας διευκρινίζεται ότι, παρότι η βεβαίωση καταγωγής πρέπει να συντάσσεται από τον εξαγωγέα και ο εξαγωγέας είναι υπεύθυνος για την παροχή επαρκών λεπτομερειών για την ταυτοποίηση του καταγόμενου προϊόντος, δεν απαιτείται ούτε η ταυτότητα ούτε ο τόπος εγκατάστασης του προσώπου που συμπληρώνει το τιμολόγιο ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, εάν το έγγραφο αυτό επιτρέπει τη σαφή ταυτοποίηση του εξαγωγέα.

β) για πολλαπλές αποστολές πανομοιότυπων προϊόντων που εισάγονται σε ένα Μέρος εντός οποιασδήποτε χρονικής περιόδου ορίζεται στη βεβαίωση καταγωγής η οποία δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες.

5. Το Μέρος εισαγωγής, κατόπιν αιτήματος του εισαγωγέα και με την επιφύλαξη των απαιτήσεων που μπορεί να επιβάλει το Μέρος εισαγωγής, επιτρέπει την υποβολή μίας και μόνο βεβαίωσης καταγωγής για αποσυναρμολογημένα ή μη συναρμολογημένα προϊόντα κατά την έννοια του γενικού κανόνα 2 στοιχείο α) του ΕΣ τα οποία υπάγονται στα τμήματα XV έως XXI του ΕΣ, όταν εισάγονται με τμηματικές αποστολές.

ΑΡΘΡΟ 3.19

Σφάλματα ήσσονος σημασίας ή ανακολουθίες ήσσονος σημασίας

Η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής δεν απορρίπτει αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση λόγω σφαλμάτων ή ανακολουθιών ήσσονος σημασίας στη βεβαίωση καταγωγής.

ΑΡΘΡΟ 3.20

Γνώση του εισαγωγέα

Η γνώση του εισαγωγέα ότι ένα προϊόν είναι καταγόμενο από το Μέρος εξαγωγής βασίζεται σε στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το προϊόν είναι καταγόμενο και πληροί τις απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου.

ΑΡΘΡΟ 3.21

Απαιτήσεις τήρησης αρχείων

1. Ο εισαγωγέας που υποβάλλει αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση για προϊόν που εισάγεται στο Μέρος εισαγωγής τηρεί, για ελάχιστο χρονικό διάστημα τριών ετών μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3.16 (Αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση) παράγραφος 1 ή στο άρθρο 3.17 (Αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση μετά την εισαγωγή), ή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα που μπορεί να καθορίζεται στο δίκαιο του Μέρους εισαγωγής:
  - α) τη βεβαίωση καταγωγής που συνέταξε ο εξαγωγέας, εάν η αίτηση βασίστηκε σε βεβαίωση καταγωγής· ή
  - β) όλα τα αρχεία που αποδεικνύουν ότι το προϊόν πληροί τις απαιτήσεις για την απόκτηση χαρακτήρα καταγόμενου, εάν η αίτηση βασίστηκε στη γνώση του εισαγωγέα.
2. Ο εξαγωγέας που συντάσσει τη βεβαίωση καταγωγής τηρεί, για ελάχιστο χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών μετά τη σύνταξη της εν λόγω βεβαίωσης ή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα που προβλέπεται στο δίκαιο του Μέρους εξαγωγής, αντίγραφο της εν λόγω βεβαίωσης και άλλα αρχεία που αποδεικνύουν ότι το προϊόν πληροί τις απαιτήσεις απόκτησης χαρακτήρα καταγόμενου.
3. Εάν ο εξαγωγέας δεν είναι ο παραγωγός των προϊόντων και έχει βασιστεί σε πληροφορίες του προμηθευτή σχετικά με τον χαρακτήρα καταγωγής των προϊόντων, ο εξαγωγέας υποχρεούται να τηρεί τις πληροφορίες που παρέχει ο εν λόγω προμηθευτής.

4. Τα αρχεία που πρέπει να τηρούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο μπορούν να είναι σε ηλεκτρονική μορφή.

ΑΡΘΡΟ 3.22

Απαλλαγή από τις διαδικαστικές απαιτήσεις

1. Παρά τα άρθρα 3.16 έως 3.21, το Μέρος εισαγωγής χορηγεί προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση:

α) σε προϊόν που αποστέλλεται ως μικρό δέμα από ιδιώτες σε ιδιώτες· ή

β) σε προϊόν που αποτελεί μέρος των προσωπικών αποσκευών ταξιδιώτη.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται μόνο στα προϊόντα για τα οποία έχει υποβληθεί τελωνειακή διασάφηση με την οποία δηλώνεται η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου και για τα οποία η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής δεν έχει αμφιβολίες ως προς την ειλικρίνεια της εν λόγω δήλωσης.

3. Τα ακόλουθα προϊόντα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1:

α) προϊόντα που εισάγονται στο πλαίσιο εμπορικών συναλλαγών, εκτός από περιστασιακές εισαγωγές και εισαγωγές αποτελούμενες αποκλειστικά από προϊόντα για προσωπική χρήση των παραληπτών ή των ταξιδιωτών ή των οικογενειών τους, εάν είναι προφανές, λόγω της φύσης και της ποσότητας των προϊόντων, ότι οι εισαγωγές δεν έχουν εμπορικό σκοπό·

β) προϊόντα των οποίων η εισαγωγή συνιστά μέρος μιας σειράς εισαγωγών για τις οποίες μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι πραγματοποιήθηκαν χωριστά με σκοπό να παρακαμφθούν οι απαιτήσεις του άρθρου 3.16 (Αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση)·

γ) προϊόντα των οποίων η συνολική αξία υπερβαίνει:

i) για την Ένωση, τα 500 EUR στην περίπτωση προϊόντων που αποστέλλονται ως μικρά δέματα ή τα 1 200 EUR στην περίπτωση προϊόντων που περιέχονται στις προσωπικές αποσκευές ταξιδιωτών. Τα ποσά που χρησιμοποιούνται σε συγκεκριμένο εθνικό νόμισμα είναι ισοδύναμα σ' αυτό το νόμισμα με τα ποσά που εκφράζονται σε ευρώ την πρώτη εργάσιμη ημέρα του Οκτωβρίου. Τα ποσά της συναλλαγματικής ισοτιμίας είναι αυτά που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα την εν λόγω ημέρα, εκτός εάν ανακοινωθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαφορετικό ποσό έως τις 15 Οκτωβρίου, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κοινοποιεί στη Νέα Ζηλανδία τα σχετικά ποσά·

ii) για τη Νέα Ζηλανδία, 1 000 NZD τόσο στην περίπτωση προϊόντων που αποστέλλονται ως μικρά δέματα όσο και στην περίπτωση προϊόντων που περιέχονται στις προσωπικές αποσκευές ταξιδιωτών.

4. Ο εισαγωγέας είναι υπεύθυνος για την ορθότητα της δήλωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 2. Οι απαιτήσεις τήρησης αρχείων που ορίζονται στο άρθρο 3.21 (Απαιτήσεις τήρησης αρχείων) δεν εφαρμόζονται στον εισαγωγέα όταν εφαρμόζεται το παρόν άρθρο.

ΑΡΘΡΟ 3.23

Επαλήθευση

1. Η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής, για να επαληθεύσει αν ένα προϊόν είναι καταγόμενο ή αν πληρούνται οι άλλες απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου, μπορεί να διενεργήσει επαλήθευση βάσει μεθόδων εκτίμησης κινδύνου, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν τυχαία επιλογή. Η εν λόγω επαλήθευση μπορεί να διενεργηθεί μέσω αιτήματος υποβολής στοιχείων στον εισαγωγέα ο οποίος υπέβαλε την αίτηση που αναφέρεται στο άρθρο 3.16 (Αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση), κατά τη χρονική στιγμή της υποβολής της τελωνειακής διασάφησης εισαγωγής, είτε πριν είτε μετά την παράδοση των προϊόντων.

2. Τα στοιχεία που απαιτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1 καλύπτουν μόνο τα ακόλουθα:
  - α) εάν η αίτηση βασίστηκε σε βεβαίωση καταγωγής όπως αναφέρεται στο άρθρο 3.16 (Αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση) παράγραφος 2 στοιχείο α), την εν λόγω βεβαίωση καταγωγής·

  - β) εάν το κριτήριο καταγωγής:
    - i) είναι «εξ ολοκλήρου παραγόμενο», την εφαρμοστέα κατηγορία (όπως συγκομιδή, εξόρυξη, αλιεία) και τον τόπο παραγωγής·

    - ii) βασίζεται σε αλλαγές της δασμολογικής κατάταξης, κατάλογο όλων των μη καταγόμενων υλών, συμπεριλαμβανομένης της δασμολογικής τους κατάταξης (σε διψήφια, τετραψήφια ή εξαψήφια μορφή ανάλογα με το κριτήριο καταγωγής)·

- iii) βασίζεται σε μέθοδο με γνώμονα την αξία, την αξία του τελικού προϊόντος, καθώς και την αξία του συνόλου των μη καταγόμενων υλών που χρησιμοποιήθηκαν στην παραγωγή του εν λόγω τελικού προϊόντος·
- iv) βασίζεται στο βάρος, το βάρος του τελικού προϊόντος καθώς και το βάρος των σχετικών μη καταγόμενων υλών που χρησιμοποιήθηκαν στην παραγωγή του εν λόγω τελικού προϊόντος·
- v) βασίζεται σε ειδική διαδικασία παραγωγής, ειδική περιγραφή της εν λόγω διαδικασίας παραγωγής.

3. Κατά την υποβολή των ζητούμενων στοιχείων, ο εισαγωγέας μπορεί να προσθέσει κάθε άλλο στοιχείο που θεωρείται σχετικό για τους σκοπούς της επαλήθευσης.

4. Εάν η αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση βασίζεται σε βεβαίωση καταγωγής, ο εισαγωγέας ενημερώνει την τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής εάν ο εισαγωγέας δεν διαθέτει τα ζητούμενα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 3.16 (Αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση) παράγραφος 2 στοιχείο α). Στην περίπτωση αυτή, ο εισαγωγέας μπορεί να ενημερώσει την τελωνειακή αρχή ότι τα ζητούμενα στοιχεία θα παρασχεθούν απευθείας από τον εξαγωγέα.

5. Εάν η αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση βασίζεται στη γνώση του εισαγωγέα, που αναφέρεται στο άρθρο 3.16 (Αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση) παράγραφος 2 στοιχείο β) και αφού προηγουμένως έχουν ζητηθεί στοιχεία σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής που διενεργεί την επαλήθευση μπορεί να αποστείλει στον εισαγωγέα αίτημα παροχής στοιχείων, εάν κρίνει ότι απαιτούνται πρόσθετα στοιχεία για να επαληθευτεί αν το προϊόν έχει χαρακτήρα καταγόμενου ή αν πληρούνται οι άλλες απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου. Η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής μπορεί να ζητήσει από τον εισαγωγέα συγκεκριμένα έγγραφα και στοιχεία, εφόσον χρειαστεί.

6. Κατά τη διάρκεια της επαλήθευσης, το Μέρος εισαγωγής επιτρέπει την παράδοση των οικείων προϊόντων. Το Μέρος εισαγωγής μπορεί να θέσει ως προϋπόθεση της εν λόγω θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία την παροχή από τον εισαγωγέα εγγύησης ή την εφαρμογή άλλων κατάλληλων προληπτικών μέτρων που απαιτούνται από τις τελωνειακές αρχές. Τυχόν αναστολή της προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης λήγει το ταχύτερο δυνατό μετά τη βεβαίωση από την τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής του χαρακτήρα των οικείων προϊόντων ως καταγόμενων ή την ικανοποίηση των άλλων απαιτήσεων του παρόντος κεφαλαίου.

ΑΡΘΡΟ 3.24

Διοικητική συνεργασία

1. Για να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου, τα Μέρη συνεργάζονται, μέσω των τελωνειακών αρχών κάθε Μέρους, για να επαληθευτεί αν ένα προϊόν είναι καταγόμενο και πληροί τις άλλες απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου.
2. Εάν η αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση βασίζεται σε βεβαίωση καταγωγής και αφού προηγουμένως έχουν ζητηθεί στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 3.23 (Επαλήθευση) παράγραφος 1, η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής που διενεργεί την επαλήθευση μπορεί επίσης να ζητήσει στοιχεία από την τελωνειακή αρχή του Μέρους εξαγωγής εντός περιόδου δύο ετών μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση σύμφωνα με το άρθρο 3.16 (Αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση) παράγραφος 2 στοιχείο α) ή σύμφωνα με το άρθρο 3.17 (Αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση μετά την εισαγωγή) παράγραφος 2, εάν η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής κρίνει ότι απαιτούνται πρόσθετα στοιχεία για την επαλήθευση του χαρακτήρα καταγωγής του προϊόντος ή του αν πληρούνται οι άλλες απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου. Η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής μπορεί να ζητήσει συγκεκριμένα έγγραφα και στοιχεία από την τελωνειακή αρχή του Μέρους εξαγωγής, κατά περίπτωση.

3. Το αίτημα υποβολής στοιχείων που αναφέρεται στην παράγραφο 2 περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τη βεβαίωση καταγωγής·
- β) τα στοιχεία της τελωνειακής αρχής που εξέδωσε το αίτημα·
- γ) την επωνυμία του εξαγωγέα·
- δ) το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής της επαλήθευσης· και
- ε) κατά περίπτωση, κάθε άλλο σχετικό έγγραφο.

4. Η τελωνειακή αρχή του Μέρους εξαγωγής μπορεί, σύμφωνα με το οικείο δίκαιο, να ζητήσει τεκμηρίωση ή εξέταση, ζητώντας αποδεικτικά στοιχεία ή επισκεπτόμενη τις εγκαταστάσεις του εξαγωγέα με σκοπό να ελέγξει τα αρχεία και τις εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή του προϊόντος.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, η τελωνειακή αρχή του Μέρους εξαγωγής που λαμβάνει το αίτημα που αναφέρεται στην παράγραφο 2 παρέχει στην τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τη ζητούμενη τεκμηρίωση, εφόσον είναι διαθέσιμη·
- β) γνώμη σχετικά με τον χαρακτήρα καταγωγής του προϊόντος·

- γ) την περιγραφή του προϊόντος που υποβλήθηκε σε εξέταση και τη δασμολογική κατάταξη που αφορά την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου·
- δ) περιγραφή και επεξήγηση της διαδικασίας παραγωγής για την τεκμηρίωση του χαρακτήρα καταγωγής του προϊόντος·
- ε) στοιχεία σχετικά με τον τρόπο διενέργειας της εξέτασης· και
- στ) δικαιολογητικά έγγραφα, κατά περίπτωση.

6. Η τελωνειακή αρχή του Μέρους εξαγωγής δεν παρέχει στην τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 5 χωρίς τη συγκατάθεση του εξαγωγέα.

7. Κάθε Μέρος κοινοποιεί στο άλλο Μέρος τα στοιχεία επικοινωνίας των τελωνειακών αρχών του, καθώς και κάθε μεταβολή των στοιχείων αυτών εντός τριάντα ημερών μετά την ημερομηνία αυτής της μεταβολής. Για την Ένωση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τις κοινοποιήσεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο.

ΑΡΘΡΟ 3.25

Απόρριψη της χορήγησης προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης

1. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων της παραγράφου 3, η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής μπορεί να απορρίψει τη χορήγηση προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης εάν:

α) εντός τριών μηνών μετά την ημερομηνία του αιτήματος υποβολής στοιχείων που αναφέρεται στο άρθρο 3.23 (Επαλήθευση) παράγραφος 1:

i) δεν έχει δοθεί απάντηση από τον εισαγωγέα·

ii) δεν έχει παρασχεθεί η βεβαίωση καταγωγής, εάν η αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση βασίζεται στη βεβαίωση καταγωγής· ή

iii) τα στοιχεία που υποβάλλονται από τον εισαγωγέα είναι ανεπαρκή για να επιβεβαιωθεί ότι το προϊόν έχει χαρακτήρα καταγόμενου, εάν η αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση βασίζεται στη γνώση του εισαγωγέα·

β) εντός τριών μηνών μετά την ημερομηνία του αιτήματος υποβολής πρόσθετων στοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 3.23 (Επαλήθευση) παράγραφος 5:

i) δεν έχει δοθεί απάντηση από τον εισαγωγέα· ή

- ii) τα στοιχεία που υποβάλλονται από τον εισαγωγέα είναι ανεπαρκή για να επιβεβαιωθεί ότι το προϊόν έχει χαρακτήρα καταγόμενου·
- γ) εντός δέκα μηνών μετά την ημερομηνία επίδοσης του αιτήματος υποβολής στοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 3.24 [Διοικητική συνεργασία] παράγραφος 2:
- i) δεν έχει δοθεί απάντηση από την τελωνειακή αρχή του Μέρους εξαγωγής· ή
  - ii) τα στοιχεία που υποβάλλονται από την τελωνειακή αρχή του Μέρους εξαγωγής είναι ανεπαρκή για να επιβεβαιωθεί ότι το προϊόν έχει χαρακτήρα καταγωγής.

2. Η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής μπορεί να απορρίψει τη χορήγηση προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης ενός προϊόντος για το οποίο ο εισαγωγέας έχει αιτηθεί προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση, εάν ο εισαγωγέας δεν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του παρόντος κεφαλαίου, πέραν αυτών που αφορούν τον χαρακτήρα καταγωγής των προϊόντων.

3. Εάν η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής διαθέτει επαρκή αιτιολόγηση για την απόρριψη της χορήγησης προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης δυνάμει της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, σε περιπτώσεις που η τελωνειακή αρχή του Μέρους εξαγωγής έχει υποβάλει γνώμη σύμφωνα με το άρθρο 3.24 (Διοικητική συνεργασία) παράγραφος 5 στοιχείο β), με την οποία επιβεβαιώνει τον χαρακτήρα καταγωγής των προϊόντων, η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής κοινοποιεί στην τελωνειακή αρχή του Μέρους εξαγωγής τους λόγους και την πρόθεσή της να απορρίψει τη χορήγηση προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης, εντός δύο μηνών μετά την ημερομηνία παραλαβής της εν λόγω γνώμης.

4. Μετά την κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 και εντός τριών μηνών μετά την ημερομηνία της κοινοποίησης, διεξάγονται διαβουλεύσεις κατόπιν αιτήματος ενός από τα Μέρη. Η περίοδος των διαβουλεύσεων μπορεί να παραταθεί κατά περίπτωση κατόπιν αμοιβαίας συμφωνίας μεταξύ των τελωνειακών αρχών των Μερών. Οι διαβουλεύσεις πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζει η μεικτή επιτροπή τελωνειακής συνεργασίας, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά μεταξύ των τελωνειακών αρχών των Μερών.

5. Μετά το πέρας της περιόδου των διαβουλεύσεων, εάν η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής δεν μπορεί να επιβεβαιώσει ότι το προϊόν είναι καταγόμενο, μπορεί να απορρίψει τη χορήγηση προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης επί τη βάση επαρκούς αιτιολόγησης και αφού έχει παραχωρήσει στον εισαγωγέα το δικαίωμα ακρόασης. Ωστόσο, όταν η τελωνειακή αρχή του Μέρους εξαγωγής επιβεβαιώνει τον χαρακτήρα καταγωγής των προϊόντων και αιτιολογεί το συμπέρασμά της, η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής δεν μπορεί να απορρίψει τη χορήγηση προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης σε προϊόν αποκλειστικά και μόνο λόγω της εφαρμογής του άρθρου 3.24 (Διοικητική συνεργασία) παράγραφος 6.

6. Η τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής κοινοποιεί, εντός δύο μηνών μετά την ημερομηνία λήψης της τελικής της απόφασης σχετικά με τον χαρακτήρα καταγωγής του προϊόντος, την εν λόγω τελική απόφαση στην τελωνειακή αρχή του Μέρους εξαγωγής που εξέδωσε γνώμη σύμφωνα με το άρθρο 3.24 (Διοικητική συνεργασία) παράγραφος 5 στοιχείο β).

ΑΡΘΡΟ 3.26

Εμπιστευτικότητα

1. Κάθε Μέρος τηρεί, σύμφωνα με το οικείο δίκαιο, τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των στοιχείων που του υποβάλλει το άλλο Μέρος ή πρόσωπο του εν λόγω Μέρους δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου και προστατεύει τα εν λόγω στοιχεία από τυχόν κοινοποίηση.
2. Στοιχεία που λαμβάνονται από τις αρχές του Μέρους εισαγωγής μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου. Ένα Μέρος μπορεί να χρησιμοποιεί τα στοιχεία που συλλέγονται δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου στο πλαίσιο τυχόν διοικητικών, δικαστικών ή οιοσδήποτε δικαστικών διαδικασιών οι οποίες κινούνται για λόγους μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο παρόν κεφάλαιο. Τα Μέρη ενημερώνουν εκ των προτέρων το πρόσωπο ή το Μέρος που παρείχε τα στοιχεία σχετικά με τη χρήση αυτή.
3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι τα στοιχεία εμπιστευτικού χαρακτήρα που συλλέγονται δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου δεν χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς πέραν της εφαρμογής και της επιβολής αποφάσεων και του προσδιορισμού καταγωγής και τελωνειακών θεμάτων, εκτός εάν έχει χορηγηθεί σχετική έγκριση από το πρόσωπο ή το Μέρος το οποίο παρείχε τα στοιχεία εμπιστευτικού χαρακτήρα. Εάν ζητούνται στοιχεία εμπιστευτικού χαρακτήρα στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών που δεν αφορούν την καταγωγή και τελωνειακά θέματα με σκοπό τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία ενός Μέρους, και με την προϋπόθεση ότι το εν λόγω Μέρος ενημερώνει εκ των προτέρων το πρόσωπο ή το Μέρος που παρείχε τα στοιχεία και αναφέρει τη νομική απαίτηση για την εν λόγω χρήση, δεν απαιτείται έγκριση του προσώπου ή του Μέρους το οποίο παρείχε τα στοιχεία εμπιστευτικού χαρακτήρα.

ΑΡΘΡΟ 3.27

Διοικητικά μέτρα και κυρώσεις

Κάθε Μέρος μεριμνά για την αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές είναι σε θέση να επιβάλλουν διοικητικά μέτρα και, όπου ενδείκνυται, κυρώσεις σύμφωνα με το οικείο δίκαιο, για παραβιάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από το παρόν κεφάλαιο.

ΤΜΗΜΑ Γ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 3.28

Θέουτα και Μελίγια

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ο όρος «Μέρος» δεν περιλαμβάνει τη Θέουτα και τη Μελίγια.

2. Τα προϊόντα καταγωγής Νέας Ζηλανδίας, όταν εισάγονται στη Θέουτα και στη Μελίγια, υπάγονται από κάθε άποψη στο ίδιο τελωνειακό καθεστώς, συμπεριλαμβανομένης της προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης, που εφαρμόζεται στα προϊόντα καταγωγής του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης βάσει του πρωτοκόλλου 2 της πράξης προσχώρησης του 1985¹. Η Νέα Ζηλανδία εφαρμόζει στις εισαγωγές προϊόντων που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία και είναι καταγωγής Θέουτας και Μελίγιας το ίδιο τελωνειακό καθεστώς, συμπεριλαμβανομένης της προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης, με αυτό που εφαρμόζεται στα προϊόντα που εισάγονται και κατάγονται από την Ένωση.
3. Οι κανόνες καταγωγής και οι διαδικασίες καταγωγής που εφαρμόζονται στη Νέα Ζηλανδία δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται για τον προσδιορισμό της καταγωγής των προϊόντων που εξάγονται από τη Νέα Ζηλανδία στη Θέουτα και στη Μελίγια. Οι κανόνες καταγωγής και οι διαδικασίες καταγωγής που εφαρμόζονται στην Ένωση δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται για τον προσδιορισμό της καταγωγής των προϊόντων που εξάγονται από τη Θέουτα και τη Μελίγια στη Νέα Ζηλανδία.
4. Η Θέουτα και η Μελίγια θεωρούνται ενιαίο έδαφος.
5. Οι ισπανικές τελωνειακές αρχές είναι υπεύθυνες για τη εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου στη Θέουτα και στη Μελίγια.

---

¹ ΕΕ L 302 της 15.11.1985, σ. 9.

ΑΡΘΡΟ 3.29

Μεταβατικές διατάξεις για τα προϊόντα υπό διαμετακόμιση ή υπό αποθήκευση

Η παρούσα συμφωνία μπορεί να εφαρμόζεται σε προϊόντα τα οποία συμμορφώνονται με το παρόν κεφάλαιο και τα οποία, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, βρίσκονται είτε υπό διαμετακόμιση από το Μέρος εξαγωγής προς το Μέρος εισαγωγής είτε υπό τελωνειακό έλεγχο στο Μέρος εισαγωγής χωρίς την καταβολή εισαγωγικών δασμών και φόρων, υπό την προϋπόθεση της υποβολής αίτησης για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση που αναφέρεται στο άρθρο 3.16 (Αίτηση για προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση) προς την τελωνειακή αρχή του Μέρους εισαγωγής, εντός 12 μηνών μετά την εν λόγω ημερομηνία.

ΑΡΘΡΟ 3.30

Μεικτή επιτροπή τελωνειακής συνεργασίας

1. Το παρόν άρθρο συμπληρώνει και διευκρινίζει περαιτέρω το άρθρο 24.4 (Ειδικές επιτροπές).
2. Η μεικτή επιτροπή τελωνειακής συνεργασίας, η οποία συστάθηκε βάσει της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Νέας Ζηλανδίας για τη συνεργασία και την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε τελωνειακά θέματα που συνάφθηκε στις Βρυξέλλες στις 3 Ιουλίου 2017, έχει, όσον αφορά το παρόν κεφάλαιο, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
  - α) εξετάζει πιθανές τροποποιήσεις του παρόντος κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων τροποποιήσεων που προκύπτουν από την επανεξέταση του εναρμονισμένου συστήματος

- β) εγκρίνει, μέσω αποφάσεων, επεξηγηματικές σημειώσεις για τη διευκόλυνση της εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου· και
- γ) εκδίδει απόφαση για τον καθορισμό της διαδικασίας διαβούλευσης που αναφέρεται στο άρθρο 3.25 (Απόρριψη χορήγησης προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης) παράγραφος 4.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΡΘΡΟ 4.1

Στόχοι

Οι στόχοι του παρόντος κεφαλαίου είναι:

- α) η προαγωγή της διευκόλυνσης του εμπορίου των εμπορευμάτων που αποτελούν το αντικείμενο συναλλαγών μεταξύ των Μερών, με παράλληλη διασφάλιση αποτελεσματικών τελωνειακών ελέγχων, λαμβανομένης υπόψη της εξέλιξης των εμπορικών πρακτικών·
- β) η διασφάλιση της διαφάνειας των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων κάθε Μέρους που αφορούν τις απαιτήσεις για την εισαγωγή, την εξαγωγή και τη διαμετακόμιση εμπορευμάτων, καθώς και της συνέπειάς τους με τα ισχύοντα διεθνή πρότυπα·

- γ) η διασφάλιση της προβλέψιμης, συνεπούς και χωρίς διακρίσεις εφαρμογή από κάθε Μέρος των τελωνειακών νομοθετικών και κανονιστικών του διατάξεων που αφορούν τις απαιτήσεις για την εισαγωγή, την εξαγωγή και τη διαμετακόμιση εμπορευμάτων·
- δ) η προώθηση της απλούστευσης και του εκσυγχρονισμού των τελωνειακών καθεστώτων και πρακτικών κάθε Μέρους·
- ε) η περαιτέρω ανάπτυξη τεχνικών διαχείρισης κινδύνων, προκειμένου να διευκολυνθεί το νόμιμο εμπόριο, παράλληλα με τη διασφάλιση της αλυσίδας εφοδιασμού του διεθνούς εμπορίου· και
- στ) η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των Μερών στον τομέα των τελωνειακών θεμάτων και της διευκόλυνσης των εμπορικών συναλλαγών.

ΑΡΘΡΟ 4.2

Τελωνειακή συνεργασία και αμοιβαία διοικητική συνδρομή

1. Οι αρμόδιες αρχές των Μερών συνεργάζονται σε τελωνειακά θέματα, προκειμένου να εξασφαλίσουν την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 4.1 (Στόχοι).
2. Πέραν της CCMAA, τα Μέρη αναπτύσσουν συνεργασία, μεταξύ άλλων, στους ακόλουθους τομείς:
  - α) ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις τελωνειακές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, την εφαρμογή τους, καθώς και τα τελωνειακά καθεστώτα, ιδιαίτερα στους ακόλουθους τομείς:
    - ι) επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας από τις τελωνειακές αρχές·

- ii) διευκόλυνση των πράξεων διαμετακόμισης και της μεταφόρτωσης· και
  - iii) σχέσεις με την επιχειρηματική κοινότητα·
- β) ενίσχυση της συνεργασίας τους στον τομέα των τελωνείων σε διεθνείς οργανισμούς όπως ο ΠΟΕ και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων (στο εξής: ΠΟΤ)·
- γ) επιδίωξη της εναρμόνισης των οικείων απαιτήσεων δεδομένων για τις διαδικασίες εισαγωγής και εξαγωγής και άλλα τελωνειακά καθεστώτα με την εφαρμογή κοινών προτύπων και στοιχείων δεδομένων σύμφωνα με το υπόδειγμα για τα δεδομένα του ΠΟΤ·
- δ) ανταλλαγή, όπου αρμόζει και ενδείκνυται, μέσω διαρθρωμένης και επαναλαμβανόμενης επικοινωνίας μεταξύ των τελωνειακών αρχών των Μερών, ορισμένων κατηγοριών σχετικών με τα τελωνεία πληροφοριών για τους σκοπούς της βελτίωσης της διαχείρισης κινδύνων και της αποτελεσματικότητας των τελωνειακών ελέγχων, της στόχευσης των εμπορευμάτων υψηλού κινδύνου και της διευκόλυνσης του νόμιμου εμπορίου. Οι ανταλλαγές σύμφωνα με το παρόν σημείο δεν θίγουν τις ανταλλαγές πληροφοριών που ενδέχεται να πραγματοποιούνται μεταξύ των Μερών σύμφωνα με τις διατάξεις της CCMAA για την αμοιβαία διοικητική συνδρομή·
- ε) ενίσχυση της συνεργασίας τους σε τεχνικές διαχείρισης κινδύνων, μεταξύ άλλων μέσω ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και, κατά περίπτωση, πληροφοριών σχετικά με τους κινδύνους και αποτελεσμάτων των ελέγχων· και
- στ) καθιέρωση, όπου αρμόζει και ενδείκνυται, της αμοιβαίας αναγνώρισης προγραμμάτων εγκεκριμένων οικονομικών φορέων και τελωνειακών ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των ισοδύναμων μέτρων διευκόλυνσης του εμπορίου.

3. Με την επιφύλαξη άλλων μορφών συνεργασίας που προβλέπονται στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, οι τελωνειακές αρχές των Μερών συνεργάζονται, μεταξύ άλλων μέσω ανταλλαγής πληροφοριών, και παρέχουν αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε ζητήματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο σύμφωνα με τις διατάξεις της CCMAA. Κάθε ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των Μερών στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου υπόκειται, τηρουμένων των αναλογιών, στον εμπιστευτικό χαρακτήρα και την προστασία των πληροφοριών που ορίζονται στο άρθρο 17 της CCMAA σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε τελωνειακά θέματα, καθώς και σε τυχόν απαιτήσεις εμπιστευτικότητας και ιδιωτικότητας που θα συμφωνηθούν από τα Μέρη.

ΑΡΘΡΟ 4.3

Τελωνειακές διατάξεις και διαδικασίες

1. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι οικείες τελωνειακές διατάξεις και διαδικασίες βασίζονται:
  - α) στις διεθνείς πράξεις και τα διεθνή πρότυπα που εφαρμόζονται στον τομέα των τελωνείων και του εμπορίου, τα οποία έχει αποδεχθεί κάθε Μέρος, συμπεριλαμβανομένων των κύριων στοιχείων της αναθεωρημένης σύμβασης του Κιότο για την απλούστευση και εναρμόνιση των τελωνειακών καθεστώτων, της Διεθνούς Σύμβασης για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων, καθώς και του πλαισίου προτύπων για την ασφάλεια και τη διευκόλυνση του παγκόσμιου εμπορίου και του υποδείγματος για τα τελωνειακά δεδομένα του ΠΟΤ·
  - β) στην προστασία και διευκόλυνση του νόμιμου εμπορίου με την αποτελεσματική επιβολή και τήρηση των εφαρμοστέων απαιτήσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο του οικείου δικαίου·

- γ) σε τελωνειακές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που είναι αναλογικές και δεν εισάγουν διακρίσεις, αποφεύγοντας τη δημιουργία περιττών επιβαρύνσεων στους οικονομικούς φορείς, προβλέποντας την περαιτέρω διευκόλυνση για τους φορείς με υψηλά επίπεδα συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένης ευνοϊκής μεταχείρισης όσον αφορά τους τελωνειακούς ελέγχους πριν από την παράδοση των εμπορευμάτων, και παράλληλα παρέχουν εγγυήσεις κατά της απάτης και των παράνομων ή επιζήμιων δραστηριοτήτων· και
- δ) σε κανόνες με τους οποίους διασφαλίζεται ότι οποιαδήποτε κύρωση επιβάλλεται για παραβιάσεις των τελωνειακών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων είναι ανάλογη της παραβίασης και δεν συνεπάγεται διακριτική μεταχείριση και ότι η επιβολή αυτών των κυρώσεων δεν καθυστερεί αδικαιολόγητα την παράδοση των εμπορευμάτων.
2. Κάθε Μέρος θα πρέπει να επανεξετάζει περιοδικά τις τελωνειακές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και διαδικασίες του. Τα τελωνειακά καθεστώτα εφαρμόζονται επίσης κατά τρόπο προβλέψιμο, συνεπή και διαφανή.
3. Για να βελτιωθούν οι μέθοδοι εργασίας, καθώς και για να εξασφαλιστούν η μη διακριτική μεταχείριση, η διαφάνεια, η αποτελεσματικότητα, η ακεραιότητα και η πλήρης απόδοση ευθυνών για τις διάφορες πράξεις, κάθε Μέρος:
- α) απλουστεύει και επανεξετάζει τις απαιτήσεις και τις διατυπώσεις, εφόσον είναι δυνατόν, με σκοπό τη διασφάλιση της ταχείας θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία και διασάφησης των εμπορευμάτων· και
- β) καταβάλλει προσπάθειες για την περαιτέρω απλούστευση και τυποποίηση των δεδομένων και των εγγράφων που ζητούν οι τελωνειακές και άλλες υπηρεσίες.

ΑΡΘΡΟ 4.4

Παράδοση των εμπορευμάτων

1. Κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί τελωνειακά καθεστώτα τα οποία:
  - α) προβλέπουν την άμεση παράδοση των εμπορευμάτων εντός χρονικού διαστήματος που δεν υπερβαίνει το απαιτούμενο για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του και, στο μέτρο του δυνατού, κατά την άφιξη των εμπορευμάτων·
  - β) προβλέπουν την εκ των προτέρων ηλεκτρονική υποβολή και επεξεργασία εγγράφων και κάθε άλλης απαιτούμενης πληροφορίας πριν από την άφιξη των εμπορευμάτων, προκειμένου να καταστεί δυνατή η παράδοση των εμπορευμάτων κατά την άφιξή τους·
  - γ) επιτρέπουν την παράδοση των εμπορευμάτων πριν από τον τελικό καθορισμό των δασμών, φόρων, τελών και επιβαρύνσεων, εάν αυτός ο καθορισμός δεν έχει πραγματοποιηθεί πριν από την άφιξη ή ταυτόχρονα μ' αυτήν, ή το ταχύτερο δυνατό μετά την άφιξη και υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλες οι άλλες κανονιστικές απαιτήσεις. Ως προϋπόθεση της εν λόγω παράδοσης των εμπορευμάτων, κάθε Μέρος μπορεί να απαιτήσει εγγύηση για κάθε ποσό που δεν έχει ακόμη καθοριστεί υπό μορφή ασφάλειας, κατάθεσης ή άλλου κατάλληλου μέσου που προβλέπεται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του. Η εγγύηση αυτή δεν είναι μεγαλύτερη από το ποσό που το Μέρος απαιτεί για να διασφαλίσει την πληρωμή των δασμών, φόρων, τελών και επιβαρύνσεων που οφείλονται τελικά για τα εμπορεύματα που καλύπτονται από την εγγύηση. Η εγγύηση αποδεσμεύεται όταν δεν είναι πλέον απαραίτητη· και

- δ) επιτρέπουν τη θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία στο σημείο άφιξης, χωρίς προσωρινή μεταφορά σε αποθήκες ή άλλες εγκαταστάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι τα εμπορεύματα είναι κατά τα άλλα επιλέξιμα για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία.
2. Κάθε Μέρος ελαχιστοποιεί, στο μέτρο του δυνατού, τα έγγραφα που απαιτούνται για την παράδοση των εμπορευμάτων.
3. Κάθε Μέρος καταβάλλει προσπάθειες για να καταστήσει δυνατή την ταχεία παράδοση εμπορευμάτων που χρήζουν επείγοντος εκτελωνισμού, μεταξύ άλλων και εκτός του κανονικού ωραρίου εργασίας των τελωνειακών και άλλων αρμόδιων αρχών.
4. Κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί, στο μέτρο του δυνατού, τελωνειακά καθεστώτα που προβλέπουν την ταχεία παράδοση ορισμένων αποστολών, διατηρώντας παράλληλα κατάλληλο τελωνειακό έλεγχο, μεταξύ άλλων επιτρέποντας την υποβολή ενιαίου εγγράφου που καλύπτει όλα τα εμπορεύματα της αποστολής με ηλεκτρονικά μέσα, εάν είναι δυνατόν.

ΑΡΘΡΟ 4.5

Αναλώσιμα εμπορεύματα

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «αναλώσιμα εμπορεύματα» νοούνται τα εμπορεύματα τα οποία υφίστανται ταχεία σήψη λόγω των φυσικών χαρακτηριστικών τους, ιδίως όταν δεν υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες αποθήκευσης.
2. Προκειμένου να αποτραπεί η απώλεια ή η αποσύνθεση αναλώσιμων εμπορευμάτων που θα μπορούσε να αποφευχθεί, κάθε Μέρος δίνει τη δέουσα προτεραιότητα στα αναλώσιμα εμπορεύματα κατά τον προγραμματισμό και τη διενέργεια τυχόν απαιτούμενων εξετάσεων.

3. Επιπλέον του άρθρου 4.4 (Παράδοση των εμπορευμάτων) παράγραφος 1 στοιχείο α), και κατόπιν αιτήματος του οικονομικού φορέα, κάθε Μέρος, εφόσον είναι εφικτό και σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές του διατάξεις, προβαίνει στα εξής:

- α) προβλέπει τον εκτελωνισμό αποστολής αναλώσιμων εμπορευμάτων εκτός του ωραρίου εργασίας των τελωνειακών και άλλων αρμόδιων αρχών· και
- β) επιτρέπει τη μεταφορά και τον εκτελωνισμό αποστολών αναλώσιμων εμπορευμάτων στις εγκαταστάσεις του οικονομικού φορέα.

ΑΡΘΡΟ 4.6

Απλουστευμένα τελωνειακά καθεστώτα

Κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί σε ισχύ μέτρα τα οποία επιτρέπουν στους εμπόρους ή στους οικονομικούς φορείς που πληρούν τα κριτήρια τα οποία καθορίζονται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του να επωφεληθούν από περαιτέρω απλούστευση των τελωνειακών καθεστώτων. Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν:

- α) τελωνειακές διασαφήσεις που περιέχουν μειωμένο σύνολο δεδομένων ή δικαιολογητικών εγγράφων· ή
- β) περιοδικές τελωνειακές διασαφήσεις για τον καθορισμό και την πληρωμή των δασμών και φόρων που καλύπτουν πολλαπλές εισαγωγές εντός συγκεκριμένης περιόδου, μετά την παράδοση των εν λόγω εισαγόμενων εμπορευμάτων.

ΑΡΘΡΟ 4.7

Διαμετακόμιση και μεταφόρτωση

1. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει τη διευκόλυνση και τον αποτελεσματικό έλεγχο των μεταφορτώσεων και των πράξεων διαμετακόμισης που πραγματοποιούνται μέσα από το αντίστοιχο έδαφος του.
2. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει τη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ όλων των οικείων αρχών και υπηρεσιών που βρίσκονται στο αντίστοιχο έδαφος του με σκοπό τη διευκόλυνση της διαμετακόμισης.
3. Με την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλες οι κανονιστικές απαιτήσεις, κάθε Μέρος επιτρέπει τη μεταφορά των εμπορευμάτων που προορίζονται για εισαγωγή εντός του εδάφους του υπό τελωνειακό έλεγχο από τελωνείο εισόδου σε άλλο τελωνείο στο έδαφος του από το οποίο τα εμπορεύματα θα τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία ή θα εκτελωνιστούν.

ΑΡΘΡΟ 4.8

Διαχείριση κινδύνων

1. Κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί σύστημα διαχείρισης κινδύνων για τους τελωνειακούς ελέγχους.
2. Κάθε Μέρος σχεδιάζει και εφαρμόζει διαχείριση κινδύνων κατά τρόπο ώστε να αποφεύγονται αυθαίρετες ή αδικαιολόγητες διακρίσεις ή συγκεκαλυμμένοι περιορισμοί του διεθνούς εμπορίου.

3. Κάθε Μέρος επικεντρώνει τον τελωνειακό έλεγχο και άλλους σχετικούς συνοριακούς ελέγχους στις αποστολές υψηλού κινδύνου και επιταχύνει την παράδοση των αποστολών χαμηλού κινδύνου. Κάθε Μέρος μπορεί επίσης να επιλέγει αποστολές για ελέγχους αυτού του είδους σε τυχαία βάση στο πλαίσιο της οικείας διαχείρισης κινδύνων.

4. Κάθε Μέρος βασίζει τη διαχείριση κινδύνων σε εκτίμηση κινδύνου, μέσω κατάλληλων κριτηρίων επιλεκτικότητας.

ΑΡΘΡΟ 4.9

Έλεγχος μετά τον εκτελωνισμό

1. Με σκοπό να επιταχυνθεί η παράδοση των εμπορευμάτων, κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί ελέγχους μετά τον εκτελωνισμό, για να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις τελωνειακές και άλλες συναφείς νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.

2. Κάθε Μέρος επιλέγει πρόσωπο ή αποστολή για έλεγχο μετά τον εκτελωνισμό με βάση την επικινδυνότητά του, η οποία μπορεί να αξιολογείται, μεταξύ άλλων, με κατάλληλα κριτήρια επιλεκτικότητας. Κάθε Μέρος διενεργεί ελέγχους μετά τον εκτελωνισμό με διαφανή τρόπο. Όταν στη διαδικασία ελέγχου μετέχει πρόσωπο και προκύψουν αξιοποιήσιμα αποτελέσματα, το Μέρος ενημερώνει αμελλητί το πρόσωπο του οποίου το μητρώο ελέγχεται σχετικά με τα αποτελέσματα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του και τους λόγους που οδήγησαν στα αποτελέσματα.

3. Οι πληροφορίες που συγκεντρώνονται σε έλεγχο μετά τον εκτελωνισμό μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε περαιτέρω διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες.

4. Τα Μέρη χρησιμοποιούν, όπου είναι δυνατόν, τα αποτελέσματα του ελέγχου μετά τον εκτελωνισμό κατά την εφαρμογή διαχείρισης κινδύνων.

ΑΡΘΡΟ 4.10

Εγκεκριμένοι οικονομικοί φορείς

1. Κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί πρόγραμμα εταιρικής σχέσης για τους φορείς που πληρούν καθορισμένα κριτήρια (στο εξής: εγκεκριμένοι οικονομικοί φορείς).
2. Τα καθορισμένα κριτήρια που πρέπει να πληροί ο οικονομικός φορέας για να χαρακτηριστεί ως εγκεκριμένος οικονομικός φορέας δημοσιεύονται και αφορούν τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στις αντίστοιχες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις ή διαδικασίες των Μερών. Τα κριτήρια αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν:
  - α) την τήρηση κατάλληλου μητρώου συμμόρφωσης με τις τελωνειακές και άλλες συναφείς νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις·
  - β) σύστημα διαχείρισης μητρώων ώστε να καθίστανται δυνατοί οι αναγκαίοι εσωτερικοί έλεγχοι·
  - γ) την οικονομική φερεγγυότητα, συμπεριλαμβανομένης, όπου ενδείκνυται, της παροχής επαρκούς ασφάλειας ή εγγύησης· και
  - δ) την ασφάλεια της αλυσίδας εφοδιασμού.

3. Τα καθορισμένα κριτήρια που πρέπει να πληροί ο οικονομικός φορέας για να χαρακτηριστεί ως εγκεκριμένος οικονομικός φορέας δεν σχεδιάζονται ούτε εφαρμόζονται για να παρέχουν ή να δημιουργούν αυθαίρετες ή αδικαιολόγητες διακρίσεις μεταξύ των φορέων όταν επικρατούν οι ίδιες συνθήκες και επιτρέπουν τη συμμετοχή των ΜΜΕ.

4. Το πρόγραμμα για τους εγκεκριμένους οικονομικούς φορείς περιλαμβάνει ειδικά οφέλη γι' αυτούς, όπως:

α) χαμηλό αριθμό φυσικών επιθεωρήσεων και εξετάσεων, κατά περίπτωση·

β) διεκπεραίωση κατά προτεραιότητα, εάν έχουν επιλεγεί για έλεγχο·

γ) σύντομο χρόνο θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία, κατά περίπτωση·

δ) διαφοροποιημένη πληρωμή δασμών, φόρων, τελών και επιβαρύνσεων·

ε) χρήση εκτενών εγγυήσεων ή μειωμένων εγγυήσεων·

στ) ενιαία τελωνειακή διασάφηση για όλες τις εισαγωγές ή εξαγωγές σε δεδομένη περίοδο· και

ζ) εκτελωνισμό των εμπορευμάτων στις εγκαταστάσεις του εγκεκριμένου οικονομικού φορέα ή σε άλλο χώρο που έχει εγκριθεί από τις τελωνειακές αρχές.

5. Παρά τις παραγράφους 1 έως 4, ένα Μέρος μπορεί να παρέχει τα οφέλη που αναφέρονται στην παράγραφο 4 μέσω τελωνειακών καθεστώτων που είναι εν γένει διαθέσιμα σε όλους τους φορείς, και στην περίπτωση αυτή το εν λόγω Μέρος δεν υποχρεούται να θεσπίσει χωριστό καθεστώς για εγκεκριμένους οικονομικούς φορείς.

6. Τα Μέρη μπορούν να προωθούν τη συνεργασία μεταξύ των τελωνειακών αρχών και άλλων κρατικών αρχών ή υπηρεσιών ενός Μέρους σε σχέση με τα προγράμματα για τους εγκεκριμένους οικονομικούς φορείς. Η συνεργασία αυτή μπορεί να επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, με την εναρμόνιση των απαιτήσεων, τη διευκόλυνση της πρόσβασης στα οφέλη και την ελαχιστοποίηση των περιττών αλληλεπικαλύψεων.

ΑΡΘΡΟ 4.11

Δημοσίευση και διαθεσιμότητα πληροφοριών

1. Κάθε Μέρος δημοσιεύει αμέσως, χωρίς διακρίσεις, σε ευπρόσιτη μορφή και, στο μέτρο του δυνατού, μέσω του διαδικτύου, τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις καθώς και τα τελωνειακά καθεστώτα που αφορούν τις απαιτήσεις για την εισαγωγή, την εξαγωγή και τη διαμετακόμιση εμπορευμάτων. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται:

- α) διαδικασίες εισαγωγής, εξαγωγής και διαμετακόμισης (συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών που αφορούν λιμένες, αερολιμένες και άλλα σημεία εισόδου) και απαιτούμενα έντυπα και έγγραφα·
- β) εφαρμοζόμενοι συντελεστές δασμών και φόρων κάθε είδους που επιβάλλονται κατά ή συνδέονται με την εισαγωγή ή την εξαγωγή·
- γ) τέλη και επιβαρύνσεις που επιβάλλονται από κρατικές υπηρεσίες ή γι' αυτές κατά την εισαγωγή, την εξαγωγή ή τη διαμετακόμιση ή σε συνδυασμό μ' αυτές·
- δ) κανόνες για την κατάταξη ή την αποτίμηση προϊόντων για τελωνειακούς σκοπούς·

- ε) νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και διοικητικές αποφάσεις γενικής εφαρμογής που έχουν σχέση με κανόνες καταγωγής·
- στ) περιορισμοί ή απαγορεύσεις εισαγωγής, εξαγωγής ή διαμετακόμισης·
- ζ) διατάξεις για την εφαρμογή κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης των διατυπώσεων εισαγωγής, εξαγωγής ή διαμετακόμισης·
- η) διαδικασίες προσφυγής·
- θ) συμφωνίες ή μέρη αυτών με οποιαδήποτε χώρα ή χώρες σχετικά με την εισαγωγή, την εξαγωγή ή τη διαμετακόμιση·
- ι) διαδικασίες που αφορούν τη διαχείριση δασμολογικών ποσοστώσεων·
- ια) ώρες λειτουργίας των τελωνειακών υπηρεσιών· και
- ιβ) σχετικές ανακοινώσεις διοικητικής φύσης.

2. Κάθε Μέρος επιδιώκει να δημοσιοποιεί τις νέες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και τα νέα τελωνειακά καθεστώτα που αφορούν τις απαιτήσεις για την εισαγωγή, την εξαγωγή και τη διαμετακόμιση εμπορευμάτων πριν από την εφαρμογή τους, καθώς και τυχόν τροποποιήσεις και ερμηνείες τους.

3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει, στο μέτρο του δυνατού, ότι μεσολαβεί εύλογο χρονικό διάστημα μεταξύ της δημοσίευσης των νέων ή τροποποιημένων νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων και τελωνειακών καθεστώτων, τελών ή επιβαρύνσεων και της έναρξης ισχύος τους.

4. Κάθε Μέρος καθιστά διαθέσιμα και επικαιροποιεί, κατά περίπτωση, μέσω του διαδικτύου τα εξής:

- α) περιγραφή των οικείων διαδικασιών εισαγωγής, εξαγωγής και διαμετακόμισης, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών προσφυγής, στην οποία γνωστοποιούνται τα πρακτικά στάδια που απαιτούνται για την εισαγωγή και την εξαγωγή, καθώς και για τη διαμετακόμιση·
- β) τα έντυπα και τα έγγραφα που απαιτούνται για την εισαγωγή, την εξαγωγή ή τη διαμετακόμιση μέσω του εδάφους του εν λόγω Μέρους· και
- γ) στοιχεία επικοινωνίας των κέντρων πληροφόρησης.

5. Κάθε Μέρος δημιουργεί ή διατηρεί, με την επιφύλαξη των διαθέσιμων πόρων του, κέντρα πληροφόρησης τα οποία απαντούν εντός εύλογου χρονικού διαστήματος σε αιτήσεις παροχής πληροφοριών εκ μέρους κυβερνήσεων, εμπορών και άλλων ενδιαφερόμενων μερών όσον αφορά θέματα που καλύπτονται από την παράγραφο 1. Κανένα Μέρος δεν απαιτεί την καταβολή τέλους για απαντήσεις στις αιτήσεις παροχής πληροφοριών εκ μέρους του άλλου Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 4.12

Εκ των προτέρων αποφάσεις

1. Η τελωνειακή αρχή κάθε Μέρους εκδίδει εκ των προτέρων αποφάσεις προς έναν αιτούντα, με τις οποίες καθορίζεται η μεταχείριση που προβλέπεται για τα οικεία εμπορεύματα, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές του διατάξεις. Οι αποφάσεις αυτές εκδίδονται γραπτώς ή σε ηλεκτρονική μορφή εντός χρονικά προσδιορισμένου διαστήματος και περιέχουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι μπορεί να εκδοθεί εκ των προτέρων απόφαση για τον αιτούντα του άλλου Μέρους, την οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει στο εν λόγω Μέρος.

2. Εκ των προτέρων αποφάσεις εκδίδονται σε σχέση με τα εξής:
  - α) τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων·
  - β) την καταγωγή των εμπορευμάτων· και
  - γ) την κατάλληλη μέθοδο ή τα κατάλληλα κριτήρια, καθώς και την εφαρμογή τους, που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας βάσει συγκεκριμένης σειράς πραγματικών περιστατικών, εάν επιτρέπεται από τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του Μέρους.

3. Οι εκ των προτέρων αποφάσεις ισχύουν για περίοδο τουλάχιστον τριών ετών από την ημερομηνία έκδοσής τους ή από άλλη ημερομηνία, εάν ορίζεται στην απόφαση. Το Μέρος έκδοσης μπορεί να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει, να κηρύξει ανίσχυρη ή να ακυρώσει την εκ των προτέρων απόφαση, εάν η απόφαση έχει στηριχθεί σε ανακριβείς, ελλιπείς, ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, σε διοικητικό σφάλμα ή εάν έχουν τροποποιηθεί η νομοθεσία, τα πραγματικά περιστατικά ή οι περιστάσεις στις οποίες στηρίζεται η απόφαση.

4. Ένα Μέρος μπορεί να αρνηθεί να εκδώσει εκ των προτέρων απόφαση, εάν το ζήτημα που εγείρεται στην αίτηση αποτελεί αντικείμενο διοικητικής ή δικαστικής επανεξέτασης ή εάν η αίτηση δεν σχετίζεται με οποιαδήποτε προβλεπόμενη χρήση της εκ των προτέρων απόφασης ή με οποιαδήποτε προβλεπόμενη χρήση τελωνειακού καθεστώτος. Εάν ένα Μέρος αρνείται να εκδώσει εκ των προτέρων απόφαση, ενημερώνει αμέσως τον αιτούντα εγγράφως, παραθέτοντας τα πραγματικά περιστατικά και τη βάση για την απόφασή του.

5. Κάθε Μέρος δημοσιεύει τουλάχιστον τα εξής:
  - α) τις απαιτήσεις για την αίτηση έκδοσης εκ των προτέρων απόφασης, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που πρέπει να παρέχονται και τον μορφότυπο·

β) τη χρονική περίοδο εντός της οποίας θα εκδώσει εκ των προτέρων απόφαση· και

γ) το χρονικό διάστημα ισχύος της εκ των προτέρων απόφασης.

6. Εάν ένα Μέρος ανακαλέσει, τροποποιήσει, κηρύξει ανίσχυρη ή ακυρώσει την εκ των προτέρων απόφαση, ενημερώνει γραπτώς τον αιτούντα και παραθέτει τα σχετικά πραγματικά περιστατικά και τη βάση για την απόφασή του. Ένα Μέρος μπορεί να ανακαλέσει, να τροποποιήσει, να κηρύξει ανίσχυρη ή να ακυρώσει μια εκ των προτέρων απόφαση με αναδρομική ισχύ μόνον εάν η απόφαση έχει στηριχθεί σε ελλιπείς, ανακριβείς, ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες.

7. Εκ των προτέρων απόφαση που εκδόθηκε από ένα Μέρος είναι δεσμευτική για το εν λόγω Μέρος έναντι του αιτούντος που τη ζήτησε. Το Μέρος μπορεί να προβλέψει ότι η εκ των προτέρων απόφαση είναι δεσμευτική για τον αιτούντα.

8. Κάθε Μέρος προβαίνει, κατόπιν γραπτού αιτήματος του αιτούντος, στην επανεξέταση της εκ των προτέρων απόφασης ή της απόφασης τροποποίησης, ανάκλησης ή ακύρωσής της.

9. Κάθε Μέρος επιδιώκει να δημοσιοποιεί τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με εκ των προτέρων αποφάσεις, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη προστασίας των προσωπικών πληροφοριών και των εμπιστευτικών πληροφοριών εμπορικού χαρακτήρα.

10. Κάθε Μέρος εκδίδει εκ των προτέρων απόφαση αμελλητί και κατά κανόνα εντός 150 ημερών από την ημερομηνία παραλαβής όλων των αναγκαίων πληροφοριών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του Μέρους, εάν απαιτείται πρόσθετος χρόνος για να εξασφαλιστεί η ορθή και ομοιόμορφη έκδοση των εκ των προτέρων αποφάσεων. Στην περίπτωση αυτή, το Μέρος ενημερώνει τον αιτούντα για τον λόγο και τη διάρκεια της παράτασης.

ΑΡΘΡΟ 4.13

Εκτελωνιστές

Οι τελωνειακές διατάξεις και τα τελωνειακά καθεστώτα ενός Μέρους δεν απαιτούν την υποχρεωτική χρήση εκτελωνιστών. Κάθε Μέρος κοινοποιεί και δημοσιεύει τα οικεία μέτρα σχετικά με τη χρήση εκτελωνιστών. Κάθε Μέρος εφαρμόζει διαφανείς, μη διακριτικούς και αναλογικούς κανόνες εάν και όταν χορηγεί άδειες σε εκτελωνιστές.

ΑΡΘΡΟ 4.14

Δασμολογητέα αξία

1. Τα Μέρη καθορίζουν τη δασμολογητέα αξία των εμπορευμάτων σύμφωνα με το μέρος I της συμφωνίας για τη δασμολογητέα αξία. Προς τον σκοπό αυτόν, το μέρος I της συμφωνίας για τη δασμολογητέα αξία ενσωματώνεται στην παρούσα συμφωνία και καθίσταται μέρος της, τηρουμένων των αναλογιών.
2. Τα μέρη συνεργάζονται με σκοπό την επίτευξη κοινής προσέγγισης σε ζητήματα που αφορούν τη δασμολογητέα αξία.

ΑΡΘΡΟ 4.15

Έλεγχοι πριν από την αποστολή

Κανένα Μέρος δεν απαιτεί την υποχρεωτική διενέργεια ελέγχων πριν από την αποστολή, όπως ορίζεται στη συμφωνία του ΠΟΕ για τον έλεγχο πριν από την αποστολή.

ΑΡΘΡΟ 4.16

Έλεγχος και προσφυγή

1. Κάθε Μέρος παρέχει αποτελεσματικές, άμεσες, μη διακριτικές και εύκολα προσβάσιμες διαδικασίες για την κατοχύρωση του δικαιώματος προσφυγής κατά των διοικητικών ενεργειών και αποφάσεων των τελωνειακών ή άλλων αρμόδιων αρχών που επηρεάζουν την εισαγωγή ή την εξαγωγή ή τη διαμετακόμιση εμπορευμάτων.
2. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι κάθε πρόσωπο προς το οποίο εκδίδει τέτοια απόφαση ή σε σχέση με το οποίο προβαίνει σε διοικητικές ενέργειες έχει πρόσβαση:
  - α) σε διοικητική προσφυγή ή επανεξέταση από διοικητική αρχή η οποία είναι ανώτερη ή ανεξάρτητη από τον υπάλληλο ή την υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση ή που προέβη στη διοικητική ενέργεια· ή
  - β) σε δικαστική προσφυγή ή επανεξέταση της απόφασης ή της διοικητικής ενέργειας.

3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι, σε περίπτωση που η απόφαση προσφυγής ή επανεξέτασης δυνάμει της παραγράφου 2 στοιχείο α) δεν εκδίδεται εντός της χρονικής περιόδου που προβλέπεται από τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του ή δεν εκδίδεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, ο προσφεύγων έχει το δικαίωμα περαιτέρω διοικητικής ή δικαστικής προσφυγής ή επανεξέτασης ή κάθε άλλης προσφυγής σε δικαστική αρχή σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του εν λόγω Μέρους.

4. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι οι λόγοι έκδοσης της διοικητικής απόφασης γνωστοποιούνται στον προσφεύγοντα γραπτώς, μεταξύ άλλων και ηλεκτρονικά, ώστε να είναι σε θέση να προσφύγει σε διαδικασίες προσφυγής ή επανεξέτασης, εφόσον απαιτείται.

ΑΡΘΡΟ 4.17

Συνεργασία με την επιχειρηματική κοινότητα

1. Λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης για έγκαιρες και τακτικές διαβουλεύσεις με εκπροσώπους του εμπορικού κλάδου σχετικά με νομοθετικές προτάσεις και γενικές διαδικασίες που αφορούν θέματα διευκόλυνσης των τελωνειακών διαδικασιών και των εμπορικών συναλλαγών, η τελωνειακή διοίκηση κάθε Μέρους διεξάγει διαβουλεύσεις με την επιχειρηματική κοινότητα του εν λόγω Μέρους.

2. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει, όπου αυτό είναι δυνατό, ότι οι τελωνειακές και συναφείς απαιτήσεις και διαδικασίες του εξακολουθούν να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της επιχειρηματικής κοινότητας, ακολουθούν διεθνώς αποδεκτές βέλτιστες πρακτικές και περιορίζουν το εμπόριο στον ελάχιστο δυνατό βαθμό.

ΑΡΘΡΟ 4.18

Μεικτή επιτροπή τελωνειακής συνεργασίας

1. Το παρόν άρθρο συμπληρώνει και διευκρινίζει περαιτέρω το άρθρο 24.4 (Ειδικές επιτροπές).
2. Η μεικτή επιτροπή τελωνειακής συνεργασίας έχει, όσον αφορά τα κεφάλαια και τις διατάξεις που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της σύμφωνα με το άρθρο 24.4 (Ειδικές επιτροπές) παράγραφος 1, εξαιρουμένου του κεφαλαίου 3 (Κανόνες καταγωγής και διαδικασίες καταγωγής), τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
  - α) προσδιορίζει τους τομείς που επιδέχονται βελτίωση όσον αφορά την εφαρμογή και τη λειτουργία τους· και
  - β) αναζητά κατάλληλους τρόπους και μεθόδους για την επίτευξη αμοιβαία αποδεκτών λύσεων όσον αφορά τυχόν ζητήματα που ενδέχεται να ανακύψουν.
3. Η μεικτή επιτροπή τελωνειακής συνεργασίας μπορεί να εκδίδει αποφάσεις σχετικά με τους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 4.2 (Τελωνειακή συνεργασία και αμοιβαία διοικητική συνδρομή) παράγραφος 2, μεταξύ άλλων, όταν το κρίνει αναγκαίο, για τους σκοπούς της εφαρμογής της παραγράφου 2 στοιχεία δ) και στ) του εν λόγω άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΜΕΤΡΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΤΜΗΜΑ Α

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 5.1

Μη εφαρμογή των προτιμησιακών κανόνων καταγωγής

Για τους σκοπούς του τμήματος Β (Δασμοί αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικοί δασμοί) και του τμήματος Γ (Συνολικά μέτρα διασφάλισης), δεν εφαρμόζονται οι προτιμησιακοί κανόνες καταγωγής του κεφαλαίου 3 (Κανόνες καταγωγής και διαδικασίες καταγωγής).

ΑΡΘΡΟ 5.2

Μη εφαρμογή της επίλυσης διαφορών

Το κεφάλαιο 26 (Επίλυση διαφορών) δεν εφαρμόζεται στο τμήμα Β (Δασμοί αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικοί δασμοί) και στο τμήμα Γ (Συνολικά μέτρα διασφάλισης) του παρόντος κεφαλαίου.

ΤΜΗΜΑ Β

ΔΑΣΜΟΙ ΑΝΤΙΝΤΑΜΠΙΝΓΚ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΤΙΚΟΙ ΔΑΣΜΟΙ

ΑΡΘΡΟ 5.3

Διαφάνεια

1. Τα μέτρα αποκατάστασης του εμπορίου θα πρέπει να χρησιμοποιούνται με πλήρη σεβασμό των σχετικών απαιτήσεων του ΠΟΕ και θα πρέπει να βασίζονται σε δίκαιο και διαφανές σύστημα.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 6.5 της συμφωνίας αντιντάμπινγκ και του άρθρου 12.4 της συμφωνίας ΕΑΜ, κάθε Μέρος εξασφαλίζει, το συντομότερο δυνατόν μετά την επιβολή προσωρινών μέτρων και πριν από τη λήψη της τελικής απόφασης, την πλήρη και έγκυρη κοινοποίηση όλων των ουσιαστικών περιστατικών και εκτιμήσεων που αποτελούν τη βάση της απόφασης για την εφαρμογή οριστικών μέτρων. Οι κοινοποιήσεις πραγματοποιούνται γραπτώς και παρέχουν στους ενδιαφερομένους επαρκή χρόνο για τη διατύπωση των παρατηρήσεών τους.
3. Εφόσον η διεξαγωγή της έρευνας δεν επιβραδύνεται άσκοπα, δίνεται σε κάθε ενδιαφερόμενο ευκαιρία ακρόασης, προκειμένου να εκφράσει τις απόψεις του στη διάρκεια των ερευνών για τη λήψη μέτρων αποκατάστασης του εμπορίου.

ΑΡΘΡΟ 5.4

Συνεκτίμηση του δημόσιου συμφέροντος

1. Ένα Μέρος μπορεί να μην εφαρμόσει μέτρα αντιντάμπινγκ ή αντισταθμιστικά μέτρα στα εμπορεύματα του άλλου Μέρους εάν μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα, με βάση τις πληροφορίες που καθίστανται διαθέσιμες κατά τη διάρκεια της έρευνας σύμφωνα με τις απαιτήσεις των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων του εν λόγω Μέρους, ότι η εφαρμογή των εν λόγω μέτρων αντίκειται στο δημόσιο συμφέρον.
2. Κατά τη λήψη της τελικής απόφασης σχετικά με την επιβολή δασμών, κάθε Μέρος λαμβάνει υπόψη, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του, τις πληροφορίες που παρέχουν τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, στα οποία μπορεί να περιλαμβάνονται ο εγχώριος κλάδος παραγωγής, οι εισαγωγείς και οι αντιπροσωπευτικές ενώσεις τους, οι αντιπροσωπευτικοί χρήστες και οι αντιπροσωπευτικές οργανώσεις καταναλωτών.

ΑΡΘΡΟ 5.5

Κανόνας του χαμηλότερου δασμού

Εάν ένα Μέρος επιβάλλει δασμό αντιντάμπινγκ στα εμπορεύματα του άλλου Μέρους, το ποσό του εν λόγω δασμού δεν υπερβαίνει το περιθώριο ντάμπινγκ. Εάν η επιβολή δασμού χαμηλότερου από το περιθώριο ντάμπινγκ αρκεί για την εξάλειψη της ζημίας που υφίσταται ο εγχώριος κλάδος παραγωγής, το Μέρος θεσπίζει τον εν λόγω χαμηλότερο δασμό σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του.

ΤΜΗΜΑ Γ

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 5.6

Διαφάνεια

1. Το Μέρος που κινεί συνολική έρευνα διασφάλισης ή σκοπεύει να επιβάλει συνολικά μέτρα διασφάλισης παρέχει αμέσως, κατόπιν αιτήματος του άλλου Μέρους, γραπτή κοινοποίηση όλων των σχετικών πληροφοριών που οδήγησαν στην έναρξη συνολικής έρευνας διασφάλισης ή στην επιβολή συνολικών μέτρων διασφάλισης, συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών συμπερασμάτων, κατά περίπτωση. Τα ανωτέρω ισχύουν με την επιφύλαξη του άρθρου 3.2 της συμφωνίας για τα μέτρα διασφάλισης.
2. Κάθε Μέρος καταβάλλει προσπάθειες ώστε να επιβάλει συνολικά μέτρα διασφάλισης κατά τρόπο που να επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ των Μερών στον μικρότερο δυνατό βαθμό.
3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2, εάν ένα Μέρος θεωρεί ότι πληρούνται οι νομικές απαιτήσεις για την επιβολή οριστικών μέτρων διασφάλισης, το Μέρος που σκοπεύει να επιβάλει τα εν λόγω μέτρα ενημερώνει το άλλο Μέρος και επιδιώκει να προσφέρει κατάλληλες ευκαιρίες για προηγούμενες διαβουλεύσεις με το εν λόγω Μέρος, με σκοπό την επανεξέταση των πληροφοριών που παρέχονται βάσει της παραγράφου 1 και την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τα προτεινόμενα μέτρα πριν από τη λήψη τελικής απόφασης.

ΤΜΗΜΑ Δ

ΔΙΜΕΡΗ ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 5.7

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «διμερές μέτρο διασφάλισης»: μέτρο που περιγράφεται στο άρθρο 5.8 (Εφαρμογή διμερούς μέτρου διασφάλισης)·
- β) «εγχώριος κλάδος παραγωγής»: σε σχέση με εισαγόμενο εμπόρευμα, το σύνολο των παραγωγών που παράγουν ομοειδή ή άμεσα ανταγωνιστικά εμπορεύματα και οι οποίοι αναπτύσσουν δραστηριότητα στο έδαφος ενός Μέρους ή των παραγωγών των οποίων η αθροισόμενη παραγωγή ομοειδών ή άμεσα ανταγωνιστικών εμπορευμάτων αντιπροσωπεύει μεγάλο ποσοστό της συνολικής εγχώριας παραγωγής των εν λόγω εμπορευμάτων·
- γ) «σοβαρή επιδείνωση»: σημαντικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει τομέας της οικονομίας ο οποίος παράγει ομοειδή ή άμεσα ανταγωνιστικά προϊόντα·
- δ) «σοβαρή ζημία»: σοβαρή γενική επιδείνωση της θέσης εγχώριου κλάδου παραγωγής·

- ε) «απειλή σοβαρής επιδείνωσης»: σοβαρή επιδείνωση η οποία, βάσει πραγματικών περιστατικών και όχι απλώς βάσει ισχυρισμών, εικασιών ή απομακρυσμένων πιθανοτήτων, είναι πέραν πάσης αμφιβολίας επικείμενη·
- στ) «κίνδυνος πρόκλησης σοβαρής ζημίας»: σοβαρή ζημία η οποία, βάσει πραγματικών περιστατικών και όχι απλώς βάσει ισχυρισμών, εικασιών ή απομακρυσμένων πιθανοτήτων, είναι πέραν πάσης αμφιβολίας επικείμενη· και
- ζ) «μεταβατική περίοδος»: περίοδος επτά ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 5.8

Εφαρμογή διμερούς μέτρου διασφάλισης

1. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των Μερών βάσει του τμήματος Γ (Συνολικά μέτρα διασφάλισης), εάν, ως αποτέλεσμα μείωσης ή κατάργησης δασμού δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, εμπόρευμα καταγωγής ενός Μέρους εισάγεται στο έδαφος του άλλου Μέρους σε τόσο αυξημένες ποσότητες, σε απόλυτους αριθμούς ή σε σχέση με την εγχώρια παραγωγή, και υπό τέτοιες συνθήκες ώστε να προκαλείται ή να υπάρχει κίνδυνος να προκληθεί σοβαρή ζημία στον εγχώριο κλάδο παραγωγής του άλλου Μέρους, το άλλο Μέρος μπορεί, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου και μόνο σύμφωνα με τους όρους και τις διαδικασίες που καθορίζονται στο παρόν τμήμα, να εφαρμόσει διμερές μέτρο διασφάλισης.
2. Τα διμερή μέτρα διασφάλισης που εφαρμόζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 μπορούν να συνίστανται μόνο:
  - α) στην αναστολή κάθε περαιτέρω μείωσης του δασμολογικού συντελεστή για το οικείο εμπόρευμα σύμφωνα με το κεφάλαιο 2 (Εθνική μεταχείριση και πρόσβαση των εμπορευμάτων στην αγορά)· ή

- β) σε αύξηση του δασμολογικού συντελεστή για το οικείο εμπόρευμα σε επίπεδο που δεν υπερβαίνει τον μικρότερο από τους δύο παρακάτω συντελεστές:
- i) τον δασμολογικό συντελεστή του μάλλον ευνοούμενου κράτους που ίσχυε κατά την ημερομηνία εφαρμογής του διμερούς μέτρου διασφάλισης· ή
  - ii) τον δασμολογικό συντελεστή του μάλλον ευνοούμενου κράτους που ίσχυε την αμέσως προηγούμενη ημέρα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 5.9

Κριτήρια για την εφαρμογή διμερούς μέτρου διασφάλισης

1. Διμερές μέτρο διασφάλισης δεν εφαρμόζεται:
  - α) παρά μόνο στον βαθμό και για το χρονικό διάστημα που είναι αναγκαίο για την πρόληψη ή την αποκατάσταση της σοβαρής ζημίας ή της απειλής πρόκλησης σοβαρής ζημίας στον εγχώριο κλάδο παραγωγής ή της σοβαρής επιδείνωσης ή απειλής επιδείνωσης της οικονομικής κατάστασης της εξόχως απόκεντρης περιοχής ή περιοχών·
  - β) για περίοδο άνω των δύο ετών· και
  - γ) μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

2. Η περίοδος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) μπορεί να παραταθεί κατά ένα έτος, με την προϋπόθεση ότι:

- α) οι αρμόδιες ερευνητικές αρχές του Μέρους εισαγωγής αποφασίζουν, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο υποπλήγμα 1 (Διαδικαστικοί κανόνες που εφαρμόζονται στα διμερή μέτρα διασφάλισης), ότι το μέτρο εξακολουθεί να είναι αναγκαίο για την πρόληψη ή την αποκατάσταση της σοβαρής ζημίας ή του κινδύνου πρόκλησης σοβαρής ζημίας στον εγχώριο κλάδο παραγωγής ή της σοβαρής επιδείνωσης ή απειλής επιδείνωσης της οικονομικής κατάστασης της εξόχως απόκεντρης περιοχής ή περιοχών· και
- β) υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο εγχώριος κλάδος παραγωγής προσαρμόζεται και η συνολική περίοδος εφαρμογής του μέτρου διασφάλισης, συμπεριλαμβανομένων της περιόδου αρχικής εφαρμογής και τυχόν παράτασής της, δεν υπερβαίνει τα τρία έτη.

3. Όταν ένα Μέρος παύει να εφαρμόζει διμερές μέτρο διασφάλισης, ο δασμολογικός συντελεστής είναι ο συντελεστής που θα ίσχυε για το οικείο εμπόρευμα, σύμφωνα με το παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών).

4. Δεν εφαρμόζεται διμερές μέτρο διασφάλισης στις εισαγωγές συγκεκριμένου εμπορεύματος ενός Μέρους το οποίο υπόκειτο ήδη σε τέτοιο διμερές μέτρο διασφάλισης επί χρονικό διάστημα ίσο με το ήμισυ της διάρκειας εφαρμογής του προηγούμενου διμερούς μέτρου διασφάλισης.

5. Κανένα Μέρος δεν εφαρμόζει στο ίδιο εμπόρευμα και ταυτόχρονα:

- α) διμερές μέτρο διασφάλισης, προσωρινό διμερές μέτρο διασφάλισης ή μέτρο διασφάλισης για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές δυνάμει της παρούσας συμφωνίας· και

- β) μέτρο διασφάλισης δυνάμει του άρθρου XIX της GATT 1994 και της συμφωνίας για τα μέτρα διασφάλισης.

ΑΡΘΡΟ 5.10

Προσωρινά διμερή μέτρα διασφάλισης

1. Σε κρίσιμες περιπτώσεις, κατά τις οποίες τυχόν καθυστέρηση θα προκαλούσε ζημία που θα ήταν δύσκολο να αποκατασταθεί, κάθε Μέρος μπορεί να εφαρμόσει προσωρινό διμερές μέτρο διασφάλισης, αφού προηγουμένως διαπιστωθεί ότι υπάρχουν σαφή στοιχεία που αποδεικνύουν ότι οι εισαγωγές ενός εμπορεύματος καταγωγής του άλλου Μέρους έχουν αυξηθεί ως αποτέλεσμα της μείωσης ή της κατάργησης δασμού δυνάμει της παρούσας συμφωνίας και ότι οι εν λόγω εισαγωγές προκαλούν σοβαρή ζημία, ή υπάρχει κίνδυνος πρόκλησης σοβαρής ζημίας, στον εγχώριο κλάδο παραγωγής ή σοβαρή επιδείνωση, ή απειλή σοβαρής επιδείνωσης, της οικονομικής κατάστασης της εξόχως απόκεντρης περιοχής ή περιοχών.
2. Η διάρκεια κάθε προσωρινού διμερούς μέτρου διασφάλισης δεν υπερβαίνει τις 200 ημέρες. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, το Μέρος συμμορφώνεται με τους σχετικούς διαδικαστικούς κανόνες που ορίζονται στο υποτίμημα 1 (Διαδικαστικοί κανόνες που εφαρμόζονται στα διμερή μέτρα διασφάλισης).
3. Ο δασμός που επιβλήθηκε ως αποτέλεσμα του προσωρινού διμερούς μέτρου διασφάλισης επιστρέφεται αμέσως, εάν από την επακόλουθη έρευνα που αναφέρεται στο υποτίμημα 1 (Διαδικαστικοί κανόνες που εφαρμόζονται στα διμερή μέτρα διασφάλισης) δεν προκύψει ότι η αύξηση των εισαγωγών του εμπορεύματος που υπόκειται στο προσωρινό διμερές μέτρο διασφάλισης προκαλεί σοβαρή ζημία, ή υπάρχει κίνδυνος πρόκλησης σοβαρής ζημίας, στον εγχώριο κλάδο παραγωγής ή σοβαρή επιδείνωση, ή απειλή σοβαρής επιδείνωσης, της οικονομικής κατάστασης της εξόχως απόκεντρης περιοχής ή περιοχών.

4. Η διάρκεια κάθε προσωρινού διμερούς μέτρου διασφάλισης υπολογίζεται ως μέρος της περιόδου που ορίζεται στο άρθρο 5.9 (Κριτήρια για την εφαρμογή διμερούς μέτρου διασφάλισης) παράγραφος 1 στοιχείο β).
5. Το Μέρος που εφαρμόζει προσωρινό διμερές μέτρο διασφάλισης ενημερώνει το άλλο Μέρος αμέσως μετά την εφαρμογή των εν λόγω προσωρινών διμερών μέτρων διασφάλισης.
6. Κατόπιν αιτήματος του άλλου Μέρους, πραγματοποιούνται διαβουλεύσεις αμέσως μετά την εφαρμογή του προσωρινού διμερούς μέτρου διασφάλισης.

ΑΡΘΡΟ 5.11

Εξόχως απόκεντρες περιοχές

1. Όταν ένα προϊόν καταγωγής Νέας Ζηλανδίας εισάγεται απευθείας στο έδαφος μίας ή περισσότερων εξόχως απόκεντρων περιοχών¹ της Ένωσης σε τόσο αυξημένες ποσότητες και υπό τέτοιες συνθήκες ώστε να προκαλεί ή να απειλεί να προκαλέσει σοβαρή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της οικείας εξόχως απόκεντρης περιοχής ή περιοχών, η Ένωση, αφού εξετάσει τις εναλλακτικές λύσεις, μπορεί κατ' εξαίρεση να εφαρμόσει διμερή μέτρα διασφάλισης των οποίων η ισχύς περιορίζεται στο έδαφος της οικείας περιοχής ή περιοχών.

---

¹ Κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, οι εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης είναι η Γουαδελούπη, η Γαλλική Γουιάνα, η Μαρτινίκα, η Ρεϊνιόν, η Μαγιότ, ο Άγιος Μαρτίνος, οι Αζόρες, η Μαδέρα και οι Κανάριες Νήσοι. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται επίσης σε χώρα ή υπερπόντιο έδαφος του οποίου το καθεστώς μεταβάλλεται σε εξόχως απόκεντρη περιοχή με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 355 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ από την ημερομηνία έκδοσης της εν λόγω απόφασης. Σε περίπτωση μεταβολής του καθεστώτος εξόχως απόκεντρης περιοχής της Ένωσης με την ίδια διαδικασία, το παρόν άρθρο παύει να εφαρμόζεται από την ημερομηνία έκδοσης της αντίστοιχης απόφασης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Η Ένωση κοινοποιεί στη Νέα Ζηλανδία κάθε αλλαγή όσον αφορά τα εδάφη που θεωρούνται εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ο προσδιορισμός της σοβαρής επιδείνωσης βασίζεται σε αντικειμενικούς παράγοντες, στους οποίους περιλαμβάνονται τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) η αύξηση του όγκου των εισαγωγών σε απόλυτες ή σχετικές τιμές ως προς την εγχώρια παραγωγή και τις εισαγωγές από άλλες πηγές· και
- β) ο αντίκτυπος αυτών των εισαγωγών στην κατάσταση του σχετικού κλάδου παραγωγής ή του οικείου οικονομικού τομέα, καθώς και, μεταξύ άλλων, στα επίπεδα πωλήσεων, στην παραγωγή, στη δημοσιονομική κατάσταση και στην απασχόληση.

3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1, το παρόν τμήμα εφαρμόζεται σε κάθε μέτρο διασφάλισης που θεσπίζεται δυνάμει του παρόντος άρθρου, τηρουμένων των αναλογιών.

ΑΡΘΡΟ 5.12

Αποζημίωση και αναστολή των παραχωρήσεων

1. Το αργότερο 30 ημέρες μετά την ημερομηνία εφαρμογής του διμερούς μέτρου διασφάλισης, το Μέρος που εφαρμόζει το εν λόγω μέτρο παρέχει τη δυνατότητα διεξαγωγής διαβουλεύσεων με το άλλο Μέρος προκειμένου να επιτευχθεί αμοιβαία συμφωνία για κατάλληλη αποζημίωση ελευθέρωσης του εμπορίου με τη μορφή παραχωρήσεων που έχουν ουσιαστικά ισοδύναμο αποτέλεσμα στο εμπόριο.

2. Εάν οι διαβουλεύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν καταλήξουν σε συμφωνία για αποζημίωση ελευθέρωσης του εμπορίου εντός 30 ημερών μετά την πρώτη ημέρα των διαβουλεύσεων, το Μέρος στο καταγόμενο εμπόρευμα του οποίου εφαρμόζεται το μέτρο διασφάλισης μπορεί να αναστείλει την εφαρμογή ουσιαστικά ισοδύναμων παραχωρήσεων στο εμπόριο του Μέρους που εφαρμόζει το διμερές μέτρο διασφάλισης.

3. Η υποχρέωση παροχής αποζημίωσης δυνάμει της παραγράφου 1 και το δικαίωμα αναστολής των παραχωρήσεων δυνάμει της παραγράφου 2 ισχύουν μόνο για όσο διάστημα διατηρείται το διμερές μέτρο διασφάλισης.

4. Παρά την παράγραφο 3, το δικαίωμα αναστολής που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο δεν ασκείται κατά τους πρώτους 24 μήνες της εφαρμογής διμερούς μέτρου διασφάλισης, με την προϋπόθεση ότι το διμερές μέτρο διασφάλισης τέθηκε σε εφαρμογή για να αντιμετωπιστεί αύξηση σε απόλυτα μεγέθη των εισαγωγών και ότι το εν λόγω μέτρο διασφάλισης είναι σύμφωνο με την παρούσα συμφωνία.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ 1

ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΔΙΜΕΡΗ ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 5.13

Εφαρμοστέο δίκαιο

Το παρόν υποτμήμα εφαρμόζεται στα διμερή μέτρα διασφάλισης που καλύπτονται από το τμήμα Δ (Διμερή μέτρα διασφάλισης) και εφαρμόζονται από την αρμόδια ερευνητική αρχή ενός Μέρους. Στις περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από το παρόν υποτμήμα, η αρμόδια ερευνητική αρχή εφαρμόζει τους κανόνες που θεσπίζονται βάσει της οικείας εσωτερικής νομοθεσίας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω κανόνες είναι σύμφωνοι με τις διατάξεις του παρόντος τμήματος.

ΑΡΘΡΟ 5.14

Διαδικασίες έρευνας

1. Ένα Μέρος μπορεί να εφαρμόσει διμερές μέτρο διασφάλισης μόνο μετά τη διενέργεια έρευνας από τις αρμόδιες ερευνητικές αρχές του, σύμφωνα με το άρθρο 3 και το άρθρο 4.2 στοιχεία α) και γ) της συμφωνίας για τα μέτρα διασφάλισης. Για τον σκοπό αυτόν, το άρθρο 3 και το άρθρο 4.2 στοιχεία α) και γ) της συμφωνίας για τα μέτρα διασφάλισης ενσωματώνονται στην παρούσα συμφωνία και καθίστανται μέρος της, τηρουμένων των αναλογιών.
2. Για την εφαρμογή διμερούς μέτρου διασφάλισης, η αρμόδια ερευνητική αρχή αποδεικνύει, βάσει αντικειμενικών αποδεικτικών στοιχείων, την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της αύξησης των εισαγωγών του οικείου προϊόντος και της σοβαρής ζημίας ή του κινδύνου πρόκλησης σοβαρής ζημίας. Η αρμόδια ερευνητική αρχή εξετάζει επίσης άλλους γνωστούς παράγοντες εκτός από την αύξηση των εισαγωγών για να εξασφαλίσει ότι η ζημία που προκλήθηκε από αυτούς τους άλλους παράγοντες δεν αποδίδεται στην αύξηση των εισαγωγών.
3. Η έρευνα, σε όλες τις περιπτώσεις, ολοκληρώνεται εντός ενός έτους μετά την ημερομηνία έναρξής της.

ΑΡΘΡΟ 5.15

Κοινοποίηση και διαβουλεύσεις

1. Κάθε Μέρος προβαίνει αμέσως σε γραπτή κοινοποίηση προς το άλλο Μέρος εάν:
  - α) κινήσει έρευνα διμερούς διασφάλισης βάσει του παρόντος κεφαλαίου·

- β) διαπιστώσει ότι η αύξηση των εισαγωγών προκαλεί, ή υπάρχει κίνδυνος να προκαλέσει, σοβαρή ζημία, ή σοβαρή επιδείνωση, ή απειλή σοβαρής επιδείνωσης, της οικονομικής κατάστασης των εξόχως απόκεντρων περιοχών·
- γ) αποφασίσει να εφαρμόσει προσωρινό διμερές μέτρο διασφάλισης ή να εφαρμόσει ή να παρατείνει διμερές μέτρο διασφάλισης· ή
- δ) αποφασίσει να τροποποιήσει διμερές μέτρο διασφάλισης που είχε εγκριθεί προηγουμένως.

2. Κάθε Μέρος παρέχει στο άλλο Μέρος αντίγραφο της δημόσιας έκδοσης της καταγγελίας και της έκθεσης των αρμόδιων ερευνητικών αρχών του η οποία απαιτείται βάσει του άρθρου 3 της συμφωνίας για τα μέτρα διασφάλισης.

3. Όταν ένα Μέρος προβαίνει σε κοινοποίηση προς το άλλο Μέρος, σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο γ), ότι εφαρμόζει ή παρατείνει διμερές μέτρο διασφάλισης, το εν λόγω Μέρος περιλαμβάνει στην κοινοποίησή του όλες τις σχετικές πληροφορίες, όπως:

- α) στοιχεία που αποδεικνύουν ότι, ως αποτέλεσμα της μείωσης ή της κατάργησης δασμού δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, η αύξηση των εισαγωγών του εμπορεύματος του άλλου Μέρους προκαλεί, ή υπάρχει κίνδυνος να προκαλέσει, σοβαρή ζημία στον εγχώριο κλάδο παραγωγής ή σοβαρή επιδείνωση, ή απειλή σοβαρής επιδείνωσης, της οικονομικής κατάστασης της εξόχως απόκεντρης περιοχής ή περιοχών·
- β) ακριβής περιγραφή του εμπορεύματος που υπόκειται στο διμερές μέτρο διασφάλισης, συμπεριλαμβανομένης της κλάσης ή της διάκρισής του στο πλαίσιο του ΕΣ, στο οποίο βασίζεται το παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών)·

- γ) ακριβής περιγραφή του διμερούς μέτρου διασφάλισης·
- δ) η ημερομηνία εφαρμογής του διμερούς μέτρου διασφάλισης, η αναμενόμενη διάρκειά του και, κατά περίπτωση, το χρονοδιάγραμμα για τη σταδιακή ελευθέρωση του μέτρου· και
- ε) σε περίπτωση παράτασης του διμερούς μέτρου διασφάλισης, στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο οικείος εγχώριος κλάδος παραγωγής προσαρμόζεται.

4. Κατόπιν αιτήματος του Μέρους του οποίου το εμπόρευμα υπόκειται σε διαδικασία λήψης διμερούς μέτρου διασφάλισης δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου, το Μέρος που διεξάγει την εν λόγω διαδικασία παρέχει κατάλληλες ευκαιρίες για τη διενέργεια διαβουλεύσεων με το αιτούν Μέρος πριν από τη λήψη τελικής απόφασης για την εφαρμογή μέτρων διασφάλισης, με σκοπό την επανεξέταση της κοινοποίησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 ή κάθε δημόσιας ανακοίνωσης ή έκθεσης που εξέδωσε η αρμόδια ερευνητική αρχή σε σχέση με τη διαδικασία, καθώς και την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με το προτεινόμενο μέτρο και την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τις αποζημιώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5.12 (Αποζημίωση και αναστολή των παραχωρήσεων).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΑΡΘΡΟ 6.1

Στόχοι και γενικές διατάξεις

1. Οι στόχοι του παρόντος κεφαλαίου είναι:
  - α) η προστασία της υγείας του ανθρώπου, των ζώων και των φυτών στα αντίστοιχα εδάφη των Μερών και, παράλληλα, η διευκόλυνση των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ τους·
  - β) η διασφάλιση ότι τα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα των Μερών δεν δημιουργούν αδικαιολόγητα εμπόδια για το εμπόριο·
  - γ) η διευκόλυνση της εφαρμογής της συμφωνίας ΥΦΠ, των διεθνών προτύπων και των σχετικών κειμένων, και ιδίως της περιφερειοποίησης και της ισοδυναμίας·
  - δ) η διατήρηση της συνεργασίας στο πλαίσιο των διεθνών οργανισμών τυποποίησης·
  - ε) η προώθηση της διαφάνειας και της κατανόησης σχετικά με την εφαρμογή των υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων κάθε Μέρους·

- στ) η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των Μερών και η αναγνώριση των κοινών στόχων των Μερών για την καταπολέμηση της μικροβιακής αντοχής (στο εξής: ΜΑ)· και
  - ζ) η ενίσχυση της επικοινωνίας, της συνεργασίας και της επίλυσης υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών ζητημάτων που ενδέχεται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ των Μερών.
2. Όσον αφορά τη συμφωνία ΥΦΠ, τα Μέρη υπενθυμίζουν ειδικότερα τα εξής:
- α) την αρχή ότι τα μέτρα ΥΦΠ ενός Μέρους βασίζονται σε εκτίμηση κινδύνων σύμφωνα με το άρθρο 5 και τις άλλες σχετικές διατάξεις της συμφωνίας ΥΦΠ· και
  - β) την έννοια των προσωρινών μέτρων ΥΦΠ.

ΑΡΘΡΟ 6.2

Πεδίο εφαρμογής

1. Τα Μέρη επαναβεβαιώνουν τα αντίστοιχα δικαιώματα και υποχρεώσεις τους δυνάμει της υγειονομικής συμφωνίας.
2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται:
  - α) στα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος τα οποία ενδέχεται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ των Μερών· και

β) στη συνεργασία για τη ΜΑ.

3. Το παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται στα μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος ή σε θέματα που καλύπτονται από την υγειονομική συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 6.3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) οι ορισμοί στο παράρτημα Α της συμφωνίας ΥΦΠ·
- β) οι ορισμοί που έχουν εγκριθεί υπό την αιγίδα της επιτροπής του Codex Alimentarius·
- γ) οι ορισμοί που έχουν εγκριθεί υπό την αιγίδα του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (στο εξής: ΟΙΕ)·
- δ) οι ορισμοί που έχουν εγκριθεί υπό την αιγίδα της Διεθνούς Σύμβασης για την προστασία των φυτών (στο εξής: IPPC)·
- ε) «αρμόδια αρχή»: κρατικός φορέας που αναφέρεται στο παράρτημα 6-Α (Αρμόδιες αρχές) και περιλαμβάνει τους σχετικούς εθνικούς οργανισμούς φυτοπροστασίας· και

στ) «έλεγχος εισαγωγής»: αξιολόγηση, που μπορεί να περιλαμβάνει επιθεώρηση, εξέταση, δειγματοληψία, εξέταση εγγράφων, δοκιμών ή διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων εργαστηριακών, οργανοληπτικών ελέγχων ή ελέγχων ταυτότητας, η οποία διενεργείται στα σύνορα Μέρους εισαγωγής από την αρμόδια αρχή του Μέρους εισαγωγής προκειμένου να διαπιστωθεί αν μια αποστολή συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις ΥΦΠ του Μέρους εισαγωγής.

ΑΡΘΡΟ 6.4

Ειδικές φυτοϋγειονομικές προϋποθέσεις

1. Σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα που έχουν συμφωνηθεί στο πλαίσιο της IPPC, τα Μέρη ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με το καθεστώς επιβλαβών οργανισμών στα αντίστοιχα εδάφη τους. Κατόπιν αιτήματος ενός Μέρους, το άλλο Μέρος παρέχει αιτιολόγηση όσον αφορά την κατηγοριοποίηση των επιβλαβών οργανισμών και τα σχετικά φυτοϋγειονομικά μέτρα.
2. Όσον αφορά την κατηγοριοποίηση των επιβλαβών οργανισμών, κάθε Μέρος καταρτίζει και επικαιροποιεί κατάλογο των ρυθμιζόμενων επιβλαβών οργανισμών για φυτά και φυτικά προϊόντα για τα οποία υφίστανται ανησυχίες φυτοϋγειονομικού χαρακτήρα. Ο κατάλογος περιλαμβάνει:
  - α) τους επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας που δεν είναι παρόντες σε οποιοδήποτε μέρος του εδάφους του·
  - β) τους επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας που είναι παρόντες αλλά δεν είναι ευρέως διαδεδομένοι και τελούν υπό επίσημο έλεγχο·
  - γ) τους επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας στις προστατευόμενες ζώνες· και
  - δ) κατά περίπτωση, τους ρυθμιζόμενους επιβλαβείς οργανισμούς μη καραντίνας.

3. Κάθε Μέρος περιορίζει τις οικείες απαιτήσεις εισαγωγής φυτών ή φυτικών προϊόντων σε εκείνες που απαιτούνται για τον μετριασμό των κινδύνων που εγκυμονεί η εισαγωγή ρυθμιζόμενων επιβλαβών οργανισμών. Οι απαιτήσεις εισαγωγής για τον μετριασμό του κινδύνου από επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας στις προστατευόμενες ζώνες δεν εφαρμόζονται, εκτός εάν είναι γνωστό ότι ο προορισμός των φυτών ή των φυτικών προϊόντων βρίσκεται εντός προστατευόμενης ζώνης.
4. Η επιθεώρηση πριν από την εξαγωγή από τον εθνικό οργανισμό φυτοπροστασίας του Μέρους εισαγωγής δεν θα πρέπει να αποτελεί απαίτηση του Μέρους εισαγωγής, όταν η επιθεώρηση φυτών ή φυτικών προϊόντων εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του εθνικού οργανισμού φυτοπροστασίας του Μέρους εξαγωγής.

ΑΡΘΡΟ 6.5

Αναγνώριση της απαλλαγής από επιβλαβείς οργανισμούς

Όταν η περιφερειοποίηση ορίζεται σε σχέση με περιοχή απαλλαγμένη από επιβλαβείς οργανισμούς, τόπο παραγωγής απαλλαγμένο από επιβλαβείς οργανισμούς, εγκατάσταση παραγωγής απαλλαγμένη από επιβλαβείς οργανισμούς ή προστατευόμενη ζώνη στον τομέα των φυτών και των φυτικών προϊόντων:

- α) τα Μέρη αναγνωρίζουν τις έννοιες των απαλλαγμένων από επιβλαβείς οργανισμούς περιοχών, των απαλλαγμένων από επιβλαβείς οργανισμούς τόπων παραγωγής και των απαλλαγμένων από επιβλαβείς οργανισμούς εγκαταστάσεων παραγωγής, όπως ορίζονται στα σχετικά διεθνή πρότυπα για τα φυτοϋγειονομικά μέτρα της IPPC (στο εξής: ISPM).
- β) τα Μέρη αποδέχονται αμοιβαία:
- i) τις απαλλαγμένες από επιβλαβείς οργανισμούς περιοχές, τους απαλλαγμένους από επιβλαβείς οργανισμούς τόπους παραγωγής και τις απαλλαγμένες από επιβλαβείς οργανισμούς εγκαταστάσεις παραγωγής· και

- ii) τους επίσημους ελέγχους για τον καθορισμό και τη διαφύλαξη των απαλλαγμένων από επιβλαβείς οργανισμούς περιοχών, των απαλλαγμένων από επιβλαβείς οργανισμούς τόπων παραγωγής και των απαλλαγμένων από επιβλαβείς οργανισμούς εγκαταστάσεων παραγωγής·
- γ) η Νέα Ζηλανδία αναγνωρίζει την έννοια των προστατευόμενων ζωνών εντός του εδάφους της Ένωσης ως ισοδύναμων με απαλλαγμένη από επιβλαβείς οργανισμούς περιοχή, όπως ορίζεται στο ISPM 4 της IPPC («Απαιτήσεις για τον καθορισμό περιοχών απαλλαγμένων από επιβλαβείς οργανισμούς»);
- δ) το Μέρος εξαγωγής, κατόπιν αιτήματος του Μέρους εισαγωγής, προσδιορίζει τις απαλλαγμένες από επιβλαβείς οργανισμούς περιοχές, τους απαλλαγμένους από επιβλαβείς οργανισμούς τόπους παραγωγής, τις απαλλαγμένες από επιβλαβείς οργανισμούς εγκαταστάσεις παραγωγής και τις προστατευόμενες ζώνες και, κατόπιν αιτήματος του Μέρους εισαγωγής, παρέχει πλήρεις εξηγήσεις και συμπληρωματικά στοιχεία, όπως προβλέπεται στα σχετικά ISPM ή με όποιον άλλον τρόπο κρίνεται σκόπιμο· και
- ε) η επιτροπή εμπορίου μπορεί να εκδώσει απόφαση για την τροποποίηση του παραρτήματος 6-B (Περιφερειακές συνθήκες για τα φυτά και τα φυτικά προϊόντα), ώστε να καθοριστεί οποιοδήποτε άλλο θέμα που μπορεί να αφορά την περιφερειοποίηση ή να προσδιοριστούν τυχόν κατάλληλες ειδικές συνθήκες βάσει κινδύνου.

ΑΡΘΡΟ 6.6

Ισοδυναμία

1. Τα Μέρη αποδέχονται ότι η αναγνώριση της ισοδυναμίας αποτελεί σημαντικό μέσο για τη διευκόλυνση του εμπορίου.

2. Για τον καθορισμό της ισοδυναμίας συγκεκριμένου μέτρου ΥΦΠ, ομάδας μέτρων ή στη βάση ολόκληρου του συστήματος, κάθε Μέρος λαμβάνει υπόψη τη σχετική καθοδήγηση της επιτροπής μέτρων υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας του ΠΟΕ μέτρα (στο εξής: επιτροπή ΥΦΠ του ΠΟΕ) και τα διεθνή πρότυπα, τις κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις. Η επιτροπή εμπορίου μπορεί να εκδώσει απόφαση που θα παρέχει περαιτέρω καθοδήγηση και θα προβλέπει διαδικασίες για τον καθορισμό, την αναγνώριση και τη διατήρηση της ισοδυναμίας στο παράρτημα 6-Γ (Αναγνώριση ισοδυναμίας των μέτρων ΥΦΠ).
3. Κατόπιν αιτήματος του Μέρους εξαγωγής, το Μέρος εισαγωγής εξηγεί, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, τον στόχο και το σκεπτικό του οικείου μέτρου ΥΦΠ και προσδιορίζει σαφώς τον κίνδυνο που αποσκοπεί να αντιμετωπίσει το μέτρο ΥΦΠ.
4. Το Μέρος εισαγωγής αναγνωρίζει την ισοδυναμία μέτρου ΥΦΠ εάν το Μέρος εξαγωγής αποδείξει αντικειμενικά ότι το μέτρο του επιτυγχάνει το ενδεδειγμένο επίπεδο προστασίας του Μέρους εισαγωγής σε σχέση με την υγεία του ανθρώπου, των ζώων ή των φυτών.
5. Εάν η αξιολόγηση της ισοδυναμίας δεν καταλήξει σε προσδιορισμό της ισοδυναμίας από το Μέρος εισαγωγής, το Μέρος εισαγωγής εκθέτει στο Μέρος εξαγωγής το σκεπτικό της απόφασής του.
6. Με την επιφύλαξη του άρθρου 6.8 (Πιστοποίηση) παράγραφος 6, η επιτροπή εμπορίου μπορεί να εκδώσει απόφαση για την τροποποίηση του παραρτήματος 6-Γ (Αναγνώριση ισοδυναμίας των μέτρων ΥΦΠ) με σκοπό:
  - α) τον καθορισμό των τύπων εμπορευμάτων του Μέρους εξαγωγής τους οποίους το Μέρος εισαγωγής αναγνωρίζει ότι καλύπτονται από μέτρο ΥΦΠ ισοδύναμο με το δικό του ή τον καθορισμό των επίσημων ελέγχων του Μέρους εξαγωγής τους οποίους το Μέρος εισαγωγής αναγνωρίζει ως ισοδύναμους με τους δικούς του· και

β) τον προσδιορισμό τυχόν κατάλληλων ειδικών συνθηκών βάσει κινδύνου ή οποιουδήποτε συμφωνημένου καθεστώτος όσον αφορά επιβλαβείς οργανισμούς ή νόσους.

7. Εάν ένα Μέρος τροποποιήσει μέτρο ΥΦΠ κατά τρόπο που θεωρεί ότι δεν επηρεάζει τον προσδιορισμό της ισοδυναμίας που καθορίζεται στο παρόν κεφάλαιο, ο προσδιορισμός εφαρμόζεται στην πλέον πρόσφατη έκδοση της σχετικής νομοθετικής ή κανονιστικής διάταξης για την τροποποίηση του μέτρου ΥΦΠ.

8. Εάν ένα Μέρος θεωρεί ότι επηρεάζεται προηγούμενος προσδιορισμός της ισοδυναμίας, ενημερώνει σχετικά το άλλο Μέρος.

9. Εάν ένα Μέρος εισαγωγής τροποποιήσει μέτρο ΥΦΠ και θεωρεί ότι ο προσδιορισμός της ισοδυναμίας που καθορίζεται στο παρόν κεφάλαιο μπορεί να επηρεαστεί:

α) εξετάζει αντικειμενικά αν ο προηγούμενος προσδιορισμός δεν επαρκεί πλέον για την επίτευξη του ενδεδειγμένου επιπέδου προστασίας του· και

β) προβαίνει σε διαβούλευση με το Μέρος εξαγωγής και στη συνέχεια αποφασίζει αν ο προσδιορισμός μπορεί να συνεχιστεί με ή χωρίς ειδικές προϋποθέσεις.

ΑΡΘΡΟ 6.7

Όροι εμπορίου και διαδικασίες έγκρισης

1. Το Μέρος εισαγωγής δημοσιοποιεί τις οικείες φυτοϋγειονομικές απαιτήσεις εισαγωγής και τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των εν λόγω απαιτήσεων.

2. Εάν τα Μέρη προσδιορίσουν από κοινού συγκεκριμένο φυτό ή φυτικό προϊόν ως προτεραιότητα, το Μέρος εισαγωγής θεσπίζει ειδικές απαιτήσεις εισαγωγής για το εν λόγω προϊόν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, εκτός εάν συντρέχουν δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις.
3. Όταν λαμβάνεται αίτηση εισαγωγής σε σχέση με συγκεκριμένο φυτό ή φυτικό προϊόν που έχει προηγουμένως εγκριθεί για εισαγωγή από το Μέρος εξαγωγής, το Μέρος εισαγωγής αξιολογεί το προφίλ κινδύνου και, εάν κριθεί ότι είναι το ίδιο, ολοκληρώνει τη διαδικασία έγκρισης χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, εκτός εάν συντρέχουν δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις.
4. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται για την έγκριση των εισαγωγών από το άλλο Μέρος αναλαμβάνονται και ολοκληρώνονται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον απαιτείται, των ελέγχων και των αναγκαίων νομοθετικών ή διοικητικών μέτρων για την ολοκλήρωση της διαδικασίας έγκρισης. Ειδικότερα, κάθε Μέρος αποφεύγει τυχόν άσκοπα ή αδικαιολόγητα επαχθή αιτήματα παροχής πληροφοριών, τα οποία περιορίζονται στα αναγκαία και λαμβάνουν υπόψη τις πληροφορίες που έχει ήδη στη διάθεσή του το Μέρος εισαγωγής, όπως πληροφορίες σχετικά με τις εφαρμοστέες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και τις εκθέσεις ελέγχου του Μέρους εξαγωγής.
5. Εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 6.5 (Αναγνώριση της απαλλαγής από επιβλαβείς οργανισμούς), κάθε Μέρος εφαρμόζει τους φυτοϋγειονομικούς όρους εισαγωγής του στο σύνολο του εδάφους του άλλου Μέρους όπου επικρατεί το ίδιο καθεστώς επιβλαβών οργανισμών.
6. Με την επιφύλαξη του άρθρου 6.10 (Μέτρα έκτακτης ανάγκης), κάθε Μέρος αναγνωρίζει ως ισοδύναμους τους επίσημους ελέγχους που εφαρμόζει το άλλο Μέρος για το εμπόριο, υπό την προϋπόθεση ότι, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, δεν θα μεταβληθούν τα συστήματα επίσημων ελέγχων του Μέρους εξαγωγής σε βαθμό που θα μείωνε το επίπεδο διασφάλισης για το Μέρος εισαγωγής.

7. Με την επιφύλαξη του άρθρου 6.10 (Μέτρα έκτακτης ανάγκης), το Μέρος εισαγωγής δεν αρνείται ούτε διακόπτει την εισαγωγή εμπορεύματος του Μέρους εξαγωγής αποκλειστικά και μόνο για τον λόγο ότι το Μέρος εισαγωγής προβαίνει σε επανεξέταση των οικείων μέτρων ΥΦΠ, εάν το Μέρος εισαγωγής επέτρεψε την εισαγωγή του εν λόγω εμπορεύματος από το άλλο Μέρος κατά την έναρξη της επανεξέτασης.
8. Τα Μέρη αποδέχονται αμοιβαία, χωρίς περαιτέρω διαδικασίες έγκρισης, τους καταλόγους των εγκαταστάσεων που υπόκεινται σε μέτρα ΥΦΠ για το εμπόριο.
9. Κατόπιν αιτήματος, κάθε Μέρος θέτει στη διάθεση του άλλου Μέρους τους καταλόγους των εγκαταστάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 8.

ΑΡΘΡΟ 6.8

Πιστοποίηση

1. Όσον αφορά την πιστοποίηση υγείας των φυτών και των φυτικών προϊόντων, οι αρμόδιες αρχές εφαρμόζουν τις αρχές που καθορίζονται στο διεθνές πρότυπο ISPM 7 («Σύστημα πιστοποίησης εξαγωγών») και στο ISPM 12 («Κατευθυντήριες γραμμές για τα φυτοϋγειονομικά πιστοποιητικά») της IPPC.
2. Κάθε Μέρος προωθεί την εφαρμογή της ηλεκτρονικής πιστοποίησης και άλλων τεχνολογιών για τη διευκόλυνση του εμπορίου.
3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 6.2 (Πεδίο εφαρμογής) και του άρθρου 6.10 (Μέτρα έκτακτης ανάγκης), δεν απαιτείται πιστοποίηση της ασφάλειας των τροφίμων για τα μεταποιημένα τρόφιμα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, εκτός εάν υποστηρίζεται από ανάλυση κινδύνου.

4. Η επιτροπή εμπορίου μπορεί να εκδώσει απόφαση για την τροποποίηση του παραρτήματος 6-E (Πιστοποίηση) προκειμένου να προσδιορίσει περαιτέρω κατευθυντήριες γραμμές, διαδικασίες και απαιτήσεις σε σχέση με την πιστοποίηση.
5. Εάν το Μέρος εισαγωγής έχει αποδεχθεί μέτρο ΥΦΠ για εμπορεύματα του Μέρους εξαγωγής ως ισοδύναμο με το δικό του, το Μέρος εξαγωγής μπορεί να συμπεριλάβει στο επίσημο πιστοποιητικό υγείας το υπόδειγμα βεβαίωσης υγείας που παρατίθεται στο παράρτημα 6-E (Πιστοποίηση) τμήμα 1.
6. Εάν ένα Μέρος εισαγωγής έχει αποφασίσει, σύμφωνα με το άρθρο 6.6 (Ισοδυναμία) παράγραφος 7 ή 8, ότι διατηρείται η ισοδυναμία, το υγειονομικό πιστοποιητικό εισαγωγής που προβλέπεται στο παράρτημα 6-E (Πιστοποίηση) αναφέρει, όπου είναι εφικτό και κατά περίπτωση, τις αρχικές εκδόσεις των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων του Μέρους εισαγωγής.
7. Εάν ένα Μέρος εισαγωγής κρίνει ότι ειδική προϋπόθεση που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 6-Γ (Αναγνώριση ισοδυναμίας των μέτρων ΥΦΠ) δεν είναι πλέον αναγκαία, δεν απαιτούνται πλέον εγγυήσεις για την εν λόγω ειδική προϋπόθεση και η επιτροπή εμπορίου εκδίδει απόφαση για την ανάλογη τροποποίηση του παραρτήματος 6-Γ (Αναγνώριση ισοδυναμίας των μέτρων ΥΦΠ) εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

ΑΡΘΡΟ 6.9

Διαφάνεια, ανταλλαγή πληροφοριών και τεχνικές διαβουλεύσεις

1. Κάθε Μέρος ενημερώνει αμέσως το άλλο Μέρος σχετικά με κάθε σημαντικό/-ή:
  - α) εύρημα επιδημιολογικής σημασίας που μπορεί να σχετίζεται με προϊόν που αποτελεί αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των Μερών·

β) ζήτημα ασφάλειας των τροφίμων που σχετίζεται με προϊόν που αποτελεί αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των Μερών· ή

γ) άλλη συναφή πληροφορία για την κατάλληλη εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου.

2. Εάν οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 έχουν καταστεί διαθέσιμες μέσω κοινοποίησης στον ΠΟΕ ή στον αρμόδιο διεθνή φορέα τυποποίησης σύμφωνα με τους οικείους κανόνες ή σε δημόσια προσβάσιμο ιστότοπο ενός Μέρους, θεωρείται ότι η απαίτηση της παραγράφου 1 έχει εκπληρωθεί.

3. Εάν ένα από τα Μέρη έχει σοβαρές ανησυχίες σχετικά με κίνδυνο ΥΦΠ, διεξάγονται, κατόπιν αιτήματος, τεχνικές διαβουλεύσεις σχετικά με την κατάσταση αυτή το συντομότερο δυνατόν και, σε κάθε περίπτωση, εντός 14 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης του αιτήματος.

4. Εάν ένα Μέρος έχει σοβαρές ανησυχίες όσον αφορά μέτρο ΥΦΠ που έχει προτείνει ή θέσει σε εφαρμογή το άλλο Μέρος, το εν λόγω Μέρος μπορεί να ζητήσει τη διεξαγωγή τεχνικών διαβουλεύσεων με το άλλο Μέρος. Το Μέρος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα απαντά το αργότερο εντός 30 ημερών από την ημερομηνία παράδοσης του αιτήματος.

5. Όσον αφορά τις παραγράφους 3 και 4, κάθε Μέρος καταβάλλει προσπάθεια να παράσχει όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για να αποφευχθούν διαταραχές στο εμπόριο και να μπορέσουν τα Μέρη να καταλήξουν σε αμοιβαία αποδεκτή λύση που θα διαχειρίζεται αποτελεσματικά κάθε κίνδυνο ΥΦΠ.

6. Τα Μέρη επιδιώκουν να επιλύσουν τυχόν προβλήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου μέσω τεχνικών διαβουλεύσεων¹ σύμφωνα με το παρόν άρθρο πριν από την έναρξη διαδικασίας επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το κεφάλαιο 26 (Επίλυση διαφορών).

ΑΡΘΡΟ 6.10

Μέτρα έκτακτης ανάγκης

1. Εάν ένα Μέρος θεσπίσει μέτρο έκτακτης ανάγκης που είναι αναγκαίο για την προστασία της ζωής ή της υγείας του ανθρώπου, των ζώων ή των φυτών, η αρμόδια αρχή του Μέρους το κοινοποιεί στην αρμόδια αρχή του άλλου Μέρους εντός 24 ωρών. Εάν ένα Μέρος ζητήσει τη διεξαγωγή τεχνικών διαβουλεύσεων προκειμένου να εξεταστεί το μέτρο ΥΦΠ έκτακτης ανάγκης, οι τεχνικές διαβουλεύσεις διενεργούνται εντός 14 ημερών μετά την ημερομηνία επίδοσης της κοινοποίησης του μέτρου ΥΦΠ έκτακτης ανάγκης. Τα Μέρη εξετάζουν κάθε πληροφορία που παρέχεται μέσω των τεχνικών διαβουλεύσεων.
2. Το Μέρος που λαμβάνει το μέτρο έκτακτης ανάγκης εξετάζει εγκαίρως κάθε πληροφορία που παρασχέθηκε από το Μέρος εξαγωγής όταν λαμβάνει την απόφασή του σχετικά με μια αποστολή η οποία, κατά τον χρόνο θέσπισης του μέτρου ΥΦΠ έκτακτης ανάγκης, βρίσκεται υπό μεταφορά μεταξύ των Μερών.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι οι τεχνικές διαβουλεύσεις του παρόντος άρθρου δεν αντικαθιστούν τις διαβουλεύσεις του άρθρου 26.3 (Διαβουλεύσεις), εκτός εάν τα Μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά.

3. Όταν ένα μέτρο έκτακτης ανάγκης διαταράσσει σοβαρά ή αναστέλλει το εμπόριο, το Μέρος εισαγωγής ανακαλεί το συντομότερο δυνατό το εν λόγω μέτρο ή παρέχει σχετική επιστημονική και τεχνική αιτιολόγηση για τη συνέχισή του.

ΑΡΘΡΟ 6.11

Έλεγχοι

1. Για να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη στην εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου, κάθε Μέρος έχει το δικαίωμα να διενεργεί έλεγχο βάσει συστημάτων του συνόλου ή μέρους του συστήματος ελέγχου της αρμόδιας αρχής του άλλου Μέρους, προκειμένου να διαπιστώσει ότι λειτουργεί όπως προβλέπεται.

2. Κατά τη διενέργεια ελέγχου, κάθε Μέρος λαμβάνει υπόψη τη σχετική καθοδήγηση της επιτροπής ΥΦΠ του ΠΟΕ και τα διεθνή πρότυπα, τις κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις.

3. Κάθε απόφαση ή μέτρο που λαμβάνεται από το Μέρος που διενεργεί τον έλεγχο και ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά το εμπόριο ως αποτέλεσμα του εν λόγω ελέγχου λαμβάνει υπόψη και είναι αναλογικό προς:

- α) τον εκτιμώμενο κίνδυνο, ο οποίος τεκμηριώνεται από αντικειμενικά στοιχεία και δεδομένα που μπορούν να επαληθευτούν· και
- β) τη γνώση, τη σχετική πείρα και την εμπιστοσύνη του Μέρους που διενεργεί τον έλεγχο στο Μέρος που υποβάλλεται σε έλεγχο.

4. Το Μέρος που διενεργεί τον έλεγχο παρέχει στο Μέρος που υποβάλλεται σε έλεγχο αντικειμενικά στοιχεία και δεδομένα κατόπιν αιτήματος.
5. Το Μέρος που διενεργεί τον έλεγχο αναλαμβάνει τα δικά του έξοδα που συνδέονται με τους ελέγχους.
6. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι εφαρμόζονται διαδικασίες για την αποτροπή της αποκάλυψης εμπιστευτικών πληροφοριών που αποκτώνται κατά τη διάρκεια ελέγχου των αρμόδιων αρχών του άλλου Μέρους, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών για την αφαίρεση τυχόν εμπιστευτικών πληροφοριών από τελική έκθεση ελέγχου που δημοσιοποιείται.
7. Το Μέρος που διενεργεί τον έλεγχο λαμβάνει υπόψη τυχόν παρατηρήσεις σχετικά με την έκθεση του Μέρους που υποβάλλεται σε έλεγχο και αποφασίζει αν η έκθεση ή μέρος αυτής θα δημοσιοποιηθεί ή θα καταστεί διαθέσιμη σε πιο περιορισμένο βαθμό.
8. Η επιτροπή εμπορίου μπορεί να εκδώσει απόφαση για την τροποποίηση του παραρτήματος 6-Δ (Κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες για έλεγχο ή επαλήθευση) με σκοπό τη θέσπιση ή τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών και διαδικασιών ελέγχου.

ΑΡΘΡΟ 6.12

Έλεγχοι και τέλη εισαγωγών

1. Το Μέρος εισαγωγής έχει το δικαίωμα να διενεργεί ελέγχους εισαγωγών με βάση τους κινδύνους ΥΦΠ που συνδέονται με τις εισαγωγές. Οι έλεγχοι αυτοί διενεργούνται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και με ελάχιστες επιπτώσεις διαταραχής των εμπορικών συναλλαγών.

2. Εάν οι έλεγχοι εισαγωγών δείξουν μη συμμόρφωση με τις σχετικές απαιτήσεις εισαγωγής, τα μέτρα που θα λάβει το Μέρος εισαγωγής τηρούν τα διεθνή πρότυπα, βασίζονται σε εκτίμηση του κινδύνου που ενέχει αυτή η μη συμμόρφωση και δεν περιορίζουν το εμπόριο περισσότερο από όσο απαιτείται για να επιτευχθεί το ενδεδειγμένο επίπεδο προστασίας του Μέρους εισαγωγής.
3. Η αρμόδια αρχή του Μέρους εισαγωγής ενημερώνει την αρμόδια αρχή του Μέρους εξαγωγής όταν οποιαδήποτε μη συμμόρφωση συνιστά σοβαρό κίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου, των ζώων ή των φυτών.
4. Η αρμόδια αρχή του Μέρους εισαγωγής ενημερώνει τον εισαγωγέα ή τον εκπρόσωπό του για μη συμμορφούμενη αποστολή, αναφέροντας, μεταξύ άλλων, τον λόγο της μη συμμόρφωσης, και τους παρέχει τη δυνατότητα επανεξέτασης της απόφασης. Η αρμόδια αρχή του Μέρους εισαγωγής λαμβάνει υπόψη κάθε σχετική πληροφορία που υποβάλλεται για να βοηθήσει στην επανεξέταση.
5. Τυχόν τέλη που επιβάλλονται για διαδικασίες επί εισαγόμενων προϊόντων δεν είναι υψηλότερα από τα τέλη που επιβάλλονται για συγκρίσιμους ελέγχους ομοειδών εγχώριων προϊόντων ούτε υψηλότερα από το πραγματικό κόστος της υπηρεσίας.
6. Η επιτροπή εμπορίου μπορεί να εκδώσει απόφαση για την τροποποίηση του παραρτήματος 6-ΣΤ (Έλεγχοι και τέλη εισαγωγών) προκειμένου να καθοριστούν η συχνότητα και τα τέλη για τους ελέγχους εισαγωγών ορισμένων εμπορευμάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου.

Επιστημονική αρτιότητα και διαφάνεια των καθορισμένων διαδικασιών αδειοδότησης¹

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι διαδικασίες αδειοδότησης βασίζονται σε άρτια επιστημονικά στοιχεία και διεξάγονται με διαφανή τρόπο, ώστε να καλλιεργηθεί και να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη του κοινού. Τα Μέρη συνεργάζονται για την ενίσχυση της αρτιότητας και της διαφάνειας των εν λόγω διαδικασιών.
2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι αντίστοιχες διαδικασίες τους αδειοδότησης αποσκοπούν στην επίτευξη συγκρίσιμων αποτελεσμάτων και ότι είναι επιθυμητή η συνεργασία στον τομέα αυτόν.
3. Εάν ένα πρόσωπο που είναι υπεύθυνο να εξασφαλίζει την τήρηση των απαιτήσεων για τη χορήγηση άδειας κυκλοφορίας από την επιχείρηση που υπάγεται στον έλεγχό του αναθέσει επιστημονικές μελέτες σε επιστημονικό ίδρυμα² εγκατεστημένο σε Μέρος με σκοπό την υποστήριξη αίτησης χορήγησης άδειας στο πλαίσιο ορισμένων συγκεκριμένων διαδικασιών αδειοδότησης στο άλλο Μέρος, και αυτό γνωστοποιείται στο Μέρος στο οποίο είναι εγκατεστημένο το επιστημονικό ίδρυμα, και τα δύο Μέρη καταβάλλουν προσπάθεια για την αμοιβαία ανταλλαγή αυτών των πληροφοριών.

---

¹ Οι διαδικασίες αδειοδότησης βάσει του παρόντος άρθρου καλύπτουν όλες τις αδειοδοτήσεις πριν από τη διάθεση στην αγορά στον τομέα της αλυσίδας τροφίμων: δηλαδή της καλλιέργειας γενετικά τροποποιημένων οργανισμών / γενετικά τροποποιημένων τροφίμων και ζωοτροφών, των προσθέτων ζωοτροφών, των προσθέτων τροφίμων / ενζύμων / αρωματικών υλών, των αρτυμάτων καπνιστών τροφίμων, των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, των νέων τροφίμων, των υλικών που έρχονται σε επαφή με τα τρόφιμα, των ισχυρισμών για την υγεία και της προσθήκης βιταμινών και ανόργανων συστατικών και άλλων ουσιών στα τρόφιμα.

² Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο όρος «επιστημονικό ίδρυμα» περιλαμβάνει ιδρύματα που εκπονούν επιστημονικές μελέτες έναντι αμοιβής, για παράδειγμα πανεπιστήμια, εργαστήρια και εγκαταστάσεις δοκιμών ή έρευνας.

4. Τα Μέρη μπορούν επίσης να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης που εφαρμόζουν.
5. Βάσει του παρόντος άρθρου, ένα Μέρος μπορεί να ζητήσει διερευνητική επίσκεψη σε επιστημονικό ίδρυμα εγκατεστημένο στο άλλο Μέρος για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή των σχετικών προτύπων από το επιστημονικό ίδρυμα όταν εκπονεί επιστημονική μελέτη για τους σκοπούς ορισμένων συγκεκριμένων διαδικασιών αδειοδότησης στο Μέρος που ζητεί διερευνητική επίσκεψη.
6. Εάν ένα Μέρος επιθυμεί να πραγματοποιήσει διερευνητική επίσκεψη, ενημερώνει το άλλο Μέρος το αργότερο 60 ημέρες πριν από την εν λόγω επίσκεψη.
7. Εάν ένα Μέρος επιθυμεί να πραγματοποιήσει διερευνητική επίσκεψη και το επιστημονικό ίδρυμα συμφωνήσει στην εν λόγω επίσκεψη, υπάλληλοι του άλλου Μέρους μπορούν να συνοδεύουν τους υπαλλήλους του επισκεπτόμενου Μέρους κατά τη διάρκεια της επίσκεψης.
8. Η τελική έκθεση κάθε διερευνητικής επίσκεψης τίθεται στη διάθεση των αρμόδιων αρχών και των δύο Μερών. Τα σχετικά τμήματα της τελικής έκθεσης τίθενται επίσης στη διάθεση του επιστημονικού ιδρύματος στο οποίο πραγματοποιήθηκε επίσκεψη.
9. Το κόστος της εν λόγω διερευνητικής επίσκεψης βαρύνει το Μέρος που ζητεί διερευνητική επίσκεψη.
10. Η επιτροπή εμπορίου μπορεί να εκδώσει απόφαση για τη θέσπιση λεπτομερών εκτελεστικών κανόνων και κάθε αναγκαίας καθοδήγησης όσον αφορά τις παραγράφους 3 έως 9.

ΑΡΘΡΟ 6.14

Μικροβιακή αντοχή

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι η ΜΑ αποτελεί σοβαρή απειλή για την υγεία του ανθρώπου και των ζώων.
2. Τα Μέρη, σύμφωνα με την προσέγγιση «Μία υγεία», συνεργάζονται και διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών, μεταξύ άλλων όσον αφορά τους κανονισμούς, τις κατευθυντήριες γραμμές, τα εθνικά σχέδια, τα πρότυπα, την εμπειρογνωσία και τις εμπειρίες στον τομέα της ΜΑ, και προσδιορίζουν κοινές απόψεις, ενδιαφέροντα, προτεραιότητες και πολιτικές στον εν λόγω τομέα.
3. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι:
  - α) τα αντίστοιχα ρυθμιστικά πρότυπα, κατευθυντήριες γραμμές και συστήματα επιτήρησης για τη μικροβιακή αντοχή παρέχουν συγκρίσιμους ελέγχους και αποτελέσματα στον τομέα της υγείας·
  - β) οι αντιμικροβιακοί παράγοντες που έχουν κρίσιμη σημασία για τη θεραπεία και την υγεία του ανθρώπου και των ζώων αποτελούν βασικό σημείο εστίασης των αντίστοιχων στρατηγικών τους για τη ΜΑ· και
  - γ) αναλαμβάνονται πρωτοβουλίες και από τις δύο πλευρές, στο πλαίσιο των αντίστοιχων στρατηγικών και πολιτικών τους, για την προώθηση της σταδιακής κατάργησης της χρήσης αντιβιοτικών παραγόντων ως αυξητικών παραγόντων, ιδίως εκείνων που έχουν ιατρική σημασία, και για τη μείωση της χρήσης αντιμικροβιακών παραγόντων στη ζωική παραγωγή.

4. Επιπλέον, τα Μέρη:
- α) συνεργάζονται στο πλαίσιο σχετικών διεθνών φόρουμ για την ανάπτυξη μελλοντικών κωδίκων, κατευθυντήριων γραμμών, προτύπων, συστάσεων και πρωτοβουλιών·
  - β) συνεργάζονται σε διεθνή σχέδια δράσης, ιδίως όσον αφορά την υπεύθυνη και συνετή χρήση των αντιμικροβιακών παραγόντων, προκειμένου να καταπολεμηθεί αποτελεσματικότερα η ΜΑ· και
  - γ) στο πλαίσιο των αντίστοιχων στρατηγικών και πολιτικών τους, υποστηρίζουν την εφαρμογή συμφωνημένων διεθνών σχεδίων δράσης και στρατηγικών για τη ΜΑ.
5. Τυχόν κανονισμοί, κατευθυντήριες γραμμές, στρατηγικά σχέδια, πρότυπα και άλλες πρωτοβουλίες σχετικά με τη ΜΑ δεν χρησιμοποιούνται για τη θέσπιση ή την εφαρμογή μέτρων που επηρεάζουν το εμπόριο, εκτός εάν τα εν λόγω μέτρα συνάδουν με τη συμφωνία ΥΦΠ και τις σχετικές διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου.
6. Η επιτροπή ΥΦΠ μπορεί να συγκροτήσει τεχνική ομάδα εργασίας για τη ΜΑ.

ΑΡΘΡΟ 6.15

Απάτη όσον αφορά προϊόντα που αποτελούν αντικείμενο εμπορίου

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι δόλιες δραστηριότητες εμπορικών φορέων που δραστηριοποιούνται στο διεθνές εμπόριο μπορούν:
- α) να επηρεάσουν την υγεία του ανθρώπου, των ζώων και των φυτών και, κατά συνέπεια, το περιβάλλον· και

β) να υπονομεύσουν τις θεμιτές εμπορικές πρακτικές και την εμπιστοσύνη των καταναλωτών.

2. Τα Μέρη ανταλλάσσουν σχετικές πληροφορίες και συνεργάζονται για την αποτροπή πρακτικών που δεν συμμορφώνονται ή φαίνεται να μη συμμορφώνονται με τα αντίστοιχα μέτρα ΥΦΠ ή που παραπλανούν τους καταναλωτές και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.

ΑΡΘΡΟ 6.16

Εφαρμογή και πόροι

Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους για την αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου.

ΑΡΘΡΟ 6.17

Επιτροπή υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων

1. Το παρόν άρθρο συμπληρώνει και διευκρινίζει περαιτέρω το άρθρο 24.4 (Ειδικές επιτροπές).
2. Η επιτροπή υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων έχει, όσον αφορά το παρόν κεφάλαιο, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
  - α) παρέχει φόρουμ για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με το ρυθμιστικό σύστημα κάθε Μέρους, συμπεριλαμβανομένης της βάσης για τα οικεία μέτρα ΥΦΠ όσον αφορά τα επιστημονικά στοιχεία και την εκτίμηση κινδύνου·

- β) εντοπίζει ευκαιρίες συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων πρωτοβουλιών για τη διευκόλυνση του εμπορίου και περαιτέρω εργασιών για την εξάλειψη των περιττών εμποδίων στο εμπόριο μεταξύ των Μερών·
  - γ) προωθεί τη συνεργασία στο πλαίσιο πολυμερών φόρουμ, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της επιτροπής ΥΦΠ του ΠΟΕ και των διεθνών φορέων τυποποίησης, κατά περίπτωση·
  - δ) συγκροτεί ad hoc ομάδες εργασίας·
  - ε) παρέχει φόρουμ στο οποίο τα Μέρη ενημερώνονται αμοιβαία σε πρώιμο στάδιο σχετικά με ρυθμιστικά ζητήματα που σχετίζονται με τα μέτρα ΥΦΠ·
  - στ) με την επιφύλαξη του κεφαλαίου 26 (Επίλυση διαφορών), χρησιμεύει ως φόρουμ για την επίλυση συγκεκριμένων εμπορικών ζητημάτων στις περιπτώσεις που τα Μέρη δεν έχουν κατορθώσει να καταλήξουν σε αμοιβαία αποδεκτή λύση μέσω τεχνικών διαβουλεύσεων σύμφωνα με το άρθρο 6.9 (Διαφάνεια, ανταλλαγή πληροφοριών και τεχνικές διαβουλεύσεις)·
  - ζ) αναλαμβάνει οποιαδήποτε άλλη ενέργεια κατά την άσκηση των καθηκόντων της για την οποία συμφωνούν τα Μέρη· και
  - η) εξετάζει κάθε ζήτημα σχετικό με το παρόν κεφάλαιο.
3. Εκτός εάν τα Μέρη αποφασίσουν διαφορετικά, η επιτροπή συνέρχεται και καταρτίζει το πρόγραμμα εργασίας της το αργότερο ένα έτος μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΒΙΩΣΙΜΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΑΡΘΡΟ 7.1

Στόχοι

1. Τα Μέρη, αναγνωρίζοντας τη σημασία της ενίσχυσης των πολιτικών και του καθορισμού προγραμμάτων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη βιώσιμων, συμπεριληπτικών, υγιών και ανθεκτικών συστημάτων τροφίμων, συμφωνούν να καθιερώσουν στενή συνεργασία για την από κοινού συμμετοχή στη μετάβαση προς βιώσιμα συστήματα τροφίμων.
2. Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται επιπλέον και με την επιφύλαξη των άλλων κεφαλαίων της παρούσας συμφωνίας που αφορούν τα συστήματα τροφίμων ή τη βιωσιμότητα, ιδίως του κεφαλαίου 6 (Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα), του κεφαλαίου 9 (Τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο) και του κεφαλαίου 19 (Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη).

ΑΡΘΡΟ 7.2

Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται στη συνεργασία μεταξύ των Μερών για τη βελτίωση της βιωσιμότητας των αντίστοιχων συστημάτων τροφίμων τους.
2. Το παρόν κεφάλαιο περιλαμβάνει διατάξεις για τη συνεργασία σε τομείς που μπορούν να επιτύχουν πιο βιώσιμα συστήματα τροφίμων. Ενδεικτικοί τομείς συνεργασίας παρατίθενται στο άρθρο 7.4 (Συνεργασία για τη βελτίωση της βιωσιμότητας των συστημάτων τροφίμων).
3. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι προτεραιότητες συνεργασίας ενδέχεται να αλλάξουν με την πάροδο του χρόνου, όσο αναπτύσσονται οι αντίστοιχες αντιλήψεις τους σχετικά με τα συστήματα τροφίμων και η διεθνής κατανόηση και αντιμετώπιση των συστημάτων αυτών.

ΑΡΘΡΟ 7.3

Ορισμός

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι τα συστήματα τροφίμων είναι ποικίλα, ανάλογα με το εκάστοτε πλαίσιο και περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραγόντων και τις αλληλένδετες δραστηριότητές τους σε όλους τους τομείς του συστήματος τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων της παραγωγής, της συγκομιδής, της επεξεργασίας, της μεταποίησης, της μεταφοράς, της αποθήκευσης, της διανομής, της πώλησης, της κατανάλωσης και της διάθεσης των ειδών διατροφής.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, και αναγνωρίζοντας ότι οι ορισμοί των βιώσιμων συστημάτων τροφίμων μπορούν να εξελιχθούν με την πάροδο του χρόνου, τα Μέρη θεωρούν ότι βιώσιμα συστήματα τροφίμων είναι τα συστήματα τροφίμων που διασφαλίζουν την πρόσβαση σε ασφαλή, θρεπτικά και επαρκή τρόφιμα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, κατά τρόπο ώστε να μην τίθενται σε κίνδυνο οι οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και περιβαλλοντικές βάσεις για τη δημιουργία επισιτιστικής ασφάλειας και διατροφής για τις μελλοντικές γενιές.

ΑΡΘΡΟ 7.4

Συνεργασία για τη βελτίωση της βιωσιμότητας των συστημάτων τροφίμων

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της συνεργασίας ως μηχανισμού για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου, ενόσω ενισχύουν τις εμπορικές και επενδυτικές σχέσεις τους.
2. Τα Μέρη, λαμβάνοντας υπόψη τις αντίστοιχες προτεραιότητες και περιστάσεις τους, συνεργάζονται για την αντιμετώπιση θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου. Η συνεργασία αυτή μπορεί να πραγματοποιείται τόσο σε διμερές επίπεδο όσο και στο πλαίσιο διεθνών φόρουμ.
3. Η συνεργασία μπορεί να περιλαμβάνει ανταλλαγή πληροφοριών, εμπειρογνωσίας και εμπειριών, καθώς και συνεργασία στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας.
4. Τα Μέρη συνεργάζονται σε θέματα που μπορεί να περιλαμβάνουν:
  - α) μεθόδους και πρακτικές παραγωγής τροφίμων που αποσκοπούν στη βελτίωση της βιωσιμότητας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της βιολογικής γεωργίας και της αναγεννητικής γεωργίας·

- β) την αποδοτική χρήση των φυσικών πόρων και των γεωργικών εισροών, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης της χρήσης και του κινδύνου των χημικών φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων, κατά περίπτωση·
- γ) τις περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις της παραγωγής τροφίμων, μεταξύ άλλων στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου της γεωργίας, στις καταβόθρες διοξειδίου του άνθρακα και στην απώλεια βιοποικιλότητας·
- δ) σχέδια έκτακτης ανάγκης για τη διασφάλιση της ασφάλειας και της ανθεκτικότητας των αλυσίδων εφοδιασμού τροφίμων και του εμπορίου τροφίμων σε περιόδους διεθνούς κρίσης·
- ε) βιώσιμες υπηρεσίες επεξεργασίας, μεταφοράς, χονδρικού και λιανικού εμπορίου και εστίασης·
- στ) την υγιεινή, βιώσιμη και θρεπτική διατροφή·
- ζ) το ανθρακικό αποτύπωμα της κατανάλωσης·
- η) την απώλεια και τη σπατάλη τροφίμων, σύμφωνα με τον Στόχο Βιώσιμης Ανάπτυξης 12.3·
- θ) τη μείωση των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων των πολιτικών και των μέτρων που συνδέονται με το σύστημα τροφίμων· και
- ι) τη γνώση, τη συμμετοχή και την ηγετική θέση των αυτοχθόνων πληθυσμών στα συστήματα τροφίμων, σύμφωνα με τις αντίστοιχες συνθήκες των Μερών.

ΑΡΘΡΟ 7.5

Συμπληρωματικές διατάξεις

1. Οι δραστηριότητες συνεργασίας στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου δεν θίγουν την ανεξαρτησία των υπηρεσιών κάθε Μέρους, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών υπηρεσιών ενός Μέρους.
2. Με πλήρη σεβασμό του δικαιώματος κάθε Μέρους να θεσπίζει ρυθμίσεις, καμία διάταξη του παρόντος κεφαλαίου δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να υποχρεώνει ένα Μέρος:
  - α) να τροποποιήσει τις απαιτήσεις του όσον αφορά τις εισαγωγές·
  - β) να παρεκκλίνει από τις οικείες διαδικασίες προετοιμασίας ή θέσπισης ρυθμιστικών μέτρων·
  - γ) να αναλαμβάνει δράσεις που υπονομεύουν ή εμποδίζουν την έγκαιρη θέσπιση ρυθμιστικών μέτρων με στόχο την επίτευξη των στόχων δημόσιας πολιτικής του· ή
  - δ) να θεσπίζει οποιοδήποτε ειδικό ρυθμιστικό μέτρο.

ΑΡΘΡΟ 7.6

Επιτροπή βιώσιμων συστημάτων τροφίμων

1. Το παρόν άρθρο συμπληρώνει και διευκρινίζει περαιτέρω το άρθρο 24.4 (Ειδικές επιτροπές).

2. Η επιτροπή βιώσιμων συστημάτων τροφίμων έχει, όσον αφορά το παρόν κεφάλαιο, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) καθορίζει προτεραιότητες συνεργασίας και προγράμματα εργασίας για την υλοποίηση αυτών των προτεραιοτήτων·
- β) προωθεί τη συνεργασία στο πλαίσιο πολυμερών φόρουμ· και
- γ) εκτελεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που σχετίζεται με την εφαρμογή ή τη λειτουργία του παρόντος κεφαλαίου.

3. Για την επίτευξη των στόχων του παρόντος κεφαλαίου και για την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων που θα επιτευχθούν από την εφαρμογή του, η επιτροπή βιώσιμων συστημάτων τροφίμων καταρτίζει ετησίως ετήσιο πρόγραμμα εργασίας που περιλαμβάνει δράσεις με στόχους και ορόσημα για τις εν λόγω δράσεις.

4. Κατά περίπτωση, η επιτροπή βιώσιμων συστημάτων τροφίμων μπορεί να συγκροτεί ομάδες εργασίας αποτελούμενες από εκπροσώπους κάθε Μέρους σε επίπεδο εμπειρογνομόνων.

5. Η επιτροπή βιώσιμων συστημάτων τροφίμων συνεδριάζει εντός ενός έτους μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας και, στη συνέχεια, κατόπιν αμοιβαίας συμφωνίας.

6. Η επιτροπή βιώσιμων συστημάτων τροφίμων μπορεί να θεσπίζει κανόνες για τον μετριασμό ενδεχόμενων συγκρούσεων συμφερόντων των εμπειρογνομόνων που ενδέχεται να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις της και των εμπειρογνομόνων κάθε ομάδας εργασίας που υπάγονται σ' αυτήν.

ΑΡΘΡΟ 7.7

Σημεία επαφής

Εντός 90 ημερών μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, κάθε Μέρος ορίζει σημείο επαφής για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ των Μερών και κοινοποιεί στο άλλο Μέρος τα στοιχεία επικοινωνίας του σημείου επαφής. Κάθε Μέρος ενημερώνει αμέσως το άλλο Μέρος σε περίπτωση μεταβολής των εν λόγω στοιχείων επικοινωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΚΑΛΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΑΡΘΡΟ 8.1

Στόχος

Στόχος του παρόντος κεφαλαίου είναι η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των Μερών για την καλή μεταχείριση των ζώων που εκτρέφονται σε αγροκτήματα με σκοπό τη διευκόλυνση του εμπορίου μεταξύ των Μερών.

ΑΡΘΡΟ 8.2

Γενικές διατάξεις και συνεργασία

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι τα ζώα είναι ευαίσθητα όντα¹.
2. Τα Μέρη αποδέχονται ότι οι γεωργικές πρακτικές τους είναι ουσιωδώς διαφορετικές, αλλά αναγνωρίζουν ότι τα αντίστοιχα οικεία πρότυπα καλής μεταχείρισης των ζώων και τα συναφή συστήματα παρέχουν συγκρίσιμα αποτελέσματα όσον αφορά την καλή μεταχείριση των ζώων.
3. Τα Μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συνεργάζονται στο πλαίσιο διεθνών φόρουμ με σκοπό την προώθηση της ανάπτυξης και της εφαρμογής προτύπων για την καλή μεταχείριση των ζώων που βασίζονται σε επιστημονικά στοιχεία. Ειδικότερα, τα Μέρη συνεργάζονται για την ενίσχυση και τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των προτύπων καλής μεταχείρισης των ζώων του Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων, καθώς και την εφαρμογή τους, με έμφαση στα ζώα που εκτρέφονται σε αγροκτήματα.
4. Τα Μέρη ανταλλάσσουν πληροφορίες, εμπειρογνωσία και εμπειρίες στον τομέα της καλής μεταχείρισης των ζώων, όσον αφορά τη μεταχείριση των ζώων στα αγροκτήματα, κατά τη μεταφορά και κατά τη σφαγή ή τη θανάτωσή τους.
5. Τα Μέρη εξακολουθούν να συνεργάζονται για την έρευνα στον τομέα της καλής μεταχείρισης των ζώων προκειμένου να διευκολύνουν την ανάπτυξη προτύπων καλής μεταχείρισης των ζώων που βασίζονται σε επιστημονικά στοιχεία, όσον αφορά τη μεταχείριση των ζώων στα αγροκτήματα, κατά τη μεταφορά και κατά τη σφαγή ή τη θανάτωσή τους.

---

¹ Όπως ορίζεται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις κάθε Μέρους σχετικά με την καλή μεταχείριση των ζώων.

ΑΡΘΡΟ 8.3

Τεχνική ομάδα εργασίας για την καλή μεταχείριση των ζώων

Τα Μέρη συγκροτούν τεχνική ομάδα εργασίας για την καλή μεταχείριση των ζώων. Η ομάδα εργασίας υποβάλλει έκθεση και αναλαμβάνει τις δραστηριότητες που καθορίζονται από την επιτροπή υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

ΑΡΘΡΟ 9.1

Στόχοι

Οι στόχοι του παρόντος κεφαλαίου είναι η διευκόλυνση των εμπορευματικών συναλλαγών μεταξύ των Μερών, με την πρόληψη, τον εντοπισμό και την εξάλειψη των περιττών τεχνικών εμποδίων στο εμπόριο, καθώς και η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των Μερών σε θέματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο.

ΑΡΘΡΟ 9.2

Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν κεφάλαιο ισχύει σε σχέση με την εκπόνηση, την έγκριση και την εφαρμογή όλων των τεχνικών κανονισμών, προτύπων και μεθόδων αξιολόγησης της συμμόρφωσης, όπως ορίζονται στο παράρτημα 1 της συμφωνίας ΤΕΕ, που ενδέχεται να επηρεάσουν τις εμπορευματικές συναλλαγές μεταξύ των Μερών.
2. Το παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται:
  - α) στις προδιαγραφές προμηθειών που έχουν καταρτιστεί από κρατικούς φορείς για τις απαιτήσεις παραγωγής ή κατανάλωσης των φορέων στους οποίους εφαρμόζεται το κεφάλαιο 14 (Δημόσιες συμβάσεις)· ή
  - β) στα μέτρα ΥΦΠ, όπως ορίζονται στο παράρτημα Α της συμφωνίας ΥΦΠ, στα οποία εφαρμόζεται το κεφάλαιο 6 (Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα).

ΑΡΘΡΟ 9.3

Σχέση με τη συμφωνία ΤΕΕ

1. Τα άρθρα 2 έως 9 και τα παραρτήματα 1 και 3 της συμφωνίας ΤΕΕ ενσωματώνονται στην παρούσα συμφωνία και καθίστανται μέρος της, τηρουμένων των αναλογιών.

2. Οι όροι που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο, συμπεριλαμβανομένων των όρων που αναφέρονται στα παραρτήματα του παρόντος κεφαλαίου, έχουν την ίδια σημασία με τους όρους της συμφωνίας ΤΕΕ.

ΑΡΘΡΟ 9.4

Τεχνικοί κανονισμοί

1. Συμπληρωματικά με το άρθρο 22.8 (Εκτίμηση επιπτώσεων), κάθε Μέρος επιδιώκει να διενεργεί, σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες του, εκτίμηση των επιπτώσεων των σχεδιαζόμενων τεχνικών κανονισμών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ρυθμιστικών μέτρων, όπως ορίζονται στο άρθρο 22.2 (Ορισμοί), οι οποίοι ενδέχεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στο εμπόριο. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται επίσης στις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης που αποτελούν μέρος των εν λόγω τεχνικών κανονισμών.
2. Εάν διενεργηθεί εκτίμηση των επιπτώσεων σύμφωνα με την παράγραφο 1, τότε, συμπληρωματικά με το άρθρο 22.8 (Εκτίμηση επιπτώσεων) παράγραφος 2 στοιχείο β), κάθε Μέρος αξιολογεί τις εφικτές και κατάλληλες κανονιστικές και μη κανονιστικές επιλογές ως προς τον προτεινόμενο τεχνικό κανονισμό που μπορεί να εκπληρώνουν τους θεμιτούς στόχους του Μέρους, σύμφωνα με το άρθρο 2.2 της συμφωνίας ΤΕΕ. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση αυτή εφαρμόζεται επίσης στις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης που αποτελούν μέρος των εν λόγω τεχνικών κανονισμών.
3. Συμπληρωματικά με τα άρθρα 2.3 και 2.4 της συμφωνίας ΤΕΕ, κάθε Μέρος επανεξετάζει περιοδικά τους τεχνικούς κανονισμούς του. Κατά την εν λόγω επανεξέταση, κάθε Μέρος εξετάζει, μεταξύ άλλων, θετικά την αύξηση της σύγκλισης με τα σχετικά διεθνή πρότυπα, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν νέες εξελίξεις όσον αφορά τα σχετικά διεθνή πρότυπα και αν εξακολουθούν να υφίστανται προηγούμενες περιστάσεις που προκάλεσαν αποκλίσεις από οποιοδήποτε σχετικό διεθνές πρότυπο.

4. Με την επιφύλαξη του κεφαλαίου 22 (Ορθές ρυθμιστικές πρακτικές και ρυθμιστική συνεργασία), κάθε Μέρος, όταν εκπονεί σημαντικούς τεχνικούς κανονισμούς οι οποίοι ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο εμπόριο, επιτρέπει, όπως απαιτείται από τους κανόνες και τις διαδικασίες του, σε πρόσωπα των Μερών να παρέχουν στοιχεία μέσω διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης, εκτός εάν υφίστανται ή υπάρχει κίνδυνος να προκύψουν επείγοντα προβλήματα ασφάλειας, υγείας, προστασίας του περιβάλλοντος ή εθνικής ασφάλειας. Κάθε Μέρος επιτρέπει σε πρόσωπα του άλλου Μέρους να συμμετέχουν στις εν λόγω διαβουλεύσεις υπό όρους όχι λιγότερο ευνοϊκούς από εκείνους που παρέχει στα δικά του πρόσωπα και δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα της εν λόγω διαδικασίας διαβούλευσης.

ΑΡΘΡΟ 9.5

Διεθνή πρότυπα

1. Τα διεθνή πρότυπα που αναπτύσσονται από τον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης («ISO»), τη Διεθνή Ηλεκτροτεχνική Επιτροπή («IEC»), τη Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών («ITU») και την Επιτροπή του Codex Alimentarius («Codex») θεωρούνται ως τα σχετικά διεθνή πρότυπα κατά την έννοια του άρθρου 2, του άρθρου 5 και του παραρτήματος 3 της συμφωνίας ΤΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνονται με τους όρους που καθορίζονται στην παράγραφο 2.

2. Πρότυπο που έχει αναπτυχθεί από διεθνή οργανισμό εκτός από εκείνους που αναφέρονται στην παράγραφο 1 θα μπορούσε επίσης να θεωρηθεί σχετικό διεθνές πρότυπο κατά την έννοια του άρθρου 2, του άρθρου 5 και του παραρτήματος 3 της συμφωνίας ΤΕΕ, υπό την προϋπόθεση ότι:

- α) έχει αναπτυχθεί από φορέα τυποποίησης, ο οποίος επιδιώκει την επίτευξη συναίνεσης είτε:
  - i) μεταξύ των εθνικών αντιπροσωπειών των συμμετεχόντων μελών του ΠΟΕ που εκπροσωπούν όλους τους εθνικούς οργανισμούς προτύπων στο έδαφός τους οι οποίοι έχουν εγκρίνει ή αναμένεται να εγκρίνουν πρότυπα για το αντικείμενο με το οποίο σχετίζεται η διεθνής δραστηριότητα τυποποίησης· ή
  - ii) μεταξύ κυβερνητικών οργάνων των συμμετεχόντων μελών του ΠΟΕ· και
- β) έχει αναπτυχθεί σύμφωνα με την απόφαση της επιτροπής τεχνικών εμποδίων στο εμπόριο που συστάθηκε με το άρθρο 13 της συμφωνίας ΤΕΕ σχετικά με τις αρχές για την ανάπτυξη διεθνών προτύπων, οδηγιών και συστάσεων σε σχέση με το άρθρο 2, το άρθρο 5 και το παράρτημα 3 της συμφωνίας ΤΕΕ.

3. Εάν ένα Μέρος δεν έχει χρησιμοποιήσει διεθνή πρότυπα ως βάση για τους τεχνικούς κανονισμούς του και τις σχετικές διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης, το εν λόγω Μέρος, κατόπιν αιτήματος του άλλου Μέρους, προσδιορίζει κάθε ουσιαστική απόκλιση από το σχετικό διεθνές πρότυπο, εξηγεί τους λόγους για τους οποίους τα εν λόγω πρότυπα κρίθηκαν ακατάλληλα ή αναποτελεσματικά για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου και του παρέχει τα στοιχεία στα οποία στηρίζεται η εκτίμηση αυτή, εφόσον είναι διαθέσιμα.

ΑΡΘΡΟ 9.6

Πρότυπα

1. Με σκοπό την εναρμόνιση των προτύπων σε όσο το δυνατόν ευρύτερη βάση, και επιπλέον του άρθρου 4.1 της συμφωνίας ΤΕΕ, κάθε Μέρος ενθαρρύνει τους οργανισμούς τυποποίησης που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός του, καθώς και τους περιφερειακούς φορείς τυποποίησης στους οποίους είναι μέλος το Μέρος ή οι οργανισμοί τυποποίησης που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός του:

- α) να επανεξετάζουν, σε τακτά χρονικά διαστήματα, τα εθνικά και περιφερειακά πρότυπα τα οποία δεν βασίζονται στα σχετικά διεθνή πρότυπα με σκοπό, μεταξύ άλλων, την αύξηση της σύγκλισης αυτών των προτύπων με τα σχετικά διεθνή πρότυπα·
- β) να συνεργάζονται με τους σχετικούς οργανισμούς τυποποίησης του άλλου Μέρους στο πλαίσιο διεθνών δραστηριοτήτων τυποποίησης, μεταξύ άλλων μέσω της συνεργασίας στο πλαίσιο διεθνών οργανισμών τυποποίησης ή σε περιφερειακό επίπεδο· και
- γ) να προωθούν τη διμερή συνεργασία με τους οργανισμούς τυποποίησης του άλλου Μέρους.

2. Τα Μέρη θα πρέπει να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τα εξής:

- α) την αντίστοιχη εκ μέρους τους χρήση των προτύπων σε σχέση με τους τεχνικούς κανονισμούς· και
- β) τις αντίστοιχες διαδικασίες τυποποίησής τους και τον βαθμό στον οποίο χρησιμοποιούν τα διεθνή, περιφερειακά ή υποπεριφερειακά πρότυπα ως βάση για τα εθνικά τους πρότυπα.

3. Εάν πρότυπα καθίστανται υποχρεωτικά μέσω ενσωμάτωσης ή μέσω παραπομπής σε σχέδιο τεχνικού κανονισμού ή σε διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης, ισχύουν οι υποχρεώσεις διαφάνειας που ορίζονται στο άρθρο 9.8 (Διαφάνεια) του παρόντος κεφαλαίου και στο άρθρο 2 ή στο άρθρο 5 της συμφωνίας ΤΕΕ, στον βαθμό που επιτρέπεται από τα ισχύοντα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

ΑΡΘΡΟ 9.7

Αξιολόγηση της συμμόρφωσης

1. Εάν ένα Μέρος απαιτεί αξιολόγηση της συμμόρφωσης ως θετική διαβεβαίωση ότι ένα προϊόν συμμορφώνεται με τεχνικό κανονισμό, το εν λόγω Μέρος:

- α) επιλέγει διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης αναλογικές προς τους συνεπαγόμενους κινδύνους·
- β) αποδέχεται τη χρήση δήλωσης συμμόρφωσης του προμηθευτή, κατά περίπτωση· και
- γ) εξηγεί, κατόπιν αιτήματος του άλλου Μέρους, το σκεπτικό για την επιλογή ειδικών διαδικασιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης για συγκεκριμένα προϊόντα.

2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι υπάρχει ευρύ φάσμα μηχανισμών που διευκολύνουν την αποδοχή των αποτελεσμάτων των διαδικασιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης. Οι μηχανισμοί αυτοί μπορούν να περιλαμβάνουν:

- α) δήλωση συμμόρφωσης του προμηθευτή·

- β) αναγνώριση, εκ μέρους ενός Μέρους, των αποτελεσμάτων των διαδικασιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης που διεξάγονται στο έδαφος του άλλου Μέρους·
- γ) συνεργατικές και εθελοντικές συμφωνίες μεταξύ οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης εγκατεστημένων στο έδαφος των Μερών·
- δ) συμφωνίες για την αμοιβαία αναγνώριση των αποτελεσμάτων των διαδικασιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης, όσον αφορά συγκεκριμένους τεχνικούς κανονισμούς, οι οποίες διεξάγονται από οργανισμούς εγκατεστημένους στο έδαφος του άλλου Μέρους·
- ε) χρήση της διαπίστευσης για την επιλογή οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης· και
- στ) κρατικό διορισμό οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης.

3. Εάν ένα Μέρος απαιτεί αξιολόγηση της συμμόρφωσης από τρίτο μέρος ως θετική διαβεβαίωση ότι ένα προϊόν συμμορφώνεται με τεχνικό κανονισμό και δεν έχει αναθέσει αυτό το καθήκον αποκλειστικά σε κρατική αρχή όπως διευκρινίζεται στην παράγραφο 4, το εν λόγω Μέρος:

- α) προκρίνει τη χρήση της διαπίστευσης για την επιλογή οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης·
- β) χρησιμοποιεί τα διεθνή πρότυπα για διαπίστευση και αξιολόγηση της συμμόρφωσης·
- γ) όπου είναι εφικτό, χρησιμοποιεί διεθνείς συμφωνίες στις οποίες συμμετέχουν οι φορείς διαπίστευσης των μερών, για παράδειγμα, μέσω των μηχανισμών της Διεθνούς Συνεργασίας για τη Διαπίστευση Εργαστηρίων (στο εξής: ILAC) και του Διεθνούς Φόρουμ Διαπίστευσης (στο εξής: IAF)·

- δ) ενθαρρύνει τη χρήση των εν ισχύ διεθνών συμφωνιών ή ρυθμίσεων για την εναρμόνιση ή τη διευκόλυνση της αποδοχής των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της συμμόρφωσης·
- ε) εξασφαλίζει ότι οι κανόνες και οι διαδικασίες του δεν περιορίζουν αδικαιολόγητα την επιλογή των οικονομικών φορέων μεταξύ των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης που ορίζονται από τις αρχές του για συγκεκριμένο προϊόν ή συνδυασμό προϊόντων·
- στ) διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες των οργανισμών διαπίστευσής του συνάδουν με τα διεθνή πρότυπα διαπίστευσης και, στο πλαίσιο αυτό, ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των οργανισμών διαπίστευσης και των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης σε σχέση με τις οικείες δραστηριότητες συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού·
- ζ) διασφαλίζει ότι οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης εκτελούν τις δραστηριότητές τους κατά τρόπο που αποτρέπει συγκρούσεις συμφερόντων που επηρεάζουν το αποτέλεσμα της αξιολόγησης·
- η) επιτρέπει στους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης να χρησιμοποιούν υπεργολάβους για τη διεξαγωγή δοκιμών ή επιθεωρήσεων σε σχέση με την αξιολόγηση της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων υπεργολάβων εγκατεστημένων στο έδαφος του άλλου Μέρους. Καμία διάταξη του παρόντος σημείου δεν θεωρείται ότι απαγορεύει σε ένα Μέρος να απαιτεί από τους υπεργολάβους να πληρούν τις ίδιες απαιτήσεις που θα έπρεπε να πληροί ο οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης με τον οποίο έχει συναφθεί η σύμβαση υπεργολαβίας, προκειμένου να εκτελέσει ο ίδιος τις δοκιμές ή την επιθεώρηση που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης υπεργολαβίας· και
- θ) διασφαλίζει ότι τα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένου του πεδίου εφαρμογής του ορισμού, των οργανισμών που έχουν οριστεί για τη διεξαγωγή αυτής της αξιολόγησης της συμμόρφωσης δημοσιεύονται στο διαδίκτυο.

4. Καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν εμποδίζει τη δυνατότητα ενός Μέρους να απαιτεί τη διεξαγωγή αξιολόγησης της συμμόρφωσης σε σχέση με συγκεκριμένα προϊόντα από τις ορισθείσες κρατικές αρχές του Μέρους. Εάν ένα Μέρος απαιτεί τη διεξαγωγή αξιολόγησης της συμμόρφωσης από τις ορισθείσες κρατικές αρχές του, το εν λόγω Μέρος:

- α) περιορίζει τα τέλη αξιολόγησης της συμμόρφωσης στο κατά προσέγγιση κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών και, αφού το ζητήσει ο αιτών αξιολόγησης της συμμόρφωσης, εξηγεί με ποιον τρόπο τα τέλη που επιβάλλει γι' αυτήν την αξιολόγηση της συμμόρφωσης περιορίζονται στο κατά προσέγγιση κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών· και
- β) εξασφαλίζει ότι τα τέλη αξιολόγησης της συμμόρφωσης είναι διαθέσιμα κατόπιν αιτήματος, εάν δεν δημοσιευθούν.

5. Παρά τις παραγράφους 1, 3 και 4, στους τομείς που παρατίθενται στο παράρτημα 9-A [Αποδοχή αξιολόγησης της συμμόρφωσης (έγγραφα)] σε σχέση με τους οποίους η Ένωση αποδέχεται τη δήλωση συμμόρφωσης προμηθευτή, η Νέα Ζηλανδία, εάν κρίνει ότι η αξιολόγηση της συμμόρφωσης που δεν διεξάγεται από πρώτο μέρος είναι αναγκαία ως διαβεβαίωση ότι ένα προϊόν συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις των τεχνικών κανονισμών της Νέας Ζηλανδίας, αποδέχεται:

- α) πιστοποιητικά και εκθέσεις δοκιμών που έχουν εκδοθεί από οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης εγκατεστημένους στο έδαφος της Ένωσης και οι οποίοι έχουν διαπιστευθεί από οργανισμό διαπίστευσης που είναι συμβαλλόμενο μέλος των διεθνών ρυθμίσεων για την αμοιβαία αναγνώριση της ILAC ή της IAF, ή των διαδόχων τους, ή που έχουν αναγνωρισθεί με άλλον τρόπο σύμφωνα με τους τεχνικούς κανονισμούς της Νέας Ζηλανδίας· ή
- β) όσον αφορά θέματα ηλεκτρικής ασφάλειας και ηλεκτρομαγνητικής συμβατότητας, πιστοποιητικά και εκθέσεις δοκιμών που έχουν εκδοθεί από οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης εγκατεστημένους στο έδαφος της Ένωσης και στο πλαίσιο του δικτύου IECCE CB¹.

---

¹ Το σύστημα φορέα πιστοποίησης (CB) του συστήματος της Διεθνούς Ηλεκτροτεχνικής Επιτροπής (ΔΗΕ) για τα δίκτυα αξιολόγησης της συμμόρφωσης ηλεκτροτεχνικού εξοπλισμού και κατασκευαστικών στοιχείων (IECEE).

6. Η δήλωση συμμόρφωσης προμηθευτή είναι επιβεβαίωση συμμόρφωσης πρώτου μέρους που εκδίδεται από τον κατασκευαστή ή άλλο εξουσιοδοτημένο πρώτο μέρος¹ με αποκλειστική ευθύνη του, με βάση τα αποτελέσματα κατάλληλου τύπου δραστηριότητας αξιολόγησης της συμμόρφωσης και εξαιρουμένης της υποχρεωτικής αξιολόγησης από τρίτο μέρος.

7. Τα Μέρη συνεργάζονται στον τομέα της αμοιβαίας αναγνώρισης, βάσει της συμφωνίας για την αμοιβαία αναγνώριση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Νέας Ζηλανδίας, η οποία υπογράφηκε στο Wellington στις 25 Ιουνίου 1998. Τα Μέρη μπορούν επίσης να αποφασίσουν, βάσει των σχετικών διατάξεων της εν λόγω συμφωνίας, να επεκτείνουν το πεδίο εφαρμογής της όσον αφορά τα προϊόντα, τις εφαρμοστέες κανονιστικές απαιτήσεις ή τους αναγνωρισμένους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης.

ΑΡΘΡΟ 9.8

Διαφάνεια

1. Εκτός εάν υφίστανται ή υπάρχει κίνδυνος να προκύψουν επείγοντα προβλήματα ασφάλειας, υγείας, προστασίας του περιβάλλοντος ή εθνικής ασφάλειας, κάθε Μέρος επιτρέπει στο άλλο Μέρος να υποβάλει γραπτές παρατηρήσεις σε σχέση με τους κοινοποιηθέντες προτεινόμενους τεχνικούς κανονισμούς και διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης εντός περιόδου τουλάχιστον 60 ημερών μετά την ημερομηνία διαβίβασης της κοινοποίησης αυτών των κανονισμών ή διαδικασιών στο κεντρικό μητρώο γνωστοποιήσεων του ΠΟΕ. Τα Μέρη εξετάζουν θετικά κάθε εύλογο αίτημα για παράταση της εν λόγω προθεσμίας υποβολής παρατηρήσεων.

---

¹ Σύμφωνα με τους τεχνικούς κανονισμούς κάθε Μέρους.

2. Κάθε Μέρος παρέχει, σε περίπτωση που το κοινοποιηθέν κείμενο δεν έχει συνταχθεί σε μία από τις επίσημες γλώσσες του ΠΟΕ, λεπτομερή και πλήρη περιγραφή του περιεχομένου του προτεινόμενου τεχνικού κανονισμού ή της διαδικασίας αξιολόγησης της συμμόρφωσης στο μορφότυπο κοινοποίησης του ΠΟΕ.
3. Εάν ένα Μέρος λάβει γραπτές παρατηρήσεις σχετικά με τον οικείο προτεινόμενο τεχνικό κανονισμό ή διαδικασία αξιολόγησης της συμμόρφωσης από το άλλο Μέρος:
  - α) συζητά, εάν του ζητηθεί από το άλλο Μέρος, τις γραπτές παρατηρήσεις με τη συμμετοχή της αρμόδιας ρυθμιστικής αρχής του, όποτε είναι δυνατόν, σε χρονική περίοδο κατά την οποία μπορούν να ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις· και
  - β) απαντά γραπτώς σε σημαντικά ή ουσιαστικά ζητήματα που παρουσιάζονται στις παρατηρήσεις το αργότερο μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του τεχνικού κανονισμού ή της διαδικασίας αξιολόγησης της συμμόρφωσης.
4. Κάθε Μέρος δημοσιοποιεί, κατά προτίμηση μέσω δημοσίευσης σε ιστότοπο, τις απαντήσεις του σε σημαντικά ή ουσιαστικά ζητήματα που παρουσιάζονται στις παρατηρήσεις που λαμβάνει από άλλα μέλη του ΠΟΕ σχετικά με την οικεία κοινοποίηση ΤΕΕ της πρότασης τεχνικού κανονισμού ή της διαδικασίας αξιολόγησης της συμμόρφωσης.
5. Ένα Μέρος παρέχει, κατόπιν αιτήματος του άλλου Μέρους, πληροφορίες σχετικά με τους στόχους και το σκεπτικό κάθε τεχνικού κανονισμού ή διαδικασίας αξιολόγησης της συμμόρφωσης που έχει εγκρίνει ή προτίθεται να εγκρίνει το Μέρος.
6. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι τεχνικοί κανονισμοί και οι διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης που έχει εγκρίνει δημοσιεύονται στο διαδίκτυο και είναι προσβάσιμοι δωρεάν.

7. Κάθε Μέρος παρέχει πληροφορίες σχετικά με την έγκριση και την έναρξη ισχύος του τεχνικού κανονισμού ή της διαδικασίας αξιολόγησης της συμμόρφωσης, καθώς και σχετικά με το εγκριθέν τελικό κείμενο με προσθήκη στην αρχική κοινοποίηση προς τον ΠΟΕ.
8. Συμπληρωματικά με το άρθρο 2.12 της συμφωνίας ΤΕΕ, ως «εύλογο χρονικό διάστημα» νοείται κανονικά περίοδος τουλάχιστον έξι μηνών, εκτός εάν αυτό δεν θα ήταν αποτελεσματικό για την επίτευξη των επιδιωκόμενων θεμιτών στόχων.
9. Ένα Μέρος εξετάζει κάθε εύλογο αίτημα από το άλλο Μέρος, το οποίο ελήφθη πριν από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής παρατηρήσεων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μετά τη διαβίβαση στο κεντρικό μητρώο γνωστοποιήσεων του ΠΟΕ, για παράταση της χρονικής περιόδου μεταξύ της έγκρισης του τεχνικού κανονισμού και της έναρξης ισχύος του, εκτός εάν η καθυστέρηση θα ήταν αναποτελεσματική για την επίτευξη των επιδιωκόμενων θεμιτών στόχων.

ΑΡΘΡΟ 9.9

Σήμανση και τοποθέτηση ετικέτας

1. Ο τεχνικός κανονισμός ενός Μέρους μπορεί να περιλαμβάνει ή να αφορά αποκλειστικά απαιτήσεις σήμανσης ή τοποθέτησης ετικέτας. Στις περιπτώσεις αυτές, στους εν λόγω τεχνικούς κανονισμούς εφαρμόζονται οι σχετικές αρχές του άρθρου 2.2 της συμφωνίας ΤΕΕ.
2. Οσάκις ένα Μέρος απαιτεί υποχρεωτική σήμανση ή τοποθέτηση ετικέτας σε προϊόντα:
  - α) απαιτεί, στο μέτρο του δυνατού, μόνο πληροφορίες που είναι χρήσιμες για τους καταναλωτές ή τους χρήστες του προϊόντος ή που επισημαίνουν τη συμμόρφωση του προϊόντος με τις υποχρεωτικές τεχνικές απαιτήσεις·

- β) δεν απαιτεί οποιαδήποτε προηγούμενη έγκριση, καταχώριση ή πιστοποίηση των σημάτων ή των ετικετών προϊόντων, ούτε καταβολή τελών, ως προϋπόθεση για τη διάθεση στην αγορά του προϊόντων τα οποία, κατά τα άλλα, συμμορφώνονται με τις υποχρεωτικές τεχνικές προδιαγραφές του, εκτός εάν αυτό είναι αναγκαίο λόγω του κινδύνου που ενέχουν τα προϊόντα ή του κινδύνου που ενέχουν οι ισχυρισμοί που διατυπώνονται στις σημάσεις και στις ετικέτες για την υγεία ή τη ζωή του ανθρώπου, των ζώων ή των φυτών, το περιβάλλον ή την εθνική ασφάλεια·
- γ) εάν απαιτεί τη χρήση ενιαίου αριθμού ταυτοποίησης από τους οικονομικούς φορείς, χορηγεί τον αριθμό αυτόν στους οικονομικούς φορείς του άλλου Μέρους χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και χωρίς διακρίσεις·
- δ) υπό την προϋπόθεση ότι η σήμανση και η τοποθέτηση ετικέτας σ' ένα προϊόν συμμορφώνονται με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Μέρους εισαγωγής και δεν προκαλούν παρανόηση, αντίφαση ή σύγχυση σε σχέση μ' αυτές, επιτρέπει¹ τα εξής:
- i) την παροχή πληροφοριών σε άλλες γλώσσες επιπλέον της γλώσσας που απαιτείται στο Μέρος εισαγωγής·
  - ii) τη χρήση διεθνώς αποδεκτών ονοματολογιών, εικονογραμμάτων, συμβόλων ή γραφημάτων· και
  - iii) την παροχή πρόσθετων πληροφοριών επιπλέον εκείνων που απαιτούνται στο Μέρος εισαγωγής·

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι το παρόν σημείο αναφέρεται στο Μέρος εισαγωγής.

- ε) αποδέχεται τη διεξαγωγή των εργασιών τοποθέτησης ετικέτας, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών τοποθέτησης συμπληρωματικής ετικέτας ή διορθώσεων της ετικέτας, στο έδαφος του Μέρους εισαγωγής, σύμφωνα με τους οικείους σχετικούς κανονισμούς και διαδικασίες, εναλλακτικά προς τη διεξαγωγή τους στη χώρα καταγωγής, εκτός εάν οι εν λόγω εργασίες τοποθέτησης ετικέτας είναι αναγκαίες λόγω των θεμιτών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 2.2 της συμφωνίας ΤΕΕ· και
- στ) εάν θεωρεί ότι δεν τίθενται σε κίνδυνο θεμιτοί στόχοι στο πλαίσιο της συμφωνίας ΤΕΕ, καταβάλλει προσπάθειες ώστε να αποδέχεται τη χρήση μη μόνιμων ή αποσπώμενων ετικετών, ή τη σήμανση ή τοποθέτηση της ετικέτας στο συνοδευτικό έγγραφο αντί να απαιτεί την επικόλληση σήμανσης ή ετικετών επί του προϊόντος.
3. Η παράγραφος 2 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζεται στη σήμανση ή την τοποθέτηση ετικέτας σε φάρμακα και ιατροτεχνολογικά προϊόντα, όπως ορίζονται από τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις ενός Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 9.10

Συνεργασία για την εποπτεία της αγοράς, την ασφάλεια και τη συμμόρφωση των μη εδωδίων προϊόντων

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «εποπτεία της αγοράς» νοούνται οι δραστηριότητες που διεξάγονται και τα μέτρα που λαμβάνονται από τις δημόσιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που λαμβάνονται σε συνεργασία με οικονομικούς φορείς, βάσει των διαδικασιών ενός Μέρους προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στο εν λόγω Μέρος να παρακολουθεί ή να αντιμετωπίζει την ασφάλεια των προϊόντων ή τη συμμόρφωσή τους με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του.

2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της συνεργασίας για την εποπτεία της αγοράς, την ασφάλεια και τη συμμόρφωση των μη εδωδιμων προϊόντων με σκοπό τη διευκόλυνση του εμπορίου και την προστασία των καταναλωτών και άλλων χρηστών, καθώς και τη σημασία της οικοδόμησης αμοιβαίας εμπιστοσύνης μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών.

3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει:

α) την αμερόληπτη και ανεξάρτητη εκτέλεση των καθηκόντων εποπτείας της αγοράς από τα καθήκοντα αξιολόγησης της συμμόρφωσης, με σκοπό την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων¹ και

β) την απουσία κάθε συμφέροντος που θα μπορούσε να επηρεάσει την αμεροληψία των αρχών εποπτείας της αγοράς κατά την εκτέλεση των καθηκόντων ελέγχου ή εποπτείας των οικονομικών φορέων.

4. Τα Μέρη μπορούν να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν πληροφορίες στον τομέα της εποπτείας της αγοράς, της ασφάλειας και της συμμόρφωσης των μη εδωδιμων προϊόντων, ιδίως όσον αφορά τα ακόλουθα:

α) δραστηριότητες και μέτρα εποπτείας της αγοράς και επιβολής της νομοθεσίας·

β) μέθοδοι εκτίμησης κινδύνου και δοκιμές προϊόντων·

γ) συντονισμένες ανακλήσεις προϊόντων ή άλλες παρόμοιες ενέργειες·

---

¹ Κάθε Μέρος μεριμνά για τη θέσπιση εγγυήσεων με σκοπό τη διασφάλιση της αμεροληψίας και της απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων σε περίπτωση που ανατεθούν και οι δύο αρμοδιότητες σε μία μόνο οντότητα.

- δ) επιστημονικά, τεχνικά και ρυθμιστικά ζητήματα, με σκοπό τη βελτίωση της ασφάλειας και της συμμόρφωσης των μη εδώδιμων προϊόντων·
- ε) αναδυόμενα ζητήματα ιδιαίτερης σημασίας για την υγεία και την ασφάλεια·
- στ) δραστηριότητες σχετικές με την τυποποίηση· και
- ζ) ανταλλαγές υπαλλήλων.

5. Η Ένωση μπορεί να παρέχει στη Νέα Ζηλανδία επιλεγμένες πληροφορίες από το οικείο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης όσον αφορά τα καταναλωτικά προϊόντα, όπως αναφέρονται στην οδηγία 2001/95/EK¹ ή στη διάδοχό της, και η Νέα Ζηλανδία μπορεί να παρέχει στην Ένωση επιλεγμένες πληροφορίες σχετικά με την ασφάλεια των μη εδώδιμων καταναλωτικών προϊόντων και σχετικά με τα προληπτικά, περιοριστικά και διορθωτικά μέτρα που λαμβάνονται, όσον αφορά τα καταναλωτικά προϊόντα, όπως αναφέρονται στη σχετική νομοθεσία της Νέας Ζηλανδίας. Η ανταλλαγή πληροφοριών μπορεί να λάβει τη μορφή:

- α) ανταλλαγής ad hoc, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις· ή
- β) συστηματική ανταλλαγή, βάσει διευθέτησης που θεσπίζεται με απόφαση της επιτροπής εμπορίου σύμφωνα με το παράρτημα 9-Γ [Διευθέτηση που αναφέρεται στο άρθρο 9.10 παράγραφος 5 στοιχείο β) για την τακτική ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την ασφάλεια των μη εδώδιμων προϊόντων και σχετικά προληπτικά, περιοριστικά και διορθωτικά μέτρα].

---

¹ Οδηγία 2001/95/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2001, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων (ΕΕ L 11 της 15.1.2002, σ. 4).

6. Η επιτροπή εμπορίου μπορεί να εκδώσει απόφαση για τη θέσπιση, σύμφωνα με το παράρτημα 9-Δ [Διευθέτηση που αναφέρεται στο άρθρο 9.10 παράγραφος 6 για την τακτική ανταλλαγή πληροφοριών αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται σχετικά με μη συμμορφούμενα μη εδώδιμα προϊόντα, άλλα από αυτά που καλύπτονται από το άρθρο 9.10 παράγραφος 5 στοιχείο β)], διευθέτησης για την τακτική ανταλλαγή πληροφοριών, μεταξύ άλλων με ηλεκτρονικά μέσα, αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται σχετικά με μη συμμορφούμενα μη εδώδιμα προϊόντα, άλλα από αυτά που καλύπτονται από την παράγραφο 5.
7. Κάθε Μέρος χρησιμοποιεί τις πληροφορίες που αποκτά σύμφωνα με τις παραγράφους 4, 5 και 6 με αποκλειστικό σκοπό την προστασία των καταναλωτών, της υγείας, της ασφάλειας ή του περιβάλλοντος.
8. Κάθε Μέρος χειρίζεται τις πληροφορίες που αποκτά σύμφωνα με τις παραγράφους 4, 5 και 6 ως εμπιστευτικές.
9. Στις διευθετήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5 στοιχείο β) και στην παράγραφο 6 προσδιορίζονται το είδος των πληροφοριών που θα ανταλλάσσονται, οι λεπτομέρειες της ανταλλαγής και οι τρόποι εφαρμογής των κανόνων εμπιστευτικότητας και προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
10. Η επιτροπή εμπορίου έχει την εξουσία να εκδίδει αποφάσεις για τον καθορισμό ή την τροποποίηση των διευθετήσεων που ορίζονται στο παράρτημα 9-Γ [Διευθέτηση που αναφέρεται στο άρθρο 9.10 παράγραφος 5 στοιχείο β)] για την τακτική ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την ασφάλεια των μη εδωδιμων προϊόντων και σχετικά προληπτικά, περιοριστικά και διορθωτικά μέτρα] και στο παράρτημα 9-Δ [Διευθέτηση που αναφέρεται στο άρθρο 9.10 παράγραφος 6 για την τακτική ανταλλαγή πληροφοριών αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται σχετικά με μη συμμορφούμενα μη εδώδιμα προϊόντα, άλλα από αυτά που καλύπτονται από το άρθρο 9.10 παράγραφος 5 στοιχείο β)].

ΑΡΘΡΟ 9.11

Τεχνικές συζητήσεις και διαβουλεύσεις

1. Εάν ένα Μέρος θεωρεί ότι το σχέδιο ή η πρόταση τεχνικού κανονισμού ή διαδικασίας αξιολόγησης της συμμόρφωσης του άλλου Μέρους ενδέχεται να επηρεάσει δυσμενώς το εμπόριο μεταξύ των Μερών, μπορεί να ζητήσει τη διενέργεια συζητήσεων επί του θέματος. Το αίτημα υποβάλλεται γραπτώς και προσδιορίζει:
  - α) το επίμαχο μέτρο·
  - β) τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου με τις οποίες συνδέονται οι ανησυχίες· και
  - γ) τους λόγους υποβολής του αιτήματος, συμπεριλαμβανομένης περιγραφής των ανησυχιών του Μέρους που υποβάλλει το αίτημα σχετικά με το μέτρο.
2. Κάθε Μέρος υποβάλλει το αίτημά του στον συντονιστή του κεφαλαίου ΤΕΕ του άλλου Μέρους ο οποίος έχει οριστεί σύμφωνα με το άρθρο 9.14 (Συντονιστής του κεφαλαίου ΤΕΕ).
3. Κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε εκ των Μερών, τα Μέρη συνέρχονται για να συζητήσουν τις ανησυχίες που διατυπώθηκαν στο αίτημα, αυτοπροσώπως ή με άλλο μέσο επικοινωνίας, μεταξύ άλλων μέσω τηλεφώνου, βιντεοδιάσκεψης ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου επικοινωνίας, εντός 60 ημερών μετά την ημερομηνία επίδοσης του αιτήματος και καταβάλλουν προσπάθειες για την επίλυση του ζητήματος το ταχύτερο δυνατό. Εάν το Μέρος που υποβάλλει το αίτημα εκτιμά ότι το ζήτημα είναι επείγον, μπορεί να ζητήσει τη διεξαγωγή της συνεδρίασης εντός συντομότερου χρονικού διαστήματος. Στις περιπτώσεις αυτές, το Μέρος που απαντά εξετάζει θετικά το εν λόγω αίτημα.

4. Κάθε Μέρος μπορεί να ζητήσει την πραγματοποίηση διαβουλεύσεων με το άλλο Μέρος όσον αφορά οποιοδήποτε ζήτημα που ανακύπτει στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου, υποβάλλοντας γραπτό αίτημα στον συντονιστή του κεφαλαίου ΤΕΕ του άλλου Μέρους. Τα Μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την εξεύρεση αμοιβαία ικανοποιητικής λύσης στο εν λόγω ζήτημα.

5. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι το παρόν άρθρο ισχύει με την επιφύλαξη του κεφαλαίου 26 (Επίλυση διαφορών).

ΑΡΘΡΟ 9.12

Συνεργασία

1. Τα Μέρη μπορούν να συνεργάζονται σε συγκεκριμένους τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος, με σκοπό την εξάλειψη, τη μείωση ή την αποφυγή της δημιουργίας τεχνικών εμποδίων στο εμπόριο και τη διευκόλυνση του εμπορίου μεταξύ των Μερών, μεταξύ άλλων μέσω ψηφιακών λύσεων.

2. Τα Μέρη μπορούν να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν πληροφορίες για κάθε ζήτημα που είναι σχετικό ή αφορά το παράρτημα 9-A [Αποδοχή της αξιολόγησης της συμμόρφωσης (έγγραφα)], συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του.

ΑΡΘΡΟ 9.13

Απαγόρευση δοκιμών σε ζώα

1. Κάθε Μέρος εξακολουθεί να υποστηρίζει ενεργά και να προωθεί την έρευνα, την ανάπτυξη, την επικύρωση και τη ρυθμιστική αποδοχή εναλλακτικών μεθόδων αντί των δοκιμών σε ζώα.

2. Κάθε Μέρος αποδέχεται, για τους σκοπούς της αξιολόγησης της ασφάλειας των προϊόντων που εμπίπτουν στον ορισμό του όρου «καλλυντικό προϊόν» στη δικαιοδοσία του, αποτελέσματα δοκιμών που προκύπτουν από επικυρωμένες εναλλακτικές λύσεις αντί των δοκιμών σε ζώα.

3. Κανένα Μέρος δεν απαιτεί να δοκιμάζεται σε ζώα προϊόν που εμπίπτει στον ορισμό του όρου «καλλυντικό προϊόν» στη δικαιοδοσία του, προκειμένου να προσδιοριστεί η ασφάλεια του εν λόγω προϊόντος.

ΑΡΘΡΟ 9.14

Συντονιστής του κεφαλαίου ΤΕΕ

1. Κάθε Μέρος ορίζει συντονιστή του κεφαλαίου ΤΕΕ και κοινοποιεί στο άλλο Μέρος τα στοιχεία επικοινωνίας του. Κάθε Μέρος ενημερώνει αμέσως το άλλο Μέρος σε περίπτωση μεταβολής των εν λόγω στοιχείων επικοινωνίας.

2. Οι συντονιστές του κεφαλαίου ΤΕΕ εργάζονται από κοινού για να διευκολύνουν την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου και τη συνεργασία μεταξύ των Μερών σε όλα τα θέματα ΤΕΕ. Για τον σκοπό αυτόν και με την επιφύλαξη των εσωτερικών διαδικασιών κάθε Μέρους, οι συντονιστές του κεφαλαίου ΤΕΕ έχουν, ειδικότερα, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) παρακολούθηση της εφαρμογής και της διαχείρισης του παρόντος κεφαλαίου, άμεση αντιμετώπιση οποιουδήποτε θέματος που θίγεται από οποιοδήποτε Μέρος αναφορικά με την ανάπτυξη, την έγκριση, την εφαρμογή ή την επιβολή των τεχνικών κανονισμών, των προτύπων και των διαδικασιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης και, κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε από τα Μέρη, διαβούλευση για οποιοδήποτε θέμα προκύψει βάσει του παρόντος κεφαλαίου·

- β) ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της ανάπτυξης και της βελτίωσης των τεχνικών κανονισμών, των προτύπων και των διαδικασιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης·
  - γ) διοργάνωση των τεχνικών συζητήσεων ή των διαβουλεύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 9.11 (Τεχνικές συζητήσεις και διαβουλεύσεις)·
  - δ) οργάνωση της σύστασης ομάδων εργασίας¹, κατά περίπτωση· και
  - ε) ανταλλαγή πληροφοριών που αφορούν τις εξελίξεις σε μη κυβερνητικά, περιφερειακά και πολυμερή φόρουμ σχετικά με τους τεχνικούς κανονισμούς, τα πρότυπα και τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης.
3. Οι συντονιστές του κεφαλαίου ΤΕΕ επικοινωνούν μεταξύ τους με οποιαδήποτε συμφωνημένη μέθοδο που είναι κατάλληλη για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων τους.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι η σύσταση ομάδων εργασίας μπορεί να αποφασίζεται μόνο από την επιτροπή εμπορίου σύμφωνα με το άρθρο 24.2 (Αρμοδιότητες της επιτροπής εμπορίου) παράγραφος 2 στοιχείο α).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 10.1

Στόχοι

1. Τα Μέρη, επιβεβαιώνοντας τη δέσμευσή τους να διαμορφώσουν καλύτερο κλίμα για την ανάπτυξη του εμπορίου και των επενδύσεων μεταξύ τους, θεσπίζουν τις αναγκαίες ρυθμίσεις για τη σταδιακή αμοιβαία ελευθέρωση των συναλλαγών στον τομέα των υπηρεσιών και των επενδύσεων.
2. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν εκ νέου το δικαίωμα κάθε Μέρους να θεσπίζει ρυθμίσεις στο έδαφός του για την επίτευξη θεμιτών στόχων πολιτικής, όπως η προστασία της ζωής ή της υγείας του ανθρώπου, των ζώων ή των φυτών, οι κοινωνικές υπηρεσίες, η δημόσια εκπαίδευση, η ασφάλεια, το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής αλλαγής, τα χρηστά ήθη, η κοινωνική προστασία ή η προστασία των καταναλωτών, η καλή μεταχείριση των ζώων, η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων, η προώθηση και η προστασία της πολιτιστικής πολυμορφίας και, στην περίπτωση της Νέας Ζηλανδίας, η προώθηση ή η προστασία των δικαιωμάτων, των συμφερόντων, των καθηκόντων και των ευθυνών των Māori.

Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται σε μέτρα που αφορούν φυσικά πρόσωπα κάποιου Μέρους, τα οποία επιζητούν πρόσβαση στην αγορά εργασίας του άλλου Μέρους, ούτε σε μέτρα που αφορούν θέματα σχετικά με την ιθαγένεια ή την υπηκοότητα, τη διαμονή ή την απασχόληση σε μόνιμη βάση.
2. Το παρόν κεφάλαιο δεν απαγορεύει στα Μέρη να εφαρμόζουν μέτρα για τη ρύθμιση της εισόδου ή της προσωρινής διαμονής φυσικών προσώπων στο έδαφός τους, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που είναι αναγκαία για την προστασία της ακεραιότητας των συνόρων τους και την εξασφάλιση της ομαλής κυκλοφορίας φυσικών προσώπων μεταξύ των Μερών, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω μέτρα δεν εφαρμόζονται κατά τρόπο που να ακυρώνουν ή να αποδυναμώνουν τα οφέλη¹ που απορρέουν για το άλλο Μέρος στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου.
3. Το παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται:
  - α) σε αεροπορικές υπηρεσίες ή συναφείς υπηρεσίες για τη στήριξη των αεροπορικών υπηρεσιών², εκτός από τις ακόλουθες:
    - ι) υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης αεροσκαφών·

---

¹ Το γεγονός και μόνον ότι απαιτείται θεώρηση για τα φυσικά πρόσωπα ορισμένων χωρών και όχι για τα φυσικά πρόσωπα άλλων χωρών δεν θεωρείται ότι ακυρώνει ή αποδυναμώνει τα οφέλη που απορρέουν στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου.

² Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι στις αεροπορικές υπηρεσίες ή στις συναφείς υπηρεσίες για τη στήριξη των αεροπορικών υπηρεσιών περιλαμβάνονται οι ακόλουθες υπηρεσίες: αεροπορικές μεταφορές· υπηρεσίες που παρέχονται με χρήση αεροσκάφους των οποίων πρωταρχικός σκοπός δεν είναι η μεταφορά εμπορευμάτων ή επιβατών, όπως πτητική εκπαίδευση για πυρόσβεση με εναέρια μέσα, εναέρια ξενάγηση, αεροψεκασμός, εναέρια αποτύπωση, εναέρια χαρτογράφηση, αεροφωτογραφία, αλεξιπτωτισμός, ρυμούλκηση ανεμόπτερων, ανύψωση με ελικόπτερο για υλοτομικές και κατασκευαστικές εργασίες και άλλες εναέρια γεωργικές και βιομηχανικές υπηρεσίες και υπηρεσίες επιθεώρησης· η ενοικίαση αεροσκαφών με πλήρωμα· και υπηρεσίες λειτουργίας αερολιμένων.

- ii) υπηρεσίες που αφορούν ηλεκτρονικό σύστημα κρατήσεων («CRS»)
  - iii) υπηρεσίες επίγειας εξυπηρέτησης
  - iv) πώληση και εμπορική προώθηση υπηρεσιών αερομεταφοράς και
  - v) στις ακόλουθες υπηρεσίες που παρέχονται με επανδρωμένο αεροσκάφος, πρωταρχικός σκοπός των οποίων δεν είναι η μεταφορά εμπορευμάτων ή επιβατών: πυρόσβεση με εναέρια μέσα· πτητική εκπαίδευση· αεροψεκασμός· εναέρια αποτύπωση· εναέρια χαρτογράφηση· αεροφωτογραφία· υπηρεσίες περιπέτειας στον τομέα της αεροπορίας¹ και άλλες εναέριας γεωργικές και βιομηχανικές υπηρεσίες και υπηρεσίες επιθεώρησης
- β) οπτικοακουστικές υπηρεσίες και
- γ) εθνικές θαλάσσιες ενδομεταφορές².

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι οι υπηρεσίες περιπέτειας στον τομέα της αεροπορίας είναι υπηρεσίες που παρέχονται με τη χρήση επανδρωμένου αεροσκάφους, κατά τις οποίες οι χρήστες συμμετέχουν σε εναέρια δραστηριότητα για σκοπούς άθλησης ή αναψυχής, όπως βόλτα με πρώην στρατιωτικό αεροσκάφος, αντίγραφο αεροσκάφους ή με ιστορικό αεροσκάφος, βόλτα με αερόστατο θερμού αέρα ή συμμετοχή σε αεροβατικά.

² Με την επιφύλαξη του πεδίου δραστηριοτήτων που μπορούν να θεωρηθούν ενδομεταφορές στο πλαίσιο της σχετικής εθνικής νομοθεσίας, οι εθνικές θαλάσσιες ενδομεταφορές βάσει του παρόντος κεφαλαίου καλύπτουν:

- i) για την Ένωση, τη μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων μεταξύ λιμένα ή σημείου που βρίσκεται σε κράτος μέλος και άλλου λιμένα ή σημείου που βρίσκεται στο ίδιο κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένης της υφαλοκρηπίδας του, όπως προβλέπεται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, καθώς και τις μεταφορές που έχουν αφετηρία και προορισμό τον ίδιο λιμένα ή το ίδιο σημείο που βρίσκεται σε κράτος μέλος της·
- ii) για τη Νέα Ζηλανδία, τη θαλάσσια μεταφορά επιβατών ή φορτίου μεταξύ λιμένα ή σημείου που βρίσκεται στη Νέα Ζηλανδία και άλλου λιμένα ή σημείου που βρίσκεται στη Νέα Ζηλανδία, καθώς και τις μεταφορές που έχουν αφετηρία και προορισμό τον ίδιο λιμένα ή το ίδιο σημείο που βρίσκεται στη Νέα Ζηλανδία. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι οι υπηρεσίες τροφοδότησης, όπως ορίζονται στο άρθρο 10.70 (Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί) παράγραφος 2 στοιχείο δ), και η επανατοποθέτηση κενών εμπορευματοκιβωτίων, τα οποία δεν μεταφέρονται ως φορτίο έναντι πληρωμής, δεν θεωρούνται εθνικές θαλάσσιες ενδομεταφορές για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου.

ΑΡΘΡΟ 10.3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «δραστηριότητα που εκτελείται κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας»: οποιαδήποτε δραστηριότητα που δεν εκτελείται, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε υπηρεσίας που δεν παρέχεται, ούτε σε εμπορική βάση ούτε σε ανταγωνισμό με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς·
- β) «υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης αεροσκαφών»: οι δραστηριότητες που εκτελούνται σε αεροσκάφος ή τμήμα αυτού το οποίο έχει αποσυρθεί από τη γραμμή και δεν περιλαμβάνουν τις εργασίες συντήρησης γραμμής πτήσεων·
- γ) «υπηρεσίες ηλεκτρονικού συστήματος κρατήσεων (CRS)»: υπηρεσίες που παρέχονται μέσω μηχανογραφικών συστημάτων τα οποία περιέχουν πληροφορίες σχετικές με τα προγραμματισμένα δρομολόγια των αερομεταφορέων, τη διαθεσιμότητα αυτών, τους ναύλους και τους κανόνες που ισχύουν για τους ναύλους και βάσει των οποίων είναι δυνατό να γίνονται κρατήσεις και να εκδίδονται εισιτήρια·
- δ) «καλυπτόμενη επιχείρηση»: επιχείρηση στο έδαφος ενός Μέρους η οποία είναι εγκατεστημένη σύμφωνα με το στοιχείο ζ), άμεσα ή έμμεσα, από επενδυτή του άλλου Μέρους, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο, και η οποία υφίσταται κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας ή εγκαθίσταται μετά την ημερομηνία αυτή·

- ε) «διασυνοριακές συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών»: παροχή υπηρεσίας:
- i) από το έδαφος ενός Μέρους στο έδαφος του άλλου Μέρους· ή
  - ii) στο έδαφος ενός Μέρους για τους καταναλωτές υπηρεσιών του άλλου Μέρους·
- στ) «οικονομική δραστηριότητα»: οποιαδήποτε δραστηριότητα βιομηχανικού, εμπορικού ή επαγγελματικού χαρακτήρα, καθώς και βιοτεχνικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών, με εξαίρεση δραστηριότητες που εκτελούνται κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας·
- ζ) «εγκατάσταση»: η σύσταση ή απόκτηση νομικού προσώπου, μεταξύ άλλων μέσω κεφαλαιακής συμμετοχής, ή η ίδρυση υποκαταστήματος ή γραφείου αντιπροσωπείας σε ένα Μέρος, με σκοπό τη δημιουργία ή τη διατήρηση σταθερών οικονομικών δεσμών·
- η) «υπηρεσίες επίγειας εξυπηρέτησης»: η παροχή των ακόλουθων υπηρεσιών σε αερολιμένα, έναντι αμοιβής ή βάσει σύμβασης: αντιπροσώπευση αερομεταφορέων· διοίκηση και εποπτεία· εξυπηρέτηση επιβατών· διαχείριση αποσκευών· υπηρεσίες στον διάδρομο· υπηρεσίες τροφοδοσίας· διαχείριση αεροπορικού φορτίου και αεροπορικού ταχυδρομείου· εφοδιασμός αεροσκάφους με καύσιμα· συντήρηση και καθαρισμός αεροσκάφους· επίγειες μεταφορές· και υπηρεσίες κατά την πτήση, διοίκηση πληρωμάτων και σχεδιασμός πτήσεων. Στις υπηρεσίες επίγειας εξυπηρέτησης δεν περιλαμβάνονται: η αυτοεξυπηρέτηση· η ασφάλεια· οι υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης αεροσκαφών· ή η διαχείριση ή λειτουργία βασικών κεντρικών υποδομών αερολιμένα, όπως ο εξοπλισμός αποπάγωσης, τα συστήματα διανομής καυσίμων, τα συστήματα διαχείρισης αποσκευών και τα σταθερά συστήματα μεταφοράς εντός του αερολιμένα·

- θ) «επενδυτής Μέρους»: φυσικό πρόσωπο Μέρους ή νομικό πρόσωπο Μέρους, συμπεριλαμβανομένου ενός Μέρους, που ενδιαφέρεται να εγκαταστήσει, εγκαθιστά ή έχει εγκαταστήσει επιχείρηση σύμφωνα με το στοιχείο ζ) στο έδαφος του άλλου Μέρους:
- ι) «νομικό πρόσωπο Μέρους»¹:
- i) για την Ένωση:
- A) νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί ή οργανωθεί σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης ή τουλάχιστον ενός από τα κράτη μέλη της και ασκεί ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες² στην Ένωση· και
- B) ναυτιλιακές εταιρείες που είναι εγκατεστημένες εκτός της Ένωσης και ελέγχονται από φυσικά πρόσωπα κράτους μέλους, των οποίων τα σκάφη έχουν νηολογηθεί σε κράτος μέλος και φέρουν τη σημαία του·
- ii) για τη Νέα Ζηλανδία:
- A) νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί ή οργανωθεί σύμφωνα με το δίκαιο της Νέας Ζηλανδίας και ασκεί ουσιαστικές επιχειρηματικές δραστηριότητες στη Νέα Ζηλανδία· και

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι οι ναυτιλιακές εταιρείες που αναφέρονται στο παρόν στοιχείο θεωρούνται νομικά πρόσωπα Μέρους μόνον όσον αφορά τις δραστηριότητές τους σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών.

² Σύμφωνα με την κοινοποίηση της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στον ΠΟΕ (WT/REG39/1), η Ένωση θεωρεί ότι η έννοια της «ουσιαστικής και διαρκούς σχέσης» με την οικονομία ενός κράτους μέλους της Ένωσης που κατοχυρώνεται στο άρθρο 54 της ΣΛΕΕ είναι ισοδύναμη με την έννοια των «ουσιαστικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων».

B) ναυτιλιακές εταιρείες που είναι εγκατεστημένες εκτός της Νέας Ζηλανδίας και ελέγχονται από φυσικά πρόσωπα της Νέας Ζηλανδίας, των οποίων τα σκάφη έχουν νηολογηθεί στη Νέα Ζηλανδία και φέρουν τη σημαία της·

- ια) «λειτουργία»: η διοίκηση, διαχείριση, διατήρηση, χρήση, αξιοποίηση ή πώληση ή άλλου είδους διάθεση μιας επιχείρησης·
- ιβ) «πώληση και διάθεση στο εμπόριο υπηρεσιών αερομεταφορών»: δυνατότητα του ενδιαφερόμενου αερομεταφορέα να πωλεί και να διαθέτει ελεύθερα στο εμπόριο υπηρεσίες αερομεταφορών, στην οποία περιλαμβάνονται όλα τα θέματα που άπτονται της διάθεσης στο εμπόριο, όπως έρευνα αγοράς, διαφήμιση και διανομή, αλλά δεν περιλαμβάνονται η τιμολόγηση των υπηρεσιών αερομεταφορών ούτε οι ισχύοντες όροι·
- ιγ) «υπηρεσία»: κάθε υπηρεσία σε οποιονδήποτε τομέα, με εξαίρεση τις υπηρεσίες που παρέχονται κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας· και
- ιδ) «πάροχος υπηρεσιών»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που επιθυμεί να παράσχει ή που παρέχει υπηρεσία.

ΤΜΗΜΑ Β

ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΑΡΘΡΟ 10.4

Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν τμήμα ισχύει για μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος και επηρεάζουν την εγκατάσταση ή τη λειτουργία ως προς την εκτέλεση οικονομικών δραστηριοτήτων από:

α) επενδυτές του άλλου Μέρους·

β) καλυπτόμενες επιχειρήσεις· και

γ) για τους σκοπούς του άρθρου 10.9 (Απαιτήσεις επιδόσεων), κάθε επιχείρηση στο έδαφος του Μέρους το οποίο θεσπίζει ή διατηρεί το μέτρο.

2. Το παρόν τμήμα δεν εφαρμόζεται σε οποιοδήποτε μέτρο που λαμβάνεται από Μέρος σε σχέση με δημόσιες συμβάσεις αγαθών ή υπηρεσιών που αγοράζονται για να χρησιμοποιηθούν από τις δημόσιες αρχές και όχι για να μεταπωληθούν στο εμπορικό κύκλωμα ή για να χρησιμοποιηθούν στην παροχή αγαθών ή υπηρεσιών που προορίζονται για εμπορική πώληση, ανεξαρτήτως εάν οι εν λόγω συμβάσεις αποτελούν «καλυπτόμενες συμβάσεις» κατά την έννοια του άρθρου 14.1 (Ενσωμάτωση ορισμένων διατάξεων της ΣΔΣ).

3. Το άρθρο 10.5 (Πρόσβαση στην αγορά), το άρθρο 10.6 (Εθνική μεταχείριση), το άρθρο 10.7 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους) και το άρθρο 10.8 (Ανώτερα διευθυντικά στελέχη και διοικητικά συμβούλια) δεν εφαρμόζονται στις επιδοτήσεις ή επιχορηγήσεις που παρέχονται από τα Μέρη, συμπεριλαμβανομένων των δανείων, εγγυήσεων και ασφαλίσεων με τη στήριξη του Δημοσίου.

ΑΡΘΡΟ 10.5

Πρόσβαση στην αγορά

Κανένα Μέρος δεν θεσπίζει ούτε διατηρεί, όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά μέσω εγκατάστασης ή λειτουργίας από επενδυτή του άλλου Μέρους ή από καλυπτόμενη επιχείρηση, στο έδαφός του συνολικά ή σε εδαφικές υποδιαιρέσεις του, μέτρα τα οποία:

α) επιβάλλουν περιορισμούς ως προς¹:

- i) τον αριθμό των επιχειρήσεων που μπορούν να ασκούν συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα, με τη μορφή αριθμητικών ποσοστώσεων, μονοπωλίων, αποκλειστικών δικαιωμάτων ή της απαίτησης για εξέταση των οικονομικών αναγκών·
- ii) τη συνολική αξία των συναλλαγών ή των στοιχείων ενεργητικού, με τη μορφή αριθμητικών ποσοστώσεων ή της απαίτησης για εξέταση των οικονομικών αναγκών·

---

¹ Το στοιχείο α) σημεία i), ii) και iii) δεν καλύπτει μέτρα που λαμβάνονται προκειμένου να περιοριστεί η παραγωγή γεωργικού ή αλιευτικού προϊόντος.

- iii) τον συνολικό αριθμό εργασιών ή τη συνολική ποσότητα παραγωγής η οποία εκφράζεται σε καθορισμένες αριθμητικές μονάδες, με τη μορφή ποσοστώσεων ή της απαίτησης για εξέταση των οικονομικών αναγκών·
  - iv) τη συμμετοχή ξένου κεφαλαίου υπό μορφή ανώτατων ποσοστιαίων περιορισμών στις μετοχές που κατέχουν αλλοδαποί ή τη συνολική αξία μεμονωμένων ή συνολικών ξένων επενδύσεων· ή
  - v) τον συνολικό αριθμό φυσικών προσώπων που μπορούν να απασχοληθούν σε συγκεκριμένο τομέα ή από συγκεκριμένη επιχείρηση και τα οποία είναι αναγκαία για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και συνδέονται άμεσα μ' αυτή, με τη μορφή αριθμητικών ποσοστώσεων ή της απαίτησης για εξέταση των οικονομικών αναγκών· ή
- β) επιβάλλουν περιορισμούς ή απαιτούν ειδικές μορφές νομικού προσώπου ή κοινής επιχείρησης μέσω των οποίων ένας επενδυτής του άλλου Μέρους μπορεί να ασκήσει οικονομική δραστηριότητα.

ΑΡΘΡΟ 10.6

Εθνική μεταχείριση

Κάθε Μέρος παρέχει σε επενδυτές του άλλου Μέρους και σε καλυπτόμενες επιχειρήσεις εξίσου ευνοϊκή μεταχείριση με εκείνη που παρέχει, σε παρόμοιες καταστάσεις, στους δικούς του επενδυτές και στις επιχειρήσεις τους όσον αφορά την εγκατάσταση και τη λειτουργία στο έδαφός του.

ΑΡΘΡΟ 10.7

Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους

1. Κάθε Μέρος παρέχει σε επενδυτές του άλλου Μέρους και σε καλυπτόμενες επιχειρήσεις εξίσου ευνοϊκή μεταχείριση με εκείνη που παρέχει, σε παρόμοιες καταστάσεις, στους επενδυτές τρίτης χώρας και στις επιχειρήσεις τους όσον αφορά την εγκατάσταση και τη λειτουργία στο έδαφός του.
2. Η παράγραφος 1 δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να υποχρεώνει ένα Μέρος να επεκτείνει στους επενδυτές του άλλου Μέρους ή σε καλυπτόμενες επιχειρήσεις τα οφέλη οποιασδήποτε μεταχείρισης που προκύπτει από υφιστάμενα ή μελλοντικά μέτρα τα οποία προβλέπουν αναγνώριση προσόντων, αδειών ή μέτρων προληπτικής εποπτείας όπως αναφέρονται στο άρθρο VII της GATS ή στην παράγραφο 3 του παραρτήματος της GATS για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.
3. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι στη «μεταχείριση» που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν περιλαμβάνονται οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών που προβλέπονται σε άλλες διεθνείς συμφωνίες.
4. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι οι ουσιαστικές διατάξεις που καθορίζονται σε άλλες διεθνείς συμφωνίες τις οποίες έχει συνάψει Μέρος με τρίτη χώρα δεν συνιστούν από μόνες τους «μεταχείριση» όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1. Τα μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος δυνάμει των εν λόγω διατάξεων¹ μπορεί να συνιστούν τέτοια μεταχείριση και, ως εκ τούτου, να αποτελέσουν αιτία παραβίασης του παρόντος άρθρου.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι η απλή μεταφορά των διατάξεων αυτών στο εσωτερικό δίκαιο, στον βαθμό που απαιτείται για την ενσωμάτωσή τους στην εσωτερική έννομη τάξη, δεν θεωρείται καθεαυτήν «μεταχείριση» όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1.

ΑΡΘΡΟ 10.8

Ανώτερα διευθυντικά στελέχη και διοικητικά συμβούλια

Κανένα Μέρος δεν επιτρέπεται να απαιτεί από καλυπτόμενη επιχείρηση να διορίζει φυσικά πρόσωπα συγκεκριμένης ιθαγένειας σε ανώτερες διευθυντικές θέσεις ή ως μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟ 10.9

Απαιτήσεις επιδόσεων

1. Κανένα Μέρος δεν ορίζει ή επιβάλλει οποιαδήποτε απαίτηση ούτε επιβάλλει οποιαδήποτε δέσμευση ή υποχρέωση όσον αφορά την εγκατάσταση ή τη λειτουργία οποιασδήποτε επιχείρησης στο έδαφος του¹ με σκοπό:

- α) την εξαγωγή συγκεκριμένου επιπέδου ή ποσοστού εμπορευμάτων ή υπηρεσιών·
- β) την επίτευξη συγκεκριμένου επιπέδου ή ποσοστού τοπικού περιεχομένου·
- γ) την αγορά, χρήση ή προνομιακή μεταχείριση εμπορευμάτων που παράγονται στο έδαφος του ή υπηρεσιών που παρέχονται στο έδαφος του ή αγορά εμπορευμάτων ή υπηρεσιών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή οποιαδήποτε άλλη οντότητα στο έδαφος του·

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι η ύπαρξη προϋπόθεσης για τη χορήγηση ή τη συνέχιση της χορήγησης πλεονεκτήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 δεν συνιστά απαίτηση ούτε δέσμευση ούτε υποχρέωση για τους σκοπούς της παραγράφου 1.

- δ) τη συσχέτιση, με οποιονδήποτε τρόπο, του όγκου ή της αξίας των εισαγωγών με τον όγκο ή την αξία των εξαγωγών ή με το ύψος της εισροής συναλλάγματος που συνδέεται με την επιχείρηση·
- ε) τον περιορισμό των πωλήσεων, στο έδαφός του, εμπορευμάτων ή υπηρεσιών που παράγει ή παρέχει η επιχείρηση μέσω της συσχέτισης, με οποιονδήποτε τρόπο, των πωλήσεων αυτών με τον όγκο ή την αξία των εξαγωγών του ή της εισροής συναλλάγματος·
- στ) τη μεταφορά τεχνολογίας, διαδικασίας παραγωγής ή άλλων αποκλειστικών γνώσεων σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή οποιαδήποτε άλλη οντότητα στο έδαφός του·
- ζ) την αποκλειστική παροχή από το έδαφος του εν λόγω Μέρους εμπορεύματος που παράγει ή υπηρεσίας που παρέχει η επιχείρηση σε συγκεκριμένη περιφερειακή αγορά ή στη διεθνή αγορά·
- η) την εγκατάσταση της έδρας για συγκεκριμένη περιφερειακή αγορά ή για τη διεθνή αγορά στο έδαφός του·
- θ) την απασχόληση συγκεκριμένου αριθμού ή ποσοστού φυσικών προσώπων του εν λόγω Μέρους·
- ι) την επίτευξη συγκεκριμένου επιπέδου ή αξίας έρευνας και ανάπτυξης στο έδαφός του·
- ια) τον περιορισμό των εξαγωγών ή των πωλήσεων για εξαγωγές· ή

ιβ) για οποιαδήποτε σύμβαση παραχώρησης άδειας¹ που υφίσταται κατά τον χρόνο ορισμού ή επιβολής της απαίτησης ή επιβολής οποιασδήποτε δέσμευσης ή υποχρέωσης, ή για οποιαδήποτε μελλοντική σύμβαση παραχώρησης άδειας που θα συναφθεί ελεύθερα μεταξύ της επιχείρησης και φυσικού ή νομικού προσώπου ή οποιασδήποτε άλλης οντότητας στο έδαφός του, σε περίπτωση που η απαίτηση ορίζεται ή επιβάλλεται ή η δέσμευση ή η υποχρέωση επιβάλλεται κατά τρόπο που συνιστά άμεση επέμβαση στην εν λόγω σύμβαση παραχώρησης άδειας από την άσκηση μη δικαστικής κρατικής εξουσίας ενός Μέρους², τη θέσπιση:

- i) συγκεκριμένου ποσοστού ή ποσού δικαιώματος χρήσης στο πλαίσιο σύμβασης παραχώρησης άδειας· ή
- ii) συγκεκριμένης χρονικής διάρκειας για σύμβαση παραχώρησης άδειας.

2. Κανένα Μέρος δεν θέτει ως προϋπόθεση για τη χορήγηση ή τη συνέχιση χορήγησης πλεονεκτήματος, όσον αφορά την εγκατάσταση ή τη λειτουργία μιας επιχείρησης στο έδαφός του, τη συμμόρφωση με οποιαδήποτε από τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- α) την επίτευξη συγκεκριμένου επιπέδου ή ποσοστού τοπικού περιεχομένου·
- β) την αγορά, χρήση ή προνομιακή μεταχείριση εμπορευμάτων που παράγονται στο έδαφός του ή υπηρεσιών που παρέχονται στο έδαφός του, ή την αγορά εμπορευμάτων ή υπηρεσιών από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή οποιαδήποτε άλλη οντότητα στο έδαφός του·

---

¹ Ως «σύμβαση παραχώρησης άδειας» που αναφέρεται στο παρόν σημείο νοείται κάθε σύμβαση που αφορά παραχώρηση άδειας εκμετάλλευσης τεχνολογίας, διαδικασίας παραγωγής ή άλλων αποκλειστικών γνώσεων.

² Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι το στοιχείο ιβ) δεν εφαρμόζεται όταν η σύμβαση παραχώρησης άδειας συνάπτεται μεταξύ της επιχείρησης και του Μέρους.

- γ) τη συσχέτιση, με οποιονδήποτε τρόπο, του όγκου ή της αξίας των εισαγωγών με τον όγκο ή την αξία των εξαγωγών ή με το ύψος της εισροής συναλλάγματος που συνδέεται με την επιχείρηση·
- δ) τον περιορισμό των πωλήσεων, στο έδαφός του, εμπορευμάτων ή υπηρεσιών που παράγει ή παρέχει η επιχείρηση μέσω της συσχέτισης, με οποιονδήποτε τρόπο, των πωλήσεων αυτών με τον όγκο ή την αξία των εξαγωγών του ή της εισροής συναλλάγματος· ή
- ε) τον περιορισμό των εξαγωγών ή των πωλήσεων για εξαγωγές.

3. Η παράγραφος 2 δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να απαγορεύει σε Μέρος να θέτει ως προϋπόθεση για τη χορήγηση ή τη συνέχιση χορήγησης πλεονεκτήματος, όσον αφορά την εγκατάσταση ή τη λειτουργία οποιασδήποτε επιχείρησης στο έδαφός του, τη συμμόρφωση με απαίτηση για εγκατάσταση παραγωγής, παροχή υπηρεσίας, κατάρτιση ή απασχόληση εργαζομένων, κατασκευή ή επέκταση ειδικών εγκαταστάσεων ή διεξαγωγή δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης στο έδαφός του.

4. Η παράγραφος 1 στοιχεία στ) και ιβ) δεν εφαρμόζεται όταν:

- α) η απαίτηση ορίζεται ή επιβάλλεται ή η δέσμευση ή η υποχρέωση επιβάλλεται από τακτικό δικαστήριο, διοικητικό δικαστήριο ή αρχή ανταγωνισμού σύμφωνα με τη νομοθεσία του Μέρους για τον ανταγωνισμό με σκοπό την πρόληψη ή την αντιμετώπιση στρέβλωσης του ανταγωνισμού· ή
- β) ένα Μέρος επιτρέπει τη χρήση δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας σύμφωνα με το άρθρο 31 ή 31α της συμφωνίας TRIPS ή θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα που απαιτούν την αποκάλυψη στοιχείων ή άλλων αποκλειστικών πληροφοριών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής και συνάδουν με τις διατάξεις του άρθρου 39 της συμφωνίας TRIPS.

5. Η παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ) και η παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) δεν εφαρμόζονται σε απαιτήσεις αναγνώρισης προσόντων για εμπορεύματα ή υπηρεσίες σε σχέση με τη συμμετοχή σε προγράμματα προώθησης των εξαγωγών και εξωτερικής βοήθειας.
6. Η παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) δεν εφαρμόζεται σε απαιτήσεις που επιβάλλει το Μέρος εισαγωγής σε σχέση με το περιεχόμενο εμπορευμάτων, η τήρηση των οποίων είναι αναγκαία για τη χορήγηση προτιμησιακών δασμών ή προτιμησιακών ποσοστώσεων.
7. Η παράγραφος 1 στοιχείο ιβ) δεν εφαρμόζεται εάν η απαίτηση ορίζεται ή επιβάλλεται ή η δέσμευση ή υποχρέωση επιβάλλεται από δικαστήριο ως εύλογη αμοιβή βάσει της νομοθεσίας του Μέρους για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.
8. Το παρόν άρθρο ισχύει με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των Μερών βάσει της συμφωνίας ΠΟΕ.
9. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται σε καμία δέσμευση, υποχρέωση ή απαίτηση πέραν εκείνων που ορίζονται στις εν λόγω παραγράφους¹.
10. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται στην εγκατάσταση ή τη λειτουργία παρόχου χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.
11. Όσον αφορά τις απαιτήσεις επιδόσεων που αφορούν τους παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, τα Μέρη διαπραγματεύονται ρυθμίσεις σχετικά με τις απαιτήσεις επιδόσεων όσον αφορά την εγκατάσταση ή τη λειτουργία παρόχου χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι το παρόν άρθρο δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι απαιτεί από ένα Μέρος να επιτρέπει την παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας σε διασυνοριακή βάση εάν το εν λόγω Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί περιορισμούς ή απαγορεύσεις για την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας που συνάδουν με τις επιφυλάξεις του στο παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα) ή στο παράρτημα 10-B (Μελλοντικά μέτρα).

12. Εντός 180 ημερών από την ημερομηνία επιτυχούς διαπραγμάτευσης από τα Μέρη των ρυθμίσεων για τις απαιτήσεις επιδόσεων σύμφωνα με την παράγραφο 11, η επιτροπή εμπορίου τροποποιεί με απόφαση την παράγραφο 1 προκειμένου να ενσωματωθούν οι εν λόγω ρυθμίσεις στο παρόν άρθρο και μπορεί να τροποποιεί, κατά περίπτωση, τα μη συμμορφούμενα μέτρα κάθε Μέρους στο παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα) και στο παράρτημα 10-B (Μελλοντικά μέτρα). Στη συνέχεια, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στην εγκατάσταση και τη λειτουργία παρόχου χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

ΑΡΘΡΟ 10.10

Μη συμμορφούμενα μέτρα

1. Το άρθρο 10.5 (Πρόσβαση στην αγορά), το άρθρο 10.6 (Εθνική μεταχείριση), το άρθρο 10.7 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους), το άρθρο 10.8 (Ανώτερα διευθυντικά στελέχη και διοικητικά συμβούλια) και το άρθρο 10.9 (Απαιτήσεις επιδόσεων) δεν εφαρμόζονται:

α) σε κάθε υφιστάμενο μη συμμορφούμενο μέτρο που λαμβάνεται από Μέρος σε επίπεδο:

i) για την Ένωση:

A) Ένωσης, όπως προσδιορίζεται στον πίνακα της Ένωσης στο παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα)·

B) κεντρικής κυβέρνησης κράτους μέλους, όπως προσδιορίζεται στον πίνακα της Ένωσης στο παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα)·

Γ) περιφερειακής κυβέρνησης κράτους μέλους, όπως προσδιορίζεται στον πίνακα της Ένωσης στο παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα)· ή

Δ) τοπικής διοικητικής αρχής πέραν αυτής που αναφέρεται στο στοιχείο Γ)· και

ii) για τη Νέα Ζηλανδία:

A) κεντρικής κυβέρνησης, όπως προσδιορίζεται στον πίνακα της Νέας Ζηλανδίας στο παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα)· ή

B) τοπικής διοικητικής αρχής·

β) στη συνέχιση ή άμεση ανανέωση οποιουδήποτε μη συμμορφούμενου μέτρου που αναφέρεται στο στοιχείο α)· ή

γ) σε τροποποίηση ή μεταβολή κάθε μη συμμορφούμενου μέτρου που αναφέρεται στα στοιχεία α) και β), στον βαθμό που δεν περιορίζει τη συμμόρφωση του μέτρου, όπως αυτή ίσχυε ακριβώς πριν από την τροποποίηση ή τη μεταβολή, με το άρθρο 10.5 (Πρόσβαση στην αγορά), το άρθρο 10.6 (Εθνική μεταχείριση), το άρθρο 10.7 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους), το άρθρο 10.8 (Ανώτατα διευθυντικά στελέχη και διοικητικά συμβούλια) ή το άρθρο 10.9 (Απαιτήσεις επιδόσεων).

2. Το άρθρο 10.5 (Πρόσβαση στην αγορά), το άρθρο 10.6 (Εθνική μεταχείριση), το άρθρο 10.7 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους), το άρθρο 10.8 (Ανώτερα διευθυντικά στελέχη και διοικητικά συμβούλια) και το άρθρο 10.9 (Απαιτήσεις επιδόσεων) δεν εφαρμόζονται σε μέτρο που λαμβάνεται από Μέρος όσον αφορά τομείς, υποτομείς ή δραστηριότητες που προσδιορίζονται στον πίνακά του που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 10-B (Μελλοντικά μέτρα).

3. Κανένα Μέρος δεν απαιτεί, βάσει οποιουδήποτε μέτρου το οποίο θεσπίζεται μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας και καλύπτεται από τον πίνακά του που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 10-B (Μελλοντικά μέτρα), από επενδυτή του άλλου Μέρους να πουλήσει ή να διαθέσει με άλλο τρόπο επένδυση που υπήρχε κατά τον χρόνο που άρχισε να ισχύει το μέτρο, λόγω της ιθαγένειάς του.

4. Το άρθρο 10.6 (Εθνική μεταχείριση) και το άρθρο 10.7 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους) δεν εφαρμόζονται σε οποιοδήποτε μέτρο συνιστά εξαίρεση ή παρέκκλιση από το άρθρο 3 ή 4 της συμφωνίας TRIPS, όπως προβλέπεται ειδικότερα στα άρθρα 3 έως 5 της εν λόγω συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 10.11

Απαιτήσεις παροχής πληροφοριών

Παρά το άρθρο 10.6 (Εθνική μεταχείριση) και το άρθρο 10.7 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους), ένα Μέρος μπορεί να απαιτήσει από επενδυτή του άλλου Μέρους ή από την καλυπτόμενη επιχείρησή του να παράσχει πληροφορίες σχετικά με την εν λόγω καλυπτόμενη επιχείρηση αποκλειστικά για ενημερωτικούς ή στατιστικούς σκοπούς. Το Μέρος προστατεύει αυτές τις εμπιστευτικές πληροφορίες από τυχόν κοινοποίηση η οποία θα έβλαπτε την ανταγωνιστική θέση του επενδυτή ή της καλυπτόμενης επένδυσης. Καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να εμποδίζει ένα Μέρος να λαμβάνει ή να κοινοποιεί με άλλον τρόπο πληροφορίες σε σχέση με την ορθή και καλή τη πίστει εφαρμογή της νομοθεσίας του.

ΑΡΘΡΟ 10.12

Άρνηση χορήγησης των οφελών

Ένα Μέρος μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση των οφελών που προβλέπονται στο παρόν τμήμα σε επενδυτή του άλλου Μέρους ή σε καλυπτόμενη επιχείρηση, εάν το Μέρος το οποίο προβάλλει την άρνηση θεσπίσει ή διατηρεί μέτρα με σκοπό τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα οποία:

- α) απαγορεύουν συναλλαγές με τον εν λόγω επενδυτή ή την καλυπτόμενη επιχείρηση· ή
- β) θα παραβιαστούν ή θα καταστρατηγηθούν σε περίπτωση που τα οφέλη που προβλέπονται στο παρόν τμήμα παραχωρούνταν στον εν λόγω επενδυτή ή στην εν λόγω καλυπτόμενη επιχείρηση, μεταξύ άλλων όταν τα μέτρα απαγορεύουν συναλλαγές με φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο έχει την κυριότητα ή τον έλεγχο του επενδυτή ή της καλυπτόμενης επιχείρησης.

ΤΜΗΜΑ Γ

ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΑΡΘΡΟ 10.13

Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν τμήμα εφαρμόζεται σε μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος και επηρεάζουν τις διασυνοριακές συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών, τις οποίες πραγματοποιούν πάροχοι υπηρεσιών του άλλου Μέρους.

2. Το παρόν τμήμα δεν εφαρμόζεται σε:

- α) οποιοδήποτε μέτρο που λαμβάνεται από Μέρος σε σχέση με δημόσιες συμβάσεις αγαθών ή υπηρεσιών που αγοράζονται για να χρησιμοποιηθούν από τις δημόσιες αρχές και όχι για να μεταπωληθούν στο εμπορικό κύκλωμα ή για να χρησιμοποιηθούν στην παροχή αγαθών ή υπηρεσιών που προορίζονται για εμπορική πώληση, ανεξαρτήτως εάν οι εν λόγω συμβάσεις αποτελούν «καλυπτόμενες συμβάσεις» κατά την έννοια του άρθρου 14.1 (Ενσωμάτωση ορισμένων διατάξεων της ΣΔΣ)· ή
- β) επιδοτήσεις ή επιχορηγήσεις που παρέχονται από τα Μέρη, συμπεριλαμβανομένων των δανείων, εγγυήσεων και ασφαλίσεων με τη στήριξη του Δημοσίου.

ΑΡΘΡΟ 10.14

Πρόσβαση στην αγορά

Τα Μέρη δεν επιτρέπεται να θεσπίζουν ή να διατηρούν, στο έδαφός τους συνολικά ή σε εδαφικές υποδιαιρέσεις τους, μέτρο το οποίο:

- α) επιβάλλει περιορισμούς ως προς:
  - i) τον αριθμό των παρόχων υπηρεσίας, με τη μορφή αριθμητικών ποσοστώσεων, μονοπωλίων, καθορισμού αποκλειστικών παρόχων υπηρεσιών ή της απαίτησης για εξέταση των οικονομικών αναγκών·
  - ii) τη συνολική αξία των συναλλαγών ή των στοιχείων του ενεργητικού στον τομέα των υπηρεσιών, με τη μορφή αριθμητικών ποσοστώσεων ή της απαίτησης για εξέταση των οικονομικών αναγκών· ή

- iii) τον συνολικό αριθμό των συναλλαγών στον τομέα των υπηρεσιών ή τη συνολική ποσότητα των παραγόμενων υπηρεσιών, η οποία εκφράζεται σε καθορισμένες αριθμητικές μονάδες υπό μορφή ποσοτώσεων ή της απαίτησης για εξέταση των οικονομικών αναγκών· ή
- β) επιβάλλει περιορισμούς ή απαιτήσεις όσον αφορά την ύπαρξη συγκεκριμένης μορφής νομικών οντοτήτων ή κοινών επιχειρήσεων, μέσω των οποίων ένας πάροχος υπηρεσιών δύναται να παρέχει μια υπηρεσία.

ΑΡΘΡΟ 10.15

Τοπική παρουσία

Κανένα Μέρος δεν απαιτεί από πάροχο υπηρεσιών του άλλου Μέρους να εγκαταστήσει ή να διατηρεί γραφείο αντιπροσωπείας ή οποιαδήποτε μορφή επιχείρησης ή να είναι κάτοικος στο έδαφός του ως προϋπόθεση για διασυνοριακές συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών.

ΑΡΘΡΟ 10.16

Εθνική μεταχείριση

1. Κάθε Μέρος παρέχει στις υπηρεσίες και στους παρόχους υπηρεσιών του άλλου Μέρους εξίσου ευνοϊκή μεταχείριση με εκείνη που παρέχει, σε παρόμοιες καταστάσεις, στις δικές του υπηρεσίες και παρόχους υπηρεσιών¹.

---

¹ Καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να επιβάλλει σε οποιοδήποτε Μέρος την υποχρέωση να αντισταθμίσει εγγενή ανταγωνιστικά μειονεκτήματα που απορρέουν από τον εξωγενή χαρακτήρα των σχετικών υπηρεσιών ή παρόχων υπηρεσίας.

2. Κάθε Μέρος μπορεί να πληροί την απαίτηση της παραγράφου 1 παρέχοντας στις υπηρεσίες και στους παρόχους υπηρεσιών του άλλου Μέρους είτε τυπικά πανομοιότυπη μεταχείριση με αυτή που παρέχει στις δικές του υπηρεσίες και παρόχους υπηρεσιών, είτε τυπικά διαφορετική μεταχείριση.

3. Η τυπικά πανομοιότυπη ή η τυπικά διαφορετική μεταχείριση θεωρείται ότι είναι λιγότερο ευνοϊκή όταν τροποποιεί τους όρους ανταγωνισμού υπέρ των υπηρεσιών ή υπέρ των παρόχων υπηρεσιών του Μέρους σε σύγκριση με υπηρεσίες ή παρόχους υπηρεσιών του άλλου Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 10.17

Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους

1. Κάθε Μέρος παρέχει στις υπηρεσίες και στους παρόχους υπηρεσιών του άλλου Μέρους εξίσου ευνοϊκή μεταχείριση με εκείνη που παρέχει, σε παρόμοιες καταστάσεις, στις υπηρεσίες και στους παρόχους υπηρεσιών τρίτης χώρας.

2. Η παράγραφος 1 δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να υποχρεώνει ένα Μέρος να επεκτείνει στις υπηρεσίες και τους παρόχους υπηρεσιών του άλλου Μέρους τα οφέλη οποιασδήποτε μεταχείρισης που προκύπτει από υφιστάμενα ή μελλοντικά μέτρα που προβλέπουν αναγνώριση προσόντων, αδειών ή μέτρων προληπτικής εποπτείας όπως αναφέρονται στο άρθρο VII της GATS ή στην παράγραφο 3 του παραρτήματός της για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

3. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι οι ουσιαστικές διατάξεις που καθορίζονται σε άλλες διεθνείς συμφωνίες τις οποίες έχει συνάψει Μέρος με τρίτη χώρα δεν συνιστούν από μόνες τους «μεταχείριση» όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1. Τα μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος δυνάμει των εν λόγω διατάξεων μπορεί να συνιστούν τέτοια μεταχείριση και, ως εκ τούτου, να αποτελέσουν αιτία παραβίασης του παρόντος άρθρου.

ΑΡΘΡΟ 10.18

Μη συμμορφούμενα μέτρα

1. Το άρθρο 10.14 (Πρόσβαση στην αγορά), το άρθρο 10.15 (Τοπική παρουσία), το άρθρο 10.16 (Εθνική μεταχείριση) και το άρθρο 10.17 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους) δεν εφαρμόζονται:

α) σε κάθε υφιστάμενο μη συμμορφούμενο μέτρο που λαμβάνεται από Μέρος σε επίπεδο:

i) για την Ένωση:

A) Ένωσης, όπως προσδιορίζεται στον πίνακα της Ένωσης στο παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα)·

B) κεντρικής κυβέρνησης κράτους μέλους, όπως προσδιορίζεται στον πίνακα της Ένωσης στο παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα)·

Γ) περιφερειακής κυβέρνησης κράτους μέλους, όπως προσδιορίζεται στον πίνακα της Ένωσης στο παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα)· ή

Δ) τοπικής διοικητικής αρχής πέραν αυτής που αναφέρεται στο στοιχείο Γ)· και

ii) για τη Νέα Ζηλανδία:

A) κεντρικής κυβέρνησης, όπως προσδιορίζεται στον πίνακα της Νέας Ζηλανδίας στο παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα)· ή

B) τοπικής διοικητικής αρχής·

- β) στη συνέχιση ή άμεση ανανέωση οποιουδήποτε μη συμμορφούμενου μέτρου που αναφέρεται στο στοιχείο α)· ή
- γ) σε τροποποίηση ή μεταβολή κάθε μη συμμορφούμενου μέτρου που αναφέρεται στα στοιχεία α) και β), στον βαθμό που δεν περιορίζει τη συμμόρφωση του μέτρου, όπως αυτή ίσχυε ακριβώς πριν από την τροποποίηση ή τη μεταβολή, με το άρθρο 10.14 (Πρόσβαση στην αγορά), το άρθρο 10.15 (Τοπική παρουσία), το άρθρο 10.16 (Εθνική μεταχείριση·) ή το άρθρο 10.17 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους).

2. Το άρθρο 10.14 (Πρόσβαση στην αγορά), το άρθρο 10.15 (Τοπική παρουσία), το άρθρο 10.16 (Εθνική μεταχείριση) και το άρθρο 10.17 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους) δεν εφαρμόζονται σε μέτρο που λαμβάνεται από Μέρος όσον αφορά τομείς, υποτομείς ή δραστηριότητες που προσδιορίζονται στον πίνακά του που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 10-B (Μελλοντικά μέτρα).

ΑΡΘΡΟ 10.19

Άρνηση χορήγησης των οφελών

Ένα Μέρος μπορεί να αρνηθεί τη χορήγηση των οφελών που προβλέπονται στο παρόν τμήμα σε πάροχο υπηρεσιών του άλλου Μέρους, εάν το Μέρος το οποίο προβάλλει την άρνηση θεσπίσει ή διατηρεί μέτρα με σκοπό τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των ανθρώπινων δικαιωμάτων, τα οποία:

- α) απαγορεύουν τις συναλλαγές με τον εν λόγω πάροχο υπηρεσιών· ή

- β) θα παραβιαστούν ή θα καταστρατηγηθούν σε περίπτωση που τα οφέλη που προβλέπονται στο παρόν τμήμα παραχωρούνταν στον εν λόγω πάροχο υπηρεσιών, μεταξύ άλλων όταν τα μέτρα απαγορεύουν συναλλαγές με φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο έχει την κυριότητα ή τον έλεγχο του εν λόγω παρόχου υπηρεσιών.

ΤΜΗΜΑ Δ

ΕΙΣΟΔΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΜΟΝΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

ΑΡΘΡΟ 10.20

Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 10.2 (Πεδίο εφαρμογής) παράγραφοι 1 και 2, το παρόν τμήμα εφαρμόζεται σε μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος και επηρεάζουν την είσοδο και την προσωρινή διαμονή στο έδαφος του φυσικών προσώπων του άλλου Μέρους για επιχειρηματικούς σκοπούς, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των ακόλουθων κατηγοριών: των βραχυπρόθεσμων επιχειρηματικών επισκεπτών, των επιχειρηματικών επισκεπτών για σκοπούς εγκατάστασης, των παρόχων υπηρεσιών επί συμβάσει, των ανεξάρτητων επαγγελματιών και των ενδοεταιρικών μετατιθεμένων.
2. Οι υποχρεώσεις για την είσοδο και την προσωρινή διαμονή φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς δεν εφαρμόζονται σε περιπτώσεις, στις οποίες ο σκοπός ή η συνέπεια της εισόδου και προσωρινής διαμονής είναι η επέμβαση ή η με άλλον τρόπο επίδραση στην έκβαση διαφορών ή διαπραγματεύσεων μεταξύ εργαζομένων και εργοδοσίας, ή στην απασχόληση φυσικών προσώπων που εμπλέκονται στις εν λόγω διαφορές.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
- α) «επιχειρηματικός επισκέπτης για σκοπούς εγκατάστασης»: φυσικό πρόσωπο που απασχολείται από νομικό πρόσωπο Μέρους και κατέχει ανώτερη θέση, το οποίο:
- i) είναι αρμόδιο για τη σύσταση ή εκκαθάριση επιχείρησης του εν λόγω νομικού προσώπου στο έδαφος του άλλου Μέρους·
  - ii) δεν προσφέρει ούτε παρέχει υπηρεσίες ούτε συμμετέχει σε οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα πέραν αυτής που απαιτείται για τους σκοπούς της εγκατάστασης της εν λόγω επιχείρησης· και
  - iii) δεν λαμβάνει αμοιβή από πηγή που βρίσκεται στο έδαφος του άλλου Μέρους·
- β) «πάροχος υπηρεσιών επί συμβάσει»: φυσικό πρόσωπο που απασχολείται από νομικό πρόσωπο Μέρους, πλην όσων απασχολούνται μέσω γραφείων που προσφέρουν υπηρεσίες τοποθέτησης και παροχής προσωπικού, το οποίο δεν είναι εγκατεστημένο στο έδαφος του άλλου Μέρους και έχει συνάψει σύμβαση καλή τη πίστει με σκοπό την παροχή υπηρεσιών σε τελικό καταναλωτή στο άλλο Μέρος, για την οποία απαιτείται η προσωρινή παρουσία του υπαλλήλου του¹, ο οποίος:
- i) έχει προσφέρει τις εν λόγω υπηρεσίες ως υπάλληλος του νομικού προσώπου για περίοδο τουλάχιστον ενός έτους πριν από την ημερομηνία της αίτησής του για είσοδο και προσωρινή διαμονή·

---

¹ Η σύμβαση παροχής υπηρεσιών που αναφέρεται στο στοιχείο β) πληροί τις απαιτήσεις που ορίζει η νομοθεσία του Μέρους στο οποίο εκτελείται η σύμβαση.

- ii) κατέχει, κατά την ημερομηνία αυτή, το απαιτούμενο επίπεδο επαγγελματικής πείρας στον τομέα δραστηριότητας που αποτελεί αντικείμενο της σύμβασης¹, πτυχίο ή τίτλο από τα οποία πιστοποιούνται γνώσεις ισοδύναμου επιπέδου² και τα επαγγελματικά προσόντα που απαιτούνται εκ του νόμου για την άσκηση της εν λόγω δραστηριότητας στο άλλο Μέρος· και
  - iii) δεν λαμβάνει αμοιβή από πηγή που βρίσκεται στο έδαφος του άλλου Μέρους·
- γ) «ανεξάρτητος επαγγελματίας»: φυσικό πρόσωπο που ασχολείται με την παροχή υπηρεσιών και είναι εγκατεστημένο ως αυτοαπασχολούμενος στο έδαφος ενός Μέρους, το οποίο:
- i) δεν είναι εγκατεστημένο στο έδαφος του άλλου Μέρους·
  - ii) έχει συνάψει σύμβαση καλή τη πίστει, πλην όσων απασχολούνται μέσω γραφείων τοποθέτησης και παροχής προσωπικού με σκοπό την παροχή υπηρεσιών, για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών σε τελικό καταναλωτή στο άλλο Μέρος, για τις οποίες απαιτείται η παρουσία τους σε προσωρινή βάση³. και

---

¹ Η επαγγελματική πείρα που απαιτείται από κάθε Μέρος καθορίζεται στο παράρτημα 10-E (Πάροχοι υπηρεσιών επί συμβάσει και ανεξάρτητοι επαγγελματίες).

² Το επίπεδο του πτυχίου που απαιτείται από κάθε Μέρος καθορίζεται στο παράρτημα 10-E (Πάροχοι υπηρεσιών επί συμβάσει και ανεξάρτητοι επαγγελματίες). Όταν το πτυχίο ή ο τίτλος δεν έχει αποκτηθεί στο Μέρος στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία, το εν λόγω Μέρος μπορεί να αξιολογήσει αν αυτό είναι ισοδύναμο με το πανεπιστημιακό πτυχίο που απαιτείται στο έδαφός του.

³ Η σύμβαση παροχής υπηρεσιών που αναφέρεται στο στοιχείο β) σημείο ii) πληροί τις απαιτήσεις που ορίζει η νομοθεσία του Μέρους στο οποίο εκτελείται η σύμβαση.

- iii) κατέχει, κατά την ημερομηνία της αίτησής του για είσοδο και προσωρινή διαμονή, τουλάχιστον έξι έτη επαγγελματικής πείρας στον σχετικό τομέα δραστηριότητας που αποτελεί αντικείμενο της σύμβασης, πανεπιστημιακό πτυχίο ή τίτλο από τα οποία πιστοποιούνται γνώσεις ισοδύναμου επιπέδου¹ και τα επαγγελματικά προσόντα που απαιτούνται εκ του νόμου για την άσκηση της εν λόγω δραστηριότητας στο άλλο Μέρος·
- δ) «ενδοεταιρικός μετατιθέμενος»: φυσικό πρόσωπο, το οποίο:
- i) απασχολούνταν από νομικό πρόσωπο Μέρους ή ήταν εταίρος του εν λόγω προσώπου για περίοδο τουλάχιστον ενός έτους πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησής του για είσοδο και προσωρινή διαμονή στο άλλο Μέρος².
  - ii) κατά την υποβολή της αίτησης διαμένει εκτός του εδάφους του άλλου Μέρους·
  - iii) μετατίθεται προσωρινά σε επιχείρηση του νομικού προσώπου στο έδαφος του άλλου Μέρους που είναι μέλος του ομίλου του νομικού προσώπου από το οποίο προέρχονται, συμπεριλαμβανομένων του γραφείου αντιπροσωπείας, της θυγατρικής, του υποκαταστήματος ή της μητρικής εταιρείας· και
  - iv) ανήκει σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:
    - A) διευθυντικά ή διοικητικά στελέχη· ή

---

¹ Εάν το πτυχίο ή ο τίτλος δεν έχει αποκτηθεί στο Μέρος στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία, το εν λόγω Μέρος μπορεί να αξιολογήσει αν αυτό είναι ισοδύναμο με το πανεπιστημιακό πτυχίο που απαιτείται στο έδαφός του.

² Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι τα διευθυντικά στελέχη ή οι ειδικοί μπορεί να πρέπει να αποδείξουν ότι διαθέτουν τα επαγγελματικά προσόντα και την πείρα που απαιτούνται στο νομικό πρόσωπο στο οποίο μετατίθενται.

B) ειδικοί·

- ε) «διευθυντικό στέλεχος» ή «διοικητικό στέλεχος»: φυσικό πρόσωπο το οποίο κατέχει ανώτερη θέση, ασχολείται κυρίως με τη διοίκηση της επιχείρησης ή σημαντικό μέρος της διοίκησής της στο άλλο Μέρος και τελεί υπό τη γενική εποπτεία ή λαμβάνει οδηγίες πρωτίστως από ανώτερα διοικητικά στελέχη ή από το διοικητικό συμβούλιο ή από τους μετόχους της επιχείρησης ή από άλλον ισότιμο παράγοντα και ασκεί, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα καθήκοντα:
- i) τη διοίκηση της επιχείρησης ή τμήματος ή υποδιαίρεσης αυτής·
  - ii) την επίβλεψη και τον έλεγχο των εργασιών άλλων υπαλλήλων με εποπτικές, επαγγελματικές ή διοικητικές αρμοδιότητες. Δεν περιλαμβάνονται οι επόπτες πρώτης γραμμής, εκτός εάν οι εποπτευόμενοι εργαζόμενοι είναι επαγγελματίες, ούτε οι εργαζόμενοι οι οποίοι ασκούν κυρίως καθήκοντα απαραίτητα για την παροχή της υπηρεσίας ή τη λειτουργία μιας επένδυσης· και
  - iii) την αρμοδιότητα να προτείνουν προσλήψεις, απολύσεις ή άλλες ενέργειες που αφορούν το προσωπικό· και
- στ) «ειδικός»: φυσικό πρόσωπο το οποίο διαθέτει εξειδικευμένες γνώσεις σε προηγμένο επίπεδο τεχνικής εμπειρογνωσίας, καίριας σημασίας για τους τομείς δραστηριοτήτων, τις τεχνικές ή τη διεύθυνση της επιχείρησης, οι οποίες αξιολογούνται λαμβανομένων υπόψη όχι μόνο των γνώσεων που αφορούν ειδικά την επιχείρηση, αλλά και του αν το εν λόγω πρόσωπο διαθέτει υψηλού επιπέδου προσόντα, συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης επαγγελματικής πείρας σε συνάρτηση με ένα είδος εργασίας ή δραστηριότητας που απαιτεί ειδικές τεχνικές γνώσεις, καθώς και της πιθανής ιδιότητας μέλους αναγνωρισμένου επαγγέλματος.

ΑΡΘΡΟ 10.21

Ενδοεταιρικός μετατιθέμενοι και επιχειρηματικοί επισκέπτες για σκοπούς εγκατάστασης

1. Με την επιφύλαξη των σχετικών προϋποθέσεων και προσόντων που καθορίζονται στο παράρτημα 10-Γ [Επιχειρηματικοί επισκέπτες για σκοπούς εγκατάστασης, ενδοεταιρικός μετατιθέμενοι και βραχυπρόθεσμοι επιχειρηματικοί επισκέπτες]:

α) ένα Μέρος επιτρέπει:

i) την είσοδο και την προσωρινή διαμονή ενδοεταιρικός μετατιθεμένων και επιχειρηματικών επισκεπτών για σκοπούς εγκατάστασης· και

ii) την απασχόληση στο έδαφος του ενδοεταιρικός μετατιθεμένων του άλλου Μέρους·

β) κανένα Μέρος δεν διατηρεί ούτε θεσπίζει περιορισμούς με τη μορφή αριθμητικών ποσοτώσεων ή εξέτασης των οικονομικών αναγκών, σχετικά με τον συνολικό αριθμό φυσικών προσώπων στα οποία επιτρέπεται η είσοδος ως επιχειρηματικών επισκεπτών για σκοπούς εγκατάστασης, σε συγκεκριμένο τομέα, ή τα οποία ένας επενδυτής μπορεί να απασχολεί ως ενδοεταιρικός μετατιθεμένους, είτε σε εδαφικές υποδιαιρέσεις του είτε στο έδαφος του συνολικά· και

γ) κάθε Μέρος παρέχει σε ενδοεταιρικός μετατιθεμένους και επιχειρηματικούς επισκέπτες για σκοπούς εγκατάστασης του άλλου Μέρους, όσον αφορά μέτρα που επηρεάζουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες κατά τη διάρκεια της προσωρινής διαμονής τους στο έδαφος του, εξίσου ευνοϊκή μεταχείριση με εκείνη που παρέχει, σε παρόμοιες καταστάσεις, σε δικά του φυσικά πρόσωπα.

2. Η επιτρεπόμενη διάρκεια διαμονής ανέρχεται σε περίοδο έως τριών ετών για διευθυντικά ή διοικητικά στελέχη και ειδικούς.

3. Η επιτρεπόμενη διάρκεια διαμονής για επιχειρηματικούς επισκέπτες για σκοπούς εγκατάστασης ανέρχεται σε περίοδο έως 90 ημερών εντός κάθε εξάμηνης περιόδου για την Ένωση και σε περίοδο έως 90 ημερών εντός κάθε 12μηνης περιόδου για τη Νέα Ζηλανδία.

ΑΡΘΡΟ 10.22

Βραχυπρόθεσμοι επιχειρηματικοί επισκέπτες

1. Με την επιφύλαξη των σχετικών προϋποθέσεων και προσόντων που καθορίζονται στο παράρτημα 10-Γ (Επιχειρηματικοί επισκέπτες για σκοπούς εγκατάστασης, ενδοεταιρικός μετατιθέμενοι και βραχυπρόθεσμοι επιχειρηματικοί επισκέπτες), ένα Μέρος επιτρέπει την είσοδο και την προσωρινή διαμονή βραχυπρόθεσμων επιχειρηματικών επισκεπτών του άλλου Μέρους για τους σκοπούς της εκτέλεσης των δραστηριοτήτων που παρατίθενται στο παράρτημα 10-Γ (Επιχειρηματικοί επισκέπτες για σκοπούς εγκατάστασης, ενδοεταιρικός μετατιθέμενοι και βραχυπρόθεσμοι επιχειρηματικοί επισκέπτες), υπό τους ακόλουθους όρους:

α) οι βραχυπρόθεσμοι επιχειρηματικοί επισκέπτες δεν ασχολούνται με την πώληση των εμπορευμάτων τους ή την παροχή των υπηρεσιών τους στο ευρύ κοινό·

- β) οι βραχυπρόθεσμοι επιχειρηματικοί επισκέπτες δεν εισπράττουν αμοιβή από οντότητα εγκατεστημένη στο έδαφος του Μέρους στο οποίο διαμένουν προσωρινά· και
- γ) οι βραχυπρόθεσμοι επιχειρηματικοί επισκέπτες δεν ασχολούνται με την παροχή υπηρεσίας στο πλαίσιο σύμβασης που έχει συναφθεί μεταξύ νομικού προσώπου, το οποίο δεν είναι εγκατεστημένο στο έδαφος του Μέρους όπου διαμένουν προσωρινά, και καταναλωτή που βρίσκεται εκεί, πλην των περιπτώσεων που προβλέπονται στο παράρτημα 10-Γ (Επιχειρηματικοί επισκέπτες για σκοπούς εγκατάστασης, ενδοεταιρικούς μετατιθέμενοι και βραχυπρόθεσμοι επιχειρηματικοί επισκέπτες).

2. Εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στο παράρτημα 10-Γ (Επιχειρηματικοί επισκέπτες για σκοπούς εγκατάστασης, ενδοεταιρικούς μετατιθέμενοι και βραχυπρόθεσμοι επιχειρηματικοί επισκέπτες), ένα Μέρος επιτρέπει την είσοδο βραχυπρόθεσμων επιχειρηματικών επισκεπτών χωρίς να απαιτεί εξέταση των οικονομικών αναγκών ή άλλες διαδικασίες προηγούμενης έγκρισης με παρόμοιο σκοπό.

3. Η επιτρεπόμενη διάρκεια διαμονής ανέρχεται σε περίοδο έως 90 ημερών εντός οποιασδήποτε 12μηνιαίας περιόδου.

ΑΡΘΡΟ 10.23

Πάροχοι υπηρεσιών επί συμβάσει και ανεξάρτητοι επαγγελματίες

1. Στους τομείς, στους υποτομείς και στις δραστηριότητες που παρατίθενται στο παράρτημα 10-Ε (Πάροχοι υπηρεσιών επί συμβάσει και ανεξάρτητοι επαγγελματίες) και με την επιφύλαξη των σχετικών προϋποθέσεων και προσόντων που καθορίζονται σ' αυτό, κάθε Μέρος:

- α) επιτρέπει την είσοδο και προσωρινή διαμονή παρόχων υπηρεσιών επί συμβάσει και ανεξάρτητων επαγγελματιών στο έδαφός του·

- β) δεν θεσπίζει ούτε διατηρεί περιορισμούς ως προς τον συνολικό αριθμό των παρόχων υπηρεσιών επί συμβάσει και ανεξάρτητων επαγγελματιών του άλλου Μέρους στους οποίους επιτρέπεται η προσωρινή είσοδος, με τη μορφή αριθμητικών ποσοτώσεων ή εξέτασης των οικονομικών αναγκών, είτε σε εδαφικές υποδιαίρεσεις του είτε στο έδαφος του συνολικά· και
- γ) παρέχει στους παρόχους υπηρεσιών επί συμβάσει και στους ανεξάρτητους επαγγελματίες του άλλου Μέρους, όσον αφορά μέτρα που επηρεάζουν την παροχή υπηρεσιών στο έδαφος του, εξίσου ευνοϊκή μεταχείριση με εκείνη που παρέχει, σε παρόμοιες καταστάσεις, στους δικούς του παρόχους υπηρεσιών.
2. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι η πρόσβαση που παρέχεται βάσει των διατάξεων του παρόντος άρθρου αφορά μόνο την υπηρεσία που αποτελεί αντικείμενο της σύμβασης και δεν παρέχει δικαίωμα χρήσης του επαγγελματικού τίτλου του Μέρους στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία.
3. Η συνολική επιτρεπόμενη διάρκεια διαμονής ανέρχεται σε περίοδο έως 12 μηνών ή στη διάρκεια της σύμβασης, αναλόγως ποια είναι η μικρότερη.

ΑΡΘΡΟ 10.24

Μη συμμορφούμενα μέτρα

1. Το άρθρο 10.21 (Ενδοεταιρικός μετατιθέμενος και επιχειρηματικός επισκέπτης για σκοπούς εγκατάστασης) στοιχεία β) και γ) και το άρθρο 10.23 (Πάροχοι υπηρεσιών επί συμβάσει και ανεξάρτητοι επαγγελματίες) στοιχεία β) και γ) δεν εφαρμόζονται:

α) σε κάθε υφιστάμενο μη συμμορφούμενο μέτρο που επηρεάζει την προσωρινή διαμονή φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς και διατηρείται σε επίπεδο:

i) για την Ένωση:

A) Ένωσης, όπως προσδιορίζεται στον πίνακα της Ένωσης στο παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα)·

B) κεντρικής κυβέρνησης κράτους μέλους, όπως προσδιορίζεται στον πίνακα της Ένωσης στο παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα)·

Γ) περιφερειακής κυβέρνησης κράτους μέλους, όπως προσδιορίζεται στον πίνακα της Ένωσης στο παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα)· ή

Δ) τοπικής διοικητικής αρχής πέραν αυτής που αναφέρεται στο στοιχείο Γ)· και

ii) για τη Νέα Ζηλανδία:

A) κεντρικής κυβέρνησης, όπως προσδιορίζεται στον πίνακα της Νέας Ζηλανδίας στο παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα)· ή

B) τοπικής διοικητικής αρχής·

β) στη συνέχιση ή άμεση ανανέωση οποιουδήποτε μη συμμορφούμενου μέτρου που αναφέρεται στο στοιχείο α)· ή

γ) σε τροποποίηση ή μεταβολή κάθε μη συμμορφούμενου μέτρου που αναφέρεται στα στοιχεία α) και β), στον βαθμό που δεν περιορίζει τη συμμόρφωση του μέτρου, όπως αυτή ίσχυε ακριβώς πριν από την τροποποίηση ή τη μεταβολή, με το άρθρο 10.21 (Ενδοεταιρικός μετατιθέμενοι και επιχειρηματικοί επισκέπτες για σκοπούς εγκατάστασης) παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) ή το άρθρο 10.23 (Πάροχοι υπηρεσιών επί συμβάσει και ανεξάρτητοι επαγγελματίες) παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ).

2. Το άρθρο 10.21 (Ενδοεταιρικός μετατιθέμενοι και επιχειρηματικοί επισκέπτες για σκοπούς εγκατάστασης) παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) ή το άρθρο 10.23 (Πάροχοι υπηρεσιών επί συμβάσει και ανεξάρτητοι επαγγελματίες) παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) δεν εφαρμόζεται σε οποιοδήποτε μέτρο που θεσπίζει ή διατηρεί ένα Μέρος και που επηρεάζει την προσωρινή διαμονή φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς όσον αφορά τομείς, υποτομείς ή δραστηριότητες όπως ορίζονται από το εν λόγω Μέρος στον πίνακά του που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 10-B (Μελλοντικά μέτρα).

ΑΡΘΡΟ 10.25

Διαφάνεια

1. Κάθε Μέρος δημοσιοποιεί, εάν είναι δυνατό στο διαδίκτυο, τις πληροφορίες για τα σχετικά μέτρα που αφορούν την είσοδο και την προσωρινή διαμονή φυσικών προσώπων του άλλου Μέρους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10.20 (Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί) παράγραφος 1.
2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνουν τις ακόλουθες πληροφορίες που αφορούν την είσοδο και την προσωρινή διαμονή φυσικών προσώπων, όταν είναι διαθέσιμες:
  - α) προϋποθέσεις εισόδου·
  - β) ενδεικτικό κατάλογο εγγράφων που ενδέχεται να απαιτούνται για την επαλήθευση της εκπλήρωσης των προϋποθέσεων·
  - γ) ενδεικτικό χρόνο εξέτασης·
  - δ) ισχύοντα τέλη·
  - ε) διαδικασίες προσφυγής· και
  - στ) οικείες νομοθετικές διατάξεις γενικής εφαρμογής που διέπουν την είσοδο και την προσωρινή διαμονή φυσικών προσώπων.

ΤΜΗΜΑ Ε

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΥΠΟΤΜΗΜΑ 1

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 10.26

Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

1. Το παρόν υποτμήμα εφαρμόζεται σε μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος όσον αφορά τις απαιτήσεις και τις διαδικασίες αδειοδότησης, καθώς και τις απαιτήσεις και τις διαδικασίες αναγνώρισης προσόντων και τα τεχνικά πρότυπα¹ που επηρεάζουν:
  - α) τις διασυνοριακές συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών·
  - β) την εγκατάσταση ή λειτουργία· ή
  - γ) την παροχή υπηρεσιών μέσω της παρουσίας φυσικού προσώπου ενός Μέρους στο έδαφος του άλλου Μέρους ή κατηγοριών φυσικών προσώπων όπως ορίζεται στο άρθρο 10.20 (Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί).

---

¹ Όσον αφορά τα μέτρα που αφορούν τεχνικά πρότυπα, το παρόν τμήμα εφαρμόζεται μόνο στα μέτρα που επηρεάζουν τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών. Τα τεχνικά πρότυπα δεν περιλαμβάνουν ρυθμιστικά ούτε εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

2. Το παρόν υποτιμήμα δεν εφαρμόζεται σε απαιτήσεις και διαδικασίες αδειοδότησης, καθώς και σε απαιτήσεις και διαδικασίες αναγνώρισης προσόντων και σε τεχνικά πρότυπα με βάση μέτρο το οποίο δεν συμμορφώνεται με το άρθρο 10.5 (Πρόσβαση στην αγορά), το άρθρο 10.6 (Εθνική μεταχείριση), το άρθρο 10.14 (Πρόσβαση στην αγορά) ή το άρθρο 10.16 (Εθνική μεταχείριση) και αναφέρεται στο άρθρο 10.10 (Μη συμμορφούμενα μέτρα) παράγραφος 1 ή 2 ή στο άρθρο 10.18 (Μη συμμορφούμενα μέτρα) παράγραφος 1 ή 2.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος υποτιμήματος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «έγκριση»: η άδεια άσκησης οποιασδήποτε από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β) και γ) που προκύπτει από τη διαδικασία που πρέπει να τηρήσει ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο προκειμένου να αποδείξει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις αδειοδότησης, τις απαιτήσεις αναγνώρισης προσόντων ή τα τεχνικά πρότυπα· και
- β) «αρμόδια αρχή»: κεντρική, περιφερειακή ή τοπική διοίκηση ή αρχή ή μη κυβερνητικός φορέας κατά την άσκηση των εξουσιών που μεταβιβάζονται από κεντρικές, περιφερειακές ή τοπικές διοικήσεις ή αρχές, που έχει δικαίωμα να λαμβάνει απόφαση σχετικά με την έγκριση.

ΑΡΘΡΟ 10.27

Υποβολή αιτήσεων

Κάθε Μέρος αποφεύγει, στο μέτρο του δυνατού, να ζητήσει από τον αιτούντα να απευθυνθεί σε περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές για κάθε αίτηση χορήγησης έγκρισης. Εάν η δραστηριότητα για την οποία ζητείται η έγκριση εμπίπτει στη δικαιοδοσία περισσότερων αρμόδιων αρχών, ενδέχεται να απαιτούνται περισσότερες αιτήσεις για χορήγηση έγκρισης.

ΑΡΘΡΟ 10.28

Προθεσμίες υποβολής αιτήσεων

Όταν ένα Μέρος ζητεί έγκριση, διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του επιτρέπουν, στο μέτρο του δυνατού, την υποβολή αίτησης ανά πάσα στιγμή καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Εάν υφίσταται συγκεκριμένη χρονική περίοδος για την υποβολή αίτησης για χορήγηση έγκρισης, το Μέρος διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές παρέχουν εύλογο χρονικό διάστημα για την υποβολή της αίτησης.

ΑΡΘΡΟ 10.29

Ηλεκτρονικές αιτήσεις και αποδοχή αντιγράφων

Όταν ένα Μέρος ζητεί έγκριση, διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του:

- α) καταβάλλουν κάθε προσπάθεια ώστε να αποδέχονται αιτήσεις σε ηλεκτρονική μορφή· και
- β) αποδέχονται αντίγραφα εγγράφων, τα οποία είναι επικυρωμένα σύμφωνα με το δίκαιο του Μέρους, αντί των πρωτότυπων εγγράφων, εκτός εάν οι αρμόδιες αρχές απαιτούν πρωτότυπα έγγραφα για την προστασία της ακεραιότητας της διαδικασίας έγκρισης.

ΑΡΘΡΟ 10.30

Εξέταση των αιτήσεων

1. Όταν ένα Μέρος ζητεί έγκριση, διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του:
  - α) παρέχουν, στο μέτρο του δυνατού, ενδεικτικό χρονικό πλαίσιο για την εξέταση της αίτησης·
  - β) κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση της αίτησης, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση·
  - γ) στο μέτρο του δυνατού, εξακριβώνουν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση την πληρότητα της αίτησης για εξέταση σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του Μέρους·
  - δ) όταν κρίνουν ότι μια αίτηση είναι πλήρης για εξέταση σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του Μέρους¹, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μετά την υποβολή της αίτησης, διασφαλίζουν ότι:
    - i) η εξέταση της αίτησης έχει ολοκληρωθεί· και

---

¹ Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να απαιτούν την υποβολή όλων των πληροφοριών σε συγκεκριμένο μορφότυπο ώστε να θεωρούνται «πλήρεις για εξέταση».

- ii) ο αιτών έχει ενημερωθεί σχετικά με την απόφαση που αφορά την αίτηση¹, κατά το δυνατόν εγγράφως².
- ε) εάν κρίνουν ότι μια αίτηση είναι ελλιπής για εξέταση σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του Μέρους, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την ημερομηνία κατά την οποία η σχετική αρμόδια αρχή διαπίστωσε ότι η αίτηση ήταν ελλιπής και, στο μέτρο του δυνατού:
- i) ενημερώνουν τον αιτούντα ότι η αίτηση είναι ελλιπής·
- ii) κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, προσδιορίζουν τα συμπληρωματικά στοιχεία που απαιτούνται για τη συμπλήρωση της αίτησης ή παρέχουν άλλως οδηγίες σχετικά με τον λόγο για τον οποίο θεωρήθηκε ελλιπής η αίτηση· και
- iii) παρέχουν στον αιτούντα τη δυνατότητα³ να παράσχει τα συμπληρωματικά στοιχεία που απαιτούνται για τη συμπλήρωση της αίτησης·

εάν κανένα από τα βήματα των σημείων i) έως iii) δεν είναι εφικτό και η αίτηση απορριφθεί λόγω έλλειψης πληρότητας, μεριμνούν ώστε να ενημερώσουν τον αιτούντα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος· και

---

¹ Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να πληρούν αυτή την απαίτηση ενημερώνοντας τον αιτούντα εγγράφως εκ των προτέρων, μεταξύ άλλων μέσω δημοσιευμένου μέτρου, ότι, εάν δεν υπάρξει ανταπόκριση μετά από καθορισμένη προθεσμία από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, σημαίνει ότι η αίτηση έχει γίνει δεκτή.

² Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι η αναφορά στην έγγραφη μορφή θα πρέπει να θεωρείται ότι περιλαμβάνει την ηλεκτρονική μορφή.

³ Η εν λόγω δυνατότητα δεν επιβάλλει σε μια αρμόδια αρχή την υποχρέωση να παρατείνει τις προθεσμίες.

- στ) εάν απορρίψουν αίτηση, είτε με δική τους πρωτοβουλία είτε κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, ενημερώνουν τον αιτούντα σχετικά με τους λόγους απόρριψης και το χρονικό περιθώριο για την προσφυγή κατά της εν λόγω απόφασης και, κατά περίπτωση, τις διαδικασίες εκ νέου υποβολής αίτησης. Ο αιτών δεν θα πρέπει να απαγορεύεται να υποβάλει άλλη αίτηση αποκλειστικά βάσει προηγούμενης απορριφθείσας αίτησης.
2. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του χορηγούν έγκριση μόλις αποδειχθεί, κατόπιν κατάλληλης εξέτασης, ότι ο αιτών πληροί τις προϋποθέσεις για την απόκτησή της.
3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του μεριμνούν ώστε η έγκριση, εφόσον χορηγηθεί, να αρχίσει να ισχύει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, σύμφωνα με τους ισχύοντες όρους και προϋποθέσεις.

ΑΡΘΡΟ 10.31

Τέλη

1. Για όλες τις οικονομικές δραστηριότητες που καλύπτονται από το παρόν υποτομήμα πλην των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι τα τέλη έγκρισης¹ που χρεώνουν οι αρμόδιες αρχές του είναι εύλογα, διαφανή και δεν περιορίζουν από μόνα τους την παροχή της σχετικής υπηρεσίας ή την άσκηση κάθε άλλης οικονομικής δραστηριότητας.

---

¹ Στα τέλη έγκρισης δεν περιλαμβάνονται τα τέλη για τη χρήση φυσικών πόρων, οι πληρωμές για δημοπρασίες, διαγωνισμούς ή άλλα μέσα ανάθεσης συμβάσεων που δεν εισάγουν διακρίσεις, ούτε οι υποχρεωτικές εισφορές για την παροχή καθολικής υπηρεσίας.

2. Όσον αφορά τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του, όσον αφορά τα τέλη έγκρισης που χρεώνουν, παρέχουν στους αιτούντες κατάλογο τελών ή πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο καθορισμού των ποσών των τελών και δεν χρησιμοποιούν τα τέλη ως μέσο αποφυγής των δεσμεύσεων ή των υποχρεώσεων του Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 10.32

Αξιολόγηση προσόντων

Όταν ένα Μέρος ζητεί εξέταση για τη χορήγηση έγκρισης, διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του προγραμματίζουν την εν λόγω εξέταση σε ευλόγως συχνά χρονικά διαστήματα και παρέχουν εύλογο χρονικό διάστημα που επιτρέπει στους αιτούντες να ζητήσουν συμμετοχή στην εξέταση. Στον βαθμό που είναι πρακτικά εφικτό, κάθε Μέρος εξετάζει το ενδεχόμενο αποδοχής αιτημάτων σε ηλεκτρονική μορφή για τη διεξαγωγή τέτοιων εξετάσεων και χρήσης ηλεκτρονικών μέσων σε άλλες πτυχές των διαδικασιών εξέτασης.

ΑΡΘΡΟ 10.33

Αντικειμενικότητα, αμεροληψία και ανεξαρτησία

Εάν ένα Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρο που αφορά τη χορήγηση έγκρισης, διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες αρχές του εξετάζουν τις αιτήσεις, λαμβάνουν και χορηγούν τις αποφάσεις αντικειμενικά και αμερόληπτα και κατά τρόπο ανεξάρτητο από οποιοδήποτε πρόσωπο ασκεί την οικονομική δραστηριότητα για την οποία ζητείται η έγκριση.

Δημοσίευση και διαθέσιμες πληροφορίες

Όταν ένα Μέρος απαιτεί έγκριση, δημοσιεύει¹ αμελλητί τις απαραίτητες πληροφορίες για τους παρόχους υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που επιδιώκουν την παροχή υπηρεσίας, και για τα πρόσωπα που ασκούν ή επιδιώκουν να ασκήσουν την οικονομική δραστηριότητα για την οποία απαιτείται η άδεια ή η έγκριση, προκειμένου να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις και τις διαδικασίες για την απόκτηση, τη διατήρηση, την τροποποίηση και την ανανέωση της εν λόγω έγκρισης. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν, όταν διατίθενται:

- α) απαιτήσεις και διαδικασίες·
- β) στοιχεία επικοινωνίας των σχετικών αρμόδιων αρχών·
- γ) τέλη έγκρισης·
- δ) ισχύοντα τεχνικά πρότυπα·
- ε) διαδικασίες προσφυγής ή επανεξέτασης των αποφάσεων που αφορούν αιτήσεις·
- στ) διαδικασίες παρακολούθησης ή επιβολής της συμμόρφωσης με τους όρους και τις προϋποθέσεις των αδειών ή των προσόντων·

---

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος υποτιμήματος, ως «δημοσιεύει» νοείται να περιλαμβάνει σε επίσημη δημοσίευση, όπως επίσημη εφημερίδα, ή σε επίσημο ιστότοπο. Τα Μέρη ενθαρρύνονται να ενοποιήσουν τις ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις σε ενιαία πύλη.

- ζ) δυνατότητες συμμετοχής του Δημοσίου, μεταξύ άλλων μέσω ακροάσεων ή σχολιασμού· και
- η) ενδεικτικά χρονικά περιθώρια για την εξέταση μιας αίτησης.

ΑΡΘΡΟ 10.35

Τεχνικά πρότυπα

Ένα Μέρος παροτρύνει τις αρμόδιες αρχές του, κατά τη θέσπιση τεχνικών προτύπων, να θεσπίζουν τεχνικά πρότυπα που αναπτύσσονται μέσω ανοικτών και διαφανών διαδικασιών και παροτρύνει κάθε φορέα, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών διεθνών οργανισμών, που έχει οριστεί για να αναπτύσσει τεχνικά πρότυπα, να τα αναπτύσσει μέσω ανοικτών και διαφανών διαδικασιών.

ΑΡΘΡΟ 10.36

Ανάπτυξη μέτρων

Όταν ένα Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα που αφορούν τη χορήγηση έγκρισης, διασφαλίζει ότι:

- α) τα μέτρα αυτά βασίζονται σε σαφή, αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια¹.

---

¹ Στα κριτήρια αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται η αρμοδιότητα και η ικανότητα παροχής υπηρεσίας ή η άσκηση οποιασδήποτε άλλης οικονομικής δραστηριότητας, μεταξύ άλλων κατά τρόπο σύμφωνο με τις κανονιστικές απαιτήσεις ενός Μέρους, όπως οι υγειονομικές και περιβαλλοντικές απαιτήσεις. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να αξιολογούν τη βαρύτητα που πρέπει να δίνεται σε κάθε κριτήριο.

- β) οι διαδικασίες είναι αμερόληπτες, εύκολα προσβάσιμες από όλους τους αιτούντες και κατάλληλες ώστε οι αιτούντες να αποδεικνύουν αν πληρούν τις απαιτήσεις, όταν υπάρχουν τέτοιες απαιτήσεις· και
- γ) οι διαδικασίες αυτές καθαυτές δεν εμποδίζουν αδικαιολόγητα την εκπλήρωση των απαιτήσεων.

ΑΡΘΡΟ 10.37

Περιορισμένος αριθμός αδειών

Σε περίπτωση που ο αριθμός των διαθέσιμων αδειών για συγκεκριμένη δραστηριότητα είναι περιορισμένος λόγω της σπανιότητας των διαθέσιμων φυσικών πόρων ή τεχνικών δυνατοτήτων, το Μέρος εφαρμόζει, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του, διαδικασία επιλογής μεταξύ των δυνητικών υποψηφίων, η οποία παρέχει πλήρεις εγγυήσεις αμεροληψίας και διαφάνειας, ιδίως όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την κατάλληλη δημοσιοποίηση της έναρξης, της διεξαγωγής και της ολοκλήρωσης της διαδικασίας. Κατά τη θέσπιση κανόνων για τη διαδικασία επιλογής, το Μέρος μπορεί να λαμβάνει υπόψη θεμιτούς στόχους πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που αφορούν την υγεία, την ασφάλεια, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.

ΑΡΘΡΟ 10.38

Διαδικασίες επανεξέτασης διοικητικών αποφάσεων

Κάθε Μέρος διατηρεί τακτικά, διαιτητικά ή διοικητικά δικαστήρια ή διαδικασίες που προβλέπουν, κατόπιν αιτήματος ενός θιγόμενου επενδυτή ή παρόχου υπηρεσιών του άλλου Μέρους, την έγκαιρη επανεξέταση και, εάν συντρέχει λόγος, κατάλληλα μέσα έννομης προστασίας έναντι διοικητικών αποφάσεων που θίγουν την εγκατάσταση ή τη λειτουργία, τις διασυνοριακές συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών ή την παροχή υπηρεσιών μέσω της παρουσίας φυσικού προσώπου ενός Μέρους στο έδαφος του άλλου Μέρους. Στις περιπτώσεις που οι εν λόγω διαδικασίες δεν είναι ανεξάρτητες από την αρχή στην οποία έχει ανατεθεί η σχετική διοικητική απόφαση, το Μέρος εξασφαλίζει ότι οι εν λόγω διαδικασίες όντως παρέχουν δυνατότητα αντικειμενικής και αμερόληπτης επανεξέτασης.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ 2

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΑΡΘΡΟ 10.39

Αμοιβαία αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «επαγγελματικά προσόντα» νοούνται τα τυπικά προσόντα, η επαγγελματική πείρα, η επαγγελματική καταχώριση ή άλλη βεβαίωση επάρκειας.

2. Καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν εμποδίζει ένα Μέρος να απαιτεί από τα φυσικά πρόσωπα να διαθέτουν τα αναγκαία επαγγελματικά προσόντα που καθορίζονται στο έδαφος στο οποίο παρέχεται η υπηρεσία, για τον συγκεκριμένο τομέα δραστηριότητας.

3. Κατά περίπτωση, τα Μέρη ενθαρρύνουν την καθιέρωση διαλόγου μεταξύ των οικείων σχετικών εμπειρογνομόνων, ρυθμιστικών αρχών και φορέων του κλάδου, προκειμένου να αποκτήσουν κοινή αντίληψη και να διευκολύνουν την κατανόηση των αντίστοιχων προσόντων, απαιτήσεων καταχώρισης και διαδικασιών, και συνεργάζονται με σκοπό την επίτευξη αμοιβαίας αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων.

4. Τα Μέρη ενθαρρύνουν τους σχετικούς επαγγελματικούς φορείς ή τις αρχές στα αντίστοιχα εδάφη τους να αναπτύξουν και να υποβάλουν κοινή σύσταση σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων στην επιτροπή επενδύσεων, υπηρεσιών, ψηφιακού εμπορίου, δημόσιων συμβάσεων και διανοητικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών ενδείξεων, η οποία συστήνεται δυνάμει του άρθρου 24.4 (Ειδικές επιτροπές). Η κοινή αυτή σύσταση τεκμηριώνεται με στοιχεία που αποδεικνύουν:

- α) την οικονομική αξία ενδεχόμενης πράξης για την αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων (στο εξής: πράξη αμοιβαίας αναγνώρισης)· και
- β) τη συμβατότητα των αντίστοιχων συστημάτων, δηλαδή τον βαθμό στον οποίο τα κριτήρια που εφαρμόζονται από κάθε Μέρος για την έγκριση, την αδειοδότηση, τη λειτουργία και την πιστοποίηση επαγγελματιών είναι συμβατά μεταξύ τους.

5. Η επιτροπή επενδύσεων, υπηρεσιών, ψηφιακού εμπορίου, δημόσιων συμβάσεων και διανοητικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών ενδείξεων, μόλις λάβει κοινή σύσταση, ελέγχει, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, αν η κοινή σύσταση συνάδει με το παρόν κεφάλαιο. Μετά τον εν λόγω έλεγχο, η επιτροπή επενδύσεων, υπηρεσιών, ψηφιακού εμπορίου, δημόσιων συμβάσεων και διανοητικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών ενδείξεων, μπορεί να καταρτίσει πράξη αμοιβαίας αναγνώρισης και η επιτροπή εμπορίου μπορεί να την εγκρίνει με απόφασή της ως παράρτημα της παρούσας συμφωνίας¹.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ 3

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

ΑΡΘΡΟ 10.40

Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

1. Το παρόν υποτμήμα θέτει τις αρχές του ρυθμιστικού πλαισίου για την παροχή υπηρεσιών παράδοσης και εφαρμόζεται σε μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος και επηρεάζουν τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών παράδοσης.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι οι πράξεις αυτές δεν οδηγούν στην αυτόματη αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, αλλά καθορίζουν, προς το αμοιβαίο συμφέρον και των δύο Μερών, τις προϋποθέσεις για τις αρμόδιες αρχές που χορηγούν την αναγνώριση.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος υποτιμήματος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
- α) «υπηρεσίες παράδοσης»: υπηρεσίες ταχυδρομείου, ταχυμεταφορών, κατεπείγουσας παράδοσης ή κατεπείγοντος ταχυδρομείου, στις οποίες περιλαμβάνονται η συλλογή, διαλογή, μεταφορά και παράδοση ταχυδρομικών αντικειμένων·
  - β) «υπηρεσίες κατεπείγουσας παράδοσης»: η συλλογή, διαλογή, μεταφορά και παράδοση ταχυδρομικών αντικειμένων με μεγαλύτερη ταχύτητα και αξιοπιστία, στις οποίες ενδέχεται να περιλαμβάνονται στοιχεία προστιθέμενης αξίας, όπως παραλαβή από τον χώρο του αποστολέα, παράδοση αυτοπροσώπως στον παραλήπτη, παρακολούθηση, δυνατότητα αλλαγής προορισμού και παραλήπτη στην πορεία ή επιβεβαίωση παραλαβής·
  - γ) «υπηρεσίες κατεπείγοντος ταχυδρομείου»: διεθνείς υπηρεσίες κατεπείγουσας παράδοσης που παρέχονται μέσω της EMS Cooperative, της εθελοντικής ένωσης αναγνωρισμένων φορέων εκμετάλλευσης ταχυδρομικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ένωσης·
  - δ) «άδεια»: έγκριση την οποία μπορεί να ζητήσει μια ρυθμιστική αρχή Μέρους από μεμονωμένο πάροχο προκειμένου ο εν λόγω πάροχος να μπορεί να προσφέρει υπηρεσίες ταχυδρομείου και ταχυμεταφορών·
  - ε) «ταχυδρομικό αντικείμενο»: αντικείμενο βάρους έως 31,5 kg, αποστελλόμενο υπό την τελική μορφή υπό την οποία πρόκειται να μεταφερθεί από κάθε είδος παρόχου υπηρεσιών παράδοσης, δημόσιου ή ιδιωτικού, και το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει αντικείμενα, όπως επιστολή, δέμα, εφημερίδα ή κατάλογο·
  - στ) «μονοπώλιο ταχυδρομικών υπηρεσιών»: το αποκλειστικό δικαίωμα παροχής συγκεκριμένων υπηρεσιών παράδοσης εντός του εδάφους ενός Μέρους ή σε εδαφικές υποδιαιρέσεις του σύμφωνα με νομοθετικό μέτρο· και

- ζ) «καθολική υπηρεσία»: η μόνιμη παροχή υπηρεσίας παράδοσης καθορισμένης ποιότητας σε όλα τα σημεία του εδάφους ενός Μέρους ή σε εδαφικές υποδιαιρέσεις του Μέρους σε τιμή προσιτή για όλους τους χρήστες.

ΑΡΘΡΟ 10.41

Καθολική υπηρεσία

1. Κάθε Μέρος έχει δικαίωμα να καθορίζει το είδος της υποχρέωσης παροχής καθολικής υπηρεσίας που επιθυμεί να διατηρήσει και να αποφασίζει σχετικά με το εύρος και την εφαρμογή της υποχρέωσης. Κάθε Μέρος εκπληρώνει κάθε υποχρέωση παροχής καθολικής υπηρεσίας κατά τρόπο διαφανή, μη διακριτικό και ουδέτερο όσον αφορά όλους τους παρόχους που υπόκεινται στην υποχρέωση.
2. Όταν ένα Μέρος επιβάλλει την υποχρέωση οι υπηρεσίες εισερχόμενου κατεπείγοντος ταχυδρομείου να παρέχονται σε βάση καθολικής υπηρεσίας, δεν παρέχει προνομιακή μεταχείριση στις εν λόγω υπηρεσίες έναντι άλλων διεθνών υπηρεσιών κατεπείγουσας παράδοσης.

ΑΡΘΡΟ 10.42

Χρηματοδότηση καθολικής υπηρεσίας

Τα Μέρη δεν επιβάλλουν τέλη ή άλλες χρεώσεις για την παροχή υπηρεσίας παράδοσης η οποία δεν αποτελεί καθολική υπηρεσία παράδοσης για τους σκοπούς της χρηματοδότησης της παροχής καθολικής υπηρεσίας¹.

---

¹ Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε γενικά εφαρμοστέα φορολογικά μέτρα ή διοικητικά τέλη.

ΑΡΘΡΟ 10.43

Πρόληψη πρακτικών στρέβλωσης της αγοράς

Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι πάροχοι υπηρεσιών παράδοσης οι οποίοι υποχρεούνται σε παροχή καθολικής υπηρεσίας ή κατέχουν μονοπώλιο ταχυδρομικών υπηρεσιών δεν προβαίνουν σε πρακτικές στρέβλωσης της αγοράς, όπως:

- α) η χρήση εσόδων που προέρχονται από την παροχή της υπηρεσίας που υπόκειται σε υποχρέωση παροχής καθολικής υπηρεσίας ή από μονοπώλιο με σκοπό τη διεπιδότηση της παροχής υπηρεσίας κατεπείγουσας παράδοσης ή οποιασδήποτε υπηρεσίας παράδοσης η οποία δεν υπόκειται σε υποχρέωση παροχής καθολικής υπηρεσίας· ή
- β) αδικαιολόγητη διαφορετική μεταχείριση μεταξύ των πελατών όσον αφορά τους δασμούς ή άλλους όρους και προϋποθέσεις για την παροχή υπηρεσίας που υπόκειται σε υποχρέωση παροχής καθολικής υπηρεσίας ή μονοπώλιο ταχυδρομικών υπηρεσιών.

ΑΡΘΡΟ 10.44

Άδειες

1. Όταν ένα Μέρος απαιτεί άδεια για την παροχή υπηρεσιών παράδοσης, το εν λόγω Μέρος δημοσιοποιεί:

- α) όλες τις απαιτήσεις αδειοδότησης και τη χρονική περίοδο που απαιτείται κανονικά για την έκδοση απόφασης σχετικά με αίτηση για τη χορήγηση άδειας· και

β) τους όρους και τις προϋποθέσεις των αδειών.

2. Κάθε μέρος διασφαλίζει ότι οι διαδικασίες, οι υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις της χορήγησης άδειας είναι διαφανείς, δεν εισάγουν διακρίσεις και βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια.

3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι, σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή απορρίψει αίτηση για τη χορήγηση άδειας, η εν λόγω αρχή ενημερώνει εγγράφως τον αιτούντα για τους λόγους της απόρριψης. Κάθε Μέρος καθιερώνει διαδικασία προσφυγής σε ανεξάρτητο όργανο, για τους αιτούντες των οποίων η αίτηση για χορήγηση άδειας απορρίφθηκε. Το όργανο αυτό μπορεί να είναι δικαστήριο.

ΑΡΘΡΟ 10.45

Ανεξαρτησία του ρυθμιστικού φορέα

1. Κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί ρυθμιστικό φορέα ο οποίος είναι νομικά διακριτός και λειτουργικά ανεξάρτητος από κάθε πάροχο υπηρεσιών παράδοσης. Εάν ένα Μέρος διατηρεί την κυριότητα ή τον έλεγχο παρόχου υπηρεσιών παράδοσης, διασφαλίζει τον αποτελεσματικό διαρθρωτικό διαχωρισμό της ρυθμιστικής λειτουργίας από τις δραστηριότητες που συνδέονται με την κυριότητα ή τον έλεγχο.

2. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι ο ρυθμιστικός φορέας ή οι ρυθμιστικοί φορείς εκτελούν τα καθήκοντά τους κατά τρόπο διαφανή και έγκαιρο και διαθέτουν τους κατάλληλους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων που τους ανατίθενται, καθώς και ότι οι αποφάσεις του ρυθμιστικού φορέα είναι αμερόληπτες έναντι όλων των συμμετεχόντων στην αγορά.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ 4

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΑΡΘΡΟ 10.46

Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν υποτμήμα θέτει τις αρχές του ρυθμιστικού πλαισίου που επηρεάζουν τα δίκτυα και τις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών και εφαρμόζεται σε μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος και επηρεάζουν τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών.
2. Το παρόν υποτμήμα δεν εφαρμόζεται σε μέτρα που επηρεάζουν:
  - α) τις υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων όπως ορίζονται στις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις κάθε Μέρους· και
  - β) τις υπηρεσίες που παρέχουν περιεχόμενο μεταδιδόμενο με χρήση δικτύων και υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών ή που ασκούν έλεγχο επιμέλειας του περιεχομένου.
3. Παρά την παράγραφο 2 στοιχείο α), ο πάροχος υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων θεωρείται πάροχος δημόσιων υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών και τα δίκτυά του θεωρούνται δημόσια δίκτυα τηλεπικοινωνιών, όταν και στον βαθμό που τα εν λόγω δίκτυα χρησιμοποιούνται επίσης για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών.

4. Καμία διάταξη του παρόντος υποτιμήματος δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να επιβάλλει σε οποιοδήποτε Μέρος την υποχρέωση:

- α) να εξουσιοδοτήσει πάροχο υπηρεσιών του άλλου Μέρους να εγκαταστήσει, να κατασκευάσει, να αποκτήσει, να μισθώσει, να θέσει σε λειτουργία ή να παράσχει δίκτυα ή υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, εκτός αυτών που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία· ή
- β) να εγκαταστήσει, να κατασκευάσει, να αποκτήσει, να μισθώσει, να θέσει σε λειτουργία ή να παράσχει δίκτυα ή υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών που δεν προσφέρονται στο κοινό γενικά ή να υποχρεώσει πάροχο υπηρεσιών που υπάγεται στη δικαιοδοσία του να το πράξει.

ΑΡΘΡΟ 10.47

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος υποτιμήματος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «συναφείς εγκαταστάσεις»: υπηρεσίες, φυσικές υποδομές και άλλες ευκολίες που σχετίζονται με δίκτυο ή υπηρεσία τηλεπικοινωνιών και καθιστούν δυνατή ή υποστηρίζουν την παροχή υπηρεσιών μέσω του εν λόγω δικτύου ή της υπηρεσίας ή διαθέτουν τη δυνατότητα αυτή·
- β) «βασικές εγκαταστάσεις»: οι εγκαταστάσεις δημόσιου δικτύου τηλεπικοινωνιών ή δημόσιας υπηρεσίας τηλεπικοινωνιών οι οποίες:
  - i) παρέχονται αποκλειστικά ή κυρίως από έναν και μόνο πάροχο ή από περιορισμένο αριθμό παρόχων· και

- ii) δεν είναι εφικτό να αντικατασταθούν από οικονομική ή τεχνική άποψη με σκοπό την παροχή υπηρεσίας·
- γ) «διασύνδεση»: η σύνδεση δημόσιων δικτύων τηλεπικοινωνιών που χρησιμοποιούνται από τους ίδιους ή διαφορετικούς παρόχους δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών, ώστε να επιτρέπεται στους χρήστες ενός παρόχου να επικοινωνούν με χρήστες του ίδιου ή άλλου παρόχου ή να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες που παρέχει άλλος πάροχος. Οι υπηρεσίες μπορούν να παρέχονται από τους εμπλεκόμενους παρόχους ή από οποιονδήποτε άλλο πάροχο που έχει πρόσβαση στο δίκτυο·
- δ) «μισθωμένο κύκλωμα»: υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις τηλεπικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των εικονικών, που κρατούν χωρητικότητα για την αποκλειστική χρήση ή τη διαθεσιμότητα σε χρήστη μεταξύ δύο ή περισσότερων καθορισμένων σημείων·
- ε) «κύριος πάροχος»: πάροχος δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών, ο οποίος έχει την ικανότητα να επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό τους όρους συμμετοχής (όσον αφορά την τιμή και την προσφορά) σε σχετική αγορά δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών ως αποτέλεσμα του ελέγχου βασικών εγκαταστάσεων ή της χρήσης της θέσης του στην εν λόγω αγορά·
- στ) «στοιχείο δικτύου»: εγκατάσταση ή εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για την παροχή υπηρεσίας τηλεπικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών, των λειτουργιών και των ικανοτήτων που παρέχονται μέσω της εν λόγω εγκατάστασης ή του εξοπλισμού·
- ζ) «φορητότητα αριθμού»: η ικανότητα των συνδρομητών οι οποίοι επιθυμούν να διατηρούν τους ίδιους αριθμούς τηλεφώνου, στην ίδια τοποθεσία σε περίπτωση σταθερής γραμμής, χωρίς να υποβαθμίζεται η ποιότητα, η αξιοπιστία ή η ευκολία χρήσης όταν αλλάζουν πάροχο εντός της ίδιας κατηγορίας παρόχων δημόσιων υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών·

- η) «δημόσιο δίκτυο τηλεπικοινωνιών»: κάθε δίκτυο τηλεπικοινωνιών, το οποίο χρησιμοποιείται, εξ ολοκλήρου ή κυρίως, για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών μεταξύ σημείων τερματισμού δικτύου·
- θ) «δημόσια υπηρεσία τηλεπικοινωνιών»: κάθε υπηρεσία τηλεπικοινωνιών που παρέχεται γενικά στο κοινό·
- ι) «συνδρομητής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο έχει συνάψει σύμβαση με πάροχο δημόσιων υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών για την παροχή των υπηρεσιών αυτών·
- ια) «τηλεπικοινωνίες»: η μετάδοση και λήψη σημάτων με ηλεκτρομαγνητικά μέσα·
- ιβ) «δίκτυο τηλεπικοινωνιών»: σύστημα μετάδοσης και, ανάλογα με την περίπτωση, εξοπλισμός μεταγωγής ή δρομολόγησης και άλλοι πόροι, συμπεριλαμβανομένων μη ενεργών στοιχείων δικτύου, που επιτρέπουν τη μετάδοση και λήψη σημάτων με τη χρήση καλωδίου, ραδιοσημάτων, οπτικού ή άλλου ηλεκτρομαγνητικού μέσου·
- ιγ) «ρυθμιστική αρχή τηλεπικοινωνιών»: ο φορέας ή οι φορείς που είναι επιφορτισμένοι από το Μέρος με τη ρύθμιση των δικτύων και των υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών που καλύπτει το παρόν υποτμήμα·
- ιδ) «υπηρεσία τηλεπικοινωνιών»: υπηρεσία η οποία συνίσταται, εν όλω ή εν μέρει, στη μετάδοση και λήψη σημάτων, συμπεριλαμβανομένης της εκπομπής σημάτων, σε δίκτυα τηλεπικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρησιμοποιούνται για ραδιοτηλεοπτικές υπηρεσίες, με εξαίρεση υπηρεσία που παρέχει περιεχόμενο μεταδιδόμενο με χρήση δικτύων και υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών ή που ασκεί έλεγχο επί του περιεχομένου αυτού·

- ιε) «καθολική υπηρεσία»: το ελάχιστο σύνολο των υπηρεσιών καθορισμένης ποιότητας που πρέπει να καθίσταται διαθέσιμο σε όλους τους χρήστες ή σε ομάδα χρηστών, στο έδαφος του Μέρους ή σε υποδιαίρεση Μέρους, ανεξάρτητα από τη γεωγραφική τους θέση και σε προσιτή τιμή· και
- ιστ) «χρήστης»: κάθε πρόσωπο που χρησιμοποιεί δημόσια υπηρεσία τηλεπικοινωνιών.

ΑΡΘΡΟ 10.48

Προσεγγίσεις της ρύθμισης

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν την αξία των ανταγωνιστικών αγορών όσον αφορά την παροχή ευρέος φάσματος επιλογών στην παροχή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών και τη βελτίωση της ευημερίας των καταναλωτών και το γεγονός ότι ενδεχομένως να μη χρειάζεται οικονομική ρύθμιση, αν υπάρχει πραγματικός και βιώσιμος ανταγωνισμός. Επομένως, τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι ανάγκες ρύθμισης και οι προσεγγίσεις διαφέρουν από αγορά σε αγορά και ότι κάθε Μέρος μπορεί να αποφασίζει πώς θα εκτελεί τις υποχρεώσεις του βάσει του παρόντος υποτιμήματος.
2. Από αυτή την άποψη, τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι κάθε Μέρος μπορεί:
  - α) να προβαίνει σε άμεση ρύθμιση είτε ενόψει θέματος που αναμένει το Μέρος ότι θα ανακύψει είτε για την επίλυση θέματος που έχει ήδη ανακύψει στην αγορά·
  - β) να βασίζεται στον ρόλο των δυνάμεων της αγοράς, ιδίως όσον αφορά τα τμήματα της αγοράς που είναι ανταγωνιστικά ή έχουν χαμηλούς φραγμούς εισόδου στην αγορά, όπως οι υπηρεσίες που παρέχονται από παρόχους υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών οι οποίοι δεν διαθέτουν δικές τους δικτυακές εγκαταστάσεις· ή

- γ) να βασίζεται σε κανόνες διάρθρωσης της αγοράς που περιορίζουν τις δραστηριότητες ορισμένων παρόχων υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών οι οποίοι διαθέτουν δικές τους δικτυακές εγκαταστάσεις, για παράδειγμα απαιτώντας την παροχή υπηρεσιών χονδρικής σε ισότιμη βάση ή απαγορεύοντας τη συμμετοχή σε αγορά λιανικής, με σκοπό να εξασφαλιστεί συμπεριφορά στην αγορά ισοδύναμη με εκείνη των συμμετεχόντων σε ανταγωνιστική αγορά.
3. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι, εάν ένα Μέρος δεν προβεί σε ρύθμιση σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο β), εξακολουθεί να υπόκειται στις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει του παρόντος υποτιμήματος. Καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν απαγορεύει σε Μέρος να ρυθμίζει τις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών.

ΑΡΘΡΟ 10.49

Ρυθμιστική αρχή τηλεπικοινωνιών

1. Κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί ρυθμιστική αρχή τηλεπικοινωνιών, η οποία:
- α) είναι νομικά διακριτή και λειτουργικά ανεξάρτητη από κάθε πάροχο δικτύων τηλεπικοινωνιών, υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών ή εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών·
  - β) χρησιμοποιεί διαδικασίες και εκδίδει αποφάσεις που είναι αμερόληπτες έναντι όλων των συμμετεχόντων στην αγορά·

- γ) ενεργεί ανεξάρτητα και δεν ζητεί ούτε λαμβάνει οδηγίες από κανέναν άλλο φορέα σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων που της έχουν ανατεθεί από τον νόμο για την τήρηση των υποχρεώσεων που ορίζονται στο άρθρο 10.51 (Διασύνδεση), στο άρθρο 10.52 (Πρόσβαση και χρήση), στο άρθρο 10.53 (Επίλυση διαφορών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών), στο άρθρο 10.55 (Διασύνδεση με κύριους παρόχους) και στο άρθρο 10.56 (Πρόσβαση σε βασικές εγκαταστάσεις κύριων παρόχων)·
- δ) διαθέτει επαρκή εξουσία για την εκτέλεση των καθηκόντων που αναφέρονται στο στοιχείο γ)·
- ε) έχει την εξουσία να διασφαλίζει ότι οι πάροχοι δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών της παρέχουν αμέσως, κατόπιν αιτήματος, όλες τις πληροφορίες¹, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών πληροφοριών, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων που αναφέρονται στο στοιχείο γ)· και
- στ) ασκεί τις εξουσίες της με διαφάνεια και εγκαίρως.

2. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι τα καθήκοντα που πρόκειται να αναλάβει η ρυθμιστική αρχή τηλεπικοινωνιών του δημοσιοποιούνται σε εύκολα προσβάσιμη και σαφή μορφή, ιδίως όταν τα εν λόγω καθήκοντα ανατίθενται σε περισσότερους από έναν φορείς.

3. Μέρος το οποίο διατηρεί την κυριότητα ή τον έλεγχο παρόχων δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών διασφαλίζει τον αποτελεσματικό διαρθρωτικό διαχωρισμό της ρυθμιστικής λειτουργίας από τις δραστηριότητες που συνδέονται με την κυριότητα ή τον έλεγχο.

---

¹ Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι η ρυθμιστική αρχή τηλεπικοινωνιών του χειρίζεται τις πληροφορίες που ζητούνται σύμφωνα με τις απαιτήσεις εμπιστευτικότητας.

4. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι ο χρήστης ή πάροχος δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών που θίγεται από απόφαση της ρυθμιστικής αρχής τηλεπικοινωνιών του έχει δικαίωμα προσφυγής ενώπιον οργάνου προσφυγής το οποίο είναι ανεξάρτητο από τη ρυθμιστική αρχή και άλλα εμπλεκόμενα μέρη. Έως την ολοκλήρωση της προσφυγής ισχύει η απόφαση, εκτός εάν ληφθούν προσωρινά μέτρα σύμφωνα με το δίκαιο του Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 10.50

Έγκριση παροχής δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών

1. Εάν ένα Μέρος απαιτεί τη χορήγηση έγκρισης για την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών, δημοσιοποιεί τους τύπους των υπηρεσιών για τους οποίους απαιτείται η χορήγηση έγκρισης, καθώς και όλα τα κριτήρια έγκρισης, τις εφαρμοστέες διαδικασίες και τους όρους και προϋποθέσεις που συνδέονται γενικά με την έγκριση.

2. Κάθε Μέρος καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να εγκρίνει την παροχή δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών χωρίς επίσημη διαδικασία και επιτρέπει στον πάροχο να αρχίσει να παρέχει τα δίκτυα ή τις υπηρεσίες του χωρίς να χρειάζεται να αναμείνει τη λήψη απόφασης από τη ρυθμιστική αρχή τηλεπικοινωνιών του. Εάν ένα Μέρος απαιτεί επίσημη απόφαση έγκρισης, ορίζει εύλογο χρονικό διάστημα το οποίο απαιτείται κανονικά για να λάβει την εν λόγω απόφαση και το γνωστοποιεί με διαφανή τρόπο. Το Μέρος καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να διασφαλίσει ότι η απόφαση λαμβάνεται εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι κάθε κριτήριο έγκρισης ή εφαρμοστέα διαδικασία, καθώς και κάθε υποχρέωση ή όρος που επιβάλλεται ή συνδέεται με την έγκριση, είναι αντικειμενικά, διαφανή, αμερόληπτα, σχετίζονται με την παρεχόμενη υπηρεσία και δεν είναι πιο επαχθή από τα απαιτούμενα για το είδος της παρεχόμενης υπηρεσίας.

4. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι γνωστοποιούνται εγγράφως στον αιτούντα οι λόγοι της άρνησης ή της ανάκλησης έγκρισης ή της επιβολής όρων που αφορούν ειδικά τον πάροχο. Στις περιπτώσεις αυτές, ο αιτών έχει δικαίωμα προσφυγής ενώπιον οργάνου προσφυγής.

5. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι τα διοικητικά τέλη που επιβάλλονται στους παρόχους είναι αντικειμενικά, διαφανή, μη διακριτικά και ανάλογα με τις διοικητικές δαπάνες που προκύπτουν εύλογα κατά τη διαχείριση, τον έλεγχο και την επιβολή των υποχρεώσεων που ορίζονται στο παρόν τμήμα¹.

ΑΡΘΡΟ 10.51

Διασύνδεση

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι η διασύνδεση θα πρέπει καταρχήν να συμφωνείται μεταξύ των παρόχων των οικείων δημόσιων δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών βάσει εμπορικών διαπραγματεύσεων.

---

¹ Στα διοικητικά τέλη δεν συγκαταλέγονται πληρωμές δικαιωμάτων για τη χρήση ανεπαρκών πόρων και υποχρεωτικών εισφορών για την παροχή καθολικής υπηρεσίας.

2. Για τον σκοπό αυτόν, κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι ένας πάροχος δημόσιων δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών στο έδαφός του έχει το δικαίωμα και, όταν του ζητηθεί από άλλον πάροχο δημόσιων δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών, την υποχρέωση διαπραγμάτευσης της διασύνδεσης με σκοπό την παροχή δημόσιων δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών.

ΑΡΘΡΟ 10.52

Πρόσβαση και χρήση

1. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι σε κάθε καλυπτόμενη επιχείρηση ή πάροχο υπηρεσιών του άλλου Μέρους παρέχεται πρόσβαση και χρήση δημόσιων δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών με λογικούς και μη διακριτικούς¹ όρους και προϋποθέσεις. Η παρούσα υποχρέωση εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, στις παραγράφους 2 έως 5 του παρόντος άρθρου.

2. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι καλυπτόμενες επιχειρήσεις ή οι πάροχοι υπηρεσιών του άλλου Μέρους έχουν πρόσβαση και χρησιμοποιούν κάθε δημόσιο δίκτυο ή υπηρεσία τηλεπικοινωνιών που προσφέρεται εντός ή πέραν των συνόρων του, συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτικών μισθωμένων κυκλωμάτων, και προς τον σκοπό αυτόν διασφαλίζει, με την επιφύλαξη της παραγράφου 5, ότι επιτρέπεται στις εν λόγω επιχειρήσεις και στους εν λόγω παρόχους:

α) να αγοράζουν ή να μισθώνουν και να προσαρτούν τερματικό ή άλλο εξοπλισμό που διασυνδέεται με το δίκτυο και είναι αναγκαίος για τη διεξαγωγή των εργασιών τους·

---

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «μη διακριτικοί» όροι νοούνται η μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους και η εθνική μεταχείριση, όπως ορίζονται στο άρθρο 10.6 (Εθνική μεταχείριση), στο άρθρο 10.16 (Εθνική μεταχείριση), στο άρθρο 10.7 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους) και στο άρθρο 10.17 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους), καθώς και υπό όρους και προϋποθέσεις εξίσου ευνοϊκές με εκείνες που παρέχονται σε κάθε άλλο χρήστη παρόμοιων δημόσιων δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών σε παρόμοιες καταστάσεις.

- β) να διασυνδέουν ιδιωτικά μισθωμένα ή ιδιόκτητα κυκλώματα με δημόσια δίκτυα τηλεπικοινωνιών ή με μισθωμένα ή ιδιόκτητα κυκλώματα άλλης καλυπτόμενης επιχείρησης ή παρόχου υπηρεσιών· και
- γ) να χρησιμοποιούν τα πρωτόκολλα λειτουργίας της επιλογής τους στις εργασίες τους, εκτός αυτών που είναι αναγκαία για να εξασφαλίζεται η εν γένει διαθεσιμότητα υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών στο κοινό.
3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι καλυπτόμενες επιχειρήσεις ή οι πάροχοι υπηρεσιών του άλλου Μέρους έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν δημόσια δίκτυα και υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών για τη μεταφορά πληροφοριών εντός και εκτός των συνόρων, συμπεριλαμβανομένων των ενδοεταιρικών επικοινωνιών τους, και για την πρόσβαση σε πληροφορίες που περιέχονται σε βάσεις δεδομένων ή αποθηκεύονται με άλλον τρόπο σε μηχαναγνώσιμη μορφή στο έδαφος κάθε Μέρους.
4. Παρά την παράγραφο 3, ένα Μέρος μπορεί να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει την ασφάλεια και την εμπιστευτικότητα των επικοινωνιών, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά δεν εφαρμόζονται κατά τρόπο που να συνιστά είτε συγκεκριμένο περιορισμό στις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών ή στην άσκηση οποιασδήποτε άλλης οικονομικής δραστηριότητας που καλύπτεται από το παρόν κεφάλαιο είτε μέσο αυθαίρετης ή αδικαιολόγητης διάκρισης.
5. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι δεν επιβάλλεται κανένας όρος όσον αφορά την πρόσβαση και τη χρήση δημόσιων δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών εκτός αυτών που είναι αναγκαίοι για:
- α) τη διαφύλαξη των καθηκόντων παροχής δημόσιας υπηρεσίας των παρόχων δημόσιων δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών, και ειδικότερα της δυνατότητάς τους να καθιστούν διαθέσιμες τις υπηρεσίες τους στο κοινό γενικά· ή

- β) την προστασία της τεχνικής αρτιότητας των δημόσιων δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών.

ΑΡΘΡΟ 10.53

Επίλυση διαφορών στον τομέα των τηλεπικοινωνιών

1. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι, σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ παρόχων δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών σε σχέση με δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν υποτιμήμα, και κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε μέρους το οποίο εμπλέκεται στη διαφορά, η ρυθμιστική αρχή τηλεπικοινωνιών του εκδίδει δεσμευτική απόφαση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος για την επίλυση της διαφοράς.
2. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι η απόφαση της ρυθμιστικής αρχής τηλεπικοινωνιών του δημοσιοποιείται, τηρουμένων των απαιτήσεων περί επιχειρηματικού απορρήτου, και ότι παρέχεται στα εμπλεκόμενα μέρη λεπτομερής δήλωση των λόγων στους οποίους βασίζεται η απόφαση, ενώ επίσης έχουν το δικαίωμα προσφυγής που αναφέρεται στο άρθρο 10.49 (Ρυθμιστική αρχή τηλεπικοινωνιών) παράγραφος 4.
3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι η διαδικασία που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 δεν εμποδίζει κανένα από τα εμπλεκόμενα μέρη να προσφύγει ενώπιον δικαστικής αρχής, σύμφωνα με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 10.54

Ανταγωνιστικές διασφαλίσεις σε κύριους παρόχους

Κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί κατάλληλα μέτρα που αποτρέπουν τους παρόχους δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών οι οποίοι, μόνοι τους ή από κοινού, αποτελούν κύριους παρόχους, από τη συμμετοχή σε αντιαγωνιστικές πρακτικές ή τη συνέχιση τέτοιων πρακτικών. Οι εν λόγω αντιαγωνιστικές πρακτικές μπορούν να περιλαμβάνουν:

- α) τη συμμετοχή σε αντιαγωνιστικές δραστηριότητες διεπίδοτης·
- β) τη χρήση πληροφοριών που λαμβάνονται από ανταγωνιστές με αντιαγωνιστικά αποτελέσματα· και
- γ) τη μη έγκαιρη διάθεση, σε άλλους παρόχους υπηρεσίας, πληροφοριών τεχνικού χαρακτήρα για βασικές εγκαταστάσεις και πληροφοριών εμπορικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητες για την παροχή των υπηρεσιών τους.

ΑΡΘΡΟ 10.55

Διασύνδεση με κύριους παρόχους

1. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι κύριοι πάροχοι δημόσιων δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών παρέχουν διασύνδεση σε οποιοδήποτε τεχνικά εφικτό σημείο του δικτύου. Η διασύνδεση αυτή πραγματοποιείται:
  - α) υπό όρους και προϋποθέσεις, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις τιμές και τα τεχνικά πρότυπα, καθώς και τις προδιαγραφές, συμπεριλαμβανομένων της ποιότητας και της συντήρησης, που δεν εισάγουν διακρίσεις, και με ποιότητα όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν που προβλέπεται για τις ομοειδείς υπηρεσίες του εν λόγω κύριου παρόχου ή για ομοειδείς υπηρεσίες των θυγατρικών του ή άλλων συνδεδεμένων εταιρειών·
  - β) εγκαίρως, υπό όρους και προϋποθέσεις, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις τιμές και τα τεχνικά πρότυπα, καθώς και τις προδιαγραφές, συμπεριλαμβανομένων της ποιότητας και της συντήρησης, που είναι διαφανείς, εύλογες, σχετικές με την οικονομική σκοπιμότητα, και επαρκώς διαχωρισμένες ανά στοιχείο, ώστε ο πάροχος να μη χρειάζεται να πληρώσει για στοιχεία δικτύου ή εγκαταστάσεις που δεν απαιτούνται για την υπηρεσία που πρόκειται να παρασχεθεί· και
  - γ) κατόπιν αιτήματος, σε σημεία επιπλέον των σημείων τερματισμού δικτύου στα οποία έχει πρόσβαση η πλειονότητα των χρηστών, έναντι τιμών που αντανακλούν το κόστος κατασκευής των αναγκαίων συμπληρωματικών εγκαταστάσεων.
2. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη διασύνδεση με κύριο πάροχο δημοσιοποιούνται.

3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι ο κύριος πάροχος στο έδαφός του δημοσιοποιεί είτε τις συμφωνίες διασύνδεσής του είτε τις προσφορές διασύνδεσης αναφοράς, κατά περίπτωση.

ΑΡΘΡΟ 10.56

Πρόσβαση σε βασικές εγκαταστάσεις κύριων παρόχων

Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι ο κύριος πάροχος στο έδαφός του διαθέτει τις βασικές του εγκαταστάσεις σε παρόχους δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών με εύλογους και μη διακριτικούς όρους και προϋποθέσεις με σκοπό την παροχή δημόσιων υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών, εκτός από τις περιπτώσεις που κάτι τέτοιο δεν είναι αναγκαίο για την επίτευξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού βάσει των στοιχείων που συλλέγονται και της αξιολόγησης της αγοράς που διενεργείται από τη ρυθμιστική αρχή τηλεπικοινωνιών.

ΑΡΘΡΟ 10.57

Ανεπαρκείς πόροι

1. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι η κατανομή και η χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης ανεπαρκών πόρων, συμπεριλαμβανομένων του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων, των αριθμών και των δικαιωμάτων διέλευσης, πραγματοποιούνται με τη χρήση διαδικασιών που είναι αντικειμενικές, έγκαιρες, διαφανείς και χωρίς διακρίσεις και δεν δημιουργούν αντικίνητρα για την υποβολή αίτησης χρήσης αυτών των ανεπαρκών πόρων.

2. Κάθε Μέρος καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να λαμβάνει υπόψη το δημόσιο συμφέρον, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης του ανταγωνισμού, και να βασίζεται σε αγορακεντρικές προσεγγίσεις, συμπεριλαμβανομένων μηχανισμών όπως οι πλειστηριασμοί, κατά την κατανομή και τη χορήγηση δικαιωμάτων χρήσης φάσματος ραδιοσυχνοτήτων για δημόσιες υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών.
3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι η τρέχουσα χρήση των εκχωρηθεισών ζωνών συχνοτήτων δημοσιοποιείται, αλλά δεν απαιτείται λεπτομερής προσδιορισμός του ραδιοφάσματος που έχει εκχωρηθεί για ειδική χρήση από το κράτος.
4. Τα μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος για την κατανομή και την εκχώρηση φάσματος καθώς και για τη διαχείριση συχνοτήτων δεν είναι καθαυτά ασυμβίβαστα με το άρθρο 10.5 (Πρόσβαση στην αγορά) και το άρθρο 10.14 (Πρόσβαση στην αγορά). Κάθε Μέρος διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίζει και να εφαρμόζει μέτρα διαχείρισης φάσματος και συχνοτήτων τα οποία ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του αριθμού των παρόχων υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών, υπό τον όρο ότι το πράττει κατά τρόπο που συνάδει με την παρούσα συμφωνία. Αυτό περιλαμβάνει τη δυνατότητα κατανομής ζωνών συχνοτήτων λαμβανομένων υπόψη των τρεχουσών και μελλοντικών αναγκών και της διαθεσιμότητας φάσματος.

ΑΡΘΡΟ 10.58

Καθολική υπηρεσία

1. Κάθε Μέρος έχει το δικαίωμα να ορίζει το είδος των υποχρεώσεων παροχής καθολικής υπηρεσίας που επιθυμεί να διατηρήσει και να αποφασίζει σχετικά με το εύρος και την εφαρμογή τους.

2. Κάθε Μέρος διαχειρίζεται τις υποχρεώσεις παροχής καθολικής υπηρεσίας κατά τρόπο διαφανή, αντικειμενικό και μη διακριτικό, ο οποίος είναι ουδέτερος σε ό,τι αφορά τον ανταγωνισμό και δεν είναι περισσότερο επαχθής από όσο απαιτείται για το είδος της καθολικής υπηρεσίας που ορίζει το Μέρος.
3. Εάν ένα Μέρος ορίσει πάροχο καθολικής υπηρεσίας, το πράττει κατά τρόπο αποτελεσματικό, διαφανή, μη διακρισιακό και ανοικτό σε όλους τους παρόχους δημόσιων δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών.
4. Σε περίπτωση που ένα Μέρος αποφασίσει να αποζημιώσει τον πάροχο καθολικής υπηρεσίας, διασφαλίζει ότι η αποζημίωση αυτή δεν υπερβαίνει το καθαρό κόστος που προκύπτει από την υποχρέωση παροχής καθολικής υπηρεσίας.

ΑΡΘΡΟ 10.59

Φορητότητα αριθμού

Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι ο πάροχος δημόσιων υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών παρέχει φορητότητα αριθμού υπό εύλογους όρους και προϋποθέσεις.

ΑΡΘΡΟ 10.60

Εμπιστευτικότητα των πληροφοριών

1. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι ο πάροχος που αποκτά πληροφορίες από άλλον πάροχο κατά τη διαδικασία διαπραγμάτευσης ρύθμισης σύμφωνα με το άρθρο 10.51 (Διασύνδεση), το άρθρο 10.52 (Πρόσβαση και χρήση), το άρθρο 10.55 (Διασύνδεση με κύριους παρόχους) ή το άρθρο 10.56 (Πρόσβαση σε βασικές εγκαταστάσεις κύριων παρόχων) χρησιμοποιεί τις πληροφορίες αυτές αποκλειστικά για τον σκοπό για τον οποίο παρασχέθηκαν και τηρεί πάντοτε τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών που διαβιβάζονται ή αποθηκεύονται¹.
2. Κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα για την προστασία της εμπιστευτικότητας των επικοινωνιών και της σχετικής κίνησης δεδομένων που διαβιβάζονται κατά τη χρήση δημόσιων δικτύων ή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών, κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις και δεν περιορίζει αδικαιολόγητα την παροχή υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών.

ΑΡΘΡΟ 10.61

Συνδεσιμότητα τηλεπικοινωνιών

Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της διαθεσιμότητας και της χρήσης δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας και υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών υψηλής ποιότητας, μεταξύ άλλων στις αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές, ως μέσου που επιτρέπει σε άτομα και επιχειρήσεις να έχουν πρόσβαση στα οφέλη του εμπορίου.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι ένα Μέρος μπορεί να εκπληρώσει την υποχρέωση αυτή καθιστώντας δυνατή την επιβολή συμφωνιών εμπιστευτικότητας μεταξύ παρόχων.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ 5

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΑΡΘΡΟ 10.62

Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν υποτμήμα εφαρμόζεται σε μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος και επηρεάζουν την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Το παρόν υποτμήμα δεν εφαρμόζεται στις μη συμμορφούμενες πτυχές των μέτρων που θεσπίζονται ή διατηρούνται σύμφωνα με το άρθρο 10.10 (Μη συμμορφούμενα μέτρα) ή το άρθρο 10.18 (Μη συμμορφούμενα μέτρα).

2. Για τους σκοπούς του παρόντος υποτμήματος, ως «δραστηριότητα που εκτελείται κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας» όπως αναφέρεται στο άρθρο 10.3 (Ορισμοί) στοιχείο α), νοείται μία από τις ακόλουθες:
  - α) δραστηριότητα που ασκείται από κεντρική τράπεζα ή νομισματική αρχή ή από οποιονδήποτε άλλο δημόσιο φορέα κατά την εφαρμογή νομισματικών ή συναλλαγματικών πολιτικών·
  - β) δραστηριότητα που εντάσσεται σε θεσμοθετημένο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης ή στο πλαίσιο προγραμμάτων συνταξιοδότησης του Δημοσίου· και
  - γ) άλλες δραστηριότητες που διεξάγονται από δημόσιο φορέα για λογαριασμό ή με την εγγύηση ή με τη χρήση χρηματοδοτικών πόρων του Μέρους ή των δημόσιων φορέων του.

3. Για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 10.3 (Ορισμοί) στοιχείο ιγ), εάν ένα Μέρος επιτρέπει την εκτέλεση οποιασδήποτε από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) ή γ) από τους παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών του σε ανταγωνισμό με δημόσιο φορέα ή πάροχο χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, η «υπηρεσία» περιλαμβάνει τις εν λόγω δραστηριότητες.

4. Το άρθρο 10.3 (Ορισμοί) στοιχείο α) δεν εφαρμόζεται σε υπηρεσίες που καλύπτονται από το παρόν υποτμήμα.

ΑΡΘΡΟ 10.63

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος υποτμήματος και των τμημάτων Β (Ελευθέρωση των επενδύσεων), Γ (Διασυνοριακές συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών), Δ (Είσοδος και προσωρινή διαμονή φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς), καθώς και του τμήματος Ε (Ρυθμιστικό πλαίσιο) υποτμήμα 1 (Εσωτερικές κανονιστικές ρυθμίσεις) του παρόντος κεφαλαίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «χρηματοπιστωτική υπηρεσία»: κάθε υπηρεσία χρηματοπιστωτικού χαρακτήρα που προσφέρεται από πάροχο χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών ενός Μέρους. Στις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες περιλαμβάνονται όλες οι ασφαλιστικές και οι συναφείς με ασφαλίσεις υπηρεσίες, καθώς και όλες οι τραπεζικές και λοιπές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (εκτός των ασφαλίσεων). Οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες περιλαμβάνουν τις ακόλουθες δραστηριότητες:

i) ασφαλιστικές και συναφείς με ασφαλίσεις υπηρεσίες:

A) πρωτασφάλιση (συμπεριλαμβανομένης της συνασφάλισης):

1) ζωής και

- 2) ζημιών·
- B) αντασφάλιση και αντεκχώρηση·
- Γ) ασφαλιστική διαμεσολάβηση, όπως μεσιτεία και πρακτόρευση· και
- Δ) επικουρικές ασφαλιστικές υπηρεσίες, όπως παροχή συμβουλών, αναλογιστικές μελέτες, εκτίμηση κινδύνου και διακανονισμός αποζημιώσεων·
- ii) τραπεζικές και λοιπές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (εκτός των ασφαλίσεων):
- A) αποδοχή καταθέσεων και άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό·
- B) κάθε μορφής δανειοδότηση, συμπεριλαμβανομένων της καταναλωτικής πίστης, των ενυπόθηκων πιστώσεων, της πρακτόρευσης επιχειρηματικών απαιτήσεων και της χρηματοδότησης εμπορικών συναλλαγών·
- Γ) χρηματοδοτική μίσθωση·
- Δ) όλες οι υπηρεσίες πληρωμής και μεταβίβασης χρημάτων, συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών και χρεωστικών καρτών, καθώς και των ταξιδιωτικών και τραπεζικών επιταγών·
- E) εγγυήσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων·

ΣΤ) συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό πελατών, είτε στο χρηματιστήριο ή σε εξωχρηματιστηριακές αγορές είτε με άλλο τρόπο επί:

- 1) μέσων χρηματαγοράς (συμπεριλαμβανομένων των επιταγών, των συναλλαγματικών και των πιστοποιητικών καταθέσεων)·
- 2) συναλλάγματος·
- 3) παράγωγων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιακών συμβολαίων και των δικαιωμάτων προαίρεσης·
- 4) μέσων συναλλαγματικών ισοτιμιών και επιτοκίου, συμπεριλαμβανομένων προϊόντων όπως συμφωνίες ανταλλαγής και προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίου·
- 5) κινητών αξιών· και
- 6) άλλων διαπραγματεύσιμων μέσων και χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων ράβδων χρυσού ή αργύρου·

Ζ) συμμετοχή σε εκδόσεις κάθε μορφής τίτλων, συμπεριλαμβανομένων της αναδοχής και της διάθεσης (δημόσια ή ιδιωτικά) υπό την ιδιότητα μεσίτη και της παροχής υπηρεσιών που συνδέονται με τις σχετικές εκδόσεις·

Η) υπηρεσίες χρηματομεσιτείας·

- Θ) διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, όπως διαχείριση ρευστών διαθεσίμων ή χαρτοφυλακίου, διαχείριση συλλογικών επενδύσεων κάθε είδους, διαχείριση συνταξιοδοτικών ταμείων, υπηρεσίες φύλαξης, θεματοφύλακα και καταπιστευματοδόχου·
- Ι) υπηρεσίες διακανονισμού και συμψηφισμού χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των τίτλων, παράγωγων προϊόντων και άλλων διαπραγματεύσιμων μέσων·
- ΙΑ) παροχή και μεταφορά χρηματοοικονομικών πληροφοριών και λογισμικού επεξεργασίας χρηματοοικονομικών δεδομένων και συναφούς λογισμικού· και
- ΙΒ) υπηρεσίες παροχής συμβουλών, διαμεσολάβησης και άλλες επικουρικές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες σχετικές με τις δραστηριότητες που απαριθμούνται στα στοιχεία Α) έως ΙΑ), συμπεριλαμβανομένων της αξιολόγησης και της ανάλυσης της πιστοληπτικής ικανότητας, της έρευνας και της παροχής συμβουλών για επενδύσεις και συγκρότηση χαρτοφυλακίων, και της παροχής συμβουλών για εξαγορές, καθώς και για αναδιάρθρωση και στρατηγική επιχειρήσεων·
- β) «πάροχος χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ενός Μέρους που επιδιώκει να παρέχει ή που παρέχει χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, μη συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων φορέων·
- γ) «δημόσιος φορέας»:
- i) κυβέρνηση, κεντρική τράπεζα ή νομισματική αρχή Μέρους, ή φορέας που ανήκει σε Μέρος ή ελέγχεται από αυτό, ο οποίος έχει επιφορτιστεί κυρίως με την εκτέλεση κυβερνητικών λειτουργιών ή δραστηριοτήτων προς εξυπηρέτηση σκοπών του Δημοσίου, μη συμπεριλαμβανομένων των φορέων που ασχολούνται κυρίως με την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών εμπορικού χαρακτήρα· ή

- ii) ιδιωτικός φορέας επιφορτισμένος με λειτουργίες οι οποίες κανονικά εκτελούνται από κεντρική τράπεζα ή νομισματική αρχή, όταν ασκεί αυτές τις λειτουργίες·

- δ) «νέες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες»: οι υπηρεσίες χρηματοπιστωτικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που έχουν σχέση με υφιστάμενα και νέα προϊόντα ή με τον τρόπο παράδοσης ενός προϊόντος, οι οποίες δεν παρέχονται από κανέναν πάροχο χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στο έδαφος ενός Μέρους, παρέχονται όμως στο έδαφος του άλλου Μέρους· και

- ε) «αυτορρυθμιζόμενος οργανισμός»: κάθε μη κυβερνητικός φορέας, συμπεριλαμβανομένων των χρηματιστηρίων και των αγορών κινητών αξιών ή προθεσμιακών συμβολαίων, οργανισμοί συμψηφισμού τίτλων και άλλοι οργανισμοί ή ενώσεις, οι οποίοι ασκούν ρυθμιστικά ή εποπτικά καθήκοντα επί των παρόχων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών βάσει νόμου ή μέσω αντιπροσωπείας για λογαριασμό κεντρικών, περιφερειακών ή τοπικών διοικήσεων ή αρχών, κατά περίπτωση.

ΑΡΘΡΟ 10.64

Μέτρα προληπτικής εποπτείας

1. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν εμποδίζει ένα Μέρος να θεσπίζει ή να διατηρεί μέτρα για λόγους προληπτικής εποπτείας, όπως:
  - α) την προστασία των επενδυτών, των καταθετών, των κατόχων ασφαλιστήριων συμβολαίων ή των προσώπων τα οποία έχουν καταπιστευματική αξίωση έναντι παρόχου χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών· ή

  - β) τη διαφύλαξη της ακεραιότητας και της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος ενός Μέρους.

2. Όταν τα εν λόγω μέτρα δεν συνάδουν με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, δεν χρησιμοποιούνται ως μέσο αποφυγής των δεσμεύσεων ή υποχρεώσεων που έχει αναλάβει το Μέρος βάσει της συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 10.65

Κοινοποίηση πληροφοριών

Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να επιβάλλει σε Μέρος την υποχρέωση να κοινοποιεί πληροφορίες σχετικές με τις υποθέσεις και τους λογαριασμούς μεμονωμένων καταναλωτών ή πληροφορίες εμπιστευτικού ή αποκλειστικού χαρακτήρα που έχουν στην κατοχή τους δημόσιοι φορείς.

ΑΡΘΡΟ 10.66

Διεθνή πρότυπα

1. Κάθε Μέρος δίνει τη δέουσα προσοχή ώστε να διασφαλίζεται ότι τα διεθνώς συμφωνημένα πρότυπα για τη ρύθμιση και την εποπτεία στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών τίθενται σε ισχύ και εφαρμόζονται στο έδαφός του. Τα εν λόγω διεθνώς συμφωνημένα πρότυπα περιλαμβάνουν εκείνα που εγκρίνονται από την G20, το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, την Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, ιδίως την οικεία «Βασική αρχή για αποτελεσματική τραπεζική εποπτεία», τη Διεθνή Ένωση Ασφαλιστικών Εποπτών, ιδίως τις οικείες «Βασικές αρχές στον τομέα των ασφαλίσεων», τον Διεθνή Οργανισμό Επιτροπών Εποπτείας Χρηματιστηρίων, ιδίως τους οικείους «Στόχους και αρχές της ρύθμισης των κινητών αξιών», την ομάδα χρηματοοικονομικής δράσης και το παγκόσμιο φόρουμ για τη διαφάνεια και την ανταλλαγή πληροφοριών για φορολογικούς λόγους.

2. Τα Μέρη επιδιώκουν τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την ανάπτυξη διεθνών προτύπων.

ΑΡΘΡΟ 10.67

Νέες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες που παρέχονται στο έδαφος ενός Μέρους

1. Κάθε Μέρος επιτρέπει στους παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών του άλλου Μέρους που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφός του να παρέχουν κάθε νέα χρηματοπιστωτική υπηρεσία, την παροχή της οποίας θα επέτρεπε, σε παρόμοιες καταστάσεις, στους δικούς του παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών σύμφωνα με τη νομοθεσία του, υπό τον όρο ότι για την καθιέρωση της νέας χρηματοπιστωτικής υπηρεσίας δεν απαιτείται η θέσπιση νέου νόμου ή η τροποποίηση υφιστάμενου νόμου. Τούτο δεν ισχύει για υποκαταστήματα των παρόχων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών του άλλου Μέρους εγκατεστημένα στο έδαφος ενός Μέρους.
2. Ένα Μέρος μπορεί να καθορίζει τη θεσμική και νομική μορφή υπό την οποία μπορεί να παρασχεθεί η υπηρεσία και να απαιτεί έγκριση για την παροχή της υπηρεσίας. Όταν απαιτείται τέτοια έγκριση, λαμβάνεται απόφαση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και η έγκριση μπορεί να απορριφθεί μόνο για προληπτικούς λόγους.

ΑΡΘΡΟ 10.68

Αυτορρυθμιζόμενοι οργανισμοί

Εάν ένα Μέρος απαιτεί την εγγραφή, συμμετοχή ή πρόσβαση σε κάποιον αυτορρυθμιζόμενο οργανισμό για την παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών από παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών του άλλου Μέρους στο έδαφος του πρώτου Μέρους, το Μέρος διασφαλίζει την τήρηση, από τον εν λόγω αυτορρυθμιζόμενο οργανισμό, των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 10.6 (Εθνική μεταχείριση), στο άρθρο 10.7 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους), στο άρθρο 10.16 (Εθνική μεταχείριση) και στο άρθρο 10.17 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους).

ΑΡΘΡΟ 10.69

Συστήματα συμψηφισμού και πληρωμών

Υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις στις οποίες υπόκειται η χορήγηση εθνικής μεταχείρισης, κάθε Μέρος παρέχει στους παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών του άλλου Μέρους που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφος του πρόσβαση στα συστήματα πληρωμών και συμψηφισμού που διαχειρίζονται δημόσιοι φορείς, καθώς και στα επίσημα μέσα χρηματοδότησης και αναχρηματοδότησης που είναι διαθέσιμα στο πλαίσιο των συνήθων εμπορικών πράξεων. Το παρόν άρθρο δεν παρέχει πρόσβαση στις δυνατότητες δανεισμού έσχατης ανάγκης του Μέρους.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ 6

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΑΡΘΡΟ 10.70

Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

1. Το παρόν υποτμήμα θέτει τις αρχές του ρυθμιστικού πλαισίου για την παροχή διεθνών θαλάσσιων μεταφορών σύμφωνα με τα τμήματα Β (Ελευθέρωση των επενδύσεων), Γ (Διασυνοριακές συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών) και Δ (Είσοδος και προσωρινή διαμονή φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς) του παρόντος κεφαλαίου και εφαρμόζεται σε μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος και επηρεάζουν τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών διεθνών θαλάσσιων μεταφορών. Το παρόν υποτμήμα δεν εφαρμόζεται στις μη συμμορφούμενες πτυχές των μέτρων που θεσπίζονται ή διατηρούνται σύμφωνα με το άρθρο 10.10 (Μη συμμορφούμενα μέτρα) ή το άρθρο 10.18 (Μη συμμορφούμενα μέτρα).

2. Για τους σκοπούς του παρόντος υποτμήματος και των τμημάτων Β (Ελευθέρωση των επενδύσεων), Γ (Διασυνοριακές συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών) και Δ (Είσοδος και προσωρινή διαμονή φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς) του παρόντος κεφαλαίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «υπηρεσίες σταθμού εμπορευματοκιβωτίων και εναπόθεσης»: δραστηριότητες που συνίστανται στην αποθήκευση εμπορευματοκιβωτίων είτε σε λιμενικές περιοχές είτε στην ενδοχώρα, με σκοπό τη φόρτωση ή την εκφόρτωση, την επισκευή και προετοιμασία τους για αποστολή.

- β) «εκτελωνισμός»: οι δραστηριότητες που συνίστανται στη διεκπεραίωση, εξ ονόματος άλλου μέρους, τελωνειακών διατυπώσεων σχετικά με τις εισαγωγές, εξαγωγές ή μεταφορές φορτίων, ανεξαρτήτως εάν η εν λόγω υπηρεσία αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του παρόχου της υπηρεσίας ή σύνηθες συμπλήρωμα της κύριας δραστηριότητάς του·
- γ) «μεταφορά από πόρτα σε πόρτα ή συνδυασμένη μεταφορά»: μεταφορά φορτίου, βάσει ενιαίου εγγράφου μεταφοράς, κατά την οποία χρησιμοποιούνται περισσότεροι από ένας τρόποι μεταφοράς, και η οποία περιλαμβάνει ένα σκέλος διεθνών θαλάσσιων μεταφορών·
- δ) «υπηρεσίες τροφοδότησης»: η προετοιμασία της μεταφοράς και η περαιτέρω μεταφορά διεθνών φορτίων διά θαλάσσης, συμπεριλαμβανομένων φορτίων σε εμπορευματοκιβώτια, φορτίων χύδην εντός συσκευασίας και ξηρών ή υγρών φορτίων χύδην, μεταξύ λιμένων που βρίσκονται στο έδαφος ενός Μέρους, διεθνούς φορτίου εν πλω κατευθυνόμενου προς προορισμό ή προερχόμενου από λιμένα αποστολής, εκτός του εδάφους του εν λόγω Μέρους·
- ε) «υπηρεσίες προώθησης φορτίων»: η δραστηριότητα που συνίσταται στην οργάνωση και παρακολούθηση αποστολών για λογαριασμό αποστολέων, μέσω της αγοράς υπηρεσιών μεταφοράς και συναφών υπηρεσιών, της κατάρτισης των σχετικών εγγράφων και της παροχής επιχειρηματικών πληροφοριών·
- στ) «διεθνές φορτίο»: φορτίο που μεταφέρεται ανάμεσα σε λιμένα ενός Μέρους και λιμένα του άλλου Μέρους ή τρίτης χώρας ή ανάμεσα σε λιμένες διαφορετικών κρατών μελών·
- ζ) «υπηρεσίες διεθνών θαλάσσιων μεταφορών»: η μεταφορά επιβατών ή φορτίου από ποντοπόρα σκάφη ανάμεσα σε λιμένα Μέρους και λιμένα του άλλου Μέρους ή τρίτης χώρας, συμπεριλαμβανομένης της απευθείας σύναψης συμβάσεων με παρόχους άλλων υπηρεσιών μεταφορών με στόχο την κάλυψη μεταφορών από πόρτα σε πόρτα ή συνδυασμένων μεταφορών βάσει ενιαίου εγγράφου μεταφοράς, αλλά χωρίς το δικαίωμα παροχής των εν λόγω άλλων υπηρεσιών μεταφορών·

- η) «υπηρεσίες ναυτιλιακού πρακτορείου»: δραστηριότητες που συνίστανται στην εκπροσώπηση σε δεδομένη γεωγραφική περιοχή, υπό την ιδιότητα του πράκτορα, των επιχειρηματικών συμφερόντων μίας ή περισσότερων ναυτιλιακών γραμμών ή ναυτιλιακών εταιρειών για τους ακόλουθους σκοπούς:
- i) την εμπορία και πώληση υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών και συναφών υπηρεσιών, από την προσφορά τιμής μέχρι την τιμολόγηση, την έκδοση της φορτωτικής εξ ονόματος των εταιρειών, την αγορά και μεταπώληση των απαραίτητων συναφών υπηρεσιών, την κατάρτιση των σχετικών εγγράφων και την παροχή επιχειρηματικών πληροφοριών·
  - ii) την εκπροσώπηση των εταιρειών με σκοπό την οργάνωση του ελλιμενισμού του πλοίου ή, εφόσον απαιτείται, ανάληψη φορτίων·
- θ) «επικουρικές υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών»: υπηρεσίες χειρισμού θαλάσσιων φορτίων, υπηρεσίες εκτελωνισμού, υπηρεσίες σταθμού εμπορευματοκιβωτίων και εναπόθεσης, υπηρεσίες ναυτιλιακού πρακτορείου και υπηρεσίες προώθησης φορτίων διά θαλάσσης· και
- ι) «υπηρεσίες χειρισμού θαλάσσιων φορτίων»: οι δραστηριότητες που ασκούνται από εταιρείες στοιβασίας, συμπεριλαμβανομένων των φορέων εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών, αλλά μη συμπεριλαμβανομένων των άμεσων δραστηριοτήτων των λιμενεργατών, όταν το εν λόγω εργατικό δυναμικό οργανώνεται ανεξάρτητα από τις εταιρείες στοιβασίας ή τις εταιρείες εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών. Οι δραστηριότητες που καλύπτονται περιλαμβάνουν την οργάνωση και την επίβλεψη των ακόλουθων εργασιών:
- i) της φόρτωσης ή εκφόρτωσης φορτίου σε ή από πλοίο·
  - ii) της πρόσδεσης ή ελευθέρωσης φορτίου· και

- iii) της παραλαβής ή παράδοσης και φύλαξης φορτίου πριν από την αποστολή ή μετά την εκφόρτωση.

ΑΡΘΡΟ 10.71

Υποχρεώσεις

1. Κάθε Μέρος εφαρμόζει απρόσκοπτη πρόσβαση στις διεθνείς θαλάσσιες αγορές και συναλλαγές στο πλαίσιο εμπορικών όρων και χωρίς διακρίσεις:

- α) παρέχοντας σε πλοία που φέρουν τη σημαία του άλλου Μέρους ή τα οποία εκμεταλλεύονται πάροχοι υπηρεσιών του άλλου Μέρους εξίσου ευνοϊκή μεταχείριση με εκείνη που παρέχεται στα δικά του πλοία, όσον αφορά, μεταξύ άλλων:
  - i) την πρόσβαση στους λιμένες·
  - ii) τη χρήση λιμενικών υποδομών και υπηρεσιών·
  - iii) τη χρήση επικουρικών υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών·
  - iv) σχετικά τέλη και χρεώσεις· και
  - v) τελωνειακές εγκαταστάσεις και την παραχώρηση σταθμών αγκυροβόλησης και εγκαταστάσεων για φόρτωση και εκφόρτωση·

- β) επιτρέποντας στους παρόχους υπηρεσιών διεθνών θαλάσσιων μεταφορών του άλλου Μέρους να εγκαθιστούν και να λειτουργούν επιχείρηση στο έδαφος του υπό όρους όχι λιγότερο ευνοϊκούς από εκείνους που ισχύουν για τους δικούς του παρόχους υπηρεσιών·
- γ) διαθέτοντας σε παρόχους υπηρεσιών διεθνών θαλάσσιων μεταφορών του άλλου Μέρους, υπό εύλογους όρους και προϋποθέσεις και χωρίς διακρίσεις, τις ακόλουθες υπηρεσίες στους λιμένες του: πλοήγηση· ρυμούλκηση και παροχή βοήθειας με ρυμουλκά· προμήθειες· ανεφοδιασμό σε καύσιμα και νερό· συλλογή αποβλήτων και διάθεση έρματος· υπηρεσίες λιμενάρχη· βοηθήματα ναυσιπλοΐας· μέσα επείγουσας επισκευής· αγκυροβόλιο· θέση πρόσδεσης και υπηρεσίες πρόσδεσης· καθώς και υπηρεσίες απαραίτητες για τη λειτουργία των πλοίων οι οποίες παρέχονται από παράκτιους σταθμούς, συμπεριλαμβανομένων των επικοινωνιών, της υδροδότησης και της ηλεκτροδότησης·
- δ) επιτρέποντας στους παρόχους υπηρεσιών διεθνών θαλάσσιων μεταφορών του άλλου Μέρους, με την επιφύλαξη της χορήγησης έγκρισης από την αρμόδια αρχή, κατά περίπτωση, να επανατοποθετούν τα ιδιόκτητα ή μισθωμένα κενά εμπορευματοκιβώτιά τους, τα οποία δεν μεταφέρονται ως φορτίο έναντι πληρωμής, μεταξύ λιμένων της Νέας Ζηλανδίας ή λιμένων ενός κράτους μέλους· και
- ε) επιτρέποντας στους παρόχους υπηρεσιών διεθνών θαλάσσιων μεταφορών του άλλου Μέρους να παρέχουν υπηρεσίες τροφοδότησης μεταξύ των λιμένων της Νέας Ζηλανδίας ή μεταξύ λιμένων κράτους μέλους, με την επιφύλαξη της χορήγησης έγκρισης από την αρμόδια αρχή, κατά περίπτωση.

2. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 1 στοιχεία α) και β), τα Μέρη:

- α) δεν εισάγουν ρήτρες κατανομής φορτίου σε μελλοντικές συμφωνίες με τρίτες χώρες σχετικά με τις υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών, μεταξύ άλλων όσον αφορά το εμπόριο ξηρού και υγρού χύδην φορτίου και τις τακτικές γραμμές·

- β) καταργούν, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, τις υφιστάμενες ρήτρες κατανομής φορτίου, όπως αναφέρονται στο στοιχείο α), οι οποίες υπάρχουν σε προηγούμενες συμφωνίες· και
- γ) δεν θεσπίζουν ούτε διατηρούν τυχόν διοικητικά, τεχνικά ή άλλα μέτρα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν συγκεκριμένο περιορισμό ή να προκαλέσουν αυθαίρετες ή αδικαιολόγητες διακρίσεις, όταν επικρατούν παρόμοιες συνθήκες, στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στον τομέα των διεθνών θαλάσσιων μεταφορών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ, ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

ΑΡΘΡΟ 11.1

Πληρωμές και μεταφορές

Κάθε Μέρος επιτρέπει, σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα, και σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των άρθρων της Συμφωνίας του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, τυχόν πληρωμές ή μεταφορές σε σχέση με τις συναλλαγές που αφορούν το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 11.2

Κινήσεις κεφαλαίων

Κάθε Μέρος επιτρέπει, ως προς τις συναλλαγές στον λογαριασμό κεφαλαίων και χρηματοοικονομικών πράξεων του ισοζυγίου πληρωμών, την ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων για τους σκοπούς της ελευθέρωσης των επενδύσεων και άλλων συναλλαγών, όπως προβλέπεται στο κεφάλαιο 10 (Ελευθέρωση των επενδύσεων και συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών).

ΑΡΘΡΟ 11.3

Εφαρμογή των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων που αφορούν τις κινήσεις κεφαλαίων, τις πληρωμές και τις μεταφορές

1. Καμία διάταξη του άρθρου 11.1 (Πληρωμές και μεταφορές) και του άρθρου 11.2 (Κινήσεις κεφαλαίων) δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να εμποδίζει ένα Μέρος να εφαρμόσει τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του σχετικά με τα εξής:
  - α) την πτώχευση, την αφερεγγυότητα ή την προστασία των δικαιωμάτων των πιστωτών·
  - β) την έκδοση, την εμπορία ή τη διαπραγμάτευση τίτλων, παραγώγων όπως συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης ή δικαιώματα προαίρεσης, ή άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων·
  - γ) τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση ή την τήρηση αρχείων των κινήσεων κεφαλαίων, των πληρωμών ή των μεταφορών, όταν αυτό είναι αναγκαίο για τη συνδρομή στις αρχές επιβολής του νόμου ή στις χρηματοπιστωτικές ρυθμιστικές αρχές·
  - δ) τις εγκληματικές ή αξιόποινες πράξεις, τις παραπλανητικές πρακτικές ή τις πρακτικές που συνιστούν απάτη·

ε) την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με εντολές ή δικαστικές αποφάσεις σε διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες· ή

στ) προγράμματα κοινωνικής ασφάλισης, συνταξιοδοτικά προγράμματα του Δημοσίου ή υποχρεωτικά προγράμματα αποταμίευσης.

2. Τα Μέρη δεν εφαρμόζουν τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 με αυθαίρετο ή διακρισιακό τρόπο, ούτε με άλλον τρόπο που συνιστά συγκεκριμένο περιορισμό των κινήσεων κεφαλαίων, των πληρωμών ή των μεταφορών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

ΨΗΦΙΑΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

ΤΜΗΜΑ Α

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 12.1

Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται σε μέτρα που λαμβάνονται από Μέρος τα οποία θίγουν τις συναλλαγές με ηλεκτρονικά μέσα.

2. Το παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται σε:

α) οπτικοακουστικές υπηρεσίες·

β) πληροφορίες που τηρούνται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία από Μέρος ή για λογαριασμό του, ή σε μέτρα που σχετίζονται με τις εν λόγω πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που σχετίζονται με τη συλλογή τους· και

γ) μέτρα που θεσπίζει ή διατηρεί η Νέα Ζηλανδία τα οποία θεωρεί αναγκαία για την προστασία ή την προώθηση των δικαιωμάτων, των συμφερόντων, των καθηκόντων και των ευθυνών των Māori¹ σε σχέση με θέματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, μεταξύ άλλων για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της Νέας Ζηλανδίας δυνάμει της Συνθήκης του Γουαϊτάνγκι / te Tiriti o Waitangi, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω μέτρα δεν χρησιμοποιούνται ως μέσο αυθαίρετων ή αδικαιολόγητων διακρίσεων εις βάρος προσώπων του άλλου Μέρους ή ως συγκεκριμένος περιορισμός των συναλλαγών με ηλεκτρονικά μέσα. Το κεφάλαιο 26 (Επίλυση διαφορών) δεν εφαρμόζεται στην ερμηνεία της Συνθήκης του Γουαϊτάνγκι / te Tiriti o Waitangi, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη φύση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτήν.

ΑΡΘΡΟ 12.2

Ορισμοί

1. Οι ορισμοί του κεφαλαίου 10 (Ελευθέρωση των επενδύσεων και συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών) άρθρο 10.3 (Ορισμοί) ισχύουν για το παρόν κεφάλαιο.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι τα δικαιώματα, τα συμφέροντα, τα καθήκοντα και οι ευθύνες των Māori περιλαμβάνουν εκείνα που αφορούν τη mātauranga Māori.

2. Ο ορισμός της «δημόσιας υπηρεσίας τηλεπικοινωνιών» στο άρθρο 10.47 (Ορισμοί) σημείο i) ισχύει για το παρόν κεφάλαιο.
3. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
- α) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο χρησιμοποιεί δημόσια υπηρεσία τηλεπικοινωνιών για μη επαγγελματικούς λόγους·
  - β) «ψηφιακές δημόσιες συμβάσεις»: δημόσιες συμβάσεις με ηλεκτρονικά μέσα·
  - γ) «επικοινωνία με σκοπό την άμεση εμπορική προώθηση»: κάθε μορφή εμπορικής διαφήμισης, με την οποία ένα πρόσωπο επικοινωνεί μηνύματα εμπορικής προώθησης άμεσα σε χρήστη μέσω δημόσιας υπηρεσίας τηλεπικοινωνιών και περιλαμβάνει το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και τα μηνύματα κειμένου και πολυμέσων (SMS και MMS)·
  - δ) «ηλεκτρονική επαλήθευση ταυτότητας»: ηλεκτρονική διαδικασία ή ενέργεια επαλήθευσης που καθιστά δυνατή την επιβεβαίωση:
    - i) της ηλεκτρονικής ταυτότητας προσώπου· ή
    - ii) της προέλευσης και της ακεραιότητας των δεδομένων σε ηλεκτρονική μορφή·
  - ε) «ηλεκτρονική τιμολόγηση»: η αυτοματοποιημένη δημιουργία, ανταλλαγή και επεξεργασία τιμολογίων μεταξύ προμηθευτών και αγοραστών με τη χρήση δομημένου ψηφιακού μορφότυπου·

- στ) «ηλεκτρονική σφραγίδα»: δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή τα οποία χρησιμοποιούνται από νομικό πρόσωπο και είναι συνημμένα σε άλλα ηλεκτρονικά δεδομένα ή συσχετίζονται λογικά με άλλα δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή, με σκοπό τη διασφάλιση της προέλευσης και της ακεραιότητας αυτών των άλλων δεδομένων·
- ζ) «ηλεκτρονική υπογραφή»: δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή τα οποία είναι συνημμένα σε άλλα ηλεκτρονικά δεδομένα ή συσχετίζονται λογικά με άλλα δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή, τα οποία:
- i) μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ταυτοποίηση του υπογράφοντος σε σχέση με τα άλλα δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή· και
  - ii) χρησιμοποιούνται από υπογράφο για να συμφωνήσει σχετικά με τα άλλα δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή¹.
- η) «υπηρεσία πρόσβασης στο διαδίκτυο»: δημόσια υπηρεσία τηλεπικοινωνιών που παρέχει πρόσβαση στο διαδίκτυο και, ως εκ τούτου, συνδεσιμότητα σε όλα ουσιαστικά τα τερματικά σημεία του διαδικτύου, ανεξάρτητα από την τεχνολογία δικτύου και τον τερματικό εξοπλισμό που χρησιμοποιείται·
- θ) «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: πληροφορίες που αφορούν φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί·
- ι) «έγγραφο διαχείρισης εμπορικών συναλλαγών»: έντυπο που εκδίδεται ή ελέγχεται από Μέρος και το οποίο πρέπει να συμπληρώνεται από εισαγωγή ή εξαγωγή ή για λογαριασμό του σε σχέση με την εισαγωγή ή την εξαγωγή εμπορευμάτων· και
- ια) «χρήστης»: πρόσωπο που χρησιμοποιεί δημόσια υπηρεσία τηλεπικοινωνιών.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι το περιεχόμενο του εν λόγω ορισμού δεν εμποδίζει ένα Μέρος να προσδώσει μεγαλύτερη νομική ισχύ σε ηλεκτρονική υπογραφή που πληροί ορισμένες απαιτήσεις, όπως η ένδειξη ότι τα δεδομένα δεν έχουν αλλοιωθεί ή η επαλήθευση της ταυτότητας του υπογράφοντος.

ΑΡΘΡΟ 12.3

Δικαίωμα ρύθμισης

Τα Μέρη επιβεβαιώνουν εκ νέου το δικαίωμα κάθε Μέρους να θεσπίζει ρυθμίσεις στο έδαφός του ώστε να επιτυγχάνει θεμιτούς στόχους πολιτικής, όπως η προστασία της ζωής ή της υγείας του ανθρώπου, των ζώων ή των φυτών, οι κοινωνικές υπηρεσίες, η δημόσια εκπαίδευση, η ασφάλεια, το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής αλλαγής, τα χρηστά ήθη, η κοινωνική προστασία ή η προστασία των καταναλωτών, η καλή μεταχείριση των ζώων, η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων, η προώθηση και η προστασία της πολιτιστικής πολυμορφίας και, στην περίπτωση της Νέας Ζηλανδίας, η προώθηση ή η προστασία των δικαιωμάτων, των συμφερόντων, των καθηκόντων και των ευθυνών των Māori.

ΤΜΗΜΑ Β

ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΑΡΘΡΟ 12.4

Διασυνοριακές ροές δεδομένων

1. Τα Μέρη δεσμεύονται να εξασφαλίζουν διασυνοριακές ροές δεδομένων για τη διευκόλυνση του εμπορίου στην ψηφιακή οικονομία και αναγνωρίζουν ότι κάθε Μέρος μπορεί να έχει τις δικές του κανονιστικές απαιτήσεις στο πλαίσιο αυτό.

2. Για τον σκοπό αυτόν, κανένα Μέρος δεν περιορίζει τις διασυνοριακές ροές δεδομένων που πραγματοποιούνται μεταξύ των Μερών στο πλαίσιο δραστηριότητας που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου, με τους εξής τρόπους:

- α) απαιτώντας τη χρήση υπολογιστικών εγκαταστάσεων ή στοιχείων δικτύου στο έδαφος του για την επεξεργασία δεδομένων, μεταξύ άλλων με την απαίτηση της χρήσης υπολογιστικών εγκαταστάσεων ή στοιχείων δικτύου που έχουν πιστοποιηθεί ή εγκριθεί στο έδαφος του Μέρους·
- β) απαιτώντας τον γεωγραφικό περιορισμό των δεδομένων στο έδαφος του·
- γ) απαγορεύοντας την αποθήκευση ή την επεξεργασία δεδομένων στο έδαφος του άλλου Μέρους· ή
- δ) θέτοντας ως προϋποθέσεις για τη διασυνοριακή διαβίβαση δεδομένων τη χρήση υπολογιστικών εγκαταστάσεων ή στοιχείων δικτύου στο έδαφος του ή απαιτήσεις γεωγραφικού περιορισμού στο έδαφος του.

3. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι τα Μέρη συμφωνούν ότι καμία διάταξη του παρόντος άρθρου δεν εμποδίζει τα Μέρη να θεσπίζουν ή να διατηρούν μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 25.1 (Γενικές εξαιρέσεις) για την επίτευξη των στόχων δημόσιας πολιτικής που αναφέρονται σ' αυτό, τα οποία, για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ερμηνεύονται, κατά περίπτωση, κατά τρόπο που λαμβάνει υπόψη τον εξελικτικό χαρακτήρα των ψηφιακών τεχνολογιών. Η προηγούμενη περίοδος δεν θίγει την εφαρμογή άλλων εξαιρέσεων της παρούσας συμφωνίας από το παρόν άρθρο.

4. Τα Μέρη μεριμνούν ώστε η εφαρμογή του παρόντος άρθρου να τελεί υπό επανεξέταση και αξιολογούν τη λειτουργία του εντός τριών ετών μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας εκτός εάν τα Μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά. Ένα Μέρος μπορεί επίσης, ανά πάσα στιγμή, να προτείνει στο άλλο Μέρος την επανεξέταση του παρόντος άρθρου. Το εν λόγω αίτημα εξετάζεται ευνοϊκά.

5. Στο πλαίσιο της επανεξέτασης που αναφέρεται στην παράγραφο 4, και μετά τη δημοσίευση της έκθεσης Wai 2522 του δικαστηρίου του Γουαϊτάνγκι της 19ης Νοεμβρίου 2021, η Νέα Ζηλανδία:

- α) επιβεβαιώνει εκ νέου τη συνεχιζόμενη ικανότητά της να στηρίζει και να προωθεί τα συμφέροντα των Māori στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας· και
- β) επιβεβαιώνει την πρόθεσή της να μεριμνήσει για τη συμμετοχή των Māori προκειμένου να διασφαλίσει ότι κατά την επανεξέταση που αναφέρεται στην παράγραφο 4 θα ληφθεί υπόψη η συνεχιζόμενη ανάγκη στήριξης των Māori από τη Νέα Ζηλανδία κατά την άσκηση των δικαιωμάτων και των συμφερόντων τους, καθώς και για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της δυνάμει της Συνθήκης του Γουαϊτάνγκι / te Tiriti o Waitangi και των αρχών της.

ΑΡΘΡΟ 12.5

Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής

1. Κάθε Μέρος αναγνωρίζει ότι η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και ότι τα υψηλά πρότυπα εν προκειμένω συμβάλλουν στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στο ψηφιακό εμπόριο.
2. Κάθε Μέρος μπορεί να θεσπίζει ή να διατηρεί μέτρα που κρίνει κατάλληλα για τη διασφάλιση της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής, μεταξύ άλλων μέσω της θέσπισης και της εφαρμογής κανόνων για τη διασυνοριακή διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν θίγει την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής που παρέχουν τα αντίστοιχα μέτρα των Μερών.

3. Κάθε Μέρος ενημερώνει το άλλο Μέρος για κάθε μέτρο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 το οποίο θεσπίζει ή διατηρεί.
4. Κάθε Μέρος δημοσιεύει πληροφορίες σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής που παρέχει στους χρήστες του ψηφιακού εμπορίου, μεταξύ άλλων σχετικά με τα εξής:
- α) τον τρόπο με τον οποίο τα φυσικά πρόσωπα μπορούν να ασκήσουν προσφυγή για παραβίαση της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή της ιδιωτικής ζωής που προκύπτει από το ψηφιακό εμπόριο· και
  - β) καθοδήγηση και άλλες πληροφορίες σχετικά με τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής.

ΤΜΗΜΑ Γ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 12.6

Δασμοί στις ηλεκτρονικές διαβιβάσεις

1. Τα Μέρη δεν επιβάλλουν δασμούς στις ηλεκτρονικές διαβιβάσεις μεταξύ προσώπου ενός Μέρους και προσώπου του άλλου Μέρους.

2. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι η παράγραφος 1 δεν εμποδίζει τα Μέρη να επιβάλλουν εσωτερικούς φόρους, τέλη ή άλλες επιβαρύνσεις στις ηλεκτρονικές διαβιβάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω φόροι, τέλη ή επιβαρύνσεις επιβάλλονται κατά τρόπο που συνάδει με την παρούσα συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 12.7

Μη απαίτηση προηγούμενης έγκρισης

1. Κάθε Μέρος καταβάλλει κάθε προσπάθεια ώστε να μην επιβάλλει προηγούμενη έγκριση ή άλλη απαίτηση με ισοδύναμο αποτέλεσμα στην παροχή υπηρεσιών με ηλεκτρονικά μέσα.
2. Η παράγραφος 1 δεν θίγει τα καθεστάτα έγκρισης που δεν είναι ειδικά και αποκλειστικά στοχευμένα σε υπηρεσίες που παρέχονται με ηλεκτρονικά μέσα ούτε θίγει κανόνες στον τομέα των τηλεπικοινωνιών.

ΑΡΘΡΟ 12.8

Σύναψη συμβάσεων με ηλεκτρονικά μέσα

Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του, κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι:

- α) μπορούν να συνάπτονται συμβάσεις με ηλεκτρονικά μέσα·

- β) οι συμβάσεις δεν στερούνται νομική ισχύ, εγκυρότητα ή εκτελεστότητα αποκλειστικά με την αιτιολογία ότι η σύμβαση έχει συναφθεί με ηλεκτρονικά μέσα· και
- γ) δεν δημιουργούνται ούτε διατηρούνται άλλοι φραγμοί στη χρήση ηλεκτρονικών συμβάσεων.

ΑΡΘΡΟ 12.9

Ηλεκτρονική επαλήθευση ταυτότητας

1. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του, κανένα Μέρος δεν αρνείται τη νομική ισχύ ή το παραδεκτό ηλεκτρονικού εγγράφου, ηλεκτρονικής υπογραφής, ηλεκτρονικής σφραγίδας ή των δεδομένων επαλήθευσης ταυτότητας που προκύπτουν από την ηλεκτρονική επαλήθευση ταυτότητας ως αποδεικτικών στοιχείων σε νομικές διαδικασίες, αποκλειστικά με την αιτιολογία ότι είναι σε ηλεκτρονική μορφή.
2. Κανένα Μέρος δεν θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα τα οποία:
  - α) απαγορεύουν στα μέρη μιας ηλεκτρονικής συναλλαγής να προσδιορίσουν αμοιβαία τις κατάλληλες ηλεκτρονικές μεθόδους επαλήθευσης ταυτότητας για την ηλεκτρονική συναλλαγή τους· ή
  - β) εμποδίζουν τη δυνατότητα των μερών μιας ηλεκτρονικής συναλλαγής να αποδείξουν σε δικαστικές και διοικητικές αρχές ότι η χρήση ηλεκτρονικής επαλήθευσης ταυτότητας στην εν λόγω ηλεκτρονική συναλλαγή συμμορφώνεται με τις εφαρμοστέες νομικές απαιτήσεις.

3. Παρά την παράγραφο 2, ένα Μέρος μπορεί να απαιτήσει, για συγκεκριμένη κατηγορία ηλεκτρονικών συναλλαγών, η μέθοδος ηλεκτρονικής επαλήθευσης της ταυτότητας:

- α) να πιστοποιείται από αρχή διαπιστευμένη σύμφωνα με τη νομοθεσία του· ή
- β) να πληροί ορισμένα πρότυπα επιδόσεων, τα οποία να είναι αντικειμενικά, διαφανή και να μην εισάγουν διακρίσεις και να αφορούν μόνο τα ειδικά χαρακτηριστικά της οικείας κατηγορίας ηλεκτρονικών συναλλαγών.

4. Στον βαθμό που προβλέπεται από τις νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις του, ένα Μέρος εφαρμόζει τις παραγράφους 1 έως 3 σε άλλες ηλεκτρονικές διαδικασίες ή μέσα που διευκολύνουν ή καθιστούν δυνατές τις ηλεκτρονικές συναλλαγές, όπως οι ηλεκτρονικές χρονοσφραγίδες ή οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες συστημένης παράδοσης.

ΑΡΘΡΟ 12.10

Ηλεκτρονική τιμολόγηση

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία των προτύπων ηλεκτρονικής τιμολόγησης ως βασικού στοιχείου των ψηφιακών συστημάτων δημόσιων συμβάσεων για τη στήριξη της διαλειτουργικότητας και του ψηφιακού εμπορίου και ότι τα εν λόγω συστήματα μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για ηλεκτρονικές συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων και μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών.

2. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι η εφαρμογή μέτρων που σχετίζονται με την ηλεκτρονική τιμολόγηση στη δικαιοδοσία του αποσκοπεί στη στήριξη της διασυνοριακής διαλειτουργικότητας. Κατά την ανάπτυξη μέτρων που σχετίζονται με την ηλεκτρονική τιμολόγηση, κάθε Μέρος λαμβάνει υπόψη, κατά περίπτωση, τα διεθνή πλαίσια και τις κατευθυντήριες γραμμές ή συστάσεις, εφόσον υπάρχουν.

3. Τα Μέρη καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με την ηλεκτρονική τιμολόγηση και τα ψηφιακά συστήματα δημόσιων συμβάσεων.

ΑΡΘΡΟ 12.11

Μεταφορά ή πρόσβαση σε πηγαίο κώδικα

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν την αυξανόμενη κοινωνική και οικονομική σημασία της χρήσης ψηφιακών τεχνολογιών, καθώς και τη σημασία της ασφαλούς και υπεύθυνης ανάπτυξης και χρήσης των εν λόγω τεχνολογιών, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον πηγαίο κώδικα λογισμικού, για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης του κοινού.

2. Κανένα Μέρος δεν απαιτεί τη μεταφορά ή την πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα του λογισμικού που ανήκει σε πρόσωπο του άλλου Μέρους ως προϋπόθεση για την εισαγωγή, την εξαγωγή, τη διανομή, την πώληση ή τη χρήση του εν λόγω λογισμικού, ή προϊόντων που περιέχουν το εν λόγω λογισμικό, εντός ή από το έδαφός του¹.

3. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι η παράγραφος 2:

α) δεν ισχύει για την εθελοντική μεταφορά ή την παροχή πρόσβασης στον πηγαίο κώδικα λογισμικού σε εμπορική βάση από πρόσωπο του άλλου Μέρους, για παράδειγμα στο πλαίσιο συναλλαγής δημόσιων συμβάσεων ή σύμβασης που είναι αποτέλεσμα ελεύθερης διαπραγματεύσεως και

---

¹ Το παρόν άρθρο δεν εμποδίζει τα Μέρη να απαιτούν την παροχή πρόσβασης σε λογισμικό που χρησιμοποιείται για υποδομές ζωτικής σημασίας, στον βαθμό που απαιτείται για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των υποδομών ζωτικής σημασίας, με την επιφύλαξη εγγυήσεων έναντι μη εξουσιοδοτημένης γνωστοποίησης.

β) δεν θίγει το δικαίωμα των ρυθμιστικών αρχών, των διοικητικών αρχών, των αρχών επιβολής του νόμου ή των δικαστικών αρχών ενός Μέρους να απαιτούν την τροποποίηση του πηγαίου κώδικα λογισμικού προκειμένου να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του που δεν αντιβαίνουν στην παρούσα συμφωνία.

4. Καμία διάταξη του παρόντος άρθρου:

α) δεν θίγει το δικαίωμα των ρυθμιστικών αρχών, των αρχών επιβολής του νόμου, των δικαστικών αρχών ή των οργανισμών αξιολόγησης της συμμόρφωσης ενός Μέρους να έχουν πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα λογισμικού, είτε πριν είτε μετά την εισαγωγή, εξαγωγή, διανομή, πώληση ή χρήση, για σκοπούς έρευνας, επιθεώρησης ή εξέτασης, λήψης μέτρων επιβολής ή κίνησης δικαστικών διαδικασιών, για να διαπιστώνουν τη συμμόρφωση με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την απαγόρευση των διακρίσεων και την πρόληψη της μεροληψίας, με την επιφύλαξη εγγυήσεων έναντι μη εξουσιοδοτημένης γνωστοποίησης·

β) δεν θίγει τις απαιτήσεις αρχής ανταγωνισμού ή άλλου αρμόδιου φορέα Μέρους για την επανόρθωση παραβίασης της νομοθεσίας για τον ανταγωνισμό·

γ) δεν θίγει την προστασία και την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας· ή

δ) δεν θίγει το δικαίωμα ενός Μέρους να λαμβάνει μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 14.1 (Ενσωμάτωση ορισμένων διατάξεων της ΣΔΣ) παράγραφος 2 στοιχείο α) βάσει του οποίου το άρθρο III της ΣΔΣ ενσωματώνεται στην παρούσα συμφωνία και καθίσταται μέρος της, τηρουμένων των αναλογιών.

Εμπιστοσύνη των καταναλωτών στις ηλεκτρονικές συναλλαγές

1. Κάθε Μέρος, αναγνωρίζοντας τη σημασία της ενίσχυσης της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στο ψηφιακό εμπόριο, θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα με σκοπό να διασφαλίσει την αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών που συμμετέχουν σε συναλλαγές ηλεκτρονικού εμπορίου, συμπεριλαμβανομένων μέτρων τα οποία:
  - α) απαγορεύουν τις δόλιες και παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων των αποπροσανατολιστικών εμπορικών πρακτικών·
  - β) επιβάλλουν σε παρόχους εμπορευμάτων και υπηρεσιών να ενεργούν καλόπιστα και να συμμορφώνονται με θεμιτές εμπορικές πρακτικές, με σεβασμό, μεταξύ άλλων, στα δικαιώματα των καταναλωτών όσον αφορά μη παραγγελθέντα εμπορεύματα και υπηρεσίες· και
  - γ) παραχωρούν στους καταναλωτές πρόσβαση σε διαδικασίες προσφυγής για παραβιάσεις των δικαιωμάτων τους, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος έννομης προστασίας στις περιπτώσεις που τα εμπορεύματα ή οι υπηρεσίες πληρώθηκαν και δεν παραδόθηκαν ή παρασχέθηκαν όπως συμφωνήθηκε.
2. Κάθε Μέρος παρέχει στους καταναλωτές που πραγματοποιούν συναλλαγές ηλεκτρονικού εμπορίου επίπεδο προστασίας τουλάχιστον ισοδύναμο με εκείνο που παρέχεται στους καταναλωτές που πραγματοποιούν εμπορικές συναλλαγές με μη ηλεκτρονικά μέσα βάσει των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων και των πολιτικών του.
3. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία να αναθέτουν την προστασία των καταναλωτών τους σε οργανισμούς ή άλλους σχετικούς φορείς με επαρκείς εξουσίες επιβολής, καθώς και τη σημασία συνεργασίας μεταξύ των οικείων οργανισμών προστασίας των καταναλωτών ή άλλων σχετικών φορέων για την προστασία των καταναλωτών· και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στις ηλεκτρονικές συναλλαγές.

4. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τα οφέλη των μηχανισμών για τη διευκόλυνση της επίλυσης διαφορών που σχετίζονται με διασυνοριακές συναλλαγές ηλεκτρονικού εμπορίου. Για τον σκοπό αυτόν, τα Μέρη διερευνούν τις δυνατότητες για να καταστήσουν τους μηχανισμούς αυτούς διαθέσιμους για διασυνοριακές συναλλαγές ηλεκτρονικού εμπορίου μεταξύ τους.

ΑΡΘΡΟ 12.13

Μη ζητηθείσα επικοινωνία με σκοπό την άμεση εμπορική προώθηση

1. Κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί μέτρα για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας των χρηστών από μη ζητηθείσα επικοινωνία με σκοπό την άμεση εμπορική προώθηση.
2. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι δεν πραγματοποιείται επικοινωνία με σκοπό την άμεση εμπορική προώθηση σε χρήστες οι οποίοι είναι φυσικά πρόσωπα, εκτός εάν έχουν παραχωρήσει τη συγκατάθεσή τους για τη λήψη τέτοιων επικοινωνιών. Η συγκατάθεση καθορίζεται σύμφωνα με το δίκαιο κάθε Μέρους.
3. Παρά την παράγραφο 2, κάθε Μέρος επιτρέπει σε πρόσωπα που συλλέγουν, σύμφωνα με τη νομοθεσία του, τα στοιχεία επικοινωνίας ενός χρήστη στο πλαίσιο της παροχής εμπορευμάτων ή υπηρεσιών, να αποστέλλουν επικοινωνίες με σκοπό την άμεση εμπορική προώθηση στον εν λόγω χρήστη για δικά τους παρόμοια εμπορεύματα ή υπηρεσίες.
4. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι επικοινωνίες με σκοπό την άμεση εμπορική προώθηση μπορούν σαφώς να αναγνωριστούν ως τέτοιες, γνωστοποιούν με ευδιάκριτο τρόπο το πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου πραγματοποιούνται και περιέχουν τις πληροφορίες που απαιτούνται ώστε να μπορούν οι χρήστες να ζητήσουν διακοπή χωρίς επιβάρυνση, ανά πάσα στιγμή.

5. Κάθε Μέρος παρέχει στους χρήστες πρόσβαση σε διαδικασίες προσφυγής έναντι των παρόχων των επικοινωνιών για σκοπούς άμεσης εμπορικής προώθησης που δεν συμμορφώνονται με τα μέτρα που θεσπίζονται ή διατηρούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 4.

ΑΡΘΡΟ 12.14

Συνεργασία σε ρυθμιστικά ζητήματα σχετικά με το ψηφιακό εμπόριο

1. Τα Μέρη ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τα ακόλουθα ρυθμιστικά ζητήματα στο πλαίσιο του ψηφιακού εμπορίου:
  - α) την αναγνώριση και τη διευκόλυνση διαλειτουργικών ηλεκτρονικών υπηρεσιών εμπιστοσύνης και επαλήθευσης ταυτότητας·
  - β) τη μεταχείριση των επικοινωνιών με σκοπό την άμεση εμπορική προώθηση·
  - γ) την προστασία των καταναλωτών στο διαδίκτυο, συμπεριλαμβανομένων των μέσων έννομης προστασίας των καταναλωτών και της οικοδόμησης εμπιστοσύνης των καταναλωτών·
  - δ) τις προκλήσεις για τις ΜΜΕ όσον αφορά τη χρήση του ηλεκτρονικού εμπορίου·
  - ε) την ηλεκτρονική δημόσια διοίκηση· και
  - στ) άλλα θέματα σχετικά με την ανάπτυξη του ψηφιακού εμπορίου.

2. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι η παρούσα διάταξη δεν εφαρμόζεται στους κανόνες και στις εγγυήσεις ενός Μέρους για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών διαβιβάσεων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
3. Τα Μέρη συνεργάζονται και συμμετέχουν ενεργά, κατά περίπτωση, σε διεθνή φόρουμ με στόχο την προώθηση της ανάπτυξης του ψηφιακού εμπορίου.
4. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της συνεργασίας σε θέματα κυβερνοασφάλειας που σχετίζονται με το ψηφιακό εμπόριο.

ΑΡΘΡΟ 12.15

Εμπορικές συναλλαγές χωρίς χαρτί

1. Προκειμένου να δημιουργηθεί περιβάλλον διασυνοριακών εμπορευματικών συναλλαγών χωρίς χαρτί, τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της κατάργησης των έγχαρτων εντύπων και εγγράφων που απαιτούνται για την εισαγωγή, την εξαγωγή ή τη διαμετακόμιση εμπορευμάτων. Για τον σκοπό αυτόν, τα Μέρη ενθαρρύνονται να καταργήσουν τα έγχαρτα έντυπα και έγγραφα, κατά περίπτωση, και να στραφούν προς τη χρήση εντύπων και εγγράφων σε μορφότυπους που βασίζονται σε δεδομένα.
2. Κάθε Μέρος καταβάλλει προσπάθειες για να καθιστά διαθέσιμα στο κοινό σε ηλεκτρονικό μορφότυπο τα έγγραφα διαχείρισης εμπορικών συναλλαγών που εκδίδει ή ελέγχει ή τα οποία απαιτούνται στο πλαίσιο των συνήθων εμπορικών συναλλαγών. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ο όρος «ηλεκτρονικός μορφότυπος» περιλαμβάνει μορφότυπους κατάλληλους για αυτοματοποιημένη ερμηνεία και ηλεκτρονική επεξεργασία χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση, καθώς και ψηφιοποιημένες εικόνες και έντυπα.

3. Κάθε Μέρος προσπαθεί να αποδέχεται τις ηλεκτρονικές εκδόσεις των εγγράφων διαχείρισης εμπορικών συναλλαγών ως νόμιμο ισοδύναμο των έντυπων εκδόσεων των εγγράφων διαχείρισης εμπορικών συναλλαγών.
4. Τα Μέρη επιδιώκουν να συνεργάζονται σε διμερές επίπεδο και στο πλαίσιο διεθνών φόρουμ για την ενίσχυση της αποδοχής των ηλεκτρονικών εκδόσεων των εγγράφων διαχείρισης εμπορικών συναλλαγών.
5. Κατά την ανάπτυξη πρωτοβουλιών που προβλέπουν τη χρήση εμπορικών συναλλαγών χωρίς χαρτί, κάθε Μέρος προσπαθεί να λαμβάνει υπόψη τις μεθόδους που έχουν συμφωνηθεί από διεθνείς οργανισμούς.

ΑΡΘΡΟ 12.16

Πρόσβαση στο ανοικτό διαδίκτυο

Τα Μέρη αναγνωρίζουν τα οφέλη που προκύπτουν όταν παρέχεται στους χρήστες στα αντίστοιχα εδάφη τους, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων πολιτικών, νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων κάθε Μέρους, η δυνατότητα:

- α) πρόσβασης, διανομής και χρήσης υπηρεσιών και εφαρμογών της επιλογής τους που διατίθενται στο διαδίκτυο, με την επιφύλαξη εύλογης διαχείρισης δικτύου που δεν εμποδίζει ή επιβραδύνει την κίνηση για εμπορικούς λόγους·
- β) σύνδεσης συσκευών της επιλογής τους στο διαδίκτυο, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω συσκευές δεν βλάπτουν το δίκτυο· και

- γ) πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με τις πρακτικές διαχείρισης δικτύου του παρόχου υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ

ΑΡΘΡΟ 13.1

Στόχοι

Οι στόχοι του παρόντος κεφαλαίου είναι η διευκόλυνση του εμπορίου και των επενδύσεων μεταξύ των Μερών για την προώθηση, την ανάπτυξη και την αύξηση της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τη βιώσιμη παραγωγή πρώτων υλών, μεταξύ άλλων μέσω της χρήσης πράσινων τεχνολογιών.

ΑΡΘΡΟ 13.2

Αρχές

1. Κάθε Μέρος διατηρεί το κυριαρχικό δικαίωμα να καθορίζει αν είναι διαθέσιμες περιοχές εντός του εδάφους του, καθώς και στα αρχιπελαγικά και χωρικά του ύδατα, στην αποκλειστική οικονομική ζώνη και στην υφαλοκρηπίδα του, για την εξερεύνηση και την παραγωγή ενεργειακών αγαθών και πρώτων υλών.

2. Κάθε Μέρος διατηρεί το δικαίωμά του να θεσπίζει, να διατηρεί και να επιβάλλει μέτρα που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση του εφοδιασμού με ενεργειακά αγαθά και πρώτες ύλες και συνάδουν με την παρούσα συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 13.3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «έγκριση»: η άδεια, η άδεια χρήσης, η παραχώρηση ή παρόμοια διοικητική ή συμβατική πράξη με την οποία η αρμόδια αρχή ενός Μέρους παρέχει σε έναν φορέα το δικαίωμα να ασκεί ορισμένη οικονομική δραστηριότητα στο έδαφός του·
- β) «εξισορρόπηση»: οι ενέργειες και διαδικασίες, σε όλα τα χρονοδιαγράμματα, μέσω των οποίων οι διαχειριστές δικτύου διασφαλίζουν, με τρόπο συνεχή, τη διατήρηση της συχνότητας του συστήματος εντός προκαθορισμένου εύρους σταθερότητας, καθώς και τη συμμόρφωση με το μέγεθος εφεδρειών που χρειάζεται όσον αφορά την απαιτούμενη ποιότητα·
- γ) «ενεργειακά αγαθά»: τα προϊόντα από τα οποία παράγεται ενέργεια και τα οποία απαριθμούνται στον αντίστοιχο κωδικό ΕΣ στο παράρτημα 13 (Κατάλογοι ενεργειακών αγαθών, υδρογονανθράκων και πρώτων υλών)¹·
- δ) «υδρογονάνθρακες»: τα αγαθά που απαριθμούνται με τον αντίστοιχο κωδικό ΕΣ στο παράρτημα 13 (Κατάλογοι ενεργειακών προϊόντων, υδρογονανθράκων και πρώτων υλών)·

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι ο όρος «ενεργειακά αγαθά» δεν περιλαμβάνει γεωργικά, δασικά ή αλιευτικά προϊόντα εκτός από το βιοαέριο ή τα βιοκαύσιμα.

- ε) «πρώτες ύλες»: οι ύλες που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή βιομηχανικών προϊόντων που απαριθμούνται στον αντίστοιχο κωδικό ΕΣ στο παράρτημα 13 (Κατάλογοι ενεργειακών αγαθών, υδρογονανθράκων και πρώτων υλών)¹.
- στ) «ηλεκτρική ανανεώσιμη ενέργεια»: η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- ζ) «ανανεώσιμη ενέργεια»: η ενέργεια που παράγεται από ηλιακές, αιολικές, υδροηλεκτρικές, γεωθερμικές, βιολογικές, ωκεάνιες πηγές, καθώς και από άλλες περιβάλλουσες πηγές η αρχική πηγή ενέργειας των οποίων είναι ανανεώσιμη.
- η) «πρότυπο»: πρότυπο όπως ορίζεται στο παράρτημα 1 της συμφωνίας ΤΕΕ και
- θ) «τεχνικός κανονισμός»: τεχνικός κανονισμός όπως ορίζεται στο παράρτημα 1 της συμφωνίας ΤΕΕ.

ΑΡΘΡΟ 13.4

Μονοπώλια εισαγωγών και εξαγωγών

Κανένα Μέρος δεν ορίζει ή διατηρεί ορισθέν μονοπώλιο εισαγωγών ή εξαγωγών. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως μονοπώλιο εισαγωγών ή εξαγωγών νοείται το αποκλειστικό δικαίωμα ή η χορήγηση άδειας από ένα Μέρος σε οντότητα για την εισαγωγή ενεργειακών αγαθών ή πρώτων υλών από το άλλο Μέρος ή την εξαγωγή ενεργειακών αγαθών ή πρώτων υλών προς το άλλο Μέρος².

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι ο όρος «πρώτες ύλες» δεν περιλαμβάνει γεωργικά, δασικά ή αλιευτικά προϊόντα.

² Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι το παρόν άρθρο δεν θίγει το κεφάλαιο 10 (Ελευθέρωση των επενδύσεων και συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών) και δεν περιλαμβάνει δικαίωμα που απορρέει από τη χορήγηση δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας.

ΑΡΘΡΟ 13.5

Τιμολόγηση εξαγωγών

Ένα Μέρος δεν επιβάλλει στο άλλο Μέρος υψηλότερη τιμή για τις οικείες εξαγωγές ενεργειακών αγαθών ή πρώτων υλών από την τιμή που χρεώνεται για τα εν λόγω ενεργειακά αγαθά ή πρώτες ύλες όταν προορίζονται για την εγχώρια αγορά, μέσω οποιουδήποτε μέτρου όπως άδειες χρήσης ή απαιτήσεις ελάχιστης τιμής.

ΑΡΘΡΟ 13.6

Εγχώρια τιμολόγηση

Κάθε Μέρος επιδιώκει να διασφαλίζει ότι οι τιμές χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου αντικατοπτρίζουν την πραγματική προσφορά και ζήτηση. Εάν ένα Μέρος αποφασίσει να ρυθμίσει την τιμή της εγχώριας προσφοράς ενεργειακών αγαθών και πρώτων υλών (στο εξής: ρυθμιζόμενη τιμή), μπορεί να το πράξει αποκλειστικά και μόνο για την επίτευξη θεμιτού στόχου δημόσιας πολιτικής και μόνο με την επιβολή ρυθμιζόμενης τιμής η οποία ορίζεται με σαφήνεια, είναι διαφανής, δεν εισάγει διακρίσεις και είναι αναλογική.

ΑΡΘΡΟ 13.7

Έγκριση εξερεύνησης και παραγωγής ενεργειακών αγαθών και πρώτων υλών

1. Εάν ένα Μέρος ζητήσει έγκριση εξερεύνησης ή παραγωγής υδρογονανθράκων, ηλεκτρικής ενέργειας ή πρώτων υλών, το εν λόγω Μέρος:
  - α) χορηγεί την έγκριση αυτή σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 10.33 (Αντικειμενικότητα, αμεροληψία και ανεξαρτησία) και στο άρθρο 10.34 (Δημοσίευση και διαθέσιμες πληροφορίες)· και
  - β) διασφαλίζει την εφαρμογή διαφανούς διαδικασίας για τη χορήγηση έγκρισης και δημοσιεύει τουλάχιστον το είδος της έγκρισης και τη σχετική περιοχή ή τμήμα αυτής, κατά τρόπο που να επιτρέπει στους δυνητικά ενδιαφερόμενους αιτούντες να υποβάλλουν αιτήσεις.

2. Ένα Μέρος μπορεί να χορηγεί έγκριση χωρίς να τηρούνται οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες που καθορίζονται στο άρθρο 10.34 (Δημοσίευση και διαθέσιμες πληροφορίες) και στην παράγραφο 1 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις που αφορούν τους υδρογονάνθρακες:
  - α) η περιοχή έχει αποτελέσει αντικείμενο προηγούμενης διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 10.34 (Δημοσίευση και διαθέσιμες πληροφορίες) και την παράγραφο 1 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου, η οποία δεν κατέληξε στη χορήγηση έγκρισης·
  - β) η περιοχή είναι διαθέσιμη σε μόνιμη βάση για εξερεύνηση ή παραγωγή· ή

γ) η έγκριση που χορηγήθηκε έχει αρθεί πριν από την ημερομηνία λήξης της.

3. Ένα Μέρος μπορεί να ζητήσει από οντότητα στην οποία έχει χορηγηθεί έγκριση να καταβάλει χρηματοδοτική συνεισφορά ή συνεισφορά σε είδος¹. Η συνεισφορά καθορίζεται κατά τρόπο που δεν παρεμποδίζει τη διαδικασία διαχείρισης και λήψης αποφάσεων της οντότητας στην οποία έχει χορηγηθεί η έγκριση.

4. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι παρέχονται στον αιτούντα οι λόγοι απόρριψης της αίτησής του, ώστε να μπορεί ο εν λόγω αιτών να προσφύγει στις διαδικασίες προσφυγής ή επανεξέτασης. Οι διαδικασίες προσφυγής ή επανεξέτασης δημοσιοποιούνται εκ των προτέρων.

ΑΡΘΡΟ 13.8

Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων

1. Κάθε Μέρος μεριμνά για την επιβολή, στο πλαίσιο των νομοθετικών και κανονιστικών του διατάξεων, υποχρέωσης διενέργειας εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων για δραστηριότητες που σχετίζονται με την παραγωγή ενεργειακών αγαθών ή πρώτων υλών, όταν οι εν λόγω δραστηριότητες ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι ο όρος «χρηματοδοτική συνεισφορά ή συνεισφορά σε είδος» στην παρούσα παράγραφο δεν περιλαμβάνει οποιαδήποτε απαίτηση εγγύησης ή πληρωμής για να εκπληρώσει μια οντότητα υποχρέωση χρηματοδότησης και παροπλισμού ή οποιαδήποτε απαίτηση εγγύησης ή πληρωμής για δραστηριότητες μετά τον παροπλισμό.

2. Όσον αφορά την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναφέρεται στην παράγραφο 1, κάθε Μέρος προβαίνει στις εξής ενέργειες, όπως απαιτείται από τις νομοθετικές και κανονιστικές του διατάξεις:

- α) εξασφαλίζει ότι παρέχεται εγκαίρως και ουσιαστικά σε όλους τους ενδιαφερομένους, συμπεριλαμβανομένων των μη κυβερνητικών οργανώσεων, η δυνατότητα, εντός κατάλληλης χρονικής περιόδου, να συμμετάσχουν στη διενέργεια της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, και τους παρέχεται επίσης κατάλληλο χρονικό διάστημα για την υποβολή παρατηρήσεων σχετικά με την έκθεση εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων·
- β) λαμβάνει υπόψη τα πορίσματα της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχετικά με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον πριν από τη χορήγηση της έγκρισης·
- γ) δημοσιοποιεί τα τελικά πορίσματα της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων· και
- δ) προσδιορίζει και αξιολογεί, κατά περίπτωση, τις σημαντικές επιπτώσεις ενός έργου:
  - i) στον πληθυσμό και την ανθρώπινη υγεία·
  - ii) στη βιοποικιλότητα·
  - iii) στη γη, στο έδαφος, στα ύδατα, στον αέρα και στο κλίμα· και
  - iv) στην πολιτιστική κληρονομιά και στο τοπίο, συμπεριλαμβανομένων των αναμενόμενων επιπτώσεων που απορρέουν από την ευπάθεια του έργου σε κινδύνους σοβαρών ατυχημάτων ή καταστροφών που σχετίζονται με το οικείο έργο.

ΑΡΘΡΟ 13.9

Κίνδυνος και ασφάλεια υπεράκτιων δραστηριοτήτων

1. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι τα ρυθμιστικά του καθήκοντα που σχετίζονται με την ασφάλεια και την προστασία του περιβάλλοντος στις υπεράκτιες δραστηριότητες εκμετάλλευσης πετρελαίου και αερίου ασκούνται ανεξάρτητα από τα ρυθμιστικά καθήκοντα που σχετίζονται με την οικονομική ανάπτυξη και την αδειοδότηση υπεράκτιων δραστηριοτήτων εκμετάλλευσης πετρελαίου και αερίου, για παράδειγμα με τη διατήρηση χωριστών νομικών οντοτήτων.
2. Κάθε Μέρος καθορίζει, κατά περίπτωση, τους αναγκαίους όρους για την ασφαλή υπεράκτια εξερεύνηση και παραγωγή πετρελαίου και αερίου στο έδαφός του, με σκοπό την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των παράκτιων κοινοτήτων από τη ρύπανση. Οι όροι αυτοί βασίζονται σε υψηλά πρότυπα ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος για τις υπεράκτιες δραστηριότητες εκμετάλλευσης πετρελαίου και αερίου.
3. Τα Μέρη συνεργάζονται, κατά περίπτωση, για την προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, υψηλών προτύπων ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος για τις υπεράκτιες δραστηριότητες εκμετάλλευσης πετρελαίου και αερίου, μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών και της αύξησης της διαφάνειας σχετικά με την ασφάλεια και τις περιβαλλοντικές επιδόσεις.

ΑΡΘΡΟ 13.10

Πρόσβαση των παραγωγών ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας σε ενεργειακές υποδομές

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 13.7 (Έγκριση εξερεύνησης και παραγωγής ενεργειακών αγαθών και πρώτων υλών), κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι παρέχεται στους παραγωγούς ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας στο έδαφος του πρόσβαση στις υποδομές μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο έδαφος του με όρους αμερόληπτους και εύλογους, που αντικατοπτρίζουν το κόστος, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την υποβολή του αιτήματος πρόσβασης και υπό προϋποθέσεις που επιτρέπουν την αξιόπιστη χρήση των εν λόγω υποδομών.
2. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι κύριοι ή οι διαχειριστές υποδομών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο έδαφος του δημοσιεύουν τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να ελαχιστοποιούνται οι περιορισμοί της παραγωγής ανανεώσιμης ηλεκτρικής ενέργειας.
3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει την ύπαρξη αγορών εξισορρόπησης στις οποίες οι παραγωγοί ανανεώσιμης ενέργειας μπορούν να προμηθεύονται εμπορεύματα και υπηρεσίες υπό εύλογους και αμερόληπτους όρους.
4. Το παρόν άρθρο δεν θίγει το δικαίωμα κάθε Μέρους να θεσπίζει ή να διατηρεί στις νομοθετικές και κανονιστικές του διατάξεις παρεκκλίσεις από το δικαίωμα πρόσβασης στις οικείες υποδομές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας βάσει αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων, υπό την προϋπόθεση ότι οι παρεκκλίσεις αυτές είναι αναγκαίες για την επίτευξη θεμιτού στόχου πολιτικής, όπως η ανάγκη διατήρησης της σταθερότητας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας.

ΑΡΘΡΟ 13.11

Ρυθμιστική αρχή

Κάθε Μέρος διατηρεί ή συστήνει ανεξάρτητο ρυθμιστικό φορέα ή οποιονδήποτε άλλο ανεξάρτητο φορέα ο οποίος:

- α) είναι νομικά διακριτός και λειτουργικά χωριστός, και δεν είναι υπόλογος σε:
  - i) άλλες αρχές· ή
  - ii) φορείς εκμετάλλευσης ή οντότητες που παρέχουν ή έχουν πρόσβαση στις υποδομές μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας· και
- β) είναι επιφορτισμένος με την επίλυση διαφορών σχετικά με τους κατάλληλους όρους, προϋποθέσεις και τιμές για την πρόσβαση και τη χρήση των υποδομών μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

ΑΡΘΡΟ 13.12

Συνεργασία στον τομέα των προτύπων, των τεχνικών κανονισμών
και των διαδικασιών αξιολόγησης της συμμόρφωσης

1. Σύμφωνα με το άρθρο 9.5 (Διεθνή πρότυπα) και το άρθρο 9.6 (Πρότυπα), τα Μέρη προωθούν τη συνεργασία μεταξύ των ρυθμιστικών αρχών ή των φορέων τυποποίησης που βρίσκονται στο αντίστοιχο έδαφός τους στον τομέα της ενεργειακής απόδοσης και της βιώσιμης ανανεώσιμης ενέργειας, με σκοπό να συμβάλουν στη βιώσιμη πολιτική για την ενέργεια και το κλίμα.
2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, τα Μέρη επιδιώκουν να προσδιορίσουν σχετικές πρωτοβουλίες αμοιβαίου ενδιαφέροντος όσον αφορά τα πρότυπα, τους τεχνικούς κανονισμούς και τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης που σχετίζονται με την ενεργειακή απόδοση και τη βιώσιμη ανανεώσιμη ενέργεια.

ΑΡΘΡΟ 13.13

Έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία

Τα Μέρη προωθούν την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, της ανανεώσιμης ενέργειας και των πρώτων υλών, και συνεργάζονται, κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων για τους εξής σκοπούς:

- α) την προώθηση της διάδοσης πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με περιβαλλοντικά ορθές και οικονομικά αποδοτικές πολιτικές όσον αφορά τα ενεργειακά αγαθά και τις πρώτες ύλες, καθώς και οικονομικά αποδοτικές πρακτικές και τεχνολογίες στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, της ανανεώσιμης ενέργειας και των πρώτων υλών, κατά τρόπο που συνάδει με την κατάλληλη και αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας· και

- β) την προώθηση της έρευνας, της ανάπτυξης και της εφαρμογής ενεργειακά αποδοτικών και περιβαλλοντικά ορθών τεχνολογιών, πρακτικών και διαδικασιών στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, της ανανεώσιμης ενέργειας και των πρώτων υλών, που θα ελαχιστοποιήσουν τις επιβλαβείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε ολόκληρη την αλυσίδα ενεργειακών αγαθών και πρώτων υλών.

ΑΡΘΡΟ 13.14

Συνεργασία στον τομέα των ενεργειακών αγαθών και των πρώτων υλών

Τα Μέρη συνεργάζονται, κατά περίπτωση, στον τομέα των ενεργειακών αγαθών και των πρώτων υλών, μεταξύ άλλων για τους εξής σκοπούς:

- α) τη μείωση ή την εξάλειψη των μέτρων στρέβλωσης του εμπορίου και των επενδύσεων σε τρίτες χώρες που επηρεάζουν τα ενεργειακά αγαθά και τις πρώτες ύλες·
- β) τον συντονισμό των θέσεών τους στο πλαίσιο διεθνών φόρουμ στα οποία συζητούνται θέματα εμπορίου και επενδύσεων που σχετίζονται με τα ενεργειακά αγαθά και τις πρώτες ύλες, και την προώθηση διεθνών προγραμμάτων στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, της ανανεώσιμης ενέργειας και των πρώτων υλών·
- γ) την ενθάρρυνση της ανταλλαγής δεδομένων της αγοράς στους εξής τομείς:
- i) ενεργειακά αγαθά, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με την οργάνωση των αγορών ενέργειας, την προώθηση νέων ενεργειακών τεχνολογιών και την ενεργειακή απόδοση· και

- ii) πρώτες ύλες·

- δ) την προώθηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, όπως οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ σχετικά με τη δέουσα επιμέλεια για την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά·

- ε) την προώθηση των αξιών της υπεύθυνης προμήθειας και εξόρυξης παγκοσμίως, καθώς και τη μεγιστοποίηση της συμβολής των οικείων τομέων πρώτων υλών και των συνδεδεμένων βιομηχανικών αξιακών αλυσίδων στην εκπλήρωση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών·

- στ) την προώθηση της έρευνας, της ανάπτυξης, της καινοτομίας και της κατάρτισης σε σχετικά πεδία κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα των ενεργειακών αγαθών και πρώτων υλών·

- ζ) την ενθάρρυνση της ανταλλαγής πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τις εξελίξεις στην εγχώρια πολιτική·

- η) την προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων (δηλαδή βελτίωση των διαδικασιών παραγωγής, καθώς και της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, του σχεδιασμού για αποσυναρμολόγηση, της ευκολίας επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης των αγαθών)· και

- θ) την προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, υψηλών προτύπων ασφάλειας και προστασίας του περιβάλλοντος για τις υπεράκτιες δραστηριότητες εκμετάλλευσης πετρελαίου και αερίου και τις εξορυκτικές δραστηριότητες, μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών και της αύξησης της διαφάνειας σχετικά με την ασφάλεια και τις περιβαλλοντικές επιδόσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 14.1

Ενσωμάτωση ορισμένων διατάξεων της ΣΔΣ

1. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους δυνάμει της ΣΔΣ.
2. Οι ακόλουθες διατάξεις της ΣΔΣ ενσωματώνονται και καθίστανται μέρος της παρούσας συμφωνίας, τηρουμένων των αναλογιών, στις συμβάσεις που καλύπτονται από το παράρτημα 14 (Δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά δημόσιων συμβάσεων):
  - α) τα άρθρα I-IV, VI-XV, XVI.1-XVI.3, XVII και XVIII· και
  - β) τα προσαρτήματα II, III και IV της ΣΔΣ, στον βαθμό που αφορούν κάθε Μέρος.
3. Παρά το άρθρο 1.5 (Σχέση με άλλες διεθνείς συμφωνίες) παράγραφος 5, εάν τροποποιηθεί οποιοδήποτε από τα άρθρα της ΣΔΣ που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο α), οι τροποποιήσεις αυτές δεν ενσωματώνονται αυτομάτως στο παρόν κεφάλαιο, αλλά τα Μέρη προβαίνουν σε διαβουλεύσεις με σκοπό την τροποποίηση του παρόντος κεφαλαίου, κατά περίπτωση.

4. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι οι αναφορές σε «καλυπτόμενες συμβάσεις» στις διατάξεις που ενσωματώνονται στην παράγραφο 2 νοούνται ως αναφορές στις συμβάσεις που καλύπτονται από το παράρτημα 14 (Δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά δημόσιων συμβάσεων).

ΑΡΘΡΟ 14.2

Πρόσθετες ρυθμίσεις

Επιπλέον των διατάξεων που αναφέρονται στο άρθρο 14.1 (Ενσωμάτωση ορισμένων διατάξεων της ΣΔΣ), ισχύουν οι ακόλουθες διατάξεις:

Χρήση ηλεκτρονικών μέσων κατά τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων και τη δημοσίευση προκηρύξεων και γνωστοποιήσεων

1. Όλες οι προκηρύξεις και γνωστοποιήσεις που αφορούν καλυπτόμενες συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων των προκηρύξεων για προβλεπόμενες συμβάσεις, οι περιλήψεις προκηρύξεων, οι προκηρύξεις προγραμματιζόμενης σύμβασης και οι προκηρύξεις ανάθεσης συμβάσεων:

- α) είναι άμεσα προσβάσιμες με ηλεκτρονικά μέσα, δωρεάν, μέσω ενιαίου σημείου πρόσβασης στο διαδίκτυο· και
- β) μπορούν επίσης να δημοσιεύονται σε κατάλληλο έντυπο μέσο.

Τα τεύχη δημοπράτησης διατίθενται με ηλεκτρονικά μέσα και, κατά την υποβολή των προσφορών, τα Μέρη χρησιμοποιούν ηλεκτρονικά μέσα στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

Συστήματα εγγραφής και διαδικασίες πρόκρισης

2. Σύμφωνα με το άρθρο ΙΧ παράγραφος 1 της ΣΔΣ, όταν ένα Μέρος, συμπεριλαμβανομένων των αναθετόνων φορέων του, ή οποιαδήποτε άλλη αρμόδια αρχή διατηρεί σύστημα εγγραφής προμηθευτών, διασφαλίζει ότι οι πληροφορίες σχετικά με το σύστημα εγγραφής είναι προσβάσιμες με ηλεκτρονικά μέσα και ότι οι ενδιαφερόμενοι προμηθευτές μπορούν να ζητήσουν την εγγραφή ανά πάσα στιγμή. Εάν ένας προμηθευτής πληροί τις προϋποθέσεις εγγραφής, εγγράφεται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Εάν ένας προμηθευτής δεν πληροί τις προϋποθέσεις εγγραφής, ενημερώνεται σχετικά και του παρέχεται γραπτή αιτιολόγηση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

Επιλεκτική διαδικασία προκήρυξης

3. Σύμφωνα με το άρθρο ΙΧ παράγραφος 5 της ΣΔΣ, εάν ο αναθέτων φορέας χρησιμοποιεί επιλεκτική διαδικασία προκήρυξης, δεν περιορίζει τον αριθμό των προμηθευτών που καλούνται να υποβάλουν προσφορά με σκοπό την αποφυγή αποτελεσματικού ανταγωνισμού.

Περιβαλλοντικά, κοινωνικά και εργασιακά ζητήματα

4. Κάθε Μέρος μπορεί:

α) να επιτρέπει στους αναθέτοντες φορείς να λαμβάνουν υπόψη περιβαλλοντικά, εργασιακά και κοινωνικά ζητήματα που σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι τα ζητήματα αυτά:

i) δεν εισάγουν διακρίσεις· και

- ii) αναφέρονται στην προκήρυξη προβλεπόμενης σύμβασης ή στα τεύχη δημοπράτησης·
- β) να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με τις οικείες και τις διεθνείς περιβαλλοντικές, εργασιακές και κοινωνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, υποχρεώσεις και πρότυπα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν εισάγουν διακρίσεις.

Προϋποθέσεις συμμετοχής

5. Ενώ ο αναθέτων φορέας ενός Μέρους μπορεί, κατά τον καθορισμό των όρων συμμετοχής, να απαιτήσει συναφή προηγούμενη πείρα όπου αυτό είναι αναγκαίο για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο VIII παράγραφος 2 στοιχείο β) της ΣΔΣ, ο εν λόγω αναθέτων φορέας δεν απαιτεί ως προϋπόθεση της σύμβασης να έχει αποκτηθεί προηγούμενη πείρα στο έδαφος του Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 14.3

Ανταλλαγή στατιστικών στοιχείων

Ανά διετία, κάθε Μέρος θέτει στη διάθεση του άλλου Μέρους διμερή στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις, με την επιφύλαξη της διαθεσιμότητάς τους στα επίσημα επιγραμμικά συστήματα δημόσιων συμβάσεων κάθε Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 14.4

Τροποποιήσεις και διορθώσεις της κάλυψης

1. Ένα Μέρος μπορεί να τροποποιήσει ή να διορθώσει τις δεσμεύσεις του στο τμήμα του παραρτήματος 14 (Δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά δημόσιων συμβάσεων) που το αφορά σύμφωνα με τις παραγράφους 3 έως 9 του παρόντος άρθρου.
2. Εάν τροποποίηση ή διόρθωση των παραρτημάτων ενός Μέρους στο προσάρτημα I της ΣΔΣ αρχίσει να παράγει αποτελέσματα δυνάμει του άρθρου XIX της ΣΔΣ, παράγει αυτόματα αποτελέσματα και εφαρμόζεται κατ' αναλογία για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας.

Τροποποιήσεις

3. Ένα Μέρος που προτίθεται να τροποποιήσει τις δεσμεύσεις του στο τμήμα του παραρτήματος 14 (Δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά δημόσιων συμβάσεων) που το αφορά:
  - α) προβαίνει εγγράφως σε σχετική κοινοποίηση προς το άλλο Μέρος και
  - β) περιλαμβάνει στην κοινοποίηση πρόταση προς το άλλο Μέρος σχετικά με κατάλληλες αντισταθμιστικές προσαρμογές για τη διατήρηση επιπέδου κάλυψης συγκρίσιμου με εκείνο που υπήρχε πριν από την τροποποίηση.
4. Παρά την παράγραφο 3 στοιχείο β), ένα Μέρος δεν υποχρεούται να παρέχει αντισταθμιστικές προσαρμογές στο άλλο Μέρος εάν η τροποποίηση καλύπτει φορέα επί του οποίου το Μέρος ουσιαστικά δεν ασκεί πλέον έλεγχο ή επιρροή.

5. Το άλλο Μέρος μπορεί να προβάλει ενστάσεις ως προς την τροποποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 3, εάν αμφισβητεί ότι:

- α) μια αντισταθμιστική προσαρμογή που προτείνεται σύμφωνα με την παράγραφο 3 στοιχείο β) είναι επαρκής για τη διατήρηση συγκρίσιμου επιπέδου αμοιβαία αποδεκτής κάλυψης· ή
- β) η τροποποίηση καλύπτει φορέα επί του οποίου το Μέρος ουσιαστικά δεν ασκεί πλέον έλεγχο ή επιρροή δυνάμει της παραγράφου 4.

Το άλλο Μέρος πρέπει να προβάλλει τις ενστάσεις του εγγράφως εντός 45 ημερών μετά την ημερομηνία επίδοσης της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο α), ειδάλλως θεωρείται ότι συμφωνεί με την αντισταθμιστική προσαρμογή ή την τροποποίηση, μεταξύ άλλων, για τους σκοπούς του κεφαλαίου 26 (Επίλυση διαφορών).

Διορθώσεις

6. Οι ακόλουθες αλλαγές σε τμήμα του παραρτήματος 14 (Δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά δημόσιων συμβάσεων) θεωρούνται διόρθωση καθαρά τυπικού χαρακτήρα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν επηρεάζουν το αμοιβαία αποδεκτό πεδίο κάλυψης που προβλέπεται στο παρόν κεφάλαιο:

- α) αλλαγή της ονομασίας φορέα·
- β) συγχώνευση δύο ή περισσότερων φορέων που παρατίθενται στο εν λόγω τμήμα· και
- γ) διαχωρισμός ενός φορέα που παρατίθεται στο εν λόγω τμήμα σε δύο ή περισσότερους φορείς οι οποίοι προστίθενται στους φορείς που παρατίθενται στο ίδιο τμήμα.

7. Σε περίπτωση προτεινόμενων διορθώσεων στις δεσμεύσεις ενός Μέρους στο τμήμα του παραρτήματος 14 (Δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά δημόσιων συμβάσεων) που το αφορά, το Μέρος προβαίνει σε σχετική κοινοποίηση προς το άλλο Μέρος ανά διετία, σύμφωνα με τον κύκλο κοινοποιήσεων που προβλέπεται βάσει της ΣΔΣ.

8. Κάθε Μέρος μπορεί να κοινοποιήσει στο άλλο Μέρος ένσταση κατά προτεινόμενης διόρθωσης εντός 45 ημερών μετά την ημερομηνία επίδοσης της κοινοποίησης. Εάν ένα Μέρος υποβάλει ένσταση, παραθέτει τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι η προτεινόμενη διόρθωση δεν συνιστά αλλαγή κατά την έννοια της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου και περιγράφει τις επιπτώσεις της προτεινόμενης διόρθωσης στο αμοιβαία αποδεκτό πεδίο κάλυψης που προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία. Εάν δεν υποβληθεί εγγράφως ένσταση εντός 45 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της κοινοποίησης, θεωρείται ότι το Μέρος συμφωνεί με την προτεινόμενη διόρθωση.

Διαβουλεύσεις και επίλυση διαφορών

9. Εάν το άλλο Μέρος προβάλλει ένσταση κατά της προτεινόμενης τροποποίησης ή διόρθωσης, τα Μέρη επιδιώκουν να επιλύσουν το ζήτημα μέσω διαβουλεύσεων. Εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία εντός 60 ημερών μετά την ημερομηνία υποβολής της ένστασης, το Μέρος που επιδιώκει να τροποποιήσει ή να διορθώσει το τμήμα του παραρτήματος 14 (Δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά δημόσιων συμβάσεων) που το αφορά μπορεί να παραπέμψει το ζήτημα σε επίλυση διαφορών. Η σκοπούμενη τροποποίηση ή διόρθωση του σχετικού τμήματος του παραρτήματος 14 (Δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά δημόσιων συμβάσεων) τίθεται σε ισχύ μόνον όταν και τα δύο Μέρη έχουν συμφωνήσει ή βάσει τελικής απόφασης ειδικής ομάδας επίλυσης διαφορών.

ΑΡΘΡΟ 14.5

Περαιτέρω διαπραγματεύσεις

Τα Μέρη προβαίνουν σε διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά με σκοπό τη βελτίωση της κάλυψης που προβλέπεται στο παράρτημα 14 τμήμα Β (Πίνακας της Νέας Ζηλανδίας) υποτμήμα 2 (Φορείς της αποκεντρωμένης διοίκησης) και υποτμήμα 3 (Άλλοι φορείς) το συντομότερο δυνατόν αφού οι τοπικές αρχές της Νέας Ζηλανδίας, οι κρατικές υπηρεσίες ή οι οντότητες του δημόσιου τομέα:

- α) είτε καλυφθούν από τη Νέα Ζηλανδία σε άλλη διεθνή εμπορική συμφωνία· ή
- β) είτε υποχρεωθούν να τηρούν τους κανόνες της Νέας Ζηλανδίας για τις δημόσιες συμβάσεις¹ μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας².

---

¹ Οι κανόνες της Νέας Ζηλανδίας για τις δημόσιες συμβάσεις αποτελούν την κύρια πράξη της Νέας Ζηλανδίας για τη ρύθμιση των δημόσιων συμβάσεων. Εντολή στο επίπεδο του συνόλου της διοίκησης η οποία εκδόθηκε στις 22 Απριλίου 2014 βάσει του άρθρου 107 του νόμου του 2004 για τους φορείς του Στέμματος απαιτούσε από ορισμένες κατηγορίες φορέων να τηρούν τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις.

² Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι το στοιχείο β) δεν εφαρμόζεται εάν ένας ή περισσότεροι από τους οικείους φορείς ήταν υποχρεωμένοι να τηρούν τους κανόνες της Νέας Ζηλανδίας για τις δημόσιες συμβάσεις κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΑΡΘΡΟ 15.1

Αρχές ανταγωνισμού

Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία του ελεύθερου και ανοθέτου ανταγωνισμού για τις εμπορικές και επενδυτικές σχέσεις τους. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι αντιανταγωνιστικές επιχειρηματικές πρακτικές και οι κρατικές παρεμβάσεις μπορούν να στρεβλώσουν την εύρυθμη λειτουργία των αγορών και να υπονομεύσουν τα οφέλη που προκύπτουν από την ελευθέρωση του εμπορίου και των επενδύσεων.

ΑΡΘΡΟ 15.2

Ανταγωνιστική ουδετερότητα

Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται σε όλες τις επιχειρήσεις, δημόσιες ή ιδιωτικές.

ΑΡΘΡΟ 15.3

Οικονομική δραστηριότητα

Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις μόνο στον βαθμό που οι επιχειρήσεις ασκούν οικονομική δραστηριότητα. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ο όρος «οικονομική δραστηριότητα» αναφέρεται στην προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε μια αγορά.

ΑΡΘΡΟ 15.4

Νομοθετικό πλαίσιο

1. Κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί νομοθεσία για τον ανταγωνισμό η οποία:
  - α) εφαρμόζεται σε όλες τις επιχειρήσεις·
  - β) εφαρμόζεται σε όλους τους τομείς της οικονομίας¹ και

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 42 της ΣΛΕΕ, οι ενωσιακοί κανόνες του ανταγωνισμού εφαρμόζονται στον γεωργικό τομέα σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671).

- γ) αντιμετωπίζει, με αποτελεσματικό τρόπο, όλες τις ακόλουθες πρακτικές:
- i) οριζόντιες και κάθετες συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και άτυπη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων που αντικαθιστά τους κινδύνους του ανταγωνισμού, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού·
  - ii) καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις· και
  - iii) συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων οι οποίες θα παρακόλυαν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ιδίως λόγω της δημιουργίας ή της ενίσχυσης δεσπόζουσας θέσης.

2. Τα Μέρη διασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με την εκτέλεση καθηκόντων δημόσιου συμφέροντος υπόκεινται στους κανόνες που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο, στον βαθμό που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει, νομικά ή πραγματικά, την άσκηση ιδιαίτερων καθηκόντων δημόσιου συμφέροντος που έχουν ανατεθεί στις εν λόγω επιχειρήσεις. Τα καθήκοντα δημόσιου συμφέροντος που ανατίθενται είναι διαφανή και κανένας περιορισμός ή απόκλιση από την εφαρμογή των κανόνων του παρόντος κεφαλαίου δεν υπερβαίνει τα απολύτως αναγκαία για την εκπλήρωση των καθηκόντων που ανατίθενται.

ΑΡΘΡΟ 15.5

Εφαρμογή

1. Κάθε μέρος διατηρεί λειτουργικά ανεξάρτητη αρχή η οποία είναι αρμόδια για την πλήρη εφαρμογή και την αποτελεσματική επιβολή της νομοθεσίας για τον ανταγωνισμό που αναφέρεται στο άρθρο 15.4 (Νομοθετικό πλαίσιο) παράγραφος 1, και είναι κατάλληλα εξοπλισμένη με τις εξουσίες και τους πόρους που απαιτούνται για τον σκοπό αυτό.
2. Κάθε Μέρος εφαρμόζει τη νομοθεσία του για τον ανταγωνισμό με διαφανή τρόπο, με σεβασμό στις αρχές του δίκαιου χαρακτήρα των διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων άμυνας των οικείων επιχειρήσεων, ιδίως του δικαιώματος ακρόασης και του δικαιώματος δικαστικού ελέγχου.
3. Κάθε Μέρος δημοσιοποιεί τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του για τον ανταγωνισμό, καθώς και τυχόν κατευθυντήριες γραμμές που χρησιμοποιούνται για την επιβολή τους, εξαιρουμένων των εσωτερικών διαδικασιών λειτουργίας.
4. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι νομοθετικές και κανονιστικές του διατάξεις για τον ανταγωνισμό εφαρμόζονται και επιβάλλονται κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις λόγω ιθαγένειας.
5. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι, πριν από την επιβολή κύρωσης ή διορθωτικού μέτρου στο πλαίσιο διαδικασίας επιβολής, παρέχεται στον καθ' ου η δυνατότητα ακρόασης και υποβολής αποδεικτικών στοιχείων για την υπεράσπισή του. Ειδικότερα, κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι ο καθ' ου έχει εύλογη δυνατότητα να εξετάσει και να αμφισβητήσει τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία βασίζεται η επιβολή της κύρωσης ή του διορθωτικού μέτρου.

6. Με την επιφύλαξη τυχόν αναδιατυπώσεων που απαιτούνται για την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών, κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι παρέχονται στον εναγόμενο οι λόγοι για την επιβολή κυρώσεων ή διορθωτικών μέτρων σε περίπτωση παραβίασης της νομοθεσίας του για τον ανταγωνισμό στο πλαίσιο διαδικασίας επιβολής των οικείων νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων για τον ανταγωνισμό.

7. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι παρέχεται στους αποδέκτες απόφασης με την οποία επιβάλλεται κύρωση ή διορθωτικό μέτρο για παραβίαση της νομοθεσίας του για τον ανταγωνισμό η δυνατότητα να ζητήσουν δικαστικό έλεγχο της εν λόγω απόφασης.

ΑΡΘΡΟ 15.6

Δικαίωμα ατομικής προσφυγής

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «δικαίωμα ατομικής προσφυγής» νοείται το δικαίωμα ενός προσώπου να ζητεί επανόρθωση, συμπεριλαμβανομένων ασφαλιστικών μέτρων, χρηματικών ή άλλων επανορθώσεων, μέσω δικαστηρίου ή άλλου ανεξάρτητου δικαιοδοτικού οργάνου για ζημία που προκλήθηκε στην επιχείρηση ή την περιουσία του εν λόγω προσώπου λόγω παραβίασης της νομοθεσίας ενός Μέρους για τον ανταγωνισμό, είτε ανεξάρτητα είτε μετά από διαπίστωση παραβίασης από την αρχή ή τις αρχές ανταγωνισμού του Μέρους.

2. Αναγνωρίζοντας ότι το δικαίωμα ατομικής προσφυγής αποτελεί σημαντικό συμπλήρωμα της επιβολής, από τις δημόσιες αρχές, της νομοθεσίας ενός Μέρους για τον ανταγωνισμό, κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί νομοθεσία ή άλλα μέτρα που παρέχουν ανεξάρτητο δικαίωμα ατομικής προσφυγής.

ΑΡΘΡΟ 15.7

Συνεργασία

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι είναι προς το κοινό τους συμφέρον να προωθήσουν τη συνεργασία όσον αφορά την πολιτική ανταγωνισμού και την επιβολή της νομοθεσίας για τον ανταγωνισμό.
2. Για τη διευκόλυνση της συνεργασίας που αναφέρεται στην παράγραφο 1, οι αρχές ανταγωνισμού των Μερών μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες, με την επιφύλαξη των κανόνων εμπιστευτικότητας της νομοθεσίας κάθε Μέρους.
3. Οι αρχές ανταγωνισμού των Μερών καταβάλλουν προσπάθειες για τον συντονισμό, όπου αυτό είναι εφικτό και σκόπιμο, των δραστηριοτήτων επιβολής της νομοθεσίας όσον αφορά την ίδια ή συναφή συμπεριφορά ή τις ίδιες ή συναφείς υποθέσεις.

ΑΡΘΡΟ 15.8

Μη εφαρμογή της επίλυσης διαφορών

Το κεφάλαιο 26 (Επίλυση διαφορών) δεν εφαρμόζεται στο παρόν κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 16.1

Αρχές

Ένα Μέρος μπορεί να χορηγεί επιδοτήσεις, όταν αυτές είναι αναγκαίες για την επίτευξη στόχου δημόσιας πολιτικής. Ωστόσο, τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι ορισμένες επιδοτήσεις μπορούν να στρεβλώσουν την εύρυθμη λειτουργία των αγορών, να υπονομεύσουν τα οφέλη που προκύπτουν από την ελευθέρωση του εμπορίου και να βλάψουν το περιβάλλον. Καταρχήν, ένα Μέρος δεν θα πρέπει να χορηγεί επιδοτήσεις όταν αυτές επηρεάζουν αρνητικά ή ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τον ανταγωνισμό ή το εμπόριο ή όταν βλάπτουν σημαντικά το περιβάλλον.

ΑΡΘΡΟ 16.2

Ορισμοί και πεδίο εφαρμογής

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ως «επιδότηση» νοείται:
  - α) μέτρο το οποίο πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 1.1 της συμφωνίας ΕΑΜ, ανεξάρτητα από το αν η επιδότηση χορηγείται σε επιχείρηση που παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες¹ και

---

¹ Το παρόν άρθρο δεν προδικάζει την έκβαση τυχόν μελλοντικών συζητήσεων στο πλαίσιο του ΠΟΕ σχετικά με τον ορισμό των επιδοτήσεων όσον αφορά τις υπηρεσίες. Ανάλογα με την πρόοδο αυτών των συζητήσεων σε επίπεδο ΠΟΕ, τα Μέρη μπορούν να τροποποιήσουν την παρούσα συμφωνία σε σχέση με το θέμα αυτό.

β) επιδότηση σύμφωνα με το στοιχείο α) η οποία έχει ατομικό χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 2 της συμφωνίας ΕΑΜ. Κάθε επιδότηση η οποία υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 16.7 (Απαγορευόμενες επιδοτήσεις) θεωρείται ότι έχει ατομικό χαρακτήρα.

2. Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται στις επιδοτήσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις στον βαθμό που οι εν λόγω επιχειρήσεις ασκούν οικονομική δραστηριότητα¹. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ο όρος «οικονομική δραστηριότητα» αναφέρεται στην προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε μια αγορά.

3. Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται στις επιδοτήσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις στις οποίες έχουν ανατεθεί ιδιαίτεροι ρόλοι ή καθήκοντα δημόσιου συμφέροντος, στον βαθμό που η εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου δεν εμποδίζει, νομικά ή πραγματικά, την εκπλήρωση των συγκεκριμένων ρόλων ή καθηκόντων δημόσιου συμφέροντος που έχουν ανατεθεί στις εν λόγω επιχειρήσεις. Αυτοί οι ιδιαίτεροι ρόλοι ή καθήκοντα δημόσιου συμφέροντος ανατίθενται εκ των προτέρων με διαφανή τρόπο, και κάθε περιορισμός ή παρέκκλιση από την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την άσκηση των ανατιθέμενων ρόλων ή καθηκόντων δημόσιου συμφέροντος. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, οι «ιδιαίτεροι ρόλοι ή καθήκοντα δημόσιου συμφέροντος» περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας.

4. Το άρθρο 16.6 (Διαβουλεύσεις) και το άρθρο 16.7 (Απαγορευόμενες επιδοτήσεις) δεν εφαρμόζονται στις επιδοτήσεις που χορηγούνται από επίπεδα ιεραρχικά κατώτερα από το επίπεδο της κεντρικής κυβέρνησης κάθε Μέρους. Κάθε Μέρος λαμβάνει, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχει δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου, τα εύλογα μέτρα που έχει στη διάθεσή του για να εξασφαλίσει ότι τηρείται το παρόν κεφάλαιο από τα ιεραρχικά κατώτερα επίπεδα από το επίπεδο της κεντρικής κυβέρνησης του εν λόγω Μέρους.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι ο όρος «επιχειρήσεις» περιλαμβάνει τις δημόσιες και τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

5. Το άρθρο 16.6 (Διαβουλεύσεις) και το άρθρο 16.7 (Απαγορευόμενες επιδοτήσεις) δεν εφαρμόζονται στον οπτικοακουστικό τομέα.
6. Το άρθρο 16.7 (Απαγορευόμενες επιδοτήσεις) δεν εφαρμόζεται:
- α) στις επιδοτήσεις που χορηγούνται για την αντιστάθμιση ζημιών που προκλήθηκαν από φυσικές καταστροφές ή άλλες έκτακτες μη οικονομικές περιστάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω επιδοτήσεις είναι προσωρινές και
  - β) στις επιδοτήσεις που χορηγούνται για την αντιμετώπιση εθνικής ή παγκόσμιας υγειονομικής ή οικονομικής κατάστασης έκτακτης ανάγκης, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω επιδοτήσεις είναι προσωρινές, στοχευμένες και αναλογικές, σε σχέση με τη ζημία που προκλήθηκε από την κατάσταση έκτακτης ανάγκης ή που προέκυψε από αυτήν.

ΑΡΘΡΟ 16.3

Σχέση με τη συμφωνία ΠΟΕ

Καμία διάταξη του παρόντος κεφαλαίου δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις οποιουδήποτε Μέρους βάσει της συμφωνίας ΕΑΜ, της συμφωνίας για τη γεωργία, του άρθρου XVI της GATT 1994 ή του άρθρου XV της GATS.

ΑΡΘΡΟ 16.4

Επιδοτήσεις στον τομέα της αλιείας

Κανένα Μέρος δεν χορηγεί ούτε διατηρεί επίσημες επιδοτήσεις στον τομέα της αλιείας. Για τον σκοπό αυτόν, τα Μέρη συνεργάζονται για τους εξής σκοπούς:

- α) την εκπλήρωση του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης 14.6 των Ηνωμένων Εθνών·
- β) την εφαρμογή της συμφωνίας του ΠΟΕ για τις επιδοτήσεις στον τομέα της αλιείας, η οποία, μεταξύ άλλων, απαγορεύει τις επιδοτήσεις που συμβάλλουν στην παράνομη, αδήλωτη και ανεξέλεγκτη αλιεία· και
- γ) τη συνέχιση, στο πλαίσιο του ΠΟΕ, των διαπραγματεύσεων για τη θέσπιση ολοκληρωμένων κανόνων όσον αφορά την απαγόρευση ορισμένων μορφών επιδοτήσεων στον τομέα της αλιείας που συμβάλλουν στην πλεονάζουσα αλιευτική ικανότητα και στην υπεραλίευση.

ΑΡΘΡΟ 16.5

Διαφάνεια

1. Όσον αφορά οποιαδήποτε επιδότηση που χορηγείται ή διατηρείται στο έδαφός του, κάθε Μέρος καθιστά διαφανείς, εντός ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας και στη συνέχεια ανά διετία, τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α) τη νομική βάση και τον σκοπό της επιδότησης·

- β) τη μορφή της επιδότησης·
- γ) το ποσό της επιδότησης ή το ποσό που έχει προϋπολογιστεί για την επιδότηση· και
- δ) εάν είναι δυνατόν, το όνομα του αποδέκτη της επιδότησης.

2. Κάθε Μέρος συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις διαφάνειας που ορίζονται στην παράγραφο 1 μέσω:

- α) κοινοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 25 της συμφωνίας ΕΑΜ·
- β) κοινοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 18 της συμφωνίας για τη γεωργία· ή
- γ) δημοσίευσης, από το Μέρος ή εξ ονόματός του, σε ιστότοπο προσβάσιμο από το κοινό.

3. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων διαφάνειας που ορίζονται στην παράγραφο 1, ένα Μέρος (στο εξής: αιτούν Μέρος) μπορεί να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες από το άλλο Μέρος (στο εξής: Μέρος που απαντά) σχετικά με επιδότηση που χορηγείται από το Μέρος που απαντά, μεταξύ άλλων σχετικά με τα εξής:

- α) τη νομική βάση και τον στόχο πολιτικής ή τον σκοπό της επιδότησης·
- β) το συνολικό ποσό ή το ετήσιο ποσό που έχει προϋπολογιστεί για την επιδότηση·
- γ) εάν είναι δυνατόν, το όνομα του αποδέκτη της επιδότησης·
- δ) τις ημερομηνίες και τη διάρκεια χορήγησης της επιδότησης και τυχόν άλλους χρονικούς περιορισμούς που ισχύουν σε σχέση μ' αυτήν·

- ε) τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας της επιδότησης·
- στ) τυχόν μέτρα που λαμβάνονται για τον περιορισμό των δυνητικών στρεβλωτικών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό, στις συναλλαγές ή στο περιβάλλον· και
- ζ) κάθε άλλη πληροφορία που επιτρέπει την εκτίμηση των αρνητικών επιπτώσεων της επιδότησης.

4. Το Μέρος που απαντά παρέχει γραπτώς στο αιτούν Μέρος τις πληροφορίες που ζητούνται σύμφωνα με την παράγραφο 3 το αργότερο 60 ημέρες μετά την ημερομηνία επίδοσης του αιτήματος. Εάν το Μέρος που απαντά δεν παράσχει, εν όλω ή εν μέρει, τις πληροφορίες που ζητεί το αιτούν Μέρος, το Μέρος που απαντά εξηγεί τους λόγους για τους οποίους δεν παρείχε τις εν λόγω πληροφορίες στη γραπτή απάντησή του που απαιτείται βάσει της παρούσας παραγράφου.

ΑΡΘΡΟ 16.6

Διαβουλεύσεις

1. Εάν, οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή αιτήματος παροχής πρόσθετων πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 16.5 (Διαφάνεια) παράγραφος 3, το αιτούν Μέρος κρίνει ότι επιδότηση που χορηγείται από το Μέρος που απαντά επηρεάζει αρνητικά ή ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα συμφέροντά του, μπορεί να εκφράσει την ανησυχία του γραπτώς στο Μέρος που απαντά και να ζητήσει διαβουλεύσεις επί του θέματος. Οι διαβουλεύσεις μεταξύ των Μερών για τη συζήτηση των ανησυχιών που εκφράστηκαν πραγματοποιούνται εντός 60 ημερών μετά την ημερομηνία επίδοσης του αιτήματος.

2. Εάν, μετά τις διαβουλεύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, το αιτούν Μέρος κρίνει ότι η εν λόγω επιδότηση επηρεάζει αρνητικά ή ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα συμφέροντά του, κατά τρόπο δυσανάλογο:

- α) στην περίπτωση επιδοτήσεων που χορηγούνται σε επιχείρηση που παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες, το Μέρος που απαντά προσπαθεί να εξαλείψει ή να ελαχιστοποιήσει τυχόν αρνητικές επιπτώσεις της επιδότησης στα συμφέροντα του αιτούντος Μέρους· ή
- β) στην περίπτωση επιδοτήσεων που χορηγούνται σε σχέση με εμπορεύματα που καλύπτονται από το παράρτημα 1 της συμφωνίας για τη γεωργία, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών διατάξεων της εν λόγω συμφωνίας, το Μέρος που απαντά εξετάζει ευμενώς τις ανησυχίες του αιτούντος Μέρους, με τον δέοντα σεβασμό στο άρθρο 16.3 (Σχέση με τη συμφωνία ΠΟΕ).

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 2 στοιχείο α), τα Μέρη καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για την εξεύρεση αμοιβαία ικανοποιητικής λύσης στο ζήτημα.

ΑΡΘΡΟ 16.7

Απαγορευόμενες επιδοτήσεις

1. Απαγορεύονται οι ακόλουθες επιδοτήσεις που έχουν ή θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές αρνητικές συνέπειες για το εμπόριο ή τις επενδύσεις μεταξύ των Μερών:

- α) οι επιδοτήσεις με τις οποίες μια κυβέρνηση εγγυάται δάνεια ή υποχρεώσεις ορισμένων επιχειρήσεων χωρίς κανέναν περιορισμό ως προς το ποσό αυτών των δανείων και υποχρεώσεων ή τη διάρκεια της εγγύησης αυτής· και
- β) οι επιδοτήσεις σε αφερέγγυα επιχείρηση ή επιχείρηση της οποίας η αφερεγγυότητα επίκειται βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα χωρίς την επιδότηση, εάν:
  - i) δεν υπάρχει αξιόπιστο σχέδιο αναδιάρθρωσης, το οποίο να βασίζεται σε ρεαλιστικές παραδοχές, με σκοπό να εξασφαλιστεί η επιστροφή της επιχείρησης στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος· ή
  - ii) η επιχείρηση, εκτός των ΜΜΕ, δεν συνεισφέρει στο κόστος της αναδιάρθρωσης.

2. Η παράγραφος 1 στοιχείο β) δεν εφαρμόζεται σε επιδοτήσεις που παρέχονται σε επιχειρήσεις ως προσωρινή στήριξη ρευστότητας με τη μορφή δανείων ή εγγυήσεων δανείων κατά τη διάρκεια της περιόδου που είναι αναγκαία για την κατάρτιση σχεδίου αναδιάρθρωσης. Αυτή η προσωρινή στήριξη ρευστότητας περιορίζεται στο ποσό που απαιτείται για την απλή διατήρηση της επιχείρησης σε λειτουργία. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, η «προσωρινή στήριξη ρευστότητας με τη μορφή εγγυήσεων δανείων ή δανείων» περιλαμβάνει τη στήριξη της φερεγγυότητας.

3. Οι επιδοτήσεις που χορηγούνται για τη διασφάλιση της εύτακτης εξόδου μιας επιχείρησης από την αγορά δεν απαγορεύονται.

4. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε επιδοτήσεις των οποίων τα σωρευτικά ποσά ή οι προϋπολογισμοί δεν υπερβαίνουν το ποσό των 160 000 ΕΤΔ ανά επιχείρηση για περίοδο τριών συναπτών ετών.

ΑΡΘΡΟ 16.8

Χρήση των επιδοτήσεων

Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν τις επιδοτήσεις μόνο για τον στόχο πολιτικής για τον οποίο χορηγήθηκαν οι εν λόγω επιδοτήσεις.

ΑΡΘΡΟ 16.9

Μη εφαρμογή της επίλυσης διαφορών

Το κεφάλαιο 26 (Επίλυση διαφορών) δεν εφαρμόζεται στο άρθρο 16.6 (Διαβουλεύσεις).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 17.1

Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται σε κρατικές επιχειρήσεις, επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια και σε ορισθέντα μονοπώλια που αναπτύσσουν εμπορική δραστηριότητα η οποία ενδέχεται δυνητικά να επηρεάσει το εμπόριο ή τις επενδύσεις μεταξύ των Μερών¹. Όταν οι εν λόγω κρατικές επιχειρήσεις, οι επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια και τα ορισθέντα μονοπώλια ασκούν τόσο εμπορικές όσο και μη εμπορικές δραστηριότητες, μόνο οι εμπορικές δραστηριότητες καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο.
2. Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται σε κρατικές επιχειρήσεις, επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια και σε ορισθέντα μονοπώλια σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης².

---

¹ Οι οντότητες που δημιουργούνται ή ρυθμίζονται βάσει των κανονισμών εξαγωγής ακτινιδίων της Νέας Ζηλανδίας του 1999 ή του νόμου για την αναδιάρθρωση του κλάδου παραγωγής ακτινιδίων της Νέας Ζηλανδίας του 1999 εξαιρούνται από την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου, με την εξαίρεση του άρθρου 17.3 (Σχέση με τη συμφωνία ΠΟΕ) και του άρθρου 17.7 (Ανταλλαγή πληροφοριών). Το άρθρο 17.7 (Ανταλλαγή πληροφοριών) αποσαφηνίζει την εφαρμογή του άρθρου 17.3 (Σχέση με τη συμφωνία ΠΟΕ) για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου.

² Τα ακόλουθα δεν θεωρούνται ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου:

- α) τοπικά συμβούλια και φορείς που καλύπτονται από το κεφάλαιο 14 (Δημόσιες συμβάσεις) και το παράρτημά του 14· και
- β) επιχειρήσεις στις οποίες έχουν χορηγηθεί ειδικά δικαιώματα και προνόμια, καθώς και ορισθέντα μονοπώλια, από τα τοπικά συμβούλια που αναφέρονται στο στοιχείο α).

3. Το παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται σε κρατικές επιχειρήσεις, επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια και σε ορισθέντα μονοπώλια, εάν σε κάποιο από τα τρία προηγούμενα διαδοχικά οικονομικά έτη τα ετήσια έσοδα από τις εμπορικές δραστηριότητες της επιχείρησης ήταν λιγότερα από 100 εκατ. ΕΤΔ. Κατά τη διάρκεια των τριών πρώτων ετών μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, το εν λόγω κατώτατο όριο ανέρχεται σε 200 εκατ. ΕΤΔ.

4. Το παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται σε καταστάσεις στις οποίες κρατικές επιχειρήσεις, επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια και ορισθέντα μονοπώλια λειτουργούν ως αναθέτοντες φορείς που εκτελούν σύμβαση για κρατικούς σκοπούς η οποία δεν συνάπτεται με σκοπό τη μεταπώληση για εμπορικούς σκοπούς ή με σκοπό τη χρήση στην παραγωγή αγαθού ή στην παροχή υπηρεσίας που προορίζονται για εμπορική πώληση¹.

5. Το άρθρο 17.5 (Μεταχείριση χωρίς διακρίσεις και εμπορικά κριτήρια) και το άρθρο 17.7 (Ανταλλαγή πληροφοριών) δεν εφαρμόζονται σε δραστηριότητες που εκτελούνται κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας.

6. Το άρθρο 17.5 (Μεταχείριση χωρίς διακρίσεις και εμπορικά κριτήρια) δεν εφαρμόζεται στην παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών από κρατική επιχείρηση δυνάμει κρατικής εντολής, αν η εν λόγω παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών:

- α) ενισχύει τις εξαγωγές ή τις εισαγωγές, με την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω υπηρεσίες:
  - i) δεν έχουν σκοπό να εκτοπίσουν την εμπορική χρηματοδότηση· ή

---

¹ Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των δεσμεύσεων που έχουν αναλάβει τα Μέρη στο κεφάλαιο 14 (Δημόσιες συμβάσεις), συμπεριλαμβανομένου, ιδίως, του παραρτήματός του 14.

- ii) προσφέρονται υπό όρους που δεν είναι λιγότερο ευνοϊκοί από εκείνους που θα μπορούσαν να υπάρξουν για συγκρίσιμες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες στην εμπορική αγορά· ή
- β) υποστηρίζει τις ιδιωτικές επενδύσεις εκτός του εδάφους του Μέρους, με την προϋπόθεση ότι οι υπηρεσίες αυτές:
- i) δεν έχουν σκοπό να εκτοπίσουν την εμπορική χρηματοδότηση· ή
  - ii) προσφέρονται υπό όρους που δεν είναι λιγότερο ευνοϊκοί από εκείνους που θα μπορούσαν να υπάρξουν για συγκρίσιμες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες στην εμπορική αγορά· ή
- γ) προσφέρονται με όρους συνεπείς προς τη ρύθμιση που αναφέρεται στο άρθρο 17.2 (Ορισμοί) στοιχείο β), με την προϋπόθεση ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης.

7. Το άρθρο 17.5 (Μεταχείριση χωρίς διακρίσεις και εμπορικά κριτήρια) δεν εφαρμόζεται στους τομείς των υπηρεσιών που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου 10 (Ελευθέρωση των επενδύσεων και συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών), όπως ορίζεται στο άρθρο 10.2 (Πεδίο εφαρμογής) παράγραφος 3.

8. Το άρθρο 17.5 (Μεταχείριση χωρίς διακρίσεις και εμπορικά κριτήρια) δεν εφαρμόζεται στον βαθμό που μια κρατική επιχείρηση, μια επιχείρηση στην οποία χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια ή ορισθέν μονοπώλιο ενός Μέρους πραγματοποιεί αγορά ή πώληση αγαθού ή υπηρεσίας δυνάμει:

- α) τυχόν υπάρχοντος μη συμμορφούμενου μέτρου σύμφωνα με το άρθρο 10.10 (Μη συμμορφούμενα μέτρα) που το Μέρος διατηρεί, εξακολουθεί να διατηρεί, ανανεώνει ή τροποποιεί όπως προβλέπεται στον πίνακά του που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα)· ή

- β) τυχόν μη συμμορφούμενου μέτρου που το Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί ως προς τους τομείς, υποτομείς ή δραστηριότητες σύμφωνα με το άρθρο 10.10 (Μη συμμορφούμενα μέτρα) όπως προβλέπεται στον πίνακά του που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 10-B (Μελλοντικά μέτρα).

ΑΡΘΡΟ 17.2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «δραστηριότητα που εκτελείται κατά την άσκηση κρατικής εξουσίας»: οποιαδήποτε δραστηριότητα που δεν εκτελείται, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε υπηρεσίας που δεν παρέχεται, ούτε σε εμπορική βάση ούτε σε ανταγωνισμό με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς·
- β) «ρύθμιση»: η ρύθμιση σχετικά με τις εξαγωγικές πιστώσεις που τυγχάνουν δημόσιας στήριξης, η οποία συντάχθηκε στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ, ή διάδοχος συμφωνία, είτε εκπονήθηκε εντός είτε εκτός του πλαισίου του ΟΟΣΑ, η οποία εγκρίθηκε από τουλάχιστον 12 αρχικά μέλη του ΠΟΕ που συμμετείχαν στη ρύθμιση από την 1η Ιανουαρίου 1979·
- γ) «εμπορική δραστηριότητα»: δραστηριότητα που ασκεί μια επιχείρηση, της οποίας το τελικό αποτέλεσμα είναι η παραγωγή ενός αγαθού ή η παροχή μιας υπηρεσίας που θα πωληθεί στη σχετική αγορά σε ποσότητες και τιμές που καθορίζονται από την επιχείρηση και η οποία εκτελείται με σκοπό το κέρδος¹.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι η δραστηριότητα που ασκεί η επιχείρηση για μη κερδοσκοπικούς σκοπούς ή με σκοπό την ανάκτηση του κόστους δεν είναι εμπορική δραστηριότητα.

- δ) «εμπορικά κριτήρια»: η τιμή, η ποιότητα, η διαθεσιμότητα, η εμπορευσιμότητα, η μεταφορά και άλλοι όροι και προϋποθέσεις αγοράς ή πώλησης, ή άλλοι παράγοντες που λαμβάνονται συνήθως υπόψη κατά τη λήψη εμπορικών αποφάσεων από μια ιδιωτική επιχείρηση η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας της αγοράς στον σχετικό επιχειρηματικό ή βιομηχανικό κλάδο·
- ε) «ορισμός μονοπωλίου»: η δημιουργία ή έγκριση μονοπωλίου, ή η επέκταση του πεδίου εφαρμογής ενός μονοπωλίου ώστε να καλύπτει πρόσθετο αγαθό ή υπηρεσία·
- στ) «ορισθέν μονοπώλιο»: οντότητα, συμπεριλαμβανομένου ομίλου ή κρατικού φορέα, η οποία σε δεδομένη αγορά στο έδαφος ενός από τα Μέρη ορίζεται ως ο μοναδικός προμηθευτής ή αγοραστής ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας, αλλά δεν περιλαμβάνει οντότητα στην οποία έχει εκχωρηθεί αποκλειστικό δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας απλώς και μόνο λόγω της συγκεκριμένης εκχώρησης·
- ζ) «επιχείρηση στην οποία χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια»: επιχείρηση, δημόσια ή ιδιωτική, στην οποία ένα από τα Μέρη έχει χορηγήσει, de jure ή de facto, ειδικά δικαιώματα ή προνόμια¹. ειδικά δικαιώματα ή προνόμια χορηγούνται από ένα Μέρος όταν ορίζει ή περιορίζει σε δύο ή περισσότερες τις επιχειρήσεις στις οποίες επιτρέπεται να παρέχουν ένα αγαθό ή μια υπηρεσία, χωρίς να τηρούνται αντικειμενικά, αναλογικά και αμερόληπτα κριτήρια, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται ουσιωδώς η ικανότητα οποιασδήποτε άλλης επιχείρησης να παρέχει το ίδιο αγαθό ή την ίδια υπηρεσία στην ίδια γεωγραφική περιοχή υπό ουσιαστικά ισοδύναμους όρους·

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι η χορήγηση ποσοστώσεων, άδειας ή έγκρισης σε σχέση είτε με ανεπαρκή πόρο είτε με τη διανομή εξαγωγικών προϊόντων σε αγορές στις οποίες ισχύουν δασμολογικές ποσοστώσεις, ειδικές ανά χώρα προτιμήσεις ή άλλα σχετικά μέτρα δεν συνιστά αυτή καθαυτήν ειδικό δικαίωμα ή προνόμιο.

- η) «κρατική επιχείρηση»: επιχείρηση στην οποία ένα Μέρος:
- i) κατέχει άμεσα μερίδιο άνω του 50 % των δικαιωμάτων ψήφου·
  - ii) ελέγχει την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου σε ποσοστό άνω του 50 %·
  - iii) διατηρεί την εξουσία να διορίζει την πλειονότητα των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή οποιουδήποτε άλλου ισοδύναμου διοικητικού οργάνου·
  - iv) έχει την εξουσία να ελέγχει τις αποφάσεις της επιχείρησης μέσω οποιουδήποτε άλλου ιδιοκτησιακού συμφέροντος, συμπεριλαμβανομένης της μειοψηφικής συμμετοχής· ή
  - v) έχει την εξουσία να κατευθύνει τις ενέργειες της επιχείρησης ή ασκεί με άλλον τρόπο έλεγχο σε ισοδύναμο επίπεδο σύμφωνα με τη νομοθεσία του εν λόγω Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 17.3

Σχέση με τη συμφωνία ΠΟΕ

Το άρθρο XVII της GATT 1994, το μνημόνιο συμφωνίας για την ερμηνεία του άρθρου XVII της GATT 1994, το άρθρο VIII της GATS και οι παράγραφοι 18 έως 21 της απόφασης της υπουργικής διάσκεψης του ΠΟΕ της 19ης Δεκεμβρίου 2015 για τον ανταγωνισμό στο εξαγωγικό εμπόριο (WT/MIN (15)/45 — WT/L/980) ενσωματώνονται στην παρούσα συμφωνία και καθίστανται μέρος της, τηρουμένων των αναλογιών¹.

ΑΡΘΡΟ 17.4

Γενικές διατάξεις

1. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε Μέρους δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου, καμία διάταξη του παρόντος κεφαλαίου δεν εμποδίζει ένα Μέρος να συστήνει ή να διατηρεί κρατικές επιχειρήσεις, να χορηγεί ειδικά δικαιώματα ή προνόμια σε επιχειρήσεις ή να ορίζει ή να διατηρεί μονοπώλια.
2. Κανένα Μέρος δεν υποχρεώνει ούτε ενθαρρύνει κρατική επιχείρηση, επιχείρηση στην οποία χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια ή ορισθέν μονοπώλιο να ενεργήσει με τρόπο ασύμβατο προς το παρόν κεφάλαιο.

---

¹ Το άρθρο 17.7 (Ανταλλαγή πληροφοριών) καθορίζει, μεταξύ των Μερών και αποκλειστικά για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, τον τρόπο με τον οποίο τα Μέρη αντιλαμβάνονται πώς πρέπει να εκπληρώνονται οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο XVII:4 της GATT 1994 για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου.

ΑΡΘΡΟ 17.5

Μεταχείριση χωρίς διακρίσεις και εμπορικά κριτήρια

1. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι καθεμία από τις κρατικές επιχειρήσεις του, καθεμία από τις επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια ή καθένα από τα ορισθέντα μονοπώλια, όταν ασκεί εμπορικές δραστηριότητες:

α) ενεργεί με εμπορικά κριτήρια κατά την αγορά ή την πώληση αγαθού ή υπηρεσίας, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες ικανοποιεί τυχόν όρους της εντολής που του/της έχει δοθεί για παροχή δημόσιας υπηρεσίας, οι οποίοι δεν είναι ασύμβατοι με το στοιχείο β) ή γ)·

β) κατά την αγορά αγαθού ή υπηρεσίας:

i) επιφυλάσσει σε αγαθό ή υπηρεσία που παρέχεται από επιχείρηση του άλλου Μέρους μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτή που επιφυλάσσει σε παρεμφερές αγαθό ή υπηρεσία που παρέχεται από επιχειρήσεις του οικείου Μέρους· και

ii) επιφυλάσσει σε αγαθό ή υπηρεσία που παρέχεται από καλυπτόμενη επιχείρηση όπως ορίζεται στο άρθρο 10.3 (Ορισμοί) στοιχείο δ) μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτή που επιφυλάσσει σε ομοειδές αγαθό ή υπηρεσία που παρέχεται από επιχειρήσεις των επενδυτών του εν λόγω Μέρους στη σχετική αγορά του οικείου Μέρους· και

γ) κατά την πώληση αγαθού ή υπηρεσίας:

i) επιφυλάσσει σε επιχείρηση του άλλου Μέρους μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από τη μεταχείριση που επιφυλάσσει σε επιχειρήσεις του οικείου Μέρους· και

- ii) επιφυλάσσει σε καλυπτόμενη επιχείρηση όπως ορίζεται στο άρθρο 10.3 (Ορισμοί) στοιχείο δ) μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από αυτή που επιφυλάσσει σε επιχειρήσεις των επενδυτών του εν λόγω Μέρους στη σχετική αγορά του οικείου Μέρους.

2. Υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω διαφορετικοί όροι ή προϋποθέσεις ή η εν λόγω άρνηση υπαγορεύονται από εμπορικά κριτήρια, η παράγραφος 1 στοιχεία β) και γ) δεν εμποδίζει κρατική επιχείρηση, επιχείρηση στην οποία χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια ή ορισθέν μονοπώλιο:

- α) να αγοράζει ή να παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες με διαφορετικούς όρους ή προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την τιμή· ή
- β) να αρνηθεί την αγορά ή την παροχή αγαθών ή υπηρεσιών.

ΑΡΘΡΟ 17.6

Ρυθμιστικό πλαίσιο

1. Κάθε Μέρος τηρεί και αξιοποιεί με τον καλύτερο τρόπο τα σχετικά διεθνή πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ για την εταιρική διακυβέρνηση των κρατικών επιχειρήσεων.
2. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι οποιοσδήποτε ρυθμιστικός φορέας ή άλλος φορέας στον οποίο έχουν ανατεθεί ρυθμιστικά καθήκοντα και τον οποίο έχει συστήσει ή διατηρεί το Μέρος:
  - α) είναι ανεξάρτητος και δεν είναι υπόλογος σε καμία από τις επιχειρήσεις που ρυθμίζει ο φορέας αυτός· και

β) ενεργεί αμερόληπτα¹ έναντι όλων των επιχειρήσεων που ρυθμίζει, συμπεριλαμβανομένων των κρατικών επιχειρήσεων, των επιχειρήσεων στις οποίες χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια και των ορισθέντων μονοπωλίων².

3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει την εφαρμογή της νομοθεσίας του στις κρατικές επιχειρήσεις, στις επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια και στα ορισθέντα μονοπώλια με τρόπο συνεπή και αμερόληπτο.

ΑΡΘΡΟ 17.7

Ανταλλαγή πληροφοριών

1. Ένα Μέρος που έχει λόγους να πιστεύει ότι τα συμφέροντά του δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου επηρεάζονται δυσμενώς από τις εμπορικές δραστηριότητες κρατικής επιχείρησης, επιχείρησης στην οποία χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια ή ορισθέντος μονοπωλίου (στο εξής, στο παρόν άρθρο: οντότητα) του άλλου Μέρους μπορεί να ζητήσει εγγράφως από το άλλο Μέρος να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τις εμπορικές δραστηριότητες της οντότητας όσον αφορά την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου σύμφωνα με την παράγραφο 2.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι η αμεροληψία με την οποία ο ρυθμιστικός φορέας ή άλλος φορέας ασκεί τα ρυθμιστικά καθήκοντα και τον οποίο έχει συστήσει ή διατηρεί το Μέρος πρέπει να αξιολογείται με βάση τη γενικότερη στάση ή πρακτική του εν λόγω φορέα.

² Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι στους τομείς για τους οποίους τα Μέρη έχουν συμφωνήσει, σε άλλα κεφάλαια, σε ειδικές υποχρεώσεις που αφορούν ρυθμιστικό φορέα ή άλλον φορέα που ασκεί ρυθμιστικά καθήκοντα και τον οποίο έχει συστήσει ή διατηρεί το Μέρος, υπερισχύουν οι σχετικές διατάξεις των εν λόγω κεφαλαίων.

2. Το Μέρος που απαντά στο αίτημα παρέχει στο αιτούν Μέρος τις ακόλουθες πληροφορίες, με την προϋπόθεση ότι το αίτημα περιλαμβάνει εξήγηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι δραστηριότητες της οντότητας μπορούν να επηρεάζουν τα συμφέροντα του αιτούντος Μέρους δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου και το αίτημα αναφέρει ποιες από τις ακόλουθες πληροφορίες θα παρασχεθούν:

- α) το καθεστώς ιδιοκτησίας και η διάρθρωση των δικαιωμάτων ψήφου της οντότητας, με ένδειξη του ποσοστού των μετοχών που κατέχουν σωρευτικά το Μέρος στο οποίο απευθύνεται το αίτημα, οι κρατικές επιχειρήσεις του, οι επιχειρήσεις του στις οποίες χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια ή τα ορισθέντα μονοπώλιά του, καθώς και το ποσοστό των δικαιωμάτων ψήφου που κατέχουν σωρευτικά στην οντότητα·
- β) περιγραφή τυχόν ειδικών μετοχών ή ειδικών δικαιωμάτων ψήφου ή άλλων δικαιωμάτων που κατέχει το Μέρος προς το οποίο απευθύνεται το αίτημα, οι κρατικές επιχειρήσεις του, οι επιχειρήσεις του στις οποίες χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια ή τα ορισθέντα του μονοπώλια, όταν τα εν λόγω δικαιώματα διαφοροποιούνται από τα δικαιώματα που συνδέονται με τις γενικές κοινές μετοχές της οντότητας·
- γ) περιγραφή της οργανωτικής δομής της οντότητας και της σύνθεσης του διοικητικού της συμβουλίου ή οποιουδήποτε άλλου ισοδύναμου διοικητικού οργάνου·
- δ) περιγραφή των κρατικών διευθύνσεων ή δημόσιων φορέων που ρυθμίζουν ή παρακολουθούν την οντότητα, περιγραφή των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων που της έχουν επιβληθεί από τις εν λόγω κρατικές διευθύνσεις ή δημόσιους φορείς, καθώς και περιγραφή των δικαιωμάτων και των πρακτικών των εν λόγω κρατικών διευθύνσεων ή τυχόν δημόσιων φορέων σε σχέση με τον διορισμό, την απόλυση ή τις αμοιβές των ανώτατων διοικητικών στελεχών και μελών του διοικητικού της συμβουλίου ή οποιουδήποτε άλλου ισοδύναμου διοικητικού οργάνου·

- ε) τα ετήσια έσοδα και τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία της οντότητας για τα πιο πρόσφατα τρία έτη για τα οποία είναι διαθέσιμες πληροφορίες·
  - στ) τυχόν εξαιρέσεις, ασυλίες και συναφή μέτρα από τα οποία η οντότητα επωφελείται δυνάμει της νομοθεσίας του Μέρους στο οποίο απευθύνεται το αίτημα·
  - ζ) όσον αφορά τις οντότητες που καλύπτονται από τον νόμο της Νέας Ζηλανδίας του 2002 για την τοπική αυτοδιοίκηση ή από διάδοχη νομοθεσία, κάθε πληροφορία την οποία οι εν λόγω οντότητες υποχρεούνται να παρέχουν βάσει του εν λόγω νόμου ή οποιασδήποτε διάδοχης νομοθεσίας· και
  - η) τυχόν πρόσθετες πληροφορίες σχετικές με την οντότητα οι οποίες είναι δημοσιοποιημένες, συμπεριλαμβανομένων των ετήσιων οικονομικών εκθέσεων και ελέγχων από τρίτα μέρη.
3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 25.7 (Κοινοποίηση πληροφοριών), οι παράγραφοι 1 και 2 δεν υποχρεώνουν τα Μέρη να γνωστοποιούν εμπιστευτικές πληροφορίες των οποίων η γνωστοποίηση θα αντίκειτο στη νομοθεσία τους.
4. Εάν οι ζητούμενες πληροφορίες δεν βρίσκονται στη διάθεση ενός Μέρους, το Μέρος αυτό γνωστοποιεί εγγράφως στο Μέρος που ζήτησε τις πληροφορίες τους σχετικούς λόγους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΤΜΗΜΑ Α

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 18.1

Στόχοι

Οι στόχοι του παρόντος κεφαλαίου είναι:

- α) να προωθήσει τη δημιουργία, την παραγωγή, τη διάδοση και τη διάθεση στο εμπόριο καινοτόμων και δημιουργικών εμπορευμάτων και υπηρεσιών εντός και μεταξύ των Μερών, κατά τρόπο που να συμβάλλει σε μια περισσότερο βιώσιμη και συμπεριληπτική οικονομία για τα Μέρη·
- β) να προωθήσει, να στηρίξει και να ρυθμίσει το εμπόριο μεταξύ των Μερών, καθώς και να μειώσει τις στρεβλώσεις και τα εμπόδια στο εν λόγω εμπόριο· και
- γ) να διασφαλίσει επαρκές και αποτελεσματικό επίπεδο προστασίας και επιβολής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

ΑΡΘΡΟ 18.2

Πεδίο εφαρμογής

1. Στο παρόν κεφάλαιο συμπληρώνονται και διευκρινίζονται περαιτέρω τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις κάθε Μέρους βάσει της συμφωνίας TRIPS και άλλων διεθνών συμφωνιών στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας, των οποίων είναι συμβαλλόμενα μέρη.
2. Κάθε Μέρος θέτει σε εφαρμογή το παρόν κεφάλαιο. Κάθε Μέρος είναι ελεύθερο να επιλέγει τη μέθοδο που κρίνει κατάλληλη για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου στο πλαίσιο της εσωτερικής του έννομης τάξης και πρακτικής.
3. Το παρόν κεφάλαιο δεν εμποδίζει κανένα Μέρος να παρέχει εκτενέστερη προστασία ή επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας από αυτήν που απαιτείται βάσει του παρόντος κεφαλαίου, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω προστασία και επιβολή δεν συνιστά παράβαση του παρόντος κεφαλαίου.

ΑΡΘΡΟ 18.3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας»: όλες οι κατηγορίες διανοητικής ιδιοκτησίας που καλύπτονται από το άρθρο 18.8 (Δημιουργοί) έως το άρθρο 18.45 (Προστασία των δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών) του παρόντος κεφαλαίου και τα τμήματα 1 έως 7 του μέρους II της συμφωνίας TRIPS. Η προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας περιλαμβάνει την προστασία από τον αθέμιτο ανταγωνισμό, όπως αναφέρεται στο άρθρο 10 δις της Σύμβασης των Παρισίων·

- β) «υπήκοος»: όσον αφορά το σχετικό δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας, πρόσωπο ενός Μέρους το οποίο πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας για προστασία που προβλέπονται στη συμφωνία TRIPS και σε πολυμερείς συμφωνίες που συνάπτονται και τίθενται σε διαχείριση υπό την αιγίδα του ΠΟΔΙ, στις οποίες ένα Μέρος συμμετέχει ως συμβαλλόμενο μέρος·
- γ) «σύμβαση των Παρισίων»: η Σύμβαση των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας της 20ής Μαρτίου 1883, όπως αναθεωρήθηκε στη Στοκχόλμη στις 14 Ιουλίου 1967·
- δ) «ΠΟΔΙ»: ο Παγκόσμιος Οργανισμός Διανοητικής Ιδιοκτησίας· και
- ε) «WPPT»: η συνθήκη του ΠΟΔΙ για τις εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα, η οποία συνάφθηκε στη Γενεύη στις 20 Δεκεμβρίου 1996.

ΑΡΘΡΟ 18.4

Διεθνείς συμφωνίες

1. Κάθε Μέρος τηρεί τις δεσμεύσεις του που υπέχει στο πλαίσιο των ακόλουθων διεθνών συμφωνιών:
  - α) της συμφωνίας TRIPS·
  - β) της συνθήκης του ΠΟΔΙ για την πνευματική ιδιοκτησία, που εγκρίθηκε στη Γενεύη στις 20 Δεκεμβρίου 1996·

- γ) της WPPT·
  - δ) της συνθήκης του Μαρακές για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε έντυπα για τυφλούς, άτομα με προβλήματα όρασης και λοιπά άτομα με προβλήματα ανάγνωσης εντύπων, που συνάφθηκε στο Μαρακές στις 27 Ιουνίου 2013· και
  - ε) της συνθήκης για το δίκαιο των σημάτων, που εγκρίθηκε στη Γενεύη στις 27 Οκτωβρίου 1994.
2. Κάθε Μέρος καταβάλλει κάθε εύλογη προσπάθεια για να κυρώσει ή να προσχωρήσει στις ακόλουθες διεθνείς συμφωνίες:
- α) τη συνθήκη του Πεκίνου σχετικά με τις ερμηνείες και τις εκτελέσεις οπτικοακουστικών έργων, που εγκρίθηκε στο Πεκίνο στις 24 Ιουνίου 2012·
  - β) τη συνθήκη της Σιγκαπούρης για το δίκαιο των σημάτων, που συνάφθηκε στη Σιγκαπούρη στις 27 Μαρτίου 2006· και
  - γ) την πράξη της Γενεύης του διακανονισμού της Χάγης για τη διεθνή καταχώριση των βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων, που εγκρίθηκε στη Γενεύη στις 2 Ιουλίου 1999.
3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι διαδικασίες που προβλέπονται από τις ακόλουθες διεθνείς συμφωνίες είναι διαθέσιμες στο έδαφός του:
- α) το πρωτόκολλο που αφορά τη συμφωνία της Μαδρίτης σχετικά με τη διεθνή καταχώριση σημάτων, που εγκρίθηκε στη Μαδρίτη στις 27 Ιουνίου 1989, όπως τροποποιήθηκε τελευταία στις 12 Νοεμβρίου 2007· και
  - β) τη συνθήκη συνεργασίας για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που συνάφθηκε στην Ουάσιγκτον στις 19 Ιουνίου 1970, όπως τροποποιήθηκε τελευταία στις 3 Οκτωβρίου 2001.

ΑΡΘΡΟ 18.5

Ανάλωση δικαιωμάτων

Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν εμποδίζει ένα Μέρος να καθορίσει αν ή υπό ποιες προϋποθέσεις εφαρμόζεται η ανάλωση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας βάσει της νομοθεσίας του.

ΑΡΘΡΟ 18.6

Εθνική μεταχείριση

1. Σε σχέση με όλες τις κατηγορίες διανοητικής ιδιοκτησίας που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, κάθε Μέρος παρέχει στους υπηκόους του άλλου Μέρους μεταχείριση εξίσου ευνοϊκή με αυτή που παρέχει στους δικούς του υπηκόους ως προς την προστασία¹ της διανοητικής ιδιοκτησίας, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που ήδη προβλέπονται, αντίστοιχα, στη σύμβαση των Παρισίων, στη σύμβαση της Βέρνης για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων της 9ης Σεπτεμβρίου 1886, όπως αναθεωρήθηκε στο Παρίσι στις 24 Ιουλίου 1971, στη διεθνή σύμβαση περί προστασίας των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών, των παραγωγών φωνογραφημάτων και των οργανισμών ραδιοτηλεόρασης η οποία συνάφθηκε στη Ρώμη στις 26 Οκτωβρίου 1961, στην WPPT ή στη συνθήκη για την πνευματική ιδιοκτησία στον τομέα των ολοκληρωμένων κυκλωμάτων η οποία συνάφθηκε στην Ουάσιγκτον στις 26 Μαΐου 1989. Ως προς τους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες, τους παραγωγούς φωνογραφημάτων και τους οργανισμούς ραδιοτηλεόρασης, η υποχρέωση αυτή υφίσταται μόνο για τα δικαιώματα που προβλέπει η παρούσα συμφωνία.

---

¹ Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, η «προστασία» περιλαμβάνει θέματα που επηρεάζουν τη διαθεσιμότητα, την απόκτηση, το πεδίο εφαρμογής, τη διατήρηση και την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, καθώς και θέματα που επηρεάζουν τη χρήση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που εξετάζονται συγκεκριμένα στο παρόν κεφάλαιο, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για την αποτροπή της καταστρατήγησης αποτελεσματικών τεχνολογικών μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 18.17 (Προστασία τεχνολογικών μέτρων) και μέτρων που αφορούν πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση δικαιωμάτων που αναφέρονται στο άρθρο 18.18 (Υποχρεώσεις σχετικά με τις πληροφορίες για τη διαχείριση των δικαιωμάτων).

2. Ένα Μέρος μπορεί να κάνει χρήση των εξαιρέσεων που επιτρέπονται βάσει της παραγράφου 1 σε σχέση με τις δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες του, συμπεριλαμβανομένης της επιβολής υποχρέωσης σε υπήκοο του άλλου Μέρους να προσδιορίσει επίδοσης στο έδαφός του ή να ορίσει αντίκλητο στο έδαφός του, με την προϋπόθεση ότι η εν λόγω παρέκκλιση:

- α) είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του Μέρους που δεν αντιβαίνουν στο παρόν κεφάλαιο· και
- β) δεν εφαρμόζεται κατά τρόπο που να αποτελεί συγκεκριμένο περιορισμό των εμπορικών συναλλαγών.

3. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται σε διαδικασίες που προβλέπονται σε πολυμερείς συμφωνίες οι οποίες συνάπτονται υπό την αιγίδα του ΠΟΔΙ και αφορούν την απόκτηση ή τη διατήρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

ΑΡΘΡΟ 18.7

Συμφωνία TRIPS και δημόσια υγεία

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της δήλωσης σχετικά με τη συμφωνία TRIPS και τη δημόσια υγεία, η οποία εγκρίθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2001 από την υπουργική διάσκεψη του ΠΟΕ στην Ντόχα (στο εξής: δήλωση της Ντόχα). Το παρόν κεφάλαιο ερμηνεύεται και εφαρμόζεται σύμφωνα με τη δήλωση της Ντόχα.

2. Κάθε Μέρος εφαρμόζει το άρθρο 31α της συμφωνίας TRIPS, καθώς και το παράρτημα της συμφωνίας TRIPS, συμπεριλαμβανομένου του προσαρτήματος του εν λόγω παραρτήματος, το οποίο άρχισε να ισχύει στις 23 Ιανουαρίου 2017.

ΤΜΗΜΑ Β

ΠΡΟΤΥΠΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

ΥΠΟΤΜΗΜΑ 1

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΑΡΘΡΟ 18.8

Δημιουργοί

Κάθε Μέρος παρέχει στους δημιουργούς το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν:

- α) την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή των έργων τους με κάθε μέσο και σε κάθε μορφή, εν όλω ή εν μέρει·

- β) οποιαδήποτε μορφή διανομής στο κοινό, μέσω πώλησης ή με άλλον τρόπο μεταβίβασης της κυριότητας του πρωτοτύπου ή αντιτύπων των έργων τους·
- γ) κάθε παρουσίαση στο κοινό των έργων τους, με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης των έργων τους στο κοινό κατά τρόπον ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση στα έργα αυτά όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος· και
- δ) την εμπορική ενοικίαση στο κοινό των πρωτοτύπων ή αντιγράφων των έργων τους τουλάχιστον για φωνογραφήματα, προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών¹ και κινηματογραφικά έργα.

ΑΡΘΡΟ 18.9

Ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες

Κάθε Μέρος παρέχει στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν:

- α) την εγγραφή² των ερμηνειών ή εκτελέσεών τους·
- β) την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή των εγγεγραμμένων ερμηνειών ή εκτελέσεών τους με κάθε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει·

---

¹ Ένα Μέρος μπορεί να εξαιρέσει τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών όταν το ίδιο το πρόγραμμα δεν αποτελεί το βασικό αντικείμενο της ενοικίασης.

² Ως «εγγραφή» νοείται η υλική ενσωμάτωση ήχων ή της παράστασής τους, μέσω της οποίας μπορούν να γίνουν αντιληπτοί, να αναπαραχθούν ή να παρουσιαστούν μέσω ειδικής συσκευής.

- γ) κάθε μορφή διανομής στο κοινό, μέσω πώλησης ή με άλλον τρόπο μεταβίβασης της κυριότητας, των εγγραφών των ερμηνειών ή εκτελέσεών τους·
- δ) τη διάθεση στο κοινό, με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα, των εγγραφών των ερμηνειών ή εκτελέσεών τους κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση στις εγγραφές αυτές όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος·
- ε) την ασύρματη ραδιοηλεκτρονική μετάδοση και την παρουσίαση στο κοινό των ερμηνειών ή εκτελέσεών τους, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες η ερμηνεία ή η εκτέλεση αποτελεί ήδη μέρος ραδιοηλεκτρονικής εκπομπής ή γίνεται από εγγραφή· και
- στ) την εμπορική ενοικίαση στο κοινό των εγγραφών των ερμηνειών ή εκτελέσεών τους.

ΑΡΘΡΟ 18.10

Παραγωγοί φωνογραφημάτων

Κάθε Μέρος παρέχει στους παραγωγούς φωνογραφημάτων το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν:

- α) την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή των φωνογραφημάτων τους με κάθε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει·

- β) κάθε μορφή διανομής στο κοινό, μέσω πώλησης ή με άλλον τρόπο μεταβίβασης της κυριότητας, των φωνογραφημάτων τους·
- γ) τη διάθεση στο κοινό, με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα, των φωνογραφημάτων τους κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση στα φωνογραφήματα αυτά όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος· και
- δ) την εμπορική ενοικίαση στο κοινό των φωνογραφημάτων τους.

ΑΡΘΡΟ 18.11

Ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί

Κάθε Μέρος παρέχει στους οργανισμούς ραδιοτηλεόρασης το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν:

- α) την εγγραφή των εκπομπών τους, ανεξαρτήτως εάν οι εν λόγω εκπομπές μεταδίδονται με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα, συμπεριλαμβανομένης της καλωδιακής ή δορυφορικής μετάδοσης·
- β) την άμεση ή έμμεση, προσωρινή ή μόνιμη αναπαραγωγή εγγραφών των εκπομπών τους, με κάθε μέσο και μορφή, εν όλω ή εν μέρει, ανεξαρτήτως εάν οι εν λόγω εκπομπές μεταδίδονται με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα, συμπεριλαμβανομένης της καλωδιακής ή δορυφορικής μετάδοσης·

- γ) τη διάθεση στο κοινό, με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα, των εγγραφών των εκπομπών τους, ανεξαρτήτως εάν οι εν λόγω εκπομπές μεταδίδονται ενσύρματα ή ασύρματα, συμπεριλαμβανομένης της καλωδιακής ή δορυφορικής μετάδοσης, κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση στις εγγραφές αυτές όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος·
- δ) τη διανομή στο κοινό, μέσω πώλησης ή άλλως, των εγγραφών των εκπομπών τους, συμπεριλαμβανομένων των αντιγράφων τους, ανεξαρτήτως εάν οι εν λόγω εκπομπές μεταδίδονται με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα, συμπεριλαμβανομένης της καλωδιακής ή δορυφορικής μετάδοσης· και
- ε) την ασύρματη ραδιοηλεκτρονική αναμετάδοση των εκπομπών τους, καθώς και την παρουσίαση των εκπομπών τους στο κοινό, εάν η παρουσίαση αυτή γίνεται σε μέρη όπου η είσοδος επιτρέπεται στο κοινό έναντι καταβολής αντιτίμου.

Ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές και παρουσίαση στο κοινό φωνογραφημάτων
που εκδίδονται για εμπορικούς σκοπούς¹²

1. Κάθε Μέρος προβλέπει την παροχή δικαιώματος προκειμένου να διασφαλίζεται ότι ο χρήστης καταβάλλει ενιαία και εύλογη αμοιβή στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες και στους παραγωγούς φωνογραφημάτων, εάν ένα φωνογράφημα, ή αναπαραγωγή του, που εκδίδεται για εμπορικούς σκοπούς, χρησιμοποιείται για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση ή παρουσίαση στο κοινό³.
2. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι η ενιαία και εύλογη αμοιβή κατανέμεται μεταξύ των σχετικών ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών και παραγωγών των φωνογραφημάτων. Κάθε Μέρος μπορεί να θεσπίζει νομοθετικές διατάξεις οι οποίες, ελλείψει συμφωνίας μεταξύ των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών και των παραγωγών φωνογραφημάτων, προβλέπουν τους όρους σύμφωνα με τους οποίους η ενιαία και εύλογη αμοιβή κατανέμεται μεταξύ των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών και των παραγωγών φωνογραφημάτων.

---

¹ Κάθε Μέρος μπορεί να παραχωρεί σε ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες και παραγωγούς φωνογραφημάτων εκτενέστερα δικαιώματα, όπως αποκλειστικά δικαιώματα, όσον αφορά τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση και την παρουσίαση στο κοινό των φωνογραφημάτων που εκδίδονται για εμπορικούς σκοπούς.

² Τα Μέρη μπορούν να συμμορφώνονται με το παρόν άρθρο με την παραχώρηση στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες και στους παραγωγούς φωνογραφημάτων αποκλειστικών δικαιωμάτων για ραδιοτηλεοπτική μετάδοση και παρουσίαση στο κοινό.

³ Κάθε Μέρος μπορεί να αποφασίσει ότι η «παρουσίαση στο κοινό» δεν περιλαμβάνει τη διάθεση στο κοινό, με ενσύρματα ή ασύρματα μέσα, φωνογραφήματος κατά τρόπο ώστε οποιοσδήποτε να έχει πρόσβαση σ' αυτό όπου και όταν επιλέγει ο ίδιος.

Διάρκεια της προστασίας¹

1. Τα δικαιώματα του δημιουργού ενός έργου προστατεύονται καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του δημιουργού και για 70 έτη μετά τον θάνατο του δημιουργού, ανεξάρτητα από την ημερομηνία κατά την οποία το έργο κατέστη νομίμως διαθέσιμο στο κοινό.
2. Στην περίπτωση έργου κοινής δημιουργίας, η διάρκεια της προστασίας όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 υπολογίζεται από τον θάνατο του τελευταίου επιζώντος δημιουργού.
3. Για τα ανώνυμα ή ψευδώνυμα έργα, η διάρκεια προστασίας είναι 70 έτη αφότου το έργο κατέστη νομίμως διαθέσιμο στο κοινό. Ωστόσο, εάν το υιοθετηθέν από τον δημιουργό ψευδώνυμο δεν αφήνει καμία αμφιβολία για την ταυτότητα του δημιουργού ή εάν ο δημιουργός την αποκαλύψει κατά την περίοδο που αναφέρεται στην πρώτη πρόταση, εφαρμόζεται η διάρκεια της προστασίας που ορίζεται στην παράγραφο 1.
4. Εάν ένα Μέρος προβλέπει ότι η διάρκεια προστασίας κινηματογραφικού ή οπτικοακουστικού έργου δεν υπολογίζεται με βάση τη ζωή φυσικού προσώπου, η διάρκεια αυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 70 ετών από την ημερομηνία της πρώτης νόμιμης δημοσίευσης ή της πρώτης νόμιμης παρουσίασης στο κοινό ή, ελλείψει τέτοιας νόμιμης δημοσίευσης ή παρουσίασης στο κοινό, εντός 70 ετών από τη δημιουργία του έργου.

---

¹ Εάν, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, οι νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις ενός Μέρους δεν προβλέπουν τη διάρκεια της προστασίας που καθορίζεται στο παρόν άρθρο, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται μόνο από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των εν λόγω νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων στο εν λόγω Μέρος, αλλά σε κάθε περίπτωση το αργότερο τέσσερα έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Το εν λόγω Μέρος κοινοποιεί στο άλλο Μέρος την ημερομηνία κατά την οποία άρχισαν να ισχύουν οι εν λόγω νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη των τεσσάρων ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

5. Τα δικαιώματα των οργανισμών ραδιοτηλεόρασης λήγουν 50 έτη μετά την πρώτη μετάδοση μιας εκπομπής, είτε αυτή μεταδίδεται με ενσύρματα είτε με ασύρματα μέσα, συμπεριλαμβανομένης της καλωδιακής ή δορυφορικής μετάδοσης.
6. Τα δικαιώματα των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών λήγουν 50 έτη μετά την ημερομηνία της εγγραφής της ερμηνείας ή εκτέλεσης. Ωστόσο, εάν η εγγραφή της ερμηνείας ή εκτέλεσης επί φωνογραφήματος δημοσιευτεί ή παρουσιαστεί νομίμως στο κοινό εντός της περιόδου αυτής, τα δικαιώματα λήγουν 70 έτη μετά την ημερομηνία της πρώτης αυτής δημοσίευσης ή της πρώτης αυτής παρουσίασης στο κοινό, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη.
7. Τα δικαιώματα των παραγωγών φωνογραφημάτων λήγουν 50 έτη μετά την εγγραφή. Ωστόσο, εάν εντός της περιόδου αυτής το φωνογράφημα έχει δημοσιευτεί νομίμως ή έχει παρουσιαστεί νομίμως στο κοινό, τα δικαιώματα αυτά λήγουν 70 έτη μετά την ημερομηνία αυτής της πρώτης δημοσίευσης ή αυτής της πρώτης παρουσίασης στο κοινό. Κάθε Μέρος μπορεί να θεσπίζει αποτελεσματικά μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι τα κέρδη που παράγονται κατά τα 20 έτη προστασίας που έπονται των 50 ετών κατανέμονται δίκαια μεταξύ των ερμηνευτών ή εκτελεστών καλλιτεχνών και των παραγωγών φωνογραφημάτων.
8. Οι διάρκειες προστασίας που καθορίζονται στο παρόν άρθρο υπολογίζονται από την πρώτη ημέρα του Ιανουαρίου του έτους που έπεται του γενεσιουργού γεγονότος.
9. Κάθε Μέρος μπορεί να παρέχει μεγαλύτερες διάρκειες προστασίας από αυτές που προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

Δικαίωμα παρακολούθησης¹

1. Τα Μέρη προβλέπουν υπέρ του δημιουργού πρωτότυπου έργου γραφικής ή εικαστικής τέχνης δικαίωμα παρακολούθησης το οποίο ορίζεται ως το αναπαλλοτρίωτο δικαίωμα, από το οποίο δεν χωρεί παραίτηση ούτε εκ των προτέρων, είσπραξης ποσοστού επί του τιμήματος κάθε μεταπώλησης του εν λόγω έργου, μετά την πρώτη μεταβίβασή του εκ μέρους του δημιουργού.
2. Το δικαίωμα παρακολούθησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται σε όλες τις μεταπωλήσεις στις οποίες συμμετέχουν επαγγελματίες της αγοράς έργων τέχνης, όπως οίκοι δημοπρασιών, γκαλερί έργων τέχνης και γενικά οποιοσδήποτε έμπορος έργων τέχνης, ως πωλητές, αγοραστής ή διαμεσολαβητές.
3. Κάθε Μέρος μπορεί να προβλέπει ότι το δικαίωμα παρακολούθησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν εφαρμόζεται στις μεταπωλήσεις, εάν ο πωλητής απέκτησε το έργο απευθείας από τον δημιουργό λιγότερο από τρία έτη πριν από την εν λόγω μεταπώληση και όταν η τιμή μεταπώλησης δεν υπερβαίνει ένα ορισμένο ελάχιστο ποσό.
4. Η διαδικασία για την είσπραξη της αμοιβής και το ποσό αυτής αποτελούν ζήτημα που καθορίζεται από τη νομοθεσία κάθε Μέρους.

---

¹ Εάν, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, οι νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις ενός Μέρους δεν προβλέπουν την προστασία που καθορίζεται στο παρόν άρθρο, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται μόνο από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των εν λόγω νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων στο εν λόγω Μέρος, αλλά σε κάθε περίπτωση το αργότερο δύο έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Το εν λόγω Μέρος κοινοποιεί στο άλλο Μέρος την ημερομηνία κατά την οποία άρχισαν να ισχύουν οι εν λόγω νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη των δύο ετών μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της συνεργασίας μεταξύ των αντίστοιχων οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και επιδιώκουν να την προάγουν, με σκοπό την ενίσχυση της διαθεσιμότητας έργων και άλλων προστατευόμενων αντικειμένων στο αντίστοιχο έδαφός τους και τη μεταβίβαση εσόδων από δικαιώματα μεταξύ των αντίστοιχων οργανισμών συλλογικής διαχείρισης για τη χρήση των εν λόγω έργων ή άλλων προστατευόμενων αντικειμένων.
2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της διαφάνειας των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και επιδιώκουν να την προάγουν, ιδίως όσον αφορά τα έσοδα από δικαιώματα που εισπράττουν, τις μειώσεις που εφαρμόζουν στα έσοδα από τα δικαιώματα που εισπράττουν, τη χρήση των εσόδων από δικαιώματα που εισπράττουν, την πολιτική διανομής και το ρεπερτόριό τους.
3. Όταν οργανισμός συλλογικής διαχείρισης εγκατεστημένος στο έδαφος ενός Μέρους εκπροσωπεί άλλον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης εγκατεστημένο στο έδαφος του άλλου Μέρους μέσω συμφωνίας εκπροσώπησης, τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι είναι σημαντικό ο οργανισμός συλλογικής διαχείρισης που ενεργεί ως εκπρόσωπος:
  - α) να μην εισάγει διακρίσεις σε βάρος των κατόχων δικαιωμάτων του εκπροσωπούμενου οργανισμού συλλογικής διαχείρισης·
  - β) να καταβάλλει με ακρίβεια, τακτικά και επιμελώς τα οφειλόμενα ποσά στον εκπροσωπούμενο οργανισμό συλλογικής διαχείρισης· και

- γ) να παρέχει στον εκπροσωπούμενο οργανισμό συλλογικής διαχείρισης πληροφορίες σχετικά με το ποσό των εσόδων από δικαιώματα που εισπράττει για λογαριασμό του και τυχόν μειώσεις που εφαρμόστηκαν στο εν λόγω ποσό των εσόδων από δικαιώματα.

ΑΡΘΡΟ 18.16

Περιορισμοί και εξαιρέσεις

Κάθε Μέρος προβλέπει περιορισμούς ή εξαιρέσεις στα δικαιώματα που ορίζονται στα άρθρα 18.8 (Δημιουργοί) έως 18.12 (Ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές και παρουσίαση στο κοινό φωνογραφημάτων που εκδίδονται για εμπορικούς σκοπούς) μόνο σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις που δεν αντίκεινται στην κανονική εκμετάλλευση του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου και δεν θίγουν αδικαιολόγητα τα νόμιμα συμφέροντα του δικαιούχου.

ΑΡΘΡΟ 18.17

Προστασία τεχνολογικών μέτρων¹

1. Τα Μέρη παρέχουν την κατάλληλη έννομη προστασία κατά της καταστρατήγησης κάθε αποτελεσματικού τεχνολογικού μέτρου την οποία πραγματοποιεί το εμπλεκόμενο πρόσωπο εν γνώσει του ή έχοντας βάσιμους λόγους που του επιτρέπουν να γνωρίζει ότι επιδιώκει τον συγκεκριμένο σκοπό.

---

¹ Εάν, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, οι νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις ενός Μέρους δεν προβλέπουν την προστασία που καθορίζεται στο παρόν άρθρο, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται μόνο από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των εν λόγω νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων στο εν λόγω Μέρος, αλλά σε κάθε περίπτωση το αργότερο τέσσερα έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Το εν λόγω Μέρος κοινοποιεί στο άλλο Μέρος την ημερομηνία κατά την οποία άρχισαν να ισχύουν οι εν λόγω νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη των τεσσάρων ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

2. Κάθε Μέρος παρέχει κατάλληλη έννομη προστασία κατά:
- α) προσώπου που κατασκευάζει, εισάγει, διανέμει, πωλεί, ενοικιάζει ή διαφημίζει για πώληση ή ενοικίαση οποιαδήποτε συσκευή, προϊόν ή εξάρτημα που:
    - i) πέραν της καταστρατήγησης κάθε τεχνολογικού μέτρου, έχει σκοπό ή χρήση περιορισμένης σημασίας· ή
    - ii) έχει πρωτίστως σχεδιαστεί, παραχθεί, προσαρμοστεί ή πραγματοποιηθεί για να επιτρέψει ή να διευκολύνει την καταστρατήγηση κάθε τεχνολογικού μέτρου· και
  - β) προσώπου που παρέχει οποιαδήποτε υπηρεσία η οποία αποτελεί αντικείμενο προώθησης, διαφήμισης ή εμπορίας με σκοπό να καταστεί δυνατή ή να υποβοηθηθεί η καταστρατήγηση κάθε τεχνολογικού μέτρου.
3. Για τους σκοπούς του παρόντος υποτιμήματος, με τη φράση «τεχνολογικό μέτρο» νοείται κάθε τεχνολογία, συσκευή ή εξάρτημα που, κατά τον συνήθη τρόπο λειτουργίας του, αποσκοπεί να εμποδίσει ή να περιορίσει πράξεις, σε σχέση με έργα ή άλλα προστατευόμενα αντικείμενα, μη επιτρεπόμενες από τον δικαιούχο οποιουδήποτε δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων που καλύπτονται από το παρόν υποτίμημα.
4. Τα Μέρη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν κατάλληλα μέτρα, ανάλογα με τις ανάγκες, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η κατάλληλη έννομη προστασία σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν εμποδίζει τους δικαιούχους να επωφελούνται από τους περιορισμούς και τις εξαιρέσεις που προβλέπονται σύμφωνα με το άρθρο 18.16 (Περιορισμοί και εξαιρέσεις).

ΑΡΘΡΟ 18.18

Υποχρεώσεις σχετικά με τις πληροφορίες για τη διαχείριση των δικαιωμάτων

1. Τα Μέρη παρέχουν κατάλληλη έννομη προστασία κατά οποιουδήποτε προσώπου το οποίο προβαίνει εν γνώσει του και χωρίς άδεια σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες ενέργειες:

- α) αφαίρεση ή αλλοίωση οποιασδήποτε πληροφορίας με ηλεκτρονική μορφή σχετικά με τη διαχείριση των δικαιωμάτων· ή
- β) διανομή, εισαγωγή προς διανομή, ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, παρουσίαση στο κοινό ή διάθεση στο κοινό έργων ή άλλου αντικειμένου που προστατεύονται δυνάμει του παρόντος υποτομήματος, από τα οποία έχουν αφαιρεθεί ή αλλοιωθεί χωρίς άδεια οι πληροφορίες σε ηλεκτρονική μορφή σχετικά με τη διαχείριση των δικαιωμάτων·

εάν το πρόσωπο αυτό γνωρίζει ή έχει βάσιμο λόγο να γνωρίζει ότι με την ενέργεια αυτή προτρέπει, επιτρέπει, διευκολύνει ή συγκαλύπτει την προσβολή οποιουδήποτε δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας ή συγγενικών δικαιωμάτων, όπως προβλέπονται από τη νομοθεσία κάθε Μέρους.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση των δικαιωμάτων» νοούνται οι παρεχόμενες από τους δικαιούχους πληροφορίες οι οποίες προσδιορίζουν το έργο ή άλλο προστατευόμενο αντικείμενο που αναφέρεται στο παρόν άρθρο, τον δημιουργό ή κάθε άλλο δικαιούχο, ή πληροφορίες σχετικές με τους όρους και τις προϋποθέσεις χρήσης του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου, καθώς και κάθε αριθμός ή κωδικός που αντιπροσωπεύει τις πληροφορίες αυτές.

3. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται εάν οποιαδήποτε από τις πληροφορίες αυτές συνοδεύει αντίγραφο ή εμφανίζεται σε συνδυασμό με την παρουσίαση στο κοινό ενός έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου που αναφέρεται στο παρόν άρθρο.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ 2

ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ

ΑΡΘΡΟ 18.19

Ταξινόμηση εμπορικών σημάτων

Κάθε Μέρος διατηρεί σύστημα ταξινόμησης εμπορικών σημάτων το οποίο συνάδει με τη συμφωνία της Νίκαιας που αφορά τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων, η οποία συνάφθηκε στη Νίκαια στις 15 Ιουνίου 1957, όπως αναθεωρήθηκε και τροποποιήθηκε.

ΑΡΘΡΟ 18.20

Σημεία συστατικά του εμπορικού σήματος

Το εμπορικό σήμα μπορεί να αποτελείται από οποιαδήποτε σημεία, ιδίως δε από λέξεις, συμπεριλαμβανομένου του ονόματος προσώπων, ή από σχέδια, γράμματα, αριθμούς, χρώματα, το σχήμα του προϊόντος ή τη συσκευασία του προϊόντος, ή από ήχους, υπό την προϋπόθεση ότι τα σημεία αυτά:

- α) είναι ικανά να διακρίνουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησης από τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες άλλων επιχειρήσεων και

- β) αναπαρίστανται στο αντίστοιχο μητρώο εμπορικών σημάτων κάθε Μέρους κατά τρόπο που επιτρέπει στις αρμόδιες αρχές και στο κοινό να προσδιορίζουν σαφώς το ακριβές αντικείμενο της προστασίας που παρέχεται στον δικαιούχο του εμπορικού σήματος.

ΑΡΘΡΟ 18.21

Δικαιώματα που παρέχει το εμπορικό σήμα

1. Κάθε Μέρος προβλέπει ότι ένα καταχωρισμένο εμπορικό σήμα παρέχει στον δικαιούχο του εμπορικού σήματος αποκλειστικά δικαιώματα σ' αυτό. Ο δικαιούχος δικαιούται απαγορεύει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στο πλαίσιο της εμπορικής του δραστηριότητας, χωρίς τη συγκατάθεση του δικαιούχου:
- α) κάθε πανομοιότυπο σημείο με το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα για προϊόντα ή υπηρεσίες που είναι πανομοιότυπες με εκείνες για τις οποίες έχει καταχωριστεί το εμπορικό σήμα· και
- β) κάθε σημείο για το οποίο, λόγω της ταυτότητας ή της ομοιότητάς του με το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα και της ταυτότητας ή της ομοιότητας των προϊόντων ή των υπηρεσιών που καλύπτονται από το εν λόγω εμπορικό σήμα και το σημείο, υπάρχει πιθανότητα σύγχυσης του κοινού, που περιλαμβάνει την πιθανότητα συσχέτισης του σημείου με το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα.

2. Ο δικαιούχος καταχωρισμένου εμπορικού σήματος δικαιούται να εμποδίζει κάθε τρίτο να εισάγει προϊόντα, στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, στο Μέρος όπου είναι καταχωρισμένο το εμπορικό σήμα, χωρίς να έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία εκεί, όταν τα προϊόντα αυτά, συμπεριλαμβανομένης της συσκευασίας, προέρχονται από τρίτες χώρες και φέρουν, χωρίς σχετική άδεια, εμπορικό σήμα το οποίο είναι πανομοιότυπο με το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα για τα εν λόγω προϊόντα ή το οποίο δεν μπορεί να διακριθεί ως προς τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του από το εν λόγω εμπορικό σήμα¹.

3. Το δικαίωμα του δικαιούχου εμπορικού σήματος όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 μπορεί να παύσει να υφίσταται σε περίπτωση που, στο πλαίσιο της διαδικασίας η οποία κινείται προκειμένου να διαπιστωθεί αν το καταχωρισμένο εμπορικό σήμα έχει προσβληθεί, ο διασαφιστής ή ο κάτοχος των προϊόντων παράσχει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο δικαιούχος του καταχωρισμένου εμπορικού σήματος δεν δικαιούται να απαγορεύει τη διάθεση των προϊόντων στην αγορά της χώρας τελικού προορισμού.

ΑΡΘΡΟ 18.22

Διαδικασία καταχώρισης

1. Κάθε Μέρος προβλέπει σύστημα καταχώρισης εμπορικών σημάτων, σύμφωνα με το οποίο κάθε τελική αρνητική απόφαση που λαμβάνεται από την αρμόδια για τα εμπορικά σήματα διοικητική αρχή, συμπεριλαμβανομένης της μερικής απόρριψης της αίτησης καταχώρισης, κοινοποιείται εγγράφως στο σχετικό μέρος, αιτιολογείται δεόντως και υπόκειται σε προσφυγή.

---

¹ Ένα Μέρος μπορεί να λάβει πρόσθετα κατάλληλα μέτρα με σκοπό τη διασφάλιση της ομαλής διαμετακόμισης γενόσημων φαρμάκων.

2. Κάθε Μέρος προβλέπει τη δυνατότητα τρίτων να προβάλλουν αντιρρήσεις για αιτήσεις εμπορικών σημάτων ή, όταν κρίνεται σκόπιμο, τις καταχωρίσεις εμπορικών σημάτων. Η εν λόγω διαδικασία εναντίωσης διεξάγεται κατ' αντιπαράθεση.

3. Τα Μέρη παρέχουν στο κοινό πρόσβαση σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων που περιλαμβάνει τις αιτήσεις και τις καταχωρίσεις εμπορικών σημάτων.

ΑΡΘΡΟ 18.23

Παγκοίνως γνωστά εμπορικά σήματα

Για την εφαρμογή της προστασίας των παγκοίνως γνωστών εμπορικών σημάτων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 δις της σύμβασης των Παρισίων και στο άρθρο 16 παράγραφοι 2 και 3 της συμφωνίας TRIPS, κάθε Μέρος εφαρμόζει την κοινή σύσταση σχετικά με τις διατάξεις περί προστασίας των παγκοίνως γνωστών σημάτων, που εξέδωσαν η Συνέλευση της Ένωσης του Παρισιού για την Προστασία της Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και η Γενική Συνέλευση του ΠΟΔΙ κατά την τριακοστή τέταρτη σειρά συνεδριάσεων των συνελεύσεων των κρατών μελών του ΠΟΔΙ κατά το διάστημα από 20 έως 29 Σεπτεμβρίου 1999.

ΑΡΘΡΟ 18.24

Εξαιρέσεις στα δικαιώματα που απορρέουν από εμπορικό σήμα

1. Κάθε Μέρος προβλέπει περιορισμένης έκτασης εξαιρέσεις στα δικαιώματα που απορρέουν από εμπορικό σήμα, όπως είναι η θεμιτή χρήση περιγραφικών όρων, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών ενδείξεων, και μπορεί να προβλέπει περαιτέρω περιορισμένης έκτασης εξαιρέσεις, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω εξαιρέσεις λαμβάνουν υπόψη τα έννομα συμφέροντα του δικαιούχου του εμπορικού σήματος και των τρίτων ενδιαφερομένων.

2. Το δικαίωμα που παρέχει το εμπορικό σήμα δεν επιτρέπει στον δικαιούχο του να απαγορεύει στους τρίτους να χρησιμοποιούν, στο πλαίσιο της εμπορικής τους δραστηριότητας:

- α) το όνομα ή τη διεύθυνση του τρίτου προσώπου·
- β) ενδείξεις σχετικά με το είδος, την ποιότητα, την ποσότητα, τον προορισμό, την αξία, τη γεωγραφική προέλευση, τον χρόνο παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή υπηρεσιών· ή
- γ) το εμπορικό σήμα, εάν είναι αναγκαίο, για να δηλωθεί ο προορισμός εμπορεύματος ή υπηρεσίας, ιδίως όταν πρόκειται για εξαρτήματα ή ανταλλακτικά,

εφόσον η χρήση αυτή γίνεται από τρίτο σύμφωνα με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία ή το εμπόριο.

3. Το δικαίωμα που παρέχει το εμπορικό σήμα δεν επιτρέπει στον δικαιούχο του να απαγορεύει στους τρίτους να χρησιμοποιούν, στο πλαίσιο της εμπορικής τους δραστηριότητας, προγενέστερο δικαίωμα συγκεκριμένης μόνο τοπικής ισχύος εάν το δικαίωμα αυτό αναγνωρίζεται από τη νομοθεσία του οικείου Μέρους και η χρήση του γίνεται εντός των εδαφικών ορίων στα οποία αναγνωρίζεται.

Λόγοι έκπτωσης

1. Κάθε Μέρος προβλέπει ότι ο δικαιούχος εμπορικού σήματος είναι δυνατό να κηρυχθεί έκπτωτος εάν, εντός συνεχόμενης χρονικής περιόδου¹ που καθορίζεται από το δίκαιο κάθε Μέρους, δεν έχει γίνει ουσιαστική χρήση του εμπορικού σήματος στο οικείο έδαφος για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία ή τις οποίες έχει καταχωριστεί και δεν συντρέχουν βάσιμοι λόγοι για τη μη χρήση. Ωστόσο, κανείς δεν μπορεί να επικαλεστεί την έκπτωση του δικαιούχου από τα δικαιώματα που παρέχει το εμπορικό σήμα εάν, κατά το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της λήξης της ανωτέρω συνεχόμενης χρονικής περιόδου και της υποβολής της αίτησης έκπτωσης, υπήρξε έναρξη ή επανάλληψη της ουσιαστικής χρήσης του εμπορικού σήματος. Εντούτοις, η έναρξη ή επανάλληψη της χρήσης εντός χρονικής περιόδου² που καθορίζεται από το δίκαιο κάθε Μέρους και προηγείται της υποβολής της αίτησης έκπτωσης, η οποία δεν αρχίζει να τρέχει νωρίτερα από τη συμπλήρωση της συνεχόμενης περιόδου μη χρήσης, δεν λαμβάνεται υπόψη, στην περίπτωση κατά την οποία οι προπαρασκευαστικές ενέργειες για την έναρξη ή την επανάλληψη της χρήσης συνέβησαν μόνον αφού ο δικαιούχος έλαβε γνώση της πιθανότητας να υποβληθεί η αίτηση έκπτωσης.

2. Ο δικαιούχος του εμπορικού σήματος είναι επίσης δυνατό να κηρυχθεί έκπτωτος των δικαιωμάτων του εάν, μετά την ημερομηνία καταχώρισης, το εμπορικό σήμα:
  - α) συνεπεία πράξεων ή αδράνειας του δικαιούχου, έχει καταστεί συνήθης εμπορική ονομασία προϊόντος ή υπηρεσίας για το οποίο / την οποία έχει καταχωριστεί· ή

---

¹ Για τους σκοπούς της παρούσας πρότασης, η χρονική περίοδος που καθορίζεται από το δίκαιο κάθε Μέρους είναι τουλάχιστον τρία έτη.

² Για τους σκοπούς της παρούσας πρότασης, η χρονική περίοδος που καθορίζεται από το δίκαιο κάθε Μέρους είναι τουλάχιστον ένας μήνας.

- β) λόγω της χρήσης του εμπορικού σήματος από τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεση του δικαιούχου για τα εμπορεύματα ή τις υπηρεσίες για τα οποία / τις οποίες έχει καταχωριστεί, ενδέχεται να παραπλανηθεί το κοινό ιδίως ως προς τη φύση, την ποιότητα ή τη γεωγραφική προέλευση αυτών των προϊόντων ή υπηρεσιών.

ΑΡΘΡΟ 18.26

Αιτήσεις που υποβάλλονται κακόπιστα

Ένα εμπορικό σήμα είναι δυνατό να κηρυχθεί άκυρο, εάν η αίτηση καταχώρισης του εμπορικού σήματος υποβλήθηκε κακόπιστα από τον αιτούντα. Κάθε Μέρος μπορεί επίσης να προβλέπει ότι αυτό το εμπορικό σήμα δεν καταχωρίζεται.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ 3

ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ

ΑΡΘΡΟ 18.27

Προστασία καταχωρισμένων σχεδίων και υποδειγμάτων

1. Τα Μέρη θεσπίζουν ρυθμίσεις για την προστασία νέων ή πρωτότυπων σχεδίων και υποδειγμάτων που έχουν δημιουργηθεί κατά τρόπο ανεξάρτητο. Η προστασία αυτή εξασφαλίζεται με την καταχώριση και παρέχει στους δικαιούχους των σχεδίων και υποδειγμάτων αποκλειστικό δικαίωμα σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος υποτμήματος. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, τα Μέρη μπορούν να θεωρούν ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα που διαθέτει ατομικό χαρακτήρα είναι πρωτότυπο.
2. Ο δικαιούχος καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος έχει το δικαίωμα να εμποδίζει τρίτους να προβαίνουν, χωρίς τη συγκατάθεσή του, τουλάχιστον στην παραγωγή, την προσφορά προς πώληση, την πώληση, την εισαγωγή, την εξαγωγή ή την αποθήκευση προϊόντων που φέρουν ή ενσωματώνουν το καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα, ή στη χρήση αντικειμένων που φέρουν ή ενσωματώνουν το προστατευόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα, εάν οι εν λόγω πράξεις επιχειρούνται για εμπορικούς σκοπούς¹.

---

¹ Ένα Μέρος μπορεί να πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 18.27 (Προστασία καταχωρισμένων σχεδίων και υποδειγμάτων) σε σχέση με την «εξαγωγή» και την «αποθήκευση» εάν παρέχει στον δικαιούχο του καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος το δικαίωμα να απαγορεύει σε τρίτους να προσφέρουν προς πώληση ή να μισθώνουν, ή να πωλούν ή να μισθώνουν κάθε αντικείμενο που φέρει ή ενσωματώνει το καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα κατά τρόπο που οδηγεί στην εξαγωγή ή αποθήκευση του εν λόγω αντικειμένου.

3. Ένα Μέρος μπορεί να προβλέπει ότι σχέδιο ή υπόδειγμα που εφαρμόζεται ή ενσωματώνεται σε προϊόν το οποίο αποτελεί συστατικό σύνθετου προϊόντος λογίζεται ότι είναι νέο ή πρωτότυπο:

- α) εάν το συστατικό, αφού ενσωματωθεί στο σύνθετο προϊόν, παραμένει ορατό κατά τη συνήθη χρήση του προϊόντος· και
- β) στον βαθμό που τα ορατά χαρακτηριστικά του συστατικού πληρούν, αυτά καθαυτά, τις προϋποθέσεις ως προς τον νεωτερισμό και την πρωτοτυπία.

4. Για τους σκοπούς της παραγράφου 3 στοιχείο α), ως «συνήθης χρήση» νοείται η χρήση από τον τελικό καταναλωτή, εκτός από τις εργασίες συντήρησης, εξυπηρέτησης ή επισκευής.

ΑΡΘΡΟ 18.28

Διάρκεια της προστασίας

Κάθε Μέρος διασφαλίζει τη δυνατότητα ανανέωσης της διάρκειας προστασίας δικαιούχου καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος για μία ή περισσότερες πενταετείς περιόδους η καθεμία. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι η διάρκεια της προστασίας που παρέχεται για καταχωρισμένα σχέδια και υποδείγματα ανέρχεται συνολικά σε τουλάχιστον 15 έτη από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης.

ΑΡΘΡΟ 18.29

Προστασία που παρέχεται σε μη καταχωρισμένα σχέδια και υποδείγματα

1. Τα Μέρη παρέχουν στους δικαιούχους μη καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος το δικαίωμα να αποτρέψουν τη χρήση του μη καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος από οποιοδήποτε τρίτο μέρος που δεν έχει τη συγκατάθεσή του μόνο εάν η αμφισβητούμενη χρήση προκύπτει από αντιγραφή του μη καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος στο αντίστοιχο έδαφός τους. Η εν λόγω χρήση καλύπτει τουλάχιστον την προσφορά προς πώληση, τη διάθεση στην αγορά, την εισαγωγή ή την εξαγωγή του προϊόντος¹.
2. Η διάρκεια της προστασίας που παρέχεται για τα μη καταχωρισμένα σχέδια και υποδείγματα ανέρχεται σε τουλάχιστον μία τριετία από την ημερομηνία κατά την οποία το σχέδιο ή υπόδειγμα διατέθηκε για πρώτη φορά στο κοινό στο έδαφος του Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 18.30

Εξαιρέσεις και αποκλεισμοί

1. Κάθε Μέρος μπορεί να προβλέπει περιορισμένης έκτασης εξαιρέσεις όσον αφορά την προστασία των σχεδίων ή υποδειγμάτων, συμπεριλαμβανομένων των μη καταχωρισμένων σχεδίων ή υποδειγμάτων, υπό τον όρο ότι οι εξαιρέσεις αυτές δεν συνεπάγονται υπέρμετρους περιορισμούς όσον αφορά την κανονική εκμετάλλευση των προστατευόμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων και δεν θίγουν αδικαιολόγητα τα έννομα συμφέροντα του δικαιούχου του προστατευόμενου σχεδίου ή υποδείγματος, λαμβανομένων υπόψη των εννόμων συμφερόντων τρίτων.

---

¹ Ένα Μέρος μπορεί να πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 18.29 (Προστασία καταχωρισμένων σχεδίων και υποδειγμάτων) σε σχέση με την «εξαγωγή» εάν παρέχει στον δικαιούχο του μη καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος το δικαίωμα να εμποδίζει τρίτους να πωλούν, να διαθέτουν στην αγορά ή να εισάγουν το προϊόν που φέρει ή ενσωματώνει το μη καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα κατά τρόπο που οδηγεί στην εξαγωγή του εν λόγω προϊόντος.

2. Η προστασία σχεδίων και υποδειγμάτων δεν επεκτείνεται σε σχέδια ή υποδείγματα τα οποία είναι αποκλειστικά απόρροια τεχνικών ή λειτουργικών παραμέτρων. Η καταχώριση σχεδίου ή υποδείγματος δεν παρέχει δικαιώματα επί των χαρακτηριστικών της εμφάνισης ενός προϊόντος, τα οποία πρέπει υποχρεωτικώς να αναπαραχθούν με την ακριβή μορφή και τις διαστάσεις τους, ώστε το προϊόν στο οποίο ενσωματώνεται ή εφαρμόζεται το σχέδιο ή υπόδειγμα να μπορεί να συνδεθεί μηχανικά με άλλο προϊόν ή να τοποθετηθεί μέσα, γύρω ή επάνω σε άλλο προϊόν, ώστε καθένα από τα προϊόντα αυτά να μπορεί να επιτελεί τη λειτουργία του.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, ένα σχέδιο ή υπόδειγμα παρέχει δικαιώματα επί σχεδίου ή υποδείγματος σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 18.27 (Προστασία καταχωρισμένων σχεδίων και υποδειγμάτων) παράγραφος 1, το οποίο καθιστά δυνατή την πολλαπλή συναρμολόγηση ή σύνδεση αμοιβαία υποκαταστάσιμων προϊόντων σε σύστημα δομοστοιχείων.

ΑΡΘΡΟ 18.31

Σχέση με το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας

Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι σχέδιο ή υπόδειγμα, συμπεριλαμβανομένου μη καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος, μπορεί επίσης να τύχει προστασίας βάσει της νομοθεσίας του για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, αρχής γενομένης από την ημερομηνία κατά την οποία το σχέδιο ή το υπόδειγμα δημιουργήθηκε ή αποτυπώθηκε με οποιαδήποτε μορφή. Κάθε Μέρος καθορίζει την έκταση και τις προϋποθέσεις παροχής της προστασίας, καθώς και τον απαιτούμενο βαθμό πρωτοτυπίας.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ 4

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 18.32

Πεδίο εφαρμογής, διαδικασίες και ορισμοί

1. Το παρόν υποτμήμα εφαρμόζεται ως προς την αναγνώριση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων οίνων, αλκοολούχων υγρών και τροφίμων, καταγόμενων από τα Μέρη.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος υποτμήματος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
  - α) «γεωγραφική ένδειξη»: η ένδειξη με την οποία επισημαίνεται ότι ένα εμπόρευμα κατάγεται από Μέρος ή από συγκεκριμένη περιοχή ή τοποθεσία του εν λόγω Μέρους, όταν από τη γεωγραφική καταγωγή του εμπορεύματος συναρτώνται σε μεγάλο βαθμό δεδομένη ιδιότητα, η φήμη ή άλλα χαρακτηριστικά του εν λόγω εμπορεύματος·
  - β) «κατηγορία προϊόντων»: κατηγορία προϊόντων που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 18-A (Κατηγορίες προϊόντων)· και
  - γ) «προδιαγραφές προϊόντος»: όσον αφορά το σχετικό εμπόρευμα για μια γεωγραφική ένδειξη, οι εγκεκριμένες απαιτήσεις για τη χρήση της εν λόγω γεωγραφικής ένδειξης κατά την εμπορία του εν λόγω εμπορεύματος.

3. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ενστάσεων και την εξέταση των γεωγραφικών ενδείξεων, η Νέα Ζηλανδία προστατεύει τις γεωγραφικές ενδείξεις της Ένωσης που παρατίθενται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογος γεωγραφικών ενδείξεων — Ευρωπαϊκή Ένωση) τμήμα Α παρέχοντας τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο προστασίας με αυτό που ορίζεται στο παρόν υποτιμήμα.

4. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ενστάσεων και την εξέταση των γεωγραφικών ενδείξεων, η Ένωση προστατεύει τις γεωγραφικές ενδείξεις της Νέας Ζηλανδίας που παρατίθενται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογος γεωγραφικών ενδείξεων — Νέα Ζηλανδία) τμήμα Β παρέχοντας τουλάχιστον το ίδιο επίπεδο προστασίας με αυτό που ορίζεται στο παρόν υποτιμήμα.

ΑΡΘΡΟ 18.33

Τροποποίηση του καταλόγου γεωγραφικών ενδείξεων

1. Ο κατάλογος των κατηγοριών προϊόντων στο παράρτημα 18-A (Κατηγορίες προϊόντων) και ο κατάλογος των γεωγραφικών ενδείξεων που πρέπει να προστατεύονται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) μπορούν να τροποποιηθούν με απόφαση της επιτροπής εμπορίου, μεταξύ άλλων με την προσθήκη γεωγραφικών ενδείξεων, την επικαιροποίηση του καταλόγου των κατηγοριών προϊόντων ή την κατάργηση των γεωγραφικών ενδείξεων που έχουν παύσει να προστατεύονται στον τόπο καταγωγής τους.

2. Τυχόν προσθήκες στο παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) δεν υπερβαίνουν τις 30 γεωγραφικές ενδείξεις για κάθε Μέρος ανά τριετία μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Νέες γεωγραφικές ενδείξεις προστίθενται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας ενστάσεων σύμφωνα με την παράγραφο 3 και μετά την εξέταση των εν λόγω γεωγραφικών ενδείξεων κατά τρόπο ικανοποιητικό και για τα δύο Μέρη.

3. Κάθε Μέρος προβλέπει ότι είναι δυνατή η υποβολή ενστάσεων κατά αιτήματος προστασίας γεωγραφικής ένδειξης στο πλαίσιο της διαδικασίας ενστάσεων που αναφέρεται στο άρθρο 18.32 (Πεδίο εφαρμογής, διαδικασίες και ορισμοί) παράγραφοι 3 και 4 και ότι κάθε τέτοιο αίτημα προστασίας μπορεί να απορριφθεί ή άλλως να μην παρασχεθεί προστασία. Οι λόγοι ένστασης σε αίτημα προστασίας γεωγραφικής ένδειξης είναι οι ακόλουθοι:

- α) η γεωγραφική ένδειξη είναι πανομοιότυπη ή παρόμοια σε βαθμό που να προκαλεί σύγχυση με εμπορικό σήμα που έχει καταχωριστεί, ή για το οποίο έχει υποβληθεί αίτηση καταχώρισης, καλή τη πίστη στο Μέρος για το ίδιο ή παρόμοιο προϊόν, ή με εμπορικό σήμα για το οποίο έχουν αποκτηθεί δικαιώματα στο Μέρος μέσω της καλόπιστης χρήσης του ίδιου ή παρόμοιου προϊόντος·
- β) η γεωγραφική ένδειξη είναι πανομοιότυπη ή παρόμοια με εμπορικό σήμα σε σχέση με οποιοδήποτε προϊόν που δεν είναι παρόμοιο με το προϊόν για το οποίο έχει καταχωριστεί το εμπορικό σήμα, όταν το εμπορικό σήμα είναι παγκοίμως γνωστό στο Μέρος και η χρήση της γεωγραφικής ένδειξης υποδηλώνει σύνδεση μεταξύ του προϊόντος και του κατόχου του εμπορικού σήματος και τα συμφέροντα του δικαιούχου του εμπορικού σήματος ενδέχεται να θιγούν από την εν λόγω χρήση·
- γ) η γεωγραφική ένδειξη αποτελεί όρο που χρησιμοποιείται συνήθως στην καθομιλουμένη ως κοινή ονομασία του σχετικού προϊόντος στο Μέρος·
- δ) η γεωγραφική ένδειξη αποτελεί όρο που χρησιμοποιείται στο Μέρος ως ονομασία φυτικής ποικιλίας ή ζωικής φυλής και ενδέχεται, ως εκ τούτου, να παραπλανήσει τους καταναλωτές ως προς την πραγματική καταγωγή του προϊόντος·

ε) η γεωγραφική ένδειξη είναι ομώνυμη ή εν μέρει ομώνυμη γεωγραφική ένδειξη· και

στ) η χρήση ή η καταχώριση της γεωγραφικής ένδειξης στο Μέρος είναι πιθανό να είναι προσβλητική.

4. Για τους σκοπούς του παρόντος υποτιμήματος, το Μέρος, όταν καθορίζει αν ένας όρος χρησιμοποιείται συνήθως στην καθομιλουμένη ως κοινή ονομασία του σχετικού προϊόντος σε ένα Μέρος, μπορεί να λαμβάνει υπόψη τον τρόπο με τον οποίο οι καταναλωτές κατανοούν τον όρο στο εν λόγω Μέρος. Στους παράγοντες που σχετίζονται με τον τρόπο με τον οποίο οι καταναλωτές κατανοούν τον όρο μπορεί να περιλαμβάνονται αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με το αν ο όρος χρησιμοποιείται στο ίδιο είδος του εν λόγω προϊόντος, όπως υποδεικνύεται από τις σχετικές πηγές, και σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο το προϊόν που αναφέρεται στον όρο διατίθεται στην αγορά και χρησιμοποιείται στο εμπόριο στο εν λόγω Μέρος.

5. Κατά την αξιολόγηση των ενστάσεων για προστασία που υποβάλλει ένα πρόσωπο για οποιονδήποτε από τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 3, ένα Μέρος βασίζει την αξιολόγησή του μόνο στην κατάσταση που επικρατεί στο εν λόγω Μέρος.

Προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων

1. Κάθε Μέρος θέτει, σε σχέση με τις γεωγραφικές ενδείξεις του άλλου Μέρους που παρατίθενται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων), στη διάθεση των ενδιαφερομένων έννομα μέσα με τα οποία μπορούν να αποτραπούν στο έδαφός του:
- α) η εμπορική χρήση γεωγραφικής ένδειξης που προσδιορίζει εμπόρευμα για ομοειδές εμπόρευμα¹ το οποίο δεν πληροί τις ισχύουσες προδιαγραφές προϊόντος της γεωγραφικής ένδειξης ακόμη και αν:
- i) αναφέρεται η πραγματική καταγωγή του εμπορεύματος·
  - ii) η γεωγραφική ένδειξη χρησιμοποιείται σε μετάφραση² ή μεταγραμματισμό³· ή
  - iii) η γεωγραφική ένδειξη συνοδεύεται από εκφράσεις όπως «είδος», «τύπου», «με χαρακτηριστικά», «απομίμηση» ή παρόμοιες εκφράσεις·
- β) η χρήση οποιουδήποτε μέσου για την περιγραφή ή την παρουσίαση εμπορεύματος με το οποίο δηλώνεται ή υπονοείται ότι το εν λόγω εμπόρευμα κατάγεται από γεωγραφική περιοχή που δεν συμπίπτει με τον πραγματικό τόπο καταγωγής του, εφόσον με τον τρόπο αυτόν το κοινό σχηματίζει εσφαλμένη αντίληψη όσον αφορά τη γεωγραφική καταγωγή ή τη φύση του εμπορεύματος· και

---

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος υποτιμήματος, ως «ομοειδές εμπόρευμα» νοείται το εμπόρευμα που εμπίπτει στην ίδια κατηγορία προϊόντων όπως ορίζεται στο παράρτημα 18-A (Κατηγορίες προϊόντων).

² Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι αυτό πρέπει να αξιολογείται κατά περίπτωση. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται όταν παρέχονται στοιχεία που αποδεικνύουν ότι δεν υπάρχει κανένας σύνδεσμος ανάμεσα στη γεωγραφική ένδειξη και τον μεταφρασμένο όρο.

³ Για τους σκοπούς του παρόντος υποτιμήματος, ως «μεταγραμματισμός» νοείται η μετατροπή των χαρακτήρων βάσει της φωνητικής της πρωτότυπης γλώσσας ή των πρωτότυπων γλωσσών της σχετικής γεωγραφικής ένδειξης.

- γ) κάθε άλλη χρήση γεωγραφικής ένδειξης που συνιστά πράξη αθέμιτου ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 10 δις της σύμβασης των Παρισίων, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει την εμπορική χρήση γεωγραφικής ένδειξης που εκμεταλλεύεται τη φήμη της εν λόγω γεωγραφικής ένδειξης, ακόμη και όταν το συγκεκριμένο εμπόρευμα χρησιμοποιείται ως συστατικό.
2. Το παρόν υποτιμήμα δεν εφαρμόζεται όσον αφορά γεωγραφική ένδειξη Μέρους που παρατίθεται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) η οποία δεν προστατεύεται πλέον δυνάμει των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων του άλλου Μέρους.
3. Εάν γεωγραφική ένδειξη Μέρους που παρατίθεται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) παύσει να προστατεύεται στο έδαφος του Μέρους καταγωγής, το Μέρος καταγωγής ενημερώνει αμέσως το άλλο Μέρος και ζητεί την ακύρωση της προστασίας της γεωγραφικής ένδειξης.
4. Καμία διάταξη του παρόντος υποτιμήματος δεν θίγει το δικαίωμα οποιουδήποτε προσώπου να χρησιμοποιεί, στο πλαίσιο της εμπορικής του δραστηριότητας, το όνομά του ή το όνομα του προκατόχου του στην επιχείρηση, εκτός εάν το όνομα χρησιμοποιείται κατά τρόπο που παραπλανά το κοινό.
5. Καμία διάταξη του παρόντος υποτιμήματος δεν υποχρεώνει τα Μέρη να εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος υποτιμήματος όσον αφορά γεωγραφική ένδειξη του άλλου Μέρους σε σχέση με εμπόρευμα για το οποίο η σχετική ένδειξη είναι πανομοιότυπη ή παρόμοια με:
- α) την κοινή ονομασία φυτικής ποικιλίας ή ζωικής φυλής και ενδέχεται, ως εκ τούτου, να παραπλανήσει τον καταναλωτή ως προς την πραγματική καταγωγή του εμπορεύματος· ή

β) όρο που χρησιμοποιείται συνήθως στην καθομιλουμένη ως κοινή ονομασία του εμπορεύματος αυτού στο εν λόγω Μέρος.

6. Καμία διάταξη του παρόντος υποτιμήματος δεν υποχρεώνει τα Μέρη να εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος υποτιμήματος όσον αφορά μεμονωμένο συστατικό που περιέχεται σε γεωγραφική ένδειξη πολλών συστατικών του άλλου Μέρους σε σχέση με εμπόρευμα για το οποίο το μεμονωμένο συστατικό είναι πανομοιότυπο ή παρόμοιο με:

α) την κοινή ονομασία φυτικής ποικιλίας ή ζωικής φυλής και ενδέχεται, ως εκ τούτου, να παραπλανήσει τον καταναλωτή ως προς την πραγματική καταγωγή του εμπορεύματος· ή

β) όρο που χρησιμοποιείται συνήθως στην καθομιλουμένη ως κοινή ονομασία του εμπορεύματος αυτού στο εν λόγω Μέρος.

7. Καμία διάταξη του παρόντος υποτιμήματος δεν υποχρεώνει τα Μέρη να εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος υποτιμήματος όσον αφορά οποιαδήποτε λέξη ή μετάφραση ή μεταγραμματισμό οποιασδήποτε λέξης που περιέχεται σε γεωγραφική ένδειξη του άλλου Μέρους, όταν η εν λόγω λέξη, μετάφραση ή μεταγραμματισμός είναι κοινή αγγλική λέξη όπως «mountain», «alps» ή «river».

ΑΡΘΡΟ 18.35

Ημερομηνία προστασίας

1. Κάθε Μέρος προβλέπει ότι οι γεωγραφικές ενδείξεις που παρατίθενται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) και αναφέρονται στο άρθρο 18.32 (Πεδίο εφαρμογής, διαδικασίες και ορισμοί) προστατεύονται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας σύμφωνα με το άρθρο 18.34 (Προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων).

2. Για τις γεωγραφικές ενδείξεις που προστίθενται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, κάθε Μέρος μεριμνά ώστε οι εν λόγω γεωγραφικές ενδείξεις να προστατεύονται σύμφωνα με το άρθρο 18.34 (Προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων) από την ημερομηνία δημοσίευσης των ονομασιών για σκοπούς υποβολής ενστάσεων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 18.33 (Τροποποίηση του καταλόγου γεωγραφικών ενδείξεων) παράγραφος 2.

ΑΡΘΡΟ 18.36

Δικαίωμα χρήσης γεωγραφικών ενδείξεων

1. Γεωγραφική ένδειξη που προστατεύεται βάσει του παρόντος υποτομήματος μπορεί να χρησιμοποιείται από οποιαδήποτε επιχείρηση διαθέτει στην αγορά εμπόρευμα που πληροί τις αντίστοιχες προδιαγραφές προϊόντος.
2. Η παράγραφος 1 δεν περιορίζει τη δυνατότητα ενός Μέρους να ρυθμίζει την παραγωγή ή την εμπορία των εμπορευμάτων τα οποία αφορά μια γεωγραφική ένδειξη σύμφωνα με το δίκαιο του εν λόγω Μέρους.

Σχέση με τα εμπορικά σήματα

1. Η καταχώριση εμπορικού σήματος που περιέχει ή αποτελείται από γεωγραφική ένδειξη του άλλου Μέρους η οποία παρατίθεται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) απορρίπτεται ή ακυρώνεται, αυτεπαγγέλτως, εάν το επιτρέπουν οι νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις του Μέρους ή κατόπιν αιτήματος ενδιαφερόμενου μέρους, όσον αφορά εμπόρευμα που εμπίπτει στην κατηγορία προϊόντων που προσδιορίζεται στο παράρτημα 18-A (Κατηγορίες προϊόντων) για την εν λόγω γεωγραφική ένδειξη και το οποίο δεν κατάγεται από τον τόπο καταγωγής που ορίζεται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) για την εν λόγω γεωγραφική ένδειξη.
2. Αν έχει υποβληθεί αίτηση καταχώρισης εμπορικού σήματος ή έχει καταχωριστεί εμπορικό σήμα καλή τη πίστει, ή αν έχουν κτηθεί δικαιώματα επί εμπορικού σήματος μέσω της χρήσης του καλή τη πίστει, σε Μέρος πριν από την ημερομηνία προστασίας της εν λόγω γεωγραφικής ένδειξης που αναφέρεται στο άρθρο 18.35 (Ημερομηνία προστασίας), τα μέτρα που λαμβάνονται για την εφαρμογή του παρόντος υποτιμήματος στο εν λόγω Μέρος δεν θίγουν τη δυνατότητα καταχώρισης ή το κύρος της καταχώρισης του εμπορικού σήματος, ή το δικαίωμα χρήσης του, για τον λόγο ότι το εν λόγω εμπορικό σήμα είναι πανομοιότυπο ή παρόμοιο με γεωγραφική ένδειξη. Το εν λόγω εμπορικό σήμα μπορεί να συνεχίσει να χρησιμοποιείται και μπορεί να ανανεωθεί για το εν λόγω εμπόρευμα ανεξάρτητα από την προστασία της γεωγραφικής ένδειξης, υπό τον όρο ότι δεν υπάρχουν λόγοι για την ακύρωση ή την έκπτωση από τα δικαιώματα του εμπορικού σήματος στη νομοθεσία του Μέρους για τα εμπορικά σήματα.
3. Η νομοθεσία ενός Μέρους μπορεί να προβλέπει ότι κάθε αίτηση που υποβάλλεται σε σχέση με τη χρήση ή την καταχώριση εμπορικού σήματος πρέπει να έχει υποβληθεί εντός πενταετίας από τη στιγμή που η αντικανονική χρήση της προστατευόμενης ένδειξης έχει γίνει ευρέως γνωστή στο εν λόγω Μέρος ή από την ημερομηνία καταχώρισης του εμπορικού σήματος στο εν λόγω Μέρος, υπό τον όρο ότι το εμπορικό σήμα έχει δημοσιευτεί μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη της ημερομηνίας κατά την οποία η αντικανονική χρήση του σήματος έγινε ευρέως γνωστή στο συγκεκριμένο Μέρος.

ΑΡΘΡΟ 18.38

Επιβολή της προστασίας

Κάθε Μέρος μεριμνά ώστε οι γεωγραφικές ενδείξεις που παρατίθενται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) να επιβάλλονται αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος ενδιαφερόμενου μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του, με κατάλληλα διοικητικά και δικαστικά μέτρα.

ΑΡΘΡΟ 18.39

Γενικοί κανόνες

1. Στην περίπτωση ομώνυμων γεωγραφικών ενδείξεων για τις οποίες ζητείται προστασία σύμφωνα με το άρθρο 18.33 (Τροποποίηση του καταλόγου γεωγραφικών ενδείξεων), για εμπορεύματα που εμπίπτουν στην ίδια κατηγορία προϊόντων, η επιτροπή εμπορίου εκδίδει απόφαση για τον καθορισμό των πρακτικών προϋποθέσεων υπό τις οποίες οι εν λόγω ομώνυμες ενδείξεις θα διαφοροποιούνται μεταξύ τους, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη διασφάλισης της ισότιμης μεταχείρισης των οικείων παραγωγών και μη παραπλάνησης των καταναλωτών.
2. Μέρος το οποίο, στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων διεθνούς συμφωνίας με τρίτη χώρα, εξετάζει το ενδεχόμενο προστασίας γεωγραφικής ένδειξης που προσδιορίζει εμπόρευμα καταγωγής της εν λόγω τρίτης χώρας, ενημερώνει το άλλο Μέρος και παρέχει στο εν λόγω Μέρος τη δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις πριν από την προστασία της γεωγραφικής ένδειξης, εάν:
  - α) η γεωγραφική ένδειξη που εξετάζεται στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων με την τρίτη χώρα είναι ομώνυμη με γεωγραφική ένδειξη του άλλου Μέρους η οποία παρατίθεται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων)· και

- β) το οικείο εμπόρευμα εμπίπτει στην κατηγορία προϊόντων που προσδιορίζεται στο παράρτημα 18-A (Κατηγορίες προϊόντων) για την ομώνυμη γεωγραφική ένδειξη του άλλου Μέρους.
3. Οι προδιαγραφές προϊόντος γεωγραφικής ένδειξης που παρατίθεται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) είναι εκείνες που έχουν εγκριθεί, συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων που έχουν επίσης εγκριθεί, από τις αρμόδιες αρχές του Μέρους από το έδαφος του οποίου κατάγεται το εμπόρευμα.
4. Η προστασία γεωγραφικής ένδειξης Μέρους η οποία παρατίθεται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων) μπορεί να ακυρωθεί μόνο από το Μέρος από το οποίο κατάγεται το εμπόρευμα.
5. Τα εμπορεύματα μπορούν να διατίθενται στην αγορά και να πωλούνται έως την εξάντληση των αποθεμάτων, εάν έχουν περιγραφεί και παρουσιαστεί νόμιμα αλλά κατά τρόπο που απαγορεύεται από το παρόν υποτιμήμα κατά την ημερομηνία:
- α) έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας·
- β) έγκρισης, με απόφαση της επιτροπής εμπορίου, τροποποίησης του καταλόγου γεωγραφικών ενδείξεων σύμφωνα με το άρθρο 18.33 (Τροποποίηση του καταλόγου γεωγραφικών ενδείξεων)· ή
- γ) λήξης της σχετικής μεταβατικής περιόδου που ορίζεται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων).

ΑΡΘΡΟ 18.40

Συστήματα προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων

1. Κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί σύστημα για την καταχώριση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων στο έδαφός του.
2. Το σύστημα της παραγράφου 1 περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:
  - α) επίσημο μέσο το οποίο καθιστά διαθέσιμο στο κοινό τον κατάλογο των καταχωρισμένων γεωγραφικών ενδείξεων·
  - β) διοικητική διαδικασία με την οποία επαληθεύεται ότι οι γεωγραφικές ενδείξεις προς καταχώριση επισημαίνουν ορισμένο εμπόρευμα ως καταγόμενο από το έδαφος Μέρους ή από περιοχή ή τοποθεσία στο εν λόγω Μέρος, εφόσον από τη γεωγραφική καταγωγή του εμπορεύματος συναρτώνται σε μεγάλο βαθμό δεδομένη ιδιότητα, η φήμη ή άλλα χαρακτηριστικά του εμπορεύματος·
  - γ) διαδικασία ενστάσεων η οποία επιτρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα έννομα συμφέροντα τρίτων· και
  - δ) διαδικασία για την ακύρωση της προστασίας γεωγραφικής ένδειξης, η οποία λαμβάνει υπόψη τα έννομα συμφέροντα τρίτων και τα έννομα συμφέροντα των χρηστών των οικείων καταχωρισμένων γεωγραφικών ενδείξεων.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ 5

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΑΡΘΡΟ 18.41

Έκταση της προστασίας των εμπορικών απορρήτων και ορισμοί

1. Τα Μέρη προβλέπουν κατάλληλες δικαστικές διαδικασίες και μέτρα αποκατάστασης αστικού δικαίου ώστε κάθε κάτοχος εμπορικού απορρήτου να μπορεί να εμποδίζει και να εξασφαλίζει αποκατάσταση για την απόκτηση, τη χρήση ή την κοινοποίηση εμπορικού απορρήτου, όταν οι εν λόγω πράξεις εκτελούνται κατά τρόπο που αντίκειται στα χρηστά συναλλακτικά ήθη.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος υποτιμήματος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
  - α) «εμπορικό απόρρητο»: πληροφορίες:
    - i) οι οποίες είναι απόρρητες, υπό την έννοια ότι, είτε ως σύνολο είτε από την άποψη του ακριβούς περιεχομένου και της διάταξης των συνιστωσών τους, δεν είναι ευρέως γνωστές σε πρόσωπα που ανήκουν στους κύκλους που ασχολούνται συνήθως μ' αυτό το είδος πληροφοριών ούτε άμεσα προσβάσιμες από τα πρόσωπα αυτά·
    - ii) οι οποίες έχουν εμπορική αξία η οποία απορρέει από τον απόρρητο χαρακτήρα τους· και
    - iii) το πρόσωπο που έχει αποκτήσει νομίμως τον έλεγχο επί των εν λόγω πληροφοριών έχει καταβάλει εύλογες προσπάθειες, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων, για την προστασία του απόρρητου χαρακτήρα τους· και

β) «κάτοχος εμπορικού απορρήτου»: κάθε πρόσωπο που ελέγχει νομίμως εμπορικό απόρρητο.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος υποτιμήματος, θεωρείται ότι αντίκεινται στα χρηστά συναλλακτικά ήθη τουλάχιστον οι ακόλουθες συμπεριφορές:

- α) η απόκτηση εμπορικού απορρήτου χωρίς τη συγκατάθεση του κατόχου του εμπορικού απορρήτου, εάν αποκτάται με μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε έγγραφα, αντικείμενα, υλικά, ουσίες ή ηλεκτρονικά αρχεία, ή μέσω ιδιοποίησης ή αντιγραφής εγγράφων, αντικειμένων, υλικών, ουσιών ή ηλεκτρονικών αρχείων, τα οποία βρίσκονται νομίμως υπό τον έλεγχο του κατόχου του εμπορικού απορρήτου και τα οποία περιέχουν το εμπορικό απόρρητο ή από τα οποία μπορεί να συναχθεί το εμπορικό απόρρητο·
- β) η χρήση ή η κοινοποίηση εμπορικού απορρήτου, όποτε διενεργείται χωρίς τη συγκατάθεση του κατόχου του εμπορικού απορρήτου από πρόσωπο που αποδεδειγμένα πληροί οποιαδήποτε από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - i) απέκτησε το εμπορικό απόρρητο κατά τρόπο που αναφέρεται στο στοιχείο α)·
  - ii) αθέτησε συμφωνία εμπιστευτικότητας ή οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση μη κοινοποίησης του εμπορικού απορρήτου· ή
  - iii) αθέτησε συμβατική ή οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση να περιορίζει τη χρήση του εμπορικού απορρήτου· και
- γ) η απόκτηση, η χρήση ή η κοινοποίηση εμπορικού απορρήτου, όποτε διενεργείται από πρόσωπο το οποίο, κατά τη στιγμή της απόκτησης, της χρήσης ή της κοινοποίησης, γνώριζε ή όφειλε, υπό τις περιστάσεις, να γνωρίζει ότι το εμπορικό απόρρητο αποκτήθηκε άμεσα ή έμμεσα από άλλο πρόσωπο το οποίο χρησιμοποιούσε ή κοινοποιούσε το εμπορικό απόρρητο παρανόμως, κατά την έννοια του στοιχείου β).

4. Καμία διάταξη του παρόντος υποτιμήματος δεν έχει την έννοια ότι υποχρεώνει οποιοδήποτε Μέρος να θεωρεί ότι οποιαδήποτε από τις ακόλουθες συμπεριφορές αντίκειται στα χρηστά συναλλακτικά ήθη:

α) ανεξάρτητη ανακάλυψη ή δημιουργία·

β) ανάδρομη τεχνική έρευνα προϊόντος από πρόσωπο που κατέχει το προϊόν νομίμως και δεν υπόκειται σε καμία νομικά έγκυρη υποχρέωση περιορισμού της απόκτησης της οικείας πληροφορίας·

γ) απόκτηση, χρήση ή κοινοποίηση πληροφοριών που απαιτείται ή επιτρέπεται από τη νομοθεσία κάθε Μέρους· και

δ) χρήση από τους εργαζομένους της πείρας και των δεξιοτήτων που έχουν αποκτήσει νομότυπα στο σύνηθες πλαίσιο της εργασίας τους.

5. Καμία διάταξη του παρόντος υποτιμήματος δεν έχει την έννοια ότι περιορίζει την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης όπως προστατεύεται σε κάθε Μέρος.

ΑΡΘΡΟ 18.42

Δικαστικές διαδικασίες και μέτρα αποκατάστασης αστικού δικαίου για το εμπορικό απόρρητο

1. Τα Μέρη διασφαλίζουν ότι κάθε πρόσωπο το οποίο συμμετέχει στις δικαστικές διαδικασίες αστικού δικαίου που αναφέρονται στο άρθρο 18.41 (Έκταση της προστασίας των εμπορικών απορρήτων και ορισμοί) ή το οποίο έχει πρόσβαση σε έγγραφα τα οποία σχετίζονται με τις εν λόγω νομικές διαδικασίες δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιεί ή να κοινοποιεί οποιοδήποτε εμπορικό απόρρητο ή εικαζόμενο εμπορικό απόρρητο το οποίο οι αρμόδιες δικαστικές αρχές έχουν, απαντώντας σε δεόντως αιτιολογημένη αίτηση ενδιαφερομένου, χαρακτηρίσει εμπιστευτικό και του οποίου λαμβάνει γνώση ως αποτέλεσμα της ως άνω συμμετοχής ή πρόσβασης.

2. Στις δικαστικές διαδικασίες αστικού δικαίου που αναφέρονται στο άρθρο 18.41 (Εκταση της προστασίας των εμπορικών απορρήτων και ορισμοί), κάθε Μέρος μεριμνά ώστε οι δικαστικές αρχές του να έχουν τουλάχιστον την εξουσία:

- α) να διατάσσουν τη λήψη προσωρινών μέτρων, σύμφωνα με το δίκαιο Μέρους, για την αποτροπή της απόκτησης, της χρήσης ή της κοινοποίησης του εμπορικού απορρήτου κατά τρόπο που αντίκειται στα χρηστά συναλλακτικά ήθη·
- β) να διατάσσουν τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων για την αποτροπή της απόκτησης, της χρήσης ή της κοινοποίησης του εμπορικού απορρήτου κατά τρόπο που αντίκειται στα χρηστά συναλλακτικά ήθη·
- γ) να διατάσσουν τα πρόσωπα που γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν ότι αποκτούν, χρησιμοποιούν ή κοινοποιούν εμπορικό απόρρητο κατά τρόπο που αντίκειται στα χρηστά συναλλακτικά ήθη να καταβάλουν στον κάτοχο του εμπορικού απορρήτου αποζημίωση αντίστοιχη προς τη ζημία που αυτός υπέστη ως αποτέλεσμα της εν λόγω απόκτησης, χρήσης ή κοινοποίησης του εμπορικού απορρήτου·
- δ) να λαμβάνουν ειδικά μέτρα για τη διαφύλαξη της εμπιστευτικότητας κάθε εμπορικού απορρήτου ή εικαζόμενου εμπορικού απορρήτου που προσκομίζεται στο πλαίσιο αστικής διαδικασίας σχετικά με την εικαζόμενη απόκτηση, χρήση και κοινοποίηση εμπορικού απορρήτου κατά τρόπο που αντίκειται στα χρηστά συναλλακτικά ήθη. Τα εν λόγω ειδικά μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν, σύμφωνα με το δίκαιο ενός Μέρους, τη δυνατότητα περιορισμού της πρόσβασης σε ορισμένα έγγραφα, εν όλω ή εν μέρει, περιορισμού της πρόσβασης σε συνεδριάσεις και στα αντίστοιχα αρχεία ή πρακτικά τους, και τη διάθεση μη εμπιστευτικής εκδοχής της δικαστικής απόφασης από την οποία έχουν αφαιρεθεί ή διαγραφεί τα αποσπάσματα που περιέχουν εμπορικά απόρρητα· και

ε) να επιβάλλουν κυρώσεις σε διαδίκους ή σε οποιαδήποτε άλλα πρόσωπα συμμετέχουν στις νομικές διαδικασίες, τα οποία δεν συμμορφώνονται ή αρνούνται να συμμορφωθούν με τις δικαστικές διαταγές που αφορούν την προστασία του εμπορικού απορρήτου ή του εικαζόμενου εμπορικού απορρήτου.

3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι δικαστικές αρχές του δεν υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις δικαστικές διαδικασίες και τα μέτρα αποκατάστασης που αναφέρονται στο άρθρο 18.41 (Έκταση της προστασίας των εμπορικών απορρήτων και ορισμοί) όταν η συμπεριφορά που αντίκειται στα χρηστά συναλλακτικά ήθη έχει ως στόχο να αποκαλύψει, σύμφωνα με το δίκαιο του εκάστοτε Μέρους, παράπτωμα, αθέμιτη πράξη ή παράνομη δραστηριότητα ή να εξασφαλίσει την προστασία έννομου συμφέροντος που αναγνωρίζεται από το δίκαιο ενός Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 18.43

Προστασία των δεδομένων που υποβάλλονται με σκοπό τη λήψη άδειας κυκλοφορίας φαρμακευτικού προϊόντος¹

1. Κάθε Μέρος προστατεύει τις εμπιστευτικές πληροφορίες εμπορικού χαρακτήρα που υποβάλλονται για τη λήψη άδειας κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων (στο εξής: άδεια κυκλοφορίας) από την κοινοποίηση σε τρίτους, εκτός εάν ληφθούν μέτρα ώστε να διασφαλιστεί ότι τα δεδομένα προστατεύονται από αθέμιτη εμπορική χρήση ή εκτός εάν η κοινοποίηση είναι απαραίτητη για λόγους υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος.

---

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο όρος «φαρμακευτικό προϊόν» ορίζεται από το δίκαιο κάθε Μέρους. Στην περίπτωση της Ένωσης, ως «φαρμακευτικό προϊόν» νοείται το «φάρμακο».

2. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι, για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών από την ημερομηνία έκδοσης της πρώτης άδειας κυκλοφορίας στο οικείο Μέρος (στο εξής: πρώτη άδεια κυκλοφορίας) και σύμφωνα με τυχόν προϋποθέσεις που καθορίζονται στο δίκαιό του, η αρχή που είναι αρμόδια για τη χορήγηση άδειας κυκλοφορίας δεν αποδέχεται καμία μεταγενέστερη αίτηση για άδεια κυκλοφορίας που βασίζεται στα αποτελέσματα προκλινικών ή κλινικών δοκιμών που έχουν υποβληθεί στην αίτηση για την πρώτη άδεια κυκλοφορίας, χωρίς τη ρητή συγκατάθεση του κατόχου της πρώτης άδειας κυκλοφορίας, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά σε διεθνείς συμφωνίες τις οποίες αναγνωρίζουν και τα δύο Μέρη.

ΑΡΘΡΟ 18.44

Προστασία δεδομένων που υποβάλλονται με σκοπό τη λήψη άδειας κυκλοφορίας γεωργικών χημικών προϊόντων¹

1. Κάθε Μέρος αναγνωρίζει προσωρινό δικαίωμα στον κάτοχο έκθεσης δοκιμής ή μελέτης που υποβάλλεται για πρώτη φορά με σκοπό τη λήψη άδειας κυκλοφορίας γεωργικού χημικού προϊόντος. Στη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία κατέχεται το εν λόγω προσωρινό δικαίωμα, η έκθεση δοκιμής ή μελέτης δεν χρησιμοποιείται προς όφελος οποιουδήποτε άλλου προσώπου που επιδιώκει τη λήψη άδειας κυκλοφορίας γεωργικού χημικού προϊόντος, εκτός εάν έχει αποδειχθεί η ρητή συγκατάθεση του πρώτου κατόχου. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «προσωρινό δικαίωμα» νοείται η «προστασία δεδομένων».

---

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ο όρος «γεωργικό χημικό προϊόν» ορίζεται από το δίκαιο κάθε Μέρους. Στην περίπτωση της Ένωσης, ως «γεωργικό χημικό προϊόν» νοείται το «φυτοπροστατευτικό προϊόν».

2. Η έκθεση δοκιμής ή μελέτης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 θα πρέπει να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) να είναι απαραίτητη για την άδεια ή την τροποποίηση άδειας, προκειμένου να επιτραπούν πρόσθετες χρήσεις· και

β) να έχει αναγνωριστεί ως σύμφωνη προς τις αρχές ορθής εργαστηριακής πρακτικής ή ορθής πειραματικής πρακτικής, σύμφωνα με το δίκαιο κάθε Μέρους.

3. Η περίοδος προστασίας των δεδομένων είναι τουλάχιστον 10 έτη από την πρώτη άδεια κυκλοφορίας που χορήγησε η αρμόδια αρχή στο έδαφος του Μέρους.

4. Κάθε Μέρος μπορεί να θεσπίζει κανόνες για να αποφεύγεται η επανάληψη δοκιμών σε σπονδυλωτά ζώα.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ 6

ΦΥΤΙΚΕΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ

ΑΡΘΡΟ 18.45

Προστασία των δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών¹

Κάθε Μέρος εφαρμόζει σύστημα² για την προστασία των δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών το οποίο θέτει σε εφαρμογή τη Διεθνή Σύμβαση για την προστασία των νέων ποικιλιών φυτών (σύμβαση UPOV), όπως αναθεωρήθηκε τελευταία στη Γενεύη στις 19 Μαρτίου 1991.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι τα Μέρη συμφωνούν ότι τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 25.6 (Συνθήκη του Γουαϊτάνγκι / Tiriti o Waitangi) μπορούν να περιλαμβάνουν μέτρα σχετικά με θέματα που καλύπτονται από το παρόν υποτίμημα και τα οποία η Νέα Ζηλανδία θεωρεί αναγκαία για την προστασία των δικαιωμάτων, των συμφερόντων, των καθηκόντων και των ευθυνών των Māori κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών της βάσει της Συνθήκης του Γουαϊτάνγκι / te Tiriti o Waitangi, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι του άρθρου 25.6 (Συνθήκη του Γουαϊτάνγκι / Tiriti o Waitangi).

² Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι, για τους σκοπούς του παρόντος υποτιμήματος, το σύστημα μπορεί να είναι σύστημα *sui generis*.

ΤΜΗΜΑ Γ

ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

ΥΠΟΤΜΗΜΑ 1

ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΑΡΘΡΟ 18.46

Γενικές υποχρεώσεις

1. Τα μέρη επαναβεβαιώνουν τις δεσμεύσεις τους δυνάμει της συμφωνίας TRIPS, και ειδικότερα του μέρους III αυτής, και θεσπίζουν τα ακόλουθα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα, διαδικασίες και μέσα έννομης προστασίας για να εξασφαλίσουν την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας¹.
2. Τα εν λόγω μέτρα, διαδικασίες και μέσα έννομης προστασίας:
  - α) είναι θεμιτά και δίκαια·

---

¹ Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, ο όρος «δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας» δεν περιλαμβάνει τα δικαιώματα που καλύπτονται από το τμήμα Β (Πρότυπα σχετικά με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας) υποτμήμα 5 (Προστασία μη κοινοποιημένων πληροφοριών).

- β) δεν είναι περίπλοκα και δαπανηρά άνευ λόγου και δεν προβλέπουν ανέφικτες προθεσμίες ούτε συνεπάγονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις·
- γ) είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά· και
- δ) εφαρμόζονται κατά τρόπο ώστε να αποτρέπεται η δημιουργία εμποδίων στο νόμιμο εμπόριο και να προβλέπονται εγγυήσεις κατά της κατάχρησής τους.

ΑΡΘΡΟ 18.47

Πρόσωπα που νομιμοποιούνται να ζητούν την εφαρμογή των μέτρων,
διαδικασιών και μέσων έννομης προστασίας

Κάθε Μέρος αναγνωρίζει ως πρόσωπα που νομιμοποιούνται να ζητούν την εφαρμογή των μέτρων, διαδικασιών και μέσων έννομης προστασίας που αναφέρονται στο παρόν τμήμα:

- α) τους δικαιούχους δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, σύμφωνα με το δίκαιο του Μέρους·
- β) κάθε άλλο πρόσωπο που έχει εξουσιοδοτηθεί να χρησιμοποιεί τα εν λόγω δικαιώματα, ιδίως τους κατόχους άδειας εκμετάλλευσης, εφόσον το επιτρέπει το δίκαιο του Μέρους και σύμφωνα μ' αυτό·
- γ) τους οργανισμούς διαχείρισης συλλογικών δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στους οποίους αναγνωρίζεται τακτικά το δικαίωμα να εκπροσωπούν κατόχους δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εφόσον το επιτρέπει το δίκαιο του Μέρους και σύμφωνα μ' αυτό· και

- δ) τους οργανισμούς προάσπισης επαγγελματικών συμφερόντων στους οποίους αναγνωρίζεται τακτικά το δικαίωμα να εκπροσωπούν κατόχους δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εφόσον το επιτρέπει το δίκαιο του Μέρους και σύμφωνα μ' αυτό.

ΑΡΘΡΟ 18.48

Μέτρα προστασίας των αποδεικτικών στοιχείων

1. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι, ακόμη και πριν από την έναρξη της διαδικασίας επί της ουσίας, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές μπορούν, κατόπιν αίτησης από διάδικο ο οποίος έχει προσκομίσει ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προς επίρρωση των ισχυρισμών του περί προσβολής ή επικείμενης προσβολής του δικαιώματός του διανοητικής ιδιοκτησίας, να διατάσσουν την άμεση και αποτελεσματική λήψη προσωρινών μέτρων για την προστασία των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων που αφορούν την εικαζόμενη προσβολή, με την επιφύλαξη ότι διασφαλίζονται κατάλληλες εγγυήσεις και η προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών.
2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να περιλαμβάνουν τη λεπτομερή περιγραφή, με ή χωρίς λήψη δειγμάτων, ή την πραγματική κατάσχεση των παράνομων, κατά τους ισχυρισμούς, εμπορευμάτων και, εφόσον ενδείκνυται, των υλικών και εργαλείων που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή ή τη διανομή των εμπορευμάτων αυτών, καθώς και των σχετικών εγγράφων.

ΑΡΘΡΟ 18.49

Αποδεικτικά στοιχεία

1. Κάθε Μέρος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι, κατόπιν αίτησης από διάδικο ο οποίος έχει προσκομίσει ευλόγως διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία προς επίρρωση των ισχυρισμών του και ο οποίος, τεκμηριώνοντας τους ισχυρισμούς του, έχει προσδιορίσει αποδεικτικά στοιχεία που βρίσκονται υπό τον έλεγχο του αντιδίκου, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές του μπορούν να διατάζουν την προσκόμιση των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων από τον αντίδικο, με την επιφύλαξη της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών.
2. Κάθε Μέρος λαμβάνει επίσης τα απαραίτητα μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι οι αρμόδιες δικαστικές αρχές του μπορούν να διατάσσουν, όπου ενδείκνυται, σε περιπτώσεις προσβολής δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας που διαπράττεται σε εμπορική κλίμακα, υπό τους ίδιους όρους με αυτούς που ορίζονται στην παράγραφο 1, την κοινοποίηση τραπεζικών, χρηματοοικονομικών ή εμπορικών εγγράφων που βρίσκονται υπό τον έλεγχο του αντιδίκου, με την επιφύλαξη της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών.

ΑΡΘΡΟ 18.50

Δικαίωμα πληροφόρησης

1. Τα Μέρη διασφαλίζουν ότι, στο πλαίσιο αστικών υποθέσεων προσβολής δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας και κατόπιν αιτιολογημένου και αναλογικού αιτήματος του προσφεύγοντος, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές τους μπορούν να διατάσσουν τον παραβάτη ή τον φερόμενο ως παραβάτη ή κάθε άλλο πρόσωπο να παράσχει σχετικές πληροφορίες που έχει υπό τον έλεγχό του ή στην κατοχή του το εν λόγω πρόσωπο σχετικά με την καταγωγή και τα δίκτυα διανομής των εμπορευμάτων ή των υπηρεσιών που προσβάλλουν το δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως «κάθε άλλο πρόσωπο» νοείται το πρόσωπο το οποίο τουλάχιστον:

- α) διαπιστώθηκε ότι κατέχει τα παράνομα εμπορεύματα σε εμπορική κλίμακα·
- β) διαπιστώθηκε ότι χρησιμοποιεί τις παράνομες υπηρεσίες σε εμπορική κλίμακα·
- γ) διαπιστώθηκε ότι παρέιχε, σε εμπορική κλίμακα, υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες για την προσβολή δικαιώματος· ή
- δ) υποδείχθηκε, από το πρόσωπο που αναφέρεται στο στοιχείο α), β) ή γ), ως εμπλεκόμενο στην παραγωγή, κατασκευή ή διανομή των εμπορευμάτων ή στην παροχή των υπηρεσιών.

3. Οι πληροφορίες της παραγράφου 1 περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση\:

- α) τα ονοματεπώνυμα και τις διευθύνσεις των παραγωγών, κατασκευαστών, διανομέων, παρόχων και άλλων προηγούμενων κατόχων των εμπορευμάτων ή υπηρεσιών, καθώς και των χονδρεμπόρων και των εμπόρων λιανικής για τους οποίους προορίζονταν· και
- β) τις πληροφορίες όσον αφορά τις ποσότητες που παρήχθησαν, κατασκευάστηκαν, παραδόθηκαν, παραλήφθηκαν ή παραγγέλθηκαν, καθώς και για το τίμημα που εισπράχθηκε για τα εν λόγω εμπορεύματα ή υπηρεσίες.

4. Οι παράγραφοι 1 και 2 ισχύουν με την επιφύλαξη άλλων νομοθετικών διατάξεων κάθε Μέρους, οι οποίες:

- α) παρέχουν στον δικαιούχο δικαιώματα πληρέστερης πληροφόρησης·

- β) διέπουν τη χρήση, στο πλαίσιο αστικής διαδικασίας, των πληροφοριών που κοινοποιούνται βάσει του παρόντος άρθρου·
- γ) διέπουν την ευθύνη για καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος πληροφόρησης·
- δ) παρέχουν τη δυνατότητα άρνησης της παροχής πληροφοριών που θα υποχρέωναν κάθε άλλο πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 να παραδεχθεί τη συμμετοχή του ιδίου ή στενών συγγενών του σε προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας· ή
- ε) διέπουν την προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πηγών πληροφοριών ή την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ΑΡΘΡΟ 18.51

Προσωρινά και προληπτικά μέτρα

1. Τα Μέρη μεριμνούν ώστε οι δικαστικές αρχές τους να μπορούν, κατόπιν αιτήματος του προσφεύγοντος, να εκδίδουν προσωρινή διαταγή κατά του φερόμενου ως παραβάτη, με σκοπό να προλάβουν κάθε επικείμενη προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας ή να απαγορεύσουν, προσωρινά και εφόσον απαιτείται υπό την προϋπόθεση επαναληπτικής καταβολής προστίμου, στις περιπτώσεις που προβλέπεται από το δίκαιο του εν λόγω Μέρους, τη συνέχιση της εικαζόμενης προσβολής του εν λόγω δικαιώματος ή να εξαρτήσουν τη συνέχιση της εν λόγω προσβολής από την παροχή εγγύησης με σκοπό να διασφαλιστεί η αποζημίωση του δικαιούχου. Μπορεί επίσης να εκδίδεται προσωρινή διαταγή υπό τους ίδιους όρους κατά διαμεσολαβητή, οι υπηρεσίες του οποίου χρησιμοποιούνται από τρίτο για την προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας.

2. Προσωρινή διαταγή μπορεί επίσης να εκδίδεται για την αποτροπή της εισόδου ή της κυκλοφορίας εντός των εμπορικών διαύλων εμπορευμάτων για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι προσβάλλουν δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας.

3. Σε περίπτωση εικαζόμενης προσβολής που διαπράττεται σε εμπορική κλίμακα, τα Μέρη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες δικαστικές αρχές τους να μπορούν να διατάξουν, εφόσον ο προσφεύγων αποδεικνύει την ύπαρξη περιστάσεων που είναι δυνατό να θέσουν σε κίνδυνο την καταβολή της αποζημίωσης, την προληπτική αναστολή της μεταβίβασης ή της αγοραπωλησίας και, όταν προβλέπεται από το δίκαιο Μέρους, τη συντηρητική κατάσχεση των κινητών και ακίνητων περιουσιακών στοιχείων του φερόμενου ως παραβάτη, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης των τραπεζικών λογαριασμών και των λοιπών περιουσιακών στοιχείων του φερόμενου ως παραβάτη. Για τον σκοπό αυτόν, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να διατάξουν την κοινοποίηση σχετικών τραπεζικών, χρηματοοικονομικών ή εμπορικών πληροφοριών ή την προσήκουσα πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες.

4. Τα Μέρη μεριμνούν ώστε οι δικαστικές αρχές τους να έχουν, ως προς τα μέτρα που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 3, την εξουσία να απαιτούν από τον προσφεύγοντα να προσκομίσει κάθε ευλόγως διαθέσιμο αποδεικτικό στοιχείο για να σχηματίσουν με επαρκή βεβαιότητα την πεποίθηση ότι είναι ο δικαιούχος του δικαιώματος και ότι το δικαίωμά του προσβάλλεται ή ότι επίκειται προσβολή.

ΑΡΘΡΟ 18.52

Διορθωτικά μέτρα

1. Τα Μέρη μεριμνούν ώστε οι δικαστικές τους αρχές να μπορούν να διατάσσουν, κατόπιν αιτήματος του προσφεύγοντος και με την επιφύλαξη της αποζημίωσης που οφείλεται στον δικαιούχο λόγω της προσβολής, και χωρίς οποιαδήποτε αποζημίωση, την καταστροφή ή τουλάχιστον την οριστική απομάκρυνση, από τους εμπορικούς διαύλους, των εμπορευμάτων για τα οποία διαπιστώθηκε ότι προσβάλλουν δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας. Κατά περίπτωση και υπό τους ίδιους όρους, οι δικαστικές αρχές μπορούν επίσης να διατάσσουν την καταστροφή των υλικών και των εργαλείων που χρησιμοποιήθηκαν κυρίως για τη δημιουργία ή την κατασκευή των εν λόγω εμπορευμάτων.
2. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι δικαστικές αρχές του έχουν την εξουσία να διατάσσουν την εκτέλεση των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 με δαπάνες του παραβάτη, εκτός εάν ειδικοί λόγοι συνηγορούν για το αντίθετο.

ΑΡΘΡΟ 18.53

Δικαστικές εντολές

Τα Μέρη μεριμνούν ώστε, όταν έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση με την οποία διαπιστώνεται προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, οι δικαστικές αρχές τους να μπορούν να εκδίδουν διαταγή απαγόρευσης της συνέχισης της εν λόγω προσβολής από τον παραβάτη στο μέλλον. Κάθε Μέρος διασφαλίζει επίσης ότι οι δικαστικές αρχές του μπορούν να εκδίδουν διαταγή εναντίον διαμεσολαβητή του οποίου οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται από τρίτους για προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας.

ΑΡΘΡΟ 18.54

Εναλλακτικά μέτρα

Κάθε Μέρος μπορεί να προβλέπει ότι, εφόσον ενδείκνυται και κατόπιν αίτησης του προσώπου έναντι του οποίου ενδέχεται να ληφθούν τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 18.52 (Διορθωτικά μέτρα) ή στο άρθρο 18.53 (Δικαστικές εντολές), οι δικαστικές αρχές του μπορούν, αντί της εφαρμογής των μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 18.52 (Διορθωτικά μέτρα) ή στο άρθρο 18.53 (Δικαστικές εντολές), να διατάσσουν την καταβολή χρηματικής αποζημίωσης στον ζημιωθέντα, εάν το εν λόγω πρόσωπο ενήργησε χωρίς δόλο ή αμέλεια, εφόσον η εκτέλεση των εν λόγω μέτρων θα του προκαλούσε δυσανάλογη ζημία και εφόσον η καταβολή χρηματικής αποζημίωσης στον ζημιωθέντα κρίνεται επαρκώς ικανοποιητική.

ΑΡΘΡΟ 18.55

Ζημίες

1. Τα Μέρη μεριμνούν ώστε οι δικαστικές αρχές τους, κατόπιν αίτησης του ζημιωθέντος, να καταδικάζουν τον παραβάτη, ο οποίος προέβη σε προσβολή του δικαιώματος εν γνώσει του ή είχε βάσιμους λόγους να το γνωρίζει, να καταβάλει στον δικαιούχο του δικαιώματος αποζημίωση αντίστοιχη προς τη ζημία που υπέστη ο δικαιούχος εξαιτίας της προσβολής.

2. Τα Μέρη διασφαλίζουν ότι, όταν οι δικαστικές αρχές τους καθορίζουν την αποζημίωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1:

- α) λαμβάνουν υπόψη όλα τα συναφή ζητήματα, όπως οι αρνητικές οικονομικές συνέπειες, συμπεριλαμβανομένων των διαφυγόντων κερδών, τις οποίες υπέστη ο ζημιωθείς και τα τυχόν αθέμιτα κέρδη που αποκόμισε ο παραβάτης και, εφόσον ενδείκνυται, άλλα στοιχεία, πέραν των οικονομικών παραγόντων, όπως η ηθική βλάβη που προκάλεσε στον δικαιούχο η προσβολή του δικαιώματος· ή, εναλλακτικά,
- β) μπορούν, εφόσον ενδείκνυται, να καθορίζουν την αποζημίωση ως κατ' αποκοπήν ποσό βάσει στοιχείων όπως τουλάχιστον το ύψος των δικαιωμάτων ή λοιπών αμοιβών που θα οφείλονταν εάν ο παραβάτης είχε ζητήσει την άδεια να χρησιμοποιεί το επίμαχο δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας.

3. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο παραβάτης προέβη στην προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας εν αγνοία του ή ενώ δεν υπήρχαν βάσιμοι λόγοι να το γνωρίζει, τα Μέρη μπορούν να προβλέπουν τη δυνατότητα των δικαστικών αρχών τους να διατάσσουν υπέρ του ζημιωθέντος την ανάκτηση των κερδών ή την καταβολή αποζημίωσης, η οποία μπορεί να είναι προκαθορισμένη.

ΑΡΘΡΟ 18.56

Δικαστικά έξοδα

Τα Μέρη μεριμνούν ώστε τα εύλογα και αναλογικά δικαστικά έξοδα και οι λοιπές δαπάνες στις οποίες υπεβλήθη ο νικήσας διάδικος να βαρύνουν κατά κανόνα τον ηττηθέντα διάδικο, εκτός εάν λόγοι επιείκειας επιβάλλουν άλλως.

ΑΡΘΡΟ 18.57

Δημοσίευση των δικαστικών αποφάσεων

Τα Μέρη μεριμνούν ώστε, στις δικαστικές προσφυγές που ασκούνται για προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, οι δικαστικές αρχές τους να μπορούν να διατάσσουν, κατόπιν αίτησης του προσφεύγοντος και με δαπάνες του παραβάτη, ενδεδειγμένα μέτρα για τη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με την απόφαση, συμπεριλαμβανομένων της ανάρτησης της απόφασης καθώς και της πλήρους ή της μερικής δημοσίευσής της.

ΑΡΘΡΟ 18.58

Τεκμήριο διανοητικής ιδιοκτησίας ή κατοχής συγγενών δικαιωμάτων

Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι, για τους σκοπούς της εφαρμογής των μέτρων, διαδικασιών και μέσων έννομης προστασίας που προβλέπονται στο τμήμα Γ (Επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας):

- α) για να θεωρείται ο δημιουργός λογοτεχνικού ή καλλιτεχνικού έργου ως δημιουργός, ελλείψει αποδείξεων περί του αντιθέτου, και για να έχει κατά συνέπεια το δικαίωμα προσφυγής κατά των παραβατών, αρκεί να εμφανίζεται το όνομά του επί του έργου κατά τον συνήθη τρόπο· και
- β) το στοιχείο α) εφαρμόζεται κατ' αναλογία στους δικαιούχους συγγενικών προς το δικαίωμα του δημιουργού δικαιωμάτων ως προς το προστατευόμενο αντικείμενό τους.

ΑΡΘΡΟ 18.59

Διοικητικές διαδικασίες

Στο μέτρο που είναι δυνατό να διαταχθεί οποιοδήποτε μέτρο αποκατάστασης αστικού δικαίου στο πλαίσιο της εφαρμογής διοικητικών διαδικασιών όσον αφορά την εξέταση της υπόθεσης επί της ουσίας, οι εν λόγω διαδικασίες πρέπει να διέπονται από αρχές ανάλογες κατ' ουσίαν προς αυτές που ορίζονται στο παρόν υποτμήμα.

ΥΠΟΤΜΗΜΑ 2

ΕΠΙΒΟΛΗ ΣΤΑ ΣΥΝΟΡΑ

ΑΡΘΡΟ 18.60

Συνοριακά μέτρα

1. Όσον αφορά τα εμπορεύματα που υπόκεινται σε τελωνειακό έλεγχο, κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί διαδικασίες βάσει των οποίων δικαιούχος μπορεί να ζητήσει, με αίτησή του, από τις τελωνειακές αρχές ενός Μέρους να αναστείλει την παράδοση εμπορευμάτων ή να δεσμεύσει εμπορεύματα για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι προσβάλλουν τουλάχιστον εμπορικά σήματα, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικά δικαιώματα, γεωγραφικές ενδείξεις και βιομηχανικά σχέδια ή υποδείγματα (στο εξής: ύποπτα εμπορεύματα).
2. Κάθε Μέρος διαθέτει ηλεκτρονικά συστήματα για τη διαχείριση από τις τελωνειακές αρχές του των αιτήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Κάθε Μέρος προβλέπει ότι, όταν ζητείται από τις τελωνειακές αρχές του, ο κάτοχος της αίτησης που έχει γίνει αποδεκτή ή έχει καταγραφεί οφείλει να επιστρέφει τα έξοδα τα οποία βαρύνουν τις τελωνειακές αρχές ή τρίτους που ενεργούν εξ ονόματος των τελωνειακών αρχών, από τη στιγμή της δέσμευσης ή της αναστολής της θέσης των ύποπτων εμπορευμάτων σε κυκλοφορία, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων αποθήκευσης, διαχείρισης και οποιωνδήποτε εξόδων που σχετίζονται με την καταστροφή ή τη διάθεση των ύποπτων εμπορευμάτων.
4. Κάθε Μέρος μεριμνά ώστε οι τελωνειακές αρχές του να αποφασίζουν σχετικά με την αποδοχή ή την καταγραφή αίτησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.
5. Κάθε Μέρος μεριμνά για την εφαρμογή της αποδεχθείσας ή καταγεγραμμένης αίτησης ή καταγραφής σε πολλαπλές αποστολές.
6. Όσον αφορά τα εμπορεύματα που υπόκεινται σε τελωνειακό έλεγχο, κάθε Μέρος μεριμνά ώστε οι τελωνειακές αρχές του να μπορούν να ενεργούν με δική τους πρωτοβουλία για να αναστείλουν τη θέση σε κυκλοφορία ή να δεσμεύσουν ύποπτα εμπορεύματα.
7. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι τελωνειακές αρχές του χρησιμοποιούν ανάλυση κινδύνου για τον εντοπισμό ύποπτων εμπορευμάτων.
8. Κάθε Μέρος εφαρμόζει διαδικασίες που επιτρέπουν την καταστροφή ύποπτων εμπορευμάτων, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη διοικητική ή δικαστική διαδικασία για τον επίσημο προσδιορισμό των παραβιάσεων, όταν τα οικεία πρόσωπα συγκατατίθενται ή δεν αντιτίθενται στην καταστροφή. Σε περίπτωση μη καταστροφής αυτών των εμπορευμάτων, κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι, εκτός εξαιρετικών περιστάσεων, τα εν λόγω εμπορεύματα αποσύρονται από τους εμπορικούς διαύλους κατά τρόπο που να αποτρέπεται η πρόκληση βλάβης στον δικαιούχο.

9. Τα Μέρη μπορούν να εφαρμόζουν διαδικασίες που επιτρέπουν την ταχεία καταστροφή εμπορικού σήματος που αποτελεί προϊόν παραποίησης ή απομίμησης και πειρατικών εμπορευμάτων που αποστέλλονται σε ταχυδρομικές αποστολές ή σε αποστολές ταχυμεταφορών κατεπείγουσας παράδοσης.

10. Τα Μέρη μπορούν να αποφασίσουν τη μη εφαρμογή του παρόντος άρθρου στις εισαγωγές εμπορευμάτων που έχουν διατεθεί στην αγορά άλλης χώρας από τους δικαιούχους ή με τη συγκατάθεσή τους. Τα Μέρη μπορούν επίσης να αποκλείσουν από την εφαρμογή του παρόντος άρθρου εμπορεύματα μη εμπορικού χαρακτήρα που περιέχονται στις προσωπικές αποσκευές ταξιδιωτών.

11. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι τελωνειακές αρχές του διατηρούν τακτικό διάλογο και προωθούν τη συνεργασία με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη και, όταν αυτό είναι αναγκαίο, με άλλες αρχές¹ που συμμετέχουν στην επιβολή δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

12. Τα Μέρη συνεργάζονται για θέματα που αφορούν τις διεθνείς συναλλαγές εμπορευμάτων για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι προσβάλλουν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Ειδικότερα, τα Μέρη ανταλλάσσουν πληροφορίες, στο μέτρο του δυνατού και όπου είναι αναγκαίο, σχετικά με τις συναλλαγές εμπορευμάτων για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι προσβάλλουν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας των οποίων η προσβολή θίγει ένα Μέρος.

13. Με την επιφύλαξη άλλων μορφών συνεργασίας, η αμοιβαία διοικητική συνδρομή που προβλέπεται στη CCMAA εφαρμόζεται σε περίπτωση παραβίασης της νομοθεσίας σχετικά με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, για την επιβολή της οποίας είναι αρμόδιες οι τελωνειακές αρχές ενός Μέρους σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι οι άλλες αρχές δεν περιλαμβάνουν τις δικαστικές αρχές.

ΑΡΘΡΟ 18.61

Συνοχή με την GATT 1994 και τη συμφωνία TRIPS

Κάθε Μέρος, κατά την εφαρμογή συνοριακών μέτρων για την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας από τις τελωνειακές αρχές του, είτε καλύπτονται από το παρόν υποτμήμα είτε όχι, εξασφαλίζει τη συνοχή με τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει της GATT 1994 και της συμφωνίας TRIPS, και ιδίως με το άρθρο V της GATT 1994, καθώς και με το άρθρο 41 και το τμήμα 4 του μέρους III της συμφωνίας TRIPS.

ΤΜΗΜΑ Δ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 18.62

Όροι συνεργασίας

1. Τα Μέρη συνεργάζονται με στόχο την υποστήριξη της εφαρμογής των δεσμεύσεων και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου.
2. Στο πλαίσιο της συνεργασίας των Μερών σε θέματα προστασίας και επιβολής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, όπου είναι αναγκαίο και κατά περίπτωση, μπορούν να περιλαμβάνονται οι ακόλουθες δραστηριότητες:
  - α) η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με το νομικό πλαίσιο που αφορά τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας και τους σχετικούς κανόνες προστασίας και επιβολής·

- β) η ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με τη νομοθετική πρόοδο·
- γ) η ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας·
- δ) η ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με την επιβολή σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο από τελωνειακούς, αστυνομικούς, διοικητικούς και δικαστικούς φορείς·
- ε) ο συντονισμός με σκοπό την πρόληψη των εξαγωγών εμπορευμάτων που αποτελούν προϊόν παραποίησης ή απομίμησης, τόσο μεταξύ τους όσο και με άλλες χώρες·
- στ) η τεχνική βοήθεια, η ανάπτυξη ικανοτήτων, η ανταλλαγή και εκπαίδευση του προσωπικού·
- ζ) η προστασία και υπεράσπιση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και η διάδοση πληροφοριών στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ άλλων, στους επιχειρηματικούς κύκλους και την κοινωνία των πολιτών·
- η) η αύξηση της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών και των δικαιούχων·
- θ) η ενίσχυση της θεσμικής συνεργασίας, ιδίως μεταξύ των υπηρεσιών διανοητικής ιδιοκτησίας των Μερών·
- ι) η προώθηση της ευαισθητοποίησης και η εκπαίδευση του ευρύτερου κοινού σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προστασία και την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας·

- ια) η προώθηση της προστασίας και της επιβολής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας με συνεργασία δημόσιου-ιδιωτικού τομέα που περιλαμβάνει τις ΜΜΕ·
- ιβ) η διαμόρφωση αποτελεσματικών στρατηγικών για τον εντοπισμό των ακροατηρίων και την κατάρτιση ενημερωτικών προγραμμάτων με σκοπό την περαιτέρω ευαισθητοποίηση των καταναλωτών και των μέσων μαζικής ενημέρωσης σχετικά με τις επιπτώσεις των προσβολών των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, στις οποίες περιλαμβάνονται ο κίνδυνος για την υγεία και την ασφάλεια και η σύνδεση με το οργανωμένο έγκλημα· και
- ιγ) η ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών σχετικά με πτυχές των γενετικών πόρων, των παραδοσιακών γνώσεων και της παραδοσιακής πολιτιστικής έκφρασης που σχετίζονται με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.

3. Κάθε Μέρος μπορεί να δημοσιοποιεί τις προδιαγραφές προϊόντος ή σύνοψή τους, καθώς και τα σχετικά σημεία επαφής για τον έλεγχο ή τη διαχείριση των γεωγραφικών ενδείξεων του άλλου Μέρους οι οποίες προστατεύονται βάσει του υποτιμήματος 4 (Γεωγραφικές ενδείξεις).

4. Τα Μέρη, είτε άμεσα είτε μέσω της επιτροπής επενδύσεων, υπηρεσιών, ψηφιακού εμπορίου, δημόσιων συμβάσεων και διανοητικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών ενδείξεων, διατηρούν επικοινωνία για όλα τα θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή και τη λειτουργία του παρόντος κεφαλαίου.

Εθελοντικές πρωτοβουλίες ενδιαφερομένων

Κάθε Μέρος επιδιώκει να διευκολύνει τις εθελοντικές πρωτοβουλίες των ενδιαφερόμενων μερών για τη μείωση των προσβολών των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων των επιγραμμικών και άλλων αγορών που εστιάζουν σε συγκεκριμένα προβλήματα και αναζητούν πρακτικές λύσεις που είναι ρεαλιστικές, ισορροπημένες, αναλογικές και δίκαιες για όλους τους ενδιαφερομένους, μεταξύ άλλων με τους εξής τρόπους:

- α) κάθε Μέρος επιδιώκει να συγκαλεί ενδιαφερόμενα μέρη στο έδαφός του για να διευκολύνει εθελοντικές πρωτοβουλίες με σκοπό την εξεύρεση λύσεων και την επίλυση διαφορών σχετικά με την προστασία και την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και τη μείωση των προσβολών·
- β) τα Μέρη επιδιώκουν να ανταλλάσσουν πληροφορίες μεταξύ τους σχετικά με τις προσπάθειες διευκόλυνσης των εθελοντικών πρωτοβουλιών ενδιαφερόμενων μερών στα αντίστοιχα εδάφη τους· και
- γ) τα Μέρη επιδιώκουν να προωθούν τον ανοιχτό διάλογο και τη συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών των Μερών και να ενθαρρύνουν τα ενδιαφερόμενα μέρη των Μερών να αναζητούν από κοινού λύσεις και να επιλύουν διαφορές όσον αφορά την προστασία και την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και τη μείωση των προσβολών.

ΑΡΘΡΟ 18.64

Επιτροπή επενδύσεων, υπηρεσιών, ψηφιακού εμπορίου, δημόσιων συμβάσεων και διανοητικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών ενδείξεων

1. Το παρόν άρθρο συμπληρώνει και διευκρινίζει περαιτέρω το άρθρο 24.4 (Ειδικές επιτροπές).
2. Η επιτροπή επενδύσεων, υπηρεσιών, ψηφιακού εμπορίου, δημόσιων συμβάσεων και διανοητικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών ενδείξεων, έχει, όσον αφορά το παρόν κεφάλαιο, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
  - α) ανταλλάσσει πληροφορίες και εμπειρίες για θέματα που σχετίζονται με τη διανοητική ιδιοκτησία, μεταξύ άλλων στον τομέα των γεωγραφικών ενδείξεων, συμπεριλαμβανομένων των νομοθετικών εξελίξεων και των εξελίξεων πολιτικής, καθώς και για κάθε άλλο θέμα αμοιβαίου ενδιαφέροντος που σχετίζεται με την εφαρμογή και τη λειτουργία του παρόντος κεφαλαίου·
  - β) είναι υπεύθυνη για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με γεωγραφικές ενδείξεις με σκοπό την εξέταση ενδεχόμενης προστασίας τους σύμφωνα με το άρθρο 18.34 (Προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων)· και
  - γ) συμπληρωματικά με το άρθρο 18.39 (Γενικοί κανόνες) παράγραφος 2, εξετάζει κάθε ζήτημα που προκύπτει από τις προδιαγραφές προϊόντος των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων του άλλου Μέρους που παρατίθενται στο παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19

ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΑΡΘΡΟ 19.1

Πλαίσιο και στόχοι

1. Τα Μέρη υπενθυμίζουν το Πρόγραμμα Δράσης 21 και τη Διακήρυξη του Ρίο για το περιβάλλον και την ανάπτυξη, η οποία εγκρίθηκε στο Ρίο ντε Τζανέιρο στις 14 Ιουνίου 1992 (στο εξής: Διακήρυξη του Ρίο για το περιβάλλον και την ανάπτυξη), το πρόγραμμα εφαρμογής του Γιοχάνεσμπουργκ που υιοθέτησε η Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής για την Αειφόρο Ανάπτυξη του 2002, τη διακήρυξη της ΔΟΕ σχετικά με την κοινωνική δικαιοσύνη για μια δίκαιη παγκοσμιοποίηση, που εγκρίθηκε στη Γενεύη στις 10 Ιουνίου 2008 από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας κατά την 97η σύνοδό της (στο εξής: διακήρυξη της ΔΟΕ του 2008 σχετικά με την κοινωνική δικαιοσύνη για μια δίκαιη παγκοσμιοποίηση), το έγγραφο αποτελεσμάτων της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη του 2012 με τίτλο «Το μέλλον που θέλουμε» που εγκρίθηκε με το ψήφισμα 66/288 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, το οποίο εγκρίθηκε στις 27 Ιουλίου 2012, και την Ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη των Ηνωμένων Εθνών που εγκρίθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 2015 με το ψήφισμα 70/1 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών (στο εξής: Ατζέντα των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030) και τους οικείους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης.
2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι η βιώσιμη ανάπτυξη περιλαμβάνει την οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος, τρεις συνιστώσες αλληλεξαρτώμενες και αλληλοενισχυόμενες.

3. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους να προωθήσουν την ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου και των επενδύσεων κατά τρόπο που να συμβάλλει στον στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης.
4. Τα Μέρη αναγνωρίζουν την επείγουσα ανάγκη αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, όπως περιγράφεται στην ειδική έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή για την υπερθέρμανση του πλανήτη κατά 1,5 °C, ως συμβολή στην επίτευξη των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης.
5. Στόχος του παρόντος κεφαλαίου είναι να ενισχυθεί η ενσωμάτωση της βιώσιμης ανάπτυξης, κυρίως της περιβαλλοντικής και κοινωνικής διάστασής της (ιδίως των εργασιακών πτυχών), στην εμπορική και επενδυτική σχέση μεταξύ των Μερών, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης του διαλόγου και της συνεργασίας.

ΑΡΘΡΟ 19.2

Δικαίωμα ρύθμισης και επίπεδα προστασίας

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν το δικαίωμα κάθε Μέρους:
  - α) να καθορίζει τις πολιτικές και τις προτεραιότητές του στον τομέα της βιώσιμης ανάπτυξης·
  - β) να καθορίζει τα επίπεδα προστασίας του περιβάλλοντος και της εργασίας σε εσωτερικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής προστασίας, τα οποία κρίνει κατάλληλα· και

γ) να θεσπίζει ή να τροποποιεί τη σχετική νομοθεσία και τις πολιτικές του.

Τα εν λόγω επίπεδα, οι νομοθετικές διατάξεις και οι πολιτικές συνάδουν με τη δέσμευση κάθε Μέρους στις συμφωνίες και στα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα που αναφέρονται στο παρόν κεφάλαιο.

3. Κάθε Μέρος προσπαθεί να διασφαλίσει ότι οι σχετικές νομοθετικές διατάξεις και οι πολιτικές του προβλέπουν και ενθαρρύνουν υψηλά επίπεδα προστασίας του περιβάλλοντος και της εργασίας και προσπαθεί να βελτιώσει τα εν λόγω επίπεδα, τις νομοθετικές διατάξεις και τις πολιτικές.

4. Τα Μέρη δεν αποδυναμώνουν ούτε μειώνουν τα επίπεδα προστασίας που παρέχει η περιβαλλοντική ή εργατική νομοθεσία τους προκειμένου να ενθαρρύνουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις.

5. Τα Μέρη δεν παραβλέπουν ούτε αποκλίνουν με άλλον τρόπο από την περιβαλλοντική ή εργατική νομοθεσία τους, ούτε παρέχουν σε άλλους αυτή τη δυνατότητα, προκειμένου να ενθαρρύνουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις.

6. Τα Μέρη δεν παραλείπουν να επιβάλλουν αποτελεσματικά την περιβαλλοντική ή εργατική νομοθεσία τους, μέσω της διατήρησης ή της επανάληψης συγκεκριμένων ενεργειών ή μέσω της αδράνειας, κατά τρόπο που να επηρεάζει το εμπόριο ή τις επενδύσεις.

7. Τα Μέρη δεν θεσπίζουν ούτε χρησιμοποιούν την περιβαλλοντική ή εργατική νομοθεσία τους ή άλλα περιβαλλοντικά ή εργασιακά μέτρα κατά τρόπο που θα συνιστούσε συγκεκριμένο περιορισμό του εμπορίου ή των επενδύσεων.

Πολυμερή εργασιακά πρότυπα και συμφωνίες

1. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους για την προώθηση της ανάπτυξης του διεθνούς εμπορίου κατά τρόπο ώστε να προάγεται η αξιοπρεπής εργασία για όλους, όπως εκφράζεται στη διακήρυξη της ΔΟΕ του 2008 σχετικά με την κοινωνική δικαιοσύνη για μια δίκαιη παγκοσμιοποίηση.
2. Τα Μέρη, υπενθυμίζοντας τη διακήρυξη της ΔΟΕ του 2008 σχετικά με την κοινωνική δικαιοσύνη για μια δίκαιη παγκοσμιοποίηση, επισημαίνουν ότι η παραβίαση των θεμελιωδών αρχών και δικαιωμάτων στην εργασία δεν μπορεί να προβληθεί ούτε να χρησιμοποιηθεί με άλλον τρόπο ως θεμιτό συγκριτικό πλεονέκτημα και ότι τα εργασιακά πρότυπα δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για σκοπούς εμπορικού προστατευτισμού.
3. Σύμφωνα με τον Καταστατικό Χάρτη της ΔΟΕ και τη Διακήρυξη της ΔΟΕ σχετικά με τις θεμελιώδεις αρχές και δικαιώματα στην εργασία και τη συνέχειά της, που εγκρίθηκαν στη Γενεύη στις 18 Ιουνίου 1998 από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας κατά την 86η σύνοδό της, κάθε Μέρος τηρεί, προωθεί και εφαρμόζει τις αρχές όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα στην εργασία, τα οποία αποτελούν αντικείμενο των θεμελιωδών συμβάσεων της ΔΟΕ και είναι τα εξής:
  - α) η ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και η ουσιαστική αναγνώριση του δικαιώματος συλλογικής διαπραγμάτευσης·
  - β) η εξάλειψη κάθε μορφής αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας¹.

---

¹ Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τη σημασία της κύρωσης του πρωτοκόλλου του 2014 της σύμβασης του 1930 περί της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας, το οποίο εγκρίθηκε στη Γενεύη στις 11 Ιουνίου 2014 από τη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας κατά την 103η σύνοδό της.

γ) η ουσιαστική κατάργηση της παιδικής εργασίας· και

δ) η εξάλειψη των διακρίσεων όσον αφορά την απασχόληση και την εργασία.

4. Τα Μέρη εκφράζουν την ικανοποίησή τους για την απόφαση της 110ης Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας σχετικά με την προσθήκη της ασφάλειας και της υγείας στις θεμελιώδεις αρχές και δικαιώματα στην εργασία. Η επιτροπή εμπορίου, το αργότερο κατά την πρώτη συνεδρίασή της, μπορεί να εκδώσει απόφαση για την ανάλογη τροποποίηση της παραγράφου 3 ώστε να αντικατοπτρίζει την προσθήκη αυτή.

5. Κάθε Μέρος καταβάλλει συνεχείς και σύντονες προσπάθειες με σκοπό την κύρωση των θεμελιωδών συμβάσεων της ΔΟΕ, σε περίπτωση που δεν το έχουν ακόμη κάνει¹.

6. Τα Μέρη ανταλλάσσουν τακτικά και καταλλήλως πληροφορίες σχετικά με την αντίστοιχη πρόοδο που έχουν επιτύχει όσον αφορά την κύρωση των συμβάσεων ή πρωτοκόλλων της ΔΟΕ.

7. Κάθε Μέρος εφαρμόζει αποτελεσματικά τις συμβάσεις της ΔΟΕ που έχουν κυρωθεί από τη Νέα Ζηλανδία και τα κράτη μέλη, αντίστοιχα, και οι οποίες έχουν τεθεί σε ισχύ.

8. Κάθε Μέρος, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις εθνικές συνθήκες και περιστάσεις, προωθεί μέσω των νομοθετικών του διατάξεων και πρακτικών τους στρατηγικούς στόχους της ΔΟΕ μέσω των οποίων εκφράζεται η ατζέντα για την αξιοπρεπή εργασία και οι οποίοι καθορίζονται στη διακήρυξη του 2008 σχετικά με την κοινωνική δικαιοσύνη για μια δίκαιη παγκοσμιοποίηση, ιδίως όσον αφορά:

α) αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας για όλους, σε σχέση, μεταξύ άλλων, με τους μισθούς και τα κέρδη, τις ώρες εργασίας, άλλες συνθήκες εργασίας και την κοινωνική προστασία· και

---

¹ Τα Μέρη επισημαίνουν ότι όλα τα κράτη μέλη έχουν κυρώσει τις θεμελιώδεις συμβάσεις της ΔΟΕ.

β) τον κοινωνικό διάλογο για εργασιακά θέματα μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και των αρμόδιων κυβερνητικών αρχών.

9. Κάθε Μέρος:

α) θεσπίζει και εφαρμόζει μέτρα και πολιτικές για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, συμπεριλαμβανομένης αποζημίωσης σε περίπτωση επαγγελματικού τραυματισμού ή ασθένειας· και

β) διατηρεί αποτελεσματικό σύστημα επιθεώρησης εργασίας.

10. Κάθε Μέρος υπενθυμίζει τις υποχρεώσεις του βάσει της παραγράφου 7, στις περιπτώσεις που έχει κυρώσει τις σχετικές συμβάσεις της ΔΟΕ που αφορούν την παράγραφο 9 στοιχείο α) ή β).

11. Τα Μέρη συνεργάζονται για την ενίσχυση της συνεργασίας τους όσον αφορά τις εμπορικές πτυχές των εργασιακών μέτρων και πολιτικών, σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και στο πλαίσιο διεθνών φόρουμ, κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της ΔΟΕ. Η εν λόγω συνεργασία μπορεί να καλύπτει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

α) την εφαρμογή των θεμελιωδών συμβάσεων, των συμβάσεων προτεραιότητας και άλλων επικαιροποιημένων συμβάσεων της ΔΟΕ·

β) την αξιοπρεπή εργασία, συμπεριλαμβανομένων των διασυνδέσεων μεταξύ εμπορίου και πλήρους και παραγωγικής απασχόλησης, προσαρμογής της αγοράς εργασίας, βασικών εργασιακών προτύπων, αξιοπρεπούς εργασίας στις παγκόσμιες αξιακές αλυσίδες, κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ένταξης, κοινωνικού διαλόγου και ισότητας των φύλων·

γ) την ενίσχυση της προστασίας των εργασιακών δικαιωμάτων των ευάλωτων ομάδων κάθε Μέρους· και

- δ) τις επιπτώσεις του εργατικού δικαίου και των εργασιακών προτύπων στο εμπόριο και τις επενδύσεις ή τις επιπτώσεις της νομοθεσίας για το εμπόριο και τις επενδύσεις στην εργασία.

ΑΡΘΡΟ 19.4

Εμπόριο και ισότητα των φύλων

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν την ανάγκη να προαχθούν η ισότητα των φύλων και η οικονομική ενδυνάμωση των γυναικών και να προωθηθεί η οπτική του φύλου στις εμπορικές και επενδυτικές σχέσεις των Μερών. Επιπλέον, αναγνωρίζουν τη σημαντική τρέχουσα και μελλοντική συμβολή των γυναικών στην οικονομική ανάπτυξη μέσω της συμμετοχής τους στην οικονομική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένου του διεθνούς εμπορίου. Ως εκ τούτου, τα Μέρη τονίζουν την πρόθεσή τους να εφαρμόσουν την παρούσα συμφωνία κατά τρόπο που να προωθεί και να ενισχύει την ισότητα των φύλων.
2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι η εφαρμογή συμπεριληπτικών εμπορικών πολιτικών μπορεί να συμβάλει στην προαγωγή της οικονομικής ενδυνάμωσης των γυναικών και της ισότητας των φύλων, σύμφωνα με τον Στόχο Βιώσιμης Ανάπτυξης 5 της ατζέντας του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη των Ηνωμένων Εθνών και τους στόχους της κοινής δήλωσης για το εμπόριο και την οικονομική ενδυνάμωση των γυναικών που εγκρίθηκε κατά την υπουργική διάσκεψη του ΠΟΕ στο Μπουένος Άιρες στις 12 Δεκεμβρίου 2017.
3. Τα Μέρη τονίζουν τη σημασία της ενσωμάτωσης της οπτικής του φύλου στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς, καθώς και τον καίριο ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν εν προκειμένω οι πολιτικές που είναι ευαισθητοποιημένες ως προς την οπτική του φύλου και η ένταξη της ισότητας των φύλων. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται η προαγωγή της συμμετοχής των γυναικών στην οικονομία και το διεθνές εμπόριο, μεταξύ άλλων με την παροχή ίσων δικαιωμάτων και πρόσβασης σε ευκαιρίες συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας.

4. Κάθε Μέρος προωθεί την ευαισθητοποίηση του κοινού και τη διαφάνεια των νομοθετικών και κανονιστικών του διατάξεων, καθώς και των πολιτικών του για την ισότητα των φύλων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις επιπτώσεις τους και τη συνάφειά τους με τη χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη και εμπορική πολιτική.

5. Τα Μέρη επαναλαμβάνουν τις δεσμεύσεις που υπέχουν βάσει του άρθρου 19.2 (Δικαίωμα ρύθμισης και επίπεδα προστασίας) σε σχέση με τις αντίστοιχες νομοθετικές διατάξεις τους που αποσκοπούν στη διασφάλιση της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες.

6. Κάθε Μέρος εκπληρώνει αποτελεσματικά τις υποχρεώσεις που υπέχει στο πλαίσιο των συμβάσεων των Ηνωμένων Εθνών στις οποίες είναι συμβαλλόμενο μέρος και αφορούν την ισότητα των φύλων ή τα δικαιώματα των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών, η οποία εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 18 Δεκεμβρίου 1979, με ιδιαίτερη αναφορά στις διατάξεις της σχετικά με την εξάλειψη των διακρίσεων εις βάρος των γυναικών στην οικονομική ζωή και στον τομέα της απασχόλησης. Στο πλαίσιο αυτό, τα Μέρη επαναλαμβάνουν τις αντίστοιχες δεσμεύσεις που υπέχουν βάσει του άρθρου 19.3 (Πολυμερή εργασιακά πρότυπα και συμφωνίες), συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την αποτελεσματική εφαρμογή των συμβάσεων της ΔΟΕ που αφορούν την ισότητα των φύλων και την εξάλειψη των διακρίσεων όσον αφορά την απασχόληση και την εργασία.

7. Τα Μέρη συνεργάζονται όσον αφορά τις εμπορικές πτυχές των πολιτικών και των μέτρων για την ισότητα των φύλων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων για τις γυναίκες, μεταξύ άλλων και για τις εργαζόμενες, τις επαγγελματίες και τις επιχειρηματίες, ώστε να έχουν πρόσβαση και να επωφελούνται από τις ευκαιρίες που δημιουργεί η παρούσα συμφωνία. Για τον σκοπό αυτόν, τα Μέρη διευκολύνουν τη συνεργασία μεταξύ των οικείων ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των wāhine Māori¹ στην περίπτωση της Νέας Ζηλανδίας.

---

¹ Ο όρος «wāhine Māori» αναφέρεται στις αυτόχθονες γυναίκες της Νέας Ζηλανδίας.

8. Η συνεργασία που αναφέρεται στην παράγραφο 7 καλύπτει θέματα κοινού ενδιαφέροντος, μεταξύ άλλων τα εξής:

- α) την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τη συλλογή δεδομένων ανά φύλο και την ανάλυση των εμπορικών πολιτικών με βάση το φύλο·
- β) την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τον σχεδιασμό, την εφαρμογή, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την ενίσχυση πολιτικών και προγραμμάτων που αποσκοπούν στην ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στην οικονομική δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένου του διεθνούς εμπορίου·
- γ) την προώθηση της συμμετοχής των γυναικών, της παρουσίας τους σε ηγετικές θέσεις και της εκπαίδευσής τους, ιδίως σε τομείς στους οποίους οι γυναίκες παραδοσιακά υποεκπροσωπούνται, όπως οι θετικές επιστήμες, η τεχνολογία, η μηχανική και τα μαθηματικά (STEM), καθώς και η καινοτομία, το ηλεκτρονικό εμπόριο και κάθε άλλος τομέας που σχετίζεται με το εμπόριο·
- δ) την προώθηση της χρηματοπιστωτικής ένταξης, των χρηματοοικονομικών γνώσεων και της πρόσβασης στη χρηματοδότηση του εμπορίου και την εκπαίδευση σε θέματα εμπορίου· και
- ε) την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών όσον αφορά μέτρα σχετικά με τις απαιτήσεις και τις διαδικασίες αδειοδότησης, τις απαιτήσεις και τις διαδικασίες αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων, ή τεχνικά πρότυπα σχετικά με τη χορήγηση έγκρισης για την παροχή υπηρεσίας που δεν εισάγουν διακρίσεις λόγω φύλου.

9. Τα Μέρη, αναγνωρίζοντας τη σημασία της εκτέλεσης των εργασιών για το εμπόριο και την ισότητα των φύλων σε πολυμερές επίπεδο, συνεργάζονται στο πλαίσιο διεθνών και πολυμερών φόρουμ, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του ΠΟΕ και του ΟΟΣΑ, για την προαγωγή ζητημάτων εμπορίου και έμφυλων θεμάτων και της κατανόησης αυτών των ζητημάτων, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, μέσω εθελοντικής υποβολής εκθέσεων στο πλαίσιο των εθνικών τους εκθέσεων κατά τη διάρκεια των ελέγχων των οικείων εμπορικών πολιτικών του ΠΟΕ.

ΑΡΘΡΟ 19.5

Πολυμερείς περιβαλλοντικές συμφωνίες και διεθνής περιβαλλοντική διακυβέρνηση

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της διεθνούς περιβαλλοντικής διακυβέρνησης, ιδίως τον ρόλο του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (στο εξής: UNEP) και το ανώτατο διοικητικό του όργανο, τη Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (στο εξής: UNEA), καθώς και των πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών (στο εξής: ΠΠΣ), ως απάντησης της διεθνούς κοινότητας στις παγκόσμιες ή περιφερειακές περιβαλλοντικές προκλήσεις, και τονίζουν την ανάγκη ενίσχυσης της αμοιβαίας υποστήριξης μεταξύ εμπορικών και περιβαλλοντικών πολιτικών.
2. Λαμβανομένης υπόψη της παραγράφου 1, κάθε Μέρος εφαρμόζει αποτελεσματικά τις ΠΠΣ, καθώς και τα σχετικά πρωτόκολλα και τροποποιήσεις που έχει κυρώσει και έχουν τεθεί σε ισχύ.
3. Τα Μέρη ανταλλάσσουν τακτικά και καταλλήλως πληροφορίες σχετικά με την αντίστοιχη κατάστασή τους όσον αφορά την προσχώρησή τους στις ΠΠΣ, μεταξύ άλλων στα πρωτόκολλα και τις τροποποιήσεις τους.

4. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν το δικαίωμα κάθε Μέρους να θεσπίζει ή να διατηρεί μέτρα για την προώθηση των στόχων των ΠΠΣ στις οποίες είναι συμβαλλόμενο μέρος. Τα Μέρη υπενθυμίζουν ότι τα μέτρα που θεσπίστηκαν ή επιβλήθηκαν για την εφαρμογή αυτών των ΠΠΣ μπορεί να δικαιολογούνται βάσει του άρθρου 25.1 (Γενικές εξαιρέσεις).

5. Τα Μέρη συνεργάζονται για την ενίσχυση της συνεργασίας τους όσον αφορά τις εμπορικές πτυχές των περιβαλλοντικών πολιτικών και μέτρων, σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και στο πλαίσιο διεθνών φόρουμ, κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων στο πολιτικό φόρουμ υψηλού επιπέδου των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, στο UNEP, στην UNEA, στις ΠΠΣ, στον ΟΟΣΑ, στον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) και στον ΠΟΕ. Η εν λόγω συνεργασία μπορεί να καλύπτει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- α) πολιτικές και μέτρα για την προώθηση της αμοιβαίας υποστήριξης μεταξύ εμπορίου και περιβάλλοντος, μεταξύ άλλων τα εξής:
  - i) ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με πολιτικές και πρακτικές για την ενθάρρυνση της μετάβασης στην κυκλική οικονομία· και
  - ii) προώθηση, μεταξύ άλλων με την άρση των εμποδίων στο εμπόριο και τις επενδύσεις, πρωτοβουλιών που συμβάλλουν στην κυκλική οικονομία·
- β) πρωτοβουλίες για τη βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση, συμπεριλαμβανομένων πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στην προώθηση της πράσινης ανάπτυξης και του ελέγχου της ρύπανσης·
- γ) πρωτοβουλίες για την ενθάρρυνση του εμπορίου και των επενδύσεων σε περιβαλλοντικά αγαθά και υπηρεσίες, μεταξύ άλλων με την αντιμετώπιση των σχετικών δασμολογικών και μη δασμολογικών εμποδίων·

- δ) τις επιπτώσεις του περιβαλλοντικού δικαίου και των περιβαλλοντικών προτύπων στο εμπόριο και τις επενδύσεις ή τις επιπτώσεις της νομοθεσίας για το εμπόριο και τις επενδύσεις στο περιβάλλον· και
- ε) άλλες σχετιζόμενες με το εμπόριο πτυχές των ΠΠΣ, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής τους.

ΑΡΘΡΟ 19.6

Εμπόριο και κλιματική αλλαγή

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της ανάληψης επείγουσας δράσης για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της, καθώς και τον ρόλο του εμπορίου στην επίτευξη αυτού του στόχου, κατά τρόπο συνεπή με τη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή που υπογράφηκε στη Νέα Υόρκη στις 9 Μαΐου 1992 (στο εξής: UNFCCC), με τον σκοπό και τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού, καθώς και με άλλες ΠΠΣ και πολυμερείς πράξεις στον τομέα της κλιματικής αλλαγής.
2. Βάσει της παραγράφου 1, κάθε Μέρος εφαρμόζει αποτελεσματικά την UNFCCC και τη συμφωνία του Παρισιού, συμπεριλαμβανομένων των δεσμεύσεων όσον αφορά τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές.
3. Η δέσμευση των Μερών να εφαρμόζουν αποτελεσματικά τη συμφωνία του Παρισιού σύμφωνα με την παράγραφο 2 περιλαμβάνει την υποχρέωση να απέχουν από κάθε πράξη ή παράλειψη που αντιβαίνει ουσιωδώς στο αντικείμενο και στον σκοπό της συμφωνίας του Παρισιού.

4. Βάσει της παραγράφου 1, κάθε Μέρος:

- α) προωθεί την αμοιβαία υποστήριξη των πολιτικών και μέτρων στον τομέα του εμπορίου και του κλίματος, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτόν στη μετάβαση σε χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, σε μια οικονομία αποδοτική ως προς τους πόρους και κυκλική και σε ανάπτυξη ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή·
- β) διευκολύνει την άρση των εμποδίων στο εμπόριο και στις επενδύσεις αγαθών και υπηρεσιών ιδιαίτερης σημασίας για τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σ' αυτήν, όπως η ανανεώσιμη ενέργεια και τα ενεργειακά αποδοτικά προϊόντα και υπηρεσίες, για παράδειγμα με την αντιμετώπιση των δασμολογικών και μη δασμολογικών εμποδίων ή με τη θέσπιση πλαισίων πολιτικής που ευνοούν την ανάπτυξη των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών· και
- γ) προωθεί την εμπορία δικαιωμάτων εκπομπών ως αποτελεσματικό εργαλείο πολιτικής για την αποδοτική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και προάγει την περιβαλλοντική ακεραιότητα κατά την ανάπτυξη των διεθνών αγορών άνθρακα.

5. Τα Μέρη συνεργάζονται για την ενίσχυση της συνεργασίας τους όσον αφορά τις εμπορικές πτυχές των πολιτικών και των μέτρων για την κλιματική αλλαγή, σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο, μεταξύ άλλων με τρίτες χώρες και στο πλαίσιο διεθνών φόρουμ, κατά περίπτωση, συμπεριλαμβανομένων της UNFCCC, της συμφωνίας του Παρισιού, του ΠΟΕ, του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος, το οποίο συνάφθηκε στο Μόντρεαλ στις 26 Αυγούστου 1987 (στο εξής: πρωτόκολλο του Μόντρεαλ), του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας και του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (στο εξής: ΔΝΟ). Η εν λόγω συνεργασία μπορεί να καλύπτει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- α) τον διάλογο πολιτικής και τη συνεργασία όσον αφορά την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα μέσα για την προώθηση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή, της ανανεώσιμης ενέργειας, των τεχνολογιών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, της ενεργειακής απόδοσης, των βιώσιμων μεταφορών, της ανάπτυξης βιώσιμων και ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή υποδομών, της παρακολούθησης των εκπομπών και της ανάληψης δράσης για τις εκπομπές σε σχέση με τρίτες χώρες, κατά περίπτωση·
- β) ανταλλαγές πολιτικής και τεχνικές ανταλλαγές σχετικά με την ανάπτυξη και την εφαρμογή της εγχώριας και διεθνούς τιμολόγησης του άνθρακα, συμπεριλαμβανομένων της εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών και της προώθησης αποτελεσματικών προτύπων περιβαλλοντικής ακεραιότητας κατά την εφαρμογή τους·
- γ) τη στήριξη της ανάπτυξης και της έγκρισης από τον ΔΝΟ φιλόδοξων και αποτελεσματικών μέτρων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου τα οποία θα πρέπει να εφαρμόζονται από και για τα πλοία που δραστηριοποιούνται στο διεθνές εμπόριο· και

- δ) τη στήριξη του φιλόδοξου στόχου για τη σταδιακή εξάλειψη των ουσιών που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος και τη σταδιακή κατάργηση των υδροφθορανθράκων βάσει του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ μέσω μέτρων για τον έλεγχο της παραγωγής, της κατανάλωσης και του εμπορίου τους, τη χρήση περιβαλλοντικά φιλικών εναλλακτικών στις ουσίες αυτές, την επικαιροποίηση των προτύπων ασφάλειας και άλλων σχετικών προτύπων και την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου των ουσιών που ρυθμίζονται από το πρωτόκολλο του Μόντρεαλ.

ΑΡΘΡΟ 19.7

Εμπόριο και μεταρρύθμιση των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων

1. Τα Μέρη υπενθυμίζουν τον Στόχο Βιώσιμης Ανάπτυξης 12.γ για τον εξορθολογισμό των μη αποδοτικών επιδοτήσεων για τα ορυκτά καύσιμα οι οποίες ενθαρρύνουν την ανεξέλεγκτη κατανάλωση, μεταξύ άλλων με τη σταδιακή κατάργηση των επιζήμιων επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων, το σύμφωνο της Γλασκόβης για το κλίμα, που εγκρίθηκε στη Γλασκόβη στις 13 Νοεμβρίου 2021, και την υπουργική δήλωση του ΠΟΕ σχετικά με τις επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων, που εγκρίθηκε στη Γενεύη στις 14 Δεκεμβρίου 2021, και ενθαρρύνουν τις προσπάθειες για την επίτευξη αυτού του στόχου.
2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων μπορούν να στρεβλώσουν τις αγορές, να θέσουν σε μειονεκτική θέση την ανανεώσιμη και καθαρή ενέργεια και να είναι ασυμβίβαστες με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού.
3. Υπό το πρίσμα των παραγράφων 1 και 2, τα Μέρη έχουν ως κοινό στόχο τη μεταρρύθμιση και τη σταδιακή μείωση των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων και επιβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους να εργαστούν για την επίτευξη αυτού του στόχου σύμφωνα με τις εθνικές περιστάσεις, λαμβάνοντας παράλληλα πλήρως υπόψη τις ειδικές ανάγκες των επηρεαζόμενων πληθυσμών.

4. Τα Μέρη ενισχύουν τη συνεργασία τους όσον αφορά τις εμπορικές πτυχές των πολιτικών και των μέτρων που αφορούν τις επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων τόσο σε διμερές επίπεδο όσο και στο πλαίσιο διεθνών φόρουμ. Τα Μέρη, αναγνωρίζοντας ότι ο ΠΟΕ μπορεί να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στο πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για τα ορυκτά καύσιμα, συνεργάζονται και ενθαρρύνουν τα άλλα μέλη του ΠΟΕ να προωθήσουν τις μεταρρυθμίσεις και να επιδιώξουν τη θέσπιση νέων κανόνων για τις επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων στο πλαίσιο του ΠΟΕ, μεταξύ άλλων μέσω ενισχυμένης διαφάνειας και υποβολής εκθέσεων που θα καταστήσουν δυνατή την αξιολόγηση των εμπορικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων των προγραμμάτων επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων.

ΑΡΘΡΟ 19.8

Εμπόριο και βιοποικιλότητα

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της διατήρησης και της βιώσιμης χρήσης της βιοποικιλότητας και τον ρόλο του εμπορίου στην επιδίωξη αυτών των στόχων, σύμφωνα με τις σχετικές ΠΠΣ στις οποίες είναι συμβαλλόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα, που συνάφθηκε στο Ρίο ντε Τζανέιρο στις 5 Ιουνίου 1992 (στο εξής: σύμβαση για τη βιολογική ποικιλότητα) και των πρωτοκόλλων της, της σύμβασης για το διεθνές εμπόριο ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που απειλούνται με εξαφάνιση, η οποία συνάφθηκε στην Ουάσιγκτον στις 3 Μαρτίου 1973 (στο εξής: CITES), και των αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει αυτών.

2. Βάσει της παραγράφου 1, κάθε Μέρος:

α) εφαρμόζει μέτρα για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου άγριων ειδών, μεταξύ άλλων και έναντι τρίτων χωρών, κατά περίπτωση·

- β) προωθεί τη μακροπρόθεσμη διατήρηση και βιώσιμη χρήση των ειδών που περιλαμβάνονται στον κατάλογο της CITES και την ένταξη ζωικών και φυτικών ειδών στα προσαρτήματα της CITES, εφόσον πληρούν τα κριτήρια καταχώρισης, και διενεργεί περιοδικές επανεξετάσεις, οι οποίες ενδέχεται να οδηγήσουν στην έκδοση σύστασης για την τροποποίηση των προσαρτημάτων της CITES, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι αντικατοπτρίζουν δεόντως τις ανάγκες διατήρησης των ειδών που αποτελούν αντικείμενο διεθνούς εμπορίου·
- γ) προωθεί το εμπόριο ειδών που προέρχονται από τη βιώσιμη χρήση των βιολογικών πόρων προκειμένου να συμβάλει στη διατήρηση της βιοποικιλότητας· και
- δ) αναλαμβάνει κατάλληλη δράση για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας όταν υφίστανται πιέσεις που συνδέονται με το εμπόριο και τις επενδύσεις, ιδιαίτερα με σκοπό την πρόληψη της εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών.

3. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία του σεβασμού, της προστασίας, της διαφύλαξης και της διατήρησης των γνώσεων, των καινοτομιών και των πρακτικών των αυτόχθονων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων που αντιπροσωπεύουν παραδοσιακούς τρόπους ζωής οι οποίοι συμβάλλουν στη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση της βιοποικιλότητας, καθώς και τον ρόλο του διεθνούς εμπορίου στη στήριξή τους.

4. Τα Μέρη συνεργάζονται για την ενίσχυση της συνεργασίας τους όσον αφορά τις εμπορικές πτυχές των πολιτικών και των μέτρων για τη βιοποικιλότητα, σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και στο πλαίσιο διεθνών φόρουμ, κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα και της CITES. Η εν λόγω συνεργασία μπορεί να καλύπτει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- α) πρωτοβουλίες και ορθές πρακτικές σχετικά με το εμπόριο προϊόντων και υπηρεσιών που προέρχονται από τη βιώσιμη χρήση των βιολογικών πόρων με στόχο τη διατήρηση της βιοποικιλότητας·

- β) εμπόριο και διατήρηση και βιώσιμη χρήση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων της ανάπτυξης και της εφαρμογής μεθόδων λογιστικής καταγραφής του φυσικού κεφαλαίου και των οικοσυστημάτων, της αποτίμησης των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών τους καθώς και των συναφών οικονομικών μέσων·
- γ) καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας άγριων ειδών, μεταξύ άλλων μέσω πρωτοβουλιών για τη μείωση της ζήτησης παράνομων προϊόντων άγριων ειδών και μέσω πρωτοβουλιών για την ενίσχυση της ανταλλαγής πληροφοριών και της συνεργασίας·
- δ) πρόσβαση στους γενετικούς πόρους, καθώς και τον δίκαιο και ισότιμο καταμερισμό των οφελών που απορρέουν από τη χρήση τους σύμφωνα με τους στόχους της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα· και
- ε) ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών διαχείρισης σχετικά με τη διακίνηση, την πρόληψη, τον εντοπισμό, τον έλεγχο και την εξάλειψη των χωροκατακτητικών ξένων ειδών, με σκοπό την ενίσχυση των προσπαθειών για την αξιολόγηση και την αντιμετώπιση των κινδύνων και των δυσμενών επιπτώσεων των χωροκατακτητικών ξένων ειδών.

ΑΡΘΡΟ 19.9

Εμπόριο και δάση

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της διατήρησης και της βιώσιμης διαχείρισης των δασών για την παροχή περιβαλλοντικών λειτουργιών και οικονομικών και κοινωνικών ευκαιριών για τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές, καθώς και τον ρόλο του εμπορίου στην επιδίωξη αυτού του στόχου.

2. Βάσει της παραγράφου 1, κάθε Μέρος:

- α) καταπολεμά την παράνομη υλοτομία και το συναφές εμπόριο, μεταξύ άλλων σε σχέση με τρίτες χώρες, μέσω νομοθετικής ή άλλης δράσης·
- β) προωθεί τη διατήρηση και τη βιώσιμη διαχείριση των δασών, καθώς και το εμπόριο δασικών προϊόντων που υλοτομούνται σύμφωνα με την νομοθεσία της χώρας υλοτόμησης και από δάση υπό βιώσιμη διαχείριση· και
- γ) ανταλλάσσει πληροφορίες με το άλλο Μέρος σχετικά με εμπορικές πρωτοβουλίες που αφορούν τη βιώσιμη διαχείριση των δασών, τη διατήρηση των δασών, τη διακυβέρνηση των δασών, πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην καταπολέμηση της παράνομης υλοτομίας και άλλες συναφείς πολιτικές αμοιβαίου ενδιαφέροντος.

3. Τα Μέρη, αναγνωρίζοντας ότι η αποψίλωση των δασών αποτελεί σημαντικό παράγοντα υπερθέρμανσης του πλανήτη και απώλειας βιοποικιλότητας, ανταλλάσσουν γνώσεις και εμπειρίες σχετικά με τρόπους ενθάρρυνσης της κατανάλωσης και του εμπορίου προϊόντων από αλυσίδες εφοδιασμού μηδενικής αποψίλωσης, προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος διάθεσης στην αγορά αγαθών που συνδέονται με την αποψίλωση ή την υποβάθμιση των δασών.

4. Τα Μέρη συνεργάζονται για την ενίσχυση της συνεργασίας τους όσον αφορά τις εμπορικές πτυχές της βιώσιμης διαχείρισης των δασών, της ελαχιστοποίησης της αποψίλωσης και της υποβάθμισης των δασών, της διατήρησης των δασών και της παράνομης υλοτομίας και τον ρόλο των δασών και των προϊόντων ξυλείας στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής καθώς και την κυκλική οικονομία και τη βιοοικονομία, σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και στο πλαίσιο διεθνών φόρουμ, κατά περίπτωση.

ΑΡΘΡΟ 19.10

Εμπόριο και βιώσιμη διαχείριση της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της διατήρησης και της βιώσιμης διαχείρισης των θαλάσσιων βιολογικών πόρων και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, καθώς και της προώθησης της υπεύθυνης και βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας, και τον ρόλο του εμπορίου στην επιδίωξη αυτών των στόχων.
2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι η ανεπαρκής διαχείριση της αλιείας, οι μορφές επιδοτήσεων στον τομέα της αλιείας που συμβάλλουν στην πλεονάζουσα αλιευτική ικανότητα και την υπεραλίευση, καθώς και η παράνομη, αδήλωτη και ανεξέλεγκτη (στο εξής: ΠΑΑ) αλιεία απειλούν τα ιχθυοαποθέματα, τα μέσα διαβίωσης των προσώπων που εφαρμόζουν υπεύθυνες αλιευτικές πρακτικές και τη βιωσιμότητα του εμπορίου αλιευτικών προϊόντων, και επιβεβαιώνουν την ανάγκη ανάληψης δράσης για τον τερματισμό των πρακτικών αυτών.

3. Βάσει των παραγράφων 1 και 2, κάθε Μέρος:
- α) εφαρμόζει μακροπρόθεσμα μέτρα διατήρησης και διαχείρισης για τη διασφάλιση της βιώσιμης χρήσης των έμβιων θαλάσσιων πόρων με βάση τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία, την εφαρμογή της προληπτικής προσέγγισης και τις διεθνώς αναγνωρισμένες βέλτιστες πρακτικές σύμφωνα με τις σχετικές συμφωνίες των Ηνωμένων Εθνών και του FAO¹, προκειμένου:
- i) να αποτρέπει την υπεραλίευση και την πλεονάζουσα αλιευτική ικανότητα·
  - ii) να ελαχιστοποιεί τα παρεμπίπτοντα αλιεύματα μη στοχευόμενων ειδών και ιχθυδίων· και
  - iii) να προωθεί την αποκατάσταση των υπεραλιευόμενων αποθεμάτων·
- β) συμμετέχει εποικοδομητικά στις εργασίες των περιφερειακών οργανώσεων διαχείρισης της αλιείας (στο εξής: ΠΟΔΑ) στις οποίες είναι μέλος, παρατηρητής ή συνεργαζόμενο μη συμβαλλόμενο μέρος, με στόχο την επίτευξη χρηστής διακυβέρνησης της αλιείας και βιώσιμης αλιείας, όπως μέσω της προώθησης της επιστημονικής έρευνας και της θέσπισης μέτρων διατήρησης με βάση τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία, της ενίσχυσης των μηχανισμών συμμόρφωσης, της διενέργειας περιοδικών επανεξετάσεων των επιδόσεων και της έγκρισης αποτελεσματικού ελέγχου, παρακολούθησης και επιβολής της διαχείρισης των ΠΟΔΑ· και

---

¹ Οι σχετικές συμφωνίες των Ηνωμένων Εθνών και του FAO περιλαμβάνουν τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας του 1982, τη συμφωνία του FAO για την προώθηση της τήρησης των διεθνών μέτρων διατήρησης και διαχείρισης από τα αλιευτικά σκάφη στην ανοικτή θάλασσα του 1995, τη συμφωνία των Ηνωμένων Εθνών για την εφαρμογή των διατάξεων της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με το δίκαιο της θάλασσας της 10ης Δεκεμβρίου 1982 όσον αφορά στη διατήρηση και στη διαχείριση των αλληλοεπικαλυπτόμενων αποθεμάτων και των άκρως μεταναστευτικών αποθεμάτων υδρόβιων ζώων του 1995, τη συμφωνία του FAO σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνει το κράτος λιμένος για την πρόληψη, αποτροπή και εξάλειψη της παράνομης, αδήλωτης και ανεξέλεγκτης αλιείας του 2009 και τον δεοντολογικό κώδικα του FAO για την υπεύθυνη αλιεία.

γ) εφαρμόζει οικοσυστημική προσέγγιση για τη διαχείριση της αλιείας, ώστε να διασφαλίζεται η ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων των αλιευτικών δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο οικοσύστημα, και προωθεί τη μακροπρόθεσμη διατήρηση των θαλάσσιων χελωνών, των θαλάσσιων πτηνών, των θαλάσσιων θηλαστικών και άλλων ειδών που αναγνωρίζονται ως απειλούμενα στις σχετικές διεθνείς συμφωνίες στις οποίες είναι συμβαλλόμενο μέρος.

4. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι η ΠΑΑ αλιεία απειλεί τα αλιευτικά αποθέματα και τα μέσα διαβίωσης των υπεύθυνων αλιέων και αναγνωρίζουν τη σημασία της συντονισμένης εθνικής, περιφερειακής και διεθνούς δράσης για την αντιμετώπιση της ΠΑΑ αλιείας σύμφωνα με τις εθνικές και διεθνείς πράξεις¹ και με τη χρήση των σχετικών διμερών και διεθνών πλαισίων.

5. Για τη στήριξη των προσπαθειών καταπολέμησης των πρακτικών ΠΑΑ αλιείας και για τη συμβολή στην πρόληψη, την αποτροπή και την εξάλειψη του εμπορίου προϊόντων από είδη που αλιεύονται με τις εν λόγω πρακτικές, κάθε Μέρος στηρίζει τα συστήματα παρακολούθησης, ελέγχου, επιτήρησης, συμμόρφωσης και επιβολής, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση, την επανεξέταση ή την αναθεώρηση, κατά περίπτωση, αποτελεσματικών μέτρων με σκοπό:

α) να αποτρέπουν τα σκάφη που φέρουν τη σημαία τους και τους υπηκόους τους από το να στηρίζουν ή να συμμετέχουν σε δραστηριότητες ΠΑΑ αλιείας και να αντιμετωπίζουν την ΠΑΑ αλιεία όταν εφαρμόζεται ή υποστηρίζεται και

---

¹ Οι περιφερειακές και διεθνείς πράξεις περιλαμβάνουν, όπως ενδεχομένως ισχύουν, το σχέδιο δράσης για την καταπολέμησης της ΠΑΑ αλιείας του 2001, τη δήλωση της Ρώμης του 2005 για την ΠΑΑ αλιεία, που εγκρίθηκε στη Ρώμη στις 12 Μαρτίου 2005, τη συμφωνία σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνει το κράτος λιμένος για την πρόληψη, αποτροπή και εξάλειψη της παράνομης, αδήλωτης και ανεξέλεγκτης αλιείας, η οποία συνάφθηκε στη Ρώμη στις 22 Νοεμβρίου 2009, το παγκόσμιο μητρώο καταχώρισης αλιευτικών σκαφών, σκαφών μεταφοράς κατεψυγμένων προϊόντων και σκαφών εφοδιασμού του FAO, καθώς και πράξεις σύστασης ΠΟΔΑ ή πράξεις που θεσπίζουν ΠΟΔΑ, οι οποίες ορίζονται ως διακυβερνητικές αλιευτικές οργανώσεις ή συμφωνίες, κατά περίπτωση, με αρμοδιότητα να θεσπίζουν μέτρα διατήρησης και διαχείρισης.

- β) να ενθαρρύνουν την ιχνηλασιμότητα, να διευκολύνουν την ηλεκτρονική ιχνηλασιμότητα και πιστοποίηση, ώστε να αποκλείονται τα προϊόντα που προέρχονται από ΠΑΑ αλιεία από τις εμπορικές ροές, και να ενθαρρύνουν τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών.
6. Τα Μέρη προωθούν την ανάπτυξη βιώσιμης και υπεύθυνης υδατοκαλλιέργειας, λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές και περιβαλλοντικές πτυχές της, μεταξύ άλλων όσον αφορά την εφαρμογή των στόχων και των αρχών που περιέχονται στον δεοντολογικό κώδικα του FAO για την υπεύθυνη αλιεία.
7. Τα Μέρη συνεργάζονται για την ενίσχυση της συνεργασίας τους όσον αφορά τις εμπορικές πτυχές των πολιτικών και των μέτρων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και στο πλαίσιο διεθνών φόρουμ, κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του ΠΟΕ, του FAO, του ΟΟΣΑ, της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, των ΠΟΔΑ και άλλων πολυμερών πράξεων στον τομέα αυτόν, με στόχο την προώθηση βιώσιμων πρακτικών αλιείας και του εμπορίου αλιευτικών προϊόντων που προέρχονται από τύπους αλιείας που αποτελούν αντικείμενο βιώσιμης διαχείρισης.

ΑΡΘΡΟ 19.11

Εμπόριο και επενδύσεις που στηρίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι τα ακόλουθα μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά στη βιώσιμη ανάπτυξη:
- α) εμπόριο και επενδύσεις σε αγαθά και υπηρεσίες που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος ή συμβάλλουν στη βελτίωση των κοινωνικών συνθηκών· και

β) η χρήση διαφανών, αντικειμενικών και μη παραπλανητικών καθεστώτων βιωσιμότητας ή άλλων εθελοντικών πρωτοβουλιών.

2. Για τον σκοπό αυτόν, τα Μέρη υπενθυμίζουν τη δέσμευση που υπέχουν βάσει του άρθρου 2.5 (Κατάργηση δασμών) για την κατάργηση των δασμών στα περιβαλλοντικά αγαθά καταγωγής του άλλου Μέρους. Τα εν λόγω αγαθά συμβάλλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων με την πρόληψη, τον περιορισμό, την ελαχιστοποίηση ή την αποκατάσταση περιβαλλοντικών ζημιών στο νερό, τον αέρα και το έδαφος και τη συμβολή στη διάδοση τεχνολογιών που αποσκοπούν στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής. Ενδεικτικός κατάλογος των εν λόγω περιβαλλοντικών αγαθών παρέχεται στο παράρτημα 19 (Περιβαλλοντικά αγαθά και υπηρεσίες)¹.

3. Επιπλέον, τα Μέρη υπενθυμίζουν τις δεσμεύσεις τους όσον αφορά τις περιβαλλοντικές υπηρεσίες και τις μεταποιητικές δραστηριότητες στο πλαίσιο του κεφαλαίου 10 (Ελευθέρωση των επενδύσεων και συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών), συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων του εν λόγω κεφαλαίου. Οι εν λόγω υπηρεσίες και δραστηριότητες συμβάλλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων με την πρόληψη, τον περιορισμό, την ελαχιστοποίηση ή την αποκατάσταση περιβαλλοντικών ζημιών στο νερό, τον αέρα και το έδαφος και με τη στήριξη της μετάβασης στην κυκλική οικονομία. Ενδεικτικός κατάλογος των εν λόγω περιβαλλοντικών υπηρεσιών και μεταποιητικών δραστηριοτήτων παρέχεται στο παράρτημα 19 (Περιβαλλοντικά αγαθά και υπηρεσίες)².

4. Με βάση την παράγραφο 1, κάθε Μέρος προωθεί και διευκολύνει το εμπόριο και τις επενδύσεις σε:

α) περιβαλλοντικά αγαθά και υπηρεσίες·

---

¹ Ο εν λόγω κατάλογος περιβαλλοντικών αγαθών δεν είναι εξαντλητικός και δεν θίγει την προσέγγιση που μπορεί να ακολουθήσει είτε η Νέα Ζηλανδία είτε η Ένωση στο πλαίσιο άλλων διαπραγματεύσεων όσον αφορά την καταχώριση περιβαλλοντικών αγαθών στον κατάλογο.

² Ο εν λόγω κατάλογος περιβαλλοντικών υπηρεσιών δεν είναι εξαντλητικός και δεν θίγει την προσέγγιση που μπορεί να ακολουθήσει είτε η Νέα Ζηλανδία είτε η Ένωση στο πλαίσιο άλλων διαπραγματεύσεων όσον αφορά την καταχώριση περιβαλλοντικών υπηρεσιών στον κατάλογο.

- β) αγαθά που συμβάλλουν στη βελτίωση των κοινωνικών συνθηκών· και
  - γ) αγαθά που αποτελούν αντικείμενο διαφανών, αντικειμενικών και μη παραπλανητικών καθεστώτων διασφάλισης της βιωσιμότητας, όπως καθεστώτα δίκαιου και ηθικού εμπορίου και οικολογικά σήματα.
5. Οι δραστηριότητες προώθησης και διευκόλυνσης που αναφέρονται στην παράγραφο 4 μπορεί να περιλαμβάνουν:
- α) δράσεις ευαισθητοποίησης και εκστρατείες ενημέρωσης και εκπαίδευσης του κοινού·
  - β) θέσπιση πλαισίων πολιτικής που ευνοούν την ανάπτυξη των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών·
  - γ) ενθάρρυνση της υιοθέτησης διαφανών, αντικειμενικών και μη παραπλανητικών καθεστώτων βιωσιμότητας, ιδίως για τις ΜΜΕ·
  - δ) αντιμετώπιση των σχετικών μη δασμολογικών εμποδίων· και
  - ε) αναφορά σε σχετικά διεθνή πρότυπα, όπως οι συμβάσεις και οι κατευθυντήριες γραμμές της ΔΟΕ ή οι ΠΠΣ.
6. Τα Μέρη συνεργάζονται για την ενίσχυση της συνεργασίας τους όσον αφορά τις εμπορικές πτυχές των ζητημάτων που καλύπτονται από το παρόν άρθρο, σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και στο πλαίσιο διεθνών και πολυμερών φόρουμ, κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων με την ανταλλαγή πληροφοριών, βέλτιστων πρακτικών και πρωτοβουλιών προβολής.

ΑΡΘΡΟ 19.12

Εμπόριο και υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά και διαχείριση των αλυσίδων εφοδιασμού

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία της υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς και των πρακτικών εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, συμπεριλαμβανομένης της υπεύθυνης διαχείρισης των αλυσίδων εφοδιασμού, καθώς και τον ρόλο του εμπορίου στην επίτευξη αυτού του στόχου.
2. Βάσει της παραγράφου 1, κάθε Μέρος:
  - α) προωθεί, μεταξύ άλλων με την υποστήριξη της διάδοσης και της χρήσης σχετικών διεθνών πράξεων, όπως οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις, η τριμερής δήλωση αρχών της ΔΟΕ σχετικά με τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική πολιτική, η πρωτοβουλία «Παγκόσμιο Συμβόλαιο» των Ηνωμένων Εθνών και οι κατευθυντήριες αρχές των Ηνωμένων Εθνών για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα· και
  - β) προωθεί την εταιρική κοινωνική ευθύνη, την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά, συμπεριλαμβανομένης της υπεύθυνης διαχείρισης των αλυσίδων εφοδιασμού, με την παροχή υποστηρικτικών πλαισίων πολιτικής που ενθαρρύνουν την υιοθέτηση σχετικών πρακτικών από τις επιχειρήσεις.

3. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη χρησιμότητα των διεθνών ειδικών ανά τομέα κατευθυντήριων γραμμών στους τομείς της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και της υπεύθυνης επιχειρηματικής συμπεριφοράς και προωθούν τη συνεργασία στο πλαίσιο αυτό. Σε σχέση με τις κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τη δέουσα επιμέλεια όσον αφορά την υπεύθυνη διαχείριση των αλυσίδων εφοδιασμού με ορυκτά από περιοχές που πλήττονται από συγκρούσεις και περιοχές υψηλού κινδύνου και τα συμπληρώματά τους, κάθε Μέρος θέτει σε εφαρμογή μέτρα που προωθούν τη χρήση των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ για τη δέουσα επιμέλεια. Τα Μέρη, ως μέλη της Επιτροπής για την Παγκόσμια Επισιτιστική Ασφάλεια του FAO, προωθούν επίσης την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις «αρχές για υπεύθυνες επενδύσεις στη γεωργία και τα συστήματα τροφίμων» και τις «προαιρετικές κατευθυντήριες γραμμές για την υπεύθυνη διαχείριση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος γης, των αλιευμάτων και των δασών στο πλαίσιο της εθνικής επισιτιστικής ασφάλειας».

4. Τα Μέρη συνεργάζονται για την ενίσχυση της συνεργασίας τους όσον αφορά τις εμπορικές πτυχές των ζητημάτων που καλύπτονται από το παρόν άρθρο, σε διμερές και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και στο πλαίσιο διεθνών φόρουμ, κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων με την ανταλλαγή πληροφοριών, βέλτιστων πρακτικών και πρωτοβουλιών προβολής.

ΑΡΘΡΟ 19.13

Επιστημονική και τεχνική πληροφόρηση

1. Κατά τη θέσπιση ή την εφαρμογή μέτρων που στοχεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος ή των συνθηκών εργασίας και τα οποία ενδέχεται να επηρεάσουν τις εμπορικές συναλλαγές ή τις επενδύσεις, κάθε Μέρος λαμβάνει υπόψη τις διαθέσιμες επιστημονικές και τεχνικές πληροφορίες, τα σχετικά διεθνή πρότυπα, τις κατευθυντήριες γραμμές ή συστάσεις.

2. Σύμφωνα με την προληπτική προσέγγιση¹, όταν υπάρχουν κίνδυνοι σοβαρής ή μη αντιστρέψιμης ζημίας στο περιβάλλον ή στην υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, η έλλειψη πλήρους επιστημονικής βεβαιότητας δεν χρησιμοποιείται ως λόγος για να εμποδιστεί ένα Μέρος να λάβει κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή αυτής της ζημίας.

3. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεν εφαρμόζονται κατά τρόπο που θα συνιστούσε μέσο αυθαίρετων ή αδικαιολόγητων διακρίσεων ή συγκεκριμένο περιορισμό του διεθνούς εμπορίου.

ΑΡΘΡΟ 19.14

Διαφάνεια

Κάθε Μέρος, προκειμένου να συμβάλει στην ανάπτυξη και την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων, παρέχει, στο μέτρο του δυνατού και στον βαθμό που κρίνεται σκόπιμο, στους ενδιαφερομένους και στα ενδιαφερόμενα μέρη εύλογη ευκαιρία να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τα εξής:

- α) μέτρα που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος ή των συνθηκών εργασίας και τα οποία ενδέχεται να επηρεάσουν τις εμπορικές συναλλαγές ή τις επενδύσεις· και
- β) εμπορικά ή επενδυτικά μέτρα που ενδέχεται να επηρεάσουν την προστασία του περιβάλλοντος ή των συνθηκών εργασίας.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι, όσον αφορά την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας στο έδαφος της Ένωσης, η προληπτική προσέγγιση αναφέρεται στην αρχή της προφύλαξης.

ΑΡΘΡΟ 19.15

Επιτροπή εμπορίου και βιώσιμης ανάπτυξης

1. Το παρόν άρθρο συμπληρώνει και διευκρινίζει περαιτέρω το άρθρο 24.4 (Ειδικές επιτροπές).
2. Η επιτροπή εμπορίου και βιώσιμης ανάπτυξης έχει, όσον αφορά το παρόν κεφάλαιο, τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
  - α) εκτελεί τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 26.13 (Μέτρα συμμόρφωσης) παράγραφος 3 στοιχείο β)·
  - β) συμβάλλει στις εργασίες της επιτροπής εμπορίου σε θέματα που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, μεταξύ άλλων όσον αφορά θέματα προς συζήτηση με τις εσωτερικές συμβουλευτικές ομάδες που αναφέρονται στο άρθρο 24.6 (Εσωτερικές συμβουλευτικές ομάδες)· και
  - γ) εξετάζει κάθε άλλο θέμα σχετικό με το παρόν κεφάλαιο, όπως συμφωνείται μεταξύ των Μερών.
3. Η επιτροπή εμπορίου και βιώσιμης ανάπτυξης δημοσιεύει έκθεση μετά από κάθε συνεδρίασή της.
4. Κάθε Μέρος λαμβάνει δεόντως υπόψη τις ανακοινώσεις και τις γνώμες του κοινού για θέματα που σχετίζονται με το παρόν κεφάλαιο. Ένα Μέρος μπορεί να ενημερώνει, κατά περίπτωση, τις εσωτερικές συμβουλευτικές ομάδες που συγκροτούνται βάσει του άρθρου 24.6 (Εσωτερικές συμβουλευτικές ομάδες), καθώς και το σημείο επαφής του άλλου Μέρους, το οποίο ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 19.16 (Σημεία επαφής), σχετικά με τις εν λόγω ανακοινώσεις και γνώμες.

ΑΡΘΡΟ 19.16

Σημεία επαφής

Κάθε Μέρος ορίζει, κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, σημείο επαφής για να διευκολύνει την επικοινωνία και τον συντονισμό μεταξύ των Μερών για κάθε θέμα σχετικό με το παρόν κεφάλαιο και κοινοποιεί στο άλλο Μέρος τα στοιχεία επικοινωνίας του σημείου επαφής. Κάθε Μέρος ενημερώνει αμέσως το άλλο Μέρος σε περίπτωση μεταβολής των εν λόγω στοιχείων επικοινωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΑΪΟΡΙ

ΑΡΘΡΟ 20.1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «Aotearoa New Zealand»: η Νέα Ζηλανδία, Μέρος της παρούσας συμφωνίας. Ο όρος Aotearoa («μεγάλο λευκό σύννεφο») είναι όρος Māori που αναφέρεται στη Νέα Ζηλανδία.

- β) «te ao Māori»: η κοσμοθεωρία των Māori που βασίζεται σε ολιστική προσέγγιση της ζωής·
- γ) «mātauranga Māori»: οι παραδοσιακές γνώσεις των Māori που συνδέονται με την te ao Māori·
- δ) «tikanga Māori»: η εθιμοτυπία, τα ήθη και η συνήθης πρακτική των Māori·
- ε) «kaupapa Māori»: προσέγγιση που εντάσσεται στην κοσμοθεωρία των Māori·
- στ) «σχεσιακές προσεγγίσεις των Māori»: «whakarapara» ή οικογενειακοί δεσμοί, καθώς και η ανάπτυξη ισχυρών σχέσεων, βασικές αξίες που βρίσκονται στο επίκεντρο της κοσμοθεωρίας των Māori και έχουν καίρια σημασία για τον τρόπο αλληλεπίδρασης των Māori·
- ζ) «ευημερία»: από την οπτική te ao Māori, η εξισορρόπηση και η διασύνδεση πολυάριθμων παραγόντων που είναι αναγκαίοι για να είναι πραγματικά καλά και να ευημερούν τα άτομα και οι ομάδες· συμπεριλαμβανομένων των εξής: taha tinana (σώμα), taha hinengaro (νους), taha wairua (πνεύμα), whenua (γη), whakarapara (γενεαλογία) και kaitiakitanga (διαχείριση του περιβάλλοντος και της φύσης). Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει περιβαλλοντικές, οικονομικές και πολιτιστικές πτυχές·
- η) «tāonga»: εξαιρετικά πολύτιμο αντικείμενο, στοιχείο, φυσικός πόρος ή απόκτημα, το οποίο μπορεί να είναι υλικό ή άυλο·
- θ) «Mānuka»: η λέξη Māori που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για το δέντρο *Leptospermum scoparium*, το οποίο καλλιεργείται στην Aotearoa New Zealand, και τα προϊόντα του στα οποία περιλαμβάνονται το μέλι και το έλαιο που προέρχεται από το εν λόγω δέντρο. Η λέξη mānuka (και οι ορθογραφικές παραλλαγές της, συμπεριλαμβανομένων των «Manuka» και «Maanuka») έχει πολιτιστική σημασία για τους Māori ως tāonga και ως παραδοσιακό φάρμακο· και

ι) «wāhine Māori»: οι αυτόχθονες γυναίκες της Aotearoa New Zealand.

ΑΡΘΡΟ 20.2

Πλαίσιο και σκοπός

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι η Συνθήκη του Γουαϊτάνγκι / te Tiriti o Waitangi αποτελεί θεμελιώδες έγγραφο συνταγματικής σημασίας για την Aotearoa New Zealand.
2. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία του διεθνούς εμπορίου για τη διευκόλυνση και την προώθηση της ευημερίας των Māori, καθώς και για τη διαχείριση των προκλήσεων που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν οι Māori όσον αφορά την πρόσβαση στις εμπορικές και επενδυτικές ευκαιρίες που απορρέουν από το διεθνές εμπόριο.
3. Σκοπός του παρόντος κεφαλαίου είναι η επιδίωξη αμοιβαίας συνεργασίας η οποία θα συμβάλει στις προσπάθειες της Aotearoa New Zealand να διευκολύνει και να προωθήσει τις οικονομικές φιλοδοξίες και την ευημερία των Māori.
4. Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία που έχει να τεθεί σε εφαρμογή, στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου, η συνεργασία, στην περίπτωση της Aotearoa New Zealand, κατά τρόπο που να συνάδει με τη Συνθήκη του Γουαϊτάνγκι / te Tiriti o Waitangi και, κατά περίπτωση, να βασιστεί στις αρχές te ao Māori, mātauranga Māori, tikanga Māori και kaupapa Māori.

5. Τα Μέρη αναγνωρίζουν την αξία που μπορούν να προσδώσουν οι προσεγγίσεις των Māori, με βάση τις αρχές te ao Māori, mātauranga Māori, tikanga Māori και kaupapa Māori, στον σχεδιασμό και την εφαρμογή, στην Aotearoa New Zealand, πολιτικών και προγραμμάτων που θα προστατεύουν και θα προωθούν τις εμπορικές και οικονομικές φιλοδοξίες των Māori.

6. Τα Μέρη αναγνωρίζουν την αξία της αυξημένης συμμετοχής των Māori στο διεθνές εμπόριο και τις επενδύσεις, συμπεριλαμβανομένου του ψηφιακού εμπορίου. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, με την προώθηση των σχεσιακών προσεγγίσεων των Māori, με βάση τις αρχές te ao Māori, mātauranga Māori, tikanga Māori και kaupapa Māori, στην περίπτωση της Aotearoa New Zealand.

7. Τα Μέρη αναγνωρίζουν την αξία της ενίσχυσης των δεσμών μεταξύ των λαών που ενδέχεται να προκύψουν από τις ευκαιρίες που δημιουργεί το παρόν κεφάλαιο και για τα δύο Μέρη.

ΑΡΘΡΟ 20.3

Διεθνείς πράξεις

1. Τα Μέρη επισημαίνουν:

α) τη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Αυτοχθόνων Λαών, που εγκρίθηκε στη Νέα Υόρκη στις 13 Σεπτεμβρίου 2007, και τις αντίστοιχες θέσεις τους σχετικά με την εν λόγω δήλωση·

- β) τη σύμβαση της Επενδυτικής, Επιστημονικής και Επιμορφωτικής Οργάνωσης των Ηνωμένων Εθνών (ΟΥΝΕΣΚΟ) για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων, η οποία εγκρίθηκε στο Παρίσι στις 20 Οκτωβρίου 2005·
- γ) την Ατζέντα των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030·
- δ) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο της σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα· και
- ε) τις κατευθυντήριες αρχές του ΟΗΕ για τις επιχειρήσεις και τα ανθρώπινα δικαιώματα: εφαρμογή του πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών «Προστασία, σεβασμός και επανόρθωση», που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με το ψήφισμά του 17/4 στις 16 Ιουνίου 2011.

ΑΡΘΡΟ 20.4

Διατάξεις της παρούσας συμφωνίας προς όφελος των Māori

Επιπλέον του παρόντος κεφαλαίου, και άλλα κεφάλαια της παρούσας συμφωνίας περιέχουν διατάξεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση της συμμετοχής των Māori στις εμπορικές και επενδυτικές ευκαιρίες που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία, οι οποίες, στην περίπτωση της Aotearoa New Zealand, συμβάλλουν περαιτέρω στην ικανότητα των Māori να ασκούν τα δικαιώματά τους και να προασπίζουν τα συμφέροντά τους βάσει της Συνθήκης του Γουαϊτάνγκι / te Tiriti o Waitangi. Στις εν λόγω διατάξεις περιλαμβάνονται:

- α) το κεφάλαιο 2 (Εθνική μεταχείριση και πρόσβαση των εμπορευμάτων στην αγορά), συμπεριλαμβανομένων του mānuka, του μελιού mānuka, του ελαίου mānuka και άλλων αγαθών που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τους Māori·

- β) το κεφάλαιο 7 (Βιώσιμα συστήματα τροφίμων), συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας για τη γνώση, τη συμμετοχή και τον ηγετικό ρόλο των αυτόχθονων πληθυσμών στα συστήματα τροφίμων, ανάλογα με τις εθνικές περιστάσεις στο πλαίσιο του άρθρου 7.4 (Συνεργασία για τη βελτίωση της βιωσιμότητας των συστημάτων τροφίμων)·
- γ) το κεφάλαιο 10 (Ελευθέρωση των επενδύσεων και συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών)·
- δ) το κεφάλαιο 12 (Ψηφιακό εμπόριο)·
- ε) το κεφάλαιο 14 (Δημόσιες συμβάσεις)·
- στ) το κεφάλαιο 18 (Διανοητική ιδιοκτησία)·
- ζ) το κεφάλαιο 19 (Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη), συμπεριλαμβανομένων των wāhine Māori βάσει του άρθρου 19.4 (Εμπόριο και ισότητα των φύλων)·
- η) το κεφάλαιο 21 (Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις)·
- θ) το κεφάλαιο 24 (Θεσμικές διατάξεις), συμπεριλαμβανομένης της εκπροσώπησης των Māori στην περίπτωση της Aotearoa New Zealand στις εσωτερικές συμβουλευτικές ομάδες βάσει του άρθρου 24.6 (Εσωτερικές συμβουλευτικές ομάδες) και στο φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών βάσει του άρθρου 24.7 (Φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών)· και
- ι) το κεφάλαιο 25 (Εξαιρέσεις και γενικές διατάξεις), μεταξύ άλλων σχετικά με τη Συνθήκη του Γουαϊτάνγκι / te Tiriti o Waitangi βάσει του άρθρου 25.6 (Συνθήκη του Γουαϊτάνγκι / Tiriti o Waitangi).

Δραστηριότητες συνεργασίας

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν ότι οι δραστηριότητες συνεργασίας βάσει του παρόντος κεφαλαίου διεξάγονται εντός του υφιστάμενου πλαισίου που καθορίζεται από τη συμφωνία εταιρικής σχέσης και με την επιφύλαξη των πόρων που διαθέτει κάθε Μέρος¹.
2. Για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο παρόν κεφάλαιο, τα Μέρη μπορούν να συντονίζουν δραστηριότητες συνεργασίας, με τους Māori στην περίπτωση της Aotearoa New Zealand, και με άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, κατά περίπτωση. Οι εν λόγω δραστηριότητες συνεργασίας μπορούν να περιλαμβάνουν:
  - α) συνεργασία για την ενίσχυση της ικανότητας των επιχειρήσεων ιδιοκτησίας Māori να έχουν πρόσβαση και να επωφελούνται από τις εμπορικές και επενδυτικές ευκαιρίες που δημιουργεί η παρούσα συμφωνία·
  - β) συνεργασία για την ανάπτυξη δεσμών μεταξύ των ενωσιακών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων ιδιοκτησίας Māori, με ιδιαίτερη έμφαση στις ΜΜΕ, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε νέες και υφιστάμενες αλυσίδες εφοδιασμού, να δημιουργηθούν και να ενισχυθούν οι ευκαιρίες για ψηφιακό εμπόριο και να διευκολυνθεί η συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων για το εμπόριο προϊόντων Māori·
  - γ) υποστήριξη των δεσμών στους τομείς των επιστημών, της έρευνας και της καινοτομίας, ανάλογα με την περίπτωση, μεταξύ της Ένωσης και των κοινοτήτων Māori, δυνάμει της συμφωνίας επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της κυβέρνησης της Νέας Ζηλανδίας²· και

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι το παρόν κεφάλαιο δεν επιβάλλει νομικές ή οικονομικές υποχρεώσεις που να απαιτούν από τα Μέρη να διερευνήσουν, να ξεκινήσουν ή να ολοκληρώσουν μεμονωμένες δραστηριότητες συνεργασίας.

² ΕΕ L 171 της 1.7.2009, σ. 28.

δ) συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών σχετικά με τις γεωγραφικές ενδείξεις.

3. Κατά την ανάληψη των δραστηριοτήτων συνεργασίας που αναφέρονται στην παράγραφο 2, κάθε Μέρος μπορεί να καλέσει σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη και, στην περίπτωση της Aotearoa New Zealand, τους Māori, σύμφωνα με τη Συνθήκη του Γουαϊτάνγκι / te Tiriti o Waitangi, να εκφράσουν τις απόψεις τους και να συμμετάσχουν.

4. Κάθε συνεργασία πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος ενός Μέρους, βάσει αμοιβαία αποδεκτών όρων για κάθε δραστηριότητα συνεργασίας.

ΑΡΘΡΟ 20.6

Θεσμικός μηχανισμός

1. Σύμφωνα με το άρθρο 24.2 (Αρμοδιότητες της επιτροπής εμπορίου) παράγραφος 1 στοιχείο β), η επιτροπή εμπορίου εποπτεύει και διευκολύνει την υλοποίηση και την εφαρμογή, μεταξύ άλλων, του παρόντος κεφαλαίου.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 24.6 (Εσωτερικές συμβουλευτικές ομάδες), η εσωτερική συμβουλευτική ομάδα κάθε Μέρους¹ συμβουλεύει το εν λόγω Μέρος για θέματα που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο, και μπορεί να υποβάλλει συστάσεις σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου.

---

¹ Στην περίπτωση της Aotearoa New Zealand, η εσωτερική συμβουλευτική ομάδα περιλαμβάνει εκπροσώπους των Māori.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 24.7 (Φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών), το φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών¹, το οποίο συγκεντρώνει ανεξάρτητες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών εγκατεστημένες στα εδάφη των Μερών, συμπεριλαμβανομένων μελών των εσωτερικών συμβουλευτικών ομάδων, διεξάγει διάλογο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του παρόντος κεφαλαίου.

4. Η μεικτή επιτροπή που έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας εταιρικής σχέσης παρακολουθεί την πορεία της συνολικής σχέσης μεταξύ των Μερών, ανταλλάσσει γνώμες και προβαίνει σε υποδείξεις επί παντός ζητήματος κοινού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων που δεν καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 20.7

Μη εφαρμογή της επίλυσης διαφορών

Το κεφάλαιο 26 (Επίλυση διαφορών) δεν εφαρμόζεται στο παρόν κεφάλαιο.

---

¹ Στην περίπτωση της Aotearoa New Zealand, το φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών περιλαμβάνει εκπροσώπους των Māori.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21

ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 21.1

Στόχοι

Τα Μέρη αναγνωρίζουν τη σημασία των ΜΜΕ στις διμερείς εμπορικές και επενδυτικές σχέσεις των Μερών και επιβεβαιώνουν τη δέσμευσή τους να ενισχύσουν την ικανότητα των ΜΜΕ να επωφελούνται από την παρούσα συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 21.2

Ανταλλαγή πληροφοριών

1. Κάθε Μέρος δημιουργεί ή διατηρεί ψηφιακό μέσο, όπως ειδικό ιστότοπο για τις ΜΜΕ, που επιτρέπει στο κοινό στην Ένωση και στη Νέα Ζηλανδία να έχει εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με την παρούσα συμφωνία, μεταξύ άλλων:

α) περίληψη της παρούσας συμφωνίας· και

- β) πληροφορίες σχεδιασμένες για τις ΜΜΕ που περιλαμβάνουν:
- i) περιγραφή των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας τις οποίες κάθε Μέρος θεωρεί σημαντικές για τις ΜΜΕ και των δύο Μερών· και
  - ii) κάθε πρόσθετη πληροφορία την οποία το Μέρος θεωρεί χρήσιμη για τις ΜΜΕ που ενδιαφέρονται να επωφεληθούν από τις ευκαιρίες που προσφέρει η παρούσα συμφωνία.
2. Κάθε Μέρος παρέχει, μέσω του ψηφιακού μέσου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, πρόσβαση:
- α) στο κείμενο της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένων όλων των παραρτημάτων, ιδίως των δασμολογικών πινάκων και των ειδικών κανόνων καταγωγής ανά προϊόν·
  - β) σε ισοδύναμο ψηφιακό μέσο του άλλου Μέρους· και
  - γ) σε πληροφορίες από τις δικές του αρχές και άλλες κατάλληλες οντότητες τις οποίες το Μέρος κρίνει χρήσιμες για τα πρόσωπα που ενδιαφέρονται για το εμπόριο, τις επενδύσεις και την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας στο εν λόγω Μέρος.
3. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ) περιλαμβάνουν τα εξής:
- α) τελωνειακές κανονιστικές διατάξεις και διαδικασίες για την εισαγωγή, την εξαγωγή και τη διαμετακόμιση, καθώς και σχετικά έντυπα, έγγραφα και άλλες σχετικές πληροφορίες·

- β) υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα, όπως απαιτείται από το κεφάλαιο 6 (Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα)·
- γ) τεχνικούς κανονισμούς και άλλα θέματα όπως απαιτείται από το κεφάλαιο 9 (Τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο)·
- δ) κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις, βάση δεδομένων που περιέχει προκηρύξεις δημόσιων συμβάσεων και άλλες σχετικές πληροφορίες σύμφωνα με το κεφάλαιο 14 (Δημόσιες συμβάσεις)·
- ε) κανονισμούς και διαδικασίες σχετικά με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, όπως απαιτείται από το κεφάλαιο 18 (Διανοητική ιδιοκτησία)·
- στ) διαδικασίες καταχώρισης επιχειρήσεων· και
- ζ) άλλες πληροφορίες τις οποίες το Μέρος θεωρεί χρήσιμες για τις ΜΜΕ.

4. Κάθε Μέρος παρέχει πρόσβαση μέσω του ψηφιακού μέσου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, όπως μέσω διαδικτυακού συνδέσμου σε ιστότοπο προς βάση δεδομένων με δυνατότητα αναζήτησης ή παρόμοια, στις ακόλουθες ειδικές ανά προϊόν και γενικές πληροφορίες όσον αφορά την αγορά του:

- α) τους συντελεστές των δασμών και ποσοστώσεων, συμπεριλαμβανομένου του συντελεστή του μάλλον ευνοούμενου κράτους, τους συντελεστές που αφορούν χώρες που δεν τυγχάνουν της μεταχείρισης του μάλλον ευνοούμενου κράτους, τους προτιμησιακούς δασμούς και τις δασμολογικές ποσοστώσεις·
- β) τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης·

- γ) τους φόρους (φόρος προστιθέμενης αξίας ή φόρος πωλήσεων)·
- δ) τα τελωνειακά ή άλλα τέλη, συμπεριλαμβανομένων άλλων ειδικών ανά προϊόν τελών·
- ε) τους κανόνες καταγωγής όπως προβλέπονται στο κεφάλαιο 3 (Κανόνες καταγωγής και διαδικασίες καταγωγής)·
- στ) την επιστροφή ή την αναστολή των δασμών ή άλλου είδους ευνοϊκό μέτρο που οδηγεί σε μείωση, επιστροφή ή απαλλαγή από τους δασμούς·
- ζ) τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας των εμπορευμάτων·
- η) άλλα δασμολογικά μέτρα·
- θ) απαιτούμενες πληροφορίες για τις διαδικασίες εισαγωγής· και
- ι) πληροφορίες σχετικά με μη δασμολογικά μέτρα ή κανονισμούς.

5. Κάθε Μέρος, ανά τακτά χρονικά διαστήματα ή κατόπιν αιτήματος του άλλου Μέρους, επικαιροποιεί τις πληροφορίες που κατέστησαν διαθέσιμες βάσει του παρόντος άρθρου, ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι επικαιροποιημένες και ακριβείς.

6. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι οι πληροφορίες που αναφέρονται στο παρόν άρθρο παρέχονται σε μορφή εύχρηστη για τις ΜΜΕ. Κάθε Μέρος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε οι πληροφορίες να είναι διαθέσιμες στην αγγλική γλώσσα.

7. Κανένα Μέρος δεν επιβάλλει τέλος πρόσβασης στις πληροφορίες που αναφέρονται στο παρόν άρθρο σε πρόσωπο οποιουδήποτε Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 21.3

Σημεία επαφής για τις ΜΜΕ

1. Κάθε Μέρος ορίζει ένα σημείο επαφής για τις ΜΜΕ, το οποίο είναι αρμόδιο για την εκτέλεση των καθηκόντων που παρατίθενται στο παρόν άρθρο, και κοινοποιεί στο άλλο Μέρος τα στοιχεία επικοινωνίας του εν λόγω σημείου επαφής. Κάθε Μέρος ενημερώνει αμέσως το άλλο Μέρος για κάθε μεταβολή των εν λόγω στοιχείων επικοινωνίας.
2. Τα σημεία επαφής για τις ΜΜΕ:
  - α) διασφαλίζουν ότι λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες των ΜΜΕ κατά την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, ώστε οι ΜΜΕ και των δύο πλευρών να μπορούν να επωφεληθούν από την παρούσα συμφωνία·
  - β) διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 21.2 (Ανταλλαγή πληροφοριών) είναι επικαιροποιημένες και συναφείς για τις ΜΜΕ. Ένα Μέρος μπορεί, μέσω του σημείου επαφής για τις ΜΜΕ, να προτείνει πρόσθετες πληροφορίες τις οποίες το άλλο Μέρος μπορεί να συμπεριλάβει στις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται σύμφωνα με το άρθρο 21.2 (Ανταλλαγή πληροφοριών)·
  - γ) εξετάζουν κάθε άλλο ζήτημα που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τις ΜΜΕ σχέση με την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, μεταξύ άλλων με τους εξής τρόπους:
    - ι) ανταλλαγή πληροφοριών και συνεργασία, κατά περίπτωση, με στόχο την παροχή συνδρομής στην επιτροπή εμπορίου στην παρακολούθηση και την εφαρμογή των πτυχών της παρούσας συμφωνίας που αφορούν τις ΜΜΕ· και

- ii) παροχή συνδρομής σε άλλες επιτροπές, σημεία επαφής και ομάδες εργασίας που συγκροτούνται βάσει της παρούσας συμφωνίας κατά την εξέταση θεμάτων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τις ΜΜΕ·
  - δ) υποβολή τακτικών εκθέσεων σχετικά με τις δραστηριότητές τους, από κοινού ή μεμονωμένα, στην επιτροπή εμπορίου προς εξέταση· και
  - ε) εξέταση κάθε άλλου ζητήματος που προκύπτει από την παρούσα συμφωνία και αφορά τις ΜΜΕ όπως μπορεί να συμφωνηθεί από τα Μέρη.
3. Τα σημεία επαφής για τις ΜΜΕ συνεδριάζουν, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, και εκτελούν τις εργασίες τους αυτοπροσώπως ή με άλλα κατάλληλα μέσα, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, βιντεοδιάσκεψη ή άλλα μέσα.
4. Τα σημεία επαφής για τις ΜΜΕ μπορούν να επιδιώκουν τη συνεργασία με εμπειρογνώμονες και εξωτερικούς οργανισμούς, ανάλογα με την περίπτωση, κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους.

ΑΡΘΡΟ 21.4

Μη εφαρμογή της επίλυσης διαφορών

Το κεφάλαιο 26 (Επίλυση διαφορών) δεν εφαρμόζεται στο παρόν κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22

ΟΡΘΕΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΡΘΡΟ 22.1

Γενικές αρχές

1. Κάθε Μέρος καθορίζει ελεύθερα την προσέγγισή του όσον αφορά τις ορθές ρυθμιστικές πρακτικές και τη ρυθμιστική συνεργασία δυνάμει της παρούσας συμφωνίας κατά τρόπο συνεπή προς το νομικό του πλαίσιο, την πρακτική και τις θεμελιώδεις αρχές¹ στα οποία βασίζεται το οικείο σύστημα ρυθμιστικής διαχείρισης.

2. Καμία διάταξη του παρόντος κεφαλαίου δεν ερμηνεύεται κατά τρόπο που να επιβάλλει σε οποιοδήποτε Μέρος την υποχρέωση:
  - α) να παρεκκλίνει από τις εσωτερικές διαδικασίες προετοιμασίας και θέσπισης ρυθμιστικών μέτρων·

  - β) να λαμβάνει μέτρα που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο ή να υπονομεύσουν τον στόχο δημόσιας πολιτικής συγκεκριμένου ρυθμιστικού μέτρου·

  - γ) να αναλαμβάνει δράσεις που υπονομεύουν ή εμποδίζουν την έγκαιρη θέσπιση ρυθμιστικών μέτρων με στόχο την επίτευξη των στόχων δημόσιας πολιτικής του· ή

  - δ) να επιτυγχάνει οποιοδήποτε συγκεκριμένο ρυθμιστικό αποτέλεσμα.

---

¹ Για την Ένωση, οι αρχές αυτές περιλαμβάνουν εκείνες που περιέχονται και απορρέουν από τη ΣΛΕΕ.

3. Κάθε Μέρος είναι ελεύθερο να προσδιορίζει τις ρυθμιστικές του προτεραιότητες και να προετοιμάζει και να θεσπίζει ρυθμιστικά μέτρα για την αντιμετώπιση των εν λόγω ρυθμιστικών προτεραιοτήτων, διασφαλίζοντας τα επίπεδα προστασίας που το Μέρος θεωρεί κατάλληλα.

ΑΡΘΡΟ 22.2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «ρυθμιστική αρχή»:

i) για την Ένωση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή· και

ii) για τη Νέα Ζηλανδία, η εκτελεστική κυβέρνηση της Νέας Ζηλανδίας·

β) «ρυθμιστικά μέτρα»: εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στο παρόν κεφάλαιο:

i) για την Ένωση:

A) κανονισμοί και οδηγίες, όπως προβλέπεται στο άρθρο 288 της ΣΛΕΕ· και

B) κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις, όπως προβλέπεται στο άρθρο 290 και στο άρθρο 291 της ΣΛΕΕ, αντίστοιχα·

ii) για τη Νέα Ζηλανδία:

- A) κυβερνητικά νομοσχέδια που ενδέχεται να καταστούν δημόσιες πράξεις του Κοινοβουλίου της Νέας Ζηλανδίας, με εξαίρεση τους σκοπούς του άρθρου 22.9 (Περιοδική επανεξέταση των ισχυόντων ρυθμιστικών μέτρων) και του άρθρου 22.10 (Πρόσβαση σε ρυθμιστικά μέτρα) όπου σημαίνουν δημόσιες πράξεις του Κοινοβουλίου της Νέας Ζηλανδίας· και
- B) κανονισμοί που εκδίδονται με διάταγμα του εκτελεστικού συμβουλίου.

ΑΡΘΡΟ 22.3

Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται στα ρυθμιστικά μέτρα που εκδίδονται ή λαμβάνονται με πρωτοβουλία της ρυθμιστικής αρχής ενός Μέρους όσον αφορά οποιοδήποτε ζήτημα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία.
2. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι το παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται σε ρυθμιστικές αρχές και ρυθμιστικά μέτρα, πρακτικές ή προσεγγίσεις των κρατών μελών.

ΑΡΘΡΟ 22.4

Διαφάνεια διαδικασιών και μηχανισμών

1. Η ρυθμιστική αρχή κάθε Μέρους δημοσιοποιεί δωρεάν περιγραφές των γενικών διαδικασιών και των μηχανισμών με τους οποίους η ρυθμιστική αρχή προετοιμάζει, καταρτίζει, αξιολογεί ή επανεξετάζει τα ρυθμιστικά μέτρα της. Η δημοσιοποίηση πραγματοποιείται με ψηφιακό μέσο.
2. Οι περιγραφές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αφορούν τυχόν σχετικές κατευθυντήριες γραμμές, κανόνες ή διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων των κατευθυντήριων γραμμών, κανόνων ή διαδικασιών που αφορούν δυνατότητες που παρέχονται στο κοινό να διατυπώσει παρατηρήσεις.

ΑΡΘΡΟ 22.5

Εσωτερικός συντονισμός της ανάπτυξης κανονιστικών ρυθμίσεων¹

Συμπληρωματικά με το άρθρο 22.4 (Διαφάνεια διαδικασιών και μηχανισμών), για την προετοιμασία ή την κατάρτιση ρυθμιστικών μέτρων, η ρυθμιστική αρχή κάθε Μέρους διατηρεί εσωτερικές διαδικασίες ή μηχανισμούς εσωτερικού συντονισμού, διαβούλευσης και επανεξέτασης. Στόχος των εν λόγω διαδικασιών ή μηχανισμών είναι, μεταξύ άλλων:

- α) η προώθηση ορθών ρυθμιστικών πρακτικών, όπως εκείνες που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο·

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι ένα Μέρος μπορεί να συμμορφώνεται με το άρθρο 22.5 (Εσωτερικός συντονισμός της ανάπτυξης κανονιστικών ρυθμίσεων) και το άρθρο 22.9 (Περιοδική επανεξέταση των ισχυόντων ρυθμιστικών μέτρων) παράγραφος 1 μέσω οποιουδήποτε συνδυασμού χωριστών ή συνδυασμένων διαδικασιών ή μηχανισμών.

- β) ο προσδιορισμός και η αποφυγή των άσκοπων αλληλεπικαλύψεων και των ασυνεπών απαιτήσεων των ρυθμιστικών μέτρων του Μέρους·
- γ) η διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις όσον αφορά το διεθνές εμπόριο και τις επενδύσεις· και
- δ) η προώθηση της εξέτασης των επιπτώσεων των ρυθμιστικών μέτρων που προετοιμάζονται ή καταρτίζονται, στα οποία μπορεί να περιλαμβάνονται και τα μέτρα για τις ΜΜΕ.

ΑΡΘΡΟ 22.6

Έγκαιρες πληροφορίες όσον αφορά τα σχεδιαζόμενα ρυθμιστικά μέτρα

1. Κάθε Μέρος καταρτίζει κατάλογο, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, των σχεδιαζόμενων μείζονος σημασίας¹ ρυθμιστικών μέτρων² που αναμένεται ευλόγως να θεσπίσει εντός ενός έτους και δημοσιοποιεί τον εν λόγω κατάλογο ή καταλόγους.
2. Όσον αφορά κάθε μείζονος σημασίας ρυθμιστικό μέτρο το οποίο αναφέρεται στην παράγραφο 1, η ρυθμιστική αρχή κάθε Μέρους θα πρέπει να δημοσιοποιεί, το συντομότερο δυνατόν:
  - α) συνοπτική περιγραφή του πεδίου εφαρμογής και των στόχων του· και

---

¹ Η ρυθμιστική αρχή κάθε Μέρους μπορεί να ορίσει τι συνιστά «μείζονος σημασίας» ρυθμιστικό μέτρο για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου.

² Στην περίπτωση της Νέας Ζηλανδίας, ως «ρυθμιστικά μέτρα» για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου νοούνται οι κανονισμοί που εκδίδονται με διάταγμα του εκτελεστικού συμβουλίου, όπως ορίζονται στο άρθρο 22.2 (Ορισμοί) στοιχείο β) σημείο ii) στοιχείο Β).

- β) το εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα της θέσπισής του, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων δημόσιας διαβούλευσης.

ΑΡΘΡΟ 22.7

Δημόσια διαβούλευση

1. Κατά την προετοιμασία ή την κατάρτιση μείζονος σημασίας ρυθμιστικών μέτρων, η ρυθμιστική αρχή κάθε Μέρους, στο μέτρο του δυνατού και στον βαθμό που κρίνεται σκόπιμο:
  - α) δημοσιοποιεί, όπως μέσω δημοσίευσης των σχεδίων ρυθμιστικών μέτρων ή των εγγράφων διαβούλευσης, επαρκείς λεπτομέρειες σχετικά με τα εν λόγω μείζονος σημασίας ρυθμιστικά μέτρα, ώστε να δώσει σε κάθε ενδιαφερόμενο τη δυνατότητα να αξιολογήσει αν και με ποιον τρόπο θα μπορούσαν να επηρεαστούν σημαντικά τα συμφέροντά του·
  - β) προσφέρει, σε ισότιμη βάση, εύλογες ευκαιρίες σε οποιοδήποτε πρόσωπο να υποβάλει παρατηρήσεις· και
  - γ) λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις που της υποβάλλονται.
2. Για τους σκοπούς της παροχής πληροφοριών και της παραλαβής παρατηρήσεων σχετικά με τις δημόσιες διαβουλεύσεις, η ρυθμιστική αρχή κάθε Μέρους καθιστά τις πληροφορίες προσβάσιμες στο κοινό με ψηφιακά μέσα, κατά προτίμηση μέσω ειδικής ηλεκτρονικής πύλης.

3. Η ρυθμιστική αρχή κάθε Μέρους επιδιώκει να δημοσιοποιεί περίληψη των αποτελεσμάτων των διαβουλεύσεων και των παρατηρήσεων που έλαβε, εκτός εάν υπάρχουν λόγοι που απαιτούν την προστασία εμπιστευτικών πληροφοριών ή την απόκρυψη δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή ακατάλληλου περιεχομένου.

ΑΡΘΡΟ 22.8

Εκτίμηση επιπτώσεων

1. Η ρυθμιστική αρχή κάθε Μέρους επιβεβαιώνει την πρόθεσή της να διενεργεί, σύμφωνα με τους αντίστοιχους κανόνες και διαδικασίες της, εκτίμηση των επιπτώσεων των μείζονος σημασίας ρυθμιστικών μέτρων που προετοιμάζει.
2. Για τη διενέργεια εκτίμησης των επιπτώσεων, η ρυθμιστική αρχή κάθε Μέρους προωθεί τον προσδιορισμό και την εξέταση:
  - α) της ανάγκης για ρυθμιστικό μέτρο, συμπεριλαμβανομένων της φύσης και της σημασίας του προβλήματος που προτίθεται να αντιμετωπίσει το ρυθμιστικό μέτρο·
  - β) ενδεχόμενης εφικτής και κατάλληλης ρυθμιστικής και μη ρυθμιστικής εναλλακτικής λύσης, καθώς και της εναλλακτικής δυνατότητας μη θέσπισης ρύθμισης, που θα καθιστούσε δυνατή την επίτευξη των στόχων δημόσιας πολιτικής του Μέρους·
  - γ) στον βαθμό που είναι εφικτό και ενδεδειγμένο, των πιθανών κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων των εναλλακτικών λύσεων, όπως τυχόν επιπτώσεις στο διεθνές εμπόριο και τις επενδύσεις ή των επιπτώσεων στις ΜΜΕ· και

δ) του τρόπου με τον οποίον οι εναλλακτικές λύσεις που εξετάζονται αφορούν τα ενδεχόμενα σχετικά διεθνή πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων των λόγων για οποιαδήποτε απόκλιση, κατά περίπτωση.

3. Όσον αφορά τυχόν εκτίμηση των επιπτώσεων που έχει διενεργήσει ρυθμιστική αρχή ενός Μέρους για ρυθμιστικό μέτρο, η εν λόγω ρυθμιστική αρχή υποβάλλει έκθεση σχετικά με τους παράγοντες τους οποίους έλαβε υπόψη στην εκτίμησή της και συνοψίζει τα σχετικά πορίσματα. Οι πληροφορίες δημοσιοποιούνται το αργότερο έως τη δημοσιοποίηση του ρυθμιστικού μέτρου στο οποίο αναφέρονται.

ΑΡΘΡΟ 22.9

Περιοδική επανεξέταση των ισχυόντων ρυθμιστικών μέτρων

1. Συμπληρωματικά με το άρθρο 22.4 (Διαφάνεια διαδικασιών και μηχανισμών), η ρυθμιστική αρχή κάθε Μέρους διατηρεί διαδικασίες ή μηχανισμούς για την προώθηση της περιοδικής επανεξέτασης των ισχυόντων ρυθμιστικών μέτρων.

2. Η ρυθμιστική αρχή κάθε Μέρους επιδιώκει να διασφαλίσει ότι κατά τις περιοδικές επανεξετάσεις εξετάζονται, κατά περίπτωση, τα εξής:

α) αν υπάρχουν δυνατότητες για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη επίτευξη των στόχων δημόσιας πολιτικής¹ και

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι στο πλαίσιο αυτό μπορεί να εξετάζεται, μεταξύ άλλων, αν μπορούν να περιοριστούν οι περιττές ρυθμιστικές επιβαρύνσεις, μεταξύ άλλων και για τις ΜΜΕ.

β) αν τα υπό επανεξέταση ρυθμιστικά μέτρα ενδέχεται να εξακολουθήσουν να είναι κατάλληλα για τον επιδιωκόμενο σκοπό.

3. Η ρυθμιστική αρχή κάθε Μέρους δημοσιοποιεί, στο μέτρο του δυνατού και στον βαθμό που κρίνεται σκόπιμο, οποιαδήποτε σχέδια περιοδικής επανεξέτασης και τα αποτελέσματά της.

ΑΡΘΡΟ 22.10

Πρόσβαση σε ρυθμιστικά μέτρα

Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι τα ισχύοντα ρυθμιστικά μέτρα δημοσιεύονται σε ειδικό μητρώο ή με ενιαίο ψηφιακό μέσο το οποίο είναι διαθέσιμο για το κοινό, δωρεάν, με δυνατότητα αναζήτησης και που επικαιροποιείται τακτικά.

ΑΡΘΡΟ 22.11

Ρυθμιστική συνεργασία

1. Τα Μέρη αναγνωρίζουν την αξία της δημιουργίας απλού μηχανισμού για τον εντοπισμό πιθανών ευκαιριών ανάπτυξης ρυθμιστικής συνεργασίας μεταξύ τους.

2. Ένα Μέρος μπορεί να προτείνει δραστηριότητα ρυθμιστικής συνεργασίας στο άλλο Μέρος. Διαβιβάζει την πρότασή του στο σημείο επαφής του άλλου Μέρους, το οποίο έχει οριστεί σύμφωνα με το άρθρο 22.12 (Σημεία επαφής για τη ρυθμιστική συνεργασία).

3. Οι προτάσεις μπορούν να συνίστανται σε:
  - α) διμερείς ανταλλαγές πληροφοριών σχετικά με προσεγγίσεις ρυθμιστικής συνεργασίας· ή
  - β) άτυπη συνεργασία μεταξύ των ρυθμιστικών αρχών.
4. Το άλλο Μέρος απαντά στην πρόταση εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.
5. Κατά περίπτωση, και εφόσον συμφωνούν οι ρυθμιστικές αρχές, η δραστηριότητα ρυθμιστικής συνεργασίας μπορεί να πραγματοποιείται από τις αρμόδιες διευθύνσεις, τμήματα ή υπηρεσίες κάθε Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 22.12

Σημεία επαφής για τη ρυθμιστική συνεργασία

Το συντομότερο δυνατό μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, κάθε Μέρος ορίζει σημείο επαφής, το οποίο θα είναι αρμόδιο να συντονίζει τις δραστηριότητες ρυθμιστικής συνεργασίας βάσει του άρθρου 22.11 (Ρυθμιστική συνεργασία), και κοινοποιεί στο άλλο Μέρος τα στοιχεία επικοινωνίας του σημείου επαφής. Κάθε Μέρος ενημερώνει αμέσως το άλλο Μέρος για κάθε μεταβολή των εν λόγω στοιχείων επικοινωνίας.

ΑΡΘΡΟ 22.13

Μη εφαρμογή της επίλυσης διαφορών

Το κεφάλαιο 26 (Επίλυση διαφορών) δεν εφαρμόζεται στο παρόν κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΑΡΘΡΟ 23.1

Στόχοι

1. Τα Μέρη, αναγνωρίζοντας τον αντίκτυπο που μπορεί να έχει το αντίστοιχο κανονιστικό περιβάλλον τους στις μεταξύ τους συναλλαγές και επενδύσεις, επιδιώκουν να παρέχουν προβλέψιμο κανονιστικό περιβάλλον και αποτελεσματικές διαδικασίες για τους οικονομικούς φορείς, ιδίως τις ΜΜΕ.
2. Τα Μέρη επιβεβαιώνουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει σε σχέση με τη διαφάνεια στο πλαίσιο της συμφωνίας ΠΟΕ και αναπτύσσουν περαιτέρω αυτές τις δεσμεύσεις στο παρόν κεφάλαιο.

ΑΡΘΡΟ 23.2

Ορισμός

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ως «διοικητική απόφαση» νοείται η απόφαση ή η ενέργεια με νομική ισχύ η οποία εφαρμόζεται σε συγκεκριμένο πρόσωπο, εμπόρευμα ή υπηρεσία σε μεμονωμένη περίπτωση και καλύπτει τη μη έκδοση διοικητικής απόφασης όταν τούτο απαιτείται από το δίκαιο ενός Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 23.3

Δημοσίευση

1. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι οι οικείες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, διαδικασίες και διοικητικές αποφάσεις γενικής εφαρμογής σε σχέση με κάθε θέμα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία δημοσιεύονται αμελλητί σε επισήμως ορισθέν μέσο και, όπου είναι εφικτό, σε ηλεκτρονικά μέσα ή δημοσιοποιούνται με άλλον τρόπο έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε ενδιαφερόμενο να λαμβάνει γνώση αυτών.
2. Στο μέτρο του δυνατού και στον βαθμό που κρίνεται σκόπιμο, κάθε Μέρος παρέχει αιτιολόγηση του στόχου των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων, διαδικασιών και διοικητικών αποφάσεων γενικής εφαρμογής που αναφέρονται στην παράγραφο 1, και το σκεπτικό βάσει του οποίου ελήφθησαν.

3. Στο μέτρο του δυνατού και στον βαθμό που κρίνεται σκόπιμο, κάθε Μέρος προβλέπει εύλογο χρονικό διάστημα μεταξύ του χρόνου δημοσίευσης και του χρόνου έναρξης ισχύος των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων σχετικά με κάθε θέμα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 23.4

Αιτήματα

1. Κάθε Μέρος διατηρεί κατάλληλους μηχανισμούς παροχής απαντήσεων στα αιτήματα που υποβάλλονται από ένα πρόσωπο σχετικά με οποιαδήποτε νομοθετική ή κανονιστική διάταξη για κάθε θέμα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία.
2. Κατόπιν αιτήματος ενός Μέρους, το άλλο Μέρος παρέχει αμέσως πληροφορίες και απαντήσεις σε ερωτήματα που αφορούν ισχύουσα ή σχεδιαζόμενη νομοθετική ή κανονιστική διάταξη για κάθε θέμα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία, εκτός εάν θεσπίζεται ειδικός μηχανισμός βάσει άλλου κεφαλαίου της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 23.5

Διοικητικές διαδικασίες

1. Κάθε Μέρος διαχειρίζεται όλες τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, διαδικασίες και διοικητικές αποφάσεις γενικής εφαρμογής σχετικά με κάθε θέμα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία με αντικειμενικό, αμερόληπτο και εύλογο τρόπο.

2. Όταν κινούνται διοικητικές διαδικασίες σε σχέση με συγκεκριμένα πρόσωπα, εμπορεύματα ή υπηρεσίες του άλλου Μέρους όσον αφορά την εφαρμογή νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων, διαδικασιών ή διοικητικών αποφάσεων γενικής εφαρμογής που αναφέρονται στην παράγραφο 1, κάθε Μέρος:

- α) καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε τα πρόσωπα που επηρεάζονται άμεσα από τη διοικητική διαδικασία να ενημερώνονται εγκαίρως, σύμφωνα με τη νομοθεσία του, και η ενημέρωση να περιλαμβάνει περιγραφή της φύσης της διαδικασίας, δήλωση της νομικής αρχής στη δικαιοδοσία της οποίας υπάγεται η διαδικασία που κινείται και γενική περιγραφή τυχόν επίμαχων ζητημάτων· και
- β) παρέχει στα εν λόγω πρόσωπα την εύλογη δυνατότητα να υποβάλουν στοιχεία για τα πραγματικά περιστατικά και τα επιχειρήματά τους προς στήριξη των θέσεών τους πριν από οποιαδήποτε οριστική διοικητική απόφαση, εφόσον το επιτρέπουν ο χρόνος, η φύση της διαδικασίας και το δημόσιο συμφέρον.

ΑΡΘΡΟ 23.6

Έλεγχος και προσφυγή

1. Κάθε Μέρος θεσπίζει ή διατηρεί τακτικά, διαιτητικά ή διοικητικά δικαστήρια ή διαδικασίες με σκοπό τον άμεσο έλεγχο και, εάν συντρέχει λόγος, τη διόρθωση διοικητικών αποφάσεων σχετικά με κάθε θέμα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία. Κάθε Μέρος εξασφαλίζει ότι τα τακτικά, διαιτητικά ή διοικητικά του δικαστήρια εφαρμόζουν τις διαδικασίες προσφυγής ή ελέγχου κατά τρόπο αμερόληπτο που δεν εισάγει διακρίσεις. Τα εν λόγω δικαστήρια είναι αμερόληπτα και ανεξάρτητα από την αρχή στην οποία έχουν ανατεθεί εξουσίες διοικητικής επιβολής.

2. Όσον αφορά τα δικαστήρια ή τις διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι παρέχεται στους διαδίκους ενώπιον των εν λόγω δικαστηρίων ή στις εν λόγω διαδικασίες:

- α) εύλογη δυνατότητα να υποστηρίξουν ή να υπερασπιστούν τις αντίστοιχες θέσεις τους· και
- β) απόφαση η οποία βασίζεται στις αποδείξεις και τα στοιχεία που κατατέθηκαν ή, εάν το απαιτεί η νομοθεσία του, στον φάκελο που συνέταξε η διοικητική αρχή.

3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι η απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη προσφυγής ή περαιτέρω ελέγχου, όπως προβλέπεται στο δίκαιό του, από την αρχή στην οποία έχουν ανατεθεί εξουσίες διοικητικής επιβολής.

ΑΡΘΡΟ 23.7

Σχέση με άλλα κεφάλαια

Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου συμπληρώνουν τις ειδικές διατάξεις οι οποίες περιλαμβάνονται σε άλλα κεφάλαια της παρούσας συμφωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 24.1

Επιτροπή εμπορίου

1. Τα Μέρη συγκροτούν επιτροπή εμπορίου αποτελούμενη από εκπροσώπους και των δύο Μερών, η οποία εποπτεύει την επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας. Κάθε Μέρος μπορεί να παραπέμπει στην επιτροπή εμπορίου κάθε ζήτημα που αφορά την υλοποίηση, την εφαρμογή και την ερμηνεία της παρούσας συμφωνίας.
2. Η επιτροπή εμπορίου συνεδριάζει το αργότερο εντός έξι μηνών μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Στη συνέχεια, η επιτροπή εμπορίου συνεδριάζει σε ετήσια βάση, εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά από τους εκπροσώπους των Μερών, ή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση κατόπιν αιτήματος ενός εκ των Μερών.
3. Οι συνεδριάσεις της επιτροπής εμπορίου πραγματοποιούνται στις Βρυξέλλες ή στο Wellington εκ περιτροπής, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά από τους αντιπροσώπους των Μερών. Η επιτροπή εμπορίου μπορεί να συνεδριάζει με αυτοπρόσωπη παρουσία των μελών ή με άλλα κατάλληλα μέσα επικοινωνίας, όπως έχει συμφωνηθεί από τους εκπροσώπους των Μερών.

4. Στην επιτροπή εμπορίου συμπροεδρεύουν ο αρμόδιος για το εμπόριο υπουργός της Νέας Ζηλανδίας και το αρμόδιο για το εμπόριο μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή οι αντίστοιχοι εντολοδόχοι τους.

ΑΡΘΡΟ 24.2

Αρμοδιότητες της επιτροπής εμπορίου

1. Η επιτροπή εμπορίου:

- α) μελετά τρόπους για την περαιτέρω ενίσχυση του εμπορίου και των επενδύσεων μεταξύ των Μερών·
- β) επιβλέπει και διευκολύνει την υλοποίηση και την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας·
- γ) εποπτεύει, καθοδηγεί και συντονίζει τις εργασίες όλων των ειδικών επιτροπών και άλλων οργάνων που συγκροτούνται δυνάμει της παρούσας συμφωνίας και συνιστά στις εν λόγω ειδικές επιτροπές και όργανα τη λήψη οποιουδήποτε αναγκαίου μέτρου·
- δ) εξετάζει κάθε πρόταση τροποποίησης της παρούσας συμφωνίας·
- ε) με την επιφύλαξη των διατάξεων του κεφαλαίου 26 (Επίλυση διαφορών), αναζητεί κατάλληλους τρόπους και μεθόδους για την πρόληψη ή την επίλυση των προβλημάτων που ενδέχεται να προκύψουν στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία, ή την επίλυση των διαφορών που ενδέχεται να προκύψουν σχετικά με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας·

- στ) σε περίπτωση προσχώρησης τρίτης χώρας στην Ένωση, μελετά τις επιπτώσεις της εν λόγω προσχώρησης στην παρούσα συμφωνία και εξετάζει τυχόν αναγκαία προσαρμογή ή μεταβατικά μέτρα, αρκετά πριν από την ημερομηνία προσχώρησης· και
- ζ) εξετάζει και συζητά κάθε άλλο θέμα, εκτός από εκείνα που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως στ), το οποίο παρουσιάζει ενδιαφέρον και αφορά τομέα που καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία.

2. Η επιτροπή εμπορίου μπορεί:

- α) να αποφασίζει τη σύσταση ειδικών επιτροπών ή άλλων οργάνων πλην εκείνων που έχουν συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 24.4 (Ειδικές επιτροπές), τη διάλυση των εν λόγω ειδικών επιτροπών ή άλλων οργάνων και τον καθορισμό ή την αλλαγή της σύνθεσης, της λειτουργίας και των καθηκόντων τους·
- β) να αναθέτει αρμοδιότητες στις ειδικές επιτροπές ή σε άλλα όργανα που συγκροτούνται βάσει της παρούσας συμφωνίας·
- γ) να μεταβιβάζει ορισμένες από τις εξουσίες ή τις αρμοδιότητές της σε ειδική επιτροπή, εκτός από τις εξουσίες και τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στο στοιχείο α) ή δ) της παρούσας παραγράφου·
- δ) να συνιστά στα Μέρη τυχόν τροποποιήσεις της παρούσας συμφωνίας·
- ε) να λαμβάνει αποφάσεις για την έκδοση ερμηνειών των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας·

- στ) με εξαίρεση την περίπτωση του παρόντος κεφαλαίου, έως το τέλος του τέταρτου έτους μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, να εκδίδει αποφάσεις για την τροποποίηση της παρούσας συμφωνίας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις είναι αναγκαίες για τη διόρθωση σφαλμάτων ή την αντιμετώπιση παραλείψεων ή άλλων ελαττωμάτων·
- ζ) να εκδίδει αποφάσεις όπως προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία ή να διατυπώνει συστάσεις σύμφωνα με το άρθρο 24.5 (Αποφάσεις και συστάσεις)·
- η) να επικοινωνεί για θέματα που σχετίζονται με την παρούσα συμφωνία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων του ιδιωτικού τομέα, των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών·
- θ) να εκδίδει αποφάσεις για την τροποποίηση της παρούσας συμφωνίας σύμφωνα με το άρθρο 27.1 (Τροποποιήσεις) παράγραφος 3 στις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 24.3 (Τροποποιήσεις από την επιτροπή εμπορίου)· και
- ι) να αναλαμβάνει οποιαδήποτε άλλη ενέργεια κατά την άσκηση των καθηκόντων της για την οποία συμφωνούν τα Μέρη.

3. Η επιτροπή εμπορίου ενημερώνει τακτικά τη μεικτή επιτροπή που έχει συσταθεί βάσει της συμφωνίας εταιρικής σχέσης σχετικά με τις δραστηριότητές της και τις δραστηριότητες των ειδικών επιτροπών ή άλλων οργάνων της, κατά περίπτωση, κατά τις τακτικές συνεδριάσεις της μεικτής επιτροπής.

ΑΡΘΡΟ 24.3

Τροποποιήσεις από την επιτροπή εμπορίου

Η επιτροπή εμπορίου μπορεί να εκδίδει αποφάσεις για την τροποποίηση των ακόλουθων μερών της παρούσας συμφωνίας σύμφωνα, κατά περίπτωση, με τις σχετικές διατάξεις που περιλαμβάνονται στα κεφάλαια, παραρτήματα ή προσαρτήματα που παρατίθενται κατωτέρω, καθώς και σύμφωνα με το άρθρο 27.1 (Τροποποιήσεις) παράγραφος 3¹:

- α) κεφάλαιο 2 (Εθνική μεταχείριση και πρόσβαση των εμπορευμάτων στην αγορά) παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών)·
- β) κεφάλαιο 3 (Κανόνες καταγωγής και διαδικασίες καταγωγής) και παράρτημα 3-A (Εισαγωγικές σημειώσεις για τους ειδικούς κανόνες καταγωγής ανά προϊόν), παράρτημα 3-B (Ειδικοί κανόνες καταγωγής ανά προϊόν), συμπεριλαμβανομένου του προσαρτήματός του 3-B-1 (Ποσοτώσεις καταγωγής και εναλλακτικές επιλογές για τους ειδικούς κανόνες καταγωγής ανά προϊόν του παραρτήματος 3-B), παράρτημα 3-Γ (Κείμενο της βεβαίωσης καταγωγής) και παράρτημα 3-Δ [Δήλωση προμηθευτή που αναφέρεται στο άρθρο 3.3 παράγραφος 4 (Σώρευση καταγωγής)] του κεφαλαίου 3 (Κανόνες καταγωγής και διαδικασίες καταγωγής)·
- γ) κεφάλαιο 6 (Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα) παράρτημα 6-B (Περιφερειακές συνθήκες για τα φυτά και τα φυτικά προϊόντα), παράρτημα 6-Γ (Αναγνώριση ισοδυναμίας των μέτρων ΥΦΠ), παράρτημα 6-Δ (Κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες για έλεγχο ή επαλήθευση), παράρτημα 6-E (Πιστοποίηση) και παράρτημα 6-ΣΤ (Έλεγχοι και τέλη εισαγωγών)·

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι, όταν στο παρόν άρθρο γίνεται αναφορά στα παραρτήματα, η επιτροπή εμπορίου έχει επίσης την εξουσία να τροποποιεί τα προσαρτήματα των εν λόγω παραρτημάτων, ακόμη και αν τα εν λόγω προσαρτήματα δεν αναφέρονται ρητά στο παρόν άρθρο.

- δ) κεφάλαιο 9 (Τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο) παράρτημα 9-A [Αποδοχή αξιολόγησης της συμμόρφωσης (έγγραφα)], παράρτημα 9-B (Μηχανοκίνητα οχήματα και εξοπλισμός ή εξαρτήματα αυτών), παράρτημα 9-Γ [Διευθέτηση που αναφέρεται στο άρθρο 9.10 παράγραφος 5 στοιχείο β) για την τακτική ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την ασφάλεια των μη εδωδιμων προϊόντων και σχετικά προληπτικά, περιοριστικά και διορθωτικά μέτρα], παράρτημα 9-Δ [Διευθέτηση που αναφέρεται στο άρθρο 9.10 παράγραφος 6 για την τακτική ανταλλαγή πληροφοριών αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται σχετικά με μη συμμορφούμενα μη εδωδιμα προϊόντα, άλλα από αυτά που καλύπτονται από το άρθρο 9.10 παράγραφος 5 στοιχείο β)] και παράρτημα 9-E (Οίνοι και αλκοολούχα υγρά)·
- ε) πράξη αμοιβαίας αναγνώρισης που αναφέρεται στο κεφάλαιο 10 (Ελευθέρωση των επενδύσεων και συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών) άρθρο 10.39 (Αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων) παράγραφος 5¹·
- στ) άρθρο 10.9 (Απαιτήσεις επιδόσεων) παράγραφος 1 καθώς και παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα) και παράρτημα 10-B (Μελλοντικά μέτρα), προκειμένου να ενσωματωθούν ρυθμίσεις σχετικά με τις απαιτήσεις επιδόσεων όσον αφορά την εγκατάσταση ή τη λειτουργία παρόχου χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών οι οποίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το κεφάλαιο 10 (Ελευθέρωση των επενδύσεων και συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών) άρθρο 10.9 (Απαιτήσεις επιδόσεων) παράγραφος 11·
- ζ) κεφάλαιο 13 (Ενέργεια και πρώτες ύλες) παράρτημα 13 (Κατάλογοι ενεργειακών αγαθών, υδρογονανθράκων και πρώτων υλών)·
- η) κεφάλαιο 14 (Δημόσιες συμβάσεις) παράρτημα 14 (Δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά δημόσιων συμβάσεων)·

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι η επιτροπή εμπορίου έχει την εξουσία να εκδίδει με απόφαση τέτοια πράξη ως παράρτημα της παρούσας συμφωνίας, καθώς και να την τροποποιεί ή να την ανακαλεί μετά την έγκρισή της.

- θ) κεφάλαιο 18 (Διανοητική ιδιοκτησία)·παράρτημα 18-A (Κατηγορίες προϊόντων) και παράρτημα 18-B (Κατάλογοι γεωγραφικών ενδείξεων)·
- ι) κεφάλαιο 19 (Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη) άρθρο 19.3 (Πολυμερή εργασιακά πρότυπα και συμφωνίες) παράγραφοι 3 και 4·
- ια) κεφάλαιο 24 (Θεσμικές διατάξεις) παράρτημα 24 (Εσωτερικός κανονισμός της επιτροπής εμπορίου)·
- ιβ) κεφάλαιο 26 (Επίλυση διαφορών) παράρτημα 26-A (Εσωτερικός κανονισμός) και παράρτημα 26-B (Κώδικας δεοντολογίας για τα μέλη της ειδικής ομάδας και τους διαμεσολαβητές)· και
- ιγ) κάθε άλλη διάταξη, προσάρτημα ή παράρτημα για τα οποία η δυνατότητα τέτοιας απόφασης προβλέπεται ρητά στην παρούσα συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 24.4

Ειδικές επιτροπές

1. Με την παρούσα συγκροτούνται οι ακόλουθες ειδικές επιτροπές:
  - α) η επιτροπή εμπορευματικών συναλλαγών, η οποία εξετάζει ζητήματα που καλύπτονται από το κεφάλαιο 2 (Εθνική μεταχείριση και πρόσβαση των εμπορευμάτων στην αγορά), το κεφάλαιο 5 (Μέτρα αποκατάστασης του εμπορίου) και το κεφάλαιο 9 (Τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο)·

- β) η επιτροπή υγειονομικών και φυτοϋγειονομικών μέτρων, η οποία εξετάζει ζητήματα που καλύπτονται από το κεφάλαιο 6 (Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα) και το κεφάλαιο 8 (Καλή μεταχείριση των ζώων)·
  - γ) η επιτροπή βιώσιμων συστημάτων τροφίμων, η οποία εξετάζει ζητήματα που καλύπτονται από το κεφάλαιο 7 (Βιώσιμα συστήματα τροφίμων)·
  - δ) η επιτροπή οίνων και αλκοολούχων υγρών, η οποία εξετάζει ζητήματα που καλύπτονται από το παράρτημα 9-E (Οίνοι και αλκοολούχα υγρά)·
  - ε) η επιτροπή εμπορίου και βιώσιμης ανάπτυξης, η οποία εξετάζει ζητήματα που καλύπτονται από το κεφάλαιο 19 (Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη)· και
  - στ) η επιτροπή επενδύσεων, υπηρεσιών, ψηφιακού εμπορίου, δημόσιων συμβάσεων και διανοητικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών ενδείξεων, η οποία εξετάζει ζητήματα που καλύπτονται από το κεφάλαιο 10 (Ελευθέρωση των επενδύσεων και συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών), το κεφάλαιο 11 (Κινήσεις κεφαλαίων, πληρωμές και μεταφορές), το κεφάλαιο 12 (Ψηφιακό εμπόριο), το κεφάλαιο 14 (Δημόσιες συμβάσεις) και το κεφάλαιο 18 (Διανοητική ιδιοκτησία).
2. Η μεικτή επιτροπή τελωνειακής συνεργασίας ενεργεί υπό την αιγίδα της επιτροπής εμπορίου ως ειδική επιτροπή, η οποία εξετάζει ζητήματα που καλύπτονται από το κεφάλαιο 3 (Κανόνες καταγωγής και διαδικασίες καταγωγής), το κεφάλαιο 4 (Διευκόλυνση των τελωνειακών διαδικασιών και των εμπορικών συναλλαγών) και από τις διατάξεις σχετικά με την επιβολή στα σύνορα και την τελωνειακή συνεργασία του κεφαλαίου 18 (Πνευματική ιδιοκτησία) και τυχόν πρόσθετες τελωνειακές διατάξεις της παρούσας συμφωνίας.

3. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία ή συμφωνηθεί διαφορετικά από τους εκπροσώπους των Μερών, οι ειδικές επιτροπές συνεδριάζουν μία φορά ετησίως ή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση κατόπιν αιτήματος ενός εκ των Μερών ή κατόπιν αιτήματος της επιτροπής εμπορίου. Οι συνεδριάσεις πραγματοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή στη Νέα Ζηλανδία εναλλάξ ή με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο μέσο επικοινωνίας, όπως συμφωνείται από τους εκπροσώπους των Μερών. Οι ειδικές επιτροπές συμφωνούν σχετικά με το χρονοδιάγραμμα των συνεδριάσεών τους και ορίζουν την ημερήσια διάταξή τους.
4. Οι ειδικές επιτροπές απαρτίζονται από εκπροσώπους κάθε Μέρους και συμπροεδρεύονται, στο κατάλληλο επίπεδο, από εκπροσώπους κάθε Μέρους.
5. Κάθε ειδική επιτροπή μπορεί να αποφασίσει η ίδια τον εσωτερικό κανονισμό της, εν απουσία του οποίου εφαρμόζεται κατ' αναλογία ο εσωτερικός κανονισμός της επιτροπής εμπορίου.
6. Οι ειδικές επιτροπές, όσον αφορά τα θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1, έχουν τις ακόλουθες εξουσίες:
- α) παρακολουθούν και επανεξετάζουν την εφαρμογή και τη λειτουργία της παρούσας συμφωνίας·
  - β) εξετάζουν και συζητούν τεχνικά ζητήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, με την επιφύλαξη του κεφαλαίου 26 (Επίλυση διαφορών)·
  - γ) εκδίδουν αποφάσεις, εφόσον αυτό προβλέπεται από την παρούσα συμφωνία, ή διατυπώνουν συστάσεις·

δ) διεξάγουν τις προπαρασκευαστικές εργασίες που είναι απαραίτητες για την υποστήριξη των αρμοδιοτήτων της επιτροπής εμπορίου, μεταξύ άλλων όταν η τελευταία πρέπει να εκδώσει αποφάσεις ή να διατυπώσει συστάσεις· και

ε) παρέχουν ένα φόρουμ όπου τα Μέρη ανταλλάσσουν πληροφορίες, συζητούν βέλτιστες πρακτικές και μοιράζονται τις εμπειρίες τους σε θέματα υλοποίησης.

7. Όσον αφορά τα θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους όπως αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι ειδικές επιτροπές:

α) ενημερώνουν εγκαίρως την επιτροπή εμπορίου σχετικά με το χρονοδιάγραμμα και την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεών τους·

β) υποβάλλουν έκθεση στην επιτροπή εμπορίου σχετικά με τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα κάθε συνεδριάσής τους· και

γ) εκτελούν κάθε καθήκον και κάθε αρμοδιότητα που τους ανατίθεται από την επιτροπή εμπορίου.

8. Η δημιουργία ή η ύπαρξη μιας ειδικής επιτροπής δεν εμποδίζει τα Μέρη να προσφεύγουν για οποιοδήποτε θέμα απευθείας στην επιτροπή εμπορίου.

9. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι, κατά τη συνεδρίαση ειδικής επιτροπής, εκπροσωπούνται όλες οι αρμόδιες αρχές για κάθε ζήτημα που περιλαμβάνεται στην ημερήσια διάταξη, όπως κρίνει σκόπιμο κάθε Μέρος, και ότι κάθε ζήτημα μπορεί να εξετάζεται στο κατάλληλο επίπεδο εμπειρογνωσίας.

ΑΡΘΡΟ 24.5

Αποφάσεις και συστάσεις

1. Οι αποφάσεις που εκδίδει η επιτροπή εμπορίου ή, κατά περίπτωση, κάποια από τις ειδικές επιτροπές, είναι δεσμευτικές για τα Μέρη και για κάθε όργανο που συγκροτείται βάσει της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών ομάδων του κεφαλαίου 26 (Επίλυση διαφορών). Τα Μέρη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση των αποφάσεων που λαμβάνει η επιτροπή εμπορίου. Οι συστάσεις δεν έχουν δεσμευτική ισχύ.
2. Η επιτροπή εμπορίου ή, κατά περίπτωση, κάποια από τις ειδικές επιτροπές, εκδίδει τις αποφάσεις της και διατυπώνει τις συστάσεις της με συναίνεση.

ΑΡΘΡΟ 24.6

Εσωτερικές συμβουλευτικές ομάδες

1. Κάθε Μέρος ορίζει εσωτερική συμβουλευτική ομάδα εντός ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Η εσωτερική συμβουλευτική ομάδα συμβουλεύει το οικείο Μέρος για θέματα που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία. Περιλαμβάνει ισόρροπη εκπροσώπηση των ανεξάρτητων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των μη κυβερνητικών οργανώσεων, επιχειρηματικών οργανώσεων και οργανώσεων εργοδοτών, καθώς και συνδικαλιστικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται σε θέματα οικονομίας, βιώσιμης ανάπτυξης, κοινωνίας, ανθρωπίνων δικαιωμάτων, περιβάλλοντος και άλλα θέματα. Στην περίπτωση της Νέας Ζηλανδίας, η εσωτερική συμβουλευτική ομάδα περιλαμβάνει εκπροσώπους των Māori. Η εσωτερική συμβουλευτική ομάδα μπορεί να συγκαλείται υπό διαφορετικές συνθήκες για να συζητά την εφαρμογή διαφόρων διατάξεων της παρούσας συμφωνίας.

2. Κάθε Μέρος συνεδριάζει με την εσωτερική συμβουλευτική ομάδα του τουλάχιστον μία φορά ετησίως. Κάθε Μέρος εξετάζει τις απόψεις ή τις συστάσεις που υποβάλλει η εσωτερική συμβουλευτική ομάδα του σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.
3. Για την προώθηση της ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με τις εσωτερικές συμβουλευτικές ομάδες, κάθε Μέρος μπορεί να δημοσιεύει τον κατάλογο με τις οργανώσεις που συμμετέχουν στην εσωτερική συμβουλευτική ομάδα του, καθώς και το σημείο επαφής για την εν λόγω ομάδα.
4. Τα Μέρη προωθούν την αλληλεπίδραση μεταξύ των αντίστοιχων εσωτερικών συμβουλευτικών ομάδων τους.

ΑΡΘΡΟ 24.7

Φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών

1. Τα Μέρη διευκολύνουν την οργάνωση φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών για τη διεξαγωγή διαλόγου σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και συμφωνούν, κατά την πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής εμπορίου, σχετικά με τις επιχειρησιακές κατευθυντήριες γραμμές για τη διεξαγωγή του φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών.
2. Το φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών επιδιώκει να συνεδριάζει σε συνδυασμό με τη συνεδρίαση της επιτροπής εμπορίου. Τα Μέρη μπορούν επίσης να διευκολύνουν τη συμμετοχή στο φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών με εικονικά μέσα.

3. Το φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών είναι ανοικτό για τη συμμετοχή ανεξάρτητων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που είναι εγκατεστημένες στο έδαφος των Μερών, συμπεριλαμβανομένων μελών των εσωτερικών συμβουλευτικών ομάδων που αναφέρονται στο άρθρο 24.6 (Εσωτερικές συμβουλευτικές ομάδες). Κάθε Μέρος επιδιώκει να προάγει την ισόρροπη εκπροσώπηση, συμπεριλαμβανομένων μη κυβερνητικών οργανώσεων, επιχειρηματικών οργανώσεων και οργανώσεων εργοδοτών, καθώς και συνδικαλιστικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται σε θέματα οικονομίας, βιώσιμης ανάπτυξης, κοινωνίας, ανθρωπίνων δικαιωμάτων, περιβάλλοντος και άλλα θέματα. Στην περίπτωση της Νέας Ζηλανδίας, το φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών περιλαμβάνει εκπροσώπους των Māori.

4. Οι εκπρόσωποι των Μερών που συμμετέχουν στην επιτροπή εμπορίου συμμετέχουν, κατά περίπτωση, σε συνεδρίαση του φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών προκειμένου να παρουσιάσουν πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και να διεξάγουν διάλογο με το φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών. Στη συνεδρίαση προεδρεύουν οι συμπρόεδροι της επιτροπής εμπορίου ή οι εντολοδόχοι τους, κατά περίπτωση. Τα Μέρη δημοσιεύουν, από κοινού ή μεμονωμένα, τυχόν επίσημες δηλώσεις που πραγματοποιούνται στο φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 25.1

Γενικές εξαιρέσεις

1. Για τους σκοπούς του κεφαλαίου 2 (Εθνική μεταχείριση και πρόσβαση των εμπορευμάτων στην αγορά), του κεφαλαίου 4 (Διευκόλυνση των τελωνειακών διαδικασιών και των εμπορικών συναλλαγών), του κεφαλαίου 10 (Ελευθέρωση των επενδύσεων και συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών) τμήμα Β (Ελευθέρωση των επενδύσεων), του κεφαλαίου 12 (Ψηφιακό εμπόριο), του κεφαλαίου 13 (Ενέργεια και πρώτες ύλες) και του κεφαλαίου 17 (Κρατικές επιχειρήσεις), το άρθρο XX της GATT 1994, συμπεριλαμβανομένων των σημειώσεων και των συμπληρωματικών διατάξεών του, ενσωματώνεται στην παρούσα συμφωνία και καθίσταται μέρος της, τηρουμένων των αναλογιών.

2. Υπό την προϋπόθεση ότι τα σχετικά μέτρα δεν εφαρμόζονται κατά τρόπο που να συνιστούν μέσο αυθαίρετης ή αδικαιολόγητης διακριτικής μεταχείρισης μεταξύ των χωρών όταν επικρατούν παρόμοιες συνθήκες, ή συγκεκριμένο περιορισμό της ελευθέρωσης των επενδύσεων ή των συναλλαγών στον τομέα των υπηρεσιών, καμία διάταξη του κεφαλαίου 10 (Ελευθέρωση των επενδύσεων και συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών), του κεφαλαίου 11 (Κινήσεις κεφαλαίων, πληρωμές και μεταφορές), του κεφαλαίου 12 (Ψηφιακό εμπόριο), του κεφαλαίου 13 (Ενέργεια και πρώτες ύλες) και του κεφαλαίου 17 (Κρατικές επιχειρήσεις) δεν μπορεί να ερμηνεύεται κατά τρόπο που να εμποδίζει τη λήψη ή την εφαρμογή από οποιοδήποτε από τα Μέρη μέτρων τα οποία:
  - α) είναι αναγκαία για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας ή των χρηστών ηθών ή τη διατήρηση της δημόσιας τάξης¹.

---

¹ Η επίκληση των εξαιρέσεων για λόγους δημόσιας ασφάλειας και δημόσιας τάξης είναι δυνατή μόνον όταν υπάρχει πραγματική και επαρκώς σοβαρή απειλή για θεμελιώδη συμφέροντα της κοινωνίας.

- β) είναι αναγκαία για την προστασία της ζωής ή της υγείας του ανθρώπου, των ζώων ή των φυτών·
- γ) είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης προς νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις που δεν αντιβαίνουν στις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αναφέρονται:
  - i) στην πρόληψη δόλιων και απατηλών πρακτικών ή στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πλημμελούς εκτέλεσης συμβάσεων·
  - ii) στην προστασία της ιδιωτικής ζωής των ατόμων, όσον αφορά την επεξεργασία και τη διάδοση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και στην προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα ατομικών στοιχείων και λογαριασμών·
  - iii) στην ασφάλεια.

3. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι τα Μέρη συμφωνούν ότι, στο μέτρο που τα μέτρα αυτά αντιβαίνουν σε κεφάλαιο ή τμήμα που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου:

- α) τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο XX στοιχείο β) της GATT 1994 και στην παράγραφο 2 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου περιλαμβάνουν περιβαλλοντικά μέτρα, τα οποία είναι αναγκαία για την προστασία της ζωής ή της υγείας του ανθρώπου, των ζώων ή των φυτών·
- β) το άρθρο XX στοιχείο ζ) της GATT 1994 εφαρμόζεται σε μέτρα που αφορούν τη διατήρηση έμβιων και μη έμβιων εξαντλήσιμων φυσικών πόρων· και

γ) τα μέτρα που λαμβάνονται για την εφαρμογή πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών μπορούν να εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου XX στοιχείο β) ή ζ) της GATT 1994 ή της παραγράφου 2 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου.

4. Προτού ένα Μέρος λάβει οποιαδήποτε μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο XX στοιχεία θ) και ι) της GATT 1994, παρέχει στο άλλο Μέρος όλες τις σχετικές πληροφορίες, με σκοπό την εξεύρεση αποδεκτής λύσης για τα Μέρη. Εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία εντός 30 ημερών από την παροχή των πληροφοριών, το Μέρος μπορεί να εφαρμόσει τα σχετικά μέτρα. Σε εξαιρετικές και κρίσιμες περιστάσεις που απαιτούν άμεση δράση και εμποδίζουν την εκ των προτέρων ενημέρωση ή εξέταση, το Μέρος που προτίθεται να λάβει τα μέτρα μπορεί να εφαρμόσει αμέσως τα προληπτικά μέτρα που είναι αναγκαία για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Το εν λόγω Μέρος ενημερώνει αμέσως σχετικά το άλλο Μέρος.

ΑΡΘΡΟ 25.2

Εξαιρέσεις για λόγους ασφάλειας

Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι:

α) απαιτεί από ένα Μέρος να παρέχει πληροφορίες των οποίων τη δημοσιοποίηση θεωρεί αντίθετη προς τα ουσιώδη του συμφέροντα ασφάλειας, ή να παρέχει πρόσβαση σ' αυτές· ή

- β) εμποδίζει ένα Μέρος να λαμβάνει οποιαδήποτε μέτρα κρίνει αναγκαία για την προάσπιση των ουσιωδών του συμφερόντων ασφάλειας, και τα οποία:
- i) συνδέονται με την παραγωγή ή τη διακίνηση όπλων, πυρομαχικών και πολεμικού υλικού, καθώς και με τη διακίνηση και το εμπόριο άλλων αγαθών, υλικών, υπηρεσιών και τεχνολογίας και με οικονομικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται άμεσα ή έμμεσα με σκοπό τον εφοδιασμό στρατιωτικών εγκαταστάσεων·
  - ii) αφορούν σχάσιμα και συντήξιμα υλικά ή υλικά από τα οποία αυτά παράγονται· ή
  - iii) λαμβάνονται σε καιρό πολέμου ή άλλης έκτακτης κατάστασης στις διεθνείς σχέσεις· ή
- γ) εμποδίζει ένα Μέρος να λαμβάνει μέτρα στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που του αναλογούν για τη διαφύλαξη της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας βάσει του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

ΑΡΘΡΟ 25.3

Φορολογία

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
  - α) «άμεσοι φόροι»: το σύνολο των φόρων επί εισοδήματος ή κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων των φόρων επί των κερδών από τη μεταβίβαση κυριότητας, των φόρων περιουσίας, κληρονομιών και δωρεών και των φόρων επί μισθών ή ημερομισθίων που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις, καθώς και των φόρων υπεραξίας κεφαλαίου·

β) «κατοικία»: η φορολογική κατοικία· και

γ) «φορολογική σύμβαση»: σύμβαση για την αποφυγή της διπλής φορολογίας ή άλλη διεθνής συμφωνία ή διακανονισμός που αφορά, συνολικά ή κυρίως τη φορολογία, της οποίας συμβαλλόμενα μέρη είναι οποιοδήποτε κράτος μέλος της Ένωσης, η Ένωση ή η Νέα Ζηλανδία.

2. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Νέας Ζηλανδίας ή της Ένωσης ή των κρατών μελών της, βάσει οποιασδήποτε φορολογικής σύμβασης. Σε περίπτωση ασυνέπειας της παρούσας συμφωνίας με οποιαδήποτε φορολογική σύμβαση, η φορολογική σύμβαση υπερισχύει όσον αφορά την ασυνέπεια. Όσον αφορά φορολογική σύμβαση ανάμεσα στην Ένωση ή τα κράτη μέλη της και τη Νέα Ζηλανδία, οι σχετικές αρμόδιες αρχές δυνάμει της παρούσας συμφωνίας και της φορολογικής σύμβασης αποφαινόμενοι από κοινού σχετικά με το αν υπάρχει ασυνέπεια μεταξύ της παρούσας συμφωνίας και της φορολογικής σύμβασης¹.

3. Το άρθρο 10.7 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους) και το άρθρο 10.17 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους) δεν εφαρμόζονται σε πλεονέκτημα που χορηγείται από Μέρος δυνάμει φορολογικής σύμβασης.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι αυτό ισχύει με την επιφύλαξη του κεφαλαίου 26 (Επίλυση διαφορών).

4. Υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά δεν εφαρμόζονται κατά τρόπο που να συνιστούν μέσο αυθαίρετης ή αδικαιολόγητης διακριτικής μεταχείρισης μεταξύ των χωρών όταν επικρατούν παρόμοιες συνθήκες, ή συγκεκριμένο περιορισμό του εμπορίου και των επενδύσεων, καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν μπορεί να ερμηνεύεται κατά τρόπο που να εμποδίζει τη λήψη, τη διατήρηση ή την εφαρμογή από ένα Μέρος μέτρων τα οποία:

- α) αποσκοπούν στην εξασφάλιση της δίκαιης ή αποτελεσματικής¹ επιβολής ή είσπραξης άμεσων φόρων· ή
- β) διακρίνουν μεταξύ φορολογουμένων που δεν βρίσκονται στην ίδια κατάσταση, ιδίως όσον αφορά την κατοικία τους ή τον τόπο όπου είναι επενδεδυμένα τα κεφάλαιά τους.

---

¹ Τα μέτρα που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της δίκαιης ή αποτελεσματικής επιβολής ή είσπραξης άμεσων φόρων περιλαμβάνουν μέτρα τα οποία λαμβάνονται από Μέρος, στο πλαίσιο του δικού του συστήματος φορολογίας, τα οποία:

- i) εφαρμόζονται σε παρόχους υπηρεσιών, που δεν έχουν μόνιμη κατοικία σ' αυτό, ως αναγνώριση του γεγονότος ότι η φορολογική υποχρέωση των μη μόνιμων κατοίκων καθορίζεται βάσει των στοιχείων φορολόγησης που προέρχονται από το έδαφος του εν λόγω Μέρους ή βρίσκονται σ' αυτό· ή
- ii) εφαρμόζονται σε μη μόνιμους κατοίκους προκειμένου να εξασφαλιστεί η επιβολή ή είσπραξη φόρων στο έδαφος του Μέρους· ή
- iii) εφαρμόζονται σε μόνιμους ή μη μόνιμους κατοίκους με σκοπό να αποφεύγεται η φοροαποφυγή ή η φοροδιαφυγή, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων συμμόρφωσης· ή
- iv) εφαρμόζονται σε χρήστες υπηρεσιών που παρέχονται στο ή από το έδαφος του άλλου Μέρους, προκειμένου να εξασφαλιστεί η επιβολή ή είσπραξη φόρων στους εν λόγω χρήστες για στοιχεία που προέρχονται από το έδαφος του Μέρους· ή
- v) διακρίνουν παρόχους υπηρεσιών που υπόκεινται σε φορολογία για διεθνή στοιχεία φορολόγησης από άλλους παρόχους υπηρεσιών, ως αναγνώριση της διαφοράς που υφίσταται μεταξύ τους ως προς τη φύση της φορολογικής βάσης· ή
- vi) καθορίζουν, χορηγούν ή διανέμουν τα εισοδήματα, τα κέρδη, τις ζημίες, τις εκπτώσεις ή τις πιστώσεις των μόνιμων κατοίκων ή υποκαταστημάτων ή μεταξύ προσώπων ή υποκαταστημάτων που συνδέονται με το ίδιο πρόσωπο, προκειμένου να διασφαλιστεί η φορολογική βάση του εν λόγω Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 25.4

Περιορισμοί σε περίπτωση δυσχερειών σχετικά με το ισοζύγιο πληρωμών και την εξωτερική χρηματοδότηση

1. Όταν ένα Μέρος αντιμετωπίζει ή κινδυνεύει να αντιμετωπίσει σοβαρές δυσχέρειες ως προς το ισοζύγιο πληρωμών ή την εξωτερική χρηματοδότησή του, το εν λόγω Μέρος μπορεί να θεσπίζει ή να διατηρεί προσωρινά μέτρα διασφάλισης σε σχέση με τις κινήσεις κεφαλαίων, τις πληρωμές ή τις μεταφορές¹.
2. Κάθε προσωρινό μέτρο διασφάλισης που θεσπίζεται ή διατηρείται σύμφωνα με την παράγραφο 1:
  - α) συνάδει με τα άρθρα της Συμφωνίας του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου·
  - β) δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την αντιμετώπιση των περιστάσεων που περιγράφονται στην παράγραφο 1·
  - γ) είναι προσωρινό και καταργείται σταδιακά καθώς βελτιώνονται οι περιστάσεις που περιγράφονται στην παράγραφο 1·
  - δ) δεν επιφέρει αδικαιολόγητη βλάβη στα εμπορικά, οικονομικά και χρηματοπιστωτικά συμφέροντα του άλλου Μέρους· και
  - ε) δεν εισάγει διακρίσεις, ώστε το άλλο Μέρος να μην τυγχάνει λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισης από οποιοδήποτε μη Μέρος σε παρόμοιες καταστάσεις.

---

¹ Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι σοβαρές δυσχέρειες ως προς το ισοζύγιο πληρωμών και την εξωτερική χρηματοδότηση, ή κίνδυνος αυτών, μπορούν να προκληθούν, μεταξύ άλλων παραγόντων, από σοβαρές δυσχέρειες που αφορούν νομισματικές ή συναλλαγματικές πολιτικές, ή κίνδυνο αυτών.

3. Όσον αφορά τις εμπορευματικές συναλλαγές, ένα Μέρος μπορεί να θεσπίζει προσωρινά μέτρα διασφάλισης με σκοπό την προστασία της εξωτερικής χρηματοπιστωτικής θέσης του ή του ισοζυγίου πληρωμών του. Κάθε προσωρινό μέτρο διασφάλισης που θεσπίζεται ή διατηρείται δυνάμει της παρούσας παραγράφου πρέπει να συνάδει με την GATT 1994 και το μνημόνιο συμφωνίας της για τις διατάξεις που αφορούν το ισοζύγιο πληρωμών.

4. Όσον αφορά τις συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών, ένα Μέρος μπορεί να θεσπίζει προσωρινά μέτρα διασφάλισης με σκοπό την προστασία της εξωτερικής χρηματοπιστωτικής θέσης του ή του ισοζυγίου πληρωμών του. Κάθε προσωρινό μέτρο διασφάλισης που θεσπίζεται ή διατηρείται δυνάμει της παρούσας παραγράφου συνάδει με το άρθρο XII της GATS.

ΑΡΘΡΟ 25.5

Προσωρινά μέτρα διασφάλισης

1. Σε εξαιρετικές περιστάσεις κατά τις οποίες υπάρχουν σοβαρές δυσχέρειες ως προς τη λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ένωσης ή όταν αυτή απειλείται, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει ή να διατηρήσει προσωρινά μέτρα διασφάλισης ως προς τις κινήσεις κεφαλαίων, τις πληρωμές ή τις μεταφορές για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες.

2. Κάθε προσωρινό μέτρο διασφάλισης που θεσπίζεται ή διατηρείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 περιορίζεται στον βαθμό που είναι αυστηρά αναγκαίος και δεν συνιστά μέσο αυθαίρετης ή αδικαιολόγητης διακριτικής μεταχείρισης μεταξύ της Νέας Ζηλανδίας και τρίτης χώρας σε παρόμοιες καταστάσεις.

Συνθήκη του Γουαϊτάνγκι / Tiriti o Waitangi

1. Υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω μέτρα δεν χρησιμοποιούνται ως μέσο αυθαίρετης ή αδικαιολόγητης διακριτικής μεταχείρισης εις βάρος προσώπων του άλλου Μέρους ή ως συγκεκριμένος περιορισμός των εμπορευματικών συναλλαγών, των συναλλαγών στον τομέα των υπηρεσιών και των επενδύσεων, καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν εμποδίζει τη Νέα Ζηλανδία να θεσπίσει μέτρα που κρίνει αναγκαία για την παροχή ευνοϊκότερης μεταχείρισης στους Māori όσον αφορά θέματα που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία, μεταξύ άλλων για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχει βάσει της Συνθήκης του Γουαϊτάνγκι / te Tiriti o Waitangi.

2. Τα Μέρη συμφωνούν ότι η ερμηνεία της Συνθήκης του Γουαϊτάνγκι / te Tiriti o Waitangi, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη φύση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτήν, δεν υπόκειται στις διατάξεις επίλυσης διαφορών της παρούσας συμφωνίας. Κατά τα λοιπά, το κεφάλαιο 26 (Επίλυση διαφορών) εφαρμόζεται στο παρόν άρθρο. Η Ένωση μπορεί να ζητήσει από ειδική ομάδα που συγκροτείται βάσει του άρθρου 26.5 (Σύσταση ειδικής ομάδας) να κρίνει μόνο αν οποιοδήποτε από τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν συνάδει με τα δικαιώματά της δυνάμει της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 25.7

Κοινοποίηση πληροφοριών

1. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν μπορεί να ερμηνεύεται κατά τρόπο που να επιβάλλει σε Μέρος την υποχρέωση να κοινοποιήσει εμπιστευτικές πληροφορίες των οποίων η κοινοποίηση θα δυσχέραινε την επιβολή του νόμου ή θα αντέβαινε άλλως στο δημόσιο συμφέρον, ή θα έβλαπτε τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα συγκεκριμένων επιχειρήσεων, δημόσιων ή ιδιωτικών, με την εξαίρεση της περίπτωσης που ειδική ομάδα χρειάζεται τις εν λόγω εμπιστευτικές πληροφορίες στο πλαίσιο διαδικασίας επίλυσης διαφορών βάσει του κεφαλαίου 26 (Επίλυση διαφορών). Στις περιπτώσεις αυτές, η ειδική ομάδα διασφαλίζει την πλήρη προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών.
2. Κάθε Μέρος αντιμετωπίζει ως εμπιστευτικές τις πληροφορίες που υποβάλλει το άλλο Μέρος στην επιτροπή εμπορίου ή σε ειδικές επιτροπές, τις οποίες το άλλο Μέρος έχει χαρακτηρίσει εμπιστευτικές.

ΑΡΘΡΟ 25.8

Απαλλαγές που παρέχονται από τον ΠΟΕ

Εάν δικαίωμα ή υποχρέωση που προβλέπεται στην παρούσα συμφωνία συνιστά επανάληψη δικαιώματος ή υποχρέωσης βάσει της συμφωνίας ΠΟΕ, κάθε μέτρο που λαμβάνεται σύμφωνα με απόφαση απαλλαγής που έχει εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο ΙΧ της συμφωνίας ΠΟΕ θεωρείται σύμφωνο με την επαναλαμβανόμενη διάταξη της παρούσας συμφωνίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26

ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α

ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΑΡΘΡΟ 26.1

Στόχος

Στόχος του παρόντος κεφαλαίου είναι να συστήσει αποτελεσματικό και αποδοτικό μηχανισμό για την αποτροπή και την επίλυση κάθε διαφοράς μεταξύ των Μερών η οποία αφορά την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και της υγειονομικής συμφωνίας με σκοπό την επίτευξη αμοιβαία αποδεκτής λύσης, όπου αυτό είναι δυνατόν.

ΑΡΘΡΟ 26.2

Πεδίο εφαρμογής

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζεται σε κάθε διαφορά μεταξύ των Μερών η οποία αφορά την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και της υγειονομικής συμφωνίας (στο εξής: καλυπτόμενες διατάξεις).
2. Οι καλυπτόμενες διατάξεις περιλαμβάνουν όλες τις διατάξεις της υγειονομικής συμφωνίας και της παρούσας συμφωνίας, με τις εξής εξαιρέσεις:
  - α) το τμήμα Β (Δασμοί αντντάμπινγκ και αντισταθμιστικοί δασμοί) και το τμήμα Γ (Συνολικά μέτρα διασφάλισης) του κεφαλαίου 5 (Μέτρα αποκατάστασης του εμπορίου)·
  - β) το κεφάλαιο 15 (Πολιτική ανταγωνισμού)·
  - γ) το άρθρο 16.6 (Διαβουλεύσεις)·
  - δ) το κεφάλαιο 20 (Εμπορική και οικονομική συνεργασία με τους Māori)·
  - ε) το κεφάλαιο 21 (Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις)·
  - στ) το κεφάλαιο 22 (Ορθές ρυθμιστικές πρακτικές και ρυθμιστική συνεργασία)· και

- ζ) τις διατάξεις της Συνθήκης του Γουαϊτάνγκι / te Tiriti o Waitangi, όσον αφορά την ερμηνεία της, συμπεριλαμβανομένης της φύσης των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτήν.

ΤΜΗΜΑ Β

ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 26.3

Διαβουλεύσεις

1. Τα Μέρη επιδιώκουν την επίλυση κάθε διαφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 26.2 (Πεδίο εφαρμογής) μέσω διαβουλεύσεων που διεξάγονται καλή τη πίστει και με στόχο την επίτευξη αμοιβαία αποδεκτής λύσης.
2. Ένα Μέρος ζητεί τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων μέσω γραπτού αιτήματος το οποίο υποβάλλεται στο άλλο Μέρος, προσδιορίζοντας το επίμαχο μέτρο και τις καλυπτόμενες διατάξεις που θεωρεί εφαρμοστές.
3. Το Μέρος στο οποίο υποβάλλεται το αίτημα για διαβουλεύσεις (στο εξής: Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία) απαντά στο εν λόγω αίτημα αμέσως, και το αργότερο εντός 10 ημερών από την ημερομηνία επίδοσής του. Εκτός εάν τα Μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, οι διαβουλεύσεις διεξάγονται εντός 30 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης του αιτήματος για διαβουλεύσεις και πραγματοποιούνται στο έδαφος του Μέρους κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία. Θεωρείται ότι οι διαβουλεύσεις έχουν ολοκληρωθεί εντός 30 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης του αιτήματος ή εντός 90 ημερών από την εν λόγω ημερομηνία για διαφορές βάσει του κεφαλαίου 19 (Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη), εκτός εάν τα Μέρη συμφωνήσουν τη συνέχιση των διαβουλεύσεων.

4. Οι διαβουλεύσεις σχετικά με επείγοντα ζητήματα, συμπεριλαμβανομένων των διαβουλεύσεων που αφορούν αναλώσιμα εμπορεύματα ή εποχικά εμπορεύματα ή υπηρεσίες που χάνουν γρήγορα την εμπορική τους αξία, πραγματοποιούνται εντός 15 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης του αιτήματος για διαβουλεύσεις. Οι διαβουλεύσεις θεωρείται ότι έχουν ολοκληρωθεί εντός αυτών των 15 ημερών, εκτός εάν τα Μέρη συμφωνήσουν τη συνέχιση των διαβουλεύσεων.
5. Κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων, κάθε Μέρος παρέχει επαρκή στοιχεία ως προς τα πραγματικά περιστατικά ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρης εξέταση του τρόπου με τον οποίο το επίμαχο μέτρο θα μπορούσε να επηρεάσει την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας ή της υγειονομικής συμφωνίας. Κάθε Μέρος καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να εξασφαλίζει τη συμμετοχή προσωπικού των αρμόδιων κυβερνητικών αρχών του το οποίο διαθέτει εμπειρογνώσια στο ζήτημα που αποτελεί αντικείμενο των διαβουλεύσεων.
6. Σε διαφορές που αφορούν τις διατάξεις του κεφαλαίου 19 (Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη) οι οποίες σχετίζονται με τις πολυμερείς συμφωνίες ή πράξεις που αναφέρονται στο κεφάλαιο 19 (Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη), τα Μέρη λαμβάνουν υπόψη τις πληροφορίες που παρέχουν η ΔΟΕ ή σχετικοί φορείς ή οργανισμοί που έχουν συσταθεί στο πλαίσιο ΠΠΣ, προκειμένου να προωθηθεί η συνοχή μεταξύ των εργασιών των Μερών και των εν λόγω οργανισμών ή φορέων. Κατά περίπτωση, τα Μέρη ζητούν τη συμβουλή αυτών των οργανισμών ή των σχετικών φορέων τους ή οποιουδήποτε άλλου εμπειρογνώμονα ή φορέα που κρίνουν ενδεδειγμένο. Κάθε Μέρος μπορεί να ζητήσει, κατά περίπτωση, τις απόψεις των εσωτερικών συμβουλευτικών ομάδων που αναφέρονται στο άρθρο 24.6 (Εσωτερικές συμβουλευτικές ομάδες) ή άλλες συμβουλές εμπειρογνομώνων.
7. Οι διαβουλεύσεις, και ειδικότερα όλες οι πληροφορίες που χαρακτηρίζονται εμπιστευτικές και οι θέσεις που υποστηρίζονται από τα Μέρη κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων, είναι εμπιστευτικού χαρακτήρα και δεν θίγουν τα δικαιώματα κανενός εκ των Μερών σε περαιτέρω διαδικασίες.

8. Μέτρο που προτείνεται από ένα Μέρος, αλλά δεν έχει ακόμη τεθεί σε εφαρμογή, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διαβουλεύσεων βάσει του παρόντος άρθρου, αλλά δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διαδικασιών ενώπιον ειδικής ομάδας βάσει του τμήματος Γ (Διαδικασίες ειδικής ομάδας) ή διαμεσολάβησης βάσει του τμήματος Δ (Διαμεσολάβηση).

ΤΜΗΜΑ Γ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

ΑΡΘΡΟ 26.4

Κίνηση διαδικασίας ειδικής ομάδας

1. Το Μέρος που υπέβαλε αίτημα για διαβουλεύσεις μπορεί να ζητήσει τη συγκρότηση ειδικής ομάδας, εάν:
  - α) το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία δεν απαντήσει στο αίτημα για διαβουλεύσεις εντός 10 ημερών από την ημερομηνία επίδοσής του·
  - β) οι διαβουλεύσεις δεν πραγματοποιηθούν εντός των χρονικών περιόδων που ορίζονται στο άρθρο 26.3 (Διαβουλεύσεις) παράγραφοι 3 και 4 αντίστοιχα·
  - γ) τα Μέρη συμφωνήσουν να μην προβούν σε διαβουλεύσεις· ή

δ) οι διαβουλεύσεις ολοκληρωθούν χωρίς να έχει επιτευχθεί αμοιβαία αποδεκτή λύση.

2. Το αίτημα για τη σύσταση ειδικής ομάδας (στο εξής: αίτημα για σύσταση ειδικής ομάδας) υποβάλλεται γραπτώς και παραδίδεται στο άλλο Μέρος και σε κάθε εξωτερικό φορέα στον οποίο έχουν ανατεθεί τα καθήκοντα που αναφέρονται στην παράγραφο 4, κατά περίπτωση. Το καταγγέλλον Μέρος, στο αίτημά του για σύσταση ειδικής ομάδας, προσδιορίζει το επίμαχο μέτρο και εξηγεί επαρκώς τους λόγους για τους οποίους το εν λόγω μέτρο συνιστά παραβίαση των καλυπτόμενων διατάξεων, ώστε να εκτίθεται με σαφήνεια η νομική βάση της καταγγελίας.

3. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι το αίτημα για σύσταση ειδικής ομάδας δημοσιοποιείται αμελλητί.

4. Η επιτροπή εμπορίου μπορεί να αποφασίσει να αναθέσει σε εξωτερικό φορέα την παροχή συνδρομής στις ειδικές ομάδες δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένης της παροχής διοικητικής και νομικής υποστήριξης. Η απόφαση της επιτροπής εμπορίου καλύπτει επίσης τις δαπάνες που προκύπτουν από την ανάθεση.

ΑΡΘΡΟ 26.5

Σύσταση ειδικής ομάδας

1. Η ειδική ομάδα απαρτίζεται από τρία μέλη.

2. Εντός 15 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης του αιτήματος για συγκρότηση ειδικής ομάδας, τα Μέρη προβαίνουν σε διαβουλεύσεις καλή τη πίστει προκειμένου να συμφωνήσουν ως προς τη σύνθεση της ειδικής ομάδας.

3. Εάν τα Μέρη δεν συμφωνήσουν ως προς τη σύνθεση της ειδικής ομάδας εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 2, κάθε Μέρος διορίζει ένα μέλος της ειδικής ομάδας εντός 10 ημερών από τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 2:

α) από τον υποκατάλογο του εν λόγω Μέρους που καταρτίζεται βάσει του άρθρου 26.6 (Κατάλογοι μελών ειδικής ομάδας)· ή

β) για διαφορές στο πλαίσιο του κεφαλαίου 19 (Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη), από τον υποκατάλογο του εν λόγω Μέρους στον κατάλογο ΕΒΑ που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 26.6 (Κατάλογοι μελών ειδικής ομάδας) παράγραφος 1 στοιχείο β).

Εάν ένα Μέρος δεν ορίσει μέλος της ειδικής ομάδας από τον υποκατάλόγό του εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 3, ο/η συμπρόεδρος της επιτροπής εμπορίου ο/η οποίος/-α έχει οριστεί από το καταγγέλλον Μέρος επιλέγει, εντός 10 ημερών από τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 3, το μέλος της ειδικής ομάδας με κλήρωση από τον υποκατάλογο του Μέρους που δεν όρισε μέλος της ειδικής ομάδας. Ο/Η συμπρόεδρος της επιτροπής εμπορίου από το καταγγέλλον Μέρος μπορεί να αναθέτει σε τρίτο την εν λόγω επιλογή του μέλους της ειδικής ομάδας με κλήρωση.

4. Εάν τα Μέρη δεν συμφωνήσουν ως προς τον/την πρόεδρο της ειδικής ομάδας εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 2, ο/η συμπρόεδρος της επιτροπής εμπορίου που έχει οριστεί από το καταγγέλλον Μέρος επιλέγει με κλήρωση, εντός 10 ημερών από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, τον/την πρόεδρο της ειδικής ομάδας:

α) από τον υποκατάλογο των προέδρων που καταρτίζεται βάσει του άρθρου 26.6 (Κατάλογοι μελών ειδικής ομάδας)· ή

β) για διαφορές στο πλαίσιο του κεφαλαίου 19 (Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη), από τον υποκατάλογο των προέδρων στον κατάλογο ΕΒΑ που καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 26.6 (Κατάλογοι μελών ειδικής ομάδας) παράγραφος 1 στοιχείο β).

Ο/Η συμπρόεδρος της επιτροπής εμπορίου από το καταγγέλλον Μέρος μπορεί να αναθέτει σε τρίτο την εν λόγω επιλογή του μέλους της ειδικής ομάδας με κλήρωση.

5. Η ειδική ομάδα θεωρείται ότι έχει συγκροτηθεί 15 ημέρες αφότου τα τρία μέλη της ειδικής ομάδας που έχουν επιλεγεί αποδέχθηκαν τον διορισμό τους σύμφωνα με το παράρτημα 26-A (Εσωτερικός κανονισμός) άρθρο 10, εκτός εάν τα Μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά. Κάθε Μέρος δημοσιοποιεί αμέσως την ημερομηνία συγκρότησης της ειδικής ομάδας.

6. Εάν κάποιος από τους καταλόγους που προβλέπονται στο άρθρο 26.6 (Κατάλογοι μελών ειδικής ομάδας) δεν έχει καταρτιστεί ή δεν περιέχει επαρκή ονόματα ή περιέχει μόνο ονόματα προσώπων που δεν είναι διαθέσιμα κατά τη στιγμή της επιλογής του μέλους της ειδικής ομάδας σύμφωνα με την παράγραφο 3 ή 4, τα μέλη της ειδικής ομάδας επιλέγονται με κλήρωση από τα πρόσωπα που έχουν προταθεί επίσημα από ένα Μέρος ή και από τα δύο Μέρη σύμφωνα με το παράρτημα 26-A (Εσωτερικός κανονισμός).

ΑΡΘΡΟ 26.6

Κατάλογοι μελών ειδικής ομάδας

1. Η επιτροπή εμπορίου, κατά την πρώτη της συνεδρίαση μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, καταρτίζει:

α) κατάλογο προσώπων που είναι πρόθυμα και ικανά να εκτελέσουν χρέη μέλους της ειδικής ομάδας· και

β) χωριστό κατάλογο προσώπων που είναι πρόθυμα και ικανά να εκτελέσουν χρέη μέλους της ειδικής ομάδας σε διαφορές στο πλαίσιο του κεφαλαίου 19 (Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη) (στο εξής: κατάλογος ΕΒΑ).

2. Καθένας από τους καταλόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β) αποτελείται από τους ακόλουθους υποκαταλόγους:

α) έναν υποκατάλογο προσώπων που καταρτίζεται βάσει προτάσεων της Ένωσης·

β) έναν υποκατάλογο προσώπων που καταρτίζεται βάσει προτάσεων της Νέας Ζηλανδίας· και

γ) έναν υποκατάλογο προσώπων που δεν έχουν την ιθαγένεια κανενός εκ των Μερών και τα οποία εκτελούν χρέη προέδρου της ειδικής ομάδας.

3. Οι υποκατάλογοι που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία α), β) και γ) περιλαμβάνουν τουλάχιστον τρία πρόσωπα ο καθένας. Ο υποκατάλογος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ) δεν περιλαμβάνει περισσότερα από έξι πρόσωπα. Η επιτροπή εμπορίου μεριμνά ώστε ο κατάλογος να περιλαμβάνει πάντοτε τον εν λόγω αριθμό προσώπων.

4. Η επιτροπή εμπορίου μπορεί να καταρτίζει πρόσθετους καταλόγους προσώπων με εμπειρογνώσια σε συγκεκριμένους τομείς τους οποίους καλύπτει η παρούσα συμφωνία. Με την επιφύλαξη της συμφωνίας των Μερών, οι εν λόγω πρόσθετοι κατάλογοι χρησιμοποιούνται για τη σύνθεση της ειδικής ομάδας σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 26.5 (Σύσταση ειδικής ομάδας).

ΑΡΘΡΟ 26.7

Απαιτήσεις για τα μέλη της ειδικής ομάδας

1. Κάθε μέλος της ειδικής ομάδας:
  - α) διαθέτει αποδεδειγμένη εμπειρογνωσία στο δίκαιο, στο διεθνές εμπόριο και σε άλλα θέματα που καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία·
  - β) είναι ανεξάρτητο και δεν συνδέεται με κανένα Μέρος ούτε δέχεται οδηγίες απ' αυτό·
  - γ) συμμετέχει σε ατομική βάση και δεν λαμβάνει οδηγίες από οργανισμό ή δημόσια αρχή σχετικά με θέματα που συνδέονται με τη διαφορά· και
  - δ) συμμορφώνεται με το παράρτημα 26-B (Κώδικας δεοντολογίας για τα μέλη της ειδικής ομάδας και τους διαμεσολαβητές).
2. Ο/Η πρόεδρος διαθέτει επίσης πείρα σε διαδικασίες επίλυσης διαφορών.
3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 στοιχείο α) και την παράγραφο 2, κάθε μέλος της ειδικής ομάδας που περιλαμβάνεται στον κατάλογο ΕΒΑ διαθέτει εξειδικευμένες γνώσεις ή εμπειρογνωσία όσον αφορά:
  - α) το εργατικό ή το περιβαλλοντικό δίκαιο·
  - β) θέματα που εξετάζονται στο κεφάλαιο 19 (Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη)· ή

γ) την επίλυση διαφορών που προκύπτουν από διεθνείς συμφωνίες.

4. Δεδομένου του αντικειμένου συγκεκριμένης διαφοράς, τα Μέρη μπορούν να συμφωνήσουν να παρεκκλίνουν από τις υποχρεώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α).

ΑΡΘΡΟ 26.8

Καθήκοντα της ειδικής ομάδας

Η ειδική ομάδα:

- α) προβαίνει σε αντικειμενική αξιολόγηση του ζητήματος που έχει αχθεί ενώπιόν της, συμπεριλαμβανομένων της αντικειμενικής εκτίμησης των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και της εφαρμοσιμότητας των καλυπτόμενων διατάξεων, καθώς και της συμμόρφωσης μ' αυτές·
- β) ορίζει, στις αποφάσεις και στις εκθέσεις της, τα πορίσματά της ως προς τα πραγματικά περιστατικά, την εφαρμοσιμότητα των καλυπτόμενων διατάξεων και το βασικό σκεπτικό στο οποίο βασίζονται τυχόν πορίσματα και συστάσεις που διατυπώνει· και
- γ) θα πρέπει να διαβουλεύεται τακτικά με τα Μέρη και να παρέχει επαρκείς ευκαιρίες για την επίτευξη αμοιβαία αποδεκτής λύσης.

ΑΡΘΡΟ 26.9

Εντολή

1. Εάν τα Μέρη δεν συμφωνήσουν διαφορετικά εντός πέντε ημερών από την ημερομηνία σύστασης της ειδικής ομάδας, η εντολή της είναι η ακόλουθη:

«να εξετάζει, υπό το πρίσμα των σχετικών καλυπτόμενων διατάξεων που επικαλούνται τα Μέρη, το θέμα που αναφέρεται στο αίτημα για σύσταση ειδικής ομάδας, να καταλήγει σε πορίσματα όσον αφορά την εφαρμοσιμότητα των καλυπτόμενων διατάξεων και τη συμμόρφωση του επίμαχου μέτρου με τις εν λόγω διατάξεις και να υποβάλλει έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 26.11 (Ενδιάμεση έκθεση) και το άρθρο 26.12 (Τελική έκθεση).»

2. Εάν τα Μέρη συμφωνούν ως προς άλλα καθήκοντα πέρα από εκείνα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, κοινοποιούν τα συμφωνηθέντα καθήκοντα στην ειδική ομάδα εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 1.

ΑΡΘΡΟ 26.10

Απόφαση σχετικά με τον επείγοντα χαρακτήρα του ζητήματος

1. Εάν το ζητήσει ένα εκ των Μερών, η ειδική ομάδα αποφασίζει, εντός 10 ημερών μετά τη σύστασή της, αν η υπόθεση αφορά επείγοντα ζητήματα.

2. Εάν η ειδική ομάδα κρίνει ότι η διαφορά αφορά επείγοντα ζητήματα, οι εφαρμοστέες προθεσμίες που ορίζονται στο τμήμα Γ (Διαδικασίες της ειδικής ομάδας) του παρόντος κεφαλαίου είναι το ήμισυ του χρόνου που ορίζεται σ' αυτό, εκτός από τις προθεσμίες που αναφέρονται στο άρθρο 26.5 (Σύσταση ειδικής ομάδας) και στο άρθρο 26.9 (Καθήκοντα).

ΑΡΘΡΟ 26.11

Ενδιάμεση έκθεση

1. Η ειδική ομάδα, εντός 90 ημερών από την ημερομηνία σύστασής της, διαβιβάζει στα Μέρη ενδιάμεση έκθεση. Εάν η ειδική ομάδα κρίνει ότι η προθεσμία αυτή δεν μπορεί να τηρηθεί, ο/η πρόεδρος της ενημερώνει γραπτώς τα Μέρη, αναφέροντας τους λόγους της καθυστέρησης και την ημερομηνία κατά την οποία η ειδική ομάδα σκοπεύει να κοινοποιήσει την ενδιάμεση έκθεσή της. Η ειδική ομάδα δεν κοινοποιεί σε καμία περίπτωση την ενδιάμεση έκθεσή της πέραν των 120 ημερών από την ημερομηνία συγκρότησής της.

2. Κάθε Μέρος μπορεί να διαβιβάσει στην ειδική ομάδα γραπτό αίτημα για την επανεξέταση συγκεκριμένων πτυχών της ενδιάμεσης έκθεσης, εντός προθεσμίας 10 ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησής της. Οποιοδήποτε εκ των Μερών μπορεί να υποβάλει παρατηρήσεις επί του αιτήματος του άλλου Μέρους εντός έξι ημερών μετά την επίδοση του αιτήματος.

ΑΡΘΡΟ 26.12

Τελική έκθεση

1. Εντός 120 ημερών από την ημερομηνία συγκρότησής της, η ειδική ομάδα διαβιβάζει στα Μέρη την τελική της έκθεση. Εάν η ειδική ομάδα κρίνει ότι αυτή η προθεσμία δεν μπορεί να τηρηθεί, ο/η πρόεδρος της ειδικής ομάδας ενημερώνει γραπτώς τα Μέρη, αναφέροντας τους λόγους της καθυστέρησης και την ημερομηνία κατά την οποία η ειδική ομάδα σκοπεύει να υποβάλει την τελική έκθεσή της. Η ειδική ομάδα δεν υποβάλει σε καμία περίπτωση την τελική έκθεσή της πέραν των 150 ημερών από την ημερομηνία συγκρότησής της.
2. Η τελική έκθεση περιλαμβάνει συζήτηση οποιουδήποτε γραπτού αιτήματος των Μερών επί της ενδιάμεσης έκθεσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 26.11 (Ενδιάμεση έκθεση) παράγραφος 2, και απαντά με σαφήνεια στις παρατηρήσεις των Μερών.

ΑΡΘΡΟ 26.13

Μέτρα συμμόρφωσης

1. Το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί αμέσως με τα πορίσματα και τις συστάσεις της τελικής έκθεσης προκειμένου να συμμορφωθεί με τις καλυπτόμενες διατάξεις.

2. Το αργότερο εντός 30 ημερών μετά την υποβολή της τελικής έκθεσης, το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία κοινοποιεί στο καταγγέλλον Μέρος τα μέτρα τα οποία έχει λάβει ή σχεδιάζει να λάβει για τη συμμόρφωσή του.
3. Επιπλέον, όσον αφορά τις διαφορές στο πλαίσιο του κεφαλαίου 19 (Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη):
  - α) το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία ενημερώνει, το αργότερο εντός 30 ημερών από την υποβολή της τελικής έκθεσης, τον οικείο μηχανισμό της κοινωνίας των πολιτών που έχει θεσπιστεί σύμφωνα με το άρθρο 24.6 (Εσωτερικές συμβουλευτικές ομάδες) και το σημείο επαφής του άλλου Μέρους που έχει συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 19.20 (Σημεία επαφής) σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει ή σχεδιάζει να λάβει για τη συμμόρφωσή του· και
  - β) η επιτροπή εμπορίου και βιώσιμης ανάπτυξης παρακολουθεί την εφαρμογή των μέτρων συμμόρφωσης. Οι εσωτερικές συμβουλευτικές ομάδες που αναφέρονται στο άρθρο 24.6 (Εσωτερικές συμβουλευτικές ομάδες) μπορούν να υποβάλλουν σχετικές παρατηρήσεις στην επιτροπή εμπορίου και βιώσιμης ανάπτυξης.

ΑΡΘΡΟ 26.14

Εύλογο χρονικό διάστημα

1. Εάν δεν είναι εφικτή η άμεση συμμόρφωση, το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία κοινοποιεί στο καταγγέλλον Μέρος τη διάρκεια του εύλογου χρονικού διαστήματος που θα χρειαστεί για την εν λόγω συμμόρφωση, το αργότερο εντός 30 ημερών μετά την ημερομηνία διαβίβασης της τελικής έκθεσης. Τα Μέρη επιδιώκουν την επίτευξη συμφωνίας όσον αφορά τη διάρκεια του εύλογου χρονικού διαστήματος για τη συμμόρφωση.

2. Εάν τα Μέρη δεν συμφωνήσουν ως προς τη διάρκεια του εύλογου χρονικού διαστήματος, το καταγγέλλον Μέρος μπορεί, το νωρίτερο 20 ημέρες μετά την ημερομηνία διαβίβασης της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, να ζητήσει γραπτώς από την αρχική ειδική ομάδα να καθορίσει τη διάρκεια του εύλογου χρονικού διαστήματος. Εντός 20 ημερών από την ημερομηνία διαβίβασης του εν λόγω αιτήματος, η ειδική ομάδα διαβιβάζει στα Μέρη την απόφασή της.
3. Το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία κοινοποιεί γραπτώς στο καταγγέλλον Μέρος την πρόοδό του ως προς τη συμμόρφωσή του με την τελική έκθεση το αργότερο εντός 30 ημερών πριν από τη λήξη του εύλογου χρονικού διαστήματος.
4. Τα Μέρη μπορούν να συμφωνήσουν να παρατείνουν το εύλογο χρονικό διάστημα.

ΑΡΘΡΟ 26.15

Επανεξέταση της συμμόρφωσης

1. Το αργότερο κατά την ημερομηνία λήξης του εύλογου χρονικού διαστήματος, το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία κοινοποιεί στο καταγγέλλον Μέρος τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί με την τελική έκθεση.

2. Εάν τα Μέρη διαφωνούν ως προς την ύπαρξη των μέτρων που έχουν ληφθεί για σκοπούς συμμόρφωσης ή τη συνέπειά τους με τις καλυπτόμενες διατάξεις, το καταγγέλλον Μέρος μπορεί να υποβάλει γραπτό αίτημα προς την αρχική ειδική ομάδα για έκδοση απόφασης σχετικά με το ζήτημα. Στο εν λόγω αίτημα προσδιορίζονται τα επίμαχα μέτρα και εξηγούνται επαρκώς οι λόγοι για τους οποίους τα εν λόγω μέτρα συνιστούν παραβίαση των καλυπτόμενων διατάξεων, ώστε να εκτίθεται με σαφήνεια η νομική βάση της καταγγελίας. Εντός 54 ημερών από την ημερομηνία διαβίβασης του εν λόγω αιτήματος, η ειδική ομάδα διαβιβάζει στα Μέρη την απόφασή της.

ΑΡΘΡΟ 26.16

Μέσα προσωρινής έννομης προστασίας

1. Το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία, κατόπιν αιτήματος του καταγγέλλοντος Μέρους, αρχίζει διαβουλεύσεις με το καταγγέλλον Μέρος με σκοπό να συμφωνηθεί αμοιβαία αποδεκτή αποζημίωση, εάν:
  - α) το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία κοινοποιήσει στο καταγγέλλον Μέρος ότι δεν είναι εφικτή η συμμόρφωσή του με την τελική έκθεση·
  - β) το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία δεν κοινοποιήσει τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στο άρθρο 26.13 (Μέτρα συμμόρφωσης) ή πριν από την ημερομηνία λήξης του εύλογου χρονικού διαστήματος·
  - γ) η ειδική ομάδα διαπιστώσει ότι δεν έχει ληφθεί κανένα μέτρο για σκοπούς συμμόρφωσης· ή

- δ) η ειδική ομάδα διαπιστώσει ότι τα μέτρα που ελήφθησαν για σκοπούς συμμόρφωσης αντιβαίνουν στις καλυπτόμενες διατάξεις.
2. Όσον αφορά διαφορές στο πλαίσιο του κεφαλαίου 19 (Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη), το παρόν άρθρο εφαρμόζεται εάν:
- α) προκύψει κατάσταση που ορίζεται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β) ή γ) και η τελική έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 26.12 (Τελική έκθεση) διαπιστώσει παραβίαση:
- i) του άρθρου 19.3 (Πολυμερή εργασιακά πρότυπα και συμφωνίες) παράγραφος 3· ή
  - ii) του άρθρου 19.6 (Εμπόριο και κλιματική αλλαγή) παράγραφος 3, εάν η εν λόγω ειδική ομάδα διαπιστώσει στην τελική της έκθεση ότι το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία δεν απείχε από κάθε πράξη ή παράλειψη που αντιβαίνει ουσιωδώς στο αντικείμενο και στον σκοπό της συμφωνίας του Παρισιού· ή
- β) προκύψει κατάσταση που ορίζεται στην παράγραφο 1 στοιχείο δ) και η απόφαση της ειδικής ομάδας συμμόρφωσης σύμφωνα με το άρθρο 26.15 (Επανεξέταση της συμμόρφωσης) διαπιστώσει παραβίαση:
- i) του άρθρου 19.3 (Πολυμερή εργασιακά πρότυπα και συμφωνίες) παράγραφος 3· ή
  - ii) του άρθρου 19.6 (Εμπόριο και κλιματική αλλαγή) παράγραφος 3, εάν η ειδική ομάδα διαπιστώσει στην απόφασή της ότι το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία δεν απείχε από κάθε πράξη ή παράλειψη που αντιβαίνει ουσιωδώς στο αντικείμενο και στον σκοπό της συμφωνίας του Παρισιού.

3. Εάν, υπό τις περιστάσεις που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2, το καταγγέλλον Μέρος επιλέξει να μη ζητήσει διαβουλεύσεις σε σχέση με αποζημίωση ή τα Μέρη δεν συμφωνήσουν σχετικά με την αποζημίωση εντός 20 ημερών από την έναρξη των διαβουλεύσεων για την αποζημίωση, το καταγγέλλον Μέρος μπορεί να διαβιβάσει στο Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία γραπτή κοινοποίηση ενημερώνοντάς το ότι σκοπεύει να αναστείλει την εφαρμογή των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις καλυπτόμενες διατάξεις. Στην κοινοποίηση αυτή προσδιορίζεται το επίπεδο της επιδιωκόμενης αναστολής των υποχρεώσεων.
4. Το καταγγέλλον Μέρος μπορεί να αναστείλει τις υποχρεώσεις 10 ημέρες μετά την ημερομηνία διαβίβασης της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 3, εκτός εάν το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία υποβάλει γραπτό αίτημα δυνάμει της παραγράφου 6.
5. Η αναστολή των υποχρεώσεων δεν υπερβαίνει το επίπεδο που ισοδυναμεί με την ολική ή μερική αναίρεση των οφελών που προκάλεσε η παραβίαση.
6. Εάν το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία κρίνει ότι το κοινοποιηθέν επίπεδο αναστολής των υποχρεώσεων υπερβαίνει το επίπεδο που ισοδυναμεί με την ολική ή μερική αναίρεση των οφελών που προκάλεσε η παραβίαση ή ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2, μπορεί να υποβάλει γραπτό αίτημα στην αρχική ειδική ομάδα πριν από τη λήξη της προθεσμίας των 10 ημερών που προβλέπεται στην παράγραφο 4 για να αποφανθεί επί του θέματος. Η ειδική ομάδα διαβιβάζει στα Μέρη την απόφασή της σχετικά με το επίπεδο αναστολής των υποχρεώσεων ή σχετικά με το αν πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2, εντός 30 ημερών από την ημερομηνία υποβολής του εν λόγω αιτήματος. Οι υποχρεώσεις δεν αναστέλλονται έως ότου η ειδική ομάδα διαβιβάσει την απόφασή της. Η αναστολή των υποχρεώσεων είναι σύμφωνη με την απόφαση αυτήν.

7. Η αναστολή των υποχρεώσεων ή η αποζημίωση που προβλέπονται στο παρόν άρθρο είναι προσωρινού χαρακτήρα και δεν εφαρμόζονται έπειτα από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) την επίτευξη αμοιβαία αποδεκτής λύσης από τα Μέρη σύμφωνα με το άρθρο 26.26 (Αμοιβαία αποδεκτή λύση)·
- β) τη συμφωνία των Μερών ότι το μέτρο που έχει ληφθεί για σκοπούς συμμόρφωσης διασφαλίζει τη συμμόρφωση του Μέρους κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία με τις καλυπτόμενες διατάξεις· ή
- γ) την ανάκληση ή τροποποίηση των μέτρων που έχουν ληφθεί για σκοπούς συμμόρφωσης και τα οποία η ειδική ομάδα έχει κρίνει ασύμφωνα με τις καλυπτόμενες διατάξεις, ώστε να διασφαλιστεί η συμμόρφωση του Μέρους κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία με τις εν λόγω καλυπτόμενες διατάξεις.

ΑΡΘΡΟ 26.17

Επανεξέταση των μέτρων που ελήφθησαν για σκοπούς συμμόρφωσης
μετά τη θέσπιση μέσων προσωρινής έννομης προστασίας

1. Το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία διαβιβάζει κοινοποίηση στο καταγγέλλον Μέρος σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει για σκοπούς συμμόρφωσης, μετά την αναστολή των υποχρεώσεων ή μετά την εφαρμογή προσωρινής αποζημίωσης, κατά περίπτωση. Εξαιρουμένων των περιπτώσεων της παραγράφου 2, το καταγγέλλον Μέρος προβαίνει σε άρση της αναστολής των υποχρεώσεων εντός 30 ημερών από την ημερομηνία διαβίβασης της κοινοποίησης. Σε περιπτώσεις στις οποίες έχει εφαρμοστεί το μέτρο της αποζημίωσης, και εξαιρουμένων των περιπτώσεων της παραγράφου 2, το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία μπορεί να ζητήσει τον τερματισμό της εφαρμογής της εν λόγω αποζημίωσης εντός 30 ημερών μετά τη διαβίβαση της κοινοποίησης σχετικά με τη συμμόρφωσή του.

2. Εάν τα Μέρη δεν καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με το αν το κοινοποιηθέν μέτρο διασφαλίζει τη συμμόρφωση του Μέρους κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία προς τις καλυπτόμενες διατάξεις εντός προθεσμίας 30 ημερών μετά την ημερομηνία διαβίβασης της κοινοποίησης, οποιοδήποτε εκ των Μερών μπορεί να υποβάλει γραπτό αίτημα στην αρχική ειδική ομάδα για να αποφανθεί επί του θέματος, ειδάλως τερματίζεται η αναστολή των υποχρεώσεων ή η αποζημίωση, ανάλογα με την περίπτωση. Εντός 46 ημερών μετά την ημερομηνία επίδοσης του αιτήματος, η ειδική ομάδα διαβιβάζει στα Μέρη την απόφασή της. Εάν η ειδική ομάδα αποφανθεί ότι το μέτρο που ελήφθη για σκοπούς συμμόρφωσης συνάδει με τις καλυπτόμενες διατάξεις, τερματίζεται η αναστολή των υποχρεώσεων ή η αποζημίωση, ανάλογα με την περίπτωση. Ανάλογα με την περίπτωση, το καταγγέλλον Μέρος προσαρμόζει το επίπεδο αναστολής των υποχρεώσεων ή το επίπεδο της αποζημίωσης με βάση την απόφαση της ειδικής ομάδας.

3. Εάν το Μέρος κατά του οποίου στρέφεται η καταγγελία κρίνει ότι το επίπεδο της αναστολής των υποχρεώσεων που εφαρμόστηκε από το καταγγέλλον Μέρος υπερβαίνει το επίπεδο που ισοδυναμεί με την ολική ή μερική αναίρεση των οφελών που προκάλεσε η παραβίαση, μπορεί να υποβάλει γραπτό αίτημα στην αρχική ειδική ομάδα για να αποφανθεί επί του θέματος αυτού.

ΑΡΘΡΟ 26.18

Αντικατάσταση των μελών της ειδικής ομάδας

Εάν, κατά τη διάρκεια διαδικασίας επίλυσης διαφορών βάσει του παρόντος τμήματος, ένα μέλος της ειδικής ομάδας δεν είναι σε θέση να συμμετάσχει, αποσυρθεί ή πρέπει να αντικατασταθεί επειδή δεν συμμορφώνεται με το παράρτημα 26-B (Κώδικας δεοντολογίας για τα μέλη της ειδικής ομάδας και τους διαμεσολαβητές), εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 26.5 (Σύσταση ειδικής ομάδας) και το μέλος της ειδικής ομάδας που το αντικαθιστά έχει όλες τις εξουσίες και τα καθήκοντα του αρχικού μέλους της ειδικής ομάδας. Το χρονικό διάστημα για την κοινοποίηση της έκθεσης ή της απόφασης της ειδικής ομάδας παρατείνεται κατά το διάστημα που απαιτείται για τον διορισμό του νέου μέλους της ειδικής ομάδας.

ΑΡΘΡΟ 26.19

Εσωτερικός κανονισμός

1. Οι διαδικασίες της ειδικής ομάδας διέπονται από το παρόν τμήμα και το παράρτημα 26-A (Εσωτερικός κανονισμός).
2. Οι ακροάσεις της ειδικής ομάδας είναι δημόσιες, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στο παράρτημα 26-A (Εσωτερικός κανονισμός).

ΑΡΘΡΟ 26.20

Αναστολή και καταγγελία

1. Κατόπιν κοινής αίτησης των Μερών, η ειδική ομάδα αναστέλλει τις εργασίες της ανά πάσα στιγμή για χρονικό διάστημα που συμφωνείται από τα Μέρη και το οποίο δεν υπερβαίνει τους 12 συναπτούς μήνες.
2. Η ειδική ομάδα συνεχίζει τις εργασίες της πριν από τη λήξη της περιόδου αναστολής κατόπιν γραπτού αιτήματος αμφοτέρων των Μερών ή κατά τη λήξη της περιόδου αναστολής κατόπιν γραπτού αιτήματος οποιουδήποτε εκ των δύο Μερών. Το αιτούν Μέρος αποστέλλει σχετική ειδοποίηση προς το άλλο Μέρος. Εάν η ειδική ομάδα δεν συνεχίσει τις εργασίες της κατά τη λήξη της περιόδου αναστολής σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, η εξουσία της ειδικής ομάδας καταργείται και η διαδικασία επίλυσης διαφορών περατώνεται.
3. Σε περίπτωση αναστολής των εργασιών της ειδικής ομάδας, οι σχετικές χρονικές περίοδοι που ορίζονται στο παρόν τμήμα παρατείνονται για χρονική περίοδο ίσης διάρκειας με την περίοδο αναστολής των εργασιών της ειδικής ομάδας.

Δικαίωμα αναζήτησης και λήψης πληροφοριών

1. Η ειδική ομάδα μπορεί, κατόπιν αιτήματος ενός Μέρους ή με δική της πρωτοβουλία, να ζητεί από τα Μέρη σχετικές πληροφορίες που θεωρεί αναγκαίες και κατάλληλες. Τα Μέρη απαντούν άμεσα και εμπειριστατωμένα σε οποιοδήποτε αίτημα παροχής των εν λόγω πληροφοριών από την ειδική ομάδα.
2. Η ειδική ομάδα μπορεί, κατόπιν αιτήματος ενός Μέρους ή με δική της πρωτοβουλία, να ζητεί κάθε πληροφορία που κρίνει κατάλληλη από οποιαδήποτε πηγή. Η ειδική ομάδα έχει επίσης το δικαίωμα να ζητεί τη γνώμη εμπειρογνομόνων εφόσον το κρίνει σκόπιμο και υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που συμφωνούνται από τα Μέρη, κατά περίπτωση.
3. Όσον αφορά τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμόρφωση με τις πολυμερείς συμφωνίες και πράξεις που αναφέρονται στο κεφάλαιο 19 (Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη), οι γνώμες εξωτερικών εμπειρογνομόνων ή οι πληροφορίες που ζητεί η ειδική ομάδα θα πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες και συμβουλές από τη ΔΟΕ ή σχετικούς φορείς ή οργανισμούς που έχουν συσταθεί βάσει ΠΠΣ.
4. Η ειδική ομάδα εξετάζει γραπτές παρατηρήσεις φιλικού χαρακτήρα από φυσικά πρόσωπα ενός εκ των Μερών ή από νομικά πρόσωπα που έχουν την έδρα τους σε ένα εκ των Μερών σύμφωνα με το παράρτημα 26-A (Εσωτερικός κανονισμός).
5. Κάθε πληροφορία ή γνώμη που λαμβάνει η ειδική ομάδα σύμφωνα με το παρόν άρθρο κοινοποιείται στα Μέρη τα οποία μπορούν να διατυπώνουν παρατηρήσεις επ' αυτών.

ΑΡΘΡΟ 26.22

Κανόνες ερμηνείας

1. Η ειδική ομάδα ερμηνεύει τις καλυπτόμενες διατάξεις σύμφωνα με τους συνήθεις κανόνες ερμηνείας του δημοσίου διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν κωδικοποιηθεί στη Σύμβαση της Βιέννης περί του δικαίου των συνθηκών, η οποία συνάφθηκε στη Βιέννη στις 23 Μαΐου 1969.
2. Η ειδική ομάδα λαμβάνει επίσης υπόψη τις σχετικές ερμηνείες που περιέχονται στις εκθέσεις των ειδικών ομάδων του ΠΟΕ και του δευτεροβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου, οι οποίες έχουν εγκριθεί από το όργανο επίλυσης διαφορών του ΠΟΕ.
3. Οι εκθέσεις και οι αποφάσεις της ειδικής ομάδας δεν αυξάνουν ούτε μειώνουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Μερών δυνάμει της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 26.23

Εκθέσεις και αποφάσεις της ειδικής ομάδας

1. Οι εργασίες της ειδικής ομάδας τηρούνται απόρρητες. Η ειδική ομάδα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε όλες οι εκθέσεις της να συντάσσονται και οι αποφάσεις της να λαμβάνονται με συναίνεση. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, η ειδική ομάδα λαμβάνει απόφαση με πλειοψηφία. Δεν δημοσιεύονται σε καμία περίπτωση οι χωριστές γνώμες των μελών της ειδικής ομάδας.
2. Οι αποφάσεις και οι εκθέσεις της ειδικής ομάδας γίνονται δεκτές από τα Μέρη ανεπιφύλακτα. Δεν δημιουργούν δικαιώματα ή υποχρεώσεις για φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

3. Κάθε Μέρος δημοσιοποιεί στο ευρύ κοινό τις εκθέσεις και τις αποφάσεις της ειδικής ομάδας, καθώς και τα υπομνήματά της, με την επιφύλαξη της προστασίας εμπιστευτικών πληροφοριών.
4. Η ειδική ομάδα και τα Μέρη χειρίζονται ως εμπιστευτικές όλες τις πληροφορίες που υποβάλλονται από ένα Μέρος στην ειδική ομάδα σύμφωνα με το παράρτημα 26-A (Εσωτερικός κανονισμός) άρθρα 34 έως 36.

ΑΡΘΡΟ 26.24

Επιλογή δικαστηρίου

1. Εάν προκύψει διαφορά σχετικά με συγκεκριμένο μέτρο το οποίο εικάζεται ότι συνιστά παραβίαση των καλυπτόμενων διατάξεων, καθώς και ουσιαστικά ισοδύναμης υποχρέωσης βάσει οποιασδήποτε άλλης διεθνούς εμπορικής συμφωνίας της οποίας αμφοτέρωτα τα Μέρη αποτελούν συμβαλλόμενο μέρος, συμπεριλαμβανομένης της συμφωνίας ΠΟΕ, το Μέρος το οποίο επιδιώκει αποκατάσταση επιλέγει το δικαστήριο που θα επιλύσει τη διαφορά.
2. Αφού ένα εκ των Μερών επιλέξει το δικαστήριο και κινήσει διαδικασία επίλυσης διαφορών βάσει του παρόντος τμήματος ή άλλης διεθνούς εμπορικής συμφωνίας, το εν λόγω Μέρος δεν μπορεί να κινήσει διαδικασία επίλυσης διαφορών βάσει οποιασδήποτε άλλης συμφωνίας ως προς το συγκεκριμένο μέτρο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, εκτός εάν το δικαστήριο που επιλέχθηκε δεν καταλήξει σε πόρισμα για δικονομικούς ή δικαιοδοτικούς λόγους.
3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου:
  - α) οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών βάσει του παρόντος τμήματος θεωρείται ότι κινούνται κατόπιν αιτήματος ενός Μέρους για σύσταση ειδικής ομάδας σύμφωνα με το άρθρο 26.4 (Κίνηση διαδικασίας ειδικής ομάδας).

- β) οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών δυνάμει της συμφωνίας ΠΟΕ θεωρείται ότι κινούνται κατόπιν αιτήματος ενός Μέρους για σύσταση ειδικής ομάδας σύμφωνα με το άρθρο 6 του DSU· και
- γ) οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών δυνάμει οποιασδήποτε άλλης διεθνούς εμπορικής συμφωνίας θεωρείται ότι κινούνται σύμφωνα με τις συναφείς διατάξεις της εν λόγω συμφωνίας.

4. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν αποκλείει κάποιο εκ των Μερών από την αναστολή των υποχρεώσεων που έχουν εγκριθεί από τον φορέα επίλυσης διαφορών του ΠΟΕ ή έχουν εγκριθεί βάσει των διαδικασιών επίλυσης διαφορών οποιασδήποτε άλλης διεθνούς εμπορικής συμφωνίας της οποίας τα διάδικα Μέρη αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη. Ένα Μέρος δεν μπορεί να επικαλεστεί τη συμφωνία ΠΟΕ ή οποιαδήποτε άλλη διεθνή εμπορική συμφωνία μεταξύ των Μερών για να εμποδίσει το έτερο Μέρος να αναστείλει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο.

ΤΜΗΜΑ Δ

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

ΑΡΘΡΟ 26.25

Διαμεσολάβηση

Τα Μέρη μπορούν να προσφύγουν σε διαμεσολάβηση όσον αφορά οποιοδήποτε μέτρο το οποίο ένα Μέρος θεωρεί ότι επηρεάζει δυσμενώς το εμπόριο και τις επενδύσεις μεταξύ των Μερών. Η διαδικασία διαμεσολάβησης περιγράφεται στο παράρτημα 26-Γ (Εσωτερικός κανονισμός σχετικά με τη διαμεσολάβηση).

ΤΜΗΜΑ Ε

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 26.26

Αμοιβαία αποδεκτή λύση

1. Τα Μέρη μπορούν ανά πάσα στιγμή να καταλήξουν σε αμοιβαία αποδεκτή λύση όσον αφορά οποιαδήποτε διαφορά που αναφέρεται στο άρθρο 26.2 (Πεδίο εφαρμογής).
2. Εάν επιτευχθεί αμοιβαία αποδεκτή λύση στο πλαίσιο διαδικασίας ειδικής ομάδας ή διαδικασίας διαμεσολάβησης, τα Μέρη κοινοποιούν από κοινού την εν λόγω λύση στον/στην πρόεδρο της ειδικής ομάδας ή στον διαμεσολαβητή, κατά περίπτωση. Με την εν λόγω κοινοποίηση περατώνονται και οι διαδικασίες της ειδικής ομάδας ή η διαδικασία διαμεσολάβησης.
3. Κάθε αμοιβαία αποδεκτή λύση που επιτυγχάνεται από τα Μέρη δημοσιοποιείται.
4. Κάθε Μέρος λαμβάνει κάθε μέτρο που είναι αναγκαίο για την υλοποίηση της αμοιβαία αποδεκτής λύσης εντός της συμφωνηθείσας χρονικής περιόδου.
5. Το αργότερο έως τη λήξη της συμφωνηθείσας χρονικής περιόδου, το Μέρος που προβαίνει στην υλοποίηση ενημερώνει γραπτώς το άλλο Μέρος για κάθε μέτρο που έχει ληφθεί με σκοπό την υλοποίηση της αμοιβαία αποδεκτής λύσης.

ΑΡΘΡΟ 26.27

Προθεσμίες

1. Όλες οι προθεσμίες που καθορίζονται στο παρόν κεφάλαιο υπολογίζονται σε ημερολογιακές ημέρες από την ημέρα που έπεται της πράξης την οποία αφορούν, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά.
2. Κάθε προθεσμία που καθορίζεται στο παρόν κεφάλαιο μπορεί να τροποποιείται με αμοιβαία συμφωνία των Μερών.
3. Όσον αφορά το τμήμα Γ (Διαδικασίες της ειδικής ομάδας), η ειδική ομάδα μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να προτείνει στα Μέρη την τροποποίηση οποιασδήποτε προθεσμίας που καθορίζεται στο παρόν κεφάλαιο, αναφέροντας τους λόγους για την πρόταση.

ΑΡΘΡΟ 26.28

Δαπάνες

1. Κάθε Μέρος επιβαρύνεται με τα έξοδά του που απορρέουν από τη συμμετοχή του στις διαδικασίες της ειδικής ομάδας.
2. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στο παράρτημα 26-A (Εσωτερικός κανονισμός), τα Μέρη μοιράζονται από κοινού και εξίσου τα έξοδα που απορρέουν από οργανωτικά θέματα, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών και των εξόδων των μελών της ειδικής ομάδας και των διαμεσολαβητών. Η αμοιβή των μελών της ειδικής ομάδας και των διαμεσολαβητών ορίζεται σύμφωνα με τα πρότυπα του ΠΟΕ.

3. Η επιτροπή εμπορίου μπορεί να εκδώσει απόφαση που καθορίζει τις παραμέτρους ή άλλες λεπτομέρειες σχετικά με την αμοιβή και την επιστροφή των εξόδων των μελών της ειδικής ομάδας και των διαμεσολαβητών, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σχετικών δαπανών που ενδέχεται να προκύψουν στο πλαίσιο της διαδικασίας. Εν αναμονή της απόφασης αυτής, η αμοιβή και η επιστροφή των εξόδων των μελών της ειδικής ομάδας και των διαμεσολαβητών, καθώς και τυχόν συναφών δαπανών, καθορίζονται σύμφωνα με το παράρτημα 26-A (Εσωτερικός κανονισμός) άρθρο 10.

ΑΡΘΡΟ 26.29

Τροποποιήσεις των παραρτημάτων

Η επιτροπή εμπορίου μπορεί να τροποποιεί το παράρτημα 26-A (Εσωτερικός κανονισμός) και το παράρτημα 26-B (Κώδικας δεοντολογίας για τα μέλη της ειδικής ομάδας και τους διαμεσολαβητές).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 27

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 27.1

Τροποποιήσεις

1. Τα Μέρη μπορούν να συμφωνήσουν γραπτώς για την τροποποίηση της παρούσας συμφωνίας.
2. Οι τροποποιήσεις αρχίζουν να ισχύουν την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα, ή σε κάθε μεταγενέστερη ημερομηνία που μπορεί να συμφωνηθεί μεταξύ των Μερών, από την ημερομηνία κατά την οποία τα Μέρη ανταλλάσσουν γραπτές κοινοποιήσεις με τις οποίες βεβαιώνουν ότι έχουν ολοκληρωθεί οι αντίστοιχες εφαρμοστέες νομικές απαιτήσεις και διαδικασίες τους για την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων.
3. Η επιτροπή εμπορίου μπορεί να τροποποιήσει την παρούσα συμφωνία με απόφαση, στις περιπτώσεις που προβλέπεται στο άρθρο 24.3 (Τροποποιήσεις από την επιτροπή εμπορίου). Η απόφαση της επιτροπής εμπορίου είτε προσδιορίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος των τροποποιήσεων είτε, εάν απαιτείται από το εσωτερικό σύστημα ενός Μέρους, προβλέπει ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις αρχίζουν να ισχύουν μετά τη γραπτή κοινοποίηση της ολοκλήρωσης τυχόν εκκρεμών νομικών απαιτήσεων και διαδικασιών των Μερών.

ΑΡΘΡΟ 27.2

Έναρξη ισχύος

1. Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα που έπεται της ημερομηνίας κατά την οποία τα Μέρη ανταλλάσσουν γραπτές κοινοποιήσεις με τις οποίες βεβαιώνουν ότι έχουν ολοκληρώσει τις αντίστοιχες εσωτερικές απαιτήσεις και διαδικασίες τους για την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Τα Μέρη μπορούν να συμφωνήσουν σε άλλη ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.
2. Οι κοινοποιήσεις της παραγράφου 1 αποστέλλονται στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο Υπουργείο Εξωτερικών και Εμπορίου της Νέας Ζηλανδίας.

ΑΡΘΡΟ 27.3

Καταγγελία

1. Η παρούσα συμφωνία παραμένει σε ισχύ, εκτός εάν καταγγελθεί σύμφωνα με την παράγραφο 2.
2. Κάθε Μέρος μπορεί να ενημερώνει γραπτώς το άλλο Μέρος για την πρόθεσή του να καταγγείλει την παρούσα συμφωνία. Κοινοποίηση προς την Ένωση αποστέλλεται στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κοινοποίηση προς τη Νέα Ζηλανδία αποστέλλεται στο Υπουργείο Εξωτερικών και Εμπορίου της Νέας Ζηλανδίας. Η καταγγελία της παρούσας συμφωνίας αρχίζει να παράγει αποτελέσματα έξι μήνες μετά την ημερομηνία διαβίβασης της κοινοποίησης, εκτός εάν τα Μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά.

ΑΡΘΡΟ 27.4

Εκπλήρωση υποχρεώσεων

1. Κάθε Μέρος έχει την πλήρη ευθύνη για την τήρηση όλων των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας.

2. Κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένης της τήρησής τους σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, καθώς και από πρόσωπα που ασκούν κρατικές αρμοδιότητες κατ' εξουσιοδότηση. Κάθε Μέρος εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στην παρούσα συμφωνία καλή τη πίστει.

3. Η παρούσα συμφωνία αποτελεί μέρος του κοινού θεσμικού πλαισίου που αναφέρεται στο άρθρο 52 παράγραφος 1 της συμφωνίας εταιρικής σχέσης. Τα Μέρη μπορούν να λάβουν κατάλληλα μέτρα σχετικά με την παρούσα συμφωνία σε περίπτωση ιδιαίτερα σοβαρής και σημαντικής παραβίασης οποιασδήποτε από τις υποχρεώσεις που περιγράφονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 ή στο άρθρο 8 παράγραφος 1 της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ως ουσιώδη στοιχεία, η οποία απειλεί τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια κατά τρόπο που να απαιτεί άμεση αντίδραση. Τα Μέρη μπορούν επίσης να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα σχετικά με την παρούσα συμφωνία σε περίπτωση πράξης ή παράλειψης που αντιβαίνει ουσιωδώς στο αντικείμενο και στον σκοπό της συμφωνίας του Παρισιού. Τα εν λόγω κατάλληλα μέτρα λαμβάνονται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 54 της συμφωνίας εταιρικής σχέσης.

ΑΡΘΡΟ 27.5

Εξουσιοδοτημένη αρχή

Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, κάθε Μέρος διασφαλίζει ότι, όταν νομικό πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων κρατικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων στις οποίες χορηγούνται ειδικά δικαιώματα ή προνόμια ή ορισθέντων μονοπωλίων, ασκεί οποιαδήποτε ρυθμιστική, διοικητική ή άλλη κρατική αρμοδιότητα την οποία το εν λόγω Μέρος έχει αναθέσει στο πρόσωπο αυτό προς εκτέλεση, το εν λόγω πρόσωπο ενεργεί σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που υπέχει το συγκεκριμένο Μέρος δυνάμει της παρούσας συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 27.6

Απουσία άμεσου αποτελέσματος

1. Καμία διάταξη της παρούσας συμφωνίας δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι παρέχει δικαιώματα ή επιβάλλει υποχρεώσεις σε πρόσωπα, πλην δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων που δημιουργούνται μεταξύ των Μερών βάσει του δημόσιου διεθνούς δικαίου.
2. Κανένα Μέρος δεν προβλέπει στο εσωτερικό του δίκαιο δικαίωμα προσφυγής κατά του άλλου Μέρους με την αιτιολογία ότι μέτρο που ελήφθη από το άλλο Μέρος αντιβαίνει στην παρούσα συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 27.7

Νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις και τροποποιήσεις τους

Όταν, στην παρούσα συμφωνία γίνεται αναφορά σε νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις ενός Μέρους, οι εν λόγω νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις νοούνται ότι περιλαμβάνουν τις τροποποιήσεις τους, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά.

ΑΡΘΡΟ 27.8

Αναπόσπαστα μέρη της παρούσας συμφωνίας

1. Τα παραρτήματα, τα προσαρτήματα, οι δηλώσεις, οι κοινές δηλώσεις και οι υποσημειώσεις της παρούσας συμφωνίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας.

2. Καθένα από τα παραρτήματα της παρούσας συμφωνίας, συμπεριλαμβανομένων των προσαρτημάτων της, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του κεφαλαίου που αναφέρεται στο εν λόγω παράρτημα ή στο οποίο γίνεται αναφορά στο εν λόγω παράρτημα. Για λόγους σαφήνειας, διευκρινίζεται ότι:

- α) το παράρτημα 2-A (Πίνακες κατάργησης δασμών) και τα προσαρτήματά του αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του κεφαλαίου 2 (Εθνική μεταχείριση και πρόσβαση των εμπορευμάτων στην αγορά)·
- β) το παράρτημα 3-A (Εισαγωγικές σημειώσεις για τους ειδικούς κανόνες καταγωγής ανά προϊόν), το παράρτημα 3-B (Ειδικοί κανόνες καταγωγής ανά προϊόν) και τα προσαρτήματά του, και τα παραρτήματα 3-Γ (Κείμενο της βεβαίωσης καταγωγής), 3-Δ [Δήλωση προμηθευτή που αναφέρεται στο άρθρο 3.3 παράγραφος 4 (Σώρευση καταγωγής)], 3-E (Κοινή δήλωση σχετικά με το πριγκιπάτο της Ανδόρας) και 3-ΣΤ (Κοινή δήλωση για τη Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του κεφαλαίου 3 (Κανόνες καταγωγής και διαδικασίες καταγωγής)·
- γ) το παράρτημα 6-A (Αρμόδιες αρχές), το παράρτημα 6-B (Περιφερειακές συνθήκες για τα φυτά και τα φυτικά προϊόντα), το παράρτημα 6-Γ (Αναγνώριση ισοδυναμίας των μέτρων ΥΦΠ), το παράρτημα 6-Δ (Κατευθυντήριες γραμμές και διαδικασίες για έλεγχο ή επαλήθευση), το παράρτημα 6-E (Πιστοποίηση) και το παράρτημα 6-ΣΤ (Έλεγχοι και τέλη εισαγωγών) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του κεφαλαίου 6 (Υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά μέτρα)·

- δ) το παράρτημα 9-A [Αποδοχή αξιολόγησης της συμμόρφωσης (Εγγραφα)], το παράρτημα 9-B (Μηχανοκίνητα οχήματα και εξοπλισμός ή εξαρτήματα αυτών) και το προσάρτημά του, το παράρτημα 9-Γ [Διευθέτηση που αναφέρεται στο άρθρο 9.10 παράγραφος 5 στοιχείο β) για την τακτική ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την ασφάλεια των μη εδωδίων προϊόντων και σχετικά προληπτικά, περιοριστικά και διορθωτικά μέτρα], το παράρτημα 9-Δ [Διευθέτηση που αναφέρεται στο άρθρο 9.10 παράγραφος 6 για την τακτική ανταλλαγή πληροφοριών αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται σχετικά με μη συμμορφούμενα μη εδωδία προϊόντα, άλλα από αυτά που καλύπτονται από το άρθρο 9.10 παράγραφος 5 στοιχείο β)] και το παράρτημα 9-E (Οίνοι και αλκοολούχα υγρά) και τα προσαρτήματά του αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του κεφαλαίου 9 (Τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο)·
- ε) το παράρτημα 10-A (Υφιστάμενα μέτρα), το παράρτημα 10-B (Μελλοντικά μέτρα), το παράρτημα 10-Γ (Επιχειρηματικοί επισκέπτες για σκοπούς εγκατάστασης, ενδοϋπηρεσιακώς μετατιθέμενοι και βραχυπρόθεσμοι επιχειρηματικοί επισκέπτες), το παράρτημα 10-Δ (Κατάλογος δραστηριοτήτων βραχυπρόθεσμων επιχειρηματικών επισκεπτών), το παράρτημα 10-E (Πάροχοι υπηρεσιών επί συμβάσει και ανεξάρτητοι επαγγελματίες), το παράρτημα 10-ΣΤ (Κυκλοφορία φυσικών προσώπων για επιχειρηματικούς σκοπούς) και τα προσαρτήματά τους αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του κεφαλαίου 10 (Ελευθέρωση των επενδύσεων και συναλλαγές στον τομέα των υπηρεσιών)·
- στ) το παράρτημα 13 (Κατάλογοι ενεργειακών αγαθών, υδρογονανθράκων και πρώτων υλών) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του κεφαλαίου 13 (Ενέργεια και πρώτες ύλες)·
- ζ) το παράρτημα 14 (Δεσμεύσεις σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά δημόσιων συμβάσεων) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του κεφαλαίου 14 (Δημόσιες συμβάσεις)·

- η) τα παραρτήματα 18-A (Κατηγορίες προϊόντων) και 18-B (Κατάλογος γεωγραφικών ενδείξεων) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του κεφαλαίου 18 (Διανοητική ιδιοκτησία)·
- θ) το παράρτημα 19 (Περιβαλλοντικά αγαθά και υπηρεσίες) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του κεφαλαίου 19 (Εμπόριο και βιώσιμη ανάπτυξη)·
- ι) το παράρτημα 24 (Εσωτερικός κανονισμός της επιτροπής εμπορίου) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του κεφαλαίου 24 (Θεσμικές διατάξεις)·
- ια) το παράρτημα 26-A (Εσωτερικός κανονισμός), το παράρτημα 26-B (Κώδικας δεοντολογίας για τα μέλη της ειδικής ομάδας και τους διαμεσολαβητές) και το παράρτημα 26-Γ (Εσωτερικός κανονισμός σχετικά με τη διαμεσολάβηση) αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του κεφαλαίου 26 (Επίλυση διαφορών)· και
- ιβ) το παράρτημα 27 (Κοινή δήλωση για τις τελωνειακές ενώσεις) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του κεφαλαίου 27 (Τελικές διατάξεις).

ΑΡΘΡΟ 27.9

Αυθεντικά κείμενα

Η παρούσα συμφωνία συντάσσεται σε δύο αντίτυπα στην αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, κροατική, λετονική, λιθουανική, μαλτέζικη, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική, σουηδική, τσεχική και φινλανδική γλώσσα, όλα δε τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ, οι υπογράφοντες πληρεξούσιοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν την παρούσα συμφωνία.

(Τόπος) ... (Ημερομηνία) ...

Για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Για τη Νέα Ζηλανδία